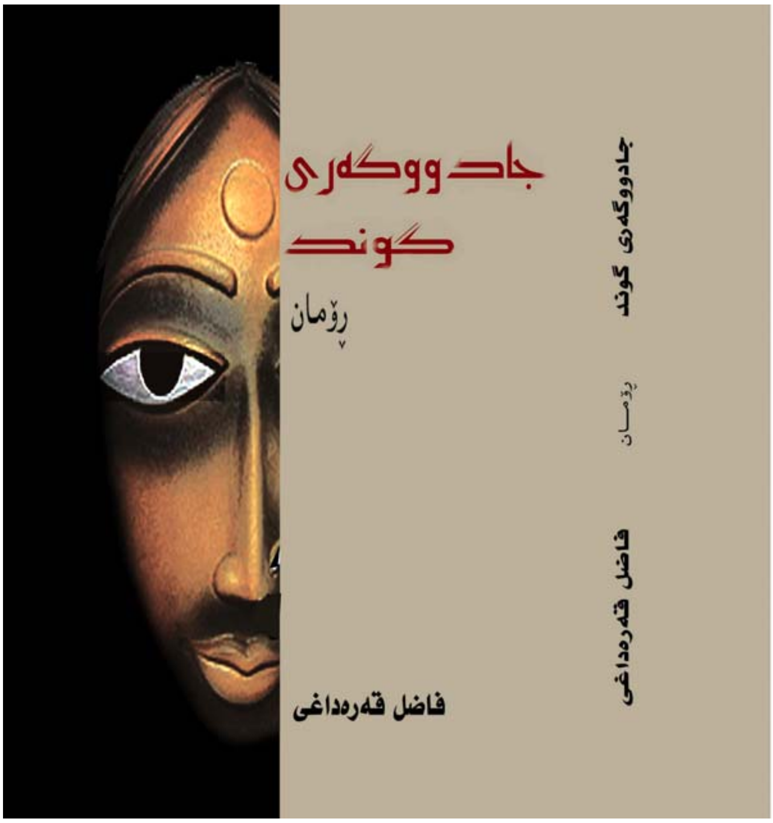

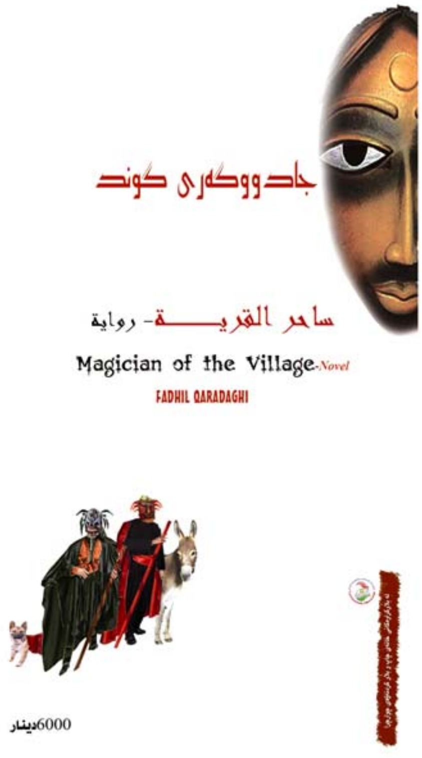

جادووگەری گوند

ڕۆمـــان

فاضل قەرەداغی

سلێمانی

سەرەتای 2007—سەرەتای 1428

ناوی کتێب: جادووگەری گوند
جۆر: رۆمان
نووسەر: فاضل قەرەداغی
ساڵی چاپ: ١٤٢٨-٢٠٠٧
چاپ: یەکەم
چاپخانە: چوارچرا
ژمارەی چاپکراو: ١٠٠٠
نەخشەی بەرگ و ناوەوە: نووسەر
ژمارەی سپاردن: ٨٦٤-٢٠٠٦
ئەم کتێبە لەسەر پێگەی ئینتەرنێتی نووسەر:
www.zagros.org - www.zagrosweb.org - www.zagros.ws

نووسەر خاوەنی مافەکانە

جگەلە (شامار) ئەو گوندانەی لەم ڕۆماندا ناویان هاتووە گوندی ڕاستین و کەوتوونەتە باشووری دەربەندی بازیان لەبناری زنجیرە کێوەکە و لەنزیکی، کەمێکیش دەستکاریی جوگرافیای ناوچەکەم کردووە، مەبەستیش لە (سولتان ئاباد) و (گوڵعەنبەر) و (شاری گەورە) و (دەربەندی گەورە)یش (چەمچەماڵ) و (خورماڵ) و (سلێمانی) و (دەربەندی بازیان)ـە.

کتێبە چاپکراوەکە بە قەبارەی نزیکی ٢٢×١٥ سانتیمەتر- ٤٠٤ لاپەڕە
ئەم نوسخەی ئینتەرنێتە قەبارەی A4ـە - ٢١٧ لاپەڕە

ZAGROS WEBSITE

بەهارێکی پاش ڕووداوەکان

سەعاتێك بەر لە ئێوارەی ڕۆژێکی بەهار دوو ڕێبوار بەرەو گوندی (مالۆڵە) دەڕۆشتن. باران زەویی کردبووە قوڕ، ئاسمانیش تێکەڵەیەکی هەورو شینی تێکەڵ بە زەرد بوو. لەوبەریشەوە" سەرووتر لە زنجیرە شاخەکە، کۆلکەزێرینە ڕێگە ڕەنگینەکەی لەئاسۆوەوە بەرەو بەرزاییەکان بڕیبوو. دوو ڕێبوارەکە دوو ئێسترەکەیان بەرەو ڕۆژهەلاَت تاو دەدا تا زوو بگەنە گوندەکە، کارێکیان لە مالۆڵە هەبوو، کەمێك تێیدا دەمێننەوە دوایی لەوێوە پشت دەکەنە زنجیرە شاخەکەو بەرەو باشووری ڕۆژئاوا شوڕدەبنەوە تا دەگەنە دێی زەنان. دوو ڕێبوار بوون، پیاوێکی بەتەمەن و لاوێك سی ساڵی تەواو نەکردبوو.

لەدوورەوە گوندەکەیان لێوە دیار بوو، لەخواریشەوە و هەر لەنزیك بناری زنجیرە شاخەکە تەپۆڵکەیەکە قسنێکی لەسەر لوتکە تەختەکەی هەڵگرتووە، داربەڕووە بەرزەکانی قسنەکەش لەدوورەوە نیشانەیەکی دیارتر بوون کە لەو بەرزاییەدا پیاوچاکێك نێژراوە. پیاوەکە ئێسترەکەی وەستاند، ئاوڕی بۆ خۆری سەر ئاسۆ دایەوەو جارێکی تر ڕووی کردەوە تەپۆڵکەکەو زیارەتگەکەی، دەستی بۆ ڕاکێشا:

((**ڕەنگە جارێکی تر بۆمان نەکرێ بچین. دەچین و کەمێك دەمێنینەوە**)).

خۆیان لە ئاڕاستەی مالۆڵە لادا و لای ڕاستیان گرت و گەیشتنە لای تەپۆڵکەکە. لە چەمەکەی تەنیشتی پەڕینەوەو دوو ئێسترەکەیان لەخوارەوە جێهێشت و خۆیان سەرکەوتن. نۆ گۆڕ بوون لەسەر ئەو لوتکەیە" گۆڕی پیاوچاکەکەو شەش گۆڕ لەپشتەوەی، حەوت کەس بەڕێز" یەك لەدوای ئەوی تر ڕاکشاون و پیاوچاکەکە لەپێش هەموویانەوەیە ، دوو گۆڕەکەی تریش لەلایەکی تری زیارتگەکە تەنیشت یەك بوون. مەرقەدی پیاوچاکەکە لەگەڵ هەشت گۆڕی موریدەکەی بە شوورایەکی وشکەکەڵەك دەورەدرابوون. لەناو ئەو شوورایەشدا چەند داربەڕوویەك تازە گەلاَیان دەرکردبوو و بەدەیان پەڕۆی سەوزیان پێوە هەڵواسرابوون.

باران درەختەکان و گۆڕەکان و بەردەکانی شوورای زیارتگەکەی تەڕکردبوو، ئەو گیایەش کە لەسەر گۆڕەکان و لەچواردەوریاندا خەملیبوو باوەشی بە تنۆکەکانی باراندا کردبوو و حەزی نەدەکرد جێیبێڵن و بکەونە سەر زەوی. لاو لەسەر ئەژنۆ بەرامبەر گۆڕی پیاوچاك چۆکی داداو پیاو لەپشتەوەی بەپێوە وەستا . لاوەکە سەری نەوی کردو پاڕایەوە:

((**پیر خدری شامار، پیری غەریبان، کەسێکی غەریبم، دوعام بۆ بکە سەلامەت بڕۆم و سەلامەت بگەڕێمەوەو ئیشەکانم ئاسان بن**)).

پیاوە بەتەمەنەکە بۆی ڕاستکردەوە، پێی وت کە ئەو هەمیشە پیر خدری دەبیست ئامۆژگاریی دەکردن و هەمیشە دەیوت:

((**ڕاستەوخۆ داوا لە خاوەنەکەتان بکەن.. دەگریا و دەیوت من کێم تا بمخەنە نێوان خۆتان و خوا**)).

((**خۆت بینیبووت؟**))، پرسیاری لاوەکە بوو.

((**وتەکانیشم بیستبوو**))، وەلاَمی پیاوە بەتەمەنەکە بوو.

لاوەکە هەستایە سەرپێ و دوعای بۆ پیاوچاك و مورید‌انی نارد. ویستی پارچەیەك پەڕۆی سەوزی سەر لقێك بۆ موبارەکیی سەفەرەکەی لێبکاتەوە. هاوڕێکەی پێی وت پیر خدر ئەوەی بەدروست نەدەزانی. هەردوو چوونە خوارەوەو سواری دوو ئێسترەکەیان بوونەوە. پیاوەکە نەیویست جارێ بجووڵێ. سەری بۆ تەپۆڵکەکەو لقەکانی سەرەوەی

درەختەکانی سەر لوتکەکەی بەرز کردەوە. لە لاوەکەی پرسی:

((**سیامەند! دەزانی باوکت بۆچی ئەو ناوەی لێ نابووی؟**)).

پرسیارەکە ناوەختو ناجۆرو سەیر بوو، پیاوەکە خۆی وەلامەکەی دایەوە:

((**باوکت بەناوی کەسێکەوە ناوی نابووی سیامەند، منداڵ بووی باوکت مرد، بمایە باسی ئەو سیامەندەی بۆ دەکردی**)).

ئەمجارە لاوەکە پرسی:

((**ئەو سیامەندە وەکو تۆو باوکم خەڵکی شامار بوو؟**)).

یادەوەرییەکانی دڵ زەردەخەنەیان خستە سەرلێوی پیاوەکە. پیاوەکە لەگەڵ ئەو یادانەدا ڕۆشت تا ئەوکاتەی لاوەکە بە پرسیارێکی تر وریای کردەوە:

((**ئەو سیامەندە چ کارە بوو؟**)).

وەلامی پیاوەکە وەکو قسەی خەوالّوویەك بوو:

((**شوان بوو... بەڵێ شوان بوو**)).

دوو ڕێبوارەکە کەمێك لەو شوێنەدا مانەوە، پیاوەکە قسەی تری مابوو حەز بە کردنیان بکات. دوو ڕێبوارەکە قسەکانیان کردو لەکۆتاییدا لاوەکە هاوڕێکەی بینی سەیری دوور دەکاتو گوێی لێ بوو دەڵێ:

((**ئێیی سیامەند! چۆن کوڕێك بووی!**)).

لاوەکە وایزانی لەگەڵ ئەویێتی و لەقسەکە تێنەگەیشت، پیاوە بەتەمەنەکەش نەیویست تێیبگەیەنێ، ئەو لاوە شتەکانی چۆن بیستووە با هەروا تێبگات.

پیاوەکە دەستی بەرەو ئاستی زەنان ڕاکێشاو پێی وت کات درەنگەو تازە ناتوانن بچنە ماڵۆڵە و کارەکەی بۆ جارێکی تر هەڵدەگرێ، دەبێ بکەونە ڕێ تا شەو لە زەنان بەرنە سەر.

دوو ڕێبوارەکە ڕۆشتن، پیاوە بەتەمەنەکە بەشی گەشتەکەیان ڕووداوی زەمانێکی دووری هەبوون بێنەوە یادی یان خۆی بۆ ڕۆح و دڵی بانگیان بکات، لاوەکەش بەشی خەیاڵی خۆی هەبوو بیکاتو لە هاوڕێکەی و لەو ڕووداوانە بێئاگا بوو. دوو ولاخەکەیان تاودا، بەتەنیشت کۆلکەزێرینەکە ڕۆشتنو گەیشتنە گوندی چۆڵو خاپووری شامار کە پیاوە بەتەمەنەکە تەنها بەشی سلاوێك پێیدا تێدەپەڕێو جێیدەهێڵێ، سلاوێکی لێدەکاتو ڕەنگە تەمەن ئەوەندەی تێدا نەمابێ بەشی جارێکی تر گەڕانەوەو سلاوێك یادکردنەوەیەکی تر بکات.

ZAGROS WEBSITE

ZAGROS WEBSITE

بەشی یەکەم

کوڕی گوند

1

باران

((عاااا.. عاااا.. عاااا..)).

هەر ئەوەندە هاواری لە ڕانەکەی کردو جارێکی تر لێی بێئاگا مایەوە.

هەور بارانێکی بێ پشووی هەڵگرتبوو، سیامەندیش بێباك لەو هەڕەشەیەی بەرزاییەکان دەیانکرد لەسەرخۆ دەڕۆیشت. گاڵۆکەکەی لەگەڵ هەر هەنگاوێکیدا توند لە قوڕەکە دەچەقاند یان بەسەر ئەو بەردانەی دەکێشا کە لەڕووی زەوی سەریان دەرپەڕاندبوو. هەور گرمەیەکی تری ناردو ئاگادارییەکی تری شوانەکەی کرد کە خەریکە دەیبارێنم. شوانەکە کەپنەکەی سەر شانیی لەخۆی توند کرد. تەماشایەکی ئاسمانی کردو کەپنەکەی شلکردەوە" زانی پێویستە وا زوو خۆی بەدەستەوە نەدات، بەدرێژایی ساڵانی کاری شوانی بارانی سەختتری بینیوەو ئەو بارانەی هەور هەڕەشەی ناردنی دەکات جاریٚ نەگەیشتووە. متمانەی بە کەپنەکی بەریو کڵاوی پانی لبادی سەری کردبوو لەو بارانە بپارێزن کە بیر لەوە دەکاتەوە بۆ ناو جلەکانیو لەشی دابدات. کەپنەکەکە، کە دەگەیشتە خوار ئەژنۆی، دوو گوێچکەی هەبوو بەشێوەی لوولە لەسەر دوو شانەکەیەوە بۆ دەرەوە دەرچووبوون، دوو گوێچکەکە گورگیان دەترساند. گورگ لێی دەترسێ دەبا هەور هەر بگرمێنێ، بارانیش کەیفی خۆیەتی.

سەرەڕای کزەی سەرما سەگەکەی سیامەند بەدڵخۆشییەوە کلکی بادەداو لەلای ڕاستی ڕانەکەوە بۆ لای چەپی ڕایدەکردو دوایی بەدەوریدا دەسووڕایەوە ئینجا دەگەڕایەوە شوێنی یەکەم. سەگەکە خۆی هەڵدایە سەر تاوێرێکو لەسەری وەستا، سەری بۆ هەور بەرز کردەوەو بەڕوویدا وەڕی. تکەیەك کەوتە سەر لووتی.

((عاااا.. عاااا.. عاااا..)).

جارێکی تر شوانەکە پیڕاندی.. ئەمجارە بێئەوەی هەست بەخۆی بکات.

سیامەند لە ڕانەکەی دواکەوتبوو، هەناسەی قووڵی دەداو وەکو کەسێك مەرگی وەرزی کەیفو خۆشییەکەی نزیك بووبێو دەیەوێ زۆرترین لەزەتی لێ وەربگرێ هەوا ساردەکەی لە سییەکانیدا بەگێردەهێنا، تەماشای زەویی بەردەمی دەکردو دیمەنی ئەو گیا سەوزەی تازە دەردەپەڕی لەمێشکیدا دەهێشتەوە. لای سەیر بوو" یەکەم جاری نییە هەوای ساردو گیای سەوز هاوڕێی بن، ئەی بۆچی ئێستا لای بوونەتە شتێکی دەگمەن؟ تۆ بڵێی نزیکە لێیان دووربکەوێتەوە؟ تۆ بڵێی کرانەوەی گرێی بەختی نزیك بووبێو زستانی چاوەڕوانی بەهاری ئاواتی بەدواوە هاتبێ؟ یان لەوانەیە هەمووی خەیاڵ بێو ئەو هەستەی لەبەر ئەوەیە چەند ڕۆژێکی تر کاتی شەوارۆی بەهار دێو لەو کاتەوە تا دونیا گەرم دادێ ئەو ئازادتر دەبێو شەوان لە دەشتو کێو، نەك لەبەردەستی ئاغاو دوو کوڕە گەورەکەی، دەباتە سەر؟

سەگەکە بۆ وریاکردنەوەی خاوەنەکەی وەڕی. سەگە زەردە قاچ کورتەکە زۆر لە سەگەکانی گوندەکەو ئەوانەی دەشت جیاواز بوو. سەگەکە بەدوای ڕانەکەدا ڕایدەکردو پێی دەوەڕی، بزنەکان بێ گوێدانە شوانەکەو سەگەکەیو ئەو بارانەی بەڕێوەیە بەسەر ئەو قەدپاڵەی ڕوویکردۆتە باشووری ڕۆژئاوا سەردەکەوتن.

سەگەکە خۆی هەڵدایە سەر تاوێرێکی ترو سەیری دووری کردو وەڕی. لە باشووردا بەرخەکانو کارەکان، کە لەدایکیان جیاکرابوونەوە تا هەموو شیرەکە نەخۆن، لەگەڵ بەرخەوانەکانیان دوور دیاربوون. سەگەکە ویستی پێیان بڵێ ئەوەتاین لێرە. جارێکی تر وەڕی... تکەیەکی تری باران کەوتە سەر لووتی.

ZAGROS WEBSITE

سەگەکە نامەکەی خۆی ناردو لە تاوێرەکە خۆی هەڵدایە خوارەوەو شوێنی بزنەکان کەوت. بزنەکان لە مەڕەکان جیابووبوونەوەو بەرزتر هەڵدەزنین. بروسکەیەکی تر لە ئاستی گوند دەرکەوت. شوانەکە وریا بووەوە. هەستێکی نادیار چووە دڵییەوەو بەگوێیدا خوێندی کە ڕانەکە بەرێتە لای تەپۆڵکەکە. بەپەلە لەگەڵ دەنگی گرمەی هەور جووڵاو بەسەر قەدپاڵەکەدا هەڵگەڕاو پاش کەمێك کەوتە سەرووتر لە بزنەکان، بە هاوارو زەبری گاڵۆك ڕانەکەی بۆ خوارەوە ڕاونا، چغەی لە سەگەکە کرد کە بەدەم ڕاکردنو بادانی کلکە پانەکەیەوەو بە زمانێك لەدەرەوە دەیویست بە خاوەنەکەی بڵێ تۆ نوستبوویو من فریایان کەوتم.

بزنەکانو مەڕەکان یەکیان گرتو هەموو بەبارەوە لەژێر فشاری هاوارو دارو جووڵەی سیامەند بۆ چەمەکەی خوارەوە هەڵەداوانیان بوو.

جارێکی تر گرمەی هەور هات. سیامەند بروسکەکەی نەبینی. چەند دڵۆپێك وەکو تیر کەوتن، چاوی لەسەر تەپۆڵکەکەی بەردەمی بوو، نەیزانی بۆچی دەیەوێ زوو بگاتە لای. پەلەی کردو گەیشتە تەپۆڵکەکەو لەمبەرییەوە لەناو دارەبییەکانی قەراغی چەمەکەدا کە چەکەرەکانیان بۆ پێشوازی لە وەرزی نوێ سەریان بۆ جیهانی نادیاری دەرەوە دەرکردبوو ڕانەکەی گەیاندە شوێنی گیرسانەوە. خۆی چووە نزیك داربییەکی تەنیشت چەمەکە. کەپنەکەکەی لەخۆی توند کردو خۆی دایە دەست ئەو خەیاڵانەی ماوەیەکی زۆرە یەخەی بەرنادەن، یاخود خۆی یەخەیان بەرنادات.

زۆربوونی تکەکان بیریخستەوە هاوار بۆ سەگەکە بکات بێتە تەنیشتی بەلام سەگەکە وایدەزانی یارییەکەی ئەوسایەو هەر ڕاکردنو کلکبادانی بوو.

دەنگی ترپەی دڵۆپەکان تێکەڵ بەیەك بوونو بوونە دەنگی وشەوشێکی بەردەوام. باران ڕەنگی تەمی بەهەوا بەخشیو کۆتایی بە هێمنیی شوێنەکە هێنا. سیامەند چەند چرکەیەکی ژمارد تا باران هەموو تینی خۆی بخاتە گەڕو لەوە بەدوا زیاتری پێنەکرێو ببێتە بارانێکی هێمن، تا ئەو چەند چرکەیەش تێدەپەڕن ماوەی ئەوەی هەبوو بگەڕێتەوە بۆ خەیاڵەکانی.. (شارەکۆن).. نهێنییەکانی شارەکۆن.. گەنجینە شاردراوەکانی. بەلام نەخێر! ئێستا تەپۆڵکەکەی لەبەردەمدایەو لەجیاتی ئەوە با کەمێك لەگەڵیدا بێو بەسواری پشتییەوە بەرەو خەیاڵێکی جیاواز، جیاواز لە سامانو گەنجینەکانی شارەکۆن بفڕێ.

تەپۆڵکەی (گۆڕی کافران) یاخود (گردی کافران) شێوەیەکی تایبەتو سەرنجڕاکێشی هەیە، گردێکە وەکو ئەوانەی بن زنجیرە شاخەکەو بەرزاییەکانی خوار شاخەکە نییە بەڵکو وەکو چەند گردێکی هاوشێوەی تری ناوچەکەیە کە خەڵك پێیان دەوت توورەکەڕێژ. گۆڕی کافران گردێکی ڕێکە، سەرەوەی تەختو لەشێوە گومەزەییەکەی گردەکانی تر ناچێ، لوتکە تەختەکە شێوەیەکی بازنەیی هەیە، لە چەند شوێنێکدا بازنەکە تێکدەچێ، بەلام بەشێوەیەکی گشتی نزیکە لەشێوەی بازنە، لاکانی گردەکەش تیژو کووڕ، بنەوەشی فراوانترە. گردەکە هەمووی وەکو ڕەحەتییەکی بەدەماخراوە بەشی سەرەوەی بڕاوێ، خۆڵەکەشی هەر سەیرە" خۆڵەکەی بەدەگمەن بەردێکی تێدا دەبینرێ. لەهەموو شوێنێکی ناوچەکەو لەهەموو گردێکدا تێکەڵەی بەردو خۆڵە، زۆر گرد بەردەکەیان زیاترە، بەلام ئەو تەپۆڵکەیە لەتەگۆزەی زۆری تێدایە.

دەمێك بوو سیامەند سەریسوڕمابوو لەو گردەو لە گردەکانی هاوشێوەی کە لەجیاتی بەرد پڕن لە سوالەت. شتە سەیرەکان لەوەش زۆرترن. چەند شتێکی نارێكو جیاوازی لەخەڵك لەبارەی ئەو گردەوە دەبیست. زۆربەیان گردەکەیان بە گۆڕستانی نەوەکانی کۆن دەزانی، بەڵگەشیان ئەو سێ گۆڕەیە کە بەسەر گردەکەوەن، بەلام کەس نەیدەزانی ئەگەر گۆڕستان بووبێ بۆچی وا بەرز دروستکراوە؟ ئەی ئەو لەتەگۆزانە کە لەجیاتی بەرد بەسەر گردەکەو بە

ZAGROS WEBSITE

ZAGROS WEBSITE

لاتەنیشتەکانییەوە دیارن؟ هەبوو دەیوت گردەکە دەستکردی مرۆڤە کۆنەکانە کە ویستبوویان لە زەویی دەوروبەری بەرزتربێ، بەڵام بۆچی؟ ئەی بۆچی گردێکی خواکردیان هەڵنەبژارد کە پڕی ناوچەکەن؟ هەندێکی تر دەیانوت گردەکە خاڵێکی چاودێری بووەو پاشایەك هەبووە ئەو خۆڵەی بە کۆڵی خەڵك هێناوە، بەڵام دیسان بۆچی یەکێك لەو گردانەی هەڵنەبژارد کە بەرزترن‌و کاری پاچکاری‌و کۆڵکارییان نەدەویست؟ سیامەند کە قەناعەتی بەهیچ لەو قسانە نەبوو حەزی لەو چیرۆکانە دەکرد کە خەڵك دەیانگێڕانەوەو شێوازێکی تریان وەرگرتبوو:

ئەژدیهایەك ڕۆژانە ڕێگە بە خەڵك دەگرێ، پاشاش تەڵەیەکی بۆ دروست دەکات‌و دەیگرێ. ئەژدیها دیلەکە تیرباران دەکرێ بەڵام کەس ناوێرێ نزیکی بکەوێ، تیرەکانیش سەردەکەن‌و کورتدەکەن، ئەو تیرەش کە بەریدەکەوێ کاری تێناکات. پاشا پرس بە خەڵك دەکات، پیاوێکیش پێی دەڵێ خۆڵ بکرێتە چواردەوری ئەژدیهاکە ئینجا وردەوردە بەدەم دروستکردنی شوورای خۆڵەوە لێی نزیك ببنەوە، بەم جۆرە بەردەوام دەبن تا دەیخەنە ژێر خۆڵەکەو دەیخنکێنن. پاشا ئەوەی کردو لەمەوە گردەکە دروست دەبێ.

ئەی سێ گۆڕەکە؟ ئەوانە کەسی ئاسایی نین.. ئەوانیش چیرۆکی خۆیان هەیە:

پیاوێك پرس بە شەیتان دەکات بۆ بوون بە جادووگەر ئەویش پێی دەڵێ سێ کەس لەسەر گردەکە سەربڕێ‌و بیاننێژێ‌و چل ڕۆژ سێ کلاوکوڕە بەسەر ئەو گۆڕانە سەربڕێ، هەریەك لەسەر گۆڕێك. بۆچی کلاوکوڕەو چۆلەکە نەبوو؟ کلاوکوڕە خۆشەویستە، چۆلەکەش پڕ زەرەرە، ئەی هەر چۆلەکە نەبوو، وەك باسی دەکەن.. ڕاست بێ یان درۆ، خەرمانی پێغەمبەری سووتاند کلاوکوڕەش ئاگرەکەی کوژاندەوە؟ هەر چۆلەکە نییە دوژمنی جووتیارو دەغڵەکەیەتی؟ شەیتان مەرجی سەربڕینی کلاوکوڕەی خۆشەویستی دانا، بەڵام کوشتنی چۆلەکە چاکەیە، شەیتانیش ئەوەیە کە دەیناسین.

دیسان ئەو چیرۆکانە قەناعەتیان بە سیامەند نەدەکردو وەکو حیکایەتی خەیاڵی، بەڵام حیکایەتی خۆش، تەماشای دەکردن. سیامەند زانی زیاد لەپێویست بیری لە تەپۆڵکەکە کردووە. زوو لە مێشکی خۆی دەریکردو گەڕایەوە سەر ئەو خەیاڵەی پێش کەمێك خەریك بوو وەکو دەیان جاری پێشووتر خۆی بخاتە باوەشییەوە. دوو چاوی نووقاندن تا وێنەی (شارەکۆن)، کە لەو شوێنەیەوە دیار نەبوو، بێنێتە بەردەمی خۆی. شارەکۆنی بینی، گەنجینە شاردراوەکانی بینی کە چاوەڕێی ئەون دەریانبێنێ‌و لەوە بەدوا ببێتە سیامەندێکی تر، ئەگەر ئەوەش نەکات ڕەنگە بکەونە دەستی شاوەیس ئاغاو خەونەکانی ئەو بەبادا بچن.

ئەمجارە باران نەیهێشت بیربکاتەوە. هەستی بە کوتانی بەتینتری بارانەکە کرد، دوو چاوی کردنەوەو گوێی لە هاژەی چەمی ژێر پێی کرد، چەمەکە لەنێوان دوو کەلی زنجیرە کێوەکە دەچووەدەر، چەند سەد هەنگاوێك شۆڕدەبووەوە دەگەیشتە بنی تەپۆڵکەکە، بەدەوری لای باکووریدا، ئەو لایەی سیامەندی لێبوو، دەسووڕایەوە. پاشان بەدەوری لای ڕۆژئاوا لەکۆتاییدا بەرەو گوندەکە دەڕۆیشت، لە شوێنێك پێش ئەوەی بگاتە گوند پێچێکی تری دەخواردو دەچووە خوارتر.

گردەکە دیارترین خاڵ بوو لەسەر قۆناغی یەکەمی گەشتەکەی سیامەندو ڕانەکەی بوو کاتێك لە گوند بەرەو باکوور دەچوونە دەرەوە، بەڵام ئەو قەت وا تەماشای گردەکەی نەدەکرد، خاڵی سەرەتاو کۆتایی لای ئەو شارەکۆنی تەنیشت گوند بوو. شارەکۆن زەوییەکی بەردەڵان بوو خەڵك بە پاشماوەی شارێکی گەورەی کۆنیان دەزانی چونکە ئەو بەردانە بەرێکی لەسەر زەوییەکە دانرابوون‌و هەر کۆمەڵێکیان لە بناغەی ژوورێك دەچوون، ئەو کە لە ماڵی ئاغا دەچووە دەرو بەرەو باکوور دەڕۆیشت دەکەوتە نێوان گوندو شارەکۆن، گوند لای ڕاستی‌و شارەکۆن لای چەپی. کەس جگە لەو

ZAGROS WEBSITE

شارەكۆنی بە خاڵی یەكەمی دەرچوون‌و گەڕانەوە نەدەزانی.

بۆ جاری سێیەم پەتی بیركردنەوەی پسا. فشاری ئاوی ئاسمان ئەمجارە ناچاری كرد خۆی گرمۆڵە بكات تا ڕێگە بە كڵاوە پانەكەی بدات ئەركی خۆی بەجێبێنێ‌و بەر بەو ئاوە بگرێ كە دەیویست لەنێوان كەپنەكەكەی‌و جلەكانی ژێرەوەیدا بۆ ئەو جلانە دزە بكات.

باران توندتر بوو و مەودای بینین كەمتر بووەوە، پاش كەمێك مەوداكە لەوەش كەمتر بووەوەو چیتر بەردەمی خۆی نەدەبینی. چەمەكە بووە دوان، دووەمیان جۆگەلەیەكی بەخوڕ بوو لەپشتەوە دەهات‌و دەیدا لە قەدی درەختەكەو پاشان لە پشتی خۆی. باران وا بڕوات جۆگەلەكە دەبێتە چەم‌و لەگەڵ خۆیدا دەیبات. كەپنەكەكەی بە خورییەكی بەرخ كە یەكەم جارە بڕاوە، یاخود بەرگن وەك خۆیان دەڵێن، دروستكراوەو تا خوار ئەژنۆ درێژ بۆتەوەو كونی دوو قۆڵی نییە. ئەو كەپنەكە باشترین چارەسەری بارانی بەخوڕە، بەڵام ئەمە باران نییە، ئەمە شتێكی ترە. لەكۆتاییشدا ئاوی سارد دزەی كردو وەك جۆگەلەیەكی بچووك بەسەر پشتیدا چووە خوارەوە، ئەوە لەهەمووی ناخۆشتر بوو.

شتێك خۆی پیا كێشا، لوورەیەكی كزیش هات‌و دەنگی سەگەكەی ناسییەوە، ئاو لە مووی سەر پێستی سەگەكە دەچۆڕایەوەو سەگەكە هەڵدەلەرزی‌و بەكزی بەدەوری خاوەنەكەیدا دەخولایەوە. دەڕۆیشت‌و جارجار بەسەر قوڕەكە دەخلیسكاو دەكەوتە ناوی ئاوی جۆگەلەكە، لەكۆتاییشدا زانی دەبێ هەر یەك مشووریی خۆی بخوات‌و چارەنووسی خۆی‌و خاوەنەكەی لێرەدا لەیەك جیادەبنەوە. بەسەر لێوارە كووڕە خزەكەدا سەركەوت‌و لەبەرچاوی خاوەنەكەی لەپشتی بارانەكەوە دیارنەما.

جووڵەی قاچی سیامەند هەموو ئەوانەی لەبیر بردەوە، ئاوی چەمەكەی خوارەوە ئێستا بۆتە لافاوێكی شێت‌و دوو پێی نوقم كردوون‌و كردوونی بە دوو پەڕی بەر ڕەشەبایەكی قایم:

((ئەمڕۆ چەند سەرە مەڕو بزنێك دەبنە قوربانیی باران، ئەمشەو ئاغا برسیم دەكات، قسەی ناشیرینیش پێش برسی كردن.. گریمان خۆم مام)).

جووڵە لەسەر قوڕە خزەكەو لەناو ئاوە بەخوڕەكە ئاسان نەبوو. بەقنگەخشكێ بەرەو دواوە، بەرەو قەدی داربییەكە، كشا. جارێك خزاو پشتی تەختی ئەو زەوییە بوو كە لەژێر ئاودا دیارنەمابوو، بەپێوە هەڵساو خراپتر خلیسكا، ئاسانتر بوو بەرەو پێشەوە بڕوات نەك پاشەوپاش، هەڵسایەوەو ئاوڕی بۆ درەختەكە دایەوە. توانی دوو هەنگاو بڕوات. كەپنەكەكەی لەسەرشان لابرد تا ئەویش لەدەست نەدا. دوو هەنگاوەكە بوونە سێ.. چوار.. دەستی ڕاستی درێژكردەوەو قەدەكەی گرت، پێویستی بە هێزێكی زیاتر بوو بۆ ڕزگاربوون لەو قوڕو ئاوەی ژێری. هێشتا دارەكەی لەدەستدا مابوو، دارەكەی خستە پشتی قەدی درەختەكەو هەردوو لاكەی گرت. نەمانی دەنگی باڕەی مەڕەكان تینێكی زیاتری پێبەخشی‌و زۆری لەخۆی كرد تا تەواو بگاتە قەدەكەو باوەشی پیا بكات. نەمانی دەنگی سەگەكەش زیاتر نیگەرانی كرد. هەستی كرد قاچەكانی لە چەم دەرباز نەبوون‌و هێشتا دەلەرێنەوە، باوەڕی نەمابوو پێڵاوەكەی كە كڵاشێكە لە بەرگن دروستكراوە لەپێیدا مابێ‌و وای دانا ئەویش بۆتە قوربانیی لافاوەكە. نەیدەزانی چەند لەو شوێنەدا بەهەڵواسراوی مایەوە، كاتێكیش هەستی بە كەمبوونەوەی فشاری باران كرد بۆی دەركەوت بەهەڵەدا چووبوو كاتێك وایزانیبوو قاچەكانی لەناو چەمەكەدان:

((ئەگەر هەڵەش بووبم‌و كڵاشە پەركەكەم لەپێمدا مابێ برسێتیی ئەمشەو بەخۆشییەوە دەبەمە سەر)).

لەپڕ باران بووە نمەیەكی دۆستانە، نمە هات‌و درێژەی كێشا بەڵام لەوە نەدەچوو چەمەكە بەم زووانە دەستبەرداری شێتییەكەی بێ، چی پێشتر باریوە ماویەتی لەبەرزاییەكانەوە بگاتە ئەو شوێنەی خۆی. وای بیركردەوە بەڵام

ئەمجارەش بۆچوونەکەی هەڵە دەرچوو و فشاری چەمەکە خێرا کەمبووەو ئێستا دڵنیایە دوو قاچی ماون و ئاو نەیبردوون، وەك ماویشن دوو پێی ڕووت نین و کڵاشەکەی ماوە. چەمەکە دابەزییەوەو ئێستا دەتوانێ بەئاسانی بگاتە سەرووتریش لە درەختەکە. خۆی بۆ تەکانێکی بەهێز ئامادە کرد، بەڵام لەناکاو حەزی نەکرد بجووڵێ و ویستی ماوەیەك وا بمێنێتەوە، باوەش بەقەدی درەختەکە بکات و بیر لە ئاواتە کۆنەکانی بکاتەوە.

دوو چاوی نوقاندبوون و خۆی گەورە دەبینی، بۆتە کەسێکی دیاری گوند، لەجیاتی شوانێتیش بۆ شاوەیس ئاغا خۆی بۆتە ئاغا، شوانی ڕاگرتووە، لەجیاتی یەك شوان دە:

((**لەو دەیە دەبێ جوحای هاوڕێم یەکێکیان بێ، دەمەوێ بۆی بسەلمێنم قسەکەم ڕاست بوو کە تا دەمرێ هەر شوان دەبێ**)).

ڕێگەکان لەبەردەمیدا دوو یان سێ بوون، ئێستاش لافاوەکە ڕێگەیەکی نوێی بۆ کردۆتەوە:

((**ئەگەر لافاو گوندی بردبێ، خوابکات وابێ و ئەگەر ئاغا میراتگری نەمابێ و ئەگەر بیست سەر.. تەنها بیست سەر مەڕ مابنەوە، دەتوانم ساڵی بیست و یەکەم بە باشی لەشوێنێکی تردا دەسپێبکەم، ڕەنگە لەهەمان شوێنیشداو بەمێشکێکی سافترەوە بیر لە گەورەیی و ئاغایی بکەمەوە**)).

سیامەند تاکە کەسی گوند بوو بزانێ کەی لەدایك بووە، تەنها ئەو دەیتوانی ڕۆژانی تەمەنی بژمێرێ، چوار یان پێنج ڕۆژی تر دەبێتە بیست و یەك ساڵ، بەڵام ئەو زانینە لە گوند بایەخی نەبوو چونکە سەرەڕای ئەو زانینە سیامەند لە شوانێك زیاتر نەبوو. باوکی ساڵێك پێش مردنی بەچەند بەهانەیەکی جۆراجۆری لاوازەوە توانی بۆ شاری سوڵتان ئابادی بنێرێ و بیخاتە بەر حوجرە. لەماوەی کەمتر لە ساڵێك سیامەند ئەو شتە فێر بوو کە کردییە تاکی گوند" پاش گەڕانەوەی دەیتوانی چەند وشەیەك بنووسێ، لەوەش زیاتر بخوێنێتەوە، ڕۆژو مانگ و ساڵی لەدایکبوونیشی لەسەر کتێبێکی پەڕە زەرددا نووسرابوون کە هیچی لێ تێنەدەگەیشت. باوکی ئەو کتێبەی لە شارەکە چەند ڕۆژێك پاش لەدایکبوونی کوڕەکەی بۆ پیرۆزی کڕیبوو و بە مەلای شارەکەی وتبوو مێژووی لەدایکبوونی کوڕەکەی بخاتە سەر.

دەنگێك بیریخستەوە کە کاتێکی گونجاوتر هەیە بۆ خەیاڵکردن لە دواڕۆژێکی پڕ ئاوات. چاوی کردەوەو گوێی لە دەنگەکە بوو: ((م م م م م)). دەنگی بزنە شاخ شکاوەکەی ناسییەوە:

((**بە سەگەکەوە دوان، ئەگەر سەگەکە مابێ**)).

دەنگێکی تر، پاشان پژمینێك لە شوێنێکی ترەوەو باعێك بەدوایەوە. بێئەوەی باوەشی درەختەکەش جێبهێڵێ دەستی کرد بە ژماردن:

((**سێ... چوار... ئەگەر سەگەکە مابێ**)).

تا نۆی ژمارد، گوێی لە ماعێك بوو، گوێی شل کرد، تەماشای ئەو مەڕەی کرد کە خۆی ڕادەتەکاند، لێی پرسی:

((**تۆ دەیەمی یان یەکێکی لە نۆ کۆنەکە؟**)).

قەدی درەختەکەی جێنەهێشت. توند هەڵمەتی بردو خۆی خستە لاکەی تری قەدەکە. ئێستا دەتوانێ پاڵ بەقەدەکەدا بداتەوەو پشوو بەدەستەکانی بدات.

پشووەکەی کورت بڕییەوە، پشتی لەقەدی درەختەکە توند کردو قاچی چەپی بردە پێشەوەو لە قوڕەکە گیری کرد. بەهەموو هێزێکییەوە بەسەر لێژاییەکەدا بۆ سەرەوە ڕایکرد، چەند هەنگاوێکی بەخێرایی بڕی و نەخزا ئینجا خێراییەکەی کەمبووەوە، وەستاو پێی ڕاستی خستە سەر قوڕەکەو خلیسکاو بەدەما کەوت:

((**تێگەیشتی؟ هەرکاتێك وەستای یان دوودڵ بووی دەکەوی**)).

هەڵسایەوەو ئەمجارە گوێی نەدایە خزان، بەهێمنی کەوتەوە جووڵە، گەیشتە لای چەند مەڕو بزنێك، سەرلەنوێ

دەستی کردەوە بە ژماردنیان:

((یەك، دوان، سیان، مەڕەکوێر، تەنانەت مەڕەکوێریش ماوە، شوورەیی دەبوو ئەو بمێنێ و چەم من بەرێ، بزنێك، بزنێکی تر، بزنی شاخ شکاو، یەکەم دەعبا بووی خۆت ئاشکرا کرد، بەڵام چی بکەی هەر بزنی، کەس خەڵاتت ناکات، جوجای هاوڕێم زۆرتری پێکراوە. هەشت، نۆ، مەڕێك لەپشتی تاشەبەردەکەوە گوێچکەی دیارە شۆڕبۆتەوە، مەڕێکی تر کەللەی خۆی ڕادەتەکێنێ و گوێچکەکانی شەقەشەقیانە)).

وەڕینی سەگەکە چاوەڕێکراو بوو:

((مەڕی گێژ بمێنێ، تۆ چۆن نامێنی؟)).

سەگە بچووکە قاچ کورتەکەی بینی لەسەر تاوێرێکی بەرزەوە دەم بەپێکەنین زمانی دەرهێناوەو کلکە پانەکەی بادەدات. کاتێك سەگەکە زانی خاوەنەکەی تەماشای دەکات دوو جار بەدەوری خۆیدا خولایەوە، توند خۆی ڕاتەکاندو پاشماوەی ئاوی بارانی ناو مووەکانی هەڵدایە دەرەوە، تەماشای خاوەنەکەی کردو زمانی دەرهێنا:

((سەم سەم، ئەوەتا ماوم)).

خاوەنەکەی هەڵوێستی کاتی بارانی سەگەکەی بیرکەوتەوە:

((سەگی سەگزادە! ڕەنگە سەد جار خۆت ڕاتەکاندبێ بەڵام ئەمجارە لەبەردەممدا خۆت دەنوێنی. هەر تۆ نەبووی بەکزی بەسەر قوڕەکەدا دەڕۆشتی و هەموو گیانت ئاو بوو و چەند جارێك نووزەنووزت کرد ئینجا جێتهێشتم؟)).

سەگەکە یەك و دووی ژماردو لە تاوێرەکەوە خۆی هەڵدایە خوارەوە، هێشتا دەم بەپێکەنین زمانی لە دەمی کردبووە دەرەوەو کلکی بادەدا. گەیشتە لای خاوەنەکەی و بەدەوریدا خولایەوە. خاوەنەکەی بەسۆزەوە دارێکی هێمنی لە سمتی سرەواند:

((ناهەقت ناگرم، منیش بووم ایە خۆم ڕزگار دەکردو تۆم جێدەهێڵا. لەم گوندە سەگزادەیە تەنها تۆم هەیت، با بینینت بەزیندوویی بەنیشانەی خۆشبەختی بزانم)).

سەگەکە تەماشای خاوەنەکەی کردو جارێکی تر خۆی ڕاتەکاند، جارێکی تر تەماشای کرد، خۆی ڕاتەکاندەوەو سەیری کردو بەدەوریدا خولایەوە:

((ئەی تۆ؟)).

خاوەنەکەی تێگەیشت:

((نەخێرا! من سەگ نیم ئاو بچێتە ناو مووەکانمەوە، من دەبێ جلەکانم بگوشم، ئەوە لە ماڵی ئاغای خۆم و خۆتدا دەکەم)).

خێرا بەناو ڕانەکەدا گەڕاو دەستی کردەوە بە ژماردن:

((دوانزە بێ سەگەکە، سیانزە بێ سەگەکە، پانزە بە سەگی سەگزادەوە، هەر پانزە بەڵام بێ ئەو، شانزە بێ ئەو....)).

هەموو شوێنەکەی پشکنی و زانی هەموویان ماون. شتێکی سەیر بوو، سەیرتر لە مانەوەی دوو پێی بەپۆشتەیی، ئەمە نیشانەی دووەمی خۆشبەختییە:

((ئەگەر شاوەیس ئاغاو ئاواییەکەی نەمابن ئیتر پێویستم بەنیشانەی تر نییە)).

تەپۆڵکەکە کەوتبووە بەردەمی و دێیەکەی لێوە دیار نەبوو، بەدەوری تەپۆڵکەکە سووڕایەوەو بەترسەوە چاوی بۆ دەگێڕا:

((ئەگەر بەپێوە مابێ و خەڵکەکەی وەکو ئەو سەگە زیتەڵە پاش تەڕبوون مابن تەنها بە شۆڕبایەکی گەرمو

ئافەرینێکی سارد کۆتایی بەم ڕۆژە تەڕەم دەهێنم)).

تەپۆڵکەکە کەوتە دەستی چەپییەوەو ڕوویکردە ئاستی گوند، لەپشتی نمەی بارانو کەمێك تەمەوە گوندەکەی بینی:

((**لەناو تەپونمدا وەکو گولالەسوورە دەدرەوشێتەوە، ئەوەی دیومە نەیدیوە. سیامەندی بەدبەخت شۆربا گەرمەکەشت ناخۆی، هەر چییەکیش بڵێی بە درۆی دەزانن، بێدەنگ ڕانەکە بەرەوەو بێدەنگ خۆت بخەرە ناو جێگەی پڕ کێچو ئەسپێتەوە**)).

بەقینەوە هاواری بۆ سەگەکە کرد:

((**سەگ.. سەگ.. سەگی سەگزادە.. کوڕو کچەکانی شاوەیس ئاغا ئاغای هەردووکمان خڕ بکەرەوە**)).

بێئومێدییەکەی لە بەدیهاتنی ئەو خەیاڵە بچووکەی لەپڕ بووە بێئومێدی لە ژیان. چاوەڕێی سەگەکەی نەکردو ڕانەکەی کۆکردەوە. کەوتە لێدانیان:

((**کوڕو کچەکانی شاوەیس ئاغا، زمانو دەستتان هەبوایە لە ئاغا خراپترتان پێدەکردم**)).

ڕانەکەی ڕادا. بەدرێژایی چەمەکە ڕۆشتو تەپۆڵکەکە کەوتە پشتییەوە. نەیویست ئاوڕ بۆ ئەو شوێنە بداتەوە کە خەریك بوو دواشوێنی بێ بێئەوەی لەبەرامبەردا هیچی دەستکەوێ. کەمێك ڕۆشت ئینجا نهێنییەکانی تەپۆڵکەکەی بیرکەوتەوە. قسەی کەسێك لەناو سەریدا زرنگایەوە: ((**باران نهێنیی زۆر ئاشکرا دەکات**)). ئاوڕی بۆ تەپۆڵکەکە دایەوە:

((**هیچ نەبێ با بۆ جارێك تەماشای بکەم.. بۆچی تەماشای بکەم؟ نازانم. ئەی بۆچی نازانم؟ هەر نازانم**)).

تەپۆڵکەکە وەکو جاران قوت ببووەوە، وەکو گوندەکە هاتە پێش چاوی، ئەو بارانەی ئەوی کوتیبوو ئەو نەیدیبوو. کەمێکی تر ڕۆشتو بۆ جاری دووەم ئاوڕی دایەوە، ئەمجارە شتێکی جیاوازی بینی، لەڕووی ڕۆژئاوادا، لەو شوێنەی چەمەکە بۆ دواجار بەدەوریدا دەسووڕێتەوە ئینجا جێیدەهێڵێ کەندرێکی نوێی بینی. لەو شوێنەدا ماوەیەك چەمەکە تەسکتر دەبێتەوەو دەکەوێتە نێوان بنی تەپۆڵکەکەو تاوێرێکی گەورە کە تەنها بەشێکی لەسەر ڕووی زەوییەوە دیارەو نازانرێ کەیو چۆن گەیشتبووە ئەوێو ئەگەر لەو شاخەوە تلبۆتەوە چۆن بە تەپڵی سەری تەپۆڵکەکەدا نەکەوتبوو. سیامەند پێشتر تێبینیی کردبوو چەمەکە لێرەدا تین وەردەگرێو خۆی بەگردەکەدا دەکێشێ، لەبەر ئەوە لەکۆنەوە:

((**لایەکی گردەکە ڕۆشتووەو بەشێکی ئەو لایە لەو شوێنەدا لاچووەو بۆتە کەندرێکی گەورەو هێندەی باڵای دوو پیاو و منداڵێكو گیسکێكو دوو مەنجەڵو سێ کڵاوی ئاغاو یەك تاك گۆرەویی ئاغاژن چۆتە ناوەوە، ئەی ئەم کەندرە تازەیە چییە کە لەناو کەندرە گەورە کۆنەکە دروست بووە؟**)).

کاتێك بەدەوری تەپۆڵکەکەدا سووڕابووەوەو بەدوای گوندەکە دەگەڕا تاوێرەکە کەوتبووە دەستە چەپییەوەو بنی تەپۆڵکەکەی لێ شاردبووەوە، بەڵام ئێستا کە دوورکەوتۆتەوە جوان لێوەی دیارە:

((**شایەتم هەبێ لەسەر بەسەرهاتەکەم لەگەڵ لافاوەکەدا لەم گردەی کە بنکەن بووە زیاتر نییە، ئەوەش ئەگەر عەقڵم لە عەقڵی بزنێك بچووکتر بێو باسی بکەم**)).

ڕوویکردەوە گوند، جارێکی تر بینی هیچی لێ نەهاتووە، ئینجا تەواو لێی بێئاگابوو و تیشکی چاوی گرتە زەوییەکەی بەرامبەر گوند.. کۆنەشارە؟ وا باوەو واش حەز دەکات، ناویشی هەر وا هاتووە" شارەکۆن وەك خەڵك دەڵێن. ئەویش لافاو زەفەری پێ نەبردووەو هیچ شوێنێکی زەوییەکەی هەڵنەدریوە. پێی خۆش بوو:

((**یەك شوێن هەڵدرێو یەك شت دەربکەوێ پیاوانی ئاوایی تێی دەوروکێنو خێرا شاوەیس ئاغاو توتکەکانی دەگەنە سەریانو دەریان دەکەن. بۆ ئەوان بێ یان بۆ شاوەیس ئاغا من لەوێوە دوور دەبم، دەبێ شەو بەدزیی خەڵکەوە ناوسکی شارەکۆن هەڵبدرێتەوە**)).

تارماییەك لەسەر زەویی شارەكۆندا وەستاوەو وەكو هەموو جارێك پێشوازیی لێدەكات. باران تەنانەت جلەكانیشی تەڕ نەكردووە.

ئێستا گوند نزیكترەو ئەگەر چەند دارێكی تر بە ئاژەڵەكاندا بكێشێ كەس نایبینێ. باڕەی بەچەند ئاژەڵێكی نزیك خۆی هەڵساند، ئینجا دەستی لێهەڵگرتن. سەگەكە پێش ڕانەكە كەوتبوو، زمانی لەدەرەوە بوو و كلكی بادەداو زیتەڵ دەڕویشت. نزیكتر كەوتن و سەگەكە زیتەڵتر ڕۆیشت. سەگەكە سەری بۆ گوندەكە هەڵبڕیو بەڕوویدا وەڕی:

((وا هاتینەوە)).

2

شەوچەرەی شامار

بەرلەوەی سیامەند بگاتە یەكەم خانووی گوند بۆی دەركەوت بەهەڵەدا چووبوو، باران گوندەكەی كوتیبوو و زیانی پێگەیاندبوو. منداڵێكی بینیو بێئەوەی پرسیاری لێبكات هەواڵەكەی پێوت: سەربانی چوار خانوو لەو گوندە بیست ماڵییە تەپیبوون‌و ژمارەیەك كەس زامدار ببوون، زامدارەكانیشیان بردبووە ماڵەكانی ترو ئەوانەی بە ساغی مابوون هەواڵی یەكتریان دەپرسی.

لەو كاتەی سیامەند شەڕی بێهیوای خۆی لەگەڵ لافاودا دەكرد خەڵكەكە شەڕێكی هاوجۆریان لەگەڵ بارانەكە هەبوو، سەرەتا گوێیان نەدایە لێزمەكەو دەیانوت دوێنێ بانەكانمان گێڕاوە، ئەمڕۆش بارانە توندەكە خۆی دەیانكوتێو دەیانگێڕێ، بەڵام لەگەڵ بەردەوامبوونی باران ناچاربوون بچنە سەرەوەو بانەكانیان بگێڕن، ئەوەشیان بەزەحمەت بۆ دەكراو زۆربەی كاتەكەیان لەگەڵ وریایی لە كەوتنە خوارەوەو خۆ گرمۆڵەكردن لەژێر لێزمەی هێرشی تیری بەقینی ساردی ئاو بردە سەر.

سیامەند دەیبینی هێشتا كەسانێك ماون بان دەگێڕن‌و وایزانی تەنها چەند چركەیەكە بارانەكە وەستاوە، كەمێكیشی پێچوو و زانیاریی زیاتری دەستكەوت: بارانەكە پێنج خانووی تەپاندبوو نەك چوار، جوحای شوانی گورگكوژ نیوەی ڕانەكەی لەدەستدابوو، یەكێكیش لەو سێ سەگەی شانازیی پێوەدەكردن دیار نەمابوو، خۆشی چەند جارێك خلیسكابوو و دوایەمین جاری خلیسكانی گەشتێكی كورت بوو بەسەر سمت بەسەر بەردەكاندا بۆ ناو چەم. جوحا خۆی لە چەمەكە

ڕزگارکردبوو بەلاّم لەدەستدانی بزنو مەڕەکانیو سەگەکەیو زامی سمتی هەموو ئەو ناوبانگەی سڕییەوە کە بەهۆی کوشتنی گورگێکی دڕی برسی بە گالۆکەکەی سالّی پار دەستی کەوتبوو.

سیامەند وتی ڕەنگە جوحا پالّەوانانە خۆی لەو چەمە شێتە ڕزگار کردبێ، بەلاّم دیارە لەبەر ئەو شکستە گەورەیەی تووشی بووە کەس ئامادە نییە باوەڕ بەو پالّەوانێتییە بکات، ڕەنگە جوحا پێشوەخت زانیبێتی کەس نییە باوەڕ بە پالّەوانێتیی کەسێکی شکستخواردوو بکات بۆیە دیارە باسی نەکردووە، بەهەرحالّ کات ماوە جوحا ببینیۆ بزانێ چۆن ڕووبەڕووی ئەو چەمە بووەوە.

سیامەندو ڕانەکەی گەیشتنە ئاستی شارەکۆن. شارەکۆن کەوتە لای دەستی ڕاستییەوەو گوند لای چەپی. مالّی ئاغا کۆتایین خالّ بوو لە باشووری گوندو جاریێ ماویەتی بیگاتێ، باقیی مالّەکانی ئاواییش پەرشو بلاّوبوون. نزیکترین سێ خانوو ڕوویان لە شارەکۆن بوونو خەلّکیان بەسەربانەوە بوونو وەك باوەڕ نەکەن بارانەکە بەو گێڕانە ڕازی دەبێ زیاتر دەیانگێڕان. سیامەند دوعای ماندوونەبوونی بۆ ناردن. لەخوار ئەوانەوە دوو خانوو بوون، لەپشتەوە چەند خانوویەکی تر، لەوپەڕەوە ژمارەیەك خانووی تر. شارەکۆن لە باکوورەوە بۆ باشوور درێژدەبووەوەو بەرلەوەی بگاتە بەرامبەر مالّی ئاغا دەوەستاو لەوە بەدواوە زەوییەکی فراوانی تر بوو ڕووی لە مالّی ئاغا بوو. خەلّکی گوندەکە کاتی بەتالّی لەو زەوییەدا دادەنیشتنو قسەیان دەکردو بەسەرهاتیان دەگێڕایەوە. کات درەنگەو زەوی تەڕەو هەوا ساردە دەنا دەچوونە ئەویۆ هەر یەك بەشی فشەی خۆی پالّەوانێتییەکی خۆی دەگێڕایەوە. بێگومان ئەمشەو ئەو حیکایەتانەیان بۆ دیوەخان هەلّگرتووە، ئەگەر خانووەکەی ئاغا زیانی پێنەگەیشتبێ.

گەیشتە زەوییە فراوانەکەی بەرامبەر مالّی شاوەیس ئاغاو بۆ خەفەتی ئەو بینی سەلامەتەو هیچ شوێنێکی زیانی پێنەگەیشتووە:

((ڕەنگە باران جوانیشی کردبێ)).

مەڕو بزنەکانی بردە بەشێکی خانووە گەورەکە:

((هەر نییە ڕانەکەم بە سەلامەتی هێناوەتەوەو حیکایەتێکم هەیە بیگێڕمەوە))، دلّنەواییکردنێکی لاوزای ناچاریی خۆی بۆ خۆی بوو، **((ڕەنگە لەناو هەموو ئاوایی تەنها من چیرۆکێکی وام هەبێ))**.

بێگومان شانازییەك دەبێ بۆ چەند ڕۆژێك نەك بۆ سالّێك وەکو جوحای گورگکوژ، ئەوەش ئەگەر چیرۆکەکەی بەهێز بێ:

((تەنها سەگەکەم دەزانێ چۆن لە ڕانەکە بێئاگا مامەوە بۆیە هەرچییەك بیلّێم قبوولّە، هیچیش ناگێڕمەوە تا جوان دەیهۆنمەوەو ئاغاو پیاوانی ئاوایی وڕ بکەم)).

سەرەڕای بارانو ئەو زیانەی گەیاندبووی بزنەکانو مەڕەکان بۆ دۆشین ئامادە بوون. سیامەند ویستی بە بیانووی خۆوشککردنەوە خۆی لە گێڕانەوەی پێشوەختی بەسەرهاتەکەی بدزێتەوە تا ئەو گێڕانەوەیە بۆ دیوەخان هەلّبگرێ بەلاّم بینی جلەکانی وشك ببوون:

((بێئومێدی نەك هەر جلی تەڕ وشك دەکاتەوە، دەشیسووتێنێ، دلّیش دەکاتە خەلّوون)).

ئینجا ویستی بەناوی یارمەتیی ئەو خزمەتکارەی مەڕو بزنەکانی دەبردە بەردەم ئەو دوو کچەی مەڕەکانیان دەدۆشی خۆی بخلاّفێنێ. خزمەتکارە لاوەکە دوو قۆلّی دەکردە ملی دوو مەڕو دەیهێنانە لای دوو کچەکە کە یەکێکیان ڕەزێ بوو، کچە نیوە شێتەکەی شاوەیس ئاغا کە جوحا شێتی بووە ئەویش لێی بێئاگایە. کوڕەکە لەسەر داربێرە، کە دوو دارن یەکی بوونەتە دوو لق لەزەوی چەقێنرابوونو دوو لقەکانیان لەسەرەوە لەیەك درابوون، دانیشتبوو و دوو کچەکە بەرامبەر

یەکو هەریەك لەلایەك مەڕێکی دەدۆشی. سیامەند ویستی ڕەزێش بەکاربێنێ بۆ ئەوەی وەڵامەکان دوابخات تا کاتی دیوەخان دێ:

((**ڕەزەی کچی ئاغای شامارو هەموو دونیا! جوجا ئەمڕۆ دیار نییە یارمەتیتان بدات**)).

پرسیارەکە لای کچە نیوە شێتەکە ئاسایی بوو و هیچی لەودیویەوە نەبینی:

((**داماوە! لەجێگەدا کەوتووە**)).

سیامەند دووبارەی کردەوە:

((**داماوە!**)).

کچەکە تێبینییەکی بەهێزتری هەبوو:

((**تۆ بۆچی مەڕەکانت هیچیان لێنەهات؟**)).

خەڵەفاندنی ئەو کچە زۆر ئاسانە:

((**دایکم دوعای بۆ کردبووم!**)).

پێش ئەوەی کچەکەش بیربیخاتەوە دایکی نەماوە زیادیەکی وت کە تەنها لای خۆی پێویست بوو بوترێ:

((**بارانەکە ئەوەندە قایم بوو هەر مەپرسە**)).

کچەکە:

((**ئەی چۆن نەجاتت بوو؟**)).

سیامەند:

((**نەموت هەر مەپرسە؟ بارانەکە وای لێکردم ڕانەکە زۆر پێش وادەی خۆی بۆ بێرە بێنمەوە**)).

وا نەبوو" گەڕانەوەی ڕانەکە زۆر پێش وادەی خۆی نەبوو.

مەڕو بزنەکان هەموو دۆشران‌و کارو بەرخەکان هێنران‌و کرانە ناو دایکانیان‌و هەموو پێکەوە کردیانە ئەو بەزمەی بەدڵی سیامەند بوو. کارو بەرخەکان پاشماوەی شیرەکەیان لە گوانی دایکانیان مژی‌و سیامەند لەناو ئەو قەرباڵغییە خۆی کردە سەرقاڵی گوند. لەکۆتاییشدا کاتی شۆربا گەرمەکە هات‌و بەدەم هەڵقوڕاندنییەوە وەڵامە گشتییە بێ وردەکارییەکانی دەدایەوە:

((**ڕانەکە سەلامەتە، هێزم نییە ئێستا شەڕەکەم لەگەڵ لافاودا بگێڕمەوە**)).

ئەوەی چاوەڕێی دەکرد بوو و زەردەپەڕی ئێوارەی ئەو ڕۆژە شوێنەواری نەمابوو کاتێك بۆ دیوەخان بانگکرا. دیوەخانەکە درێژکۆلە بوو، لە لا کورتەکەی بەرامبەریدا حەوت کەس دانیشتوون، دوانیان دوو کوڕی گەورەی شاوەیس ئاغا بوون، ئەم لەناوەڕاست. کوڕێکیان کەوتبووە پشتی سۆپای داری ناوەڕاستی ژوورو جارجار کە سەری دەجووڵاند گوێچکەی چەپی دەردەکەوت. دوو لا درێژەکە یەکی پانزە کەس دانیشتبوون، سیامەند تەنیشتی دەرگاکە دانیشت‌و لەو لایەدا چوار کەس لەلای ڕاستییەوە دانیشتبوون. هەموو ڕیشسپییانی گوند لەوێدا بوون لەگەڵ چەند پیاوێکی تازە هەڵکەوتوو. ئاغا تەماشای تەسبیحەکەی دەکرد کە خستبوویە نێوان پەنجە کراوەکانی دەستی چەپی، پەنجەکانی دەکردنەوەو توندی دەکردن‌و تەسبیحەکەی دەخستە تەقەتەق.

شوانەکە چاوی بۆ ئەو تفەنگە هەڵبڕی کە بزمارێکی زل‌و زبر وەکو ئاغاو کوڕەکانی بەسەر دیوارەکەی بەرامبەری لە ژوور سەری ئاغادا هەڵیگرتبوو. بۆ یەکەم جاریشی بوو بیربکاتەوە ئەو تفەنگە دابگرێتە خوارەوەو شاوەیس ئاغا بکاتە قوربانیی فیشەکێك‌و چی دوای ئەوە دەبێ با ببێ. دەنگی شاوەیس ئاغا لەکاتی نەڕاندنی بەسەر خەڵکەکە لای سیامەند وەکو وەڕینی ئەو گەماڵە لەگوێیدا دەنگی دەدایەوە کە ماوەیەك لەوەوبەر ئاوایی بەپێویستی زانیبوو بکوژرێ چونکە

وەڕینو قەپاڵی بێ خاترانە دیارترین بەهرەی بوو. ئاغای کەتەی سمێڵزلی بیرکەوتەوە بەسەر ماینەکەیەوەو ڕۆستەمو زۆرابی دوو کوڕی بەسەر ماینی خۆیانەوە شوێنی دەکەوتن، شاترەکەش پێش هەموویان دەکەوت بۆ ئاگادارکردنی سێ ئاوایییەکەی پشتی شاخەکە کە ئاغا بەڕێوەیە تا پێشوازیی لێبکرێ. داخی سیامەند! بارانی ئەمڕۆ نەبوو بە لافاو، دەریاش هەڵنەسا ئەو سێ فیرعەونە بەرێ .. دەریا نەهات دەبا تفەنگ ئیشی خۆی بکات. بەخەیاڵ دەستی بۆ تفەنگەکە بردو هەڵیگرتو نیشانەی لە ئاغا گرتەوە. ئاغا نیوەی قسەکەی کردبوو:

((**دەی سیامەند بۆمان باس بکە چۆن..**)).

ئاغا دەستی لاوەکەی بینی:

((**چیتە؟ دەڵێی تفەنگت بە بارانەوە دەنا**)).

دیوەخانەکەو پیاوەکانی ناوییەوە پێکەنین، سۆپا دارەکەش پێکەنی. سیامەند دەستی گەڕاندەوە:

((**باران وەکو هێرشی گەلەگورگ بوو**)).

ئاغاش قسەکەی تەواو کرد:

((**پێمان بڵێ چۆن توانیت ڕانەکە بە سەلامەتی بێنیتەوە کەچی جوحا نیوەی ئەوەی خۆی لەدەست دابوو، شوانی تریش سێ سەرو چوار سەریان لێ ون بووون**)).

سیامەند پێی خۆش بوو جوحا لەوێدا نییە، پێی نامەردی بوو شانازی بە ئازایەتییەکەی خۆییەوە بکات لەو کاتەی هاوڕێکەی سەری بە شەرمەزارییەوە دادەخات.

سیامەند دەستی کرد بە چیرۆك گێڕانەوە، باسەکانی هێناو برد، دەرفەتی کەم بوو چیرۆکێکی مەحکەم هەڵبەستێ بۆیە گێڕانەوەکەی هێندە شتی نارێکی تێدابوو بەس بوون بۆ دروستکردنی گومان، بەڵام لەبەرئەوەی ڕاستییەکی بەرجەستە لەبەرچاودا هەبووە ئەویش هاتنەوەی بێ زیانو بێ لەدەستدانی تاکە مەڕێك یان بزنێك چیرۆکەکە بێ پرسیارو نارەزایی تێپەڕی.

جارێکی تر ئەوەی چاوەڕێی دەکرد ڕووی داو هەر ئەوەندە لە چیرۆك گێڕانەوە تەواو بوو ئاغا نەیهێشت لەوە زیاتر لە دیوەخاندا بمێنێتەوەو پێی وت بچێتەوە ژوورەکەی بنوێو خۆی بۆ کاری سبەی ئامادە بکات.

هێشتا نیوەی لەشی لەناو دەرگای دیوەخانەکەدا بوو کاتێك غەڵبەغەڵبی پیاوەکانی بیست. وەکو نەریتی ئەو خەڵکەش سوێندیان بەسەری ئاغا دەخوارد. یەکێکیان دڵگەرم بوو:

((**بەسەری ئاغا کەم کوڕی وا هەڵدەکەون، گورجە.. چۆن گورجێك**)).

ئەوەی تر لەو کەمتر نەبوو:

((**بەسەری ئاغا ئەگەر شوانی من بوایە...**)).

شوانەکە دوورکەوتبووەوەو دەنگەکان لەگوێیدا تێکەڵ بەیەك ببوونو نەیزانی پیاوەکە سوێندی لەسەر چی خوارد" کچەکەی خۆی بداتێ یان هەموو ڕۆژێك گەوری پێ پاکبکاتەوە. یەك وشەی ناسییەوە: ((**خەڵات..**)). لە خۆی پرسی: ((**خەڵات؟!**)). جارێکی تر وشەی خەڵاتی بیستو ئەمجارە خۆی وەڵامی خۆی دایەوە: ((**تەپاڵە!**)).

گەیشتە بۆشاییە گەورەکەی حەوشە گەورەکە، کۆشکەکەی خۆیو جوحا لەوبەرەوە بوو. هیچ شتێکیش نییە خەفەتی بۆ بخوات:

((**یەك حیکایەتی گەورەو شۆربایەکی گەرمو دانیشتنێکی کورت لە شوێنی خزمەتکارو سەگەکانی دیوەخان کە ڕەنگە سەد ساڵی تر نەیبینمەوە.. ناشمەوێ ئاوا بیبینمەوە**)).

زووش زانی هەڵەی کردووە:

((نەخێر! لەوانەیە زووتر بیبینمەوە، ئەو ڕۆژەی ئاغا لەجیاتی کاری شوانێتی خزمەتی دیوەخانم بێ ڕاسپێرێ، بەڵام بۆ ئێستا نا چونکە لە ئێستاوە تا ماوەیەکی تر من ئەو شوانەم کە متمانەی پێدەکرێ ڕانەمەڕێکی گەورەتری پێبدرێ، ڕەنگە ئەوەی لە ڕانە مەڕەکەی جوجا مابێتەوە بخرێتە سەر ئەوەی خۆمو جوجای نەگبەت بکرێتە خزمەتکاری ژنەکەی ئاغا، جوجای نەگبەت! بەیەك ڕۆژ هەموو شتێکت لەدەست دا)).

لەو کاتەوەی لە دەشت گەڕابووەوەو بۆ ئەوەی زوو بڕینی هاوڕێکەی نەکولێنێتەوە سەری لە ژوورەکەی خۆیو جوجا نەدابوو. چووە دەستەیەك لەوبەر دیوەخانو ئەندەروونی ئاغا، دەستەیەك بوو بڕیتی بوو لە ژوورەکەی خۆیو جوجاو هەیوانێكو کایەنێك لە هەردووکیان گەورەترو گەوڕێك لە هەر هەموویان گەورەتر. جوجای بینی لەسەر جێگەکەدایە، دەرگاکەی داخستو بازی بەسەر هاوڕێکەی داو خۆی بەدیوارەکە گرتەوەو چووە جێگەکەی خۆی. سەرەڕای تاریکیی ئەو ژوورە سیامەند زانی هاوڕێکەی نەنوستووە، جوجا بەلای ڕاستدا پاڵکەوتبوو و پشتی کردبووە دەرگاو ڕووی کردبووە جێگەکەی سیامەند، دەستی خستبووە ژێر ڕوومەتییەوەو جووڵەی نەبوو.

سیامەند حەزی کرد بیدوێنێ:

((بەسەری ژنی ئاغا ئەمشەو خەوی ناخۆش دەبینی، دەبێ ئاگام لە شەقەکانت بێ)).

جوجا خوویەکی خراپی هەبوو، بەو تەمەنە بچووکەیەوە دەیپرخاند، شەوێکیش خەوی ناخۆشی ببینیانە پرخەکەی نارێك دەبوو، دوو سێ پرخەی نزم ئینجا لەپڕ دوو سێ پرخەی بەرز، ئەو خولە چەند جارێك دووبارە دەبووەوەو بە لوورەیەك تەواو دەبوو: ((ئووووو...)). لەبەر ئەوەش کە ژوورەکە هێندەی دوو گۆڕ گەورە بوو، شەقەکانی بەر هاوڕێکەی دەکەوتن، بەرقاچی، جاری واش بوو دەبووە لنگەفرتێو دەگەیشتە سکی، سیامەند ناچار دەبوو پشتی تێبکاتو بە پشت شەقەکانی وەربگرێ.

جوجا وەڵامی نەبوو، سیامەند ڕاستەخۆ مەبەستەکەی وت:

((بەسەری توتکەکانی ئاغا دەزانم نەنوستووی ئەگینا کوا پرخەو شەقەکانت؟ دەشزانم خەوت لێ ناکەوێ، ئەگەر لەبەر سمتی ڕووشاوت نەبێ لەبەر کەرامەتی شکاوت)).

جوجا هەناسەی لەخۆی بڕیبوو و سیامەند ویستی زیاتر بیبزوێنێ:

((دەمزانی ئەو سەروەرییەی دەستت کەوتبوو بە کوشتنی گورگێکی لاتو ڕێ لێ ونبوو تاسەر نابێ. هەر ئەو ڕۆژەی بیستم عەقڵم نەیبڕی. ئەو ڕۆژە ویستم بڵێم گورگ لەبرسا مردبوو تۆش خۆت کردە خاوەنی، لەوانەشە وەڕینی سەگە زۆربلێکەت وڕی کردبێ یان لەوانەیە بەدەنگە ناخۆشەکەی بلوێرەکەت لەهۆش خۆی چووبێ، تۆش بە ئیسراحەتی خۆت گالۆکەکەت پیا کێشابوو. دڵنیاش بووم کاتێك بینیم دوای ئەوە سەگەکەت کردە سێ سەگ چونکە دەتزانی هەموو جارێك بە یەك سەگ بە سەلامەتی دەرناچی، ویستبووم ئەوانەت پێ بڵێم بەڵام ترسام بڵێی سیامەند حەسوودیم پێ دەبات، ئێستاش دڵنیا بوومو دەبێ بیڵێیو نەترسی، هەر ناوی خۆت تەماشا بکە، بەڕاست! جوجا یانی چی؟ ئەی کێ ئەو ناوەی لێ ناوی؟)).

جوجا نەبزوا، ئەویش لەوە بەهێزتری هەبوو بیڵێ، کەمێك بێدەنگ بوو تا گوێ لە هەناسەی هاوڕێکەی بگرێ. دەستی پێکردەوە:

((مژدەت بدەمێ. ڕەزێ گیان وتی جوجا داماوە)).

ئینجا دەنگی جوجا هات، سووچێکی جاجمە شڕەکەی لەسەر سەری لابرد، لووتیو چاوێکی دەرکەوتن، سیامەند بریسکەی ئەو چاوەی لە تاریکیدا بینی، ئینجا وەڵامەکەی جوجای بیست:

((توخوا وای وت؟)).

هاوڕێکەی وەڵامەکەی بەپێویست نەزانی، گرنگ ئەوەیە خستییە قسە. جوحا ئاهێکی گڕاویی ناردە ناو ژوورەکە:

((منی داماو!)).

سیامەند بابەتەکەی گۆڕی:

((با وەکو پیاو قسە بکەین. زۆرم پێوتبووی، ئەو نامەردانە لەبەرئەوەی لەم گوندە بێکەسین و نە باوکمان هەیەو نە دایك، نە مام و نە خاڵ کەسیان بە پیاومان نازانن.. جوحا! من و تۆ کەسوکاری یەکترین. ئەگەر بکرایە من خۆم دەکردە باوکت یان خۆت بکردایە باوکم..)).

تەماشای دارەڕاکانی بنمیچەکەی کرد کە لەبەر تاریکی نەیدەبینین، پاشان ڕووی کردەوە هاوڕێکەی:

((ئەگەر لەجیاتی بیست و یەك ساڵی خۆم و بیست ساڵی تۆ.. تۆ هەر ئەوەندە دەبی، عومرمان ببێتە سەدو بیست ساڵ هەر بە پیاومان نازانن)).

جوحا جگە لە ڕەزێکەی خۆی هیچی تری بەلاوە گرنگ نەبوو:

((بۆچی خۆمان بە پیاو بزانین، بۆچی زوو ببینە پیاو، زۆر خۆشە؟)).

سیامەند زانی ئێستا ناتوانێ بیکاتە پاڵەوان، بەڵام هەر هەوڵی لەگەڵیدا دا:

((شکانی ئەمڕۆت بێتاقەتت نەکا، سەروەریی گورگکوشتن تا هەتا بۆت دەمێنێ)).

دەنگی جوحا بووە نووزەی هیوابڕان:

((دڵنیای؟ منیش وامدەزانی بەڵام دەرکەوت وا نییە)).

سیامەند پشتگیریی کرد:

((بە ڕشکەکانی سەری ئاغا وا نییە! ئەگەر هەموو ژیانت گورگت کوشتبێ بەڵام ڕۆژێك سەگێك قەپاڵت لێ بگرێ تا دەمری دەڵێن ئەوە ئەو زەلامەیە کە بە درێژایی ژیانی گورگی کوشتووە کەچی سەگێکی خوێڕی گازی لێگرت)).

جوحا هیچی نەوت. سیامەند بەپشتا پاڵکەوت و قسەکەی تەواوکرد:

((لەبەر ئەوە دەبێ تا مردن گورگ بکوژی و نەهێڵی سەگ گازت لێبگرێ، ئەو پایەیەی دەستت دەکەوێ بەیەك هەڵەی بچووك لەدەستی دەدەی، جوحا! شتێکم دەوت باوەڕت پێ نەدەکردو واتدەزانی حەسوودییە: ئەو سەروەرییەی دەست کەوتبوو بێکەڵك بوو چونکە دەیانوت جوحا گورگی کوشتووە... ئەی دوای ئەوە؟ ئاغا کچەکەی دایتێ؟ شاوەیس ئاغا ڕەزێ شێتی پێ ڕەوا نەبینی، دەزانی بۆ؟ بەڵێ دەزانی" شاوەیس ئاغا زۆری پێ خۆش بوو گورگت بۆ کوشتووەو تۆی بە شوانێکی بەتوانا زانیبوو لەبەرئەوە بڕیاری دابوو تا مردن شوان بی، ئاغا تۆی بۆ گورگکوشتن و پاراستنی ڕانەکەی ویستووە نەك بۆ ئەوەی ببیتە زاوای، یان بۆ ئەوەی لە دیوەخاندا لە تەنیشتیدا دابنیشی، لەبەرئەوە بەختت بەرزە کە ئەمڕۆ نیوەی ڕانەکەت لەدەستدا، من لەجیاتی تۆ بوومایە بەدەستی خۆم نیوەکەی تریم فڕێدەدایە چەمەکەو دەمسەلماند بەکەڵکی شوانی نایەم و لەو ئیشە ڕزگارم دەبوو)).

چاوە دیارەکەی جوحا زیاتر بریسکاو جاجمەکەی لەسەر چاوەکەی تری لابرد:

((ئێستا تێدەگەم، بەڵام بۆچی تۆ ڕانەکەی خۆت فڕێنەدایە چەمەکە؟)).

ئەمجارە سیامەند دەموچاوی داپۆشی:

((من ماومە، شتێکی گەورەترم هەیە بیکەم)).

هاوڕێکەی پەلی بۆ هاویشت و دەموچاوی دەرخست تا نەهێڵێ لە وەڵام هەڵبێ:

((ئیشی چی؟)).

سیامەند جارێکی تر دەموچاوی داپۆشییەوە:

((خۆشم نازانم، بەڵام کە کردم تۆش دەزانی، بنوو سبەی کارمان هەیە.. شوانی.. کاری ڕۆژانەمان)).

پشتی تێکردو بیری لە کاری سبەی نەکردەوە، دەیزانی نیوەی ڕاستییەکەی بە هاوڕێکەی وتووە: **((جوحای داماو! ڕاستم کرد" لەوانەیە لەدەستدانی مەڕەکان لە شوانی ڕزگارت بکات، بەڵام بۆ جوێن و چەمۆڵەی ژنی ئاغا، یان بۆ پیاهەڵشاخانی ناو دیوەخان)).**

سیامەند دەیزانی چاکترە زوو بنوێ تا ئازاری لووتو دەمی جوحا دەستی پێنەکردووە، بەڵام ئەمشەو لەهەموو شەوێکی تر زیاتر خەو لەچاوییەوە دوورە، ئەمشەو لەهەموو جارێك زیاتر ئەو پرسیارەی لەخۆی دەکرد:

((بۆچی دەبێ یان شوان بی یان خزمەتکاری ماڵی ئاغا؟)).

مێشکی بۆ شارەکۆنی نزیك گوند فڕی، ئەو شوێنەی گوایە شارێکی کۆنی وێرانەو ئێستا تەختی زەوییە، حیکایەتەکانی چەند پیاوێکی گوندی بیرکەوتەوە کە شتی بەنرخیان لەوێدا دۆزیبووەوەو هەموو ئەو پیاوانە لەبەردەم شاوەیس ئاغادا نکوڵییان لەوە دەکرد، ئاغاش باوەڕی پێنەدەکردن، دواتریش ئاغا وای نواند باوەڕی هێناوە بەڵام بەدزییەوە چاودێریی دەکردن تا بزانێ کاتێك دەچنە شارۆچکەکە سەردانی کێ دەکەن.

سیامەند نەیزانی ئاغا چەند کەسی کردبووە سیخوڕ بەسەر ئەو پیاوانە، بەڵام ئەوەی دەزانی کە جارێکیان خۆی کرایە ئەو سیخوڕە، شەوێکیان ئاغا بانگی کردو پاش کەمێك ستایشی ساردو بێتامی تواناو لێهاتوویەکەی پێی وت هەر کاتێك پیاوێکی لەوانە بینی بەرەو شار دەچێ بیوەستێنێ و بیدوێنێ، ڕێگەشی پێدا لەبەردەم ئەو کەسانەدا هەندێ قسەی ناشیرینی پێ بڵێ تا گومان نەبەن سیخوڕی ئەوە:

((دەمەوێ قسەیان لێ دەربێنی و بزانی بۆچی دەچنە شارو چییان دۆزیوەتەوە، دەزانم کوڕێکی وریای)).

سیامەند ڕاسپاردەکەی ئاغای بەجێهێنا، بەڵام هیچی وای لەو پیاوانە نەدەبیست جگە لەچەند وەڵامێك کە ڕواڵەتیان ئینکاری بوو و ناواخنیان جێگەی گومان بوو:

((جا ئەگەر کەس شت بدۆزێتەوە چۆن باسی دەکات؟ مەگەر ئاغا بمرێ)).

ئەو وەڵامەکەی دەستکاری دەکردو بەڵگەیەکی بەهێزتری تێدا دەخنی:

((ئەگەر ڕاست بوایە ئەو کاتە ئاغا پیاوانی ئاوایی هەموو دەبردو زەوییەکەی سەروبن دەکرد، بەڵام ئاغاش دەزانێ ئەوە ناهێنێ ئەو نان و دۆیەی تیا خەرج بکرێ)).

شوانەکە توانی ماوەیەك یاری بە عەقڵی ئاغا بکات بەڵام ڕۆژێکیان وەڵامێکی دەستکەوت سەریسوڕماند. ئەو ڕۆژە ڕەشاییەکی بینی ڕێگەکەی گرتۆتە بەر. لەسەر خۆ بەرەوڕووی چوو و بە سەگەکەی وت:

((ئاگات لە ڕانەکە بێ، ئیشەکەی ئاغای خۆم و خۆت دەکەم)).

پێش ڕەشاییەکە گەیشتە سەر ڕێگەکەو لەسەر بەردێك دانیشتو چاوەڕێی گەیشتنی کرد. ڕەشاییەکە ماوەیەك کەوتە ناو نزمایییەکەو دیارنەما پاشان دەرکەوتەوە، سەرەتا سەری پیاوەکەو پاش چەند چرکەیەك سەری گوێدرێژەکەی:

((مام سمایلە، کەرە داماوەکەی تاو دەدا، پەلەیەتی بگاتە شار، بە سەری چڵکنی کچە گەورەکەی ئاغا شتێکی پێیە لەوەی شاوەیس ئاغا بۆی دەگەڕێ)).

قاچەکانی کەرەکە لەژێر فشاری تێوەژەندنی مام سمایل تێکەڵ بەیەك ببوون. بینینی ئەو شوانە لەسەر ڕێگەکەو دوور لە ڕانەکەی چاوەڕێنەکراو بوو:

((ها سیامەند! دەڵێی ڕانەکەت جێهێشتووە)).

تێبینییەکی بێواتا بوو" بێگومان ڕانەکەی جێهێشتووە.

شوانەکە لەبەرخۆیەوە سووکی و ئاسانیی کارەکەی دەخەملاند، لەبەرخۆیەوە قسەی دەکرد:

((بۆ تۆم جێهێشتووە مام سمایل، بە گوێی شۆڕی ئاغا چەند لیرەیەکی ئاڵتوونت پێیە لە شارەکۆنت دۆزیونەتەوە، بەلام تۆ بلێی بوێری قسە بکەی؟)).

بۆ پیاوە بەتەمەنەکە هەڵساو داوای لێکرد کەمێك پشوو بدات، پیاوەکە بیانووی کاری زۆری ناو شارو گەڕانەوەی زووی بۆ هێنایەوە، بەلام سیامەند بەهۆی ئەو پرسیارانەی بەردەوام لەو کەسانە دەیکردن بۆ زانینی هۆی ڕۆشتنیان بۆ شارۆچکەکە توانای قەناعەتپێکردنی بۆ دروست ببوو بۆیە بەئاسانی توانی پیاوەکە لە گوێدرێژەکەی دابەزێنێ و لەتەنیشتی لەسەر بەردێکی تردا دایبنیشێنێ.

توانای یاریکردن بە قسەو دواندنی بەرامبەر پیاوەکەی کێش کرد بۆ وەلامی پرسیارێك بێئەوەی گومان لە مەبەستەکەی بکات. لاوەکە خۆی وا نیشان دا پرسیارێکی بێنیاز دەکات:

((مام سمایل، زۆرم بیستووە لەبارەی ئەوانەی شتیان لە شارەکۆندا دۆزیوەتەوە، من باوەڕ ناکەم چونکە نەکەسی وام دیوەو نەهیچ شتێکم لەوەی باس دەکەن بەدەستی کەسەوە بینیوە، ئەی تۆ دەڵێی چی؟)).

مام سمایل قوتووە تووتنە بچووکەکەی لە باخەڵی دەرهێناو جگەرەیەکی پێچایەوە، جگەرە نارێکەکەی خستە ناو دارجگەرە تەختە درێژە باریکە نەخشدارەکەی. کەرەستەی ئاگرکردنەوەکەی دەرکرد" بەردو ئەستێ و قاو. قاوەکە، کە گەلای درکی کەرکۆلەو هێندە کوترابوو وەکو لۆکەی لێکرابوو، لەدەستی ڕاستیدا بوو، خستیە سەر بەردە ئەستێکەی ناو پەنجەکانی دەستی چەپی، بە ئەستێکە، کە ئاسنێکە، کێشای بە بەردەکەو پریشکی لێ هەڵساند. قاوەکە گڕەکەی وەرگرت و سووتا. جگەرەکەی داگیرساندو وەك یادێکی کۆن بکاتەوە تەماشای قاوی سووتاوی کرد. ئاگرەکە بەشی جگەرەی زۆری دەکرد بەلام پیاوەکە هەر بەدەم بیرکردنەوەوە کوژاندییەوە. بەشی مژێکی قووڵی جگەرەکە یادی مابوو. دوو چاوی مام سمایل لەگەڵ مژەکەدا بریسکانەوەو دوو گووپی چرچی بە مووە سپییە کورتەکانی ڕیشییەوە چوونە ناوە، زەردەخەنەی کەسێکی سەرکەوتووش نیشتە سەر ئەو لێوە باریکانەی دارجگەرەکەیان توند گرتبوو. سیامەند هەناسەی گرت، هەستی کرد ئەو چاوانە شتێك دەزانن، پیاوە پیرەکە نەیهێشت لاوەکە زۆر چاوەڕێ بکات و ڕازەکەی درکاند:

((شتیان دۆزیوەتەوە، شت دەدۆزنەوە، بەلام لەترسی شاوەیس ئاغا دەیانشارنەوە)).

دڵی سیامەند کەوتە لێدان، نەیتوانی کاری قسەکانی پیاوەکە لەسەر هەناسەکانی بشارێتەوە:

((مام سمایل! بڕوا ناکەم تۆش شتت دۆزیبێتەوە، تۆ وەکو ئەوانت پێناکرێ، ئەوان شەو دەچنە شارەکۆن و تا پێش بەیانی زەوییەکە هەڵدەکەنن، من ئەو چالانەم بینیوە چەند زۆرن)).

چاڵەکان زۆر نەبوون، پیاوەکەش ڕەخنەی نەگرت چونکە حەزی دەکرد قسە بکات:

((تۆ هێشتا جحێڵی، من دەتوانم لەوەش زیاتر بکەم، تەماشا بکە)).

پیاوەکە دەستی کردە ناو باخەڵی و شتێکی دەرهێناو سیامەند چاوەڕێی کرد بریسکەی زێڕی زەرد ببینێ. پیاوەکە شتەکەی لەناو دوو پەنجەکەیدا سووڕاندەوە:

((تەماشای ئەمە بکە، لەوانەیە پارەیەکی زۆر نەکات، بەلام شتێکم هەر بۆ دەکات)).

سیامەند شتە بچووکەکەی گرت، مستیلەیەکی باریکی زیو بوو نقێمێکی سووری هێندەی دەنکە نۆکێکی لەسەر بوو. دوو جار لەبەر تیشکی خۆردا سووڕاندییەوە تا وێنە هەڵکەندراوە زۆر وردەکەی سەری ببینێ، هیچی دەستنەکەوت. پیاوەکە ڕێنمایی کرد:

((جوان ورد بەرەوە، من بەم تەمەنەو بەم دوو چاوە کۆن و ڕزیوەم باشتر دەیبینم، قاچەکانی پیاوەکە دەبینی؟

دەبینی کراسێکی لەبەردایەو دەگاتە سەر ئەژنوی؟ کراسەکەی سەر تا خوار خەتخەتی درشتە، قەڵغانەکەی دەبینی...)).

سیامەند نەیهێشت تەواوی بکات:

((ئێستا دەیبینم" قەڵغانێکی خڕی درێژکۆڵە، شتێکی درێژ بە لاتەنیشتی، دیارە شمشێرە بەڵام شمشێرێکی ڕێكو پانو کورتە، بەدەستی ڕاستی ڕمێکی درێژی گرتووەو نووکەکەی لەزەوی چەقاندووە، کڵاوەکەی سەیرە، لەسەر ئەو کڵاوە شتێکە وەك داس بەڵام دەسکی داسەکە لەناوەڕاستدایەو لەمەسەر تا ئەو سەری داسەکە خەتخەتی لەسەرە، لە پووش یان پەڕی زۆر باریك دەچن. مام سمایل ئەو پیاوە لەسەرباز دەچێ، بەڵام جلەکانی لە سەربازە ئینگلیزو هیندییەکان ناچن کە ئەو ساڵە ئەوەڵی هاوین قولەکانیان لەسەر شاخەکە جێهێشت و ڕۆشتن و نەگەڕانەوە)).

مام سمایل دەستی بۆ مستیلەکەی درێژکردەوە:

((ئەمە سەربازی زەمانێکی زۆر کۆنە، ئەمە لە ئەسکەندەر یان سەربازێکی ئەسکەندەر دەچێ)).

سیامەند ناوی ئەسکەندەری بیستبوو بەڵام دەیزانی مام سمایل لە ژیانیدا سەربازێکی ئەسکەندەری نەبینیوە بۆیە بەگومانەوە لێی پرسی:

((ئەی بۆچی ڕۆستەمی زاڵ نەبێ؟)).

مستیلەکەی دایەوەو قسەکەی تەواو کرد:

((یان زۆراب بێ.. ڕۆستەمو زۆرابی زەمانی زوو نەك توتکەکانی شاوەیس ئاغا.. دەزانم ڕقت لەهەموویانە)).

پیاوەکە مستیلەکەی خستەوە باخەڵ:

((وتم هێشتا جحێڵی، ئەگەر دەتەوێ قسە بە ئاغاو کوڕەکانی بڵێی بەدەنگی بەرز مەیڵێ، جوێندان یەك ڕووپێ ناخاتە باخەڵت بەڵکو دار دەسرەوێنێ لە پاشەڵت)).

سیامەند پێکەنی:

((مام سمایل بەیت دەڵێ)).

پیاوەکە دەستی خستە سەر شوێنی مستیلەکە تا دڵنیا بێ مەحکەمەو باسە خۆشە کۆنەکەی کردەوە:

((ئەسکەندەرە.. ئەسکەندەرە بێ شك، بەڵام ئەسکەندەر بێ یان ڕۆستەم یان زۆراب مستیلەکە شتێکم بۆ دەکات، ئەگەر سەربازە ئینگلیزەکان بمانایە زۆرتری بۆ دەکردم، ئەوان شتی کۆنیان دەکڕییەوەو لە وڵاتی خۆیان بە هەزار قات دەیانفرۆشتنەوە)).

لەو کاتەوەی سیامەند مستیلەکەی بینیبوو شارەکۆن بەشێکی مێشکی داگیر کردبوو، سەربازەکە بە پۆشاكو چەکەکانیو کڵاوی سەرییەوە لەبەرچاویدا نزیك دەکەوتەوەو دووردەکەوتەوە. لەو کاتەوە ڕۆژانە سەربازەکەی دەبینی بە کڵاوە پەڕدارەکەیو کراسە کورتەکەیو قەڵغانەکەیو ڕمی دەستیەوە لەناو شارەکۆندا وەستاوە:

((ئەگەر مستیلەی ئەسکەندەر لەو وێرانەیە شاردرابێتەوە دەبێ شتی لەوەش گرانتر شاردرابێتنەوە، کوپەڵە لیرە، بازنەو گوارەی ئاڵتوون، هەموو ئەو ئاڵتوونەی بەسە بۆ ئەوەی بمکاتە پیاوێکی گەورەی ئاوایی)).

لەو ڕۆژەشەوە تەنها یەك وەڵامی ئاغای دەدایەوە:

((کەس هیچی نەدۆزیوەتەوە، هەموو گاڵتە بەو قسانە دەکەن)).

ئەگەر وەڵامیش لەوە بەهێزتر هەبوایە دەیوت. سیامەند پەرۆشی ئەوە بوو ئاغا ئەو بیرە لە مێشکی خۆی دەربکات، کاتێکیش زانی ئاغا باوەڕی بەو چیرۆکانە لاواز بووە گومانی لەبارەی شارەکۆنەوە لە دڵی پیاوانی گونددا دەچاند:

((**شارەکۆنی چی؟ خەڵکی پێش خۆمان بوون بەردی زەوییەکەیان کۆدەکردەوەو لەوێدا فرێیان دەدان، نەشارەو نەهیچ**)).

لەوەڵامی پرسیارێکی کەللەڕەقیش:

((**ئەی بۆچی دەڵێن کوڕانی ئەختەر لیرەیان تێدا دۆزیبووەوە؟**)).

وەڵامی ئامادەی هەبوو:

((**باوەڕ دەکەی؟ ئەی بۆچی جلەکانی کوڕانی ئەختەر هەر شڕن؟ ئەگەر ڕاستیش بێ دیارە ڕێبوارێك بووە بۆ میزکردن لایدابوو و لەوێ لیرەکانی لێ کەوتبوون**)).

لە یەك شتیش دەترسا: ئەوانەی بەڕاستی شتیان دۆزیوەتەوە لەکاردانەوەی قسەکانی ئەو بەدرۆی بخەنەوە، ئەو نەیدەزانی کێ بەراستی شتی دۆزیوەتەوە، ئەو تەنها مام سمایلی دەناسی، لای مام سمایلیش ئەو قسانەی نەدەکرد.

وا ساڵێکە شارەکۆن بۆتە خولیای سیامەند، هاوینو زستانی ڕابوردوو کە لەبەر سەرماو گەرما خۆیو ڕانەکەی شەوان لە دەشت نەدەمانەوە دەیویست خۆی لە ژوورەکە بدزێتەوەو شوێنێکی شارەکۆن هەڵبکەنێ، ئەمشەویش لەجاران زیاتر حەز دەکات ئەو کارە بکات بەتایبەتی کە مانەوە کەمەکەی لە خوارەوەی مەجلیسی دیوەخانی بیردەکەوتەوە:

((**تەنها یەك ڕێگە هەیە بێ ترسو بەدڵی خۆم بتوانم زەویی شارەکۆن هەڵکەنم، لافاوێك لەوەی ئەمڕۆ گەورەتر ئاوایی چۆڵ بکات**)).

تلی دایەوەو لەپی دەستی خستە نێوان سەرینە چڵکنەکەو ڕوومەتی:

((**چۆڵبوونی ئاوایی.. بەڵێ چۆڵبوون.. لافاو.. لافاو؟؟ بەڵام لافاو هاتو ئاوایی چۆڵ نەبوو..یان پەتایەك..**)).

دوو چاوی نووقاندنو دووبارەی کردەوە:

((**پەتا.. پەتا..**)).

چەند جارێك تلی دایەوە تا خەوی لێکەوت. گوێی لە پرخەو فووی جوحا نەبوو. جوحا خەوی ناخۆشی دەبینیو لنگەفرتێی بوو، سیامەندیش خەوی بینی کەوتۆتە ناو دەریایەکی پڕلە لیرەی ئاڵتوون. لیرەکانی کۆدەکردەوەو تەواو نەدەبوون، کۆیدەکردنەوەو هی تر دەچوونە جێگەیان، ئینجا بۆ شارایەکی زێڕ دانەوییەوە تا بە دوو دەست چنگێکی تری لیرە هەڵبگرێتەوە، دانەوییەوەو.. کەسێك لەپشتەوە لەقەیەکی لێداو خەبەری کردەوە، بینی جوحایە لەژێر هێرشی مێردەزمە لەقە دەهاوێ. دوا وشەی پێش خەوتنی بیرکەوتەوە.. پەتا:

((**پەتا.. پەتا.. بیرم لێ نەکردبووەوە**)).

3

خەیاڵەکانی شوانێك

سیامەند گوێی خۆی لە قووقەی یەکەمی کەڵەشێرەکە کەڕکرد کە وەکو هەموو شتێکی ماڵی ئاغا ڕقی لێی بوو. چاوەڕێ بوو دەنگی هاورێکەی، کە نەرقی لێی بوو و نەخۆشی دەویست، خەبەری بکاتەوە. ویستی جوحا بڵێ هەڵسە ئەویش پێی بڵێ دوێنێ لاقاوەکە بەهیلاکی بردین‌و با کەمێکی تر بنووینەوە. کازیوەی ئەو بەیانییە دەنگێکی تری هێنا، دەنگی کەیبانووی ماڵی ئاغایە، شەڕانگێزو بێبەزەیی، درۆزنیش:

((**سیامەند، جوحا، هەڵسن نیوەڕۆیە**)).

هەردوو هاورێکە جاجمەکەیان لەسەر دەموچاویان لابرد، ڕوویان لەیەك بوو، سیامەند زانی جوحا وەکو ئەو پێشتر خەبەری بۆتەوە:

((**کێ ئەو ژنەی وا زوو خەبەر کردەوە؟**)).

جوحاش لای سەیر بوو:

((**ڕەنگە دوێنێ باران تەڕی کردبێ‌و ئەم بەیانییە سەرماو میز تاویان دابێ**)).

گورج هەڵسان‌و خۆیان پێچایەوە، جوحا ویستی نەچێتەوە شوێنی نەهامەتی:

((**چی دەڵێی سیامەند ئەگەر ئەمڕۆ شوێنەکەمان بگۆڕینەوە، تۆ بۆ لای کانی کەوەو من بۆ قۆڵی ماڵۆڵە؟**)).

پێشنیارەکەی جوحا بیرۆکەکەی سیامەندی هەڵدەوەشاندەوە:

((**نەخێر باش نییە، ئەگەر شوێنەکەمان گۆڕییەوە نەك هەر پیاوان بەڵکو منداڵانیش هاوار دەکەن‌و دەڵێن جوحا ناوێرێ بچێتەوە شوێنەکەی خۆی**)).

چاوەڕێی وەڵام یان پێشنیاری تری هاورێکەی نەکردو لە ژوورەکە چووە دەرەوە. سەگەکە لە هەیوانەکەدا خۆی گرمۆڵە کردبوو" سەری بردبووە لای سکی‌و بە کلکە پانەکەی دەموچاوی داپۆشیبوو. هەر کە بۆنی خاوەنەکەشی کرد هەردوو گوێچکەی قیت بوونەوەو سەری هەڵبڕی، هەڵساو باوێشکێکی داو خۆی کێشایەوە. بەڕاکردن شوێنی خاوەنەکەی کەوت، بەوەڕین لەگەڵ ئەودا ڕانەکەی وریا کردەوەو لە گەوڕ دەریکردن، لەبیریشی نەچوو بەڕاکردن دوو جار لەبەردەمی سەگەکانی جوحا، کە بینی تەنها دوانن، بێت‌و بچێ‌و خوێ بنوێنێ.

پوورە مینای خزمەتکاری ژنی ئاغا، کە بە پووری گوند بانگیان دەکرد، نانی بۆ دوو شوانەکە ئامادە کردبوو، سیامەند بەڕوویدا پێکەنی. هەردوو دەستی بۆ ئاسمان بەرزکردنەوەو بۆ یەکەم جار داوایەکی لەو جۆرەی لێکرد:

((**پوورە مینا دوعا بۆ هەتیوی چارەڕەش بکە، ئەمڕۆ کارێکی خێرم بەدەستەوەیە**)).

سەگەکەی بێئەوی بزانێ خاوەنەکەی نیازی چییە بەڕووی ژنەکەدا وەڕی:

((**دوعای بۆ بکە**)).

مێشکی ژنەکە دوور نەڕۆیشت:

((**ئەگەر کچەتیوێکت لە ماڵۆڵەدا دۆزیبێتەوە بە ئاغا بڵێ.. دەبێ بزانێ، کەس لە ئاوایی بەبێ پرسی ئاغا ژن ناهێنێ**)).

شوانەکە دارەکەی هەڵگرت‌و ڕایوەشاند:

((**ئەگەر نیازم بوو ژن بێنم کچی ئاغا دەخوازم**)).

پشتی کردە ئەو ژنەی قسەکەی بە گاڵتەو گەپێکی کاتێکی نەگونجاو زانیو لەدڵی خۆیدا گلەمندی:

((**پرس بە ئاغا! دەڵەبەبایەکم هێنابێ پرس بەو گەماڵە ناکەم**)).

پاشان بەدەنگێکی بەرز:

((**ئاغا خۆی کچەکەیم دەداتێ**)).

سەگەکە کە ڕووی هەمیشە لەوە دەچوو پێبکەنێ بە کلکبادانەوە شوێنیکەوت، ئاوڕیشی بۆ ژنەکە دایەوەو وەڕی:

((**ڕاست دەکات**))!

سیامەند لەژێر ئاسمانی پڕ هەورو لەسەر زەویی پڕ قوڕ ڕانەکەی دایە پێش خۆیو خواحافیزی لە هاوڕێکەی کرد، ئەمڕۆش دۆستانە دارەکەی بە دووگی شۆڕەوەبووی مەڕەکان دەکێشا، سەگەکە بەفیزەوە پێش ڕانەکە کەوتبوو. شوانەکە ئاوڕی بۆ شارەکۆنی لای دەستەچەپی دایەوە، بەزەردەخەنەی ڕەزامەندییەوە نامەیەکی بۆ شارەکە نارد:

((**زۆر نابات دێمو ناوسکت هەڵدەدەمەوە**)).

سەرقاڵبوونی ڕانەکە بە خواردنەوەی ئاوی چەم دەرفەتێکی تری ئەو بەیانییە بوو شوانەکە تێر تەماشای وێرانەکە بکات. لەناو ئەو تاریکییەی بەرامبەر تیشکە یەکەمەکانی خۆر خۆی بۆ هەڵهاتن کۆدەکردەوە سیامەند تارماییەکەی لەسەر زەویی شارەکۆندا بینییەوە، سەربازەکەی ئەسکەندەرە وەکو هەموو جارێك بە پۆشاکو چەکەکانییەوە وەستاوە. بینی ڕمەکەی لەسەر ئەو زەوییە چەقاندووە وەك بڵێ: ((**سیامەند ئێرە.. ئێرە هەڵکەنە**)).

کاتێك گەیشتە نزیك تەپۆڵکەی گۆڕی کافران دنیا هێندە ڕۆشن ببووەوە ئەو بەشە داڕووخاوەی ڕۆژگار لە جەستەی گردەکە کردبووی وەکو چاڵێکی تاریکتر لە گردەکە دەرکەوتبوو. ئاودڕە نوێکەی بیرکەوتەوە کە لەو کەندڕە کۆنە قووڵتر گردەکەی کون کردبوو. تا گەیشتە ئاستی تەپۆڵکەکە دوو جار بیری لەوە کردەوە بچێ لە نزیکەوە بیبینێ، هەردوو جارەکەش فیکرەکە هیچی تێدا نەبوو پاڵی پێوەبنێ بۆ ڕۆشتنو تەماشاکردن، هەر ئەوەندەش تەپۆڵکەکە کەوتە پشتییەوە تەپولکەکەو کونەکەو لافاوەکەی دوێنێی لەبیرچووەوە.

لەڕێگەدا چەند ویستی بیر لە فیکرەکەی دوێنێ بکاتەوە: ((**پەتا! ئەوە چارەسەرە**))، بەڵام ئەوە تەرکیزێکی زۆری دەویست بۆیە بیرکردنەوە لەو چارەسەرەی دواخست بۆ ئەو کاتەی ڕانەکەی لەوەڕی خۆی تەواو دەکات ئەویش لێی دەگەڕێ خۆی بدات بەزەویداو کاوێژ بکات، ئەو کاتەش خۆی لەسەر بەردێك بێکار دادەنیشێ، سەگەکەش کێشە نییە چونکە بەس بوو بۆ دوورخستنەوەی کارێکی پێ ڕاسپێرێ بەهۆیەوە خۆی بنوێنێ.

ئەو بەتاڵییەی شوانەکە بەدوایدا دەگەڕا پێشوەخت پاش خۆرهەڵاتن دەستیکەوت. ڕانەکە لەوەڕی خۆی دەکرد، ئەویش چووە شوێنە بەرزەکانی قەدپاڵی شاخەکە، دەیتوانی ڕانەکەو ڕێگەکەی ژێرەوەو گوندەکە ببینێ کە خاڵێکی ڕەش بوو لەناو خاکە سوورەکە.

شوانەکە سەری دەزووەکەی گرت: ((**پەتا**)). نەیتوانی لەوە زیاتر بڕوات: ((**کام پەتا؟ چۆن بگاتە ئاوایی؟**)).

کارەکە لەوە ئاڵۆزتر بوو: ((**چۆن خەڵك ئاوایی چۆڵ بکەن؟**)).

بیرکردنەوە گەیاندییە ئەوەی گرنگە: ((**ئەوەی مەبەستە چۆڵی بکەنو تا مانگێك نەگەڕێنەوە.. چۆن؟**)).

بیرکردنەوە لەو خاڵەدا وەستا، ئەویش هەڵسایەوەو کەوتەوە جووڵە. کاتیش دەڕۆشتو ئەو هێشتا وەڵامەکەی نەدۆزیبووەوە، کاتی گەڕانەوەی چێشتەنگاویش خۆی بۆ خۆی دیو هیچی لەگەڵدا بۆ ناکرێ. بەهاوکاریی سەگەکەی ڕانەکەی کۆکردەوەو گەڕایەوە. تەنیشی تەپۆڵکەکە ڕۆیشتو کونەکەی بیرکەوتەوە. ویستی بچێو لەنزیکەوە تەماشای

بکات، بەڵام هەستی کرد لەشی سستە، وتی پەلەم نییەو ئەو چوونە بۆ کاتی گەڕانەوە بۆ دەشت پاش دۆشینی مەڕو بزنەکان هەڵبگرم.

گەڕانەوە بۆ گوندو دیسان گەڕانەوە بۆ دەشت تەپۆڵکەکەی لەبیربردەوە، دەبوایە هەر کە بەتەنیشی برۆشتایە بیری بکەوتایەتەوە. ئەو تەنها شارەکۆنی لەبیرنەدەچووەوە. لە گوندەکە دەرچووەوەو لە تەپۆڵکەکە نزیککەوت. بڕیاری دا ئەمجارە بچێ. سەگەکە پێشی کەوتو بەردەمی گرتو وەڕی:

((نەچی!)).

شوانەکە لێی تووڕە بوو:

((چیت وت سەگی سەگزادە؟)).

بەڵام هەر زوو دامرکایەوە:

((ڕاست دەکەی سەگ! دەبێ چی لەو شوێنەدا ببینم؟ پەنجەی ئەژدیهاکە؟ خۆ ناتوانم هەموو ئەو خۆڵە لابەرم تا ئەو ئەژدیهایە دەربکەمو ئاوایی پێ بترسێنم تا چۆڵ ببێو من زەویی شارەکۆن ژێرەوژوور بکەم)).

خۆی لە گردەکە لاداو ئاوڕی بۆ ئاژەڵەکە دایەوە:

((هەر ئاوا زیرەك بە. هەڵە نەبووم کاتێك ناوم نەنابووی جوامێر یان شاسوار، لە یەکەم ڕۆژەوە ناوم نابووی سەگ، سەگ بێ هیچ شتێکی تر. لەناو هەموو سەگەکانی دونیا تەنها تۆ لای من سەگی)).

دوانیوەڕۆی شوانەکە هەر بیرکردنەوە بوو" بیرکردنەوە لە شارەکۆنو سامانی خەونپێبینراوی. کزەیەکی سارد دای لە دەموچاویو وریای کردەوە، تەماشای ئاسمانی کرد، نیوەی سپی، نیوەی شین، شینێکی زۆر ڕوون، هەورە سپییەکانیش شێوەیەکی نارێکیان هەبوو، وەکو پەمووی هەڵوەشاوە بوون، خێرا دەڕۆیشتن، دیار بوو لەو بەرزاییانەدا با قایمە، خۆر دای لەو شوێنەی ئەو، گەرماییەکی بەتامی بەخشی، بەڵام زوو هەورەکە شاردییەوە:

((هەورەکان ڕادەکەن، هەموو کەس دەزانێ با تاویان دەدا، ئەی ئەگەر کەسێك هەبێ نەزانێ با چییە؟)).

بیرۆکەیەکی خراپ نەبوو:

((ئەی ئەگەر پەتاکە درۆ بێ؟ ئەنجام یەکە، خەڵك دەترسن، بەڵام چۆن وایان لێبکرێ هەڵبێن؟)).

ئاسانترین شت ئەوە بوو خۆی وا نیشان بدات تووشی بووبێ بەڵام دەترسا لەجیاتی ئەوەی ناچاریان بکات دێیەکە چۆڵ بکەن خۆی بکەنە دەرەوەی دێ:

((با شتێکی تر بێ، گرنگ ئەوەیە شتێك هەبێ لێی بترسن)).

تەماشای ئاسمانی کردو بیریکەوتەوە ماوەیەکە ناڕوانێتە جوانیی دەوروبەری. لەو کاتەوەی بیر لە سامانەکانی شارەکۆنو پلەوپایەی ناو گوند دەکاتەوە زەویو بارانو ئاسمانو هەوری لەیاد چووە:

((زەویو ئاسمان جوانن..)).

هەر ئەوەندەی وتو هەر ئەو نەختە بیری لە جوانیی سروشت کردەوە ئینجا دیسان کەوتەوە داوی سامانو پلەوپایەی خەونەکان. ماوەیەکە ئەو جوانییە بۆتە جیهانێکی ترو لێی دووردەکەوێتەوە، ئەو جیهانە هەر ڕۆژەی زیاترو زیاتر دوورتر دەڕواتو ئەو بەلایەوە گرنگ نییە.

هەڵساو قۆڵو شانی جووڵاند، سەگەکە ئەوەی بە نیشانەی بانگکردن تێگەیشتو بە هەڵەداوان گەیشتەوە لای. سیامەند سەری دارەکەی خستە سەر لووتی سەگەکە، سەری سەگەکە خولایەوە، چاوی لەسەر دارەکە بوو:

((لاییبە ناخۆشە))، سەگەکە وەڕی.

سیامەند دارەکەی بەرزکردەوەو نووکەکەی ڕووکردە هەورەکان:

((دەبێ ڕێگەیەك بدۆزمەوە، ئەمڕۆ لەبەردەمە، شەویشی دەخەمە پاڵ... یەڵلا)).

کەپنەکەکەی لەسەر بەردەکەی لەسەری دانیشتبوو هەڵگرت، توند قۆڵی بردە دواوەو تا توانی دوور بۆ خوارەوە هەڵیدا، خۆشی خێرا بەسەر لێژاییەکە تلبووەوەو پێڵاوەکەی قوڕی لەپاش خۆی هەڵدەدا. سەگەکە کەوتە هەڵبەزینو شوێنیکەوت، دەیتوانی پێشیبکەوێ بەڵام شوێنکەوتنەکەی پێ خۆش بوو، پێش تەواوبوونی لێژاییەکە خێرا پێشیکەوتو چووە بەردەمیو هەڵبەزییەوە:

((ئەها پێش کەوتم!)).

پێش ئەوەی خاوەنەکەشی بیگاتێ پشتی تێکردو بەپەلە چووە خوارەوە بۆ سەر ڕێگەکە.

سیامەند چەند هەنگاوێك پێش ئەوەی بگاتە ڕێگەکە ڕاکردنەکەی کردە ڕۆشتنو بەدەم ڕۆشتنەوە زەوییەکەی بە دارەکەی دەکوتا، گەیشتە ڕێگە قوڕاوییەکەو لەسەر بەردێك گیرسایەوە. دوو سەعات بۆ گەڕانەوە ماون، ئەمڕۆ بێ هیچ چیرۆکێك دەگەڕێتەوە ئاوایی، چیرۆکەکەی دوێنێش ساڵی جارێکیش دووبارە نابێتەوە:

((دەترسم ئاشکرا بم دەنا هەموو ڕۆژێك چیرۆکێکم هەڵدەبەست)).

ئەمەش هەر فیکرەیەکی خراپ نەبوو:

((ئەگەر لەگەڵ پەتاکە هەر نەگەیشتمە ئەنجام دەتوانم ببمە حیکایەتخوانی دێ، بەلای کەمەوە شوێنێکی باشترم لە دیوەخاندا دەست دەکەوێ، ئەگەر ئاغاش ڕێگەبدات بە گوندەکاندا دەگەڕێم، ڕازیشم دەستکەوت بەنیوەیی بێ)).

بەڵام زوو پەشیمان بووەوە:

((ژیان بەتاڵە ئەگەر بە گێڕانەوەی بەسەرهاتی خەڵکی تر ببرێتە سەر، من حەز دەکەم بەسەرهاتی خۆم باس بکەم وەکو.. وەکو.. با بڵێم: ئەمڕۆ ئەژدیهایەکم کوشتووە، سبەی ئەژدیهایەکی تر.. ئەژدیها؟ بەڵام کوشتنی ئەژدیها ئەگەر ڕاستیش بێ دەبێ کۆتایی هەبێ)).

ڕۆژی سیامەند بێئەنجام بەڕێوەچوو، وادەی گەڕانەوەش نزیکتربۆتەوە، ڕانەکەی خڕکردەوەو گەشتی گەڕانەوەی دەست پێکرد. لەسەر ڕێگە وردە چەمی کاتی زۆر بوونو ڕانەکە کە گیای تەڕ تینوویەتییەکەی شکاندبوو بەپێی پێویست دەمی بەو وردە چەمانەوە دەنا پێش ئەوەی بگاتە چەمە گەورەکە، بۆیە کەمێکیان لەو چەمە گەورەیەی تەنیشت تەپۆڵکەکە لایان داو ئاویان خواردەوە، سیامەندو ڕانەکەی ڕێگەی چەمیان گرتەبەر، سەگەکە خۆی دواخستبوو و لەسەرخۆ دەڕۆشتو بۆنی زەویی دەکرد، سیامەند ئاوڕی بۆ دایەوەو پێش ئەوەی هاواری لێبکات بگاتە کاروانەکە سەگەکەی بینی سەر بەرز دەکاتەوەو ڕوو لە تەپۆڵکەکە دەکاتو دەوەڕێ، سیامەند نەوەستا:

((ئەم سەگە هەندێ جار خەیاڵ دەکاتەوە)).

ڕۆشتەوەو پاش چەند هەنگاوێكو بێئەوەی ئاوڕ بداتەوە هاواری کرد:

((سەگ!)).

سەگەکە کەوتەوە جووڵەو سیامەند ئاوڕی بۆ دایەوەو بینی بەدەم ڕاکردنێکی خاوەوە تەماشای تەپۆڵکەکە دەکاتو پێی دەوەڕێ، گەیشتە لای خاوەنەکەی ئەویش بە سووکی دارێکی لە سمتی سرەواند:

((بڕۆ دەی، وەکو جاران پێشمان بکەوە، دەزانم حەز دەکەی خۆت هەڵکێشیو بڵێی من ڕانەکەم لەوەڕاندبوو لەو کاتەی سیامەند خەوتبوو)).

سەگەکە هەڵبەزییەوەو ڕایکرد، ئاوڕێکی دایەوەو وەوی کرد:

((ئەی وا نییە سەم سەم؟)).

وەڕینی سەگەکە بەڕووی گردەکەو پێشتر کە نەیهێشت خاوەنەکەی بچێ تەماشای کونەکە بکات کەمێك مێشکی

سەرقاڵ کرد، ویستی بگەڕێتەوەو تەماشا بکاتو بزانێ چی هەیە بەڵام وەکو جارەکەی تر پەشیمان بووەوە، دوایی زۆری لەخۆی کردو گەڕایەوە، هاوارێکیشی بۆ سەگەکە کردو پێی وت خۆیو ڕانەکە:

((**لەوێدا بوەستن، ئێستا دێمەوە**)).

سەگەکە ئەمجارە کارێکی پێسپێردرابوو و کاتێتی خۆی بنوێنێ بۆیە گوێی نەدایە چوونی خاوەنەکەی. گوێڕایەڵی فەرمانەکە بوو و لەسەر پاشووی دانیشتو زمانی بردە دەرەوە، بەڵام زۆر وا نەمایەوەو فزووڵ پاڵی پێوە نا بڕواتو بزانێ خاوەنەکەی خەریکی چییە.

سیامەند ویستی سەرەتا بزانێ سەگەکە بە چی وەڕیبوو. بەدەوری لای ڕۆژئاواو باکووری تەپۆڵکەکە سووڕایەوە، هیچی نەبینیو لەچەمەکە پەڕییەوەو کەوتە پشتی گردەکە، بەدەوری لای ڕۆژهەڵات سووڕایەوەو لە شوێنی پێشوودا گەیشتەوە چەمەکەو دیسان هیچی نەبینی، تەماشای سەگەکەی کردو بەچاو لێی پرسی چیی بینیبوو. سەگەکە گوێی خۆی لە پرسیارەکە کەڕ کردو لەسەر جووتە پاشووی دانیشت. سیامەند بە دارەکەی ئاماژە بۆ کرد بڕواتەوە لای ڕانەکە ئەویش بەڕوویدا نووزەیەکی کرد:

((**پێکەوە دەڕۆین**)).

شوانەکە نەیویست موناقەشەی سەگەکە بکاتو کەوتەوە جووڵە بەرەو گوند، بۆ دوایەمین جار ئاوڕی بۆ تەپۆڵکەکە دایەوە، ئەمجارە کونە نوێکەی لەنزیکەوە بینی، کەندڕەکە لەوە گەورەتر بوو کە لەدوورەوە دیاربوو، لافاوەکە تا سێ ئەوەندەی گاڵۆکەکەی گردەکەی بنکەن کردبوو. سیامەند بەپێویستی زانی بگەڕێتەوەو تەماشا بکات. چوو و تەماشای کرد" بەپێوە هەموو کونەکەی لێوە دیار نەبوو، نیشتە سەر ئەژنۆو تەماشای کرد، پارچەیەك قوڕوخۆڵو چەند لەتە گۆزەیەك، دارەکەی بردە ناوەوەو دای لە لەتەگۆزەکان، دای لەیەکێکیانو دەنگێکی جیاوازی بیست، جارێکی تر دارەکەی پیاکێشایەوەو هەمان دەنگ:

((**ئەمە دەنگی کووپەی شکاو نییە**)).

بەدەما کەوتو خۆی بۆ خشاند، پەنجەی لێداو دڵنیابوو:

((**هەر ئەوەندە خۆڵی دەوروبەری دەربکەم**)).

خۆڵەکەی بە دەمی گاڵۆکەکەی لابردو دڵی زیاترو زیاتر لێی دەدا، نیوەی کووپەکەی دەرخستو لەبەر دەنگی دڵیو ئەو خەیاڵەی چووە سەری ئاگای لە سەگەکەی نەبوو بەدەوری قاچەکانی دەسووڕایەوەو دەوەڕیو دەیزانی خاوەنەکەی خەریکی کارێکی گرنگە.

دەرخستنی نیوەکەی تر زەحمەتتر بوو بەڵام تازە بڕیاری داوە نەڕوات تا کووپەکەی دەست دەکەوێ ئەگەر ڕانەمەڕەکەشی فەوتابێ. هاوارێك کارەکەی پێ وەستاند:

((**سیامەند! سیامەند!**)).

خێرا لە کونەکە دەرچوو و خۆی مات دا. گوێی لەدەنگی پیاوێك بوو بەدەنگی بەرز لەگەڵ هاوڕێکەیدا قسە دەکات:

((**ئەو کوڕە ڕانەکەی بەرەڵا کردووە، گوێم لەدەنگی سەگەکەی بوو... سیامەند!**)).

ئەوە دوو کەس، پیاوێکی تری گوندیش نزیکە لە شار بگەڕێتەوە. دەبێ دوانەکە بڕۆنو چاوەڕێی سێیەمیان بکات تا بێتو تێپەڕێ.. ئەمڕۆ هیچی بۆ ناکرێو دەبێ شەو لەسەر ئاگر بێ تا کازیوەی بەیانییەکی تر بەئارەزووی خۆی بێتو بێ گوێدانە چاوەڕێکردنەکەی ئەو بگاتە سەر زەوی:

((**خۆزگە کاتی شەوبەکێو بوایە. دەی! چارە نەما... بەڵام ئەو کووپەیە هەر هی منە**)).

بەنەخوێنی شەرواڵەکەی شلکردەوەو گرتی بەدەستیەوەو بەپێوە وەستا:

((**هۆوو مام سمایل، ئەم هاوارەت لەچییە؟**)).

بەدەم بەنەخوێن بەستنەوە لەنێوان گردەکەو تاوێرە گەورەکە دەرچوو و بەرەو دوو پیاوەکە ڕۆشت کە ئێستا تێگەیشتن کوڕەکە کارێکی تایبەتی هەبوو ناتوانێ بەکەسی تری بسپێرێ:

((**شوێن براوە کوڕە ئەوێ نەبێ؟**)).

کوڕەکە نەیتوانی هەناسەبڕکێی خۆی بشارێتەوە:

((**مام سمایل ئێرە پەناترە، هەوا نایگرێتەوە، پاشەڵ لە سەرماو لە چاو پارێزراوە، دەنگوباسی شار چییە؟**)).

دەنگوباس چی بێ؟

((**مەڕی چاك یەك ڕوپێ و چەند عانەیەك هەرزان بووە، کەسیش لە بزن ناپرسێتەوە، بەهارێکی بێفەڕە**)).

هاوڕێکەی دووپاتی کردەوە کە وایە:

((**بەسەری ئاغا بێفەڕترین بەهار دەبێ**)).

سیامەند دڵنەوایی دانەوە بەڵام نەیدەزانی قسە بۆ خۆی دەکات:

((**خەم مەخۆ مام سمایل، خوا گەورەیە، نازانی چی دێتە ڕێت**)).

دوو پیاوەکە بەسواری دوو کەرەکەیانەوە تێپەڕینو بۆڵەیان دەهات، سیامەند لەبەرخۆیەوە بۆ خۆی دووبارە کردەوە:

((**بەڵێ مام سمایل، بە کلکی ماینی ئاغا نازانی چی دێتە ڕێت، زەرەرێك لەبازاڕی شار یان کوپەڵەیەکی پڕ لیرەی ئاڵتوون لە دەشت**)).

تا گەیشتەوە گوندەکە هەر ور بوو، شارەکۆنی بیرنەمابوو، سەلامی لە کەس نەدەکردو وەڵامی سەلامەکانی بەساردییەوە دەدایەوە، ڕانەکەی دایە دەستی دوو کچەکەی هەموو جارێك تا بیدۆشن پێش ئەوەی بخرێتە ناو گەوڕ، فەرمانیشی بەسەگەکە دا:

((**ئەمشەو نامەوێ گوێم لەدەنگت بێ، سبەیش سەرم لێ مەشێوێنە**)).

سەگەکە خۆی بەزەوییەکە نووساند، سەری خستە ناو جووتە دەستیو باوێشکێکی داو نووزەیەکی لێهات:

((**خوا بکات تۆ قسەم لەگەڵدا نەکەی**)).

سیامەند چووە ژوورەکەو خێرا خۆی خستە نێوان ڕاخەری شڕو جاجمی کۆنی چڵکنیو خۆی کردە نوستوو:

((**وەڵامی جوجا نادەمەوە هەتا ئەگەر باوکیشی بمرێ یان زیندووبێتەوە**)).

شەوێکی هێمنی دەویست بۆ ئەوەی بیربکاتەوە ئەو کووپەڵە ئاڵتوونە چی لێبکات، لیرەکان چۆن بێنێتەوەو چۆنیان بشارێتەوە، چۆنیان بفرۆشێ، بەڵام لەهەمووی گرنگتر چۆن ڕووبەڕووی ئەو وەزعە نوێیە بێتەوە، خەڵك ببینن کتوپڕ دەوڵەمەند بووە چی دەڵێن؟ چۆن وەڵامیان بداتەوە؟

جوجا گەڕایەوەو هاوڕێکەی بەپێچراوەیی بینی. بۆ خۆشبەختیی سیامەند جوجا تەنها یەك ڕستەی وتو ئەویش لەناو جێگەکەیدا خۆی ون کرد:

((**ئەم ئێوارەیە نانی زوو خواردووە، ئەو ماندوو.. من ماندووتر**)).

جوجا پێی خۆش بوو هاوڕێکەی نوستووەو یادی کارەساتەکەی دوێنێ ناکرێتەوە. پرخەو فووی جوجا دەستیان پێکردەوەو پرسیارەکانی سیامەند بەردەوام بوون، لەکۆتاییدا ماندوو بوو: ((**لەجیاتی ئەوە با بیر لەوە بکەمەوە چۆن سەرفیان بکەم، بیربکەمەوە دەبمە چۆن پیاوێکی گوند کە شاوەیس ئاغا دەخاتە تەنیشت خۆی لەدیوەخان، ڕەنگە**

گوندێك بكرم‌و ناوی بنێم سیامەندئاوا)).

خەیاڵەكان ڕەوینەوەو پرسیارەكە گەڕایەوە: ((**بڵێم چی؟**)).

وردەوردە خەو هێرشی بۆ چاوی دەبردو دوو پێڵووی دادەخران، هەمووی چەند چركەیەك بوو و خەوی لێكەوتبوو.

خەوی چاو خەوێكی سەری بانگ كرد:

لە گوند نەماوەو چۆتە ولاتێكی دوور، شتی سەیر لەدەوری خۆیدا دەبینێ، پۆشاكی تازەو جوان خشڵی زۆری پێوەیە، پۆشاكی ڕەنگاوڕەنگی جیا لەوەی خەڵكی گوند، ڕاخەری پڕ لەهەموو ڕەنگێك، سەرینی زۆری خڕی یەك ڕەنگی بریسكەدار، خۆی بینی بەو جلانەوە تا قولەپێ لەناو لێرەی ئاڵتووندا وەستاوە، چنگێك هەڵدەگرێ‌و بەسەر سەری خزمەتكارێكی سەرنەوییەوە بەریدەداتەوە ئەویش پەلاماری دەستی دەدات‌و ماچی دەكات، پاشان بەسواری ماینێكی سپی زینێكی ڕەنگاوڕەنگی بەسەر پشتەوەیە دەگەڕێتەوە گوندو پیاوەكان بەپیرییەوە دەچن. شاوەیس ئاغاو كوڕەكانی دەستیان خستۆتە سەر ناوكیان‌و بەسەرێكی كزەوە پێشوازیی لێدەكەن. بەسواری ماینەكەیەوە بەناو ئاواییدا دەڕوات‌و دەڕوات، هەر بەسواری ماینەكەیەوە بە سەر وەلامی سڵاوەكان دەداتەوەو بە دەست ئاڵتوون دەبەخشێ، دەڕۆشت‌و ئاڵتوونی دەبەخشییەوە... لەپڕ زەلامێك خۆی پیاكێشاو خەبەری كردەوە.

خەونەكە دڵی یەكلا كردەوە: ((**چاكترین چارەسەرە، چاكترینیش نەبێ چارەسەری تر نییە، ماوەیەك خۆم ون دەكەم‌و دوایی بەو سەروەتەوە دەگەڕێمەوە، ئەو كاتە هەزارو یەك چیرۆك هەیە بیانگێڕمەوە، باوەڕ بە هەمووشیان دەكرێ**)).

دڵی بەو چارەسەرە ڕازی بوو و چاوەكانی نووقاندو لەدڵەوە داوای لە كەڵەشێرەكان كرد زوو بقووقێنن.

4

لەوحەكانی قەدەر

سیامەند پێویستی بە كەس نەبوو وریای بكاتەوە، ئەو ماوە كەمەی خەو چووبووە چاوییەوە بەس بوو، پێویستە پوورە مینا نانەكەی زووتر بۆ بپێچێتەوە، ئەویش لە ڕۆژانی تر زووتر دەربچێ، بەلام وا ئێستا ناچارە چاوەڕێ بكات.

چەند جارێك یاریی لەگەڵ سەگەكە دەكردو ڕاوی دەناو دەیخستە وەڕین تا پوورە مینا زوو خەبەری بێتەوە، دواتر دوو سەگەكەی جوحاشی ورووژاند تا بوەڕن بەلام پیرەژنەكە بەرنامەی خۆی تێكنەداو لەوادەی خۆیدا هەڵسا. كوڕەكە پاڕایەوە:

((**پوورە مینا گیان! بەرانێك قەرزارت بم نانەكەم خێرا بدەرێ، ئەگەر حازریش نییە هەویرەكەم بدەرێ ئەو شاخەی بۆ دەسووتێنم‌و دەیكەمە نان**)).

ژنەكە نەیزانی ئەو لاوە پەلەی چییەتی، هەزاران ساڵە شوانەكان لەوادەی خۆیاندا دەچنە دەشت‌و هیچ شتێك لەدنیا نەگۆڕاوە. شوانەكە نەیهێشت پرسیار بكات:

((**پەلەمە پووری هەموو گوندەكان**)).

پیرەژنەكەی شپرزكردبوو:

((**بەس بزانم جنۆكە چۆتە لەشتەوە، هێندە پەلەم لێ دەكەی لەجیاتی پیاز خەریكە بەردت بۆ دابنێم، پەلەم لێدەكەی، سەگەكەشت پێم دەوەڕێ‌و دەڵی خێرا بكە**)).

سەگەکە بەدرۆی نەخستەوە:

((بەڵێ خێرا بکە، سەم سەم پەلەیەتی و نازانم بۆچی)).

وەرگرتنی نان و پیازەکە لە دەستی پوورەکەوە بۆ ناو توورەکە بچووکە کۆنە پڕ نەخشەکەی و دوایی دەرچوون لەگوند بۆ سیامەند دووروردرێژ بوو و نەدەبڕایەوە، هێشتا ماوەیەکی زۆری تری ماوە تا دەگاتە گردەکە. دووەم جاریشە لەماوەی ساڵێکدا لە گوندەکە دەرچێ بێئەوەی تەماشای شارەکۆن بکات.

گەیشتە نزیک گردەکەو ڕانەکەی بەردایە چەمەکە:

((دەڵێن کەس نازانێ خێر لەچیدایە، ئەگەر دوێنێ کووپەڵەکەم دەربهێنایە شەو نەمدەزانی چۆن بیشارمەوە بەڵام ئەمڕۆ تا ئێوارەم لەبەردەستدایە بیربکەمەوە لەکوێ بیشارمەوەو چۆن خۆم لە شوێنێکی دوور لە گوند بزر بکەم)).

چووە ناو کونەکە گەورەکەو بە سەگەکەی وت ئاگای لە ڕێگە بێ، سەگەکە ڕانی هەڵبڕی، میزی کردو بۆ لای ڕانەکە ڕایکرد.

دەرکردنی کووپەکە هێندە زۆری برد بەس بوو بۆ پڕکردنی دڵی لە ترس و نیگەرانی. هەموو دەقیقەیەک دەترسا کەسێك پەیدا بێ، ئەگەر ئەو کەسە ئاشکرای نەکات دەبێتە شەریکە بەشی. لەکۆتاییدا زەفەری بە کووپەکە بردو ڕایکێشایە دەرەوەو هەڵسایە سەرپێ، بەرزیکردەوەو ویستی بیدات بە بەردێکداو بیشکێنێ بەڵام پەشیمان بووەوە، تەماشای ئاسمانی پڕ هەوری باراناویی کرد کە دەیویست بە کۆمەکی خۆرەوە لە شینێکی تێرەوە ببێتە سپییەکی زیوین:

((ئێرە باش نییە)).

ئەمجارە فەرەنجییەکەی جوحای خواستبوو و کەپنەکەکەی جێهێشتبوو کە دوو قۆڵی نەبوو و لەگەڵ جووڵەی دەستی دەکرایەوە. کووپەکەی خستە ناو فەرەنجییەکە. فەرەنجییەکە بەرزبووەوەو سەگەکە بۆ ئەو شتەی ناوسکی وەڕی. شوانەکە ترسی نەبوو کەس لەڕێگەدا پێی بگات چونکە بەدەگمەن کەسێك بەو بەیانییە بگاتە گوندە چەپەکەی خۆیان، تەنها نەهێڵێ ئەو کەسەی لە گوندەکەی خۆیان دەرچێ پێیبگاتەوە ئیتر هەموو شتێك تەواوە.

ڕانەکە پێویستی بە بیخەو پیڕاندن و تێسرەواندنێکی زۆرتری هەبوو، ئەمڕۆ ڕۆژی خاوەخاوکردن نییە، دەبێ کەمێکی تر بگاتە قۆناغی دووەمی گەشتی ڕۆژانەی و کووپەکە بشکێنێ. نیگەرانی و پەلەکردن لە گەیشتن نەیاندەهێشت بیر لەو شوێنە بکاتەوە کە بۆی دەچێ و خۆی تێدا بزر دەکات و دواییش چۆنێتیی سەرفکردنی ئەو لیرانە.

گەیشتن بەو شوێنەی مەبەستی بوو هێندەی شوانیی مانگێك ماندووی کرد. بەقەدپاڵەکەدا سەرکەوت و ڕانەکەی جێهێشت. گوند دوورەو کەس بەجوانی نایبینێ و نازانێ چی دەکات، پێویستە زوو کووپەکە بشکێنێ و لیرەکان بخنێتە ناو گیرفانەکانییەوە.

کووپەکەی بەرزکردەوە تا بە بەردێکی بەردەمی بکێشێ:

((سەگ! ئەم کووپەیە بەختەوەریی من و تۆی تێدایە)).

توند پیایکێشاو چەند پارچەیەك لە کووپەکە بە چەند لایەکدا فڕین. بەدەست پارچە شکاوەکانی تری لە خۆڵی ناو کووپەکە جیا کردەوە، تۆپەڵێکی خۆڵی خڕ مایەوە لەگەڵ ملی کووپەکە کە لێنەببووەوە.

مستی دا لە تۆپەڵە خۆڵەکەو شییکردەوە، مستێکی ترو خەریك بوو دەستی خۆی بریندار بکات:

((ئەمە چییە؟ ڕەنجەڕۆ خۆم)).

خەریك بوو بگری:

((چی دەبینم؟ خۆڵ؟ ئاڵتوون بۆتە خۆڵ؟)).

بەسمتا بەسەر زەوییەکە خۆی بەردایەوە، چنگێك قوڕی هەڵگرت و ویستی لەدەموچاوی خۆی بیسوێ، سەگەکە پێی وەڕی:

((مەکە!)).

قوڕەکەی تێگرت:

((چی دەکەی لێرە؟ بۆ ناچیتە لای ڕانەکە؟)).

دەموچاوی لەناو دوو لەپی دەستی قوڕاویدا ونکردو گریا:

((ڕەنجەڕۆ خۆم، ئاڵتوونەکە بووە خۆڵ، من بۆ خۆڵ باشم، نەگبەت و بەدبەخت)).

سەری بەرزکردەوەو تەماشای هەورەکانی کرد کە بارانێکی نوێیان پێبوو:

((خۆڵ.. خۆڵ.. خۆڵ.. بۆچی بەیەك شەو؟ بەیەك شەو ئاڵتوون بوو بە خۆڵ، خوا دەزانێ چەند هەزار ساڵە لەژێر ئەو خۆڵەدا هەر ئاڵتون بوو، بۆ بەختی من ئەو شەوە بووە خۆڵ)).

بەمێشکێکی ڕێی لێونبووەوە بۆ تەفسیرێك دەگەڕا. دارەکەی گرت و بەرقەوە زەویی بەردەمی شێواند:

((دەڵێن بەختی ڕەش شیری شلی سپی دەکاتە بەرد، با شیر ببێتە بەرد، دنیا ئاخر نابێ بەڵام بەخت لەوە ڕەشتتر هەیە" زێڕ ببێتە خۆڵ)).

دارەکەی فڕێداو ڕوویکردەوە ئاسمان:

((بەڵام نا! بەدبەختی نییە، شتێکە لەبەخت گەورەتر، جادووە، جادووە، جادووە وای لێکرد، جادووگەرێکی بێبەزەیی خۆشی و پێکەنینی ناو جێگەی شەوی منی بینی و بەزەردەخەنەیەکی پڕ مەکرەوە وتی: سیامەند! ناهێڵم ئەو خۆشییە ببینی. فوویەکی لێکردو کردییە خۆڵ)).

شوانەکە نەیدەویست باوەڕ بکات ناو کووپەکە لەکۆنەوە خۆڵ بووە، تا ئەو ساتە ئەوە کووپەی بەختەوەریی خۆی بووەو لەو کاتەوەی لەناو خۆڵی گردەکەدا بینیبووی تەنها نموونەی کەسانی گوندی تری لەپێش چاودا بوو کە وەك بیستوویەتی لەکاتی جووتدا کووپەڵەیان دۆزیوەتەوە، لەو ڕۆژەشەوە پۆشتە بوون و چوونەتە دونیای خۆشگوزەرانی، ئەی کەس هەیە نەیبیستووە حاجی ئەورەحمانی زەنان کووپەڵەیەکی ئاڵتوونی دۆزیبووەوەو بەو پارەیە بووە دەوڵەمەندی گوندەکەی و بەو پارەیە چوو بۆ حەج؟

چەند لەتێکی کووپە شکاوەکە لەبەردەمیدا کەوتبوون، تۆپەڵە خۆڵێکی گەورە لەناوەڕاستی لەتەکانی کووپەکەدا کەوتبوو. بەدەستی شییکردەوە. هەموو ئاواتێکی ئەوە تۆپەڵە خۆڵەیە کە تەواو شی نەبۆتەوە. تۆپەڵەکە بووە چەند پارچەیەك و دارەکەی هەڵگرت و کێشای بەگەورەترینیان، خۆڵەکە یاخی بوو و ورد نەبوو، سیامەند بینی خۆڵەکە وەکو یەك نییە، خۆڵی وردی نەرم لەگەڵ چەند تۆپەڵە بچووکێکی خۆڵی ڕەق، لەڕەقی و ڕێکیدا لەبەردی تەخت دەچوون، دارەکەی فڕێداو بەدەستی جیایکردنەوە، ئەوانەی تریشی جیاکردەوە، ئێستا ناوسکی کووپەکە ئاشکراترە، چەند پارچە بەردێکی بچووکی چوارگۆشە بەڕەنگی خۆڵ لەگەڵ کەمێك خۆڵی نەرم. بەردەکانی ڕیز کرد، لەگەورەوە تا بچووك. شانزە دانە بوون، گەورەکەیان نیوەی لەپی دەستی بوو، بچووکترینیان نیو پەنجە پان و درێژ. دەستی کرد بەپاککردنەوەی بەردەکان لەو خۆڵەی بەسەریانەوە بوو.

بەردەکان ساف نەبوون، ڕوویان گرنج گرنج بوو. شێوە ڕێکەکەیان سەیر بوو، چوارگۆشەو لاکێشە، لاکانیان ڕێك بوون. بچووکترینیانی هەڵگرت، هەردوو دیوی گرنج گرنج. سێ قەراغی ساف و لووس، قەراغێکی تری وەکو دوو ڕووەکە، دایناو گەورەکەیانی هەڵگرت، هەمان شێوە، یەك لە ڕووەکانی لە دوو شوێنی بچووکدا ساف بوو. ئەو فیکرەیەی هێرشی

بۆ مێشکی شوانەکە کرد وای لێکرد بەپێوە هەڵسێ.

پارچە بەردە لاکێشەکە لەناو لەپی دەستی ڕاستیدا بوو، گواستیەوە بۆ دەستی چەپی، ڕووەکە بەهەموو لایەکدا وەرچەرخاند، لەوکاتەدا هەتاو تازە هەڵهاتبوو و لەبەینی هەورەکانەوە سەری دەرکردبوو. بەردەکەی ڕووتێکردو سێبەری چاڵەکانی ئەو نەخشەی سەری دەجووڵاند:

((**نەخش! ئەمە لە نەخش دەچێ، ئەم ڕێکییەو ئەم چالاّیی و بەرزایییانەی سەر ڕووی بەگاڵتە نەکراوە، بەگاڵتەش نییە ئەم بەردانە خراونەتە ئەم کووپەیە**)).

لە سووچی سەرەوەی لای چەپ هێندەی نینۆکێك خەریك بوو لەڕووی بەردەکە لێبێتەوە. ئەو پارچەیەی لێکردەوەو شوینەکەی چاڵ مایەوە. خستییە نێوان پەنجەکانی و لەتی کرد. ئەوەی لێی وردبووە هەر لە خۆڵ دەچوو:

((**هێندەی بەرد یان شتێك کەمتر ڕەقە بەلاّم بەرد نییە، ئەمە قوڕەو تا تاقەت حەزبکات شێلراوە**)).

سەری بەرزکردەوەو تەماشای گوندە دوورەکەی کرد:

((**کووپەیەکی شاردراو لەناو گردێکی سەیر نزیك گوندێکی چەپەك تەنیشت چەمێك چەند بەردێکی تێدایە... چەند؟ شانزە، بەڵی شانزە، شانزە بەرد، نەخێر بەرد نین، قوڕی شێلراوی ڕێککراون، نەخشیان لەسەرە.. هەموو ئەمە بەگاڵتە نییە**)).

پارچە لاکێشەییەکەی لەناو لەپی دەستی ڕاستیدا هەڵبەزاند:

((**نەخێر مەگەر هیچم نەزانیبێ، ئەمە بەگاڵتەو لە خۆوە نەبووە**)).

جارێکیتر لەو پارچەیە وردبووەوە:

((**ئەگەر نەخش بێ نەخشێکی جوان نییە**)).

وێنەکان تێکەڵ بەیەك بوون. سیامەند توانی شێوەیەك جیابکاتەوە لەهەموو شوێنێکدا دووبارە دەبووەوە:

((**زۆر وردە، نازانم چۆن کراوە. ئەمەیان دووبارە دەبێتەوە، چاڵێك سێ لای هەیەو لەلایەکیان کلکی هەیە، ئەو چالاّنەش وەکو یەك نین، کلکدارو بێ کلك، ڕێکیان هەیە، هەیانە لابەلا وەستاوە، ئینجا ئەو خەتانەی لەمسەر تا ئەوسەر کراون و نەخشەکەیان کردۆتە خانەخانە، بۆنی پشقل عەقڵی نەبردبم ئەمە نەخش نییە، نووسینە، بەخوا نووسینە بەلاّم بە چ زمانێك؟ هی چ زەمانێك؟ یەك شتیان لەو حەرفانە ناچن کە فێریان کردبووم، دیارە هی دێر زەمانە، هی ئەوانەیە کە هەزاران ساڵە مردوون، ئەی بە گردەکە ناڵێن گۆڕی کافران؟**)).

گەمەی مەتەڵەکە بەدبەختییەکەی لەبیر بردەوە:

((**بابێیم وایە، ئەی باسی چی دەکات؟ باسی ئەو کەسانە دەکات ئەو گۆڕی کافرانەیان دروستکردووە؟ نازانم**)).

مشتی لە بەردەکە توند کردو قۆڵی بردە دواوە، قۆڵی چەپی بردە پێشەوە، قاچی ڕاستی بۆ دواوەو قاچی چەپ بۆ پێشەوە، ناو قەدەی و دوو قۆڵی سووڕاندەوەو خۆی بۆ فرێدانێك ئامادەکرد بگاتە ئەودیو گوندەکە:

((**دەڵێن خەڵکی زەمانی زۆر بەهێز بوون، لەوانەیە لێرەوە تۆیان دەگەیاندە ئاوایی، منیش بەیادی ئەوانەوە فڕێت دەدەم و دەتگەیەنمە ئەودیویشی. کە کەوتیشی بکەوەرە قسەو ئەو حیکایەتانە بۆ ڕێبواران بگێڕەوە کە لەسەرت نووسراون**)).

سەگەکە لەخوارەوە چاوی لەو وەزعەی بوو و زانی خاوەنەکەی شتێك فڕێدەداتو وایزانی بۆ ئەویەتی. یەك جار وەوی کردو بەهەڵەداوان بەرەورووی خاوەنەکەی و ئەو شتە ڕایکرد کە خەریکە هەڵدەدرێ و نازانێ چییە.

شوانەکە توند قۆڵی ڕاستی بردە پێشەوەو یەك چرکەی مابوو پارچەکە لەدەست بەرداتو وشەی ((**حیکایەت**)) لەگوێیدا زرنگایەوە، لەو چرکەیەدا توند پارچەکەی گرتو نەیهێشت بفڕێ بەلاّم تازە جووڵەکەی بۆ کردبوو و هاوسەنگی

لە لەشیدا نەمابوو، جارێك بەدەوری خۆیدا سووڕایەوەو كەوت. زەوییەكە نەیگرتەوەو لەسەر لێژاییەكە تەپاوتلی داو تا جلەكانی قوڕاوی نەبوو و ناودەمی پڕ نەبوو لە قوڕ نەگیرسایەوە. سەگەكە گەیشتە سەری‌و وەڕی:

((**ئەمجارە ئاگات لە خۆت بێ**)).

سەگەكە لووتی بەزەویدا ناو نەیدەزانی لەكوێ بۆ ئەو شتە بگەڕێ كە سیامەند فڕێی دابوو. خاوەنەكەی لەپی نووقاوی بۆ درێژ كردەوە:

((**سەگی زۆڵزادە، شتەكە لەدەستمدایە**)).

لە شوێنی خۆیدا لەسەر قوڕەكە دانیشت‌و بەردەكەی لەبەردەمی سەگەكە ڕاوەشاند:

((**یەك وشە پەشیمانی كردمەوە**)).

سەگەكە سەرولووتی بۆ دەستی خاوەنەكەی بەرزكردەوەو ویستی شتەكە ببات. خاوەنەكەی دەستی بردە دواوە:

((**نەخێر سەگی نەخوێندەوار، ئەمە لەسەرووی ئاستی عەقڵی سەگەكانە**)).

سیامەند دەست خستبووە سەر وشەكە: ((**حیكایەت**)). بەڵام ئەوە ماوە چۆن ئاكامی ئەو حیكایەتە تەنها شۆربایەكی گەرمی ئێواران نەبێ:

((**ئەگەر بەنەزانی دەست پێبكەم ڕەنگە لەوەش كەمتر بێ.. چنگێك هەرزن**)).

كێشەكە ئەمجارە لە جۆرێكی تر بوو:

((**ئەوسا دەموت ئاڵتوونم دەستبكەوێ چۆن ئاشكرای بكەم، ئێستا خۆڵم دەستكەوتووە چۆن بیكەمە ئاڵتوون**)).

شوانەكە گەڕایەوە شوێنی پارچەكانی ترو هەموویانی خنییە گیرفانەكانی. فەرەنجییەكەی كردەوە بەر. لەوحە قوڕەكان ئەمجارە فەرەنجییەكەیان بەرزنەكردەوە، ئەویش كەمتەرخەم بوو و گوێی نەدایە:

((**تا دەگەمە تەكیبرێك نەبینرێن باشە، ئەگەر بینیشیان با ببینن خۆ لیرەكانی سوڵتانی زەمانم پێ نییە**)).

بەڕقەوە شەقی لە لەتەكووپەكان داو چووە خوارەوە بۆ لای ڕانەكەو بە ئارەزوو بڕیاری دا چێشتەنگاو ڕانەكە نەباتەوە گوند.

ئەو بارانەی هەوری چڕی تاڵ هێنابووی نەباری، دوای نیوەڕۆش تەنها نمە بوو، ئێوارەش گەڕانەوەكە ناچاری بوو و ئەگەر سەرما نەبوایە هەر ئەو ڕۆژە شەوكەژی دەستپێدەكرد. شوانەكە بەدەم ڕادانی ڕانەكەیەوە لەوحە گەورەكەی دەرهێناو بەهەموو بارەكاندا هەڵیگێڕایەوە بەڵكو شتێكی لێ هەڵكرێنێ، زۆر خەریك بوو بەڵام بێسوود. گەیشتە ئەو شوێنەی گردەكەی لێبوو، خێرا لەوحەكەی شاردەوە، بینینی گردەكە شەرمەزاری كرد كە چۆن ئەو گردە خەڵەتاندی‌و چۆن مایەپووچی كرد. گەیشتە تەنیشت گردەكەو ئەم كەوتە دەستە چەپی، ئاوڕی بۆ دایەوەو گەورەیی قەبارەی گردەكە هەیبەتەكەی بۆ گەڕاندەوە، ئەو گردەی كە هیچی لێوە دەستنەكەوت وەكو گەنجینەیەكی پڕ نهێنی هاتە پێش چاوییەوە. لەوە زیاتر تەماشای نەكرد، حەزی نەكرد لەوە زیاتر مایەپووچیی خۆی ببینێ.

گردەكە كەوتە پشتییەوەو لەوحەكەی دەرهێنایەوەو بیریكردەوە:

((**دەبێ شتێكی تێدا هەبێ قەرەبووی ئەو شەرمەزارییەم بۆ بكاتەوە، ئەی ئەگەر نەیبوو؟ نەشیبێ خۆم دروستی دەكەم**)).

بەدەم ڕۆشتنەوە بەدەستی ڕاستی دارەكەی لە قوڕەكە دەچەقاند. لەوحەكەی بەلەپی دەستی چەپی گرت، نەشیدەزانی تەواو گرتوویەتی یان سەرەوخوار:

((**هەبوو نەبوو كەس لە خوا گەورەتر نەبوو، پاشایەكی زاڵم هەبوو ناوی وەیس شا بوو،** *ناوێكی باشە، نەختێك زیرەكیی دەوێ بۆ ئەوەی بزانرێ ئەمە هەڵگێڕانەوەی ناوی شاوەیس ئاغایە*. **وەیس شا كچێكی جوانی هەبوو لێی**

یاخی ببوو و دەیوت شوو بە میرانی مەملەکەت ناکەم بەڵکو حەزم لە شوانێك کردووە. *نەء یەکسەر دەزانن هەڵبەستە چونکە خۆم شوانم، با بیکەمە خزمەتکاری پاشا.* **پاشا خزمەتکار دەگرێ و دەیکاتە سجن،** *نەء قەفەز.. قەفەز خۆشترە* **بەڵام کچی پاشا ملوانکەیەکی ئاڵتونی ملی خۆی دادەکەنێ و دەیداتە پاسەوانەکەو دەڵێ شەرت بێ ئەگەر بەرت دا دوو گوارەی گوێچکەی خۆمت بدەمێ،** *نەخێر پێشەکی دوو گوارەکە بێ، مام عەولی یەك ددان یەکسەر دەڵێ دەبێ پێشەکی شتە کەمەکەی بداتێ، ئیشی بازرگانی وا دەخوازێ.* **پاسەوان لای سەیر دەبێ کچی نازداری پاشا حەز لە خزمەتکاری چڵکنی چڵمن بکات.** *ئەگەر لای ئاواییش سەیر بێ پێیان دەڵێم خۆ ئێوە نەبوون لەوکونی بەخترەشییە بەردەکەتان دەرهێنا ئێوەش نەبوون لە قورگەوزان تا ئەو خەتە بخوێننەوە کە یەك کەس لە دونیادا ناتوانێ بیخوێنێ..* **هەرچۆنێك بێ پاسەوان بەقسەی کچی پاشا دەکات و خزمەتکار ڕزگار دەکات و پاسەوانەکە ملوانکەی ئاڵتوونی دەستدەکەوێ..** *ئاڵتوون، ئاڵتوون، ئاااخ ئاڵتوون، چۆن هەموو ئاواتەکانم بەبادا چوون. ئاڵتوون بوایە ئەم ڕاوەڕێوییەی نەدەویست کە نازانم بەچی دەگات.* **خزمەتکار شارەوشار گەڕاو زانین و عەقڵی وڵاتانی کۆکردەوەو دوایی گەڕایەوە مەملەکەتی پاشای غەددار،** *بەڵام من نەحیکمەت و نەعەقڵم لەوڵاتان دەویست، تەنها چەند مانگێك خۆم بزر بکەم و دوایی دەرکەومەوەو درۆیەك بۆ دەوڵەمەندبوونم هەڵبەستم، خوای دەکرد دەمووت لیرەی ئاڵتوونم لە وڵاتی باقوبریقدا دۆزیوەتەوە.* **کەس خزمەتکاری نەناسییەوەو هەموو بۆ دەردی لەش و گیان و عەقڵیان دەچوونە کنی تا ئەو ڕۆژەی کچی پاشا نەخۆش دەکەوێ و پاشا بەدوای دانای میواندا دەنێرێ، تومەز کچە دڵی خەبەری دابوو دانای تازەهاتوو یاری جارانەو بەدرۆ خۆی نەخۆش خستبوو)).**

ئاگای لە خۆی نەمابوو کاتێك ڕانەکە خۆی کردە ناو گوند. نەختێکی تر دەگاتە یەکەم ماڵ. چیرۆکەکەی بەخێرایی تەواو کرد:

((**ئیتر داناکە چاکیکردەوەو پاشا ڕازی بوو شووی پێبکات و تەواو**)).

بەردەکەی خێرا شاردەوە ناو لەپی دەستییەوە. سەگەکە کە هەمیشە نزیك گوند پێش ڕانەکە دەکەوت ئاوڕی بۆ دایەوەو وەڕی، خاوەنەکەی وەڵامی دایەوە:

((**نازانم چیت وت بەڵام گریمان دەڵێی حیکایەتێکی خۆشە، ئەگەر واش دەرنەچوو و هیچی بۆ نەکردم سەرت دەبڕم و شۆرباکەی تۆ دەخۆمەوە**)).

شارەکۆن کەوتبووە لای ڕاستی، سەربازەکە دیار نەبوو، هەستی کرد تۆڵەی ئەوەی لێدەکاتەوە بۆ دوو جار شارەکۆنی پشتگوێخستبوو، بەڵام ئەو وای دانا دەیبینێ و قسەی بۆ دەکات. گوێی بۆ گرت و هیچ تێنەدەگەیشت، لەکۆتاییدا شوانەکە ئاهێکی هەڵکیشاو خۆی دواند:

((**گردەکە بەهەڵەدا بردمی، زۆر زوو بۆم دەرکەوت**)).

5

چارەنووسی مرۆڤێك

شەو سیامەند چاوەڕێی بەرزبوونەوەی پرخەی جوحای هاوڕێی کرد تا بەردەکان بشارێتەوە. ئەو چاوەڕێیە بۆ یەکەم جار پێی وت چەند سەیرە ئەو کوڕە بیست ساڵە لەو تەمەنەدا پرخە بکات:

((دونیایەکی سەیرە، هیچ شتێك لە جێگەی خۆیدا نییە، دەبوایە شاوەیس ئاغا شوانی من بوایە)).

بەلای چەپدا پاڵکەوتبوو و دەستی لەژێر سەریدا بوو. ئیختیارەکان لەبەردەمیدا زۆر نەبوون، تەنها یەك: وا خۆی نیشان بدات دەتوانێ ئەو لەوحانە بخوێنێتەوەو چەند چیرۆکێك هەڵبەستێ گوایە لەو لەوحانەدا هەن. سەرەڕای پرسیارەکانیان کە چۆن وا لەپڕ ئەم لەوحانە دەرکەوتنو بۆچی تا ئێستا شوانی گوندەکەیان نەدیوە شتی وا بزانێ پرۆژەکە خۆی سەری لە هیچ دەردەچوو. تەنانەت ئەگەر بتوانێ واز لە شوانێتی بێنێو شاوەیس ئاغاش وازی لێ بێنێ، بوون بە حیکایەتخوان واتای مردنە لە برسا، ئەمڕۆ نا سبەی. لەوەش خراپتر" ئێستا شوانەکە دەتوانێ کاری تر بکات، هیچ نەکات دەچێتە شارێكو دەبێتە حەماڵ، بەڵام هەر ئەوەندە بووە حیکایەتخوان ئیتر ناتوانێ وازی لێ بێنێو کاری تر بکات، حیکایەتخوان خۆی دەبێتە حیکایەتی پێکەنین ئەگەر لە چیرۆك گێڕانەوەوە ببێتە حەماڵ:

((حیکایەتخوان نموونەیەکە لەسەر ئەو کارەی پلەو پایەیەك دەداتە خاوەنەکەی کە لەجێی نەبووانە)).

چاوی نووقاندو چەند چرکەیەکی مابوو بنوێ، فیکرەیەکی تر دەرپەڕیو وریای کردەوە:

((بۆ نەڵێم ئەمانە باسی دەرمان دەکەنو خۆم بکەمە حەکیمی گوند؟)).

خێرا وازی لێهێنا:

((کە هیچی لێ نەزانم یەکێکیش دەکوژم)).

بەپشتا پاڵکەوتو دەستی لەو خەیاڵانە هەڵگرت:

((یان کاری شوانیی بێ پارەو پایە، یان دانایی بە سکی برسییەوە، یان پزیشکی هیچ نەزان، شوانی ئەمینترە)).

یەکسەر خەوی لێکەوت، ئەویش وەکو جوحا دەستی کرد بە پرخەو فووکردن.

بەیانییەکەی سیامەند ئاسایی بوو، لەگەڵ جوحای هاوڕێیدا خەبەری بووەوە، بەئارەزووی خۆی ڕانەکەی لە گەوڕ دەرکرد، پەلەشی لە پووری گوند نەکرد نانەکەی بۆ ئامادە بکات، لەو گوندە شتی کەم هەبوون جێگەی سەرسوڕمان بن بۆیە دەرفەت بوو بۆ پیرەژنەکە:

((کوڕی ئەم زەمانە سەیرن، خەمم بوو ئەم کوڕە بیکاتە خوو و هەموو بەیانییەك شپرزم بکات)).

سیامەند گوێی لە بۆڵەکەی بوو و دڵیدایەوە:

((خەم مەخۆ پووری هەر ئەم گوندە! بەیانییەکی ڕەش بوو خوا نەیهێنێتەوە)).

پیرەژنەکە بڕوای نەکرد:

((شێتی جارێك هات ناڕواتەوە)).

سەگەکە لەپشتەوە وەڕی، سیامەند بەمۆنییەوە ئاوڕی بۆ دایەوە چونکە وایزانی دەڵێ: ((**ڕاست دەکات**)).

خۆیو ڕانەکەی لە ماڵی ئاغا دەرچوونو وەکو جاران بەدەم ڕۆشتنەوە تەماشای شارەکۆنی کرد:

((بیربکەمەوە لە بڵاوکردنەوەی پەتایەك گوندەکە چۆڵ بکات؟)).

بڵاوکردنەوەی پەتا زەحمەت بوو، بچێتە جێگە شاوەیس ئاغاو ئەو ئاغایە ببێتە خزمەتکاری خۆی لەوە ئاسانترە.

ئەو ڕۆژە لەخۆشیی کووپەکە ئاوڕی بۆ شارەکۆن نەدابووەوە. ئەمڕۆ ناچارە وەکو جاران تەماشای بکاتەوە. سەربازەکەی ئەسکەندەری بینییەوە خۆی داوە بەسەر ئەو ڕمەی لە زەوییەکە چەقاندوویەتیو وەك بیربکاتەوە تەماشای زەوی دەکات. شوانەکە گەیشتەوە نزیك گردەکە، دەستی دا لەو شتە ڕەقەی شاردوویەتییەوە، لەوحە گەورەکەی هێناوەو ئەوانی تری لە ژوورەکەیدا جێهێشتووە:

((**هەقە ناوت بنێم گردی خەفەت، نەخێر، گردی شوانی مایەپووچ**)).

ئێستا حەز ناکات دەقیقەیەك زیاتر لەو شوێنەدا بمێنێتەوە. پێش ڕانەکە کەوتو هاواری لە سەگەکە کرد:

((**کە ئاویان خواردەوە تێیان خوڕە**)).

سەگەکە قبووڵی کرد هەرچەندە گوندەکەیان جێهێشتووەو کەس چاوی لێنەبوو خۆی لە بەردەمیدا بنوێنێ. وەڕی:

((**دەزانم**)).

ئینجا چووە دواوەو لەسەر جووتە پاشووی دانیشتو چاوەڕێی کرد مەڕەکان تێر ئاو بخۆن تا ڕایان بدات.

ئەو ڕۆژە لەهەموو جارێك زیاتر هەستی کرد کارەکانی ڕۆژانەی دووبارە دەبنەوە، بێتام دووبارە دەبنەوە. گەڕانەوەی کاتی چێشتەنگاو بۆ لەبێردانی مەڕو بزنەکانو دیسانەوە گەڕانەوە بۆ دەشت بۆ لەوەڕاندنی ڕانەکە دووبارەبوونەوەی دیکەن، نەك تەنها خۆی بەڵکو ئەوە کاری هەزارانساڵی شوانەکان بووە. تەنها سەد ساڵ جارێك شوانێك شتێکی لێ هەڵکەوێ لە شوانی ڕزگاری بکاتو دەستی بۆ ناو دیوەخان بگرێ، دیوەخانی خۆی بێ یان هی ئاغا.

دوانیوەڕۆی قەدپاڵەکە کەشوهەوایەکی خۆش بوو، شەماڵێکی فێنکی بەهارانە ئەنگوتو یاریی بە دەموچاوی خۆیو گیای کورتە باڵای دەوروبەری کرد، ئاسمان نیو بەنیو شینو سپی بوو و هەورەکان ئەمجارە لە پەمووی هەڵوەشاوە نەدەچوون بەڵکو لە تۆپەڵە بەفری سپیی گەورە. زەوی نیوەوشك بوو، گوندەکە لەناو تەمێکی ڕەشدا بوو کە لەگەڵ هەورێکی تاکی ڕەشی گەورەدا تێکەڵ ببوو. هەموو ئەوانە پێکەوە جوانییان بە جیهان دەبەخشی، شوانەکەش هیچ کام لەوانەی نەدەبینی.

شوانەکە لەجیاتی ئەوە وێنەکانی ڕۆژانی پێشووی دەهێنایە پێش چاوی خۆی: بارانێکی بەلێزمەی لەناکاو، لافاوێکی چاوەڕێنەکراو، کەندرێك لەناو گردەکەدا بایەخی پێنەدا، دۆزینەوەی کووپەکە، بێهیوایی خۆی. بیریکەوتەوە چۆن ئەوەی بڕانبووەوە کە کووپەکە لیرەی زێڕی تێدایەو بەرلەوەی دڵنیا بێ نەخشەی دانابوو بۆ گەڕانی وڵاتان بۆ ئەوەی دواتر دەرکەوێتەوەو سامانی خۆی پیشانی ئاوایی بدات.

ئەمجارەیان شتێکی تر لە دەرگای هۆشی دا: ((**گەڕانی وڵاتان**)). حیکایەتە هەڵبەستراوەکانی لەوحەکەی بیرکەوتەوە:

((**گونجاو نییە لە پڕو لە خۆڕا بڵێم ئەو پارچە قوڕانەم دۆزیوەتەوەو دەتوانم بیانخوێنمەوە، گونجاو ئەوەیە خۆم بزر بکەمو چەند وڵاتێك بگەڕێمو دوایی بێمەوە**)).

بەڵام زوو فیکرەکەی بەتاڵکردەوە:

((**دەربەدەری لەپێناوی بوون بە حیکایەتخوان؟ ئەمجارەش دەڵێمەوە شوانی باشترە**)).

فیکرەی پەتا لەبەردەمیدا هەڵبەزییەوە، بەچاو شوێنیکەوت، فیکرەکە بەرامبەری بۆ لای ڕاستو بۆ لای چەپ دەفڕی. بەسەر قەدپاڵەکەدا سەرکەوت، چووە خوارەوەو دوورکەوتەوە، گەیشتە چەم، چووە گوندو پێچی کردەوە بۆ شارەکۆن، ماوەیەك دیار نەماو جارێکیتر لەبەردەمیدا هەڵبەزییەوە.

((پەتا لە خۆوە دروست نابێ، کاتێکیش بڵاوبووەوە پێویستە خەڵکی گوند ناچار بکات هەڵبێن، پێش هەموو شتێکیش دەبێ دڵنیا بی خۆت نەکوژێ)).

ئەو پەتایە چییەو چۆن دەرکەوێو بڵاوبێتەوە کێشەیەکە هێندەی زنجیرە شاخەکە قورسە. دەیویست هەموو قەدپاڵەکە بگەڕێ، بگاتە هەموو لوتکەکان، چەمەکە ژێرەوژوور بکات تا ئەگەر زێڕی نەدۆزییەوە شتێك بدۆزێتەوە گومانی گەرای پەتایەکی تێدا ببینێ.. بەڵام قەت شتی وا بووە؟ **((ئەوە خەیاڵەو وازی لێبێنم بۆ عەقڵم باشترە))**.

فیکرەی گەڕان بەوڵاتاندا دیسان دەرپەڕی. سەگەکەی بینی لەناو مەڕو بزنەکاندا:

((دوو جۆر ئاژەڵن، بەڵام بەیەکەوە گونجاون" سەگو مەڕ، چۆن پەتاو گەڕان بەوڵاتاندا پێکەوە بگونجێنم؟)).

سەری لە خۆی سوڕما:

((چۆنم بیگونجێنم؟ چۆن قسەیەکە؟ خۆیان بێ هیچ پێکەوە گونجاون)).

سەگەکەی بینی ڕادەکات و لە ڕانەکە دووردەکەوێتەوە، پاشان ڕادەکاتەوەو خۆی دەکاتە ناو ڕانەکەو هەندێ مەڕو بزن ڕادەچڵەکێنێ. وەکو کۆکلەیەکی ئاڵۆزکاو سەری دەزووەکەی دۆزرابێتەوەو کۆکلەکە شیبۆتەوە گرێکان لەبەردەمیدا کرانەوە:

((لە من زیرەکتری سەگی سەگزادە! پەتاو سەفەر، سەفەر دەکەم تا لەوڵاتێکدا کەسێکم لێ هەڵکەوێ فێرم بکا پەتا بڵاوبکەمەوە، یان پەتا یان ژەهر، ژەهرێك بێنم چەمەکە بکاتە ژەقنەمووت)).

نەخشەکە وردتر بوو:

((چەند سەرە مەڕێك ژەهراوی دەکەمو ڕادەکەم بۆ گوندو هاوار دەکەم، ئەگەر نەترسانو نەڕۆشتن مەڕی تر ژەهراوی دەکەم)).

نەخشەکەی بەدڵ بوو و تەنها ئەوە ماوە ژەهرەکە پەیدا بکات، بەڵام بەرلەوەی زیاتر بڕوات گردەکەی بیرکەوتەوە:

((ئەی ئەگەر ئەوان ڕۆشتنو من چوومە شارەکۆنو هیچم دەستنەکەوت)).

لەوحەکەی دەرهێنا، لەناو لەپی دەستیدا هەڵیبەزاندەوە:

((ئەو ئومێدبڕانەم لەبیر ناچێ، بەرگەی لەوە زیاتر دەگرم بەڵام ئایا ژیانەکەم بەشی ئەوە دەکات نهامەتیی تێدا تاقی بکەمەوە؟)).

لەوحەکەی خنییەوە گیرفانی، پاڵکەوت، ڕووی لەو هەتاوە بوو کە لەپشتی هەورەکانەوە چاوشارکێی لەگەڵ زەویدا دەکرد، چاوی نووقاندو دەریایەکی هێنایە پێش چاوی خۆی، دەریایەك تەنها بە بیستن بیستوویەتی، گەورەتر لەو گومانەی چەمە زستانییەکان دروستی دەکەن، زۆر گەورەتر بەڵام چەند گەورەتر؟ دەریایەك شەپۆلی دەدایەوە، کۆشکێکی سپی لەناوەڕاستی دەریاکەدا بەرزبۆتەوە، سپی وەکو ڕەنگی هەور، وەکو هەوری دوور، وەکو خەیاڵێك بەسەر ڕووی ئەو دەریایە.

وەنەوز باری بەو وێنانە کرد، وردەوردە وێنەکان ون بوون، ئینجا ئێستا شتێکە لەناو جەرگەی ئاسماندا دیارە، شتێکی جیاواز، شێوەی نەخشەکان یان نووسینەکانی سەر لەوحەکە، سی گۆشەی جۆراوجۆر، بێ کلك، کلکدار، چوارو پێنج سێگۆشە تەنیشتی یەكو لەسەر یەك، زۆر گەورە، هێندەی ئاسمان گەورەنو بەسەر هەورەکاندا وێنە کرابوون، گوێی لە خۆی بوو وەك لە بنی دەریاوە قسە بکات:

((شت لەو لەوحانەوە فێر دەبم، گرێکانیان دەکەمەوە، زانیارییەکانیان وەردەگرمو وەکو خۆر دەیانبەخشمەوە)).

چاوی کردەوەو زانی فیکرەیەکی نوێیە، مێشکی جەنجاڵ بوو" پەتا.. ژەهر.. گرێکانی لەوحەکان. هەستی کرد کاتی پاڵکەوتن نەما، سەفەرەکە هەر دەبێ بکرێ، بۆ هەرکامیان بێ، بۆ هەموویان، تا لەو گوندەدا بمێنێتەوە دەبێ بەدەوری

خۆیدا بخولێتەوە:

((**شەوێك شتەکانم دەپێچمەوە، پارچە قوڕەکانیش لەگەڵ خۆمدا دەبەم، دەڕۆمو ناوەستم ئەگەر بشگەمە ئاخیری دونیا**)).

ئەمجارە فیکرەی سەفەر بووە هێرشێکی بێبەزەیی، لەمێشکی خۆیدا دووبارەی کردەوە" تا لەو گوندەدا بمێنێتەوە دەبێ هەر بەدەوری خۆیو ئەودا بخولێتەوە:

((**گوند چیی زیاترم فێر دەکات؟ هەموو دێیەکە دە یان یانزە شتی تێدایە زیاد ناکەنو ناگۆڕێن، دێیەکە بیست ماڵە، ڕەنگە هەزاران ساڵ پێش ئێستا هەر ئەو بیست ماڵە بووبن، شاوەیس ئاغاو کوڕەکانیو سەگەکانی، جوجای هاوڕێم، چەمەکە، خۆم.. چی زیاتر هەیە شتم فێر بکات؟ تەنها مام سمایل ساڵی جارێك شتێکی نوێ لەشار دەهێنێتەوە، مام حەسەنیش دەچێتە لای سالەی تووتنفرۆش کە دەڵێن زۆر شت دەزانێو حیکایەتی زەمانی زوو بۆ ماڵو منداڵی دێنێتەوە، تەنها ئەو شتێکی جیای پێیە بەڵام چەندم لێوە بیستووە هیچی کەڵکی پیازێکی بۆم نەبووە، تا لەم گوندەدا بمێنمەوە هەر دەبێ وەکو کەری ئاشخولێن بەدەوری خۆمدا بخولێمەوە**)).

جوجای عاشقو ڕەزێی بێئاگای بیرکەوتنەوە. جوجاش وەکو خۆی بەدەوری گونددا دەخولێتەوە بۆیە هیچی بۆ ناکرێ. ئەوەی سەیرە ئاغا نە ئازاری جوجای داوەو نە هەڕەشەی لێ کردووە، ئاغای بیستووە پێی پێدەکەنێو دەڵێ تەنانەت کچێکی شێتیش بەو شوانە ڕەوا نازانێ. جوجای داماو لە کەری ئاشخولێن خراپتر بەدەوری ڕەزێدا دەخولایەوە، ئاغاو کوڕەکانیشی بە شایەنی ئەوەی نازانن تەنانەت هەڕەشەشی لێبکەن.

جوجا جێگەی سەرسوڕمانی هاوڕێکەی بوو، سیامەند تێنەدەگەیشت چی وای لە جوجا کردووە حەز لە کچە شێتەکە بکات، سەرەتا وایدەزانی جوجا درۆ دەکاتو تەنها مەبەستی ئەوە بووە لە شوانی ڕزگاری ببێو ببێتە پیاوێکی پایەداری گوند بەڵام هەر زوو بۆی دەرکەوت سۆزەکەی جوجا هەستێکی ڕاستەقینەیە، ئەو شتە نەدەشاردرایەوە چونکە لە یەك ژووردا دەنوستنو جوجا نەیدەتوانی تاسەر بەدرۆ دەوری عاشق بنوێنێ، بەڵام شاوەیس ئاغا باوەڕی بەوە بوو جوجا دوو باڵی خواستووە دەیەوێ بەرز پێیان بفڕێ. جگە لەو شوورەییەش کە تووشی ئاغا دەبوو ئەگەر کچەکەی بداتە شوانەکەی خۆی دەبوایە شوانێکی تری پەیدا بکردایەو هیچی لەو مامەڵەیە قازانج نەدەکرد. تەنانەت کاتێك جوجا پێی وت تا مردن دەبێتە خزمەتکاری خۆیو کوڕەکانیو مەڕو بزنەکانیو لەبەردەم پیاوانی گوند ئەم بەڵێنە دەدات ئاغا باوەڕی پێنەدەکردو دەیوت هەر ئەوەندە یەك ڕۆژ قنگی لە دیوەخان گەرم بوو سەد بیانوو دەدۆزێتەوە بۆ ئەوەی بڵێ من لە ئیشی شوانی گەورەترم.

پێچەبەدەورەکەی جوجای داماو وای لێکردبوو ڕۆژێك بڵێ ڕەزێم بۆ چییە کچی گوند زۆرن، ڕۆژێکی تریش ئەو حەزە دەیخستو زمانی دەبەستەوە، جوجا ئەو کوڕە ئازایە نەبوو خۆی لەقەرەی چەقەڵێك بدات چ جای شەڕکردن لەگەڵ گورگێکی برسی، بەڵام ئەگەر بەڕاستی بەئازایەتیی خۆی ئەو گورگەی کوشتبێ دیارە حەزی ڕەزێ بووە کردبوویە ئەو شێرە. جوجا ناوی دەرکرد، لەبەر ئەوەش کە لاشەی گورگ جێکەڵبەی سەگی پێوە نەبوو هەموو باوەڕیان پێکرد، بەڵام ئەو ئازایەتییە تەنها ناوبانگی بۆ دروستکرد، لەوەش بەدوا قەناعەتی بەئاغا نەکرد جوجا شایەنی بێکەڵکترین کچی بێ.

جوجا وەکو شوانێکی لێهاتوو خۆی سەلماندو لەوەوە کاری شوانی وەکو مۆرێك لە ئاسنی سوورەوەکراوە نرا بەناوچەوانییەوە. سیامەند لەو چارەنووسە دەترسا" خولانەوە بەدەوری شتێك کە جگەلە خەیاڵی بەتاڵ هیچی تری تێدا نییە، ڕاستییەکەشی زۆر ئاشکرایە: ژیانو مردن لە ڕیزی شوانەکان. ئێستاش کە وشەی سەفەر لە مێشکیدا دەنگدەداتەوە دەزانێ چارەسەری جوجا سەفەرە، تا نەچێتە دەرەوەی گوند لەو کۆتو زنجیرەی ناو دڵو مێشکی

ڕزگاری نابێ. فیکرەیەکی خراپ نەبوو جوحا لەگەڵ خۆیدا بەرێ چونکە بۆ وڵاتـانی دوور پێویسـتی بـە هـاوڕێو هـاودەم هەیە.

قەناعەتکردن بە جوحا لە زەحمەت دەچوو بەڵام بـا هـەوڵی لەگەڵدا بـدات، ڕەنگـە شـەو بـاش نـەبێ، خـۆیو جوحـا ماندوون، ڕەنگە دەنگیان ببیسترێ، لەهەمووشی خـراپتر جوحـا لـە گوندەکەیـەو هەسـت دەکـات ڕەزێ زۆر لێـوەی دوور نییە، جوحا دەگەڕێتەوە بەندیخانەکە، چاکتر وایە لە دەشتدا قسەی لەگەڵدا بکات. چەند ڕۆژێکی تر سەرما بـار دەکـاتو کاتی شەوێن دێ:

((**بیانوویەك دەدۆزمەوە جارێك خۆمو ڕانەکەم لەگەڵ جوحاو ڕانەکەی پێکەوە لە شوێنێکدا شەوکەژ بکەین. ئەو کاتە بەدڵی خۆم قسەی لەگەڵدا دەکەم**)).

بەڵام ئەو وادەیە دوور دەهاتە پێش چاویو فشاری سەفەر لەسەر دەروونی نزیکتر بوو:

((**نەخێر! هەر ئەمشەو بە جوحا دەڵێم.. نەخێرێکی تر! هەر ئێستا دەبێ بیبینم**)).

زوو فیکرەکەی جیبەجێکردو ڕانەکەی کۆکردەوە، هـاواری بـۆ سـەگەکەی کـرد یارمـەتیی بـدات، سـەگەکە غـاری داو چووە بەردەمی، سەری لارکردەوەو دوو گوێچکەی قیت بوونەوەو هەر یەکێکیان چووە لایـەك، سـەگەکە دەیزانـی کـاتی نییە بگەڕێنەوە دێ تا ڕانەکە بدۆشرێ. چاوەکانی پرسیارێکیان تێدا بوو:

((**جارێ ماوە بۆ گوشینی سکی بەعبەعەکان!**)).

سیامەند کاتی نەبوو لەگەڵ پرسیارەکانی سەگێکدا بیباتە سەر، ئەو سـەگەش وەکـو خـۆیو جوحـا بـەدەوری خـۆیو گوندەکەدا دەخولێتەوە، توند ددانی بەسەر وشەکاندا هێنا:

((**وتم یارمەتیم بدە، دواییش ئەگەر بەشایەنم زانیت پێت دەڵێم**)).

سەگەکە نوزەیەکی کردو بەدوودڵییـەوە پشـتی تێکـردو چـوو بـۆ بـەجێهێنانی فەرمانـە لـەناکاوە سـەیرەکە، چـەند هەنگاوێك دوورکەوتو بەدەم ڕۆیشتنەوە ئاوڕی بۆ خاوەنەکەی دایەوە بـەڵکو پەشـیمان بووبێتـەوە یـان بڵـێ بگـەڕێرەوە گاڵتەم دەکرد... بەڵام خاوەنەکەی بڕیاری دابوو.

ڕانەکەی ڕادا، نە بۆ ئاڕاسـتەی گونـدی ماڵۆڵـەو نـە بەئاڕاسـتەی شـامار، بـەڵکو بـەرەو کـانی کـەوە، سـەگەکە دیسـان گەڕایەوەو دوو جار بەدەوری خاوەنەکەیدا خولایەوە. بەرامبەری وەستا، ڕوویکردە شامار وەڕی، پشتی کردە گوندەکـەو ڕووی کردە گوندی ماڵۆڵەو بەرەوڕووی غاری دا، ئینجا گەڕایەوە بەردەمی و یەك جار بەرەو کانی کەوە وەڕی:

((**ئەوێ نابێ**)).

سیامەند نووکی دارەکەی خستە سەر لووتی سەگەکەو بە زبری پێی وت:

((**ئەگەر نایەی لێرەدا بمێنەرەوە، دیارە شایەنی مانەوەی**)).

جێیهێشتو شوێنی ڕانەکە کەوت، سەگەکە چاری نەما، سەری بۆ زەوی شۆڕکردو شـوێنیکەوت، لوورەیـەکی خەفـەتی کرد بۆ ئەو خاوەنەی ماوەیەکە شتی سەیر دەکات.

دەبوا سیامەند تا دەگاتـە لای جوحـا وەڵامێـك ئامـادە بکـات بـۆ ئـەو کەسـانەی دەیبیـنن شـوێنی لـەوەڕی ڕانەکـەی گۆڕیوە، وەڵامێکی بەهێزتریش بـۆ شـاوەیس ئاغـا کـە بێگومـان کەسـێك هـەر دەبـێ هـەواڵی ئـەو گەشـتە سـەیرەی بـۆ بگێڕێتەوە، بەڵام سیامەند پێویستی بە وەڵام نییە، ئەو دەتوانێ بڵێ: ((**هەروا! ئەمجارە حەزم کرد بچمە خوارتر**)). ئـەو نیازی مانەوەی لە گونددا نەبوو تا گوێ بداتە سووتانی پاپۆڕەکەی.

جوحاو ڕانەکەی بـینی لـەدەوری چـەمەکەدان، ڕانەکـەی خـۆی دایـە قـەدپاڵی باسـکە درێـژە نزمەکـە کـە بەدرێـژایی

چەمەکە لە ڕۆژئاواوە بۆ ڕۆژهەلات درێژ دەبووەوە و لە ڕۆژهەلاتدا، لەو شوێنەی چەمەکە پێچێکی تێدا دەکەوێ دەوەستێ و دەم بەو چەمەوە دەنێ. هاواری بۆ سەگەکە کرد:

((**نەهێڵی ڕانەکە بێتە خوارەوە.. من پێم دەچێ**)).

سەگەکە کارەکەی بەدڵ بوو چونکە دەرفەت بوو خۆی لەبەردەمی جوحاو دوو سەگەکەی بنوێنێ، لوورەیەکی کرد:

((**بڕۆو خەمی بەعبەعەکان مەخۆ**)).

ئینجا سەری بەرزکردەوەو ڕوویکردە ئەوبەری چەمەکە بۆ لای ڕانەکەی جوحاو لوورەیەکی دوورودرێژی کرد، مەبەستی نەبوو هیچ بڵێ و تەنها ویستی سەگەکانی جوحا ببینن و بزانن ئەو لەوێیە، لەوبەریشەوە وەلامی دوو سەگەکە هات، ئەویش هیچ واتایەکی نەبوو تەنها ئاگادارکردن بوو کە نامەکە گەیشت.

جوحا لەو کاتەدا هەوڵی لەگەڵ بلوێرەکەی دەدا بەڵکو ئاوازێکی خۆشی پێ دەربکات بەلام تا زیاتر هەوڵی دەدا ئاوازەکە ناخۆشترو ناخۆشتر دەردەچوو. سیامەندی بینی و بلوێرەکە لە دوو لێوی ڕزگاری بوو. زانی شتێك هەیەو گۆڕینی شوێنی لەوەڕ بێ هۆ نییە بەلام نەیزانی هۆکە گەورەیە یان بچووك، هاتنی هاوڕێکەی و ڕانەکەی بە هێمنی بەرەوڕووی هەردوو قەبارەکە، گەورەو بچووکی هەڵدەگرت.

((**ماندوو نەبی جوحا**))، سلاوی خێرای سیامەند بوو.

((**خۆت ماندوو نەبی، چییە دەڵێی شاوەیس ئاغا مردووە؟**))، وەلامی خاوی جوحا بوو.

سیامەند چەند هەنگاوێکی ماوە بگاتە لای:

((**خەزوورت ئەم ڕۆژانە ئیشی زۆرەو نیازی نییە بمرێ**)).

هەر هەواڵێکی تر لای جوحا گرنگ نەبوو، بەلام هەر دەبێ بپرسێ:

((**ئەی چی بووە؟**)).

سیامەند گەیشتە لای:

((**باش بووە.. باش دەبێ.. وابزانە ئاغات مردووە، من ڕزگارت دەکەم.. با دانیشین**)).

بەکورتی فیکرەکەی خۆی بەهاوڕێکەی وت:

((**کاتێکیش لەو وەزعە تازەیەمان گەڕاینەوە شاوەیس ئاغا خۆی کچەکەیت پێشکەش دەکات**)).

فیکرەکە لای جوحا یەکپارچە بێکەڵك بوو:

((**تۆ بۆ خۆت دڵنیا نیت چیمان لەو سەفەرە دەستدەکەوێ**)).

سیامەند باسی لەوحەکان و پەتاو ژەهرو زێڕی بۆ نەکردبوو، ئەو تەنانەت نیوەی شتەکانیشی پێنەوتبوو:

((**هەرچییەکمان دەستبکەوێ لەوە زیاترە کە شاوەیش ئاغا دەماندات**)، دەوڵەمەندی لەسەفەردایە جوحا)).

نموونەی بەرجەستە لەبەردەمی جوحادا هەبوو:

((**مام حەسەن و مام سمایل و کێی تر جارجار دەچنە شار کەچی هەر جارەی دەڕۆن بە پینەیەکی زیاتری جلەکانیانەوە دەگەڕێنەوە**)).

وەلامەکە ئاسان بوو:

((**مام حەسەن و مام سمایل سەفەر ناکەن، ئەوانە لەگوندێکەوە بۆ گوندێکی گەورەتر دەچن، ئێمە دەچینە وڵاتان**)).

جوحا گومانی نەبوو، ئەو دڵنیا بوو پرۆژەکە مەحاڵە:

((**سەفەری دوور بە سکی خاڵی ناکرێ، چیت ئامادە کردووە؟**)).

ئەوەیان قورس بوو:

((شتێکمان دەوێ تا دەگەینە شارێکی گەورە، لەوەش بەدواوە بازوومان خۆش بێ، خواش پەکی کەسی نەخستووە)).

جوحا سەری بادا:

((خۆت بڕۆ، دوعات بۆ دەکەم)).

سیامەند بۆی دەرکەوت هاوڕێکەی تەواو چەقیوە. لێیداو ڕۆشتو خواحافیزیشی نەکرد. چووەوە ئەوبەری ئاوەکە بۆ لای ڕانەکەی:

((جوحا بەمردن نەبێ دێ جێ ناهێڵێ، هێندە بەدەوری گوندو ڕەزێو خەفەتەکانییەوە خولاوەتەوە وڕ بووە، ئەو ڕۆژەی کەری ئاشخولێنی شار دەمرێ ئەو لەجیاتی دادەنێن)).

وەڵامەکەی جوحا کە وتبووی با هەر خۆی بڕوات زیاتر هانی دا گوند جێبهێڵێ:

((ماوەیەکی تر بمێنمەوە وەکو ئەوم لێ دێو ڕەنگە پێویستم بە ڕەزێیەك نەبێ بە ئێرەوە بمبەستێتەوە)).

ڕانەکەی بردەوە شوێنەکەی خۆی، کەمێکیش بەر لە وادەی گەڕانەوە نەخشەکە بەتەواوی لەمێشکیدا دامەزرابوو:

((هەر ئەم جومعەیە دەمێنمەوە، ڕۆژی ڕۆشتنم بە پووری گوند دەڵێم خواردنی زۆرترم بۆ ئامادە بکات، بەشی دوو ڕۆژ، پرسیار دەکات بۆچی منیش دەڵێم شەوکەژ دەکەم، دەڵێ شەوکەژ جارێ ماویەتی منیش دەڵێم جا با مابێتی، دەڵێ نانی دوو ڕۆژ زۆرە دەڵێم نیازمە ڕاوە گورگ بکەم، دەپرسێ گورگ بەچی دەکوژی دەڵێم بەسەری پەنجە تووتەکەم، دەپرسێتەوە کێ دەستی لێوەشاندووی تەماشای ئاسمان دەکەمو وەڵامی نادەمەوە)).

تەنها یەك کێشەی مابوو" سەگە خۆشەویستەکەی چی لێبکات؟ ئەگەر لەگەڵ خۆیدا بیبات ئەرکە، ئەگەرەکەی تریش واتای ئەوەیە لایەکی دڵی لەو گوندەدا جێدەهێڵێ:

((خۆزگە وەکو جوحا بەشەر بوایە، یان خۆزگە جوحا هێندە سەگەکە زیرەك بوایە)).

کێشەی سەگەکەی یەکلایی نەکردبووەوە کاتێك وادەکە هات. لەگەڵ سپاردنی ڕانەکە بە دۆشین بینی جوحا وەکو هەموو جارێك پێشی کەوتووە تا یارمەتیی ڕەزێ بدات بۆ دۆشینی ڕانەکە. جوحای بینی لەسەر داربێرەکە دانیشتووە، دوو قۆڵی کردووە بە ملی دوو مەڕداو ڕووی لە دوو کچەکە بوو، دوو چاوی وڕ ببوونو تەماشای ڕەزێکەی خۆی دەکرد.

سیامەند نەیزانی چی بۆ ئەو دیمەنە پێویستە" پێکەنین یان خەفەت، بەڵام زانی کەڵکی نییە بانگی هاوڕێ چاو ئەبڵەقەکەی بکات. چووە ژوورەکەیو بەنیازی بیرکردنەوەیەکی زیاتر لە نەخشەکەی پاڵکەوتو تەماشای داردڕاکانی ژوور سەری کرد. ماوەیەك بەو جۆرە مایەوەو جوحا چووە ژوورەوە. بەرلەوەی سیامەند بەخێرهاتنێکی پڕ توانجی لێبکات جوحا قسەی دەست پێکرد:

((دێم لەگەڵتا)).

سیامەند بەتەمای ئەوە نەبوو" دەبێ شتێك ڕوویدابێ، جوحا لەناو گونداو لەتەنیشت ڕەزێ لاوازترە، کەمێکیش پێش ئێستا نزیکتر بوو لەو یارە بێئاگایەیو لەخزمەتیدا بووە. دانیشت تا باش گوێ لە قسەکانی بێ، دڵی جوحا پڕ بوو و قسەی نەکردەوە، سیامەند لێی پرسی:

((چۆن وا زوو؟ گوێم لە هاوار نەبووە تا بڵێم ئاغا تێی هەڵداوی.. ڕەزە تەرەی کردووی؟)).

دەنگی جوحا پڕ ئازار بوو:

((هیچیان. گێژگێژ مەڕەکانم دەبردە بەردەمی ڕەزێ بێئەوەی بزانم سبەی دەبرێ.. ڕەزێ سبەی پێش ئێوارە دەبرێ)).

چەند مانگێك لەوەوبەر دەنگوباسی ئەوە هەبوو کوڕێکی گوندی هەڕاوە داوای ڕەزێی کردووە. دەرفەتی ئاغا بوو بۆ ڕزگار بوون لەو کچە نیوە شێتەی بەڵام کوڕەکە دەنگی نەماو هەموویان مەسەلەکەیان لەبیر چووەوە. هاتنەوەی کوڕەکە شتێکی کتوپڕ بوو. سیامەند نەیتوانی هاوبەشی خەمی هاوڕێکەی بێ. هەموو بایەخدانەکەی بریتی بوو لە هەوڵێك بۆ تەفسیر کردنی شتەکان:

((**دیارە هەمان کوڕەکەی ئەو جارەیە، چۆن بوو نەمانزانی؟ دەبوایە تۆ پێش هەموو کەسێك ئەوەت بزانیایە**)).

خەفەتو بێئومێدی جوحایان کردبووە پەڕۆیەك با یاریی پێدەکات:

((**ئەمڕۆ هاتەوە، هەر ئەمڕۆش هەموو شتێکیان بڕانۆتەوە، شاوەیس ئاغا حەز دەکات زوو پاڵ بە کچەکەیەوە بنێ، دوای ئەوەی تۆ هاتیتە ژوورەکە (تلە)ی سەپان هاتە ماڵی ئاغاو کە منی بینی وەك مژدەیەکم بداتێ ئەوەی پێ وتم... تلە چڵمن**)).

سیامەند فیکرەکەی بۆ هاوڕێکەی دووبارە کردەوە:

((**تۆ بەدەوری خۆتدا دەخولێیتەوە، قاچێکت لەزەوی چەقاندووە، دەخولێیتەوەو قاچەکەی تر لە خۆڵدا دەخشێنێ، لیکەکەت بەجلەکانتا دێتە خوارەوەو دەگری، کەسیش ئاوڕێکی بەزەییت لێ ناداتەوە. ئەمە تۆی لە ئاوایی بەڵام هەر ئەوەندە ئاواییت جێهێشت دونیایەکی تر دەبینی، دەبیتە پیاو و ڕەزێو باوکی ڕەزێت لەبیر دەچێ**)).

جوحا گوێی لێ نەبوو و گریا:

((**ڕەزێش پێی وتم دەبێ سبەی زوو بێمەوەو باش هەڵپەڕم.. ئەو شێتە**)).

سیامەند دڵی خۆش بوو:

((**ئێستا نەخۆشییەکەی ڕەزی بەری دای. یەکەم جارە پێی بڵێی شێت. وات لێکردم سبەی دەربچم نەك جومعەیەکی تر**)).

ئینجا ویستی دڵنەوایی بداتەوە:

((**مەزانە بەهیچت نازانن، ئەوەتا لەبەر دڵی تۆ یەکسەر دەیبەن، لەوانەیە هەر لەبەر تۆش شایی بۆ نەکەنو ڕەزێ وا دەزانێ بە دەهۆڵو زوڕنا ئاواییەکەی بۆ ژێرەوژوور دەکەن. ئێستا دەبێ هەموو ئەو شتانە فڕێبدەیتە ئەولاوە" ئاواییو ئاغاو ڕەزێو ڕانەکەو ئەو دوو سەگەی بۆت ماونەتەوە**)).

سەگەکەی خۆی بیرکەوتەوەو لەسەری نەڕۆشت. کۆتایی بە قسەکانی هێناو پێی وت چەند خۆشە ئەگەر:

((**هەردوو بڕۆینو جووتە ڕانێك بەسەر ئاغا جێبهێڵین، ئەمە باشترین تۆڵەیە لە ئاغای بکەیتەوە، ئەگەر ویستت تۆڵەکەت دەنگ بداتەوە هەر کە ڕۆشتین بە پیاوێك بڵێ بە ئاغا بڵێ جوحا وتوویەتی با خۆی ڕانەکە بلەوەڕێنێ، با ئەوەش لەبەردەمی هەموو شاماردا بڵێ**)).

جوحا فیکرەکەی پێ خۆش بوو، بۆ یەکەمجار بزە گرتی. ئەو شەوە دوو هاوڕێکە قسەی زۆریان هەبوو بیکەن، بڕیاریشیان دا سبەی دەربچن:

((**یەکەم شت کەی دەربچین، دوایی لەکوێوە. شەو گونجاوە" شەو دەربچین دەتوانین ڕێگەی ملەی سەر شاخەکە بگرینەبەرو بۆ هەنجیرە تل بینەوەو لەوێوە بەرەو شاری گەورە، ئەو کاتەش کەس نامانبینێ، بەڵام پێم باشە شەو نەبێ، بەیانیی.. بەیانیی زوو بێ، ڕێگە دوورەکە دەبڕین" بەرەو دەربەندی گەورە دەڕۆینو لەوێوە بۆ شاری گەورە، ڕانەکەش لە دەشت جێدەهێڵین**)).

جوحا یەکەمو دوایەمین پرسیاری کرد:

((**بۆچی ئەویان بێو ئەویان نەبێ؟**)).

سیامەند سەری بادا:

((نازانم، بەڵام ماوەیەکە ئەو شتانەی بیریان لێدەکەمەوە لە شوێنێکی ترەوە غەیری سەرم دەردەچن، شتێك هەیە پێم دەڵی وا باشترە)).

سیامەند نەخشەکەی داناو جوحا ملی بۆ کەچ کرد" سیامەند بڕیاریشی دا چی لە سەگەکان بکرێ:

((با لێرە بمێننەوە، پەکیان ناکەوێ، کە هاتینەوە هەر هی خۆمانن)).

دواشتیشی پێوت:

((تەنها یەك شتت پێدەڵێم، ئەمجارەش هەستەکەم ئەوەم پێ دەڵێ، سبەی کە خەبەرت بووەوە هەست بە تامێکی تاڵ لە دەمتدا دەکەی و ئەهوەن دەبیتەوەو دەڵێی ڕۆشتنی چی و تەڕەپیازی چی، لەئێستاوە بڕیار بدە ئەو ترسەی سبەینێ لە دڵت دەربکەی)).

جوحا سەری لەقاند، سیامەندیش پێی وت بنوێ چونکە سەفەرە دوورودرێژەکەیان سبەی دەست پێدەکات. جوحا پاڵکەوت، زووش کەوتە فوو کردن. سیامەند کەمێك شتی مابوو بیکات. ئەویش پاڵکەوت بێئەوەی بزانێ خەوی لێکەوتووە یان نا.

بەیانی لەگەڵ یەکەم ڕووناکیی ئاسۆدا سیامەند بەشپرزەیی هەڵسا. لە هەستەکانی ڕاما تا بزانێ هەر سوورە لەسەر ڕۆیشتن. کەمێك ناڕەحەت بوو، وەکو کەسێکی لێهاتبوو دوایەمین ڕۆژی سەربەخۆییەکەی بێ و لەمڕۆوە بۆ بێگارییەکی سەخت دەبرێ و لە کەسوکاری هەڵدەکەندرێ. لەجێگەکەیدا دانیشت و هەستی کرد جووڵەی بۆ ناکرێ. کەمێك وا مایەوە بەڵام ئەو دیمەنەی دەهاتە پێش چاوی بەهێزتر بوو، دیمەنی بینینی شتی سەیری وڵاتان و هێنانی سەیرتریان بۆ گوند، دیمەنی دوارۆژێکی پڕ خۆشی و گۆڕانکاری. گورج بووەوەو دەستی بۆ هاوڕێکەی ڕاکێشاو ڕایوەشاند. جوحا چاوێکی کردەوەو نووقاندییەوە، جاجمەکەی دایەوە بەسەر دەموچاویداو ویستی بنوێتەوە بەڵام سیامەند لێی فڕاندو بریخستەوە:

((جوحا! سەفەرەکەمان)).

جوحا زەق هەردوو چاوی کردنەوە، دانیشت و چاوی هەڵگلۆفت، سیامەند ویستی هەستەکانی بزانێ:

((هەست بەچی دەکەی؟)).

ئەو قسەیەی چاوەڕێ دەکرا وترا:

((تامە تاڵەکەیە لە دەممدا.. تاڵ نییە، ژەقنەمووتە)).

ویستی پاشگەز بێتەوە:

((شتێکی گاڵتە نییە سیامەند، دەربەدەری شاران دەبین، لە ماڵەکەمان هەڵدەکەندرێین)).

دوا ڕستە بۆ سیامەند گونجاو بوو:

((کام ماڵ جوحای گورگکوژ؟ ئەم کونە گورگەی ئەگەر هەردووکمانی تیا بین و سەگێك بێتە میوانیمان دەبێ کلکەکەی لەودیو دەرگاوە جێبهێڵێ؟ ئەم گۆڕەی گەوری تەنیشت خۆمان ڕۆژی سێ جار پەنا بۆ خوا دەبات لەدەستی و دەڵێ خوایە پیشانمی مەدە؟ جوحا! من دەڕۆم و تۆ بمێنەرەوە بەڵام پێش ئەوەی کوڕو کچەکانی شاوەیس ئاغا بەریتە دەشت پەشیمان دەبیتەوە، دەڵێی بریا لەگەڵیدا بڕۆشتمایە. بۆیە ئێستاش ناتەوێ بڕۆی چونکە تازە لە خەو هەڵساوی و هێشتا گەرم نەبووی)).

زیاتریش هانی دا:

((پێویستم پێتە، گورگکوژێکم لەگەڵدا بێ لە تەنیایی باشترە جوحا! لەم سەفەرەدا گورگکوشتن ئەو ئیشەیە کە

خەڵاتی هەیە نەك گورگكوشتن لەم دێیە كە تا دەمری بەشوانی دەتهێڵێتەوە)).

جوحا كەمێك بزوا، پێویستی بە یەك پاڵی تر بوو. نقورچێكی دەستی هاوڕێكەی دەستكەوت:

((**دیارە حەز دەكەی لە شاییەكەی ڕەزیٚ هەڵپەڕی**)).

جوحا ڕاپەڕیو هەڵسایە سەرپێ. سیامەند خێرا جەواڵەكەی خۆی هەڵگرت، دەستی خستە ناوییەوە تا بزانێ لەوحەكانی لەبیرنەچووە:

((**ئەگەر نەیەی هەموو ژیانت خەفەت بۆ ئەم بەیانییە دەخۆی، شتەكانت هەڵبگرە**)).

جوحا بینی جەواڵەكەی خۆی ئامادەیە، سیامەند شەو بۆی ئامادە كردبوو تا بیدا بەكۆڵییەوەو ماوەی بیركردنەوەیەكی ترو دوودڵییەكی تری بۆ نەمێنێتەوە.

وەكو ڕۆژانی تر" تا هەر یەكە ڕانەكەی دەركرد پووری گوند خواردنەكەی ئامادە دەكرد، پوورە مینا لای سەیر بوو كاتێك بینی جوحا لەگەڵ هاوڕێكەیدا خەبەری بۆتەوە نەك وەك جاران ماوەیەك دوای ئەو، زیاتریش سەریسوڕما كاتێك سیامەند داوای لێكرد نانی زیاتری بداتێ:

((**پووری گوند هەوا خۆش بووە، نیازمانە لەمشەوەی بێتەوە شەوبەكێو بكەین، نانی دوو ڕۆژمان بدەری**)).

سكالای پوورە مینا لەدەستی هەواو هەوەسی گەنجان بەرزبووەوە:

((**شەوكەژ جومعەیەكی ماوە! جحێلان دەست لەهەموو شتێك دەدەن**)).

باش بوو قسەیەكی تری نەكردو سیامەند پێویستی بەوە نەبوو باسی ڕاوە گورگ بكاتو پیرەژنەكە بخاتە ناو گێژاوێكی تر. پیرەژنەكە فریاكەوت هاوار بكاتو پێیان بڵێ ئەمڕۆ شایی كچی ئاغایە.

پێكەوە دەرچوون، سەرەتا سیامەند، ڕانەكەی پێشخست، پاشان جوحا لەدوایەوە. هەر لەو شوێنەدا لە یەكتر جیادەبنەوە، سیامەند بەرەو باكوورو جوحا بەرەو باشوور. سیامەند فریاكەوت پێی بڵێ: ((**دوا مەكەوە**)).

لەیەكتر جیابوونەوەو سەگەكەی سیامەند بۆ جوحا وەڕی، سیامەند تێگەیشت:

((**بەهەڵەدا چووی ئەگەر مەبەستت خواحافیزییە**)).

سەگەكە ڕوویكردە ماڵی ئاغا وەڕی، سیامەند دووبارەی كردەوە:

((**ئەمجارەش بەهەڵەدا چووی ئەگەر مەبەستت خواحافیزییە، خواحافیزیان نەبیٚ**)).

ڕانەكە گەیشتە تەپۆڵكەكە، سیامەند تەماشای ئەو بەرزاییەی كرد كە بینینی بۆ خۆیو ڕێبواران ناچاری بوو:

((**با تێر بتبینم، خوا دەزانێ چەند ساڵی تر دەتبینمەوە، هەرچییەكیشم لیٚ بیٚو هەرچییەكم دەستكەویٚ لەچاوی تۆی دەزانم، شوێنی دەنگی تۆ كەوتووم**)).

سەگەكە بەڕووی تەپۆڵكەكە وەڕی.

سیامەند گەیشتە جیٚ، نیوەی ڕێگە لەنێوان شامارو ماڵۆڵە. سەعاتێك چاوەڕوانی نیگەرانی كرد، خۆر هەڵهاتبوو و هاكە ڕێبوارێك لەسەر ئەو ڕێگەیە دەبینریٚو دەبیٚ خۆیو هاوڕێكەی وەڵامێك ئامادە بكەن یان خۆیان بشارنەوە، تا دەشگەنە دەربەندە گەورەكەی زنجیرە شاخەكە دەبیٚ خۆیان لە چەند گوند لابدەن، خواش دەزانێ بەلای چەند شواندا تێدەپەڕن. ترسەكە تا ئەو كاتەیە دەچنە ئەودیو دەربەندەكە، لەوەش بەدواوە ناناسرێنەوەو بەئاسانی ون دەبن.

ڕەشاییەك لە دوورەوە دەركەوت، دیاربوو بەپەلە دەڕۆیشت، جگە لە جوحا كەس پێویستی بەپەلەكردن نییە. ڕەشاییەكە دەركەوتو سیامەند زانی جوحایە. سەگەكە پێی نەوەڕی، هێشتا یەك مەترسی هەیە، جوحا بۆ ئەوە هاتبیٚ پەشیمانیی خۆی ڕابگەیەنیٚ. سیامەند خۆی بۆ ئەو قسەیە ئامادە كردو گوێی لە تەپەی دڵی خۆی بوو:

((**با واش بڵیٚ، پەكم لەسەر ئەو ناكەویٚ**)).

جوحا گەیشتو یەکسەر قسەکەی وت:

((با بڕۆین درەنگە)).

سیامەند سەگەکەی بانگ کردو دوافەرمانی پێدا کە نەیزانی تاکەی پابەندی دەبێ:

((من دەڕۆم، کارێکم هەیە، ئاگات لە ڕانەکە بێ.. دێمەوە)).

نیوە خورپەیەکیش بەدڵیدا بۆ ڕانەکە نەهات، بەردەوام دەیوت: **((ئەوانە کوڕو کچی شاوەیس ئاغانو بچووکترین شوێنیان لەدڵما نییە))**.

سیامەند بەردەوام ئەوەی دەوت. لەناو گوندەکە تەنها سەگەکەی خۆشدەویست، جوحاش تەنها هاوڕێی ژوورەکەی بوو هیچی تر.

سەگەکە تەماشای خاوەنەکەی کرد ئینجا جوحا ئینجا خاوەنەکەی، تێنەدەگەیشت بۆچی ئەمجارە لەم شوێنەدا پێکەوەنو جوحا چیی لە ڕانەکەی کردووە، سەرەتا نیگەران بوو و هەستی بە شتێك کردبوو بەلام ئەو کارەی خاوەنەکەی پێی سپاردبوو گیانی خۆنواندنی تێدا جوولاند. لەکۆتاییشدا سەری لەقاندو بەخۆشییەوە هەڵبەزییەوە:

((بەعبەعەکان لای من دانێن، بڕۆنو خەم مەخۆن)).

سیامەند پشتی تێکردو ڕۆشت، تەنها چەند هەنگاوێکیش بوون دڵی سیامەند گوشرا، تا ئەو ساتە ڕۆشتن ئاسایی بووە، تا ئێستا جێهێشتنی سەگە خۆشەویستو سەیرەکەی قوربانییەك بوو شایەنی تەنها بێتاقەتی بوو نەك دڵی توند بۆی بجوولێ، بەلام ئێستا کە ڕۆشتن بووە ڕاست هەموو هەستەکانی خۆشەویستیو خوو پێوەگرتنو ژیانی هاوبەشی لەدڵیدا وەکو ئاوێکی کولاو بلقەبلقیان بوو. گەڕایەوە لای سەگەکەو سەری گرت، سەری لە ئامێزی ناو چەند دڵۆپێك فرمێسك لەچاوییەوە بەسەر ڕوومەتیدا خلیسکانو لەوێوە کەوتنە سەر پێستی سەگەکە. یاریی بە مووی سەرپشتی کرد، ویستی بەگریانەوە بڵێ: **((لەگەڵ خۆماندا دەیبەین))**، بەلام دەنگی هاوڕێکەی وریای کردەوە:

((کاتمان نییە، گەر شاوەیس ئاغا بمانگرێ پێستمان کەوڵ دەکات، هی من پێش تۆ)).

ناڕەحەتترین شت بوو سیامەند کردی، ناڕەحەتتر لە بڕیاری سەفەرکردنو جێبەجێ کردنی، سەگەکەی بەرەلا کرد، پشتی تێکردو نەوەکو نەرم بێو پەشیمان بێتەوە بڕیاری دا ئاوڕی بۆ نەداتەوە. دوو هاوڕێکە بەڕێکەوتن، کەوتنە ناو شیوە نزمەکە، پاشان سەرکەوتن. گەیشتبوونە لوتکەی گردە درێژکۆلە نزمەکەی بەرامبەر. سەگەکەو گوندەکە دەرکەوتنەوە. سەگەکە وەڕی، سیامەند تێگەیشت چی دەڵێ:

((زوو بگەڕێنەوە)).

نەیتوانی ئاوڕنەداتەوەو بۆ دواجار تەماشای نەکات، ئاوڕی دایەوەو بۆ دواجار تەماشای کرد. لەو شوێنەوە شارەکۆن دیار بوو. سەربازەکەی بینییەوە. سەربازەکە بە کراسەکەی کە دەگەیشتە ئەژنۆیو شمشێرە پانە کورتەکەیو قەڵغانە خڕە درێژکۆلەکەیو کلاوە پەڕدارەکەی. بینی ڕمەکەی توند لە زەوی چەقاندووەو ڕووی پڕ بڕیار بوو، لەجارانیش بەهێزتر. هەستی کرد پێی دەڵێ: **((بڕۆ! بڕۆو مەوەستە!))**.

سیامەند بڕیاری دابوو لە بازنەکە دەربچێ، پشتی کردە بیستویەك ساڵ خولانەوە بەدەوری خۆیداو ئەو پێچەبەدەورەیەی جێهێشت.

بەشی دووەم

جادووگەر

6

جارێکی تر .. گوند

لەسەر ئەو باسکە درێژکۆلە بەرزە کە ڕێگەکەی ناچار کردووە بەدەوریدا بسووڕێتەوە دیمەنەکە تەواو خۆی بۆ چاوەکان کردبووەوە. لەوبەرەوە، کە بەرزاییەکان کەمترو نزمتر دەبن تا دەشت خۆی دەگەیەنێتە زنجیرە شاخەکە، گوندی (شۆراوە) بێ ماندووکردنی چاو دەبینرا. لایەکی سەوزاییەکانی شۆراوە سەری لە پشتی ئەو کەلە دەرکردبوو کە بەشێکی گوندەکەی شاردبووەوە. بۆ (هەڕاوە)ش بگەڕێی دوور نییەو لەبەردەستدایە، چۆڵمەك لەویش نزیکترەو لەسەر ڕێیە. باشترە بەڵام سیامەند خۆی لێ لابدات، بەسیەتی لە خاڵدانو ماڵۆڵەدا ببینرێ.

شامار دوورترین شوێنی گرتبوو و وەکو پەڵەیەکی بچووکی بۆر بەسەر خاکێکی سورباودا فلیقابوو. لای چەپ بەرزاییەك وەکو خاڵێك هەبوو، ساڵانی دوورودرێژی شوانی فێریان کردبوو ئەوە تەپۆڵکەکەیە. هیچ شتێك لەو ساڵو نیوە لەبەرچاوی سیامەندا نەگۆڕابوو، هیچ نەگۆڕاوە بەڵام شوانەکەی شاوەیس ئاغا باوەڕی نەدەکرد:

((**ڕەنگە زۆر شت گۆڕابن، خۆم گۆڕاوم، ئەو بۆ نەگۆڕێ؟**)).

لەسەری گردەکەوە چووە خوارەوەیو ڕێگە خۆڵەکەی گرتەبەر، دارەکەی بەسەر زەوییەکەی بەرپێی دەکوتا:

((**بەڵام تەواو گومڕام ئەگەر باوەڕ بکەم گوند گۆڕابێ، گوند سەد ساڵی تریش بەدەوری خۆیدا دەخولێتەوە، گوند ناتوانێ سەفەر بکات**)).

ئێرە گوندی خاڵدانە، لێرەشەوە پێویستە خۆی خۆی بێ، سیامەندی نوێ بێ. جەواڵەکەی داگرتو کردییەوە، جلەکانی گۆڕینو کەوتەوە ڕێ. بەدەستەڕاستدا لایدا تا بچێتە گوندەکەو پرسیارەکانی بکات، سەگەکان بە وەڕینو هەڕەشەوە پێشوازییان لێکرد، نەوەستاو بەرەو ماڵەکان چوو. هەرزەکارێکی بینی دەرگای ماڵەکەی کردۆتەوە، گونجاوە لەو بپرسێ:

((**دەمێکە خاڵدانم نەدیوە.. وەکو خۆیەتی؟**)).

پرسیار تەمومژاوی بوو و هەرزەکار نەیدەزانی مەبەست لە چ شتێکە وەکو خۆیەتی، لەگەڵ ئەوەشدا بەڵێیەکی بە ڕێبوارەکە بەخشیو وای لێکرد پرسیارەکان بکاتە دووان:

((**کێشەکەی چی بەسەرهات؟**)).

کەسێکی نامۆ پرسیاری وەزعی گوند دەکات، وەڵامیش بێدەنگیو تەماشاکردنی سەرسوڕمانە. سیامەند زانی ئەوەندە بەسە بۆ ئەوەی هەواڵی تێپەڕبوونی ڕێبوارێکی سەیری ڕەشپۆش بڵاوبێتەوە. داری خواحافیزی بۆ هەرزەکارەکە ڕاوەشاندو پشتی کردە پرسیارەکانی کە هەروەکو پرسیارەکانی خۆی بێ وەڵام مانەوە:

((**تۆ کێیت؟ بۆ کوێ دەچی؟**)).

دیمەنی ئەو ڕێبوارە هەرزەکارەکەی سەرسام کردبوو. ڕووی ئەو کەسە سەیرە هی گەنجێکە لە خۆی گەورەترە بەڵام جلەکانی تەمەنەکەیان لەوەش گەورەتر کردبوو" کراسێکی ڕەشو سوور تێکەڵاو و جلێکی ڕەش لە شەڕواڵ دەچوو لەژێر کەوایەکی ڕەشدا بوون. کەوشە ڕەشەکەی تۆزێکی کەمی بەسەرەوە نیشتبوو، تۆزی سەر جلەکانیشی هێندە لەوە کەمتر بوو کوڕەکە نەیزانی ئایا ئەو ڕێبوارە لە ئاسمان دابەزیوە یان پێش ئەوەی بگاتە گوند خۆی تەکاندووە. دیاریش نییە جەواڵە نەخشێنراوە سوورو ڕەشە تێکەڵاوەکەی دەستی چ جۆرە شتێکی تێدایە.

سەردانە کورتەکەی خاڵدان قەناعەتی بە سیامەند کرد کە سەردانی ماڵۆڵە پێویست نییەو کاتەکەی بەفیڕۆ دەچێ، هەموو پرسیارەکانیش لەبارەی شامارەوە پێویستە بۆ شامار خۆی بهێڵرێنەوە. شامار نزیکتر کەوتۆتەوەو ئێستا لەبەرچاویدا گەورەتر دەنوێنێ، ئێستا خانووەکانی دەبینێ، خاکە سوورباوەکەشی باشتر لە خانووەکان جیابۆتەوە، تەپۆڵکەکەو چەمەکەش جوانتر دەبینرێن.

تا گەیشتە شامار هیچ ڕێبوارێکی پێنەگەیشت، ئەو شتە بوو کە دەیویست، ماوەی بۆ پێداچوونەوەی نەخشەکانی نەدەویست، ماوەیەکی بێدەنگیی دەویست بۆ بۆنکردنی خاکو هەوای ناوچەکەو بیرکردنەوە لەهەندێ دیمەنی جارانیو خەڵکی گوندەکەو گوندەکانی تر. هەفتەیەك کەمتر بۆ یەکەم ڕۆژی پایز ماوە، بەلام لەئێستاوە ڕەنگی پایز لەبەرچاویدا بەسەر هەموو شتێکدا نیشتووە:

((ئەم پایزەش نەبێ پایزی داهاتوو شاوەیس ئاغاو دەسەلاتەکەی دەپووکێنەوە)).

گەیشتە تەپۆڵکەکەو بەرامبەری ڕاوەستا، ڕۆژی بینینو دەرهێنانی نیوەی کووپەکە سەدەیەك دوورکەوتۆتەوە. بەدەوری تەپۆڵکەکە سووراپەوە. چەم هێمنە، ئێستا سەرەتای پایزەو ئاو کەمبۆتەوە. زیاتر سووڕایەوە، خولەکەی تەواو کردو گەیشتە ئاستی کەندڕەکە. چووە پێشەوە بۆ بینینی ئەو لایەی گردەکە کە لافاوەکە بنکەنی کردبوو، لەسەر ئەژنۆ چۆکی داداو سەری نزم کردەوە، کەمێکی ئاودڕەکە شێواو بوو و لا تیژەکانی نەمابوون، چەند ساڵێکی تر بەتەواوی کوێر دەبێتەوە.

هەڵسایەوەو ئەژنۆو دوو لەپی دەستی تەکاند. بە دوو دەست چنگێك ئاوی هەڵگرت، ڕۆژی لافاوەکە خۆی بە درەختەکە هەڵواسیبوو و چەمی شێت یاریی بە قاچەکانی دەکرد، دەبێ چەم ئەمڕۆ شێتبوون ببەخشێتەوە. فووی لە ئاوی ناو چنگی کرد. دوو لێوی جووڵاند، فوویەکی تر بە ئاوەکەو با ئاو بڕواتەوە بۆ ناو چەم.

لەچەم پەڕییەوە، هەوڵیدا قاچی بەر ئاوەکەی نەکەوێ، نەختێکی تر ئەو دڵۆپە ئاوانە دەگەنە ئاوایی. ویستی بەرەو باشوور بڕوات. وەستاو تەماشای شارەکۆنی کرد، وێنەی سەربازەکەی بینییەوە، هەر دەڵێی دوێنێیە" شمشێری بەکەمەر هەڵواسراویو ڕمە درێژکەی خۆی بەسەردا دابوو، قەڵغانەکەیو کراسە کورتەکەیو کڵاوە پەڕدارە سەیرەکەی. سەربازەکە لەناو شارەکۆندا وەستاوەو ڕمەکەی لە زەوی چەقاندووە.

حەزی کرد منداڵێکی پێ بگەشتایەو پرسیاری سەگەکەی لێ بکردایە، بەلام زانی پرسیارێکی بێمانا دەبێ" بلێ سەگی کێ؟ سەگی خۆی.. ئەی خۆی کێیە؟ جارێ با جوحا ببینێ. گومانی تێدا نییە جوحا وەکو جاران لە باشووری ئاوایی خۆیو ڕانەکەی لەوەڕ دەکەن، سەد سالی تریش هەر ئەو جوحایە دەبێ.

جوحای لەشوێنی جارانیدا بینییەوە، لەباشووری گوندەکە، ڕانەکەی لەمبەرو ئەوبەری چەمەکەدا بوو، خۆشی لەسەر بەردێك هێندەی سمتی بچووك بوو لەوبەری چەمەکە دانیشتبوو. ئاوازێك لەدوورەوە دەهات. هەر ئاوازە ناخۆشەکەی بلوێرە داماوەکەیەتی، خەفەت ئەو ئاوازەی ناخۆشتر کردبوو. سیامەند لە چەمەکە نزیککەوتەوە. سەگەکان بینییانو وەڕین، جوحا زانی ڕێبوارێك هاتووەو دەیەوێ قسەیەکی لەگەڵدا بکات، چغەی لەسەگەکان کرد. سیامەند نەوەستا:

((جوحا سەگەکانی کردەوە بە سێ سەگ.. پیرۆزە، بەلام هیچیان سەگەکەی خۆم نین)).

سیامەند دارەکەی بۆ بەرزکردەوە:

((سەلام لە جوحا، سەلام لە جوحای تا مردنی هەموو شوانەکانی دونیا هەر شوانە)).

جوحا دەنگەکەی ناسییەوە، پەشۆکاو هەڵسا، شپرز ڕۆشتو لەچەم پەڕییەوە:

((گوێچکەم سەلامەت بێ ئەمە دەنگی سیامەندە)).

گەیشتە بەرامبەری و هەردوو قۆڵی گرت. تەماشای خۆی و جلەکانی کرد:

((سیامەند تۆی؟! ئەی ئەو جلانە چین؟!)).

باوەشی پیا کردو توند پشتی گوشی:

((سیامە! چیت بەسەرهات؟)).

باوەشی یەکتریان بەرداو سیامەند دەستی خستە سەرشانی شوانەکە:

((من چیرۆکی زۆرم هەن بیانگێڕمەوە، بەڵام با پێشتر چیرۆکەکانی تۆو گوندەکەت ببیستم)).

دوو هاوڕێکە دانیشتن. جوحا دەستی پێکرد:

((کە گەڕامەوەو تۆم جێهێشت شاوەیس ئاغا سزایەکی دام پێویست ناکات ئێستا باسی بکەم، ئەو ساڵە هیچی وا ڕووی نەدا، بەڵام دوای ئەوە تر شتی زۆر گۆڕان، چەند مانگێکە شاوەیس ئاغا مردووە...)).

سیامەند پێی بڕی:

((مرد؟!)).

جوحا توند سەری لەقاند:

((زۆر! بڵێم بەڵێ.. مرد، ئەوەندەشی پێنەچوو ناکۆکی کەوتە نێوان ڕۆستەم و زۆرابی دوو کوڕی ئاغا. مام سمایلیش مرد، ڕۆستەم ویستی مام سمایل دان بنێ بەو شتانەی لە شارەکۆندا دەستی کەوتبوون ئەویش قسەی نەکرد، زۆرابیش تێر لێیدا ئەویش مرد)).

سیامەند بۆی ڕاستکردەوە:

((ڕۆستەم لێیدا)).

ئەوەی جوحا ڕاست بوو، سەری بەنەخێر بادا:

((نا نا، زۆراب چونکە زۆراب دەیویست پێش براکەی ئەو لیرانەی دەست بکەوێ. مام سمایلی داماوەیان بەدەما خستو بە دوو زەلام داریان لەپشتی ڕەقی و سمتی چرچی دا)).

سیامەند:

((کەواتە تا ئێستا بیر لە لیرەکانی شارەکۆن دەکەنەوە)).

جوحا مابووی:

((ئیتر مرد، مەبەستم مام سمایل، کەسیش نەیزانی شتەکانی چییان بەسەرهات. تەنها ئەو دوانە مردن)).

جوحا قسەی تری دەکردو مێشکی سیامەند بۆ مستیلەکەی مام سمایل چوو کە وێنەی سەربازەکەی ئەسکەندەری لەسەر بوو. مام سمایل مردو نهێنییەکانی خۆی لەگەڵ خۆیدا بۆ گۆڕ برد. ئینجا گوێی لە جوحا بوو:

((ئەوە مردن، شتی تریش" پووری گوند چووە دێی زەنان چونکە ڕۆستەم و زۆراب لەگەڵیدا خراپ بوون، قوتابخانەکەشیان لەوبەری ماڵی ئاغا دروست کرد)).

ئەمەیان سەیرتر بوو:

((قوتابخانە؟)).

جوحا دووبارەی کردەوە:

((بەڵێ، ئەم هاوینە قوتابخانەیەکیان دروستکرد)).

هەواڵی قوتابخانە کەمێك سەگەکەی لەبیربردەوە، ئینجا بیریکەوتەوە:

((ئەی سەگەکەم؟ ماوە یان وەکو شاوەیس ئاغا مردووە؟)).

جوحا هەواڵی پێبوو بەلام نەیزانی سیامەند پێی ناخۆش دەبێ یان گوێی ناداتێ:

((ماوە بەلام بۆتە سەگێکی خوێڕی، کەس نەیگرتۆتە خۆ.. ئەوە هیچ کە تا ئێستا ژنی نەهێناوە)).

سیامەند هەموو شتێکی وەلامەکەی پێخۆش بوو:

((باشتر کە ماوەو کەس نەبۆتە خاوەنی، بەڕەلاییش لە کۆیلێتی پاراستوویەتی، بەلام بۆچی خوێڕی بووە؟ خۆ لە زۆر پیاوی ئاوایی پیاوترو زیرەکترە)).

جوحا وەلامی دایەوە:

((سەگێکی سەرەڕۆیەو حەز دەکات سەربەخۆ ئیش بکات، وتیان پاش ئەوەی ڕۆشتین ماوەیەک نەخۆش کەوتبوو، دوایش کە من گەڕامەوە بینیم بەگوێی کەس ناکات مەگەر خۆی حەز بەو کارە بکات کە پێی ڕادەسپێردرێ. چەند جارێک بۆ پاسی ڕانەکان بردبوویان بەلام لەجیاتی پاس خۆی بزر دەکردو دەچووە سەر بەردێک یان بن بەردێک بیریدەکردەوە، کەس نەیدەزانی بیر لەچی دەکاتەوە)).

بزەی ڕەزامەندی دوو لێوی سیامەندی داگیرکرد:

((سەگێکی دڵسۆزە، شاوەیس ئاغاو کوڕەکانی هێندەی عەقڵو هەستی ئەویان نییە، ئەی تۆ جوحا؟ چیت کرد؟ وابزانم هەر وەکو خۆت ماوی)).

جوحا ئاهێکی هەڵکێشا:

((من؟ دەزانی ڕەزێم لەدەست دەرچوو، بەلام خۆزگەم بە کاتی شاوەیس ئاغا، دوای مردنی ئەو بەر زۆراب کەوتم. دوو براکە هەموو شتێکیان بەش کرد، ڕۆستەمیش منی وەک زیادە بە زۆراب بەخشی چونکە دەیوت بە کەڵکی هیچ کارێک نایەم. دوای ئەوە تەماع زۆری بۆ ڕۆستەم هێناو دەستی بەسەر ئەو ڕانەدا گرتو منو سەگەکانیشمی بردو وتی تەپاڵەش بی ناهێڵم بچیتەوە لای زۆراب، زۆرابیش لەڕقا گرتمیو فەلاقەی کردم، ڕۆستەمیش هەروا لێیدام، بەلام نازانم ئەویان بۆچی. ڕۆستەم ئێستا بۆتە ڕۆستەمی زاڵی ڕاستو زۆرابیش زۆرابی زۆڵ.. دەبوایە شاوەیس ئاغا ناوی زاڵ پاشا بووایە.. دەزانی جارێکیان دارکاریی زۆرابی کردبوو؟)).

سیامەند:

((زاڵ پاشا؟)).

جوحا:

((نەخێر، ڕۆستەم، ڕۆستەم دارکاریی کرد، دەیوت من ساڵێک لە تۆ گەورەترم... بریا تۆم جێنەهێشتایە)).

جوحا دوو مانگ هاوڕێی گەشتە سەیرەکەی سیامەند بوو، پێکەوە گەیشتنە شارۆچکەی گوڵعەنبەر لە بنی زنجیرەی چیای بەرزی هەورامان. ئەو چەند ڕۆژەی گەشتەکەو مانەوەی دوو ڕۆژ لە گوڵعەنبەر سامەکەیان لەو پرۆژە سەیرەی هاوڕێکەی نەڕەواندبووەوە لەکۆتاییدا هێزی بەرگریی نەماو بڕیاری دا بگەڕێتەوە. سیامەند ڕۆژانی پێشتر نیشانەکانی دوودڵیو ترسو لەرزۆکیی تێدا بینیبوو بۆیە بڕیارەکە چاوەڕوانکراو بوو، بەساردییەوە هەوڵی دا قەناعەتی پێبکات بمێنێتەوە بەلام زۆریشی لێنەکرد، سیامەند ئەو کاتە بۆی دەرکەوتبوو باش نییە کەسێک لەو جۆرە لەگەڵ خۆیدا بەرەو نادیار ببات. سیامەند بەتەنیا مایەوە.

تۆرەی جوحا بوو لێی بپرسێ:

((ئەی تۆ سیامە؟ چیت کرد دوای ئەوەم تۆم جێهێشت؟ چەند لەگوڵعەنبەر مایتەوە؟)).

وەلام هەڵسانو خۆتەکاندن:

((کەم مامەوە، من زۆر دوور ڕۆیشتم، وا ئێستاش گەڕاومەتەوە)).

جوحا بەدڵی نەبوو:

((تەواو؟ ساڵی و نیویێك گەڕان بە دوو قسە دەبڕێنیتەوە؟)).

سیامەند پشتی تێکردو جلەکانی هەڵکرد بۆ ئەوەی لە تەنکە چەمەکە بپەڕێتەوە:

((بۆ خاتری تۆ دوو قسەی تر: من ڕۆشتم و ڕۆشتم و گەیشتمە هیندستان و لەوێ و لە شوێنی تر فێری شت بووم، تۆش چیت دەزانی لەبیرت چوو)).

بەدەم پەڕینەوەوە لە بەڵێنێك بێبەشی نەکرد:

((لە مەڕو بزنەکان تەمەنمان درێژترەو ڕۆژمان زیاتر لەبەردەمە بەوردی بۆت باس بکەم، من دەچمە ئەوبەر، دووریناکەومەوەو دێمەوە لات)).

لە چەمەکە پەڕییەوە، قۆڵی هەڵکردو چنگێك قوڕی هەڵگرت، خۆڵی وشکی تێکەڵ کردو شێلای، جوحا هاواری کرد:

((سیامە! ئەو قوڕەت بۆ چییە؟)).

بێئەوەی ئاوڕی بۆ بداتەوە هاوارەکەی بۆ ناردەوە:

((پەلە مەکە وەك چۆن لەگەڕانەوە بۆ گوند پەلەت کرد، ڕۆژێك دێ دەزانی)).

دوورکەوتەوە تا گەیشتە گاشەبەردێکی پان نیوەی باڵای خۆی بەرز بوو و لەسەر قەدپاڵی باسکە نزمەکەی ئەوبەر چەم نیشتبوو. پێخوێکەی کردە چوار بەش و خستنیە سەر گاشەبەردەکە، یەکێکیانی هەڵگرت و شێلای، کردی بە ئاژەڵێکی خەیاڵی، تێکەڵەیەك لە مشك و ورچ، دوو گوێچکەی خڕی بۆ دروست کرد وەکو هی سەگی کێوی، لووت و قەپۆزی ڕاکێشاو درێژی کردەوەو سەری لووتەکە بووە لمۆزێکی تیژ، لە شوێنی دڵەکە دوو پارچە قوڕی بچووکی لێکردەوەو کردنی بە دوو چاوی ئاژەڵەکە، سکێکی خڕو قەڵەوی وەك ورچی بۆ دروست کرد، لە چوار لاوە ڕایکێشا بۆ دروستکردنی دوو دەست و دوو قاچی. پەیکەرەکەی خستە سەر بەردەکە. سێ تۆپەڵە قوڕەکەی هەڵگرت و چووە سەرووی گردەکەو بۆ ئەو دیوی شۆڕ بووەوەو چاوی بۆ بەردێکی تر گێڕا.

بەردێکی بچووکتری بینی و بۆی کشا، پێخوێیەکی تری کردە پەیکەرێکی تر" شێوەی ڕێوی، قاچەکانی درێژ دروستکرد، لەسەر بەردەکە جێی هێشت. شێوەی دوو تۆپەڵەکەی تری گۆڕی" دوو ئاژەڵی تر: داڵێك بە کلکی شێر، ئاژەڵێکی خەیاڵی وەکو ئەوەی یەکەم بەڵام سکی درێژکۆلەو دوو گوێچکەی بۆ سەرەوە درێژ بوونەتەوە، سەریشی وەکو سەری مشك، هەریەك لەو دوانەی خستە سەر بەردێکی گەورە:

((هێندە بەسە بۆ ئەمڕۆ، ڕۆژانی داهاتوو بست بەبستی دەوروبەری ئاوایی پڕ دەکەم لە جێپەنجەی خۆم)).

گەڕایەوە بۆ لای هاوڕێکەی و بەدوو وشەو سێ وشە وەڵامی پرسیارەکانی دایەوە، لەگەڵ بەڵێنێك کە دواتر شتی زیاتری بۆ باس بکات. جارێکی تر هاوڕێکەی جێهێشت و بۆ بەرزاییەك گەڕا. چووە سەر گردێکی قووچ نیوەی خۆڵ بوو و نیوەی سەرەوەی گاشە بەرد، گوندەکەی لێوە دیار بوو، گردی کافرانیش کەوتبوو پشتەوە. جوحا ئاژەڵەکانی جووڵاندو هاواری بۆ هاوڕێکەی کرد:

((خۆت ون مەکە، ئەمڕۆ زوو مەڕەکان بۆ دۆشین دەبەمەوە)).

ئێستا باشتر دیمەنی گوندەکەو دەوروبەری دەبینێ، ڕێگەیەکی خۆڵ بەسەر بەرزاییەکانی ڕۆژئاوا پێچاوپێچ دەڕوات و کاتێك لە ئاوایی نزیك دەبێتەوە شیوەکان ونی دەکەن، دوایی دەردەکەوێتەوەو دەگاتە تەنیشت گردی کافران، پاشان گوندەکە، چەمەکە لە کێو دێتە خوارو لەبەردەمی گوندەوە دەڕوات، ڕێگەکەش لە شامار‌دا گۆشەیەك دروست دەکات و بۆ باشووری ڕۆژئاوا دەڕوات تا دەگاتە گوندی (کانی کەوە)، ئینجا زۆر خوارتر. شامار خاڵی نێوان ماڵۆڵەو کانی کەوەیە بەڵام قەت وەکو قۆناغێکی سەرەڕێ بەکار نەدەهات. گوندەکانی تر ڕێگەیەکی کورتتریان هەبوو بۆ یەکترو بۆ

شارۆچكەكە. بەمجۆرەش خەڵكی شامار گوندەكەی خۆیان وەكو شوێنێكی چەپەك سەر ئەنیشكە نوشتاوەكەی ڕێگەكە تەماشا دەكرد. بەلای باشووریشدا گوندی تر هەبوون بەلام جگە لەوەی دووربوون گردە بەرزەكانی پشتی شامار نەیاندەهێشت ڕێگەكە بەولایەدا بڕوات.

تا پێش ئێوارە ماوەیەكی گونجاو بوو بۆ سیامەند بەنەخشەكانیدا بچێتەوە. مردنی شاوەیس ئاغا هەواڵێكی چاوەڕوانكراو نەبوو، تەمەنی شاوەیس ئاغا بەدەوری پەنجاو پێنج ساڵدا دەخولایەوە، پیاوێكی كەڵەگەت، سمێڵە بابڕە ڕەشەكەی هاواری دەكرد ئەو پیاو سەد ساڵ دەژی. كتوپڕیی هەواڵەكە ئەوەی بەمێشكدا نەهێنا لە هۆكاری مردنەكەی بپرسێ، ئێستاش دوو كوڕەكەی پاڵەوانی گۆڕەپانەكەن، دوو شێتن مامەڵەیان لە باوكیان خراپتر بوو، پیاوی زۆردار كوڕانی شێت لەپاش خۆی جێدەهێڵێ. ڕەنگە بتوانێ یارییان پێبكات، بەتایبەت كە ئەو دوانە ناكۆكن، شاوەیس ئاغاش بمایە ململانەكە گەورەتر دەبوو. ڕەنگە سێ خوشكەكەی ئەو دوو شێتە وەكو خۆیان مابن" بەفیز وەكو هەموو كچێكی هەموو ئاغایەكی زۆردار. مام سمایلیش مردو نهێنیی شتە گرانبەها دۆزراوەكانی شارەكۆنی لەگەڵ خۆیدا برد، گوند باسی كەسانی تر دەكات كە شتیان دۆزیوەتەوە بەلام ئاوایی تەنها لە مام سمایل نیوەدڵنیا بوو كە شتی دەستكەوتبوو، بێگومان مستیلەكەی پیشانی كەسانی تر داوە. شارەكۆن لای سیامەند وەكو جاران گرنگە، لە شارەكۆندا بۆ شتێك دەگەڕاو لەوە گرنگتری لە گردی كافراندا دەستكەوت، بەلام ئەگەر گەنجینەكانی شارەكۆنی دەستكەوێ هێزەكەی دەبێتە دوان.

كاتی ڕانەبێرەی پێش ئێوارە نزیك بووەوە بیئەوەی نەخشەیەكی نوێ لە مێشكیدا گەڵاڵە بووبێ:

((تا زیاتر شارەزای وەزعی گوند نەبم بیركردنەوە زیادەیە، جوحای شوان وتی ئەمڕۆ زوو ڕانەكە دەباتەوە كەچی هێشتا لەو دوورەدایەو تازە گێژ گێژ بەرەو ئێرە دێ)).

لە گردەكە چووە خوارەوەو بەرەو جوحاو ڕانەكەی كشا، كە گەیشتە لایان نیازەكەی بەهاوڕێكەی وت كە شەو میوانی دەبێ. جوحا بەدڵی بوو:

((هەر دەبێ میوانم بی، ئەگەر بتبینن دەبێ قسەیان لەگەڵدا بكەی، ڕەنگە ئەوەی نەتویست بۆ منی بگێڕیتەوە تێلای ڕۆستەمو زۆراب بەزۆر پێت بگێڕنەوە)).

گاڵۆكەكەی بەنیشانەی خواحافیزی بەرزكردەوە:

((بەختتە، چەند ڕۆژێكە شەوكەژ دەكەم، وانەبوایە لە قەبرەكەی خۆم، كە ئەوسا هی تۆش بوو، میوانداریم دەكردی. چاوەڕێ بكە، هەوڵ دەدەم ماڵی ئاغا دوامنەخەن)).

جوحا گەیشتەوە گوندو ئەو كەسەی بینی كە سیامەندی بە پۆشاكە ڕەشەكەیەوە بەسەر گردەكەوە بینیبوو. كابرا جوحای ڕاگرت‌وپرسیاری ئەو ڕەشپۆشەی لێكرد. جوحا خۆی لێ گێل كردو وای تێگەیاند كە نەیبینیوە.

دوای دۆشینی ڕانەكە ئەو و جوحا گەڕانەوە. جوحا بە سیامەندی ڕاگەیاند:

((زانیویانە هاتویتە گوند بەلام نەیانزانیوە كێیت، تەنها دەڵێن پیاوێكی ڕەشپۆشە هەواڵی ڕۆستەم ئاغاو زۆرابی پرسیوە)).

ئەو زیادەیە لای سیامەند ئاسایی بوو:

((خەڵك فێرن شت لەخۆیانەوە بڵێن)).

جوحا بەردەوام بوو:

((میوانداریی ئەمشەو لە میوانداریی ناو قەبرەكەم باشترە، هەموو خاك ڕاخەرمانە، هەموو ئاسمانیش دەدەین بەخۆمانا. تا بەیانیش هەرخۆمانین‌و میوانی ترمان نایەت، ئەگەر هاتیش دەڵێم جێگەمان نییە)).

سیامەند ویستی دواشەوی بێ:

((جوحا، هەر ئەمشەو شوێنێکم بۆ پەیدا بکە، حەزدەکەم خانوویەك بێ، کرێش چەندە دەیدەم)).

وشەی کرێ لەبەرگوێی جوحا وەکو خلۆربوونەوەی هەموو بەردەکانی شاخەکە بوو:

((کرێ؟ خۆت دەزانی گوندەکانی دونیا شوێنی کرێیان تێدا نییە. گوێ بگرە! قوتابخانەکە هەیە، سبەی بەخزمەتکاری قوتابخانەکە دەڵێم، قوتابخانەکە ژووری بەتاڵی هەیە، ژوورێکیان خزمەتکارەکەی تێدایە، ئەوانی تر چۆڵن، ئەو دەتوانێ یەکێکیانت بداتێ و بێ کرێ، دەتوانی ژنیشی تیا بهێنی)).

سیامەند پەنجەکانی دەستی ڕاگرت:

((تەنها بۆ چوار یان پێنج ڕۆژ، لەوە زیاتر نامەوێ، بەکورتی خانووی سەربەخۆی خۆمم دەوێ، خوای دەکرد خۆم دروستی بکەم)).

جوحا سەری خوراند:

((کرێ و دروستکردنی خانوو؟ سیامەند دەوڵەمەند بووە!)).

قسەکەی بەشێوەیەك وت شایەنی پشتگوێخستن بێ:

((مەیخەرە سبەی، هەر ئێستا بچۆو پێی بڵێ، مەڵێ تاریکە، تەنها ئەمشەو شەریکی پێخەف خاك و لێفەی ئاسمانی تۆ دەبم، سبەیش ئەرك لەسەر تۆو خۆڵەکەو ئەستێرەکان ناهێڵم، مەڵێ ئەرك نیت، هەندێ شتیشم لە شاردا جێهێشتووە دوایی دەیانهێنمەوە، مەڵێ شتی چی، ڕەنگە تۆ بنێرم، مەڵێ ئاغا ناهێڵێ، دە ئێستا بۆ ژوورەکە بچۆ)).

سەرەڕای داواکارییە سەیرەکە جوحا بەو تاریکییە چووە قوتابخانەو بەڵێنی لە خزمەتکارەکەی وەرگرت، گەڕایەوە دەشتو هەردووکیان لەگەڵ ڕانەکە چوونە قەدپاڵی باسکەکە. شەوەکە بە پرسیاری بێ وەڵام و نیوە وەڵامەوە ڕابورد، لەکۆتاییشیدا سیامەند بە هاوڕێکەی وت:

((با بچینە ماڵی خۆم شتی زۆرت پێ دەڵێم، لە شوانیش ڕزگارت دەکەم)).

شتەکە وا لای جوحا ئاسان نەبوو:

((جارێ بیر لە پێخەف و ڕاخەرو دەعبای تر بۆ ژووری قوتابخانەکە بکەینەوە، ئەی کێ خواردنت بۆ دەکات؟ ژنت بهێنایە ئەوەی بۆ دەکردی)).

سیامەند دەستی بۆ جوولاند بەنیشانەی گوێی مەدەرێ:

((پێخەف و خواردن ئاسانن، ئێستا بنووین باشە، تۆ دەبێ هەڵسیتەوە)).

جوحا فەرەنجییەکەی خۆی دایە میوانەکەی تا لەسەری بنوێ. جوحا چووە شوێنێکی بەرزترو پاڵکەوت، سیامەندیش لەسەر فەرەنجییەکە پاڵکەوت و جەواڵەکەی کردە سەرین. ڕوومەتی خستە سەر لەپی دەستی و چاوی نووقاند. کەمێك هۆشی لێبڕا ئینجا گوێی لە وەڕینێك بوو، چاوی کردەوە:

((ئەمە سەگەکەی من نییە کە ئێستا بەرەڵا بووە؟)).

دەنگی تری نەبیست.

وەکو نەریتی شوانەکانیش لە شەوێندا دەستبێنی کاتی نوستن پێویست بوو، جوحا پەتێکی بە ملی بزنێکی هارەوە بەستو سەرەکەی تر پەتەکە، کە دارێکی پێوە بەسترابوو کردییە قوڵی خۆی. گورگ بێت بزنی هار زوو هەستی پێدەکات و دەجمێ و شوان وریا دەبێتەوە. جوحا لە سەرووتر بوو و دەنگی نەمابوو، ئینجا پرخەی هات، کەمێك تریش تێپەڕی و دەستی کرد بە لنگەفرتێ، لەکۆتاییشدا پرخەکەی بە هاوارە کۆنەکە تەواو کرد: ((ئوووووو)).

سیامەند لای سەیر بوو چۆن جوحا ئاگای لە جوولەی بزنەکە دەبێ کاتی ترس و نزیککەوتنی گورگ، دەبوایە بزنەکە

جوحا بەئاگا بێنێ بەڵام ئەم خەوی لە بزنەکە حەرام دەکرد، ئینجا بۆ یەکەم جار زانی بۆچی گورگ ناوێرێ نزیک ڕانەکەی جوحا بکەوێ.

جارێکی تر چاوی نووقاندەوە.

7

هاوڕێی کۆن

یەکەم شت سیامەند بەیانی لای مەبەست بوو ئەوە بوو خۆی بگەیەنێتە قوتابخانەکەو کەس نەیبینێ. تا دەهات ئاوایی ڕووناکتر دەبوو. سیامەند گەیشتە ڕۆژئاوای ئاوایی، زوو خۆی گەیاندە قوتابخانەکەو چووە حەوشەکەی کە ڕووی لە باشوور بوو. بەدەوری دوو لای حەوشەکەدا پێنج ژووری گڵی بەتەنیشت یەکەوە هەبوون. دوایەمین ژوور شوێنەواری ئاوەدانیی پێوە دیاربوو. ئەوە ژووری خزمەتکاری قوتابخانەکەیە. دای لە دەرگای ژوور. پێش ئەوەی لێدانەکە بکاتە دوان دەرگا کرایەوەو پیاوێکی بچووکی کورتە باڵای کەمێك خڕ دەرکەوت، دەرپێیەکی سەرخەرمانی بۆری لەبەر بوو دەگەیشتە سەرووی قولەپێیو بەنەشارەزایی پینە کرابوو لەگەڵ کراسێك دیار نەبوو ڕەنگی چییەو خۆشبەختانە پینەکانی کەمتر بوون، شتێکیشی کردبووە سەر گوایە کڵاوە، چاوێکی نووقاندبوو و چاوەکەی تری نیوەکراوە بوو. سیامەند خۆی پێشکەش کرد:

((**من ئەو کەسەم کە جوحای شوان بۆ ژوورێك پێی وتبووی**)).

پیاوەکە پۆشاکە ڕەشەکەی سیامەندی بینیو هەردوو چاوی، کە لەناو ڕیپۆقدا مەلەیان دەکرد، کرانەوە. سیامەند داوای لێکرد:

((**ژوورەکەم پیشان دەدەی؟**)).

پیاوەکە بێ وەڵام پێشیکەوت، چەند هەنگاوێك پێی لەزەوییەکە خشاندو دەرگای ژووری پێش دوایەمینی کردەوە، وشەو باوێشك باوەشیان بەیەکتردا کردبوو:

((**جوحا وتی بۆ چەند ڕۆژێك دەتەوێ... یاااھ... من تەنها ئەو چەند ڕۆژە دەتوانم... واااھ... ژوورەکەت بدەمێ**)).

سیامەند سەری قبووڵکردنی جووڵاند.

ژوورەکە وەکو باقی ژوورەکانی تری قوتابخانەکە بوو دیوارەکانی لە خشتی قوڕ دروستکرابوو و دارەڕاکانی تازە بوون، دیوارەکان لە دەرەوەو ناوەوە بەقوڕ سواغ درابوون. سیامەند بەتەماشایەکی خێرا ژوورەکەی پشکنی، چاکی و خراپیی لا مەبەست نەبوو، ژوورەکە بۆ ئەو چەند ڕۆژە باشە:

((**ئەگەر خانوویەکی چۆڵ شك دەبەی بە کرێ دەیگرم.. تۆ لە خەڵکی ئەم گوندە ناچی**)).

پیاوەکە باوێشکێکی تری داو ئەمجارە ئەو شەش ددانەی لەدەمیدا مابوون لەگەڵ ئاڵوویەك لەبەردەمی پیاوە غەریبەکەدا دەرکەوتن:

((**من لە ئاوایی هەنجیرەوە هاتووم، هەنجیرەی پشت کەژەکە، خانووی چۆڵ؟! دروستکردنی خانوو ئاسانترە، ئەی تۆ خەڵکی کوێی و چ کارێکت لەم گوندە هەیە؟**)).

سیامەند دەستی کردە باخەڵی و سێ کاغەزی بۆ پیاوەکە دەرهێنا:

((**ئەم سێ دینارە بگرە، دەمەوێ بچیتە شارو شتم بۆ بکڕی**)).

دوو چاوی پیاوەکە زیاتر کرانەوەو بەقوڵی کراسەکەی ڕیپۆقەکەی سڕییەوە، لەژیانیدا پارەی زۆری وای نەدیوە، کەسیشی نەدیوە پارەی وای دیبێ، تەنها یەك جار یەك دیناری بینیبوو، ئەویش لەناو دەستی ئەفسەرێك لەناو شارەکە ئیتر لەو ڕۆژەوە کاغەزی هاوشێوەی نەدییەوە. ئەو ڕۆژە مێژوویەکی دوور بوو و وا ئێستا ئەو مێژووە بەشێوەیەکی بەهێزتر دووبارە بۆتەوە:

((**ئەمە چەندە؟ چەند ڕوپێیە؟**)).

سیامەند سێ دینارەکەی بۆ ڕاگرت:

((**ئەمە چل ڕوپییە، پێنج ڕوپیێ بۆ خۆت و باقییەکەیم بۆ بدە بە شت**)).

پیاوەکە پارەکەی وەرگرت، یەك لەدینارەکانی ڕووکردە ڕووناکییە کزەکەی ئەو بەیانییە تا بزانێ وێنە شاردراوەکەی لەوەی چارەکە دینارەکە دەچێ کە زیاتر پێی ئاشنا بوو، ئینجا تەماشای دوانەکەی ترو سەری لەو کرێیە و باقییەکەی سوڕمابوو:

((**پێنج ڕوپیێ؟ بەسەرچاو.. بەو پارەیە شارەکەت بۆ دەهێنمە گوند.. شارەکەت بەخەڵکەکەیەوە دەوێ یان بێ ئەوان؟**)).

ڕێنماییەکانی غەریبە ڕەشپۆشەکە سادە بوون:

((**هەر ئەمڕۆ، قاڵی و پێخەف، با هەموویان دوو ڕەنگ بن، سوور و ڕەش، ڕەنگی کاڵم ناوێ، شار لەو جۆرەی تێدایە، چراو شتی لەو بابەتەت لەبیر نەچێ. بزانە ماڵەکەت چیی تێدایە لەوەم بۆ بێنە، لەوانیش باشتر. بە سێ ڕوپێ باشترین و زۆرترین شتت دەستدەکەوێ، دەزانی چەند دەمێنێتەوە؟**)).

حسابەکە بۆ پیاوەکە لە ژماردنی بەردەکانی شاخی هەنجیرە قورستر بوو. بیرکردنەوەو سەر خوراندن کەڵکیان نەبوو. سیامەند بۆی ژمارد:

((**من پێت دەڵێم، پێنجی بۆ تۆ، سی بۆ ناوماڵ، پێنج دەمێنێتەوە، بەشی ئەوە ژنەکەت خواردنم بۆ دروست دەکات، دوایی بزانین بەشی چەند ڕۆژ دەکات**)).

پیاوەکە پرسیارەکەی لەبیرچوو کە سیامەند خەڵکی کوێیەو کاری بەو گوندە چییە، ئامادەش بوو نەپرسێتەوە، لەو کاتەدا کەرەکەی زەڕی. سیامەند لەبەرخۆیەوە وتی:

((**ئەمە بابەتی ئێمەیە**)).

پیاوەکە تێنەگەیشت و سیامەندیش بۆی ڕوون نەکردەوە، لێی پرسی:

((چی بەو کەرەت دەدەی؟)).

پیاوەکە کڵاوەکەی خوراند:

((ئەمساڵ خێروبەرەکەت بوو، بەشی مانگێك کای زیادەم هەیە، پارەی نەکرد، کەرەکەشم پێی خۆش بوو، ئەو ڕۆژەی ئینسان زەرەر دەکات کەر دەحەسێتەوە، ئێستاش بۆ ئەو کایە دەزەڕێ)).

پیاوەکە ئیزنی لە پیاوی پڕ بەرەکەت خواستو پیاوی پڕ بەرەکەت سەری ئیزنی بۆ جووڵاند. پیاوەکە توورەکەیەکی کای هێنا کە هی ئەسپێکی تۆپیو بوو و میراتگری نەبوو. توورەکەکەی بەکەللەی گوێدرێژەکەوە هەڵواسی:

((تێر بخۆ، پایزەکەمان تەڕە، خوا پایزی پاری هەنجیرە نەهێنێتەوە)).

بەڕوویەکی گەشەوە تەماشای ئەو لاوە موبارەکەی کرد:

((دەچم پارووێك نان دەخۆمو خۆم دەگۆڕم)).

سیامەندو کەرەکە بەتەنیا مانەوە. دەمی گوێدرێژەکە لەناو توورەکەکەدا ون ببوو و دڵی ئاسوودە بوو:

((پیاوەکە کای زۆرە..*(پێنج دەقیقە بیری لەو قسەیە و لە قسەی داهاتوو کردەوەو هیچی تری نەوت)***.. هەموو کاکە دەخۆم..** ***(پێنج دەقیقەی تر بیری لەو قسەیە و قسەی دوای ئەوە کردەوە)*** **..کای پیاوەکە زۆرە..*(پێنج دەقیقەی تر بیریکردەوە)*..)).**

ئەو کاتەی گوێدرێژەکە بۆ بیرکردنەوەو دەربڕینی بۆچوونەکانی سەرف کردبوو خزمەتکاری قوتابخانەکە چووبوو نان بخواتو خۆی بگۆڕێ، سیامەندیش بەناو ژوورەکانی قوتابخانەکەدا دەگەڕا، پاشان گوێی بە دەرگای ژووری خزمەتکاری قوتابخانەکەوە ناو بۆڵەو قسەی بێسوودی بیست، دوایش بەحەزەرەوە چووە دەرەوەی قوتابخانەو تەماشای گوندەکەی کرد. زەرپینی کتوپڕو درەنگوەختی خۆشیی گوێدرێژەکە بۆ کاکە وریای کردەوە. چووە لای ئاژەڵەکەو بەسووکی کێشای بەڕوومەتیدا، ئینجا دەستی بەسەر شانیو مووی سەر پشتیدا هێنا:

((سوێند بەخوا دەتوانم خۆتو خاوەنەکەت بکەمە جادووگەر بەڵام نازانم دوایی کامتان لەوی تر باشتر دەبێ)).

گوێدرێژەکە خۆی تێك نەداو دوو چاوی نیوە داخراوی نەکردەوە، کەللەیو توورەکەکەشی بەخاوی ئاوڕیان بۆ لاوە ڕەشپۆشەکە دایەوە:

((ئەو زەلامە دەکێشێ بەدەموچاوما..)).

بێدەنگ بوو بۆ ئەوەی پێنج دەقیقە بیربکاتەوەو شتێکی تر بڵێ. سیامەند دەستی هێنایەوە بەسەر شانو پشتیو جارێکی تر بەسووکی کێشای بە ڕوومەتی ئەو ئاژەڵەی خەریکی ڕێکخستنی قسەیەك بوو، سیامەند پێی وت:

((دەبێ کەمێك لە بەهرەکانی خۆم پیشانی خاوەنەکەت بدەم، دڵنیاشم بۆ گوندەکەی دەگێڕێتەوە)).

دەستی کردە ناو توورەکەکەو چنگێك کای دەرهێنا، دەمی جووڵاندو چەند وشەیەکی وتو فووی پیاداکردو کردیەوە ناو توورەکەکە:

((ئەمڕۆ تا دەگەڕێیتەوە یاری لەگەڵ خاوەنەکەت دەکەی، زۆر خەستم نەکردووە نەوەك نەگەیتە شار یان بگەیتو بارەکە نەهێنیتەوە، ژەمێکی بچووکە بەشی ئەوەی خاوەنەکەت بەحەزی من دوابخەیو بەحەزی من چیرۆکێك بۆ ئاوایی بگێڕێتەوە)).

کەرەکە بەخاوی قەپاڵێك کای بەدەم هەڵگرتو بە دوو چاوە نیوە داخراوەکەیەوە تەماشایەکی گێژانەی لاوەکەی کرد:

((زەلامەکە دەیەوێ کای من بخوات..)).

دەبوایە پێنج دەقیقەی تر بۆ قسەی داهاتوو بیریبکردایەتەوە، کە بەپێی هەموو حسابێك بڵێ کە نەهێڵێ ئەو زەلامە

کاکەی بخوات، بەڵام کتوپڕ دوو چاوی زەق بوونو زەردەخەنەیەکی ئاژەڵانە چووە سەر دوو لێوی زلی، دوو گوێچکەی درێژی قیتبوونەوەو بەخۆشییەوە یەك جار توند لەناو تووڕەکەکەدا زەڕی.

خزمەتکاری قوتابخانە نیوەی خۆپێچانەوەی هێنابووە دەرەوەی ژوورەکەی خۆی، ژنەکەی لەناو دەرگاکەدا وەستابوو. سیامەند یەکەم جاری بوو ژنێك ببینێ وا درەنگ خەبەری بێتەوە، دیارە ژنەو نەگاڵت. سیامەند چنگە ئاوەکەی دوێنێی بیرکەوتەوە کە فووی پیا کردبوو:

((**دوێنێی گوندو شەوەکەی چۆن بوون؟**)).

پیاوەکە دوا پێچی پشتێنەکەی تەواو کرد:

((**بەڵێ قوربان؟**)).

سیامەند بەشی تێگەیشتن بۆی ڕوونکردەوە:

((**دوێنێ وەکو جاران ڕابورد؟**)).

لەوە زیاتر ڕوونی بکاتەوە پیاوەکە گومانی بۆ دروست دەبێ:

((**ئەی بۆ نا؟؟ چی ڕوویداوە؟**)).

ئینجا سیامەند زانی دەتوانێ تەنانەت پێی بڵێ شتێکم لە گوند کردووە بێئەوەی ئەو پیاو هەست بەهیچ شتێك بکات:

((**ئەمشەو نەمبیست سەگ بوەڕێ، تەنها یەك سەگ نەبێ**)).

پیاوەکە تازە خەریکە تێبگات:

((**ڕاست دەکەی، ژنەکەشم وای وت، منیش وەڕینی یەك سەگی خوێریم بیست**)).

سیامەند زانی دواڕۆژی کەرەکە باشتر دەبێ ئەگەر بیکاتە شاگردی خۆی، بەڵام هێشتا هیوای بە خاوەنی ئەو کەرە مابوو:

((**دەڵێن سەگەکە هی شوانێك بوو ماوەیەکە گوندی جێهێشتووەو دیار نەماوە**)).

پیاوەکە وەڵامی نەبوو، سیامەند بیوتایە من ئەو شوانەم هیچ لەوەزع نەدەگۆڕا... سیامەند وازی لێهێنا.

پیاوەکە شتێکی شڕو نارێکی هەڵگرت کە کاتی خۆی کورتانێکی نازدار بوو و دای بەسەر پشتی کەرەکە. پاڵووی کورتانەکەی خستە سەر کەفەڵی ئاژەڵەکەو بەرۆکەکەی لە سنگی توند کردو تەنگەکەی لەژێر سکیدا بەست. بارێکی بەسەردا داو ئێستا بۆ ڕۆشتن ئامادەیە. لەبەرخۆیەوە هەندێ دوعای کردو بێ خواحافیزی پاژنەی لەسکی ئاژەڵەکە داو دەرچوو. کەرەکە توند زەڕی:

((**پیاوی ناشیرین قاچی ڕەقە**)).

هەردوو ڕۆشتنو سیامەند بە زەردەخەنەی دۆستانە بە ژنەکەی ڕاگەیاند:

((**من دەچمە ژوورەکەم، کەمێکی تر دەچمە دەشت، پیاو لە ژووردا تاقەت ناگرێ**)).

پێش ئەوەی ژنەکە بە پرسیار دایگرێتەوە چووە ژوورەکەو دەرگاکەی لەسەر خۆی داخست، خێرا جلەکانی داکەندو جەواڵەکەی کردەوە، جلێکی سادەی دەرکردو کردیە بەری، جلە ڕەشەکانی خستە ناو جەواڵەکەو گرێی دا. بەئەسپایی لە ژوورەکە دەرچوو.

دەموچاوی بە پەڕۆیەکی ڕەش داپۆشیو بەوریاییەوە چووە ئەودیو دەرگای قوتابخانەکە. هەر ئەوەندەش قوتابخانەکە کەوتە نێوان خۆیو گوندەکە بەخێرایی ڕۆشت. زۆرترین ماوە بەرەو ڕۆژئاوا ڕۆشت تا قوتابخانە زۆرترین ماوە لە گوندەکەی بشارێتەوە، پاشان بۆ لای دەستە ڕاست وەرچەرخاو ئەو ڕێگەیەی گرتەبەر کە لەبەر دوورییەکەی خەڵکی گوندەکە بۆ گەیشتن بە شار بەکاریان نەدەهێنا.

ماوەیەکی زۆر ڕۆشت، خۆی لە بەرزاییەکان دەپاراستو بەدەوریاندا دەسووڕایەوە:

((**ئێستا دڵنیام کەسی ئاوایی نامبینێ، خۆشم لە ڕێبواران لادەدەم بەسمە، مەگەر ئەوان خووە کۆنەکانیان گۆڕیبێ، ئەمەش زەحمەتە، سەد ساڵی تریش ئەو خووانە ناگۆڕن**)).

ئەو پێچە گەورانە سەعاتێکیان لێبردو ماندوویان کرد، هێشتاش زۆری ماوە بگاتە شارۆچکەی سوڵتان ئاباد:

((**بەم شێوەیە ئەوان پێشکەوتوونو من دواکەوتووم، ئەگەر حسابی ڕۆشتنی کەری کابرا نەکەم.. بەڕاست! کابرا ناوی چییە؟**)).

بەلام دڵنیا بوو ئەگەر هیچ لەڕێگەدا ڕوونەدات پێش ئەو و کەرەکەی دەگات.

گوێدرێژەکە ئەو ڕۆژە ببووە بەلایەکی گەورە بۆ خاوەنەکەی. ماوەیەکی کەم بوو گوندەکەی جێهێشتبوو کەرەکە سێ جار بەدەوری خۆیدا سووڕایەوەو ڕووی کردەوە گوند، پیاوەکە دابەزیو بەزەحمەت قەناعەتی پێکرد ڕووبکاتەوە شارۆچکەکە. ماوەیەکی تر ڕۆشتو دەستی کرد بە زەڕینی ناوەخت. هەر دەڕۆشتو دەزەڕی، دەڕۆشتو بۆ هەموو شتێك دەزەڕی تا وای لێهات بالندەشی ببینیایە سەری بۆ بەرز دەکردەوە بۆی دەزەڕی، گەیشتە یەکەم هەورازو دیار بوو نیازی نەبوو سەرکەوێ. پیاوەکە دابەزییەوەو کەوتە پێشی، ڕێشمەکەی ڕاکێشا بەلام بێسوود، پیاوەکە هێشتا لەپێشەوە بوو کاتێك کەرەکە لەپشتەوە قەپالێ لە جلەکانی گرتو ویستی بەرزی بکاتەوە. پڕ بەدڵی ئاژەلانەی ڕقی لە پیاوەکە هەڵسابوو، بە ددان توند جلەکانی گرتبوو و ڕایدەوەشاند:

((**بۆچی ئەوەندە ناشیرینی؟**)).

پیاوەکە هاواری کرد:

((**هەی کەر هەی کەر!**)).

کەرەکە بۆ دواجار ڕایوەشاند ئینجا بەری دا:

((**پیاوی ناشیرین دەترسێ پیاوی ناشیرین هاوار دەکات پیاوی ناشیرین هەموو کاکە دەخوات**)).

پیاوەکە ناچاری ستایش بوو، باوەشی بەگوێچکەیدا کرد:

((**کوڕە تۆ بارەبەری پالەوانی هەنجیرە بوویو هەموو کەرەکانی هەنجیرە حەسوودییان پێ دەبردی، ئێسترە سووری شێخیش خۆی لێدەشاردیتەوە، عەیب نییە ئێستا دەتەوێ لە باری شار.. ئەو بارە سووکە خۆت بدزیتەوە؟**)).

خراپیش نییە ئەگەر یادی گۆرانییەکانی جاران لەگەڵ ستایشدا تێکەڵ بکرێن:

((**بیرت نایەت چۆن وەختت هاتبوو ببیتە پالانی؟ وەختی ئەوەت هاتبوو پالان یەعنی کورتان لە پشتت ببەسترێو فێری سواربوونو باربردن بکرێی؟ بیرت دێ خەریك بوو یاخی ببی منیش گۆرانییەکی خۆشم بۆ وتی: پالانی پالانی ماشاڵلا چەند جوانی**)).

کەر بە لاچاو تەماشای خاوەنەکەی کردو بێئەوەی مەراییەکە کاری تێبکات یان خۆی بە وەلامدانەوەی قسەی کابرا ماندوو بکات بەهێمنی کەوتەوە جووڵە.

کەرەکە گەیشتە سەرەتای هەورازەکە، نۆرەی تاوێکی تری یاخیبوون بوو. پیاوەکە خەباتێکی پالەوانانەی لەگەڵیدا کرد تا لەو هەورازە سەریخات، لەدابەزینیشدا دەبوایە لەپشتەوەی کەرەکە بڕۆشتایەو پالووی سەر کەفەلی بگرتایە تا بە مەزەندەی لاوازی خۆی بیگرێ ئەگەر بەلەسە بوو.

ڕێگەکە ماوەیەك تەخت بووەوە پاشان هەورازێکی تر هاتە پێش. پیاوەکە هەولی دا لەو قۆناغەدا هاوڕێگەکەی بخلافێنێ" سەرەتا ستایشی گەرمی خۆڕاگریی سالانی ڕابوردووی کرد، ئینجا باسی چەند سەروەرییەکی ڕۆژانی

هەنجیرەی بۆ کرد، بەهێزیو گوێڕایەڵییە بێوێنەکەی بیرخستەوە، پاشان حیکایەتی بۆ گێڕایەوە، ئینجا گۆرانییەکی کورت، دوایی بۆی باسکرد چی دەکات بەو پێنج ڕوپییەی لەم گەشتەدا دەستی دەکەوێن، لەکۆتاییشدا بەڵێنی دایە بەشێك لەو پارەیە بۆ کا تەرخان بکات، بەمجۆرەش زەخیرەی ساڵی داهاتوو مسۆگەر دەبێ خوای دەکرد دڵۆپێك باران نەدەباری. پیاوەکە هەموو ئەوانەی بەگوێی کەرەکەدا خوێند بەڵام کەرەکە ئاڵای یاخیبوونی هەڵکردبوو و نیازی خۆبەدەستەوەدانی نەبوو" هەنگاوێك دەڕۆشتو دووەمیان دەوستا، بۆیە خاوەنەکەی ناچار کرد درۆی بۆ بکاتو کاکەی بۆ بکاتە جۆ:

((سوێند بێ خۆتو خۆمو ژنەکەم لەسەر یەك خوان جۆ بخۆین، تۆ بەکاڵیو حازریو بێ ئەرك ئێمەش بە دەردەسەریو کوێرەوەری بیکەینە نان)).

حیکایەتو باسە خۆشەکانو بەڵێنەکانی پیاوەکە کاریان لەسەر خۆی زیاتر بوون وەك لە کەرەکە، خۆشی دەخلافاند زیاتر لە ئاژەڵەکە بۆیە هەر ئەوەندەی زانی گەیشتۆتە لوتکە. چوونە خوارەوە ئاسانتر بوو، پیاوەکەش کاتی تلۆربوونەوە بڕوای نەدەکرد ئەمە کاری حیکایەتو بەڵێنەکانی بوو و وای بۆچووبوو ئەو شێتییە تازەیەی کەرەکەی تاوتاوە، دوعاشی کرد لە بەرزترین هەورازی بەردەمیان تاوی عاقڵێتییەکەی بێ.

باری دەروونیی گوێدرێژەکە لەو کاتەدا بەدڵی پیاوەکە بوو. لەکاتی هاتنە خوارەوە پیاوەکە بیری لەوە دەکردەوە خۆی هێمن پیشان بدات. بیست هەنگاو پێش کەرەکە کەوتو بەهێمنی ڕۆشت، جارجاریش کتوپڕ ئاوڕی بۆ دەدایەوە نەوەکو شێتییەکەی بۆ گەڕابێتەوە. بێ ڕووداو گەیشتنە کۆتایی لێژاییەکەو کەمێکیان مابوو بچنە بنی شیوەکە کاتێك گوێدرێژەکە لەپڕ کەوتە غاردان. پیاوەکە گوێی لە تەپەتەپی دوای خۆی بوو و ئاوڕی دایەوە. گوێدرێژەکە چاوی زەق ببوو و دەمی کرابووەوە لیکیش لەو دەمە دەڕژایە سەر زەوی. پیاوەکە هەڵهاتو هاواری کرد:

((هەی کەر هەی کەر! واز بێنە ژنت بۆ دێنم)).

بۆ خۆشبەختیی پیاوەکە تاوێرێکی بەرز هاتە ڕێو ئەو فریا کەوت پێش گەیشتنی کەرەکەو ئەنجامدانی کارە قێزەونە ناڕەواکەی خۆی هەڵداتە سەری. کەرەکە پیاوەکەی بەبەرزییەوە بینیو زانی دەستی نایگاتێ. بەدەوری بەردەکە سووڕایەوە بەڵکو دەرگایەك بدۆزێتەوە لێوەی بچێتە ژوورەوە. کتوپڕ هێمن بووەوەو بەهێمنی کەوتەوەڕێ:

((پیاوەکە هارە دەچێ سەر بەرد ناچێ سەر خۆڵ لەوێ دەمێنێ دەچێ سەر بەرد ناچێ سەر خۆڵ با بەجێیبێڵم)).

ماوەیەك ڕۆشت ئینجا ئاوڕی بۆ پیاوەکە دایەوە:

((تەواو ناشیرین پیاو)).

گوێدرێژەکە هەر بەهێمنی ڕۆشتو پیاوەکە هەر نەیدەوێرا لە بەردەکە بچێتە خوارەوە. کەرەکە ماوەیەك ڕۆشت ئینجا ملی بۆ پێشەوە درێژو ڕەپ کرد، دەمی تەواو کردەوەو بەهەموو توانایەکییەوە بە یەك ئاوازی درێژی تیژ زەڕی:

((ئەو پیاوە ناشیرینە... ناشیریییینە)).

پیاوەکە وایزانی بانگی دەکات، بەحەزەرەوە لە تاوێرەکە چووە خوارەوەو شوێنی کەوت.

گەشتەکەی سیامەند ئاسانتر بوو، ڕێگەکە هەورازی نزمتری دەبڕی، ئەو ماوەیەش کە شێتیی کەرەکە فەوتاندی بەس بوو بۆ ئەوەی نیو سەعات پێش کابراو هاوڕێکەی بگاتە سوڵتان ئاباد.

سیامەند بەدەوری شارەکەدا سووڕایەوەو چۆڵترین کۆڵانی هەڵبژارد، دەمو لووتی بە پەڕۆکە داپۆشییەوە، کۆڵانێکی لێ تێکچوو ئینجا کۆڵانەکەی دۆزییەوە، گەیشتە ماڵی مەبەستو لەدەرگاکەی دا بێئەوەی دڵنیا بێ لە هەبوونی ئەو کەسەی بۆ لای هاتووە. پیرەژنێك دەرچوو:

((ها باوکەکەم، کێت دەوێ؟)).

سیامەند دەنگی خۆی گڕکرد:

((غەفە لەماڵە؟)).

وەڵامەکە ئەوە نەبوو کە دەیویست:

((قوربانت بم کەی کاتی ماڵەوەیە... لە بازاڕە)).

سیامەند خواحافیزییەکەی بۆ سەردانێکی تر هەڵگرت‌و خێرا ڕۆشت. لەڕێگەدا سەری کزکرد تا زیاتر دەموچاوی داپۆشرێ. بازاڕی شارەکە دوو ڕیز دوکانی بەرامبەر یەك بوو، دوو ڕیز دوکان لای ڕاست‌و چەپی شەقامە سەرەکییەکە، هەروەکو بازاڕی شارەکانی تر تێکەڵەیەك دوکانی بێنیزام بوو" قەساب تەنیشتی تووتنفرۆش، پینەچی تەنیشتی قوماشفرۆش.

گەیشتە دوکانێك ڕاخەرو پێخەفی تێدا بینی، دوو دوکانی تری لە سووچی ئەوبەرەوە بینی، پیاوەکەو کەرەکە لێی ون نابن. نانخواردن وزەی بۆ گەڕاندەوە، کەمێکیش خلەفاندی تا دوانەکەی بینی. پیاوەکەی بینی بەتەنیشت کەرەکەوە دەڕوات، باوەشی بەملییەوە کردووەو بەگوێچکەی دەیخوێند. دیاربوو قسەی خۆشی بۆ دەکرد. گەشتەکە هەردووکیانی ماندووکردبوو، بەڵام پیاوەکە وێنەی دواڕۆژێکی گەشی بۆ کەرەکە دەنەخشاند. دوانەکە لەوسەرەوە وەستان، سیامەند سووك بۆ ئەو لایە کشا، پشتی کردە پیاوەکەو لەسەر پەڕۆکەی سەرلووتییەوە خۆی بە بۆنکردنی تووتنی دوکانی تەنیشت سەرقاڵ کرد. دەشبوایە وریای ئەو کەرە بوایە کە لووتی بە جلەکانییەوە ناوەو بۆنی دەکات‌و دیار بوو ناسیبوویەوە. سیامەند ئاگای لە کڕین‌و فرۆشتنەکە بوو:

((سێ ڕوپیێ.. پێنج ڕوپیێ، دوو.. چوار.. زۆرە.. نەخێر باشە...)).

مامەڵەکە تەواو بوو و بڕەکە گەیشتە بیستوهەشت ڕوپیێ‌و پیاوەکە کەرەکەی بارکرد، سیامەند چۆن چووە لای دوکانەکە وا گەڕایەوە، لە دوکانە یەکەمەکە وەستاو چاوەڕێی کرد پیاوەکە شارەکە جێبهێڵێ:

((دوو ڕوپیێم لێ ون نابن)).

پیاوەکە شارەکەی جێهێشت ئەویش بۆی دەرچوو" پیاوەکە خۆی دواناخات‌و بێگوێدانە ماندوویی زوو دەگەڕێتەوە گوند بۆ ژماردنی دەستکەوتەکەی.

سیامەند سەری دایەوە لەو ماڵەی کەسی مەبەستی لێ نەبوو و بینی ئەمجارە هاتۆتەوە ماڵ. ماوەیەك لەگەڵ ئەو لاوەدا مایەوەو قسەی لەگەڵدا کرد، پاشان جێیهێشت‌و لە شارەکە دەرچوو، هەر ئەوەندەش کەوتە چۆڵەوانی لەهەمان ڕێگەی پێشوویەوە کەوتەڕێ، ئاواتەخوازیش بوو کاری فووەکانی لە ناو گەدەو کەللەی کەرەکە مابێ‌و پیاوەکە لەخۆی درەنگتر بگاتەوە تا بە پۆشاکە ڕەشەکەیەوە لەبەردەمی خۆیدا بیبینێتەوە.

سێ سەعات بۆ ئێوارە مابوون کاتێك گەیشتەوە ئاوایی، لێرەوە وریاتر ڕۆیشت، جوحاو ڕانەکەی لەدوورەوە بینی. لە گوند نزیکتر کەوتەوە، دوو جار تارمایی بینی‌و خۆی شاردەوە. ڕۆشتن‌و گەڕانەوەی سەلامەت بوون، دەمێنێتەوە بگاتە ناو قوتابخانەکە، ئەو چەند سەد هەنگاوەی بۆ ناو گوند ماون گرانترین قۆناغ بوو.

گەیشتە ڕیزێك بەردی سروشتی نیوەی باڵای مرۆڤێك لە زەوییەکە دەرپەڕیبوون، لەناکاو هەستی بەشتێك کرد خۆی بەسەر پشتیدا دەدا، هاوارێکی لێهەڵساو بەدەما کەوت. شتێکی خڕی تووکن بوو بۆڵەی دەهات، بەپەلە هەڵساو پشتی بە ڕیزە بەردەکەوە نا، سەگێکی تووك بژی توورە مرەی دوژمنایەتیی بوو، ئەمە کێیە ؟

((سەگ! ئەوە تۆی؟)).

ددانەکانی سەگەکە هێشتا جیڕەیان دەهات، سەگەکە زۆر گۆڕابوو و لە سەگێکی هار دەچوو.. دڕو وڕ. سیامەند دەنگی ناسک کرد:

((**سەگ! چیتە؟ نامناسی؟**)).

سەگەکە بەدەمییەوە نەچوو، خاوەنە کۆنەکەی ئەوەی بیرکەوتەوە سەگەکە تەنها چاوەکانی دەبینێ، دیاریشە شتێك چۆتە ناو دوو کونە لووتییەوەو بۆنی خاوەنەکەی ناناسێتەوە. پەڕۆکەی شل کردو دەموچاوی پیشان دا. سەگەکە کەمێك تەماشای کرد، ملی خوارکردەوە وەك پرسیار بکات:

((**ئەوە؟ ئەو نییە؟**)).

ناسییەوە! ملی ڕێککردەوە، هەردوو گوێچکەی قیت بوونەوە، قنج ڕاست بووەوە، کلکەکەی خێرا خێرا کەوتە جوولە، زمانەکەی خیراتر دەجوولایەوە:

((**خۆیەتی.. خۆیەتی.. سەم سەمە.. سەم سەم**)).

خۆی بۆ هەڵدایەوەو بەشێوازی تایبەتی ئاژەڵەکان کە هەر خۆیان دەیزانن خۆی خستە باوەشی خاوەنەکەیەوە، دەموچاوی لستەوە ئەویش بەقوڵی دەموچاوی خۆی پاراست. سیامەند بەهەردوو دەستی دوو ڕوومەتی سەگەکەی گرت:

((**لەکەیەوە غافڵگیرو غەدداری؟ یەکەم جارتە لەپشتەوە بێ ئاگاداری پەلامار بدەی.. تۆ کە حەزت لە خۆنواندن و خۆدەرخستنە**)).

سەگەکە سەری بەرز کردەوەو لوورەیەکی دوورودرێژی کرد:

((**سەمسەم! نازانی دوای تۆ چیم بەسەر هات**)).

سیامەند دەستی هێنا بەسەر مووەکانی پشتیدا:

((**ڕۆژانی ناخۆشی ڕۆشتن، ئەگەر حەز دەکەی دەتکەمە ئاغای گوند**)).

هەڵساو پەنجەی بۆ جووڵاند شوێنی بکەوێ، ئەمجارە گوێی نەدایە ئەوەی کەسێك ببینێ، بەرلەوەش بگەنە قوتابخانەکە سەگەکە بە سنگو کلك بادانەوە پێشیکەوت. سیامەند ڕۆژانی ڕابورودی کەوتەوە یادو پێکەنی.

ژنی خزمەتکاری قوتابخانەکە لەژوورەوە بوو، تا ئێستاش سیامەند منداڵێکی نەبینیوە بچێتە دەرەوەی ژوورەکە، هیچ شوێنەوارێکی خزمەتکارەکەش دیار نەبوو، دیارە جاری نەگەیشتۆتەوە جێ.

سیامەند سەگەکەی بردە ژووری خۆی:

((**تەنها ئەمشەو بە پیسی دەمێنیتەوە، هەفتەیەکی تریش ژووری تایبەتی خۆت دەبێ، بڕوام پێبکە کە وتم ئەگەر حەز دەکەی دەتکەمە ئاغای گوند**)).

پۆشاکە ڕەشەکەی کردەوە بەرو بەچاوەڕوانی گەڕانەوەی خزمەتکاری قوتابخانەکە دانیشت. سەگەکە ملی بۆ لای ڕاست خوارکردەوە، هەردوو گوێچکەی قیت بوونەوە، ملی بۆ لای چەپ خوارکردەوە، سیامەند پرسیارو سەرسوڕمانەکەی خوێندەوە:

((**دیارە مێشکت وەکو خۆی تیژ ماوە بەڵام ماوەی دووریم ژەنگی گرتبوو. باشە بزانم بۆچی هەستی بۆنکردنت لاواز بووەو منت بە بۆن نەناسییەوە؟**)).

خزمەتکارەکە بەبۆڵەوە گەیشت، دەنگی زەڕینی کەرەکە پێش دەنگی ئەو بیسترا. بەسواری کەرەکەو بارەکەیەوە چووە ناو حەوشی قوتابخانەکەو خێرا بارەکەی داگرت. کە زانیشی کاری ئەمڕۆی بە کەرەکە نەماوە چاوەڕێی داگرتنی کۆپانەکەی نەکردو کەوتە لێدانی، کەر هاواری کردو بەلەسە بوو و پیاو بەدارێکی تووڕەوە شوێنیکەوت. کەرەکە لە سووچی نێوان شوورای قوتابخانەکەو دیواری دوایەمین ژووردا خۆی حەشار دا، شێتییەکەی بۆ خاوەنەکە جێهێشتبوو و

بە چاو و پڕ بە دڵ لێی دەپاڕایەوە:

((کا هەمووی بۆ تۆ کا هەمووی بخۆ لێم مەدە)).

دەنگی پیاوەکە گرمەی تۆڵە بوو و دوو قاچی بۆ ئەو تۆڵەیە دەیانبرد:

((ئێستا بەشی هەورازێك خەفەتم هەیەو سبەی بە هەورازەکانی تردا سەرتدەخەم، تا دوو ڕۆژیش لە خواردنی کا مەحرووومت دەکەم. جۆت بدەمێ.. جۆ؟! گوو.. گوو)).

مرۆڤی تووڕە نزیککەوتو ئاژەڵی ترساو هەڵهات. کەرەکە لەدەرگای دەرەوە دەرباز بوو بێئەوەی پرسیاری بەڵێنی ئەو دواڕۆژە گەشە بکات کە خاوەنەکەی گوێی پێ پڕکردبوو.

ڕزگاریی کەرەکە لەشوێنێکی ترەوە هات. ئاغای ماڵ لە ژوورەکەی دەرچوو و دەبوایە خزمەتکارەکە خۆی لەو گەردەلوولە ڕزگار بکردبایە. ژنەکەی بۆی چوو:

((سەلکە سەگ بۆ وا لەو بێزمانە دەکەی؟)).

دەبوایە لەماوەی ئەو چەند چرکەیەی پێش ئەوەی ژنەکە بیگاتێ هەموو شتێکی بۆ ڕوون بکردایەتەوە. پیاوەکە فریاکەوت بەیاننامەیەکی زۆر کورت بڵێ:

((کەرەکە ئەمڕۆ فەوتاندمی)).

پەلەکردن دوو قاچی ژنەکەی لەیەکتر ئاڵاندو خەریك بوو بیخات. ئەو دواکەوتنە بەشی پەراوێزێکی قسەکەی مێردەکەی کرد:

((کەری نانەجیب بەڵایەکی بەسەردا هێنام هەموو مەڕەکانی گوند بەش ناکەن بیانکەمە قوربانی ڕزگاربوونم لێی)).

ئەو بەلاغەتە مەنتقیو ئەدەبییەی پیاوەکە دادی نەداو ژنەکە گەیشتە سەریو یەخەو سەرشانی گرتو توند ڕایوەشاند:

((ئەو کەرە بۆ ئێمە لە تۆ باشترە، هەی لەهەموو کەرێك کەرتر)).

پیاوەکە ویستی حەقیقەتی ئەو کەرە بۆ ژنە خەڵەتاوەکەی ئاشکرا بکات: ((**ئەو کەرە نانەجیبە...**))، بەلام مستەکوڵەی ژن بۆ ناو دەمی پیاو بەری بە ئاشکراکردنی نهێنییەکان گرت. سەرەڕای گورزەکە خۆشبەختانە پیاوەکە هیچ ددانێکی لەدەست نەدا. کوڵێشی نەداو خۆی ڕاپسکاندو ویستی ڕوونکردنەوەکەی پێشووتر ڕوونتر بکاتەوە بەلام چنگی ژنەکە هەموو دەرگاکانی لەسەر داخستبوو. ئینجا پیاوەکە ویستی پەنا بۆ جیهانێکی تر بەرێ:

((ژنەکە ئەو نانەجیبە ئەمڕۆ شەیتانێك چووبووە کەللەی)).

ژنەکە بڕیاری دا گوێی لێ نەگرێو بۆ ژوورەکە پەلکێشی کرد، لەژوورەوە دەنگی هاواری پیاوەکە دەهات. دەنگی منداڵ نەدەبیسترا ئینجا سیامەند زانی پیاو و ژنەکە منداڵیان نییە، زانیشی بوهتانی بۆ جگەرە کردبوو کاتێك وایزانیبوو ئەو بۆتە هۆی لەدەستدانی ددانەکانی. سەگەکە لە خۆشیا هەڵدەبەزییەوەو لوورەی بوو، سیامەند زانی نامەردییە:

((بەسە! شوورەییە بەئازاری خەڵك پێبکەنی)).

سەگ بەگوێی نەکرد چونکە بڕوای نەکرد بەڕاستی بێ. سیامەند چووە ژوور:

((ئارەزووتە، هەر لەدەرەوە بمێنەرەوەو هەڵبەزەرەوە)).

دەرگاکەی داخستو سەگەکە ڕایکردو خۆی بەدەرگاکەدا خشاند. خاوەنەکەی درزێکی باریکی دەرگاکەی کردەوەو پەنجەی بۆ دەرهێناو بۆی جووڵاند کە بێتە ژوورەوە. سەگەکە خۆی باریك کردو بەو کونە دەرزییەدا چوو.

نیو سەعاتی نەبرد خزمەتکاری قوتابخانەکە بە زەردەخەنەیەك لەسەر لێو و بە چرایەکی بێ ئاگر لەناو دەست چووە

ژووری میوانەکە. پیاوەکە هێمن بوو، ئەو نەبوو پێش ماوەیەك لێدانی خواردبوو:

((**منو شەیتان خەجاڵەت بین، تۆ بارەکەت کردەوەو قاڵییەکانت داخست؟**)).

سیامەند بەپۆشاکە ڕەشەکەیەوە لەسەر قاڵییە سوورو ڕەشەکە چوار مشقی دانیشتبوو، قاچی ڕاستی خستبووە سەر ڕانی چەپی، پیاوەکە دانیشتنی وای نەبینیبوو، سیامەند لەناکاو لێی پرسی:

((**شتەکان چەندیان تێچوو**)).

پیاوەکە کەمێك خەریکی چاککردنی چراکەو تف قووتدان بوو تا بەتەواوی درۆکەی بهۆنێتەوە:

((**سی.. سی ڕوپیێ.. ئەوەی پێت دابووم.. ئەم چرایەت با لا بێ تا ئەوەی خۆت بۆ ساز دەکەم**)).

سیامەند بەدەنگێکی زبرەوە فەرمانی پێدا:

((**دانیشە**)).

پیاوەکە دانیشت، چراکەی خستە نێوان خۆیو ئەو. سیامەند باڵی بۆ ڕاکێشا، لەپی دەستی ڕووی تێکرد، دوو سێ جار لەبەردەم دەموچاویدا جووڵاندی، ئینجا نزمیکردەوە:

((**ئەوەی ژێرم بە پێنج ڕوپیێ، دوو سەرینەکە بە دوو ڕوپیێ..**)).

هەمووی بۆ ژمارد ئینجا باقییەکە:

((**دوو ڕوپیێ ماون**)).

ئەمجارە پیاوەکە تفی بۆ قووت نەدرا:

((**ڕاست دەکەی.. چۆن زانیت؟**)).

نەوتنی ڕاستی یەکێکە لە مەرجەکانی پیشە نوێکەی سیامەند:

((**من زۆر لەوە زیاتر دەزانم، پێت بڵێم لەکوێ شتەکانت کڕی؟**)).

چاوی نووقاند:

((**ئێستا لەسەرەوە دەتبینم دێیتە خوارەوە، یەکەم دوکان لەسەرەوە، پێش ئەوەی بگەی قسەت بۆ کەرەکە دەکرد**)).

پیاوەکە هەناسەی لەخۆی بڕیبوو، ماوەیەك حەپەسا ئینجا پەلاماری دەستی سیامەندی داو ماچی کرد:

((**تۆ پیاوی کەراماتی**)).

وشەی کەرامات سیامەندی لەناکاو برد. کەمێك ڕاما، چاوەڕێی ئەو وشەیەی نەدەکرد، بێتاقەتی بەدەنگییەوە دیاربوو:

((**کەرامات ئیشی من نییە، دەست ماچ کردنیشم ناوێ، سەرت نەویکە، سەر نەویکردنم دەوێ، بچۆ بۆ لای ژنەکەتو دوو ڕووپیێکەش بۆ خۆت هەڵبگرە بەڵام دووبارەی نەکەیتەوە**)).

پیاوەکە بڕوای نەکردو هەڵسا. تا چووشە دەرەوە دەستی بەسنگییەوە گرتبوو. سیامەند ڕەزامەند بوو کە دەورەکەی باش بینیبوو:

((**دەبێ ڕۆژانی داهاتوو بیربکەمەوە ئەو پیاوە بکەمە پیاو و لەدەسەڵاتی ژنەکەی ڕزگاری بکەم. ئەوە بکەم یان بۆ یاری پێکردن بیهێڵمەوە؟ بەڕاست! هەر نەمزانی ناوی چییە؟**)).

چووە دەرەوەو گوێی بەدەرگای ژوورەکەیەوە نا، سەگەکەش شوێنیکەوتو لاسایی کردەوە، ژنەکە هەر ناوی نەبرد. بە نەرمی ئامۆژگاریی دەکرد، ئەو نەبوو بەڵکو یەکێکی تر بوو پێش ماوەیەك ئەو پیاوەی دارکاری کردبوو. ژنەکە بیریخستەوە کە هەر ئەو کوڕەی بینی زانی کەوا:

((لە ئێمە ناچێ، بەقسەی بکە زەرەر ناکەی)).

سامی دیمەنەکەو قسەکانی لاوی ڕەشپۆش پیاوەکەی بەرنەدابوو و بە ژنەکەی وت ئەوەی بە چاوی خۆی بینیبووی:

((سەیرترین شت بوو، ئەی شێتبوونی کەرەکەم بۆ ناڵێی؟ دیارە دەستی ئەوی تێدایە، ژنەکە ڕاست دەکەی زەرەر ناکەم، ئەوەتا دوو ڕوپێی پێدام بۆ بازار کردنەکەم‌و سێ ڕوپێ تا خواردنی بۆ بکەین، لە درۆکەشم خۆش بووو یەك ڕوپێکەی تری دایەوە بە خۆم)).

سیامەند زانی پیاوەکە هێشتا ماویەتی قەناعەتی تەواوەتی بکات لاوە ڕەشپۆشەکە پیاوی کەراماتە. چووەوە ژوورەکەی خۆی:

((سەگ! ترسنۆك نەبوایە بەکەڵکی ئەم کارەمان دەهات)).

دوای کەمێك جوحا، کە دەرفەتێکی دەستکەوتبوو خۆی لەماڵی ئاغا بدزێتەوە پێش ئەوەی بچێتەوە دەشت، لەدەرگای دەداو دەچووە ژوورەوە، هەواڵەکانی ڕۆژ پێوت:

((گوند باسی تۆیان کردووە بەڵام نەیانناسیوی، تەنها وتوویانە غەریبێك هاتۆتە ئاواییو لە قوتابخانەکەدا ماوەتەوە، پرسیاری خانووی کرێشم نەکرد چونکە دەزانم نییە)).

سیامەند دڵنیای کردەوە:

((منیش دەزانم، ڕەنگە شاریش خانووی کرێی تێدا نەبێ، بەڵام دوو ڕۆژی تر دوو سێ پیاو دەبینی ئامادە دەبن خانووەکەی خۆیان چۆڵ بکەن.. پێم بڵێ! خزمەتکاری قوتابخانەکە ناوی چییە؟)).

باسی خزمەتکارەکە شتێکی خستەوە یادی جوحا:

((کەری کابرام لەدەرەوە بینی زۆر سەیر دەزەڕی، دەتوت گۆرانیی خەفەت‌و دووربوون لە یاران دەڵێ، خۆم‌و ڕەزێم بیرکەوتەوە)).

سیامەندیش چنگە ئاوەکەی بیرکەوتەوە کە فووی پیاکردبوو:

((وەزعی گوند چۆنە، کەس کێشەی نییە؟)).

جوحا شتێکی سەیری هەبوو:

((سەیرە، چەند ماڵێك بۆتە ئاژاوەیان‌و قاڵەیان تێکەوتووە، ماڵە سوور خەریك بوو ژنەکەی تەڵاق بدات)).

سیامەند سەری ڕاوەشاند:

((زۆر باشە.. بڵێم کێشە نییە، سبەی هەموو شتێك چاك دەبێتەوە)).

جوحا ویستی بچێتەوە تا ئاشکرا نەبووە:

((دەبێ بچم، کارمان زۆرە)).

سیامەند بێ جادوو دەیزانی کاری چیی هەیە. هەڵساو تا دەرگا ڕەوانەی کرد:

((کاری زۆری چی؟ لەکۆنەوە هەمان کارە، نەزۆر نەکەم. من لە ڕۆژانی داهاتوودا کاری زۆرم بەتۆ دەبێ)).

دوای ڕۆشتنی جوحا خزمەتکاری قوتابخانە لە دەرگای دایەوەو خواردنی هێنا. سیامەندو سەگەکەی یەکەم جارە لەماوەی ساڵ‌و نیوێك لەسەر یەك خواندا کۆببنەوە. سیامەند شەکەت بوو و هێزی لێ بڕابوو. پاڵکەوتەوەو چاوی نووقاند، سەگەکە لەتەنیشتیدا پاڵکەوت‌و یەك چاوی داخست، تەماشای خاوەنەکەی کرد کە لەناکاو پەیدا بووەوە، چاوەکەی تریشی داخست، هەردوو نوستن‌و گوندەکەیان بۆ بەیانییەکی تر جێهێشت.

8

گەمەکانی جادووگەر

پێش گزنگ وریابووەوە. سەگەکەی ئاگادار کردەوە، سەگ ڕاپەڕی‌و وەوێکی بێواتای کرد. سیامەند گورج هەستا، بینی بە جلی ئێشەوە نوستبوو:

((سەگ! تا دونیا ڕۆشن نەبۆتەوە با دەربچین)).

چووە دەرەوەی ژوورەکە. سەگەکە بەسەری کزەوە شوێنیکەوت، سیامەند تەماشای کرد:

((دەبینم سالآنی دەربەدەری گیانی دەستپێشخەریی تێدا نەهێشتووی. سەگ! دەی وەکو جاران بیرەکە بکە بە هی خۆت‌و پێشمبکەوە)).

سەگەکە ملی بۆ لای ڕاست لارکردەوە:

((بەلآم من نازانم بەتەمای چیت)).

خاوەنەکەی پەنجەی بۆ پێشەوە درێژکردەوە:

((پێشبکەوە، جاران نەتدەزانی بڕیاری چیم داوە کەچی وا خۆت نیشان دەدا زانیوتەو پێشدەکەوتی)).

سەگەکە قیت بووەوەو لوورەیەکی بەلێی کردو پێشیکەوت.

سیامەندو سەگەکەی چوونە باکووری گوندو گەیشتنە چەمەکە، چنگێك ئاوی هەڵگرت‌و چەند وشەیەکی پیا خوێندو فووی لێکرد ئینجا دیسان بۆ ناو ئاوەکە. ئەو شتانە لای سەگەکە سەیر بوون.. نوێ بوون. خاوەنەکەی دەستی ڕاوەشاند بۆ گەڕانەوە، کەوتنەوە ڕێ‌و هەستی بە پرسیارەکانی سەگەکەی کرد:

((ماوەیەکی زۆرە لەیەك دابڕاوین، شتی زۆر لە ژیانمدا ڕوویانداوە، هەر کاتێکیش لە مرۆڤی عاقڵ بێزار بووم داتدەنیشێنم‌و هەموو شتێکت بۆ دەگێڕمەوە. من لەمرۆ بەدواوە خۆم ئاشکرا دەکەم، ئەمەیان پێدەڵێم: منم سیامەندی کۆنە شوانی شاوەیش ئاغا، چوومە ولآتان‌و گەڕام‌و لە زانیارییەکانی هەر ولآتێك شتێکم وەرگرت.. نەخێر! هەموو زانیارییەکانم وەرگرت. هیچ ولآتێك نەیتوانی گرێکانی ئەو نووسینەی سەر قوڕەکە بکاتەوە، بەلآم لەکۆتایی گەشتەکەمدا کە گەیشتمە سنووری چین‌و ماچین، ئەو پیاوەی یەکەم جار هاتە خەوم‌و پێی وتم بچم ئەو لەوحانە لە ئەشکەوتێکی ئەو چیایە دەربهێنم‌و شوێنەکەی پێ پیشان دام جارێکی تر هاتەوە خەوم‌و نهێنییەکانی پێ وتم، ئیستاش بەهۆی ئەوانەوە دەتوانم دۆست بکەمە دوژمن‌و دوژمن بکەمە دۆست، خۆشی لەماڵدا نەهێڵم‌و دیسانەوە خۆشیی بۆ بگەڕێنمەوە، ئەوەش بچووکترین ئیشمە. گومانیش دەخەمە دڵیان‌و دەڵێم: وشەکانی من بوون کە لە دوورەوە بۆ ئێرە ناردمن بوونە هۆی مردنی شاوەیس ئاغا..))

تەماشای سەگەکەی کرد:

((بەلآم پێویستە پێشتر بزانم بەچی مردووە.. تۆ نازانی؟)).

بەردەوام بووەوە:

((ئێستاش ئەو وشانەم بەو مشتە ئاوە خوێند تا ئاسوودەیی بۆ ئەو مالآنە بگەڕێنمەوە کە وشەکانی ئەو ڕۆژە ئاگری شەڕیان تێبەردان)).

مرۆڤەکەو ئاژەڵەکە گەڕانەوە قوتابخانەو چاوەڕێی ڕۆشنبوونەوەی دەوروبەریان کرد. خزمەتکاری قوتابخانە بەڕێزێکی زۆرەوە چووە ژوورەکەو خواردنی بۆ برد. سیامەند فەرمووی دانیشتن‌و خواردنی لێکرد ئەویش دانیشت بەلآم

فەرمووی خواردنی قبووڵ نەکرد:

((نەخێر قوربان، کە تەواو بووی لە پاشماوەکەت دەخۆم، خۆت موبارەکی و پاشماوەکەت موفەڕکە)).

سیامەند بۆی ڕاست کردەوە:

((نەخێر! ئێمە جۆرێکی ترین، ئاساییە خواردن لەگەڵماندا بخوریٚ بەڵام ئەوەی پاشماوەی خواردنەکەمان بخوات خراپی بەسەردیٚ، ڕەنگە بشمریٚ)).

پیاوەکە لە جووڵە کەوتو نەیدەزانی باسی چی دەکریٚ. سیامەند یاریی بە مستیلە نقێمە گەورەکەی پەنچەی کردو ڕێڕەوی باسەکەی گۆڕی:

((چی بوو.. دەڵێی گوێدرێژەکەت ناڕەحەتت دەکات؟)).

پیاوەکە جووڵایەوە:

((کەرێکی نانەجیبە)).

سیامەند:

((ڕەنگە زیاد لەتوانای خۆی ئیشی پێبکەی)).

پیاوەکە سەری ڕاوەشاند:

((نەخێر نەخێر! بڕوا بکە من پشووی دەدەمیٚ، هەفتەی دوو ڕۆژ)).

سیامەند باسەکەی لا خۆش بوو:

((دوو ڕۆژ؟! زۆرە! تۆ ئەخلاقی کەرەکەت تێکدەدەی، پیاوانی میری تەنها یەك ڕۆژیان هەیە)).

پیاوەکە شانی ڕاتەکاند:

((ئەوەی دەیکەم کاری میری نییە بۆیە کەر دەوێریٚ یاخی ببیٚ)).

سیامەند خزمەتکاری قوتابخانەکەی گوڵعەنبەری بیرکەوتەوە کە هێندە لەخۆی ڕادەبینی جارێکیان بەڕێوەبەرو مامۆستاکانی بۆ ماوەی هەفتەیەك ناردەوەو خۆی وانەکانی بە قوتابییەکان وتەوە.

سیامەندو سەگەکە خواردنەکەیان تەواو کرد، چاوغافڵبوونێکی پیاوەکەش بۆ لاوەکە بەس بوو بۆی نقێمی مستیلەکەی بکاتەوەو دوو سەرەدەرزی تۆزی ناو نقێمەکە بکاتە سەر پاشماوەی خواردنەکە.

پیاوەکە خواردنەکەی پێچایەوە، سیامەندیش جارێکی تر ئاگاداری کردەوە خواردنی پاشماوەکەی پڕ مەترسییە.

نیو سەعاتی تر تێپەڕی و کەس نەهات بڵێ خانووەکەی خۆمت بۆ چۆڵ دەکەم:

((سەگ! خۆمان بەشتێکی تر سەرقاڵ بکەین باشترە، بچینەوە چەم و چڵکی ساڵ و نیوێکت بۆ بشۆم)).

قوتابخانەکە چۆڵ بوو. ئەوەی سیامەند تێی نەدەگەیشتو پرسیاریشی لەبارەوە نەکردبوو هۆی دروستکردنی ئەو قوتابخانەیەیە. سوڵتان ئاباد کە سەر ڕێگە گشتییەکەیەو پەنجا هێندەی گوندەکەی خۆیەتی تەنها یەك قوتابخانەی تێدایە. یەك گوندی تر لەو دەوروبەرە قوتابخانەی نییە. قوتابخانە لە وڵاتدا دەگمەن بوون، ئیتر چۆن ئەمە لەم گوندەدا دروستکرا؟ هیچ گوندێکیش نا، چەپەکترین گوند.

دوو هەفتە ماوە بۆ کردنەوەی قوتابخانە، ڕەنگە ئەو کاتە نهێنییەکە بزانیٚ، تا ئەو کاتەو تا زووە خانوویەکی دەست بکەویٚ و لەو شوێنە دووربکەوێتەوە.

پێکەوە لەگەڵ سەگەکە چوونە باشووری گوند، دەرفەت بوو لەگەڵ شتنی سەگەکە جوحا ببینیٚ. جوحا وەکو جاران لە شوێنەکەی جاراندا ڕانەکەی دەلەوەڕاند. سیامەند گەیشتە ئەوبەری جوحاو ڕانەکەی و بینی خەریکی بلوێرەکەیەتی و ئاوازێکی ناخۆشی کەمەرشکێنی پیٚ دەژیقاند. سەگەکان بۆ یەکتر وەڕین پێش ئەوەی دوو هاوڕێکە سڵاو لەیەکتر بکەن.

سیامەند قسەی دەستپێکرد:

((نیوەڕۆ سەرم لێدەدەی؟)).

جوحا ناتوانیٚ:

((دەزانی پایزەو شیر کز بووەو تەنها ئێوارە بۆ بێرە دەگەڕێینەوە ئاوایی)).

تۆرەی هەواڵ وەرگرتنە:

((ئەی چیت بیستووە؟)).

جوحا کەمی پێبوو:

((تا ئێستا نازانن سیامەندی شوانی، هەر دەڵێن پیاوێکی غەریبی سەیرە هاتۆتە گوند)).

سیامەند بەدەنگی بەرز بیریکردەوە:

((دەبیٚ خزمەتکاری قوتابخانە بنێرم ئەو چیرۆکانەی بینیونیو بیستوونی بدات بەگوێی ئاوایی)).

جوحا پرسیارێکی بیرکەوتەوە:

((سیامە! زۆر گۆڕاوی، دەتوانی چیم بۆ بکەی، بەشتی خراپیش ڕازیم بەس بگۆڕێم)).

سیامەند ئەوەی بیرخستەوە کە بیرینەکەوتبوو:

((ئەو ڕۆژەی بڕیارت دا جێمبهێڵی پێم وتی نەڕۆی، وتم ئارامت هەبیٚ، وتم کە لە بنی شیو دەرچووی خلۆر مەبەرەوە بۆی، تەماشا بکە، پاش یەك ساڵو نیو هەر جوحاکەی جارانی)).

جوحا گلماندی:

((بەڵکو خراپتر، ئەوسا شوانی پیاوێکی زاڵم بووم، ئێستاش شوانی کەسێکی زاڵمی بێعەقڵ.. دەزانی کوڕانی پیاوی زاڵم زاڵمیش دەردەچنو بێعەقلیش؟ ڕۆستەم خوا بتکوژیٚ)).

سیامەند ئەمجارە نەیهێشت تێپەڕیٚ:

((نەمزانی شاوەیس ئاغا بەچی مرد)).

جوحا لەسەر بەردێکی مام ناوەندیی خڕ دانیشت، گالۆکەکەی لە خۆڵەکە خشاند:

((وەکو زۆر کەسی تر" ئەنگاوتەیەك بوو، نەخۆشییەکی کتوپڕ نەیهێشت شەوڕۆژێکی بەسەردا تێپەڕیٚ، ئەوەی جیا بوو ئەوەبوو لەو شەوڕۆژەدا هەموو لەشی ڕەق ببوو، ڕەنگیشی شین هەڵگەڕابوو، دەیانوت خێوێکی گونزل دەستی لێوەشاندووە)).

چۆنێتیی مەرگی ئاغا تەواو بەدڵی سیامەند بوو:

((یان جادووگەرێك فوویەکی ئاگراویی بۆ ناردبوو)).

جوحا تەماشای هاوڕێکەی کردو هیچ تێنەگەیشت. سیامەند بەردەوام بوو:

((کەواتە گەر بچمەوە ناو گوند دەڵێن ئەو ڕەشپۆشە کێیە؟)).

جوحا هەناسەی دا تا وەڵام بداتەوە، سیامەند نەیهێشت:

((من دەچمە ناو گوند، جوحا! چەند کەس دەزانیٚ ئێمە هاوڕێین؟)).

وەڵام:

((ئەی کیٚ نازانیٚ؟ ماینەکەی زۆرابیش دەزانیٚ)).

پێشنیاری سیامەند:

((کەواتە ئەو دوو ڕۆژە یەکێکی گوندم بۆ بدۆزەرەوە لە سەگەکانت گوێڕایەڵتر بیٚ، لە مردووان کەمدووتر بیٚ، ئەو

کەسەم بۆ بدۆزەرەوە پارەی دەدەمێ و دەیکەمە خێویکی تری خۆم.. بڵێم خێویکی خۆم، تۆش دەستەڕاستی خۆم، سەگەکەشم دەستەچەپ)).

شوانەکە هەر تێنەگەیشت، سیامەند دووبارەی کردەوە:

((**یەکێکی وام بۆ بدۆزەرەوەو دوایی پێت دەڵێم بۆ چیمە**)).

جوحا کەسێکی هەبوو:

((**خزمەتکاری قوتابخانەکە**)).

سیامەند بەدڵی نەبوو:

((**ئەوەی تا ئێستا نازانم ناوی چییە؟ ناوەکەیم پێمەڵێ، کەسێك بەکەڵکم نایەت ژنەکەی لێی بدات، ئەوە دەکەمە خێویك بەخۆڕایی.. خواحافیز**)).

هەڵساو ڕۆشتو دوورکەوتەوە، جوحا هاواری بۆ کرد:

((**ئەی خانووەکە؟**)).

سیامەند ئاوڕی نەدایەوە:

((**هەر ئەم نیوەڕۆیە دەستمدەکەوێ، ئەویش ئەگەر خزمەتکاری قوتابخانەکە قسەی لەگەڵ خەڵکدا کردبێ و باسی دینارەکانی کردبێ**)).

جوحای تەقەی سەری دەهات:

((**سیامەند شێت بووە، خێوی گونزل دەستی لەو وەشاندووە**)).

سیامەند ئەوەندە لە گوندەکە نزیککەوت جوان ببینرێ. لای چەمەکە وەستا، جلەکانی هەڵکردو گوێچکەی سەگەکەی گرت و بۆ ناو ئاوە کەمەکە کێشی کرد. دوو پەنجەی تەڕ کردن و تنۆکی ئاوی بەسەر سەگەکەدا تکاند:

((**میللەتان بیروباوەڕی جیاوازیان هەیە، هەر یەکێك بەجۆرێك لەگەڵ ئاودا مامەڵە دەکات، ئێستا من دەمەوێ چڵکی مووی پێستت دەربکەم بەڵام بەجۆرێك گوند لەژیانیاندا نەیدیبێ. با دەست پێبکەین**)).

سەگەکە بەهێمنی وەڕی:

((**با دەست پێبکەین**)).

دوو مشت پڕی ئاوی هەڵگرت و کەم کەم بەسەریدا ڕشتنی، سەرەتا بەسەر تەپڵی سەریدا پاشان ملی ئینجا پشتی تا گەیشتە کلکە پانەکەی، دوایی دەستی تەڕی بەسەر ئەو شوێنانەدا برد، سەگەکە حەزی لە ئاوەکە نەبوو: ((وڕڕڕڕ))، بەڵام ددانی بەخۆیدا گرت تا بزانێ ئەو یارییە بەچی دەگات.

خاوەنەکەی دوو جار نیو چنگ ئاوی بەسەردا ڕشت ئینجا وەکو یەکەم جار بە دوو لەپی دەستی چنگێکی گەورەی ئاوی کرد بەسەر سەگەکە:

((وڕڕڕڕ)).

دەستی چەپی کە تەڕایی تێدا مابوو بەسەریدا تکاند، ئینجا دەستی ڕاستی، لای چەپ سکی شت ئینجا لای ڕاستی. پاش چەند جووڵەیەکی وا هەستی کرد ئەوەندە بەسە:

((**تۆ پاك بوویتەوەو من جووڵەی ترم نەما مەگەر ئەوانەی پێشوو دووبارە بکەمەوە**)).

سەگەکە خۆی ڕاتەکاند:

((**دووبارەیان مەکەرەوە**)).

سیامەند بەقسەی کردو سەگەکەی بردە دەرەوەی ئاوەکە. سەگەکە خۆی ڕاتەکاندەوە، دوو جار پژمی و

شوێنیکەوت. لەناو گوندەکەدا چەند کەسێك دیار بوونو ئەو جوولانەیان بینیبوو. بەرەو ڕۆژئاوای گوندەکە لەوبەری خانووەکان ڕۆشت. خزمەتکارەکەی لەبەردەم دەرگای قوتابخانەدا بینی، پیاوەکە پەشۆکاو نەبوو و بێباك دارجگەرەکەی دەکێشا، بێباکتریش قسەی دەستپێکرد:

((**ڕاستت کرد.. نەدەبوایە**)).

سەگەکە پێش خاوەنەکەی کەوتە قسە:

((**چی؟!**)).

بەلام سیامەند زانیبووی:

((**ژنەکەت پاشماوەی خواردنەکەی خوارد؟**)).

خەفەت بەڕووی پیاوەکەوە دیار نەبوو، ژنی ئەو نەبوو لەجێگەدا کەوتبوو:

((**بەڵێ لێی خوارد، چەندم پێوت..**)).

دووکەڵی دارجگەرەکەی فڕێدا. سیامەند ویستی کاری ئەو دەرمانە لەسەر ژنەکە بزانێ:

((**ئەی ئێستا چۆنە؟**)).

پیاوەکە باشە، تا ماوەیەکی تر لێدان ناخوات:

((**لەجێگەدایە..ناردمە ماڵێکی ئاوایی، من کەسم لێرەدا نییە، کەسیشم لە هەنجیرەش نییە**)).

کەواتە وەکو خۆیو جوحا بێکەسە. با ئەوە بۆ دوایی بێ، ئەوەی ئێستا گرنگە ئەوەیە ئەمڕۆ:

((**کێت لەخەڵکی گوند بینی؟ هیچت بۆ باسکردن؟**)).

ئەو باسە بەدڵی پیاوەکە بوو.. سەری لەقاند:

((**بەڵێ، کێم بینی بۆم باسکرد، لەو سەعاتەوەی ناردمت بۆ شارو پێنج ڕوپێکەت دامێو پێنجەکەی تر بۆ خواردنو لەو دوو ڕوپێیە خۆش بووی کە شاردمنەوە.. لەو سەعاتەوە تا ئەم بەیانییە**)).

سیامەند پێکەنیو وتی کاتێتی نیشانەیەکی تری تواناکەی پیشان بدات:

((**یان بڵێ کە دوو ڕوپێکەم دایتێ هەقی چوونەکە، سێ ڕوپێش بۆ خواردن، لەو یەکە خۆش بووم کە شاردبووتەوە، ئەی هەر وات بە ژنەکەت نوت؟**)).

دەستبەجێ گومان لەدڵی پیاوەکەدا نەماو ئیمانی تێدا دامەزراو تەوبەی کرد:

((**ڕاستە.. ڕاستە.. بەڕاستی پیاوی کەراماتی**)).

سیامەند جارێکیتر پێکەنی:

((**پیاوی کەرامات دەستی چەپ بەکارناهێنێ، لەدەستی چەپیشەوە دەستی پێناکات**)).

قسەکە لەسەرووی توانای تێگەیشتنی پیاوەکە بوو، سیامەندیش بەردەوام بوو تا ئەو تۆزقاڵە گومانەی ناو دڵی پیاوەکە نەهێڵێ:

((**دەچمە ژوورەکەمو چاو دەنووقێنمو تەماشا دەکەم ژنەکەت سوور بوو پاشماوەکە بخوات یان تۆ خواردنەکەت دایە، دەتوانم هەر لێرەدا چاو بنووقێنم بەلام پەلەم نییە**)).

پیاوەکە زیاتر پەشۆکا، دەمی کردەوەو شوێنی هەموو ددانە کەوتووەکانی دەرکەوتن، ئینجا وریا بووەوە:

((**نایەوێ.. نایەوێ.. ڕاستت پێ دەڵێم، من دامێ، ویستم تاقیبکەمەوە، وتم ئەگەر ڕاست بێ زەرە ناکەم، ژنەکەم دەڕوات و خۆمو کەرەکەم نانەکە بەش دەکەین**)).

سیامەند ئامانجەکەی پێکا، ئامۆژگارییەکیش ئێستا بۆ ڕای خوا خراپ نییە:

((ژنەکەت بمێنێتەوە باشترە)).

بۆ هەردووکیشیان:

((کەستان کەسی گونجاوی خۆی دەستناکەوێ)).

بیرخستنەوەیەکیش:

((پارەت بۆ خواردنی خۆم وەرگرتووە، بە ئافرەتێکی تر بڵێ بیکات)).

چووە ناو حەوشەی قوتابخانە، سەگەکە شوێنیکەوت و ئاوڕی بۆ خزمەتکارەکە دایەوەو وەوی کرد:

((بەڵێ لەبیرت نەچێ)).

سەعاتێکی نەبرد گومانی سیامەند بووە ڕاستو دوو کەس چوونە لای، بینینی سیامەند بە پۆشاکی ڕەشەوەو ژوورەکەو ڕاخەرە سوورو ڕەش تێکەڵاوەکان سامی خستە دڵیان:

((یەکی خانوویەکمان هەیە، کامیانت دەوێ بۆت چۆڵ دەکەین)).

سیامەند دوانەکەی ناسییەوە:

((دەڵێی نامناسنەوە)).

سەگەکە گوێچکەی قیت کردو سەری لارکردەوە:

((ناینناسنەوە؟ ئەوە سەم سەمە)).

دوو پیاوەکە زیاتر سەرسام بوون:

((سیامەندی؟ سیامەندی شوان؟ سەگە خوێڕیمان ناسییەوە ئێستا پاك بۆتەوە بەلام تۆ زۆرتر گۆڕاوی)).

سەگەکە مرەی کردو ددانەکانی دەرخست، سیامەند دوو چاوی نووقاند:

((سەگەکەی منتان بەرەڵاکرد ئینجا پێی دەڵێن خوێڕی، زوو بڵێن چەند داوا دەکەن)).

یەکێکیان قۆڵی لێ هەڵماڵی:

((وتیان پیاوە غەریبەکە کە تۆی پیاوێکی دەوڵەمەندە)).

سیامەند چاوی کردەوە:

((بەڵێ دەوڵەمەندم بەلام ئەگەر داوای نرخی زۆر بکەن هەمان نرخ بە کەسانی تر دەدەم، ڕەنگە زیاتریش)).

ئەوەی تر هەستی کرد مامەڵەکە لەدەستی ئەو دەردەچێ، خانووەکەشی نەگونجاو بوو، پێشنیارەکەشی خراپ نەبوو:

((کەس لە گوند باسی کرێ ناکات، بۆچی خانوویەك دروست ناکەی؟)).

ڕاستە خراپ نەبوو بەلام کۆن بوو:

((هەر دەبێ دروستی بکەم بەلام جارێ شوێنێکم دەوێ)).

ئینجا پێشنیارێکی لاوازی هەمان پیاو:

((تا ئەو کاتە ژوورێك بەس نییە؟)).

وەلامەکە بەهێز بوو:

((نەخێر! کارەکەم بە ژوورێك ناڕوات)).

دوانەکە مەبەستیان بوو مامەڵەکە تەواو بێ پاشان پرسیاری لێبکەن کاری ئێستای چییەو چیی بەسەر هاتبوو و بۆ کوێ خۆی ون کردبوو تا بزانن ئەوەی ئەوسا لە جوحایان بیستبوو ڕاستە یان جوحا پێوەی ناوە. مامەڵەکە بەسەرکەوتنی پیاوی یەکەم تەواو بوو و گەڕانەوەی پیاوی دووەم بەدەستی بەتاڵ. پیاوە دۆڕاوەکە ویستی دوایەمین

گورز بوەشێنێ:

((لەخۆشیی گەڕانەوەت هەموو کەلوپەلەکەت بۆ دەگوێزمە ماڵە تازەکەت، دروستکردنی خانووەکەی خۆتم پێ بسپێرە بەیەك مانگ بۆت دەکەمە سەرا)).

عەرزەکە مەعقوولیش بێ پیاوەکەی تر ئامادەیە بۆی هەڵوەشێنێتەوە:

((بەم کاتە؟ بارانێك بباریێ ئیشەکە دەوەستێ ئەوەش ئەگەر خانووەکە نەڕمێ)).

پیاوەکەی تر:

((باران بەم کاتە؟ مەگەر تۆ میزی پیا بکەی)).

دوو پیاوەکە ڕۆیشتن بێ گەیشتنە ئەنجامێك لەمەڕ دروستکردنی خانووەکە، لەگەڵ ڕۆشتنیشیان لایەکی گوندەکە لەبەردەمی سیامەنددا ڕۆشن بووەوە، گوندەکە پاش مردنی شاوەیس ئاغا ناکۆکیی تێدا کەوتووە، سەرەتا نێوان دوو کوڕی ئاغا، ئەوەیان جوحا پێی وتبوو، پاشان نێوان باقیی خەڵکەکە، ئەوەشیان خۆی بۆی دەرکەوت:

((شاوەیس ئاغا بە زەبری کوتەك یەکڕیزیی پاراستبوو بەڵام ئەگەر زیندووبوایەتەوە دەیزانی یەکڕیزییەکی درۆیینەو بێبناغەیە، شاوەیس ئاغا خۆی سەرچاوەی ناکۆکییەکان بوو، ناکۆکی تۆوی ئەو بوو، بەڵام بەدبەختی دوو کوڕەکەی شاوەیس ئاغا، لەسەر پردی ئەو ناکۆکییەدا دەڕۆم.. سەگ! تۆ دەڵێی چی؟)).

سەگەکە سەری لارکردەوەو تەماشای کرد، دەیویست زیاتر مێشکی بخوێنێتەوە، هیچی هەڵنەکڕاند، سیامەند بەردەوام بوو:

((چۆن بتکەمە دەستە ڕاستی خۆم؟ یان نەخێر، وەك بە جوحام وت، جوحا دەستەڕاستی خۆم بێ و تۆ دەستەچەپ)).

سەگەکە قیت بووەو کلکەکەی خێرا خێرا هەڵدەبەزییەوە:

((ئەی بۆچی وەستاوی؟)).

سیامەند فیکرەکەی بەدڵ بوو:

((بەڵام جارێ بچۆ خزمەتکاری قوتابخانەکەم بۆ بانگ بکە.. بەڕاست! تۆش نەتزانیوە ناوی چییە؟)).

9

جادووگەرو گوندەکەی

جادووگەرەکە خۆی لەخانووی نوێی کرێدا بینییەوە، لەهەمان کاتیشدا خانووەکەی خۆی دروست دەکرا، لاوەکە لەڕۆژانی پێشتر زیاتر لەناو گونددا باس دەکرا، ئێستا ئاوایی زیاتر لەبارەیەوە دەزانیێ، ئەو ڕەشپۆشە غەریبە نییە کە دوو کوڕەکەی شاوەیس ئاغا لەبەر ناکۆکیی خۆیان بەلایانەوە گرنگ نەبوو بزانن کێیە، ئێستا گوند دەزانیێ ئەو پیاوە غەریبە لاوێکی دەوڵەمەندی بەتوانای گوندی خۆیانە، کۆنە شوانی شاوەیس ئاغایە کە ڕۆژێکیان لەپڕ لەگەڵ جوحا، شوانەکەی تری ئاغا، دیار نەماو دوایی تەنها جوحا گەڕایەوەو چیرۆکێکی هەبوو بیگێڕێتەوە: پێکەوە چەند شوێنێکیان کرد تا لە گولعەنبەردا گیرسانەوە، جوحا بۆی گێڕابوونەوە کە لەیەکەم ڕۆژەوە دیار بوو سیامەند بەدوای کارێکی باشتر لە شوانی نەدەگەڕا بەڵکو شوێنی شتێکی سەیر کەوتبوو، جاروباریش قسەی سەیری دەکردو شتی سەیرتری لەژێر ڕووناکیی مانگدا دەکرد. لەپڕ دەردەکەوتو لەپڕ دیار نەدەما، چەند جارێکیش لەو شوێندا باڵندەیەکی گەورە دەردەکەوت، لەکۆتاییشدا شەوێك وتی دەڕۆمو ڕۆشتو نەگەڕایەوە، لەو کاتەشەوە باڵندە گەورەکە دەرنەکەوتەوە.

خەڵگی گوند ئەو قسانەی جوحایان لەیادچوو بوو، بەڵام دەرکەوتنەوەی سیامەند ئەو چیرۆکەی بیرخستنەوە. چیرۆکی ئەو سێ گۆڕەشیان کەوتەوە یاد کە پێشتر بەدەگمەن دەیانگێڕایەوە" ئەو پیاوەی سەدانساڵ لەمەوبەر ویستبووی ببێتە جادووگەرو پرسی بە شەیتان کردبوو، ئەویش پێی وتبوو سێ کەس لەسەر تەپۆڵکەی گردی کافران سەرببڕێو هەر لەوێدا بیاننێژێ، هەموو ڕۆژێك تا چل ڕۆژ سێ کلاوکوڕە بەسەر ئەو سێ گۆڕەدا سەرببڕێ ئیتر دەبێتە جادووگەر. پیاوەکە ئەوەی کردو شەیتان خستییە سەر پشتیو بردییە وڵاتێکی دوور، دایە دەستی گەورەی جادووگەرانو لێوەی فێری جادوو بوو و گەڕایەوە ئاوایی. دە ساڵیش شتی سەیری دەکرد تا ڕۆژێکیان لەپڕ دیار نەما. لەو کاتەوە جاروبار خەڵکی ئاوایی خێوێکیان دەبینی، تومەز ئەوە خێوی جادووگەرەکەیە کە سەدان ساڵە مردووە. ئەوە چیرۆکە کۆنەکە بوو، دەرکەوتنی سیامەندیش زیادەیەکی لێ کەوتەوە: سیامەند ئەو کاتەی شوان بوو بەدزیی ئاواییەوە ڕۆژی سێ کلاوکوڕەی سەردەبڕی، هەر یەك لەسەر گۆڕێك. چل ڕۆژەکە تەواو بوونو شەو خێوی ئەو جادووگەرە لە گۆڕە نادیارەکەیەوە هاتە دەرەوەو سیامەندی فێر کرد چی بکاتو ڕوو بکاتە کوێ تا ئەویش ببێتە جادووگەر.

خەڵك ئەوەیان بۆ یەکتر دەگێڕایەوە، ئەوەی جوحاشیان دەخستەوە یادی یەکتر بەڵام وەکو نەریتی کۆنی مرۆڤ ئەو چیرۆکانە دە هێندەی قەبارەی خۆیان وەرگرتو چەند چیرۆکێکی تریان پێوەلکا" باسی سیامەندیان دەکرد کە لەرێگەی بۆ هیندستان گەنجینەکەی حەزرەتی سلێمانی لە ئێراندا دۆزییەوە، سیامەند چل شەو بە میزی خۆی دەموچاوی خۆی دەشت تا شەوی چلویەك جنوکەیەکی سەرتاپا مۆر هاتە بەردەمیو خۆی کردە خزمەتکاریو پێی وت حەزی لەچییە پێی دەدات، ئەویش داوای گەنجینەی حەزرەتی سلێمانی کرد، بەڵام جنۆکە مۆرەکە وتی تەنها گەورەکەیان، کە جنۆکەیەکی ڕەشی قەترانییە، دەتوانێ ئەوە بکات. جنۆکەی مۆر دەستی سیامەند گرتو سێ وشەی فێر کرد بەهۆیانەوە بتوانێ بچێتە بەردەم جنۆکەی ڕەش بێئەوەی زیانی پێبگات.

سیامەند سێ وشەکەی وت، سەرۆکی جنۆکەکانیش لێی پرسی بۆچی هاتۆتە ئەو شوێنەی یەك مرۆڤ نەیزانیوەو

نەیوێراوە توخنی بکەوێ، سیامەندیش داوای گەنجینەی حەزرەتی سلێمانی کرد، جنۆکەکەش وتی گەنجینەکە لەژێر عەرشی شای جنۆکەکانەو تەنها ئەو بۆی دەکرێ بیگەیەنێتە شوێنی ئەو شای جنۆکانە. جنۆکەکە پێشیکەوتو سێ وشەی فێرکرد تا گەیشتە بەردەم شای جنۆکان، ئەویش هەمان پرسیاری لێکردو سیامەند بێئەوەی لێی بترسێ هەمان وەڵامی دایەوە، شای جنۆکانیش وتی گەنجینەکە لەژێر عەرشە زێڕینەکەی ژێریدایە، ئەو دەتوانێ دەریبهێنێ کاتێك بۆ نوستن دەچێ، ماوەی نوستنیشی پەنجا هەناسەیە ئیتر دەگەڕێتەوە، ئەگەر تا ئەو کاتە گەنجینەکەی دەرنەهێنا دەیکاتە خۆراکی ئەو ئەژدیهایەی پاسەوانی گەنجینەکەیە. سیامەند چاوەڕێی شای جنۆکانی کرد تا بچێ بۆ خەو، کاتێکیش ڕۆشت یەکەم شت کردی عەرشەکەی لابرد، ئینجا سەکۆ زێڕەکەی ژێری لابردو کونێکی بینی. خۆی کردە ناو کونەکەو گەنجینەکەی بینی. سێ وشەی وت کە جنۆکەی ڕەش فێری کردبوو تا ئەژدیهاکە بخاتە خەو. تا ئەو کاتەش بیست هەناسەی مابوو. لەماوەی نۆزدە هەناسەشدا ئەژدیهاکەی کوشتو تەنها یەك هەناسەی مابوو شای جنۆکان دێتەوەو دەیکوژێ. لەو کاتەدا کچی شای جنۆکان سەری کرد بە کونەکەداو هاواری بۆ سیامەند کرد هەناسەکەی بگرێ تا گەنجینەکە دەربکات، سیامەند بەقسەی کردو هەناسەکەی بەرەڵا نەکرد، هەوا لە سییەکانیدا بۆ ماوەی هەزار هەناسە پەنگی خوارد ئینجا گەنجینەکەی بۆ دەرکرا. کە گەیشتە سەرەوەش لەهۆش خۆی کەوتو نەیزانی چەندی پێچوو تا شای جنۆکان خەبەری کردەوەو پێی وت گەنجینەکە حەڵاڵێتی، وتیشی ئەگەر حەز دەکات کچەکەشی دەداتێ، بەڵام سیامەند داوای دوو جنۆکەی کرد خزمەتی بکەن، ئێستاش ئەو پارەیەی سەرفی دەکات لەو گەنجینەیەیە، دوو جنۆکەکەش هەواڵی هەموو شتێكو کەسێکی بۆ دەهێنن، هەر ئەوانیش بوون ئەو شتانەیان بە سیامەند وت کە تەنها خزمەتکاری قوتابخانەکە دەیزانین، هەر ئەوانیشن دەست دەخەنە بینی ئەو کەسەی لەپاشماوەی خواردنەکەی بخوات چونکە ئەوە بەشی خۆیانە.

سەرەڕای ئەو شکۆمەندییەی چیرۆکەکە بە سیامەندی دەبەخشێ، ئەو چیرۆکە بێتاقەتی کرد، ئەو دەیویست بەرسەهاتەکانیو تواناکانی بەشێوەیەکی جیاواز بگێڕێتەوە، لەبەر ئەوەش کە خزمەتکاری قوتابخانەکە هەواڵی ئەوەی بۆ هێنابوو کە ئاوایی ئەو شتانە دەگێڕێتەوە گومانی بۆ جوحا چوو ئەو چیرۆکانەی هەڵبەستبێ. جوحا خەریکە دەبێتە حیکایەتخوانێك لەو جۆرەی سیامەند بیری لێدەکردەوە پاش ئەوەی لەوحەکانی دۆزییەوە.

بە خزمەتکارەکەی وت جوحای بۆ بانگ بکات، جوحا چووە لای سیامەند کە چوار مشقی" قاچی ڕاست لەسەر ڕانی چەپ دانیشتبوو. پۆشاکە ڕەشەکەی لەناو بەرە سوورو ڕەشە تێکەڵاوەکانی سەر زەویو سەر دیوارەکانو لەگەڵ سەرینەکانی هەمان ڕەنگدا گونجاو بوو. سەگەکە لای چەپ دانیشتبوو و کەوایەکی سووری لەبەردا بوو. جوحا وەکو سەگەکە کەوایەکی سووری کردبووە بەر، پشتێنێکی سوور، شەرواڵو کراسێکی ڕەش. سیامەند بە بابەتی پۆشاکی نوێ دەستی پێکرد:

((**جوحا ! جلەکانت چۆنن؟**)).

جوحا دەستی لە کەواکەی بەری دا:

((**لە ژیانما نەلەبەرم کردووەو نەبینیومەو نەبیستوومە، ئاوایی لەژیانیا ئەوەی نەدیوە**)).

دارێکی سوورو ڕەشی تێکەڵاوی گرتبووە دەست، دارەکەی بە زەویی ژوورەکەدا کێشا:

((**لە گاڵۆکی شوان سامی زۆرترە.. چی؟! گاڵۆکی شوان؟! تەپاڵە تەپاڵە**)).

ئامۆژگاری مابوون سەبارەت بەو پۆشاکە نوێیە. ئاغا پەنجەی ڕاوەشاند:

((**ئاگادار بە، قسەو ڕەفتارو جووڵەی کۆنت لەگەڵ ئەم جلوبەرگەدا ناگونجێن، دەبێ خۆت قورس ڕابگری دەنا بەو**

جلەوە خۆت دەكەیتە مەسخەرەو ناچار دەبم دەرت بكەم، لە ڕۆژانی داهاتووشدا هەندێ شتت فێردەكەم خەڵك سڵت لێبكەنەوە)).

جوحا ویستی بڕوات، بەڵام سیامەند پەنجەی بۆ ڕاوەشاندەوە:

((مەڕۆ! هێشتا ماومە.. دانیشە)).

جوحا دانیشت:

((دەرسێكی تره قوربان؟)).

سیامەند:

((نەخێر، گوێ بادانە، تۆیت ئەو چیرۆكە سەیرانەت لەبارەی خۆم و سەفەرەكەمەوە لەناو گونددا بڵاوكردۆتەوە؟)).

جوحا ڕاست بووەوە:

((من نازانم چیت بیستووە، من شتێكم گێڕاوەتەوە، بەڵام دەچمە هەر شوێنێك بەجۆرێك دەیبیستمەوە)).

سیامەند نەیزانی چی بڵێ:

((بەهەرحاڵ كارێكی خراپت كردووە، دەبێ بیربكەمەوە چۆن ڕاستی بكەمەوە، جارێكی تر لەخۆتەوە باسی هیچ مەكە)).

جوحا داوای لێبوردنی كرد:

((من بەباشم زانی، ئەگەر حەز دەكەی پێیان دەڵێم ئەوە هەمووی درۆ بوو، نا.. نەخێر دەڵێم هەمووی خەو بوو)).

جوحا زۆری ماوە فێر بێ:

((ئەگەر ئەوە بڵێی مندالان كەواكەت ڕادەكێشن و منیش لەگەڵ تۆدا دەبمە مەسخەرە)).

ئەوەی لەمێشكی سیامەنددا بوو شتێكی جیاواز بوو، لاوێك شاران و وڵاتان دەگەڕێ و حەكیمان و جادووگەران دەبینێ، زمانە كۆنەكان فێردەبێ و گرێی نووسینە ئاڵۆزەكان دەكاتەوەو توانایەكی نائاسایی دەبێ، تەنها دەست جووڵاندن و چەند وشەیەكی زمانی بەسە بۆ ئەوەی ئەو كارانە بكات كە خەڵك بە هێزی بازوو دەیكەن، ئەو شتانەش دەكات كە بەوەش بۆیان ناكرێ، بەڵام باسی جنۆكەی مۆرو ڕەش و شای جنۆكان و كچەكەی چاوەڕوانكراو نەبوون و لەقسەی مندالان دەچوون، دەبێ وێنەكە ڕاستبكرێتەوە، یان بەلای كەمەوە چیرۆكێكی نوێ بۆ چیرۆكە باوە ناماقوولەكە زیاد بكرێ.

جوحا خەبەری كردەوە:

((ئەو چیرۆكەی هەڵمبەستووەو ئەو توانایەی كە گوندی سەرسام كردووە هی ئەوە نین لەم گوندە بچووكە چەپەكەدا بەخەساریان بدەی، بۆچی نەچینە شار؟)).

تۆرەی سەرزەنشتكردنە:

((ئەگەر ئارامت هەبێ تا وردەوردە شتم لێوە فێربێ و ئەگەر ئەوەندە عەقڵت هەبێ لە شتەكان تێبگەی وەڵامی ئەمەت دەستدەكەوێ)).

ئەو ماوەیەی سیامەند لەسەفەردا بردییە سەر ئەوەی فێركرد كارەكانی پلەبەپلە ئەنجام بدات، ئەگەر یەكسەر بچێتە ناو شاری سوڵتان ئاباد ڕەنگە نەیاری زۆرتری بۆ پەیدابن، لەوە گرنگترش ئەوە بوو دەیویست بەرامبەر شاوەیس ئاغا بوەستێتەوە، ئەگەر دەریشینەپەڕێنێ بەلای كەمەوە دەسەڵاتی كەمبكاتەوە، ئەوەش كەمترین تۆڵەیە لێیبكاتەوە، لەهەمان كاتیشدا دەسەڵاتی گونجاو دەستگیر دەكات، ناوبانگەكە بەشەو و ڕۆژێك لەگوندە دەستیدەكەوێ، شتێكی خۆشتریش ئەو وێنەیەیە كە دێتە بەرچاوی خەڵكی شاری سوڵتان ئاباد: جادووگەرێك لەو گوندە چەپەكەدا هەیە، جادووگەرێكی ناو گوندێكی دوورەدەست، ئەو دوورییەی كەوتۆتە ناو تەم و هەڵم هەیبەت و سامێكی زۆرترە لەچاو ئەوەی

جادووگەرەکە لەبەردەستو لەبەرچاوی شارەکەدا بێ. دانیشتوانی شارو ڕێبواران تەماشای لای ڕۆژهەلات دەکەن" لەوبەرەوە، لەڕووی ڕۆژهەلات زنجیرە کێوەکەیەو بەردەمەکەی بەرزاییو نزماییە، ئەولاتر دەربەندی (باستەرە)یە، چەمەکە شاخەکەی دڕیوەو دەربەندەکە ڕەشو تاریك دیارە، بەدرێژایی هەمان کەژ بۆ لای خۆیان شوێنی گوندەکەیە لەناو تەمو دووریدا ون بووە. خەلکی سولتان ئاباد بەتایبەت مل قوتدەکەنەوەو سەیری ئەو ئاسۆیە دوورە دەکەنو دەلێن:

((ئا لەو ئاستەدا گوندی شامار هەیە کە جادووگەرێکی بەسامو بەتوانای لێیە)).

سیامەند خۆی کە لەناو گونددا دادەنیشێ دەشتەکەی لێوە دیارەو لە ڕۆژئاوایدا شاری سولتان ئاباد جوان دەبینێ هەست دەکات ئاغای دەشتو بەرزاییو نشێو و زنجیرە چیاکەیە.

جوحا بەردەوام نەخشەکانی تێکدەدا:

((یان بچینە شاری گەورە.. ئەوێ باشترە)).

دەبوایە بیریبخستایەوە:

((جارێ زۆرت ماوە، جارێ بستێکی ڕێگەکەت نەبڕیوە، من ناچمە شوێنێك تێیدا سەد شەڕ بکەم تا سەروەریم دەستبکەوێ)).

جوحا کێشەیەکی تری بۆ دروست کردووە، ئێستا لەناو گونددا باوە کە گەنجینەی حەزرەتی سلێمانی لەبەردەستدایەو ڕەنگە ئەمە ژیانی بخاتە مەترسییەوە، بەلام لەوانەشە باسی دوو جنۆکەکەی هاوڕێی ترس بخاتە دلی گوند بۆیە پێویستە پەلە نەکات لە بەدرۆخستنەوەی چیرۆکەکەی جوحا، لەهەموو حالەتێکیشدا با گەنجینەکە تەنها گومانێك بێ، باشترە چەند کەسێك بانگ بکاتو بیئەوەی هەست بکەن ئەوەیان پیشان بدات کە مالەکەی هیچ پارچە زێرێکی تێدا نییە، لەهەمان کاتیشدا دەرفەت دەبێ بۆ نمایشکردنی هەندێ لە تواناکانی.

جوحا چوو بۆ بانگکردنی کەسە هەلبژێردراوەکان. چوار پیاوەکە گەیشتنە مالەکەو جوحا پێی وتن لەدەرەوەی ژوورەکە بوەستن تا مۆلەتی چوونە ژوورەوەیان بۆ وەربگرێ. جوحا نەیدەتوانی واز لە چیرۆکە هەلبەستراوەکە بێنێ:

((دەبێ پێشتر بزانم ئامادەیە، لەوانەیە ئێستا لەگەلْ دوو جنۆکە خزمەتکارەکەی قسە بکات)).

جوحا ماوەیەکی پێچوو پێش ئەوەی دەربکەوێتەوە:

((فەرموون چاوەڕێتانە)).

چوار پیاوەکە چونە ژوورەوە. سیامەندیان بینی بەچوار مشقی دانیشتووە، قاچی ڕاستی لەسەر ڕانی چەپی، جادووگەرەکە بەپۆشاکە ڕەشەکەیەوە سامی خستە دلیان، جادووگەرەکە لەبەریان هەلنەسا:

((فەرموون دانیشن)).

پیاوەکان بەدەم تەماشاکردنی جادووگەرەکەوە بە دەست بۆ زەویی گەڕانو لەسەری دانیشتن. سیامەند نەیویست کات بکوژێو یەکسەر نیشتە سەر مەبەستەکەی، سندووقێك لەپشتەوە دانرابوو، هەلیگرت بۆ بەردەمی خۆی. سندووقەکەی کردەوەو شتەکانی ناوەوەی بەتالْ کردەوە، شتەکانی خستە بەردەمی خۆی تا چوار پیاوەکە بیانبینن:

((حەزتان لە بیستنی بەرسەهات هەیە؟)).

بەلێ پیاوەکان حەزیان لەبیستنە بەلام زیاتر حەزیان لە بینینە، بینینی خەزنەکانی حەزرەتی سلێمان. ئەو شتانەی لەبەردەمی جادووگەرەکەدا دانرابوون تێگەیشتنیان دەویست، هیچیان شتی ئاسایی نەبوون، بەلام هیچیشیان ئەو زێرو زیو و ئەلماسو یاقووتە نەبوون کە چاوەڕێیان دەکرد بیانبینن.

سیامەند دەستی کرد بە گێڕانەوەی گەشتەکەی بە ئێرانو خوراسانو هیندستانو توورانو چینو ماچین کرد، ئەوەی حەزی لێبوو باسی کرد ئینجا نۆرەی باسکردنی ناواخنی سندووقەکە:

((توانایی من لە بەگەڕخستنی ئەو شتانەیە کە دەیانبینن، ئەم شتانە لەدەستی هەر کەسێکدا بن ناچار دەبێ فرێیان بدا چونکە بەکەڵکی ئەو نایەن، بەڵام ئەمە بۆ من سامانێکی گەورەیە تەنانەت ئەگەر ونیش بن تواناکەم وەکو خۆی دەمێنێتەوە چونکە دەتوانم شتی تر بهێنمو بەکاریان بێنم، شتی ئاسایی لەدەستی مندا دەبێتە یەکێك لە عاجبایەتییەکان، لەگەڵ ئەوەشدا ئەو شتانە ئاسایی نین دەنا دەمتوانی چەند چلکەیەك یان چەند دەنکە گەنمێك یان پێستی گایەك هەڵبگرم، تەماشای ئەمە بکەن)).

لە کیسەیەکی بچووکی قوماش لەوحە قوڕە نووسراوەکانی دەرهێنا:

((ئەمە قوڕە بەڵام وەکو هەموو قوڕێك نییە، وەکو بەرد کوتراوەتەوەو شتی لەسەر نووسراوە، ئێستا تەنها یەکێکیان دەخوێنمەوە)).

دانەیەکیان نیوەی لەپی دەستی بوو بەهەردوو دەستی هەڵیگرتو دەستی کرد بە خوێندنەوەی:

((شەکوان، پەکوان، لەهووب، تەهتەهووب، دەردائیل، کەشکەشعەلیووش....)).

وشە سەیرەکانو ئاوازی دەنگی جادووگەرەکە چوار پیاوەکەی سەرسام کرد، چاویان ئەبڵەق بوو و مووی پێستیان ڕەق ڕاوەستا، جادووگەرەکە لەوحەکەی خستەوە ناو کیسەکە، پیاوێك وێرای پرسیار بکات:

((ئەمەت لە چ وڵاتێك هێناوە؟ بۆچی باشە؟)).

ئەوەش بوو کە سیامەند دەیویست:

((ئەم خشتانەم لە دوا شوێنی گەشتەکەم لە وڵاتی چینو ماچیندا دۆزییەوە. پێش ئەوەی سەفەر بکەم پیاوێك هاتە خەومو ئەشکەوتێکی ناو چیایەکی ئەو وڵاتانەی پێ پیشان دام *(دەبوایە سیامەند بیوتایە ئەوشکەتێکی شاخەکەی بەرامبەر شامار بەڵام زانی وا بڵێ ئیشەکەی بچووك دەبێتەوە)*. **پیاوەکە وتی خۆت بگەیەنەرە وڵاتی چینو ماچین شتێکم بۆ داناوی بڕۆ دەریبێنە، منیش وڵاتەو وڵات گەڕام تا گەیشتمە ئەویٚو ئەوانەم دەرهێنا، بەڵام کەسم نەدۆزییەوە بیانخوێنێتەوە. منیش دیسان وڵاتەو وڵات گەڕام تا فێری خوێندنەوەیان بووم.. بۆچی باشن؟ من پێتان ناڵێم بۆچی باشن، ئەمە نهێنیی خۆمە)).**

سیامەند هەستیکرد شتی زۆری بۆ باسکردن، لەوە زیاتر قسەیان بۆ بکات دەبێتە کەسێکی ئاسایی یان بەلای کەمەوە کەسێك شتێك، نەك هەموو شتێك، لەوان زیاتر دەزانێ.

بێدەنگ بوو و گوێی لە پیاوەکان گرت تا ئەو کاتەی خۆی مۆڵەتیدان بڕۆنەوە. چوار پیاوەکە چوونە دەرەوەو سیامەند دڵنیابوو گومانێکی خستۆتە دڵیان لەبارەی هەبوونی گەنجینە لەژوورەکەیدا، کەمێکی تریش ئەو گومانە دەگوێزنەوە بۆ ئاوایی، دەشمێنێتەوە هەندێ شت وەکو ئاژاوەکانی ئەو جارەی ناو ماڵەکان بقەومێنێ تا بەکردار دەسەڵاتی خۆی بسەلمێنێ. پیاوەکان لەسەری کۆڵانەکەدا بوون کاتێك سیامەند دەنگی فیشەکێکی بیست، ئینجا هاواری یەکێك لەپیاوەکان:

((ماڵ کاول.. ئەوە کێیە تەقە دەکات؟)).

جوحا چووە دەرەوە، پرسیاری کردو هەواڵەکەی هێنا:

((وتیان پیاوێك بوو لەدوورەوە تەقەی لێکردنو هەڵهات.. دەستی شکاوی! کەسیانی نەپێکا لەدوای خۆیەوە ژنەکەی بۆ بخاتە ڕۆڕۆ!)).

سیامەند ئەو ڕووداوەی بەهەند وەرنەگرتو بەسەر بە جوحای وت بچێتەوە سەر کاری خۆی کە جوحا نەیدەزانی ئەو

کارە چییە. جوحا چووە دەرەوەو پاش کەمێك سەگەکە لەدەرەوە بە شان پاڵی بە دەرگاکەوە ناو بە کەوا سەیرەکەیەوە چووە ژوورەوە، سیامەند بەدەرفەتی زانی:

((**بەڕای تۆ چی بقەومێنم باشە؟**)).

سەگەکە وەکو مردوو بەسەر لای چەپیدا کەوت، شتێکی خستەوە یادی سیامەند:

((**پەتا؟ نەخێر جارێ ماویەتی، جارێ زۆرمان بۆ پەتا ماوە**)).

جادووگەرەکە بەپشتا پاڵکەوتو سەیری دارەڕاکانی بنمیچەکەی کرد:

((**ئەمشەوم لەبەردەستدایە بیری لێبکەمەوە**)).

شەو خەو بەگوێی سیامەندی نەکرد، هەوڵەکەی تا درەنگ بێسوود بوو. لەکاتی تەپاوتلدا کوڕەکانی شاوەیس ئاغای بیرکەوتەوە کە خۆیان لەوە بەگەورەتر دەزانی بچنە لای کۆنە شوانی خۆیانو چاوەڕێ بوون ئەو بچێتە خزمەتیان. ڕۆستەم تەنانەت بێزیشی نەدەهاتەوە جوحای کۆنە شوانی خۆی داوا بکاتەوەو لەجیاتی ئەوە تەنها هەڕەشەیەکی بۆ ناردبوو کە بگەڕێتەوە.

ئەو لەوحەی کە بێ مەبەست خوێندییەوە تەنها نمایش بوو لەبەردەم چوار پیاوەکە، بەڵام دوو کوڕەکەی ئاغا لە نمایش زیاتریان پێویستە، دوا دەزووی خەو لە چاویدا نەماو ڕاپەڕی، پەنجەی لە سکی سەگەکە چەقاند، سەگەکە نووزەیەکی کرد، سیامەند خۆی دەگۆڕی:

((**کارێکی بچووکمان هەیە.. هەڵسە زوو دەگەڕێینەوە**)).

سەگەکە باوێشکێکی دا:

((**بەم شەوە؟**)).

خاوەنەکەی بۆی ڕوونکردەوە:

((**ئیشی ڕۆژ بۆ جادووگەران ناچارییە**)).

خانووی جادووگەرەکە لەوپەڕی باکووری گونددا بوو، چووە خوارەوە بۆ باشوور، گەیشتە تەنیشت ماڵی ئاغا، سەگەکانی بەردەرگا کەوتنە وەڕین، سەگەکەی سیامەند وەڵامی دانەوە، لەماوەی شەڕە وەڕینە کورتەکەدا سیامەند چەند وشەیەکی وتو فووی بەماڵەکەدا کرد:

((**شاوەیس ئاغاو کوڕەکانیو سەگەکانی لەیەك جیاناکرێنەوە**)).

بەرەو باکووری گوند کەوتەوە جووڵەو سەگەکە کەمێك بەرامبەر ماڵی دوو ئاغاکە وەستا. سەگەکە وەڕینێکی مابوو بۆ ئەو سەگەی لەخۆی بچووکتر بوو و وەکو ئەو زەردو قاچ کورت بوو بەڵام شێوەکەی جیاواز بوو، سەگێك بوو هەمیشە لەمسەر تا ئەوسەری سەربانی ماڵی ئاغا ڕایدەکردو بە خەڵك دەوەڕی. سەگەکەی سیامەند دەمێك بوو حەسوودیی ئەو نازدارییەی پێ دەبرد کە بە بۆچوونی ئاژەڵانەی خۆی شایەنی نەبوو چونکە لە خۆڕایی فشەی دەکردو خۆی دەنواند. سەگەکەی سیامەند نامەی کینە خۆی بۆ نارد ئینجا شوێنی خاوەنەکەی کەوت. کەمێك ڕۆشتو دوا ئاوڕی بۆ سەگە گەورەکانی بەردەرگای ماڵی دوو ئاغاکە دایەوە:

((**وەوەوەوەو... وەوەوەوەو.. وووووو... وەوەوەوەو.... وووووو**)).

سیامەند ئەو وەڕینەی دوایی سەگەکەی بیستو پێی وت:

((**بەو سەگانە بڵێ هەموو وەڕینی خۆتانو شەقی ئاغاکانتان بەرگەی چەند وشەیەکی ئاغاکەی خۆم ناگرن**)).

سەگەکە ڕای کردو پێشیکەوت، تەماشای کردو وەوی کرد:

((**ئەوەم پێوتبوون سەم سەم**)).

10

پەنجەکانی جادووگەر

بەیانییەکەی گوند قەرەباڵغیی پڕ جووڵە بوو. خۆر تازە هەڵهاتبوو و خەڵکی گوند لە ماڵی ئاغا وروژکابوون. سیامەند دەیتوانی جوحا بنێرێ، بەڵام حەزی کرد خۆی ڕووداوەکەو جێپەنجەی خۆی ببینێ، پۆشاکە ڕەشەکەی کردەبەرو دارە نەخشێنراوەکەی هەڵگرتو بە سەگەکەی وت شوێنی بکەوێ:

((**هەر کە نزیک بووینەوە پێشمبکەوە**)).

بەهێمنی لەماڵی ئاغا نزیککەوت، لەگەڵ ڕۆشتنیدا سووک دارەکەی بەزەویدا دەکێشا. پەنجا هەنگاو دوور لە قەرەباڵغییەکە وەستا، گوێی لە هاوارو ناڵەی ناو ماڵەکە بوو. جوحا بە هەناسەبڕکێ لەدواوە هات:

((**کە گوێم لە هاوارەکان بوو چوومە دەرەوەو هەواڵم هێنا کەچی لەماڵ نەبووی.. چۆن وا زوو دەرچووی؟**)).

جادووگەرەکە ئاوڕی بۆ نەدایەوە:

((**بەکورتی**)).

زبریی فەرمانەکە نەبوو بەڵکو هەناسەبڕکێ بوو نەیهێشت جوحا درێژدادڕی بکات:

((**ڕۆستەم ئاغاو برا بچووکەکەی وەکو جاران شەڕیان بوو، بەڵام ئەمجارە برا بچووکەکەی ڕۆستەم چەقۆی بۆ هەڵگرتو کەلەپاچەی کرد، ئێستا ڕۆستەم زامدارەو هاوارێتی، براکەشی بەری دەرگاکەی گرتووەو ناهێڵێ کەس بەهانایەوە بچێ**)).

سیامەند باقییەکەی تێگەیشت" ژنو منداڵەکان هاوار دەکەنو ناوێرن توخنی زۆراب بکەون. ڕووداوێکی گەورە بوو:

((**ژەمەکە چەورو قورس بوو، دەبوایە کەمێک دەستم شل بکردایە**)).

خەڵك زانییان ئەو گەیشتووە، گوێی لە چرپەی هەندێکیان بوو کە مەبەستیان نەبوو نهێنی بێ:

((**خەتای ئەمە، هەمووی خەتای ئەمە**)).

((**بەڵێ ڕاستە، لەو کاتەوەی هاتووە ئەم شتانە دەقەومێن**)).

ئەمەیە کە سیامەند دەیەوێ، ئێستاش کاتی سەلماندنی قسەکەیە. بەهێمنی لێیان نزیککەوت، ئاماژەی بۆ سەگەکە کرد بکەوێتە دوای نەوەك ڕێگەی بۆ نەکەنەوەو یەکێك شەقێکی لێبدا. بەدەستی چەپی ئاماژەی بۆ کردن ڕێگەی بۆ بکەنەوە، لەدڵی خۆیدا بەڵێنی پێدان:

((**زۆر لەوانە گومانیان هەیە، زۆریان وەکو شوانەکەی جاران تەماشام دەکەن، با بزانین دوای ئەمە دەڵێن چی**)).

زۆراب بە چەقۆیەکی خوێناویی گەورەو چاوێکی خوێناویترەوە لەناو دەرگاکەدا ڕاوەستابوو، سیامەند بەرامبەری وەستا، چەند وشەیەکی وتو فووی بەڕووی لاوە هەڵچووەکە کردو پشتی تێکردو ڕۆشت، جوحاو سەگەکەی شوێنیکەوتنو هەموو بێدەنگ چوونەوە ماڵ. جوحا چاوەڕێی ئاغا نوێکەی نەکرد دانیشێ، پەلەی بوو شتەکان بزانێ:

((**چیت وت؟ چیت لێکرد؟ تۆ وات بەسەر هێنابوو؟**)).

جوحا سەلماندوویەتی کە شایەنی ئەوە نییە سیامەند هەموو شتێکی پێ بڵێ:

((**سێ پرسیارت کرد ئەمەش سێ وەڵامەکەیە: شتێك.. شتێك.. بەڵێ**)).

جوحا سەری خولایەوە:

((**خۆزگە پرسیارم نەکردایە، هەموو جارێك پرسیارەکان زاوزێ دەکەن و وەڵامەکان دەمرن**)).

قسە زلەکە کاری لەسەر ئاغاکەی نەبوو، پێی وت دانیشێ تا بیریبخاتەوە:

((**بەئارام بوویتایەو زوو نەگەڕایتایەوە بۆ مەڕو بزنەکان و چنگی شاوەیس ئاغا و شۆربا گەرمەکەی کە هەفتەی جارێك پێت بەڕەوا دەزانرا شت فێردەبووی و خۆت سەری خەڵکت دەخولاندەوە**)).

جوحا ویستی بیبزوێنێ:

((**ئەی هیچ چاکەم لەگەڵتدا نەکردووە؟ کە گەڕامەوە پێت نەوتم چی بگێڕمەوە؟ ئەی یەکسەر ئەوەم نەکرد؟**)).

هەوڵەکە کاری نەبوو:

((**بەڵێ کردت و پاداشتەکەیت وەرگرت. لەبیرشت نەچێ لەم ڕۆژانەدا چ قسەی هەلەق و مەلەقت لەبارەی من و شای جنۆکان و خەزنەی حەزرەتی سلێمانت بڵاوکردۆتەوە؟**)).

جوحا شتێکی تری بیرکەوتەوە:

((**بەڕاست! دوێنێ ڕۆستەم ئاغا بەدواما ناردبووی..**)).

کێشای بە ناوچەوانی خۆیدا:

((**چۆن لەبیرم چوو؟ ڕۆستەم وتی ئاغا تازەکەت ئاگادار بکەرەوە چونکە زۆراب بەتەمایە شتێکی لێبکات**)).

سیامەند تەقەکەی دوێنێ بیرکەوتەوە و ددانی بەخۆیدا گرت تەقەی خۆی بەڕووی جوحا نەکات:

((**شوکور ئێستا بیرتکەوتەوە؟**)).

یاوەرەکە ویستی پاساو بۆ ئەو لەبیرچوونەوەیە بێنێتەوە:

((**بەڵام هەرچۆنێك بێ زانیبووت و زۆرابت شێت کرد**)).

سیامەند نەیویست لەوە زیاتر قسەی بێواتای لێ ببیستێ. بەپشتدا پاڵکەوت و سەری خستە ژێر سەری و ئاوڕی بۆ سەگەکەی دایەوەو بەو سەگەی وت کە لەو کاتەدا کلکی بادەدا:

((**بە جوحا بڵێ بچێتە دەرەوە**)).

کلکی سەگەکە وەستاو دوو گوێچکەی قیت بوونەوە، سەری لارکردەوەو چاوەکانی پرسیاری سەرسوڕمانیان تێدابوو:

((**جووجە؟**)).

سیامەند سەری بۆ لەقاند:

((**بەڵێ**)).

سەگەکە دڵنیا بوو و ئینجا ددانەکانی بۆ جوحا جیڕکردنەوە، فەرمانەکە لەسەر دڵی جوحا گران بوو:

((**بە سەگە خوێڕی دەڵێی دەرم بکات؟**)).

مڕەی سەگەکە زیاتر بوو، جوحا دوو دەستی خستە سەر سنگی و سەری نەوی کرد:

((**دەچمە دەرەوە بەڵام پێم بڵێ چیم کردووە سەگە خوێڕی لەمن باشتر بێ.. سەگێکی خوێڕی کە بە خەویش بیری لە یەك دەڵەسەگ نەکردووە**)).

سیامەند:

((**جیاوازیی نێوان ئەو و تۆ ئەوەیە ئەو فەرمانەکان جێبەجێ دەکات، جاری واشە خۆی شت پێشنیار دەکات، بەڵام تۆ تەنانەت لە فەرمانەکانیش تێناگەی. جوحا! پلەی دەستە ڕاستت لەمەترسیدایە**)).

جوحا جارێکی تر سەری نەوی کرد، سیامەند قسەکەی تەواو کرد:

((**... ئەگەر خۆت چاك نەکەی**)).

ئەوەش هەر لەسەر دڵی گران بوو:

((چیم کردووە؟ بۆچی خراپم؟)).

لەگەڵ ئەوەشدا چووە دەرەوە.

سیامەند بێخەم بوو لەو فووەی بەڕووی زۆرابی تووڕەو وورووژاودا کردی. پاڵکەوتو پەلەی تێپەڕبوونی ڕۆژەکەی نەبوو:

((هەتا کاری فووەکە دەردەکەوێ کارم هەیە بیکەم، زۆراب ئەمڕۆ یان بەیانی یەکێك لە دوو شتی بەسەردا دێ، دوو شت سێیەمیان نییە، یان هێمن دەبێتەوە، یانیش بەشێتی دەمێنێتەوە، هەر کامیان بێ هەر بە کاری منی دەزانن، گرنگترین شت ئەوەیە فووی خۆت بکەی بێئەوەی پێشەکی ئەنجامەکەی بە کەس بڵێی، ئەنجام هەرچییەك بێ لە گیرفانی خۆتدایە، سیامەند! ئاگات لە هەڵە بێ! سیامەند! یەك هەڵە هەموو کارەکەت دەسووتێنێ، بەتایبەت ئێستا کە سەرەتاتە... سەگ! لەوێ ماوی؟)).

سەگەکە سکی لەسەر بەڕەکە نووساندبوو و سەری لەناو جووتە دەستیدا چەقاندبوو و دوو چاوی نووقاندبوون، کە ناوەکەی بیست چاوی کردەوەو وەوێکی کرد بەلام دەنگی نەبوو:

((سەگ! کاتی هاتووە یاریی دەموچاوەکان بکەین، بچۆ جوحا بێنەرەوە)).

سەگەکە چووە دەرەوەو ماوەیەکی ویست تا جوحای دۆزییەوە، ماوەیەکی زیاتریشی ویست تا تێیگەیاند، کە چووشە ژوورەوە جادووگەرەکەی بینی وەکو جاران چوارمشقی دانیشتووە، بەلام دەمامکێکی نابووە دەموچاوی، جوحا لەشوێنی خۆیدا ڕەق بوو، سەگەکە وەوێکی کورتی ڕاچەڵەکینێکی کتوپڕی کرد.

سیامەند دەنگی گۆڕیبوو، بەدەنگێکی گڕ فەرمانی پێدان:

((دانیشن)).

جوحا لەشوێنی خۆیدا دانیشتو سەگەکە بەحەزەرەوە بەرەو خاوەنەکەی ڕۆشتو لەتەنیشتیدا دانیشتو سەیری هەموو لاکانی دەموچاوی خاوەنەکەی کرد، سیامەند دەستی پێکرد:

((دەموچاوێکی نوێم بۆ تۆ هەیە، بەلام دەبێ بزانی بۆچی بەکار دێ)).

جوحا لە دەمامکی ئاغاکەی وردبووەوە، دەموچاوێکی ڕەش بە دوو لاتەنیشتەکەی پرچێکی ڕەش ڕەق ڕاوەستاو، دوو ڕیز ددانی سپی دەرکەوتبوونو دەمێکی تووڕەو چاوێکی زەق. سامی جوحا نەڕەوییەوە:

((ئەگەر دەموچاوێکی وات بۆ من هەیە دەبێ کە نووستبم بیکەیتە دەموچاوم، لە ڕەزێ جوانتریشم بۆ بهێنی ناوێرم لەدەموچاوی بنێم)).

سەگەکە چاوی بەهەموو لاکانی دەمامکی خاوەنەکەیدا گێڕا، لەهیچ لایەکەوە دەموچاوە کۆنەکەی نەبینییەوە:

((سەم سەم دەموچاوی نەما)).

سیامەند دەمامکەکەی لابردو خستییە کۆشییەوە، سەگەکە قیت بووەوە، زمانی بردە دەرەوەو کلکی خێرا بادا:

((دەموچاوی سەم سەم گەڕایەوە)).

سیامەند کەمێکی ناو زۆری مێشکی خۆی بۆ ڕوونکردنەوە:

((ئەگەر نەخشەی خانووە تازەکەت بیر مابێ کە خەریکن دروستی دەکەن، ژوورێکی تاریکم لەپشتی هەموو ژوورەکان دروست کردووە. ئەوە ئەو ژوورەیە کە تێیدا نابێ بەبێ دەمامك کەس بمانبینێ)).

جوحا سەری خوراند، شتەکانی کەوتەوە یاد:

((لەبەرئەوەیە بە پیاوەکانت وت دیواری ئەم ژوورەم بۆ بەرزبکەنەوەو خۆت خێرا دەرگایەکت بۆ دانا تا نەچنە

ناویەوە، بەڵام ئەمە هەمووی بۆچی؟)).

سەگەکە ویستی بوەڕێ:

((**جووجە ڕاست دەکات.. بۆچی؟**)).

بەڵام سیامەند پێشکەوت:

((**جوحا پرسیار زۆر دەکەی**)).

سەگەکە سکی بە قاڵییەکە نووساندو چەناگەی خستە ناو جووتە دەستی:

((**جووجە پرسیار زۆر دەکات**)).

سیامەند کۆتایی بەهەموو شتێك هێنا:

((**دەموچاوێکت دەدەمێ دەبێ ڕێزی لێبگری، ئەو دەمووچاوە بەرزت دەکاتەوە. وریا بە نزم ڕاینەگری دەنا خۆت نزم دەبیتەوە**)).

جادووگەرەکە هەڵساو چووە ژوورەکەی تەنیشت، گەڕایەوەو دەمامکێکی بۆ هاوڕێکەی هێناو دایە دەستی:

((**بیکەرە دەموچاوت**)).

جوحا بەحەزەرەوە وەریگرت، چەند جارێك لەناو هەردوو دەستیدا ئەمدیو و ئەودیوی پێکرد:

((**بیکەمە دەموچاوم چیم لێدەکات؟**)).

سیامەند ئەوەی خۆی کردەوە دەموچاوی:

((**جوحا! تۆ لەم گوندە هیچ فێرنەبووی، تەنانەت وا دەزانم هەموو شتێکی شوانیش فێرنەبووی، دەمامك بۆ پڕکردنەوەی کەلێن پێویستە، بۆ بەخشینی شتێك پێمان کە هەندێ جار هەمانە بەڵام بۆ خەڵك ئاشکرا نییە، زۆر جاریش بۆ بەخشینی شتێك کە نیمانە، تێدەگەی؟**)).

جوحا بێ وەڵامدانەوە دەمامکەکەی خستە دەموچاوی، هەوڵی داو ڕێك نەوەستا، سیامەند بۆی چاك کرد:

((**ئێستا خۆت بە کەسێکی تر بزانە**)).

دەمامکەکە شێوەیەکی تر بوو، دەموچاوێکی سوور وەکو کەواکەی، مووی بۆز قیت وەستاو، گوێچکەکەی گەورە بەشێوەی گوێچکەی مشك، دوو لێوی گەورە. سەگەکە کەوتە مرەمڕ، سیامەندیش ئاوێنەیەکی بچووکی بۆ جوحا ڕاگرت.

جوحا بڕوای نەکرد لە جیهاندا ناشیرینی بەو جۆرە هەبێ:

((**سیامەند! وابزانم دەمووچاوەکانت لێگۆڕاوە، ئەمە بۆ تۆو ترسناکەکە بۆ من**)).

سیامەند یارمەتیی دا دەمامکەکە لێبکاتەوە:

((**لەژوورە تایبەتەکەدا دەبینی چەند گونجاوە، دەموچاوێکی گونجاوە بۆ پاسەوانێك ئاغاکەی لەو زیرەکترە**)).

تەقەی دەرگای دەرەوە هەرسێکیانی وریا کردەوە، سیامەند دەمامکەکانی هەڵگرتەوە، دەنگ لەدەرەوە هات:

((**ماڵەکە! ماڵەکە!**)).

جوحا دەستی درێژکردەوە دەمامکەکەی خۆی وەربگرێتەوە:

((**ئەو دەموچاوەم بدەرێ ئەوانەی پێ بترسێنم، هێندە بەرامبەر جادووگەری گەورەی ئاواییەکەمان بێڕێزن لەسەریەك لە دەرگا دەدەن و هاواریش دەکەن، وا دەزانن لە شاییدان**)).

سیامەند چووەوە ژوورەکەی تەنیشتو دوو دەمامکەکەی برد:

((**کاتی نەهاتووە، بچۆ بزانە چییان دەوێ**)).

دیمەنی پاسەوانی پشتی ئاغا بەدڵی جوحا بوو، بەتووڕەییەوە بەرەو دەرگای دەرەوە چوو، لەپشتی دەرگا

نزمەکەوە سێ سەرو سێ نیو سنگ دیاربوون، جوحا لەپشتی دەرگاکەوە قسەی لەگەڵدا کردن:

((**ئەو تەقەو هاوارەتان لەچییە؟ نابێ ڕێز لە جادووگەری گەورەمان بگرن؟ ناترسن فوویەکتان پیا بکات بتانکاتە سیسرك؟**)).

پەرۆشیی سێ کەسەکە کەمبووەوە:

((**جوحا، بە ئاغاکەت بڵێ دەمانەوێ بیبینین**)).

11

چوارەمی پێر

سێ پیاوەکە پەیامێکی گوندیان پێبوو. دوو پیاو بوون لەگەڵ خزمەتکاری قوتابخانەدا هاتبوون. دوو پیاوەکە داواکەیان بەکورتی بە جادووگەرەکە وت، ئاوایی متمانەی بەو دوو پیاوە هەبوو ببنە شێری بەردەم جادووگەرەکەو ئەوەیان پێ ڕاسپاردبوون واز نەهێنن تا لەگەڵیدا دەگەنە ئەنجام، بەڵام سام لەو جادووگەرە پێش ئەوەی بگەنە ماڵەکەی گەیشتبووە دڵی خۆیان. ویستیان زوو ڕزگاریان بێ:

((**خەڵکی ئاوایی دەڵێن لەو کاتەوەی گەڕایتەوە شتی سەیر ڕوو دەدەن، شتی سەیرو خراپ. ئەوان دەڵێن زۆرابت شێت کردووە، دەیانەوێ چاکی بکەیتەوە تا هەموو ئاواییەکەی نەسووتاندووە**)).

سیامەند دوو چاوی نووقاندن:

((**ئەی باوکی زۆراب؟ ئەو فەوتا و هیچی بۆ نەسووتێنرا**)).

دوانەکە مابوویان تێبگەن جادووگەرەکە مەبەستێتی بڵێ ئەو شاوەیس ئاغای فەوتاندبوو.

((**چیت دەوێ؟**))، یەکێکیان وتی.

((**لەخۆتەوە ئەو شتانە ناکەی، تۆ شتێکت هەر دەوێ**))، ئەوەی تر ڕوونی کردەوە.

یەکەمیان ئەگەرێکی دوورخستەوە:

((**بڕوا ناکەین پارەت بوێ. تۆ خەزنەکانی حەزرەتی سلێمانت دۆزیوەتەوە**)).

هەموو بێدەنگ بوون. سیامەند تەماشای ئەوەی تریانی کرد:

((**تۆ دەڵێی چی؟ من چیم دەوێ؟**)).

هەردووکیان پێکەوە:

((**نازانین**)).

سیامەند چاوەڕێی نەدەکرد داواکارییەکە وا زوو بکرێ بەڵام هەلەکەی لەدەست نەدا:

((**یەکەم شت ئەوەیە نامەوێ زۆراب و ڕۆستەم لەمڕۆ بەدواوە ئاغا بن**)).

داوای ئەو لاوە شکاندنی یاسای گەردوونە:

((**شتی وا نابێ، شتی وا قەت نەبووە**)).

ئەوە ناڕەزایی یەکێکیان بوو، بەڵام ناڕەزاییەك بەهۆی ترسەوە. ئەوەی تر واقیعیتر قسەی کرد:

((**ئێستا کەسیان ئاغایەتیی بۆ ناکرێ. یەکێکیان نیوە مردووە، ئەوەی تریان نیوە شێتە**)).

جوحا لەپشتی ئاغا نوێکەیەوە بەپێوە وەستابوو. چاوێکی نووقاندو ئەوەی تری زەق کرد:

((**ئەی توتکەکانی تر؟**)).

یەکێکیان حەسوودیی بە جوحای کۆنە شوانی برد کە دەتوانێ بێباك باسی کۆنە ئاغاکانی بکات:

((**تا دوێنێ توتکە نەبوون**)).

جوحا بەفیزەوە چووە پێشەوەو تەنیشت ئاغاکەی وەستا:

((**جادووگەری مەزنی گوندەکەمان کێی بیەوێ دەیکاتە تووتکە سەگ، لەم سەگە بچووکتر**)).

پێی بەرزکردەوەو خستە سەر سەری سەگەکە. جیڕەی ددانەکانی سەگەکە بیستراو سیامەند چاوی لە جوحا داگرت بگەڕێتەوە پشتەوە. جوحا هەر بەفیزەوە جووڵاو لەگەڕانەوەیدا چاوی لێی نەبوو و پێی بە کلکی سەگەکە نا. سەگەکە، کە فەرهەنگی مرۆڤ کاری تێکردبوو، لوورەی کرد:

((**وەووووو... جووجە سەگ!**)).

دوو پیاوەکە پەیامی گوندەکەیان گەیاندو لە پەیامەکەی سیامەند تێگەیشتن. زوو هەڵسان و خواحافیزییان کرد. سیامەند بە خزمەتکاری قوتابخانەکەی وت بمێنێتەوە. خزمەتکارەکە تا ئەو کاتە بێدەنگ بوو، دارجگەرەکەی بەشانازییەوە دەکێشا. ئەو زووتر بە خزمەتی ئەو جادووگەرە گەیشتووەو لەو کاتەی دوانەکە هەست بە سام و نامۆیی لەو شوێنەدا دەکەن ئەو هەست دەکاتماڵی خۆیەتی.

دوانەکە ڕۆشتن. جوحا چاوەڕێ بوو دیار نەمێنن بۆ ئەوەی لە ئاغاکەی بپرسێ. دیار نەمان و پرسیاری کرد:

((**چۆن بووم؟**)).

سیامەند ئاگای لێنەبوو:

((**نیو باش.. نیو تەپاڵە**)).

جوحا تەماشای خزمەتکارەکەی کرد تا بزانێ چەند لای شکاوە، بەڵام خزمەتکارەکە هەر بەشانازییەوە دارجگەرەکەی دەکێشاو لەو حساباتەی جوحاوە دوور بوو.

سیامەند پرسیارێکی کتوپڕی لەو خزمەتکارە کرد کە دوو لێوی بەفیزەوە دوا مژی قووڵیان لەو دارجگەرەیە دەدا پێش ئەوەی لەیەکتر جیاببنەوە:

((**کەرەکەت بەچەند دەفرۆشی؟**)).

دوو لێوی خزمەتکارەکە دەمی دارجگەرەکەیان بەرداو پرسیارێك بەسەر دوو چاویدا نیشتنەوە پێش ئەوەی لەچاوەوە بۆ سەر زمان دەرپەڕێ:

((**کەری من؟ کەری منت بۆچییە؟**)).

جوحا پرسیارێکی قووڵتری کرد:

((**ئەسڵەن کەرت بۆچییە؟**)).

دوو چاوی تووڕەی سیامەند ڕوویان تێکردو پێیان وت: ((**لە تۆم نەپرسیوە**)).

ئەو چەند چرکەیەی پرسیاری جوحاو وەڵامی ئاغاکەی بەس بوون بۆ خزمەتکارەکە بزانێ دەرفەتە برێك پارەی باشی دەستبکەوێ:

((**کەرێکی دەگمەنە، دڵم نایەت بیفرۆشم**)).

سیامەند دەرکی بە نیازە گڵاوەکەی کرد، جوحا لەجیاتی ئەو قسەی کرد:

((**پێی بفرۆشی باشتر نییە لەوەی بە فوویەك بۆت بتۆپێنێ؟**)).

خزمەتکارەکە ترسا بەڵام زانی نابێ وا زوو کۆڵ بدات:

((**کەر عەقڵی بە شت ناشکێ تا جادوو کاری لێبکات**)).

سیامەند بیریخستەوە:

((**ئەی ئەو ڕۆژەی تۆم بۆ شارەکە نارد؟**)).

جوحا بیریکەوتەوە کە دەبێ دەوری یاوەرو پاسەوانو یاساوڵی ئاغاکەی ببینێ. خۆی تووڕە کردو بەو ئاغایەی وت:

((**واز لە کەری ئەو بێنە، مام عەول دوو کەری هەیە یەکێکیانت بە کراسی بەرییەوە دەداتێ**)).

کەس قسەی نەکرد ئەویش ئاوازەکەی گۆڕی:

((**بیفرۆشە ئەگینا خێری لێ نابینی**)).

سەگەکە حەزی نەکرد ئاژەڵێکی تر شەریکی بێ:

((**جووجە ڕاست ناکات**)).

ئینجا جوحا مامەڵەکەی لا شیرین کرد:

((**دەتوانی کەرێکی تر بکریو بە باقیی پارەکە پیرەژنێکی تر بهێنی**)).

پیاوەکە مەسەلەکەی هێناو برد بەڵام لەکۆتاییدا زانی قازانجێتی. کەری لاسار دەفرۆشێو یەکێکی گوێڕایەڵتر دەکڕێو باقییەکی باشی بۆ دەمێنێتەوە. نرخ بەرزدەکرایەوەو دادەبەزێنرا تا گەیشتە ئاستێك لە شوێنی خۆیدا ڕەق بوو و نەیویست لەوە زیاتر بجووڵێ. مامەڵەکە کۆتایی پێهاتو پیاو چوو گوێدرێژ بهێنێ. گوێدرێژەکە بەڕێزێکی زۆرەوە هێنرایە ناو حەوشەی خانووەکەو خاوەنە کۆنەکەی قۆڵی خۆشەویستییەکی ساختە لە ملی ئاڵاندو وا پیشانی سیامەند دا شتێکی بەنرخی لەدەستداوە:

((**دڵم بەوە خۆشە هەموو ڕۆژێك دەتبینم**)).

گوێدرێژەکە مابووی بەو مامەڵەیە بزانێ دەنا دەیزانی ئەو هەستەی خاوەنەکەی دووڕووییە، بەڵام ئەو باوەشەی هەر لا سەیر بوو و بەپاڵ بیرکردنەوە لەو گۆڕانکارییە کتوپڕە وردە سەرنجی هەبووە:

((**پیاوی ناشیرین کای من دەخوات سەرم دەگرێ بۆ ئەوەی کای من بخوات**)).

دیمەنە پڕ سۆزەکە درێژەی کێشاو قەناعەتی ئاژەڵەکە بەو بۆچوونەی بەهێزتر بوو، خۆی بۆ بەرگری لە مافەکانی خۆی ئامادە کرد:

((**پیاوی ناشیرین لە ماڵی گەورە کای من دەخوات لە ماڵی گەورە سەرم دەگرێ بۆ ئەوەی کای من بخوات.. با نەیهێڵم**)).

ملی بۆ پێشەوە ڕەپ کردو توند زەری. پیاوەکە ملی کەرەکەی بەرداو جادووگەرەکەی دڵنیا کردەوە:

((**ئەوەتا ئەویش پێی ناخۆشە لێ دووردەکەومەوەو دەڵێ مەمفرۆشە**)).

بەسووکی کێشای بە ڕوومەتی کەرەکەو بۆی دووبارە کردەوە:

((**دڵم بەوە خۆشە ڕۆژانە دەتبینم**)).

سیامەند ڕێورەسمی وەرگرتنی ئەو ئەندامە نوێیەی دەستپێکرد:

((**بەتۆوە بووینە چوار**)).

خزمەتکارەکە بە پەنجە بژاردی:

((**نەخێر قوربان بەوەوە بووینە پێنج**)).

سیامەند دەستی بەسەر ملی کەرەکەدا هێنا:

((**خۆتی تێمەخە. تۆ یەدەکی**)).

خزمەتکارەکە تێنەگەیشت بەڵام پارە پێی وت تێگەیشن شتێکی زیادەیە. جوحاو سەگەکە تەماشای ئاغاکەیان دەکرد، ئەوانیش هیچ تێنەگەیشتن. سووربوونی ئاغاکەیان لەسەر ئەو کەرەی کە کەرێکی ئاساییەو تاکی ئاوایی نییە شتێکی سەیر بوو.

سیامەند کورتانی کۆنی دایەوە بە خاوەنی کۆنو گوێدرێژی بەرەو چەم بردو سیانەکە شوێنی کەوتن. لەناو چەمدا سیامەند ئاوی بەسەر ملو سەری کەرەکەدا دەکرد، ئینجا لەشی. پێستی کەرەکە بێ ئاو سەرمای بوو، ئێستاش دەلەرزی. ڕێورەسمی وەرگرتنەکە تەواو بوو و چوارەکە گەڕانەوە ماڵو سیامەند پارچە قوماشێکی ڕەشو سووری تێکەڵاوی لە سندووقەکە دەرکردو کردی بەسەر پشتی کەرەکە. دوو قوماشی درێژی دوو لێواری ئەو کورتانە تەنکە بوونە تەنگەی ئەو کورتانەو لەژێر سکی کەرەکە پێکەوە گرێی دران. ئینجا ڕووی کرد دوو مرۆڤو سەگەکە:

((**مرۆڤ بەهەڵە لە کەر تێدەگات. کەر دەرك بە زۆر شت دەکات بەڵام وەکو مرۆڤ پەلە ناکات. جگەلەوەش کەس وەکو کەر ناتوانێ ببێتە ئامێرێکی گونجاو بۆ جادوو. دەتوانم بە کەرێك شتی عاجباتیی زۆر بکەم، خاوەنە کۆنەکەی ئەمە دەزانێو بەچاوی خۆی بینیویەتی**)).

خاوەنە کۆنەکەی سەری جووڵاند.

دیمەنی دوو پیاو و دوو ئاژەڵەکەی گوند سەیر بوو. ئەو ماڵەی ئەو چوار بوونەوەرەی تێدا دەژیان بووە شوێنێك خەڵك سڵی لێبکەنەوە. سەرەڕای ئەو سامەش سیامەند هەستی دەکرد هێشتا ماوە سەروەریی ئەو لاوە قبووڵ بکەن کە لەماوەیەکی کەمدا لە شوانێکی ژێر دەستی شاوەیس ئاغاوە بووە جادووگەرێکی سامناك. سیامەند لە هەنگاوی دوای ئەوە دەترسا. ئەگەر ئەو هەنگاوە سەرکەوتوو نەبێ ماوەیەکی زۆری دەوێ تا ئەو ناوبانگەی بگەڕێنێتەوە.

سیامەند بیری لەو هەنگاوە دەکردەوە کاتێك زۆراب دەرفەتەکەی خستە بەردەستی. شێتییەکە زۆرابی بەردابوو. وەك سیامەندیش چاوەڕێی کردبوو" ئاوایی چاکبوونەوەی زۆراب هەر وەك شێتبوونەکەی بۆ فووی ئەو جادووگەرە گەڕاندەوە. زۆراب هەموو شتێکی لە زمانی خەڵك بیستو بڕیاری دابوو دەست بخاتە ناو دەستی ئەو لاوەی توانایەکی نائاسایی سەلماندبوو. زۆراب نۆکەرێکی بۆ لای سیامەند نارد پێی بڵێ سیامەند لە سەردانێکی ئاغا ئاگادار بکاتەوە. سیامەند زانی ڕووداوەکان لەوە خێراتر دەڕۆن کە بەتەمای بوو. زۆراب لەوپەڕی بێهێزیدایە دەنا داوای دەکرد کۆنە شوانەکەی باوکی بچێتە لای.

((**با بێت**))، سیامەند وەڵامی خزمەتکارەکەی دا.

زۆراب هەر ئەو ڕۆژە گەیشتە ماڵی جادووگەرەکە. جوحا دەرگای بۆ زۆراب کردەوەو فەرمووی لێکرد. جوحا فەرمانی ئاغا نوێکەی بەجێهێنا کە هیچ شتێکی ناشایستە بەرامبەر زۆراب نەوترێ:

((شەڕەکەمان نەك هەر کۆتایی نەهاتووە بەڵکو دەستیشی پێ نەکردووە)).

زۆراب چووە ناو حەوشە گەورەکەو گوێدرێژەکەی بینی کا دەخوات. تێبینیی قوماشە ڕەشەکەی سەر پشتی کرد:

((دونیا دەورانە! باوکی ئاغام مردو ڕۆستەم بە برین و حەیای خۆیەوە ڕۆشتووە، منیش ناچاری کۆنە شوانی باوکم بووم. کەری ئەولاتری کەرێتیش بۆتە ئاغایەك لەوانەیە ئەمڕۆ یان سبەینێ دەبێ فەرمان لەو وەربگرم)).

گوێدرێژەکەش ئاوڕی بۆ دایەوە:

((ئەو زەلامە لەو پیاوە دەچێ لە خانووی گەورە بوو لە دیوار دەرچوو دەرگای سەمدەم دەخوا خاوەنەکەی گیای ناداتێ دەچێ دەرگای سەمدەم دەخوا با دەریبکەم)).

لەو کاتەی زۆراب پێی نایە سەر هەیوانەکە بە یەك ژەمو بە لووڕەوە بەرەوڕووی زەڕی:

((ئاااااااااااااا)).

زۆراب ڕاچەنی و دوو هەنگاوی خێرای بەناو هەیوانەکەدا هەڵهێنا. ویستی پەشۆکاویی خۆی بە بێزاری داپۆشێ:

((کەرەکەتان بێئەدەبە. خراپ پێشوازی لە میوان دەکات)).

دەرفەتیش بوو بۆ جوحا کەمێك لە ڕێنمایی و فەرمانەکەی ئاغاکەی لابدات کە لەژوورەوە چاوەڕێ بوو:

((کەر هەر کەرە! وا دەزانێ جارانە کوڕانی ئاغا خاوەن ماڵی هەموو ماڵەکانی گوند بن کێیان پێ خۆشە ژنی بدەنێ)).

دیارییەکی تر چاوەڕێی زۆراب بوو. سەگەکە لەدەرگای ژووری سەر هەیوانەکە دەرچوو. خێسەی لێکردو ددانەکانی لێ جیڕکردنەوە. زۆراب هانای بۆ جوحا برد:

((ئەو سەگەم لێ دووربخەرەوە)).

جوحا داوای لە سەگەکە کرد:

((ئاغا نەیوت ڕێزی لێ بگرن؟)).

سەگەکە وازی لە مڕەکەی هێناو هەڵبەزییەوەو دوو مرۆڤەکەی جێهێشتو چووە حەوشە. بەڕووی گوێدرێژەکە وەڕی:

((باش زەب زەب ناشیرینت ترساند)).

گوێدرێژەکە کای لەناو دەمیدا دەهێناو دەبرد، نیوەی کاکە لەدەرەوەی دەمییەوە بوو:

((پیاوەکە لە ماڵی گەورە لە دیوار دەرچوو دەرگای سەمدەم دەخوات خاوەنەکەی گیای ناداتێ دەرگای سەمدەم دەخوات دەرمکرد)).

ئەوەی زۆراب لەپێشوازیدا بینی و بیستی وای لێکرد بڕیار بدات هەرچۆنێك بێ ئەو لاوە سەیرە بخاتە ڕیزی خۆیەوەو ڕێککەوتنێکی لەگەڵدا ئەنجام بدات ئیتر هەر جۆرە ڕێککەوتنێك بێ. زۆراب چووە ژوورەوەو سیامەندی بینی دانیشتنە سەیرەکە دانیشتووەو لەبەری هەڵناسێ. سیامەند چاوەڕێی تێپەڕبوونی ئەو چەند چرکەیە بوو" ئەو چرکە کەمانەی تێیاندا بۆ زۆراب هەڵناسێ پردی مەترسین" یان لێی دەپەڕێتەوە، یانیش دەکەوێتە ناو شیوەکە. زۆراب دانیشتو هیچی نەوت. سەرو سیمای زۆراب بۆ سیامەندی ئاشکرا کرد کە ئەو زەلامە جوان بەو ئاوەی خۆی دەیەوێ شێلراوە.

میوانەکە یەکسەر دەستی پێکرد وەك بترسێ ڕۆستەمی برای بە زامەکانییەوە بگەڕێتەوە گوندو بۆ ڕێککەوتن لەگەڵ جادووگەرەکە پێشی بکەوێ:

((ڕێك بکەوین باشە. دەزانم تۆ بووی منت شێت کردبوو، هەر تۆش بووی چاکتکردمەوە، گوند دەڵێ ئەو خێوەی

باوکی کوشتم تۆ لەو وڵاتە دوورانەوە بۆت ناردبوو)).

سیامەند لەپڕ لە پردەکە پەڕییەوەو کەوتە سەر زەوییەکی تەختی بێ پردو بێ شیو. بەناڕەزاییەکی دەستکردەوە وەڵامی دایەوە:

((**ئەی تەقەکە؟**)).

سیامەند نەیویست بڵێ تۆ خۆت تەقەکەت کردووە نەوەکو ئەو کەسە پیاوێکی زۆراب بووبێ. زۆراب وتی من بووم:

((**شتێك بوو کردمو دووبارە نابێتەوە.. چۆن زانیت؟**)).

سیامەند نەیویست بڵێ خێوەکان پێیان وتبوو، ڕەنگە زۆراب زانیبێتی ڕۆستەم بە جوحای وتووە، ئەگەر نەشیزانیبێ دەرفەتە بۆ نانەوەی ئاژاوەیەکی تر لەنێوان دوو براکە:

((**ڕۆستەمی برات بە جوحای وتبوو.. وا نییە جوحا؟**)).

جوحا سەری لەقاندو زۆراب تووڕە بوو:

((**ڕۆستەمی سەگ!**)).

هەموو شتێکی بۆ باس کرد. خۆیو براکەی ڕێککەوتن ناکۆکییەکانیان وەلاوە بنێنو شتێك بەرامبەر ئەو کۆنە شوانەی باوکیان بکەن کە سەرەتا جوحای بۆ لای خۆی برد پاشان خزمەتکاری قوتابخانەکەو وا دیارە کەسی گوند لەدەوری ئەواندا ناهێڵێتەوەو ئەوەندەی پێ ناچێ لە گوندەکەی باوکیان دەریانپەڕێنێ. ڕۆستەم پێی وتبوو تەقە لە سیامەند بکاتو بیکوژێ، ئەویش ڕانە مەڕەکەی بۆ دەگەڕێنێتەوە. ئێستاش دەرکەوت ڕۆستەم بە جوحای وتبوو بەڵکو سیامەند پێش ئەو دەست بوەشێنێ:

((**بەم جۆرەش لەهەردووکمان ڕزگاری دەبێ**)).

گەڕایەوە سەر باسە کۆنەکە:

((**وتم ڕێکبکەوین.. ئێستا سوورم ڕێکبکەوین**)).

دڵت خۆش بێ سیامەند، بەڵام دەریمەخە:

((**چ جۆرە ڕێککەوتنێك؟**)).

زۆراب:

((**بەدڵی خۆت. حەز دەکەی تۆ ئاغاو من ئاغا**)).

سیامەند:

((**ئەی ڕۆستەمی برات؟**)).

زۆراب:

((**ڕۆستەم لەپیاوەتی کەوتووەو ڕۆشتووە، پیاویش بێ ناهێڵم بێتەوە**)).

سیامەند دوودڵیی نەماوە:

((**چۆن سەیری ڕۆستەم دەکەم وەهاش سەیری تۆ دەکەم. من حەزم لە دوو ئاغایی نییە**)).

ئەوەیان لەسەر دڵی زۆراب قورس بوو، بەڵام ویستی بزانێ چیی بۆ دەمێنێتەوە:

((**خۆ ناشێ بمخەیتە ڕیزی جوحاوە؟**)).

سیامەند بە پەنجەکانی یاریی بە نەخشەکانی سەر دارە نەخشدارەکەی دەستی کرد:

((**زۆرت بۆ دەمێنێتەوە.. پارەو سامان. بەستە دەوڵەمەندی ئاوایی بی**)).

زۆراب براکەیو زەویو ڕانەمەڕەکانی بیرکەوتەوە کە ناچاربوو جێیانبهێڵێ:

((**رازیم**)).

ئومێدیشی بە داهاتوو گەورە بوو:

((**من موڵکانەو ئاغایانەو توورەکانەو چیبی تری خۆم وەردەگرم، پووشانەش بۆ من و تۆ بە نیوەیی**)).

ئەو شتانە بەسن بۆ ئەوەی گوند وەك زۆراب و براکەی و باوکی ڕقی لێی بێ:

((**نە پووشانەو نە پشقلانە. ئاوی ئاسمانە دەشت و شاخ پڕ لە گیا دەکات ئیتر پووشانەی چی؟ لەوەڕگە لە ئاواییەکەم بۆ هەموو کەسێکە**)).

بە چەند ددانێکی تیژ گازی لە وشەی ((ئاواییەکەم)) گرت تا بەگوێی زۆرابدا بزیقێنێ. زۆراب تازە قبوولی کردبوو، گومانیشی لەو بێتەماعییەی ئەو لاوە هەبوو:

((**بەهەر حاڵ من موڵکانەو شتەکانی تری زەوییەکانی خۆم وەردەگرم، تۆش کەیفی خۆتە ئەگەر زەویت کڕییەوە. ناشزانم چی لەگەڵ ئەو چوار چڵمنە دەکەی کە بۆمان دەرپەڕین و چەند پارچە زەوییەکیان کڕییەوە**)).

سیامەند ئەوانەی مەبەست نەبوو. جوحاش شتێکی هەبوو بە زۆرابی بڵێ:

((**سوورانەش لە کەس وەرناگری**)).

سوورانە ئەو باجەیە باوکی کچ دەیدا بە ئاغا کاتێك کچەکەی شووی کرد. جوحا نیازێتی شتێکی تر بڵێ و سیامەند چۆن توورە دەبێ با ببێ:

((**بەڵام ئەگەر تۆ کچێکت بە شوو دا لەبیرت نەچێ سوورانە بە سیامەند ئاغا بدەی**)).

قسەکە مستەکۆڵەیەك بوو لەسەر لووتی زۆراب. زۆراب بە لمۆزی ئاوساوەوە تەماشای سیامەندی کرد بەڵام ئەم دیفاعی لە کەرامەتی میوانەکەی نەکرد، جوحا بۆ یەکەم جار ناوی ((سیامەند ئاغا))ی بۆ بەکارهێنا. بۆ یەکەم جاریش سیامەند چاوێکی پێزانینی گرتە هاوڕێکەی.

مامەڵەکە لەگەڵ زۆرابدا بڕایەوە و لەو ساتەوە سیامەند بووە ئاغای دێکەو گەیشت بە ئامانج، زۆر لەوە خێراتر کە خەونی پێوە دەبینی، کە بینیشی گەیشتووە نەیویست دەرفەتەکە بڕوات:

((**سبەی ئاوایی کۆبکەرەوەو ئەوە بە خەڵکەکەی بڵێ**)).

زۆراب بەسەر ڕەزامەندیی ناچاریی دەربڕی و هەڵسا، بەخێراییش دەرچوو پێش ئەوەی سەگەکەو گوێدرێژەکە بەوەڕین و زەڕین بەڕێی بکەن.

سیامەند تەنیا مایەوەو دەبوایە خۆشی بەرزیبکردایەتەوەو سەری لە دارەکانی بنمیچەکە بدایە، بەڵام هەستی ئێستای جیاوازە. خۆی ئەو هەستەی خۆی لای سەیر بوو" ئەوەی دەیویست دەستیکەوت، بەڵام کوا شیرینیی ئەو سەرکەوتنە؟ ئەو وای دانابوو پاش گەڕانەوەی بکەوێتە ململانە لەگەڵ شاوەیس ئاغاو کوڕەکانی" سەرەتا ناکۆکی دەخاتە نێوان باوك و کوڕەکانییەوە، پاشان ناکۆکی بگاتە شەڕ. وای دانابوو ململانەکە درێژخایەن بێ، بەڵام ئێستا دەبینێ لە مانگێك کەمتری برد. لاوەکە سەری باداو ویستی ئەو هەستە لە مێشکی وڕی ڕاو بنێ پێش ئەوەی بەتەواوەتی لە دڵی دەری بکات:

((**زوو هات.. با زوو بێت.. خەفەتی چیمە؟**)).

هاتنە ژوورەوەی سەگەکە بەهەڵبەزینەوە زیاتر وریای کردەوە. سەگەکە چاوی بەژوورەکەدا گێڕا:

((**زەب زەب کوا؟**)).

سیامەند بەپەنجە ئاماژەی بۆ سەگەکە کرد نزیك بێتەوە. سەگەکە چوو و خاوەنەکەی دەستی بەسەریدا هێنا:

((**زانیوتە سبەی ئاهەنگە؟**)).

بەخاوی دەستی ڕاوەشاندو وەك سەرچۆپییەکی گرتبێ. سەگەکە سەری لار کردەوەو سەرسوڕمانی دەربڕی:

((**سەمسەم ژن دەهێنێ**)).

سەری بە لاکەی تردا لار کردەوە:

((**خوشکی زەب زەب ناشیرین دەهێنێ**)).

دوو مرۆڤو دوو ئاژەڵەکە خۆیان بۆ سبەینێ ئامادە کرد. خزمەتکاری قوتابخانەکەیان بانگ کرد تا بچێتە شارو شتی پێویستی ئاهەنگەکەیان بۆ بکڕێ، قەیدیش ناکات ئەگەر بۆ سبەیش ببێتە پێنجەمیان. سیامەند تەنیا مایەوەو ڕاکشا. تەماشای دارەڕاکانی بنمیچەکەی کردو دەستی کرد بە ژماردنیان. بیستوسێ دار بوون. زەردەخەنەیەك چووە سەر لێوییەوە:

((**بوون بە ئاغاو لە ئاغا گەورەتر... بیستو سێ ساڵ تەمەن.. لەناو هەموو دونیادا تاکم.. کێ بەو تەمەنە بۆتە ئاغا؟ لە ئاغاش گەورەتر؟ چەند زوو هات**!!)).

دوو چاوی نووقاندنو بیری لە سبیو ئاهەنگەکەی کردەوە.

بەشی سێیەم

ئاغای نوێی شامار

12

پەتا

((**چاوەڕێی گەیشتنم دەکەن. ئەمڕۆ ڕۆژێکی مێژوویییە بۆ شامار**)).

ئەو لاوەی تازە گەیشتبووە گوندەکە پەلەی کرد بگاتە ئەو قەرەباڵغییەی لێوەی دیاربوو. خەڵکی ئاوایی‌و چەند ئاواییەکی دەوروبەری لەسەر ڕاخەر لەو زەوییە فراوانەی نێوان ماڵی ئاغای کۆن‌و قوتابخانەکە دانیشتبوون. هەموو تێکڕا" گەورەو بچووك، ژن‌و پیاو، چاوەڕێی گەیشتنی زۆراب‌و جادووگەرەکە بوون. پێشوەخت هۆکەیان دەزانی: زۆراب ئاغا بەناوی هەموو بنەماڵەی شاوەیس ئاغاوە لەبەردەمی گوندەکە ڕایدەگەیەنێ کە کۆنە شوانی گوندو جادووگەری ئێستای دەبێتە گەورەی ئاوایی، ماڵی شاوەیس ئاغاش تەنها وەکو بنەماڵەی دەوڵەمەند دەمێنێتەوە. گوندەکە لەوە بەدوا دوو دەوڵەمەندی تێدا دەبێ، دوو دەوڵەمەند یەکێکیان ئاغایە. زۆراب پێی شەرم بوو خەڵك لە ماڵی خۆیدا کۆبکاتەوە، سیامەندیش پێی باشتر بوو ڕێوڕەسمەکە لەوێدا نەکرێ. زەوییەکی فراوانی ناو گوند بۆ نمایش گونجاوترە.

دووبارەی کردەوە: ((**چاوەڕێی گەیشتنم دەکەن. ئەمڕۆ ڕۆژێکی مێژوویییە بۆ شامار**))و گەیشتە ئاپۆڕەکە.

لاوەکە تێبینیی کرد کەس ئاوڕی لێنەداوەتەوە: ((**تەماشای کوێ دەکەن؟**)). تێبینیی کرد کەس تەماشای ئەو ناکات، باسی ئەویش ناکەن. ئەوان باسی شتی ترو کەسی تر دەکەن. لەکۆتاییدا پیاوێك لاوەکەی بینی:

((**تۆ خەڵکی زەنانی؟**)).

لاوەکە پێی ناخۆش بوو ئەو پیاوە نەیناسییەوە:

((**نەء، بەوێدا تێنەپەڕیوم، خەڵکی ئەوێش نیم.. چۆن نازانی من کێم؟**)).

کێیەو کێ نییە بەلای ئەو پیاوەوە گرنگ نەبوو، ئەو چاوەڕێی کەسێکی گرنگتر دەکات، دیارە ئەو لاوەش هەر بۆ بینینی ئەو کەسە گرنگە هاتووە.

لاوەکە تەماشای کردنەوە" هەموو پێکەوە قسەیان دەکردو ئاگایان لە هاتنی ئەو نییە، هەرچییەکیش دەڵێن ناوی قوتابخانەی تێدا نییە. لاوەکە نەیویست بڕوا بکات چاوەڕێی گەیشتنی ئەو نەبوون:

((**ئێستا نا کەمێکی تر دەزانن مامۆستای قوتابخانە هاتووە**)).

خەڵك لەناکاو بێدەنگ بوون، ئەوانەی دانیشتبوون هەڵسان ئینجا کەوتنەوە قسە:

((**هات.. زۆراب ئاغا هات**)).

زۆراب گەیشتە ناوەڕاستی خەڵکە چاوەڕێکەو قاڵییەکی سەر زەویی بۆ چۆڵ کرا لەسەری دانیشێ. سیامەند خزمەتکاری قوتابخانەکەی ناردبوو ئاگاداری بکاتەوە کەی زۆراب دەگاتە جێ تا دوای ئەو بچێ. خزمەتکاری قوتابخانە زۆرابی بینی‌و خێرا چوو سیامەند ئاگادار بکاتەوە. سیامەند بە جوحای وت لەپێشییەوە بڕوات‌و گوێدرێژەکە لەگەڵ خۆیدا بێ. خۆی دوای جوحاو گوێدرێژەکە، سەگەکەش لەتەنیشتی خۆی.

دیمەنێکی سەیر بوو گوند بینی" دوو مرۆڤو دوو ئاژەڵ بە پۆشاکە ڕەش‌و سوورە سەیرەکەیانەوە هاتوون، خزمەتکاری قوتابخانەکەش بەفیزەوە بەدوایاندا دەڕوات. دیمەنەکە بۆ مامۆستای قوتابخانەکە سەیرتر بوو. ئەو دیمەنی وای تەنانەت لەناو شاریشدا نەبینیوە. جارێك لە سینەمایەکی گەڕۆکدا شتی سەیری لەو جۆرە بینیبوو بەڵام ئەمە دیمەنێکی جیاوازە.

دوو مرۆڤو دوو ئاژەڵەکە، لەدوای هەمووشیان خزمەتکاری قوتابخانە گەیشتنە ناوەڕاستی قەرەباڵغییەکە. زۆراب هەڵساو پێشوازیی لێکردن. سیامەند دانیشتو بێئەوەی قسە بکات دەستی بۆ کۆنە ئاغا جووڵاند کە دەست بکات بە قسەکردنو ڕوونکردنەوە. زۆراب ڕووی کردە خەڵک:

((**ئێوەمان کۆکردۆتەوە تا ئەوەتان پێ بڵێین: خوا خۆی دەبەخشێو خۆی دەسەنێتەوە. باوکم تا مرد ئاغای ئەم دێیەو سێ دێی ئەودیو کەژ بوو. دوای مردنی باوکم کەسانێکی بێوەفا بینییان ناخۆشی کەوتۆتە بەینی خۆمو ڕۆستەم ئیتر هەر دێیەك کوێخایەکی بۆ دروست بوو. ئێستاش کە تەنها ئێرەم بەدەستەوە ماوە دەیدەمە سیامەند. زەوییەکانی خۆم بۆ خۆم دەمێننەوە ئەویش کەیفی خۆیەتی پووشانەو شتی تر وەربگرێ یان نا**)).

تەماشای سیامەندی کردو چاوەڕێ بوو ئەویش قسە بکات. سیامەند ئەوەی وت کە زۆراب دەیویست:

((**ئێمەش بۆ هێشتنەوەی ڕێزو حورمەتی ماڵی شاوەیس ئاغا بڕیارمان دا هەرچی موڵکی کوڕەکانی ئەو لەدەستی خۆیاندا بیانهێڵینەوە. ئێوە دەزانن پێویستمان بەو موڵکانە نییە**)).

وەکو کەسێکیش لەسەر شانۆ بێ هەردوو دەستی بەرزکردنەوە:

((**ئەوەی جادووگەری مەزنو هێزە نادیارەکان پێیان بەخشیوین زۆر لە زەویو چەمو لەوەڕگە بەنرخترە.. تەهتەهووب، لەهووب، کەشکەشعەلیووش**)).

بڕیارێکی خۆخۆشەویستکردنیش لەو کاتەدا پێویست بوو:

((**بڕیاریشم دا پووشانە نەمێنێ، موڵکانە لەو چەند کەسە وەرناگرم کە زەوییان هەیە، نە موڵکانەو نە ئاغایانەو نە توورەکانە، هەرچییەکی تریش هەقی خۆمە دەیبەخشمەوە بە خۆتان**)).

ئەو غەڵبەغەڵبەی دوای ئەو بڕیارە لەو خەڵکەی بیست پێی وت ئاغایەتییەکەی ئەمڕۆ دامەزرا، داوای هەر جۆرە ڕێزێکیش بکات یەکسەر دەستیدەکەوێ.

مامۆستای قوتابخانە لە نیوەی نمایشەکە تێگەیشت. قسەکانی زۆرابو سیامەندو بەخششەکەی سەیر بوون، هاواری سیامەندیش بۆ بوونەوەرە نادیارەکان سەرنجی ڕاکێشا. هەستی کرد درەنگ گەیشتووەو بێئەوەی بزانێ بەرەیەکی تری نەزانیو خورافەتی بۆ کراوەتەوە. بۆشی دەرکەوت گوند چاوەڕێی ئەو نەبووەو ئەو هێشتا ماوێتی پێ بنێتە سەر یەکەم بستی ڕێگەکە. بڕیاری دا چاوەڕێی کۆتایی ئاهەنگەکە بێ ئینجا یەکسەر دەست بکات بەهەڵوەشاندنی ئەو خورافەتەی ئاشکرا دیارە کاری لە مێشکی ئەو خەڵکە کردووە.

سیامەند بەپەنجە ئاماژەی بۆ جوجا کرد. جوجا نەیزانی ئاغاکەی چیی دەوێ. لەشوێنی خۆیدا بێجووڵە وەستاو پڕ بەدەمی زەردەخەنەی بوو. سیامەند ڕووی تێکردو خێسەی لێکرد. جوجا زانی ئاغاکەی شتێکی تری لێ دەوێ. دوو برۆی دایان لە یەکو بەخێسەوە تەماشای خەڵکی کرد. سیامەند زانی هەڵەی خۆیەتی" دەبوایە پێشتر پێی بوتایە دوای ئەو ئاماژەیە چی بکات. بە فەرمانێکی زبرەوە پێی وت:

((**بە خزمەتکاری قوتابخانەکە بڵێ شیرینییەکە ببەشێتەوە**)).

جوجا تێگەیشتو ئەو توورەکەیەی هەڵگرت کە پشتی گوێدرێژەکە هەڵیگرتبوو. دایە دەستی خزمەتکاری قوتابخانەکەو پێی وت ئەو قەندە لەتکراوانە بەش بکاتو یەکی چنگێك کلۆی شەکریان بداتێ.

سیامەند پەرۆشیی خەڵکەکەی بینی کاتێك کلۆ شەکرەکەیان وەردەگرت. ویستی پیشانی بدات کە ئاغای نوێ دەتوانێ لەوە زیاتر ببەخشێ:

((**ڕۆژانی داهاتوو خواردنتان بۆ دروست دەکەم، لەجیاتی شەکر تێر گۆشت دەخۆن**)).

سەگەکە لەشوێنی خۆیدا هەڵبەزییەوە:

((گۆشت.. تێر بخۆن گۆشت)).

جوحا وایزانی ئەگەر قسە بکات قسەیەکی گرنگ دەکات:

((لەسایەی ئاغای تازەمان هەموو ڕۆژێك پیاوانی ئاوایی.. بڵێم پیاوان و ژنانی ئاوایی تێر گۆشت دەخۆن، هەموو ڕۆژێك شایی دەبێ)).

سیامەند زانی پێویست ناکات ئێستا بەدرۆی بخاتەوە کە ئەوە هەموو ڕۆژێك نابێ. گوێدرێژەکە تەماشای خەڵکەکەی دەکرد دەمیان دەجوولێتەوە:

((خەڵك لەماڵیان گیا ناخۆن مەڕەکان گیاکەیان خوارد خەڵك برسییانە مناڵەکانیان دەخۆن مناڵەکانیان گیاکەیان تەواو کرد سەمدەم گیای سپییان دەداتێ بۆ ئەوەی مناڵەکانیان نەخۆن)).

مامۆستاکە جادووگەرەکەی بیست باسی خزمەتکاری قوتابخانە دەکات و زانی ئەوە یەکێکە لە کارمەندانی ئەو دەزگایەیە کە پێویست ڕووناکی بڵاوبکاتەوە کەچی ئێستا بۆتە ئامێرێکی دەستی پیاوی خوڕافەت. ویستی لێی تووڕە بێ بەڵام بیریکەوتەوە کە ئەو تەنانەت خۆشی بە کەس نەناساندووە.

خەڵك ماوەیەك لەوێدا مانەوە ئینجا ویستیان پاش ڕۆشتنی ئاغای کۆن و نوێ بڵاوەی لێبکەن. مامۆستا نەیهێشت هەموو بڕۆن. چووە سەر بەردێك و هاواری کرد:

((دانیشتوانی شامار! وەرن بۆ ڕووناکی، وەرن بۆ زانست)).

دانیشتوانی شامار ئەو دیمەنەیان لا سەیر بوو، یەکەم جارە کەسێك ببینن وتار بدات. پیاوێك سەرسوڕمانی لەو ساڵە سەیرە دەربڕی:

((وەڵڵا لەژیانماندا شتی وامان نەبینیوە.. جارێ ساحر.. جارێ یەکێکی تر هاوار دەکات.. تۆ کێی کوڕە و بۆچی هاتووی؟)).

لاوەکە هاواری کردەوە:

((من مامۆستای قوتابخانەکەم.. هاتووم مێشکتان بکەمەوە.. لە تاریکییەوە بۆ ڕووناکی بتانبەم)).

مامۆستاکە لە بەردی وتارەکە دابەزی و بۆ لای خزمەتکاری قوتابخانەکە چوو و قۆڵی گرت:

((تۆ خزمەتی شوێنێکی پیرۆز دەکەی چۆن بەڕەوای دەزانی شوێنی دەججالێکی وەکو ئەوە بکەوی؟)).

خزمەتکارەکە تێنەگەیشت:

((ها؟)).

مامۆستاکە فەرمانی پێدا:

((تۆ لای من ئیش دەکەی، هەردووکمان لەخزمەتی پێشکەوتندا کاردەکەین)).

خزمەتکارەکە هەر تێنەگەیشت بەڵام شوێنی مامۆستاکە کەوت کە بەرەو قوتابخانەکە دەچوو. مامۆستا چووە ناو قوتابخانەکە. یەکەم وانەی دەستپێکرد:

((بەتۆوە دەست پێدەکەم. پێویستە تۆ یەکەم کەسی گوند بی بزانێ زانست ڕووناکییە)).

مامۆستاکە پەلەی بوو شتەکان بەو پیاوە بڵێ کە دارجگەرەکەی دەکێشا و نەیدەزانی باس لە چی دەکرێ:

((تۆ پیاوێکی زەحمەتکێشی. سەدان هەزار وەکو تۆ هەن چەوساوەی دەستی شێخ و ئاغان، ئێستاش دەبینم لەناو گوندەکەتاندا چەوسێنەرێك لە جۆرێکی تر هەیە. شێخ و ئاغا خوێنتان دەمژن، جادووگەرەکەش لەهەمان چەشنە)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە بۆ یەکەم جار قسەی کرد:

((**با ژوورەکەت پیشان بدەم. پێشتر ژووری ساحرەکە بوو**)).

مامۆستا فەرمانی پێدا:

((**هەر ئەمڕۆ جاڕ بەناو ئاواییدا بدە. سبەی یەکەم ڕۆژی قوتابخانەیە**)).

جانتا قورسەکەی دایە دەستی خزمەتکارەکە:

((**سی دەفتەری بچووک لەناو ئەم جانتایەدا هەن. هەر قوتابییەك دوو دەفتەری بەردەکەوێ. دواتر هی تریان بۆ دەهێنم. قەڵەمو لاستیکی خەتکوژانەوەو شتی تریشی تێدایە. سبەینێ یەکەم وانە دەست پێدەکەین**)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە جانتاکەی وەرگرتو بۆی بردە ژوورەکەی خۆی، بۆ مامۆستاکە پێکەنیو بۆی دووبارەکردەوە:

((**ئەمە ژووری ساحرەکە بوو**)).

چووە دەرەوەی قوتابخانە بۆ گەیاندنی نامەی مامۆستا. بەدەم ڕێگەوە بەپەنجە دەیژمارد:

((**با من دەرسی یەکەم دەستپێبکەم.. یەك.. دوو.. سێ.. سێ ئاغام هەیە**)).

خەریکی ژماردن بوو کاتێك دەنگێك لەپشتەوە بانگی کرد:

((**تۆ..**)).

خزمەتکارەکە ئاوڕیدایەوە، جوحا بوو:

((**وەرە ئاغا تۆی دەوێ**)).

سیامەند چاوەڕێی خزمەتکاری قوتابخانەکە بوو. پێش ئەوەی ئەو قسە بکات لێی پرسی:

((**ئەو کوڕە چییە کە تازە بۆ دێ هاتووە؟**)).

خزمەتکار:

((**مامۆستای قوتابخانەکەیە**)).

سیامەند ئەو ڕۆژانەی بیرکەوتەوە کە باوکی خستبوویە بەر حوجرەیەکی شار. بەرهەمی ئەو ماوەیەی حوجرەکە بوو توانی هەندێ وشە بخوێنێتەوەو بنووسێ، بەڵام ئێستا زانیارییەکی زۆرتری دەستکەوتووە، زۆرتر لەوەی قوتابییانی حوجرەکانو قوتابخانەکان، زانیاریشو دەسەڵاتیشی دەستکەوتووە، دەوڵەمەندییەکی بێوێنەش کە چاوەڕێی دەکات.

((**قوتابخانە؟!**))، سیامەند لەبەرخۆیەوە وتی، خزمەتکارەکەش وایزانی لەگەڵ ئەوێتی:

((**بەڵێ قوتابخانە**)).

سیامەند خزمەتکارەکەی بە پەنجەیەك ڕەوانە کردەوەو بەتەنیا لەگەڵ یادی کۆنتری ژیانیدا مایەوە، وەکو خەونێك ببینێ دووبارەی کردەوە:

((**قوتابخانە!!**)).

* * * * *

مامۆستا پەلەی بوو. ڕۆژی دووەمی گەیشتنی کەوتە کار. هەر ئەو ڕۆژەش توانی قەناعەت بە چەند باوکێك بکات منداڵەکانیان بۆ قوتابخانە بنێرن. شەش منداڵ بۆ مامۆستا کۆببوونەوە. مامۆستا یەکەم وانەی دەستپێکرد:

((**بیستووتانە ناوم چییە؟ من ناوم کەریمە بەڵام پێم خۆشە بە ڕائد بانگم بکەن. من هاتووم لە تاریکییەوە بەرەو ڕووناکی بتانبەم. یەکەم دەرس با دەست پێبکەین: زانین ڕووناکییەو نەزانی تاریکییە.. لەدوامەوە بیڵێنەوە**)).

پێویستی کرد مامۆستا چەند جارێکی تر ئەوە بڵێتەوە تا منداڵەکان فێر بن لەدوای ئەوەوە بیڵێنەوە. وانەکە دەستپێکردو تا تەواو بوو مامۆستا بەرز دەیوتو ئەوان دەیانوتەوە، سەرەتا نزم، پاشان لە مامۆستا بەرزتر:

((زانین ڕووناکییە.. نەزانی تاریکییە، زانین ڕووناکییە.. نەزانی تاریکییە، خوێندەواری چاوڕۆشنییە.. نەخوێندەواری کوێرەوەرییە)).

مامۆستا وانەکەی کۆتایی پێهێناو بڕیاری دا وانەی داهاتوو هاواری تریان فێر بکات:

((ژەنگی سەدان ساڵی جەهالەت لەناوتاندا ماوەتەوە.. هەمووی لێدەکەمەوە)).

مامۆستا ڕائد کەمێك لە ژوورەکەیدا مابووەوە کاتێك خزمەتکاری قوتابخانەکە لە دەرگاکەی دا. خزمەتکارەکە نامەیەکی پێبوو بیگەیەنێ:

((سیامەند ئاغا تۆی دەوێ)).

ڕائد نەیزانی خزمەتکار باس لەچی دەکات:

((سیامەند ئاغا کێیە؟)).

خزمەتکار:

((چۆن نایناسی؟ سیامەند.. ئاغای تازەی گوندەکەمان.. جادووگەری گەورەی گوندەکەمان)).

ڕائد:

((ئیشم نە بە ئاغایەو نە بە جادووگەر، ئەگەر ئەو ئیشی بە منە با ئەو بێت)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە ئامۆژگاریی هەبوو بۆ ئەو لاوە:

((دوژمنایەتیی سیامەند باش نییە، ئەو دەتوانێ بە فوویەك وات لێبکات دیارنەمێنی)).

مامۆستا سوور بوو:

((تاکەی کۆنەپەرستان مێشکتان بەو توڕرەهاتانە دەشۆنەوە؟ ئەوەی ئاغاکەت و هەموو ئاغاکانی جیهان دەیکەن تەنها بۆ ئەوەیە تا کۆتایی ژیانتان بتانچەوسێننەوە، ئینجا دوای ئەوە نۆرەی منداڵەکانتان دێ بۆ ئەوەی بیانکەنە کۆیلەی خۆیان)).

وەکو قسەکانی تری مامۆستاکە، خزمەتکارەکە لەو قسانە تێنەگەیشت، سەری باداو چووە دەرەوە:

((هەقم چییە؟ بە ئاغا دەڵێم مامۆستا نایەت)).

دەبوایە ڕازی نەبوونی مامۆستاکە بچێتە لای ئاغای نوێ بەبێدەنگی بڕوات، ئەوە یەکەم شکستە:

((با کەس نەزانێ ناردبووم بەدوایدا)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە سەری بۆ فەرمانی سیامەند نەوی کرد. سیامەند بیری لە ڕێگەی تر کردەوە بۆ ناسینی مامۆستاکەو تواناکانی، بەڵام پێش ئەوە پێویستە مێشکی خۆی بە شتی گرنگتر سەرقاڵ بکات، یەکەم شتیش ئاهەنگی گەورەی بوون بە ئاغا کە دەبێ بیگێڕێ. دەبێ هێندە گەورە بێ ناوبانگی بگاتە ئەولاتری شاری سوڵتان ئاباد.

سیامەند بڕیاری دابوو چەند ڕۆژێکی تر ئاهەنگەکە بگێڕێ، هەموو گوندەکانی دراوسێش بانگ بکات، چەند کەسێکی ناوداری شاریش. سیامەند جوحای بانگ کردو دڵنیا نەبوو بتوانێ کارەکە بەڕێوەبەرێ:

((ئەگەر پێت ناکرێ قسە بکە، نامەوێ دەستم بڕی)).

جوحا بەدڵگەرمییەوە دادکۆکیی لەسەر توانا ئیدارییەکانی کرد:

((تاقیم بکەرەوە، ئەگەر نەمتوانی یەك کچم بۆ مەخوازە)).

تاقیکردنەوە بەدڵی ئاغاکەی نەبوو:

((ئاهەنگەکە وەکو تۆ پەڕپووت دەربچێ ئابڕووم دەچێ، ئەو کاتەش هیچ شتێك قەرەبووی ئەو ئابڕووە تکاوە ناکات هەتا ئەگەر لەبەرچاوی خەڵك سەریشت بڕم)).

جوحا سوور بوو، سیامەندیش چاری نەبوو. ئەو سەرەتایەتی و نایەوێ لەیەکەم کارییەوە پشت بە کەسێکی گوندەکەوە ببەستێ.

ڕۆژی دواتر سیامەند هەموو ڕێنماییەکانی ئامادەکردبوو. خۆی و جوحا چوونە چوونە دەرەوەی ماڵ. سەگەکەو گوێدرێژەکەیان لەگەڵ خۆیاند بەرەو دەرەوەی گوند برد. لەدەرەوەی گوند خزمەتکاری قوتابخانەکە پێیان گەیشت. بڕیار درا ببێتە هاوڕێی کارەکەی جوحا. سیامەند هاوڕێکەی بەڕێکردو بەردەوام بیریدەخستەوە:

((**جوان لە شار ڕەفتار بکە. ئابڕووی ئیشە تازەکەت و جلەکانت مەبە. نەکەی قسەی قۆڕت بۆ بکەن تۆش گێل گێل پێبکەنی**)).

دوا ئامۆژگاریشی کرد:

((**بەردەوام تۆ سواری گوێدرێژەکە بە، تەنها لە چۆڵەوانیدا با خزمەتکاری قوتابخانەکە سوار بێ. نابێ کەس بتبینێ بەپێوە دەڕۆی و خزمەتکارەکە سوار بووە**)).

جوحا سوار بوو و خزمەتکاری قوتابخانەکە تەنیشت گوێدرێژەکە وەستا، سیامەند زللەیەکی لە سمتی گوێدرێژەکە دا تا بکەوێتە ڕێ. کەرەکە سووک یەك جار زەڕی:

((**سەمدەم دەستی قورسە لێم دەدا دەستی قورسە با بجووڵێم**)).

سیانەکە کەوتنە جووڵەو گوێدرێژەکە بۆ جاری دووەم زەڕی. سەگەکە بەڕووی پشتیاندا وەڕی:

((**ئاگادار بن**)).

بەڕووی خاوەنەکەشی هێواشتر وەڕی:

((**جووجە شت نازانێ**)).

سیامەند تەماشای سەگەکەی کرد:

((**دەزانی تا ئێستا ناوی خزمەتکاری قوتابخانەکە نازانم؟ ئێستا ناوی کەرەکەش نازانم.. ناویان بنێین چی؟**)).

* * * * *

جوحاو خزمەتکاری قوتابخانە گەڕانەوەو کەرەستەکانی ئاهەنگەکەیان هێناو هەندێ ڕاسپاردەیان گەیاند. ڕۆژی ئاهەنگەکەش میوانەکان بەڕێکەوتن بەڵام کاتێك گەیشتن بینییان گوند خرۆشاوە. نەخۆشییەکی کتوپڕ کەوتبووە ناو ئاژەڵەکانی ئاوایی و ژمارەیەکی لێ کوشتبوون. گوند هانای بۆ سیامەند برد. خەڵك ئەو نەخۆشییەیان پێشتر نەبینیبوو، هەبوونی جادووگەرێکیش لە گوندەکەیاندا هیوای ئەوەی بۆ هێنان چارەسەرێك بدۆزرێتەوە پێش ئەوەی نەخۆشییەکە تەشەنە بکات.

جادووگەر فەرمانی دا کە نابێ ئاهەنگی بوون بە ئاغا دوابخرێ، لەگەڵ ئەو ئاهەنگەش چارەسەری ئەو پەتایە دەکات. پێشنیوەڕۆی ئەو ڕۆژە لەلایەکی ئاوایی خواردنی ئاهەنگ ئامادە دەکرا، لەلاکەی تریش پیاوانی ئاوایی خۆیان و مەڕو بزن و مانگاکانیان لای حەوزێك ئاوەوە کۆببوونەوە، میوانەکانیش چاوەڕێ بوون بزانن جادووگەر چیی بۆ دەکرێ.

سیامەند لە ماڵەکەیدا کیسەیەکی پیشانی جوحا داو پێی وت ناواخنەکەی بخاتە ناو توورەکەیەکی بچووکەوەو کە لەناو خەڵکەکە بە پەنجە ئاماژەی بۆ کرد بیداتە دەستی. جوحا تێبینییەکی بەجێی هەبوو:

((**بێگومان وەکو کیسەکەی ئەو ڕۆژە کە لە شار بۆت هاتبوو بە سەری پەنجە بیگرم و نەیکەمەوەو دوایی پاك دەست بشۆم.. وایە؟**)).

سیامەند بە کەللە پێی وت وا نییە:

((**حەز دەکەی ئەمەیان بکەرەوەو هەمووی بخەرە ناو دەمتەوەو بە گووپ بۆم بێنە**)).

جوحا هیچ شتێك لە ئیشەكانی جادووگەرەكە تێنەدەگەیشت. ئەو كاتە بیریكەوتەوە كە تەنانەت كاتێك هاوڕێكەی شوان بوو لە زۆر شتی تێنەدەگەیشت.

خەڵكەكە چاوەڕێیان كرد جادووگەر بێتە لایان، مامۆستاش لەگەڵیاندا چاوەڕێ بوو و هەوڵی دەدا تێیانبگەیەنێ زانست چارەسەرە نەك جادوو، بەڵام دەبوایە پێشتر باسی بكردایە زانست چییە چونكە ئەوان وشەی زانستیان نەبیستبوو. مامۆستا كۆششی دەكردو ئەوان چاویان ڕووكردبووە ئەو شوێنەی جادووگەرەكەی لێوە دەردەكەوت، كاتێكیش دەركەوت هەموو پشتیان كردە مامۆستاو بەرەوپیرییەوە چوون.

جادووگەر بەخۆیو پۆشاكی ڕەشییەوەو دەمامكی سامناكییەوە دەركەوت. سەگەكە پێشی كەوتبوو، جوحا بە دەمامكەكەیەوەو گوێدرێژەكە شوێنی كەوتبوون. خزمەتكاری قوتابخانەكە نەیویستبوو لەو شانازییە بێبەش بێ" ئەو ڕۆژە وازی لە مامۆستاكە هێنابوو و ڕێشمەی گوێدرێژی جادووگەرەكەی گرتبوو. سیامەند كاتی بەفیڕۆ نەداو دەستیكرد بە خوێندنەوەی چەند وشەیەك بەئەسپایی كەس نەیدەزانی واتاكەیان چییە. بێئەوەی ئاوڕبداتەوە دەستی بۆ ئاستی شانی بەرزكردەوەو بە پەنجە ئاماژەی ((**بیهێنە**))ی بۆ جوحای پشتی خۆی جووڵاند. جوحا لەشوێنی خۆی نەجووڵاو سیامەند ددانی بەخۆیدا گرت لێی تووڕە نەبێ كە لە زمانی پەنجەو ئاماژە تێناگات. بە سووكی وەرچەرخاو ڕوویكردە جوحاو بەدەنگێكی زبر پێی وت:

((**توورەكەكە**)).

ئینجا جوحا تێگەیشت، توورەكەكەی دایە دەستی ئاغاكەی. جادووگەرەكە تووڕەكەكەی وەرگرت. دەستیكرد بە وتنی چەند وشەیەكی نادیار. ئاردێكی سپیی ناو تووڕەكەكەی ڕۆكردە ناو حەوزی ئاوەكە. جارێكی تر وشەكانی وتەوەو بە خەڵكەكەی وت:

((**ئاژەڵەكان نزیك بكەنەوە**)).

ئاژەڵەكان نزیكخران، سەرەتا مەڕو بزنەكان. جادووگەر دەستی خستە ناو حەوزەكە. دەستە تەڕەكەی دەرهێناو بەدەم وتنی وشە سەیرەكانەوە دەستی بەسەر ئاژەڵەكاندا تكاند. هەموو ئاژەڵەكان لە پرژەی ئەو ئاوەیان بەركەوت. پاشان ئەوەی لەگەڵ گاو مانگاكان كرد، ئینجا ڕووكردە خەڵكو پێی وتن پەتا نەماو كاتێتی ئاهەنگەكەیان دەستپێبكەن.

ئاهەنگەكە سەركەوتنی دووەمی ئەو ڕۆژەی سیامەند بوو. هەموو شتێك بەپێی نەخشەكە بەڕێوەچوو و ئاشكرا دەركەوت میوانەكانی دێكانی ترو شارۆچكەكە بە چیرۆكێكی سەرسوڕمێنەرەوە دەگەڕێنەوەماڵەوە.

سیامەندو پێرەكەشی گەڕانەوە ماڵەوە، لەڕێگەشدا بوو كاتێك گوێی لە مامۆستاكە بوو دەیقیڕاند:

((**ئەمە خوڕافەتە، ئەمە دواكەوتنە**)).

سیامەند نیگەران نەبوو چونكە میوانەكان ڕۆشتبوو، لەگەڵ ئەوەشدا بۆی دەركەوت كە دەبێ سنوورێك بۆ ئەو مامۆستایە دابنێ. ئەو لەو خەیاڵەدا بوو و جوحا تا گەیشتەوە ماڵ لەبارەی چارەسەری ئەو پەتایەوە دەیپرسی:

((**چیت خوێند؟ ئەو ئاردە سپییە چی بوو؟**)).

سیامەند دەترسا جوحا هەواڵی كیسەكەی تر كە جوحا بە سەری پەنجە هەڵیگرتبوو ئاشكرا بكات، ئەو كاتەش مامۆستاكە بگاتە ئەنجامێك:

((**خراپە بیزانی، زۆر خراپە بپرسی، زۆر زۆر خراپە باسی بكەی**)).

سەگەكە وەڕی:

((جووجە زمانی ناوەستیٚ)).

گوێدرێژەکە لەدڵی خۆیدا گلەماندی:

((سەمدەم ئاوی کرد بەسەر مەڕەکان سەمدەم مەڕەکانی کردە منداڵی خۆی مەڕەکان کاکەی دەخۆن سەمدەم لەگەڵ مەڕەکان دەنویٚ ئەوانیش گاز لە گوێچکەی دەگرن)).

چارەسەری جادووگەرەکە هەروەکو ئاهەنگەکەی لەبەرچاوی ئاوایی بێوێنە بوو و نەخۆشییەکە ڕەوییەوەو هیچ ئاژەڵێکی تر مردار نەبووەوە، بەڵام مامۆستاکە نەبەزیبوو و تووی گومانی لەناو دڵی خەڵکدا دەچاند، دەیوت جادووگەر کاتی خۆی شوان بووەو دەیزانی ئاژەڵی تر مردار نابنەوەو ئەوەی کردبووە منەتی جادووەکەی. مامۆستا زۆری ئەوە وتەوە، تەنانەت ئەوەشی وت کە ژەهر مەڕەکانی کوشتبوو و ئەوە دەستی جادووگەرەکەی تێدا بوو.

مامۆستاکە لە مامۆستاکانی خۆی فێر ببوو ئەو شتەی مەبەستێتی خەڵك قەناعەتی پێبکەن سەدبارەو هەزاربارە بکاتەوە تا ئەو کاتەی باوەڕی پێدەکریٚ. ئەمجارەش، هەروەکو زۆر جاری تر، ئەو شێوازە سەرکەوتنی بەدەستهێناو هەندیٚ پیاوی گوند کەوتنە گومانو حەزیان کرد دڵنیا بن. زۆرابیش لەلای خۆیەوە هانی دەدان بچنە لای جادووگەرو ئەو قسانەی ڕووبەڕوو بکەنەوە.

دوو پیاو چوونە لای ماڵی جادووگەرو ماوەیەك وەستان بۆ وەرگرتنی مۆڵەتی چوونە ژوورەوە بەڵام کەس نەچوو بەدەمیانەوە، ئەوانیش بەحەزەرەوە چوونە ژوورەوە. سیامەند دەیزانی بۆچی هاتوون. دوو پیاوەکە چوونە ئەو ژوورەی جادووگەرەکە تێیدا دانیشتبوو و بینییان بخووردی سووتاندووەو لەسەر ئەژنۆ لەبەردەمیدا دانیشتووە. بەپەنجە ئاماژەی بۆ کردن دانیشنو بەردەوام بوو لەسەر وتنی وشە سەیرەکانی:

((تەهتەهووب.. لەهووب.. کەشکەشعەلیووش.. چیت پێیە پێم بۆ هەواڵی ئەمڕۆ پێم بڵێی؟)).

ماوەیەك بێدەنگ بوو وەك گوێبگریٚ، دوو پیاوەکە بێدەنگ چاویان بڕیبووە جادووگەرو دووکەڵەکەی بەردەمی، ئینجا گوێیان لێبوو دەپرسیٚ:

((کیٚ؟)).

دەنگێك لەشوێنێکی نادیارەوە هات وەك دەنگێك لەناو بیرێکی قووڵەوە دەرچووبیٚ:

((مامۆستاکە)).

جادووگەرەکە سەری بادا وەك بڵیٚ گوێڕایەڵی فەرمانەکەیە. سەری بۆ دوو میوانەکە بەرزکردەوەو ئارەقی ناوچەوانی سڕییەوە:

((ئینجا بەخێربێن)).

دوو پیاوەکە تۆقیبوونو مەبەستی هاتنەکەیان لەبیرچووبووەوە:

((قوربان ئەوە جنۆکەکە بوو قسەی کرد؟)).

سیامەند پرسیارەکەی پشتگوێخست:

((ببوورن کەس نەهات بەدەمتانەوە. جوحا کەرەکەی بردووەو نەگەڕاوەتەوە)).

دوو پیاوەکە ویستیان بزانن:

((جنۆکەکە چی وت؟ مامۆستاکەی بۆچییە؟)).

سیامەند وەك باسی شتێکی بیٚ ئەهەمیەت بکات:

((هیچ نییە، خۆم چارەسەری دەکەم)).

پێش ئەوەی کەسیان قسەیەکی تر بکات کەرەکە لەدەرەوە زەڕی. خۆیو جوحا بوون لەدەرەوە گەڕابوونەوە

ماڵەوە. جوحا چووە ژوورەکەو دوو میوانەکەی پشتگوێخست:

((**قوربان دواکەوتم، کەرەکە..**)).

سیامەند نەیهێشت تەواوی بکات چونکە دەیزانی قسەیەك دەکات بێئەوەی بیری لێبکاتەوە:

((**قەید ناکات**)).

بەڵام جوحا سوور بوو لەسەر ئەوەی بێ بیرکردنەوە قسە بکات:

((**قوربان کەسێکم بینی بەپەلە لە ژوور...**)).

دەنگی ئاغاکەی زبرتر بوو:

((**قەید ناکات.. دانیشە**)).

خێرا ڕووی کردە دوو پیاوەکە:

((**مامۆستای قوتابخانە ئاغاکانی تووڕەکردووە. دەترسم ئاوایی تووشی فەتارەت بێ، مامۆستا قسە بە ئاغاگەورەکان دەڵێ**)).

دوو پیاوەکە لەوە زیاتر نەمانەوەو ڕۆشتن. ئاوایی تێگەیشت دەستێکی جانەوەرە ترسناکە نادیارەکان لەپشتی مردارەوەبوونی ئاژەڵەکانیان بوو، هۆکەش قسەکانی مامۆستاکەیە، دوو پیاوەکە زیادەیەکی خۆیان هەبوو بیخەنە سەر ئاگادارییەکەی جادووگەر: ڕەنگە سبەی ئەو دەستە بگاتە گیانی مرۆڤەکان.

ڕۆژی دواتر جادووگەرەکە خۆی چووە ناو گوند تا زانیارییەکی نوێ لەگەڵ بڕیارێك بە خەڵکە ترساوەکە بگەیەنێ" پەتاکە نەفرەتێکی جادووگەرێکی کۆنە، جادوویەکە ئەو جادووگەرە کۆنەی هەزاران ساڵ لەمەوبەر ژیابوو لەشوێنێکی ئاوایی شاردبوویەوە. پێویستە زوو ئەو جادووە بدۆزرێتەوەو بسووتێنرێ. قسەکانی مامۆستا ئاغا گەورەکانیان تووڕە کردووە، ئەو ئاغایانەش ژیانیان کردۆتە بەری ئەو لەعنەتە کۆنەی کەس بەدرێژایی هەزاران ساڵ نەیتوانیبوو زیندووی بکاتەوە. ئاوایی بەختەوەرە کە جێنشینێکی ئەو جادووگەرە کۆنە لەگەڵیاندا هەیەو دەتوانێ ئەو جادووە بەتاڵ بکاتەوە. دەبێ هەر ئەو ڕۆژە هەموو خەڵکی ئاوایی:

((**بە پیاو و ژن و منداڵ و ئاژەڵەوە بچنە دەشت، قاپ و مەنجەڵ بە پەڕۆ داپۆشن، هەموو دەرگاکان دابخەن، پێش ئەوەش چەند شتێك بەسەر ئاوی حەوزەکەدا دەخوێنمەوە، لەو ئاوە بەرن و لەبەردەگای ماڵەکانتاندا بیڕێژن**)).

ترس پاڵی بەخەڵکەوە نا گورج فەرمانەکە جێبەجێ بکەن، هەر یەك لەو ئاوەی برد کە وشە سیحراوییەکانی پیا خوێنرابوو و لەبەردەگای ماڵەکەیدا ڕشتی. هەمووش خێرا چوونە سەر گردە قوتەکەی باشووری گوند بۆ تەماشاکردن و چاوەڕێکردن. جادووگەر پێی وتن ئەگەر مەترسی نەما بانگیان دەکاتەوە، بەڵام ڕەنگە مەترسییەکی گەورە هەبێ و ناچار بن چەند ڕۆژێك میوانی گوندەکانی دراوسێ بن بۆیە خواردن بەشی ئەو ڕۆژانە بپێچنەوە تا نەبنە بار بەسەر شانی ئەو دراوسێیانە.

مامۆستای قوتابخانە نەیویست بڕوات، بەڵام لە حاڵەتی وادا چەندین کەس ئامادەن بەپاڵ و بەڕاکیشان دووریبخەنەوە. مامۆستا لەگەڵ خەڵکدا لەسەر گردەکەوە جادووگەرەکەی دەبینی لەناو دێدا دەسووڕێتەوەو جووڵەی سەیر دەکات. مامۆستا دەیقیڕاند: ((**خورافەتە، دواکەوتنە**)).. هێندە قیڕاندی تا کەسێك بەپێویستی زانی بۆ بێدەنگکردنی مستکۆڵەیەك بە دەمی ببەخشێ.

خەڵکی ئاوایی جادووگەرەکەیان بینی ئەو شتانە دەکات کە لەژیانیاندا نەبینیبوویانەو نەبیستوویانە. سیامەند جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەو سەگەکەو گوێدرێژەکەی لەگەڵ خۆیدا هێشتەوە. جادووگەرەکەو جوحا لەناو دێکەدا لەسەرخۆ

دەسووڕانەوە، هەردووکیان لەسەر پۆشاکە سەیرەکەیانەوە عەبای ڕەشیان کردبووە بەرو لایەکی ئەو عەبایەیان دابوو بەسەر دەموچاویاندا، هەر یەکیان بەدەستی چەپ کەوانێکی مسی سەرەوخوار هەڵگرتبوو و بە دەسکەکەی پیای دەکێشا. هەردوو هاواریان دەکرد: ((هۆوۆوۆوۆوۆوۆ))، خزمەتکاری قوتابخانەکەش بە فەرمانی جادووگەرەکە شوێنێکی بە پاچ هەڵدەکەنیو بە خاکەناز خۆڵەکەی لادەبرد، فەرمانی هاواری پێ نەدرابوو بەلام ئەویش بۆ خۆشیو بەئاوازی هۆرە هاواری دەکرد: ((هۆوۆوۆوۆوۆوۆ)).

چاڵێك هەڵدەکەنراو جادووگەر دەچووە سەریو تەماشای دەکرد، بەپەنجە ئاماژەی بۆ شوێنێکی تر دەکرد خزمەتکارەکەش دەچوو ئەوێی هەڵدەکەند.

سیامەندو جوحا خەریکی کارەکەی خۆیان بوون، دەڕۆشتنو دەیانکێشا بە کەوانی دەستیانو هاواریان دەکرد کاتێك هاوارێکی درێژ لە جادووگەر بەرزبووەوەو خێراخێرا بە دەسکەکە کەوتە لێدانی ئەو کەوانە. بۆ ئەو چاڵە نوییەوە کە خزمەتکاری قوتابخانە لەشوێنێکی شارەکۆندا هەڵیکەندبوو و گوێی پێوە نا. دەستی بۆ جوحا بەرزکردەوە هاوارو تەقەی کەوان ڕاگرێ. ماوەیەك گوێی گرت ئینجا هەڵسا. شتێکی بە خزمەتکاری قوتابخانەکە وت کەس لەو دوورەوە گوێی لێ نەبوو. خزمەتکارەکە بەهەڵەداوان بەرەو گردەکە ڕایکرد. گەیشتە لای سەرسامە ترساوەکانو شەڕی لەگەڵ هەناسەبڕکێدا کرد تا تێیانبگەیەنێ سەرچاوەی مەترسییەکە دۆزرایەوە. لاشەی زەلامێکە جادووگەرە کۆنەکە سەری بڕیبوو هاوار دەکاتو دەڵێ لەشوێنێك لەو دەوروبەرەدا نێژراوم، لەو نەفرەتە ڕزگارم بکەن دەنا خێوەکەم دەردەچێو هەموو ئەو دەوروبەرە دەسووتێنێو مرۆڤو ئاژەڵ شێت دەکات. فەرمانی سیامەندیش ئەوەیە دەبێ خەڵکی ئاوایی بەپەلە بڕۆنو لەو شوێنەدا نەمێنن، دەبێ بچنە گوندەکانی دەوروبەرو تا پێیان نەڵێ نەیەنەوە دەنا ئەو خێوەی چۆتە ناو ئێسکوپروسکی زەلامە سەربڕاوەکە پەلاماریان دەدات، پێویستە هەروەها پاسی ڕێگەکە بکەنو نەهێڵن کەس بەرەو گوند بێت:

((**ئاگاتان لەم قوڵە بێ، منیش بۆ پاسی قوڵی خاڵدانو ماڵۆڵە دەچم**)).

خەریك بوو فەرمانێکی گرنگی لەبیر بچێ بەلام باش بوو بیریکەوتەوە:

((**مامۆستاکەش بەرنو بیبەستنو نەهێڵن توخنی ئێرە بکەوێ، هەموو خەتای ئەو کەرەیە** *(سیامەند ئەو وشەیەی نەوتبوو)*، **ئەو بوو خێوەکانی زیندووکردەوە**)).

زەبری ترس فەرمانەکانی زۆر خێرا جێبەجێ کرد. سیامەندو جوحاو سەگەکەو گوێدرێژەکە بەتەنیا مانەوە، لەبەرئەوەش کە چاڵ هەڵکەندن کاری مرۆڤە نەك ئاژەڵ سیامەند ئەوەی بە جوحا سپارد. جوحا لەیەکەم چاڵدا بڕوای بۆ دروست بوو کە بەدبەختی بەری نەداوە کە ئەوی شاگردی جادووگەر ناچارە کاری پاچو خاکەناز بکات. هەموو ئەو ڕۆژەو بەیانیی ڕۆژی دواتر چاڵی هەڵکەندو هێندە ماندوو بوو ویستی نیوەڕۆی ڕۆژی دووەم یاخی ببێ. سیامەند زانی ئەو یاخیبوونە ئابرووبەر دەبێ بۆیە ناچار بوو یارمەتیی بدات. پێکەوە بەشی گۆڕی سێ وەچەی خەڵکی ئاوایی چاڵیان هەڵکەندو دایانپۆشینەوە.

زەویی هەڵکەندراو شتی زۆری ئاشکرا کرد بەلام هێچیان تارماییەکانی بەرچاوی سیامەند نەبوون: سواڵەتی زۆر، بەشی هەموو دێکانی ناوچەکە تا دەگاتە شار، کووپەی ساغی بەتاڵ یان پڕ لە خۆڵ وەکو خۆڵی ناو کووپەی تەپۆڵکەکە کە سیامەند وایزانیبوو پڕ لیرەی ئاڵتوونە، ژمارەیەك سەرە ڕمی ژەنگاوی بەشی شەڕی دوو بنەماڵە، ئێسکی مرۆڤ وەکو هەموو مرۆڤەکانی تر...

سیامەند لەگەڵ تێپەڕبوونی کاتو دەرنەکەوتنی هیچ شتێك لەوەی ئەوسا خەونی پێوە دەبینین شێتتر دەبوو،

سەرەڕای ماندووییش وەکو شێت پاچی دەوەشاند. لەکۆتایی دوو ڕۆژیشدا زانی دەست هەڵبگرێ باشترە، بچێ جلە ڕەشە خۆڵاوییەکان بتەکێنێ یان بیانگۆڕێو تەریقبوونەوەی خۆی بەرامبەر بە خۆی بەبێدەنگی بخواتەوە. ئاواتی دەستکەوتنی گەنجینەکانی شارەکۆن بەبادا چوون و دەبێ خۆی لەسەر قبوولکردنی ئەو ڕاستییە ڕابێنێ کە شارەکۆن هیچ گەنجینەیەکی تێدا نییە. مایەپووچییەکی ترە، ئەمجارە لە شارەکۆندا، چاوی بۆ زەقکردۆتەوە.

ماندووبوون لەکۆتایی ئەو ڕۆژە سیامەندی کوشتبوو. لەسەر بەردێك لەناوەڕاستی شارەکۆندا دانیشتبوو و سەری نەوی کردبوو، بیری لەو ڕۆژە دەکردەوە کە پارەکەی تەواو دەبێ و پێی بزانرێ. هەستی کرد کەسێك تەماشای دەکات، کەسێك جگەلە جوحا کە هێندە ماندووبوو بەپشتدا کەوتبوو و وەکو کوژراوێك هەردوو قوڵی لەسەر زەوییەکە کرابوونەوەو ئاگای لەخۆی نەمابوو. سەری بەرزکردەوەو تەماشای بەردەمی خۆی کرد. بینییەوە، سەربازەکەیە تەماشای دەکات. زەردەخەنەیەك لەسەر لێوی سەربازەکە دەرکەوتبوو، زەردەخەنەی لاقرتیکردن ڕەنگە کەمێکیش بەزەیی. سیامەند خۆی بە دواهیواوە هەڵواسی، ویستی بزانێ سەربازەکە ڕمەکەی ڕووکردۆتە کوێ تا ئەو شوێنە هەڵبکەنێو دواشوێن بێ ئینجا ئەگەر هیچی نەدۆزییەوە بەتەواوی جاری دۆڕاندن بدات. سیامەند بینی سەربازەکە تەماشای دەکاتو گاڵتەی پێدەکات، ڕمەکەشی ڕووکردۆتە ماڵەکانی ئاوایی. سیامەند تێگەیشت بەلام بەدڵی نەبوو، بۆ یەکەم جار زانی ئەو و سەربازەکە لەیەکترەوە دوورن، سیامەند پێی وت:

((**بیری لێمەکەرەوە چونکە قەت بیری لێناکەمەوە، قەت ئەوەیان لەگەڵدا ناکەم.. دەتەوێ ڕقیان لێم بێ؟**)).

هەستی کرد وەلامەکەی کاری نەکردە سەر سەربازەکەو ئەم پێی دەڵێ:

((**دڵنیای؟ دەتبینمەوە**)).

سیامەند هەڵساو پشتی تێکرد، چوو هاوڕێکەی بێداربکاتەوەو پێی بڵێ مەترسییەکە لاچووەو ئێسکی پیاوە سەربڕاوەکەی دۆزییەوە، ئەویش بچێ جلەکانی بگۆڕێو ئەو شتە بە خزمەتکاری قوتابخانەکە بڵێو خەڵکەکە بێننەوە گوندی خۆیان، پێشی وت یەکەمو دوایەمین جارە پاچکاریی پێبکات. جوحا هەڵساو بەڵێنەکەی بیست.. بیستیو باوەڕی پێنەکرد.

13
گوندو ئەفسانە

لەبەردەمی خەڵکی ئاوایی و لەڕێوڕەسمێکی شکۆداردا ئێسکی پیاوە سەربڕاوەکە لەسووچێکی دووری شارەکۆندا نێژرا. جادووگەر ئاگرێکی گەورەی کردەوە. ئێسکەکانی خستە ناو کفنێکی ڕەش، چاڵێکی قووڵیش ئامادە بوو بۆ ئەو قوربانییەی جادووگەرە کۆنەکە کردبووی. جادووگەرە نوێکە پێش ناشتنی ئەو ئێسکانە چەند وشەیەك نادیاری وت..ئاوایی تەنها چەند وشەیەکی تێگەیشت:

((**نەفرەتی خۆتمان لێ لابدەو ئەو ڕازیکردنەمان لێ قبووڵ بکە**)).

دوای ناشتنی ئێسکەکان و داپۆشینی چاڵەکەش جادووگەر مەڕێك و بەرانێکی لەسەر ئەو گۆڕە سەربڕی. بە جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەکەشی وت ئەو مەڕو بەرانە بەرنە دەشتو بۆ ئاژەڵی دڕندەو باڵندەکان جێیان بێڵن.

دەبوایە مامۆستا قوتابخانە ئەو ڕۆژانەی بژمێرێ کە لەو گوندەکەدا بۆی ماون، لەگەڵ ئەوەشدا بڕیاری دابوو تا دوا سات جەنگەکەی دژی ئەو جادووگەرە بگێڕێ، گەیشتنی کەسێکیش لەپایتەختەوە بۆی بووە کۆمەکی.

میوانەکە پرسیاری شوێنی قوتابخانەی کردو دۆزییەوە. پیاوەکە چەند کاغەزێکی دایە لەگەڵ پسووڵەیەك:

((**هاوڕێ ڕائد، ئەمانە بەیاننامەی نوێی حزبن. ئەمەش پسووڵەی وەرگرتنی ئابوونەیە کە دەبێ بیدەی. هەواڵەکانی وڵات دڵخۆشکەرەوەن، لەئێستاوە تا ئەو کاتەی پێت دەڵێین پێویست ناکات پێچوپەنا بۆ بانگەوازەکەت بەکار بێنی، ئێستا بەئاشکرایی خەڵك بۆ حزب و بیروباوەڕەکانی بانگ بکە**)).

مامۆستا بەشانازییەوە وتی:

((**بەڵام من لەیەکەم ڕۆژەوە باسی ئەو بیروباوەڕانەم کردووە**)).

دوو چاوی پیاوەکە کرانەوە:

((**چۆن؟! کەس بەرەوڕووت نەوەستا؟**)).

مامۆستا هێشتا باوەڕێکی تەواوی بەخۆوە هەبوو:

((**بەڵێ هاوڕێ عادل! کردیان و کردم، وەك دەزانی ژیان جەنگە، جەنگی چینی چەوساوەیە بەڕابەرایەتیی حزبی پێشڕەو بۆ سەرکەوتنی ئەو چینە**)).

پیاوەکە چەناگەی خوراند:

((**کارێکی مەترسیدارت کرد هاوڕێ. یەك کەس بەس بوو خەبەرت لێبدا**)).

مامۆستاکە دیاربوو بێباك بوو:

((**گرنگە نییە! لەپێناوی چینی زەحمەتکێش و حزبەکەیدا ئامادەم هەموو قوربانییەك بدەم**)).

دەنگی بەرپرسەکەی پێخۆشبوونی نیشان دەدا:

((**بەدڵنیاییەوە حزب پێی دەزانێ. کە گەڕامەوە داواکاری بۆ لیژنەی مەرکەزی بەرز دەکەمەوە سوپاسنامەت ئاڕاستە بکەن. ئاوا چاونەترس بی زوو لە حزبدا بەرزدەبیتەوە**)).

قسەکانی دوایی بەخاوی وتو جارێکی تر چەناگەی خوراند. مامۆستا ڕائد شتی زیاتری پێبوو پیشانی بەرپرسەکەی بدات:

((یەك دوو ڕۆژ لێرەدا بمێنەرەوە. با ئەو شەڕەم ببینی كە كەستان نەتانكردووە)).

بەرپرسەكەی:

((فریای شەڕیش كەوتی؟ شەڕی چی؟)).

مامۆستاكە:

((لەگەڵ جەهلو خوڕافەت، لەگەڵ جادووگەر. ئەم گوندە جادووگەرێكی لێیە)).

دوو چاوی پیاوەكە جارێكی كرانەوە:

((جادووگەر؟ لەم گوندە چەپەكە؟)).

ڕائد سەری لەقاند:

((بەڵی، وەك چۆن قوتابخانە لەم گوندە چەپەكەدا هەیە. جادووگەرەكە دەزانێ كارم كردۆتە سەر مێشكی ئەو چەوساوانە بۆیە دەیەوێ لەم گوندە دەرمپەڕێنێ)).

مامۆستاكە درۆی نەكرد، ئەو وایدەزانی كاری كردۆتە سەریان. بەرپرسەكەی بۆ جاری سێیەم چەناگەی خوراندو دیار بوو ئەو ڕۆژە زۆر دەیخورێنێ:

((گەیشتە ئەو ئاستە؟ بەداخەوە. ئێمە ماوەیەكمان لەم گوندە پێویستەو جارێ شەڕ نەكەین باشترە. ناچارت كردم بۆ دوو ڕۆژیش بێ لێرەدا بمێنمەوە تا بارەكە چاك بكەم)).

مامۆستاكە:

((تێناگەم)).

مامۆستاكەی:

((ئەگەر پەلە نەكەی تێدەگەی. گرنگترین شت ئەوەیە تەماشای من بكەی چۆن لەگەڵ جەماوەردا قسە دەكەم... تەماشا بكەو فێر بە)).

هاوڕێ عادل ئەو شەوە پشووی داو بڕیاری دا لەبەیانییەوە دەستبەكار بێ. دەمەو ئێوارەی ڕۆژی دواتری هەڵبژارد كە زۆرترین كەس لەئاواییدا دەبن. مامۆستا ڕائد جاڕی دا كە پیاوێك لەپایتەختەوە هاتووەو دەیەوێ قسەیان بۆ بكات. خەڵك لەبەردەم قوتابخانەدا كۆبوونەوەو ئەو پیاوەیان بینی كە دەیتوانی بە لەقەلەق بەزمانی ئەوان قسە بكات. پیاوەكە بە مێژوویەكی كورتی چەوساندنەوە دەستپێكرد:

((ڕۆژێك بوو مرۆڤەكان یەكسان بوون. كەس خاوەنی هیچ نەبوو بەڵام هەموویان پێكەوە خاوەنی هەموو شتەكان بوون. مرۆڤەكان ئاسوودە بوون تا ئەو ڕۆژەی هەندێك لەوان دەستیان بەسەر شتەكاندا گرت. زەوی و كەرەستەی بەرهەمهێنانیان بۆ خۆیان داگیركرد، لەوەبەدواش مرۆڤەكانی تریان كردە پاڵەو سەپانی ژێر دەستی خۆیان. ئیتر ئەو مرۆڤانە بوونە دوو بەش: ئەوانەی هەیانەو ئەوانەی نییانە. ئەو حاڵە بەردەوام بوو و هەر ماوەیەك بەشێوەیەك خۆی نیشان دەدا تا گەیشتە حاڵی ئێستای ئەم ڕۆژگارەمان. بەڵام زەمان دەوراندەورەو ئەو ڕۆژە دەگەڕێتەوە كە هەریەك لەئێوە وەكو ئەوانەی تر مافی زەوی و گاجووت و گاسن و داس و هەموو شتێكی تری هەبێ)).

ئەو چەند چركەیەی هاوڕێ عادل تێیاندا وەستا تا بیر لە وشەی سادەتر بكاتەوە بەس بوو بۆ كەسێك لەوانەی گوێیان دەگرت بپرسێ:

((لەوەتەی هەین دنیا وا ڕۆشتووە. كەی ئەو ڕۆژە دێ كە باسی دەكەی؟)).

هاوڕێ عادل گوێزێكی وشكی زڕی پێ بوو، خستییە ژێر خۆڵەكە:

((كەی دێ؟ ئەو ڕۆژەی ئەم دەنكە گوێزە دەبێتە دارگوێزێك و بەر دەگرێ.. وەك دەبینن ڕۆژێكی دوور نییەو لە

تەمەنی خۆماندا دەبێ)).

ئینجا ڕووی کردە ئاسمان:

((ئەو هێزەی پێشەوایەتیی خەبات بۆ بەدیهێنانی ئەو ڕۆژە پرشنگدارە دەکات شوێنێکە لەسەر ئەم زەوییە، زۆر بەهێزەو هەموو دنیا چاوەڕوانێتی. ئەو بەتەنیا نییە بەڵکو شوێنی زۆری تر دەستیان خستۆتە ناو دەستییەوە)).

پرسیارێکی تر هات:

((ئەو شوێنە کوێیە؟)).

هاوڕێ دەستی بۆ لای باکوور درێژ کردەوە:

((ئەو شوێنە پێی دەوترێ یەکێتیی صۆفیەت *(تا توانی ددانی لەسەر دەنگی "ص" توند کرد)*. **یەکێتیی صۆفیەت گەورەترین وڵاتە. ئەو ڕۆژەی هەموومان دەست لەناودەست ئیش بکەین هەموومان دەحەسێینەوە. هەموو پێکەوە کار دەکەین و کەس زۆرمان لێناکات. هەر یەکێکیش پاش کارکردن بەخۆشییەوە دەچێتەوە ماڵەوە. بەئاسوودەیی و سەربەرزییەوە سەر دەخاتە سەر سەرینەکەی. بەیانیش کە خەبەری بووەوە دەبینێ لیرەیەکی ئاڵتوون خراوەتە ژێر سەرینەکەی))**.

مقۆمقۆ کەوتە ناو خەڵکەکە. مامۆستا ڕائد بەدوو چاوی ئەبڵەقەوە تەماشای مامۆستاکەی خۆی کرد. قسەکانی دوایی نوێ بوون. فریا نەکەوت بەزمان سەرسوڕمان دەربڕێ. ئینجا مامۆستاکەی ئەو قسانەی کرد کە دەیناسینەوە:

((ئەو ڕۆژەش کۆتایی پێ دێ کە کەسێك بتانچەوسێنێتەوە)).

ڕائد بەگوێیدا چرپاندی:

((ئەم گوندە کوڕە ئاغایەکی هەیە.. جادووگەرێکیشی لێیە.. بڵێ وەکو ئەو دوانە.. وەکو ئەو دوانە هاوڕێ)).

عادل ئەو قسەیەی پشتگوێ خست و قسەکەی دووبارە کردەوە:

((کەسێك نامێنێ بتانچەوسێنێتەوە...)).

ڕائد پێی بڕییەوەو بەگوێیدا چرپاندییەوە:

((وەکو ئەو کوڕە ئاغایە.. وەکو ئەو جادووگەرە)).

مامۆستاکەی ئەمجارەش وەڵامی نەدایەوەو بەردەوام بوو:

((وەك چۆن لە وڵاتانی تردا ئەو دەوڵەمەندانە هەن کە لە شاردا دەژین و خوێنی خەڵکی شارەکان دەخۆن)).

ڕائد ناچاری چرپەیەکی تر بوو:

((بورجوازییەکان هاوڕێ.. بورجوازییەکان)).

مامۆستاکەی بێئەوەی ئاوڕی بۆ بداتەوە بەزبری وەڵامی دایەوە:

((ئەوان لەو وشانە تێناگەن)).

ئینجا دەنگی بەرزتر کردەوە:

((ئەگەر بشتانەوێ بزانن ئەو چەوساندنەوەیەی دەوڵەمەندانی شار چۆنە تەماشای دەوروبەرتان بکەن)).

ئاوا بە گشتی و بێ ڕوونکردنەوە. ڕائد لێرەدا خۆی نەگرت و هاواری کرد:

((ئاوڕێکیش بۆ جادووگەرەکەتان بدەنەوە کە دەتانچەوسێنێتەوەو بژێویی خۆتان و منداڵەکانتان لێ دەسەنێ)).

پیاوێك دەستی خستبووە ناو ئەو پشتێنە پەڕۆ کۆنەی چەند پێچێك بەدەوری سك و پشتیدا سووڕابووەوە:

((بەڵام ئەو جادووگەرە هیچی لێ نەسەندووین)).

یەکێکی تر ڕوونی کردەوە:

((ئەو هیچمان لێ ناسەنێ بەڵکو جارجارەش شتێك بە یەكێكمان دەدات)).

عادل پەشۆكاو ئەو ڕستەی بۆ نەوترا كە ئامادەی كردبوو. ئاوڕی لۆمەی بۆ ڕائد دایەوە:

((وەك قسەت كرد دەبوایە بتزانیبایە.. بۆچی بۆت باس نەكردم؟)).

چاوەڕێی وەڵامی نەكردو ویستی خێرا بە قوماشێكی تر پینەی بكات:

((تەماشای ئەزموونی گەلانی تر بكەن، ئێمە دەتوانین وەكو ئەوان بكەین)).

ئەمجارەش ئاوا پڕ تەمومژو بێ ڕوونكردنەوە. ئینجا نەخشەكەی گۆڕیو دەستی كرد بە وتنەوەی وانەیەكی فەلسەفی و مێژوویی لەبارەی كرۆكی چەوساندنەوەو مێژووییەكەیەوەو پڕی كرد لە زاراوەی قورس و ناوی وڵات و فەیلەسووف ئاڵۆز. ڕائد خۆی بەسەر گوێچكەی مامۆستاكەی لار كردەوەو بیریخستەوە كە ئەوان كە لەو قسانەو لەو وشانە تێناگەن.

ژووری مامۆستا لە قوتابخانەكە كە پاش ئەو وانەیە گەڕانەوە بۆی شوێنێكی گونجاو بوو بۆ عادل وانەیەكی تر بە قوتابییەكەی بڵێو بۆی ڕوونبكاتەوە كە پێویستە بەپێی ئاستی ئەو ڕەشوڕووتو نەخوێندەوارانە قسە بكرێ:

((تۆ دەتوانی ماركس وەك شێخی تەریقەت پیشان بدەی، ئەنگلزیش وەك مورىدێكی شێخ، لینینش تەریقەتی لەو وەرگرتووەو بۆتە جێنشینی ئەو، هاوڕێ ستالینیش ئەو كاتە ئەو جێنشینەیە كە گەیشتۆتە پلەی قوتب)).

ئەو قسانە تامێكی تفتیان بە گەرووی ڕائد دابوو:

((بۆیە لەجیاتی یەكێتیی سۆڤیێت وتبووت یەكێتی صۆفیەت؟)).

هاوڕێ عادل:

((بەڵێ! ئەمە لەشوێنی تردا سەریگرتووە، بەڵام نازانم لێرەدا چەند كاریگەر دەبێ)).

ڕائد بەخەفەتەوە:

((بەڵام ئێمە فێری ئەو قسانە نەكراوین. هاوڕێ عادل! ئەوەی دەیڵێی ئایدیۆلۆجیای خاوێنی پرۆلیتاریا پڕ لە خەوش دەكات)).

مامۆستاكەی بە ئاوازێك وەك پیلانی شەیتان وەڵامی دایەوە:

((هێشتا لەم بوارەدا سەرەتاتە. كە وەكو من ئەزموون وەردەگری دەزانی چۆن مامەڵە لەگەڵ بارودۆخە جیاوازەكاندا دەكەی)).

ڕائد نووزەیەكی كردو وەڵامی نەبوو. مامۆستاكەی دەستی خستە سەرشانی:

((پێنج كرێكارم بۆ بێنە تا ئایدیۆلۆجیای پرۆلیتاریایان پێشكەش بكەم، بەڵام یەك كرێكاریش نییە، شارۆچكەكە یەك كارگەی تێدا نییە. هاوڕێ! چینی كرێكار هێندە لاوازە لەناو پایتەختیشدا نەبۆتە چینێك بە سیما دیارەكانی چینەكان)).

قسەكانی مامۆستاكە كۆتاییان بەهەموو قسەكانی قوتابییەكە هێنا، عادل شتێكی مابوو بیڵێ:

((بۆچی پێت نەوتبووم جادووگەرەكە هیچیان لێ ناسەنێ؟)).

ڕائد دیسان وەڵامی نەبوو. ئەو زۆر شتی ناو ئاوایی نەدەزانی. مامۆستاكەی بەردەوام بوو:

((ئەمە دیاردەیەكە پێویستی بە لێوردبوونەوەو لێكۆڵینەوە هەیە. بیگەیەنمە حزب زۆر بە وردی لێی دەكۆڵێتەوە)).

ڕائد قسەیەكی ڕەخنەگران لە سەركردایەتیی حزبی بیركەوتەوە، ئەوانەی حزب پێیان دەڵێ چەپڕەوی هەرزە:

((بۆ چەند ساڵ حزب لێی دەكۆڵێتەوە؟)).

مامۆستاکە چەناگەی خوراند وەك پرسیارەکەی نەبیستبێ، بەلام هەر ئەو نەختە بوو و ئەوەی لەبیرچووەوەو دەستی کرد بە پێشکەشکردنی هەندێ ڕێنمایی بۆ قوتابییەکەی تا بتوانێ بەو شێوەیە بانگەوازەکەی بگەیەنێ کە خەلك لێی تێبگەنو بەدەمییەوە بچن. ڕائد بەدرێژایی ئەو ڕێنماییانە تەنها بە یەك گوێچکە قسەکانی دەبیست. ئەو هەلپەرستییە بۆ ئەو شتێکی نوێ بوو. ئەوەی لەو کاتەدا دەیکوشت یادی سیاسەتمەدارە بورجوازییە هەلپەرستەکان بوو کە دوودڵ نەبوونو دەیانویست زوو بگەن، بەلام ئەم هەلپەرستییەی مامۆستاکەی لەگەل ئەو دوودڵییە نەدەگونجا کە هەندێ جار لە حزبدا دەیبینیو گوێی خۆی لێ کەڕ دەکرد.

عادل بەیانیی زووی ڕۆژی دواتر ماڵئاوایی کرد. ڕائد تا دەرەوەی گوند لەگەڵیدا چوو. عادل ویستی بۆ دواجار شێوازی گونجاوی مامەڵە بخاتەوە بیری قوتابییەکەی:

((**ئەو شتانەت لەبیر نەچێ. حزب ئەو شتانەی لەم گوند بەخۆڕایی نەکردووە، با بە هەڵچوونی منداڵانە لەدەستیان نەدەین. لەگەڵ جادووگەرەکەش مەیکەرە شەڕ**)).

ڕائد ئامۆژگارییەکەی نەبیستو تەنها مەبەستی حزبی لەلا گرنگ بوو:

((**ئەو پرسیارەت بیرخستمەوە کە وەڵامەکەیم نەدەزانی. ئەو کاتەی هاوڕێ سەلام منی بۆ ئێرە نارد وتی حزب لەرێگەی پەیوەندیی شەخسییەوە ئەو قوتابخانەیەی دروستکردووە. بۆچی لەم گوندە چەپەکە؟ لە شارۆچکەکە یان لە گوندێکی نزیکترو گەورەتر بوایە باشتر نەدەبوو؟**)).

مامۆستاکەی نیگەران بوو:

((**دەبێ باوەڕت بە حیکمەتی حزب هەبێ. حزب لەخۆیەوە شت ناکات**)).

ڕائد سوور بوو بزانێ:

((**باوەڕم هەیە بەلام ئەگەر بزانم باوەڕم پتەوتر دەبێ**)).

مامۆستا زانی پێویستە وەلام بداتەوە:

((**بەلێ، حزب پێویستی بە چەند شوێنێکی چەپەکە تا چەند بنکەیەکی دوورەدەستی هەبێ. خۆت دەزانی هێزەکانی کۆنەپەرستی کەوتبوونە گیانی هاوڕێکانمانو کاری ناوشار ڕۆژ بە ڕۆژ قورستر دەبوو بۆیە بیرمان لە چەند پەناگەیەك کرد. هاوڕێکانمان لە باکوور سوور بوون چەند پەناگەیەك لە باکووردا هەبێ. حزب هەوڵی داو قوتابخانەکە دروست کرا. بەهۆی قوتابخانەکەوە بیروباوەڕەکانی حزب بلاودەکەینەوەو ئەو جەماوەرە پەیدا دەکەین کە داڵدەی هاوڕێیان بدات. لەو کاتەشدا پیاوێکی گوند بەوەی زانی. ئێمە ترساین بیێتە کۆسپ کەچی بینیمان داوای مامۆستایەك بۆ قوتابخانەکە دەکات. ئێستاش حزب منی ڕاسپاردووە بەو شوێنانەدا بگەڕێم. ڕاستە ماوەیەکی کەمە بارودۆخی حزب باشە بەلام نامانەوێ ئەو شوێنانە لەدەست بدەین چونکە کەس نازانێ بارودۆخ وا دەمێنێتەوە یان نا**)).

ڕائد جگەلە یەك پرسیار پێویستی بە شتی زیاتر نەبوو بیزانێ:

((**هاوڕێ! ئەو کەسەی گوند کێیە کە داوای لە حزب کردبوو مامۆستا بۆ قوتابخانەکە بنێرێ؟ با بزانم تا تەنسیقی لەگەڵدا بکەم**)).

عادل نەیتوانی ئەمجارە چەناگەی بخورێنێ:

((**باش نییە بیزانی**)).

ڕائد:

((**حەز دەکەم بیناسم**)).

عادل هەر دوودڵ بوو بەڵام لەکۆتاییدا ناچار بوو:

((کەسێکە ناوی زۆرابە)).

قوتابییە سەرسامەکەی پێی وت:

((بەڵام ئەوە کوڕی ئاغا کۆنەکەیە)).

ئینجا لەبەرخۆیەوە قسەی کردو مامۆستاکەی گوێی لێ بوو:

((بۆیە هاوڕێ عادل قسەی بە ئاغا نەوت.. ئەی بۆچی قسەی بە جادووگەرەکە نەوت؟)).

لەبەرئەوەش کە ڕائد قسەی لەگەڵ خۆیدا دەکردو پرسیارەکەی لە خۆی کردبوو عادل بە کارێکی شەخسیی زانیو بەپێویستی نەزانی وەڵامی بداتەوە.

دوانەکە دەستی یەکتریان گرتو عادل توند دەستی قوتابییەکەی گوشیو بە بەڵێنێك لێی جیابووەوە:

((هەوڵ دەدەم کەسانێکت بۆ بنێرم بۆ یارمەتیت. کە چوومەوە لەگەڵ هاوڕێیاندا قسە دەکەم تا بزانین چیو کێ باشە)).

ڕائدیش نووزەیەکی کردو بەڵێنێکی ساردی دایە:

((منیش تا ئەو کاتە بەردەوام دەبم)).

عادل توندتر دەستی گوشی:

((بەدڵنیاییەوە حزب ئەم خەباتەت پێ دەزانێ. کە گەڕامەوە داواکاری بۆ لیژنەی مەرکەزی بەرز دەکەمەوە سوپاسنامەت ئاڕاستە بکەن. دیسانەوە دەڵێم" ئاوا بەردەوام بی زوو لە حزب بەرزدەبیتەوە)).

تامی ئەو ژەهرەی عادل بە ڕائدی دابوو هەر مابوو. کاتێك گەڕایەوە ژوورەکەی بیریکەوتەوە بەیاننامەکانی نەخوێندۆتەوە. کاغەزەکانی دەرکردو دەستی کرد بەخوێندنەوەیان. ئەوەی زیاتر سەرنجی ڕاکێشا جەختکردنی بەیاننامەکانە لەسەر ڕستەی ((باڵی چەپڕەوی منداڵانە)). کاتی دەمەتەقێی شەو ئەوەی لە مامۆستاکەی دەبیست بەڵام دەرفەت نەبوو لەسەری بڕۆن. ڕائد کاغەزەکانی خستە لاوەو چووەوە بۆ لای ئەو منداڵانەی چاوەڕێیان دەکرد.

منداڵان هەواڵێکیان بۆ مامۆستاکە هەبوو:

((مامۆستا مامۆستا.. جوجای لای ساحر بە ئێمەی وت ساحر بەوی وتووە ئێمە بە تۆ بڵێین ئەم عەسرە لە بەردەم قوتابخانە بی، ئەویش بە خەڵك دەڵێ)).

مامۆستاکە تێگەیشت بەڵام نەیزانی مەبەست چییە، منداڵەکانیش نەیاندەتوانی مەبەستەکە بڵێن چونکە لە قسەکان تێنەگەیشتبوون. ژەهری مامۆستاکەی خۆی لەبیر چوو و گیانی هێرش چووەوە جەستەی. مامۆستا خزمەتکاری قوتابخانەکەی بانگ کرد. ئەو هەواڵی نەبوو، بەڵام بەڵێنی دا هەواڵەکەی بۆ بێنێ. لەگەڵ ئەوەشدا ئەو شتەی تری پێ وت کە خۆی بیستبووی:

((دەڵێن جادووگەرەکە پرسی بە جنۆکەکان کردووەو ئەوان وتوویانە مردارەوەبوونی مەڕەکان گوناهی مامۆستاکەی تێدایەو دەبێ ئەو مامۆستایە گوند چۆڵ بکات)).

مامۆستاکە گاڵتەی بەو قسانە هات:

((بڕوا بەو قسە پڕوپووچانە مەکە، من ناڕۆمو با جادووگەرەکەتان خۆیو جنۆکەکانی بۆم بێن)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە ویستی ئامۆژگاری بێ نەك زانیاری:

((باش نییە. جادووگەرەکە خێوی گونزل گونزلی هەیە. وەختێ ئەو لە چینو ماچین بوو یەکێك لەوانە بوو شاوەیس ئاغای خنکاند)).

مامۆستاکە پشتی تێکرد:

((ئەم خوڕافەتانەم بۆ باس مەکەو بچۆ بزانە چیی دەوێ)).

زۆری پێنەچوو مامۆستاکە زانی خزمەتکارەکە ڕاست دەکاتو جادووگەرەکە دەیویست هەواڵی تووڕەبوونی ئاغا نادیارەکانی پێ ڕابگەیەنێو پێی بڵێ گوند چۆڵ بکات. پێش ئێوارەش خەڵك لەبەردەمی قوتابخانەدا کۆببوونەوە و مامۆستا قسەی بۆ دەکردن. جادووگەر گەیشتو مامۆستاکەی بیست باسی زانستو زانین دەکاتو دەڵێ قوتابخانەکە دەبێتە بناغەیەك بۆ ڕەواندنی جەهلو ئەو قوتابخانەیە دوژمنە بۆ جادووگەرو هاوشێوەکانی.

شوێن بۆ جادووگەرەکە چۆڵ کراو ئەو لەگەڵ سەگەکەیدا نزیك کەوتو جوحاو کەرەکە لەپشتەوە بوون. سیامەند بە زەردەخەنەوە تەعلیقی لەسەر قسەکانی مامۆستاکە دا:

((کەس لەمنی بیستووە من دژ بەو قوتابخانەیە قسە دەکەم؟ من ئارەزووم لێبوایە نەمدەهێشت یەك کەس منداڵەکەی بۆ قوتابخانە بنێرێ)).

قسەکەی ڕاست بوو. مامۆستاکە لای سەیر بوو جادووگەرەکە دوژمنایەتیی قوتابخانەکە ناکات، جادووگەر خۆشی لای سەیر بوو. سیامەند ڕوویکردە خەڵك:

((ئەگەر پێتان بڵێم منداڵەکانتان لە قوتابخانە دەربێنن دەریاندەهێنن؟)).

پیاوەکان هاواریان کرد:

((بەڵی بەڵێ دەریاندەهێنین.. نایاننێرینەوە)).

سەگ وەڕی:

((ڕاست دەکەن)).

جوحا هاواری کرد:

((نایاننێرنەوە)).

گوێدرێژ زەڕی:

((جووحوو برسییەتی گیای بۆ بێنن با نەمرێ)).

مامۆستا نەیتوانی قسە بکات. جادووگەر هێرشی هێمنی خۆی دەستپێکردەوە:

((کەواتە تۆو ئەو پیاوەی پایتەخت بەڵێن دەدەن ڕۆژێك دێ خەڵکی ئاوایی هێندە دەوڵەمەند دەبن هەموو بەیانییەك کە لە خەو هەڵسان لیرەیەکی ئاڵتوون لەژێر سەرینەکەیاندا دەبینن؟)).

مامۆستا هەر قسەی نەکرد، جادووگەریش ڕوویکردە خەڵك:

((قەت لە باوكو باپیرانتان بیستووە ڕۆژێك هەموو کەسێك خاوەنی هەموو شتێك بووەو کەس بەتەنیا خاوەنی هیچ نەبووە؟)).

جارێکی تر ڕوویکردەوە مامۆستاکە:

((زۆر جار باسی سەردەمێك دەکرێ خەڵك لە خۆشیو خۆشگوزەرانیدا دەژیان، هەموو دڵخۆش بوونو کەس هەژار نەبوو، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا باوەڕ بەو ڕۆژە ناکەن کە ئێوە بەڵێنیان دەدەنێ بەم نزیکانە دێ)).

بێزاریی مامۆستا لە هاوڕێ عادلی مامۆستای گەیشتە لوتکەو پڕ بەهەموو دڵی نەفرەتی لێکرد. جادووگەر بێئەوەی تەماشای خەڵك بکات لێی پرسین:

((باوەڕ بە شتی وا دەکەن؟)).

وەڵامەکەیان پێکەنین بوو، یەکێکیش قسەی کردو سەری خوراند:

((خۆشە هەبێ)).

جادووگەر:

((ئەی هەیە؟)).

کابراکە:

((نەوەڵڵا، خۆ شێت نەبووم بڵێم هەیە)).

پیاوەکان بەیەکەوەو یەك یەك وتیان:

((باوەڕ ناکەین.. کەی ئەوە قسەیە؟)).

جوحا هاواری کرد:

((ئەوە قسە نییە، ئەوە فشەیە)).

سەگەکە تەماشای سیامەندی کرد:

((سەمەسەم! ئەو کوڕە دەڵێ چی؟)).

گوێدرێژەکە بیریکردەوە:

((ئەو کوڕە هەموو گیای خەڵکەکەی خواردووە خەڵکەکە برسییانە کوڕەکە هەموو گیای خەڵکەکەی خواردووە خەڵکەکە گوێچکەی دەخۆن)).

مامۆستا زانی بێدەنگی لە بەرژەوەندیی ئەودا نییە:

((ئەو لیرەیە دانرێ یان دانەنرێ گرنگ ئەوەیە بزانن ڕۆژێك دێ چەوساندنەوەی تێدا نامێنێ، ئاغاو سەپان نامێنن، شێخو مسکێن نامێنن، هەموو کەسێك ئاغا دەبێ، هەموو یەکسان دەبن. کەس ئیش بۆ کەس ناکات، هەموو پێکەوە ئیش دەکەن و بەروبوومی ماندووبوونیان بەپێی پێویستی هەر کەسێك دابەش دەکرێ. هەر یەك بەپێی توانای خۆی کاردەکات و هەر یەك بەپێی پێویستییەکانی شتی دەستدەکەوێ. کەس بێکار نابێ و کەس نابێ بەتەمبەڵی دانیشێ و خەڵك کاری بۆ بکەن)).

جادووگەر نەیهێشت بیری لێبکەنەوە:

((ئەو بەڵێنانە خۆشن، بەڵام تەنانەت منی بەدەسەڵاتیش ناتوانم ئەوەی دەیڵێی بۆ گوندێکی بیست ماڵیی وەکو شامار بکەم، دوای ئەوە کێ دەتوانێ چاوەڕێی ئەو ڕۆژە بکات؟ ئەی ئەگەر هەر چاوەڕێیان کردو درۆ دەرچوو؟)).

مامۆستا بەوپەڕی دڵنیاییەوە وەڵامی دایەوە:

((ئەو ڕۆژە درۆ نییە، ئەو ڕۆژە هەر دێ)).

جادووگەرەکە وتی:

((کەی؟ بە خەو؟)).

پیاوێك هاواری کرد:

((بەڵێ بە خەو)).

پیاوێکی تر ویستی شتێکی تر بڵێ بەڵام قسەیەکی لەوە بەهێزتری بۆ نەدۆزرایەوە:

((بەڵێ بە خەو)).

سەگەکە وەڕی:

((خەو خۆشە)).

جوحا توند هاواری کرد:

((**کەرە مەمرە بەهارە!**)).

کەرەکە لەو کاتەدا بیری لە شتی تر دەکردەوە. هاوارەکەی جوحا ڕاپچڵەکاندو وای لێکرد بیر لە مانای دەنگناخۆشی بکاتەوە. ماوەیەك بیریکردەوە ئینجا ماناکەی دۆزییەوە. هەرچەندە جوحای خۆشدەویست بەڵام نەیتوانی ناڕەزایی دەرنەبڕێ" ملی بۆ پێشەوە درێژکردەوەو بەرز زەڕی:

((**جووووحووووو دەنگی ناخۆشە.. ناخۆۆۆشە**)).

خەڵکەکە پێکەنین. جادووگەر پرسیاری کردەوە:

((**کێ ئەمەی وتووە؟**)).

مامۆستا:

((**فەیلەسووف گەورەی مرۆڤایەتی و ڕابەری شۆڕشی چینی چەوساوە" کارل مارکس**)).

خەڵکەکە تێنەگەیشتن، جادووگەرەکەش تێنەگەیشت. جادووگەرەکە ئەمجارەش پرسیاری کردەوە:

((**کاری مارگز؟ کاری مارگز چییە؟ جادووگەرە؟ پێغەمبەرە؟**)).

بەرلەوەی مامۆستاکە وەڵام بداتەوە جادووگەرەکە بەردەوام بوو:

((**نە جادووگەری وامان بیستووە نە پێغەمبەر، پیاوەکانی ئەم گوندە بڕوا بە باوك و باپیرانیان دەکەن نەك کەسێك نازانن کێیە**)).

دەنگەدەنگو پێکەنین نەیانهێشت مامۆستا قسە بکات. مامۆستا نەیزانی چۆن مامەڵە لەگەڵ خۆیانو بێئاگاییەکەیان بکات. سیامەند زانی لەوە زیاتر پێویستی بە شکاندنی مامۆستاکە نییە بۆیە بە زەردەخەنەی سەرکەوتنەوە گەڕایەوە ماڵەکەی و پیرەکەی شوێنیکەوتن. سیامەند لەدڵی خۆیدا دەیوت کە بەپێچەوانەی ئاغاکانی تر ئامادە بووە نەك تەنها چاو لە مامۆستاو قوتابخانەکە بپۆشێ بەڵکو یارمەتیشی ئەمیشو ئەویش بدات. خۆی ئەوەی لا سەیر بوو بەڵام ئەوەی بۆ ڕابوردووی خۆی گەڕاندەوە" کاتی منداڵی کە خرابووە حوجرەو کاتی سەفەرەکەی کە چووە شوێنانو قوتابخانەی بینی. مامۆستاکە بارەکەی تێکداو زوو کەوتە دوژمنایەتی کردنی: ((**بەڕاستی لە زۆر ئاغا جیاوازم.. من تاکی ئاغاکانم**)). ئەو زانیارییە دڵی خۆش کردو زەردەخەنە چووەوە سەر لێویەوەو هەموو شتێکی تری لەبیر خۆی بردەوە، هەموو شتێك جگە لەو ئاغایەتییەی لەناوچەکەدا وێنەی نییە، مامۆستاش کەیفی خۆیەتی چی بڵێ.

سەگەکە پێش خاوەنەکەی کەوتو لەخۆشیی ئەو گەشتەو ئەو قەرەباڵغییەی بینیبووی هەڵدەبەزییەوە، جوحا لەپشتی گوێدرێژەکەوە دەرۆشتو بەفیزەوە شانو باڵی با دەدان. گوێدرێژەکە گۆرانییەکی هێمنی بۆ خۆی دەوتو مێشکی خۆی دەگوشی بۆ ڕێکخستنی وشەکانی. پیرەکە لە ماڵ نزیککەوتنو جوحا پێش گوێدرێژەکە کەوت. لەبەرئەوەش کە گوێدرێژەکە موعجەب بوو بە ناوی جوحا ناوی ئەوی خستە ناو گۆرانییەکەیەوە، وردەوردەش دەنگی گۆرانییەکەی بەرزدەبووەوە:

((**جووحوو.. جووحوو.. جووحوو جوانە.. جووحووجووحوو.. جووحوو.. جووحوو..**)).

لەکۆتاییشدا کۆنترۆڵی لە دەست نەماو گۆرانییەکەی بووە زەڕین:

((**جووووعااااا... جووووعااااا... جووووعااااا**)).

پیرەکە گەیشتنە ماڵەکەو سیامەند دەستی لە دەرگاکە دا بیکاتەوە. ئاوڕی بۆ سەگەکە دایەوەو لێی پرسی:

((**ئەو قسانەی مامۆستای قوتابخانەکە ئەفسانە نین؟**)).

جوحا پێش سەگەکە وەڵامی دایەوە:

((**ئەفسانەن، قسەی پڕوپووچن**)).

سەگەکە وەوی کرد:

((پڕوپووچن وەکو قسەکانی جووجە)).

کەرەکە بەدەم بیرکردنەوەوە لەدڵی خۆیدا وتی:

((کوڕەکە گیای خەڵکی خواردووە خەڵکەکە برسییانە کوڕەکە گیای خەڵکی خواردووە خەڵکەکە گوێچکەی دەخۆن)).

هەموو چوونە ژوورەوەو سیامەند دڵنیا بوو مامۆستاکە بووە وانە بۆ ئەوانی تر، لەمڕۆشەوە کەس گوێ بۆ ناگرێ‌و پێویست بە دەرکردنی ناکات.

14

میوانی نوێ

لەو پایزەدا سیامەند سەروەرییەکی دامەزراندبوو کە دیاربوو تاسەر بۆی دەمێنێ. زستانی بەهێمنی بردەسەرو بەهاریشی خستە سەر. بەهاری ئاوایی قەرەباڵغیی ماڵی جادووگەرەکە بوو" گوندەکانی تر بۆ چارەسەری کێشەکانیان روویان دەکردە شامار.

مانگی ئایاری ئەو ساڵە گوندەکە گۆڕانکارییەکی تری بەخۆوە بینی. ئەو مانگە شەش کەس گەیشتنە گوند، چوار کەس لە پایتەخت‌و خزمەتکارێك‌و وەرگێڕێك. هەر ئەو رۆژەش هەموو ئاوایی زانی میری ئەو کەسانەی بۆ پشکنینی شوێنەواری، یان بە زمانی گوندەکە گەڕان بۆ شتی کۆنی زەمانی زوو، ناردووە.

بیعسەکە قبووڵیان نەکرد ببنە میوانی هیچ ماڵێکی گوند، بە قوتابخانەش رازی نەبوون کە مامۆستاکەی زوو جێیهێشتبوو. خێمەیەکیان لەناو شارەکۆندا دامەزراندو بە خەڵکیان وت شەو بە موناقەشەی زانستی دەبەنە سەرو نایانەوێ کەس بێزار بکەن. خەڵکەکە نەیزانی وشەی زانست چییە بەڵام زانییان ئەو پیاوانەی پایتەخت خەریکی شتێکی گرنگ دەبن. دێکە خۆی مت کردو چاوەڕێی دەرکەوتنی ئەو گەنجینانەی کرد کە تا ئەو کاتە تەنها چیرۆك بوون.

بەشی سیامەند تەنها چاوەڕوانی‌و نیگەرانی بوو. ئەو توانیبووی خۆی وەکو ئاغای گوند بسەلمێنێ کەچی ئێستا کەس پرسی پێنەکردووەو کەس لەو پیاوانەی میری نەچۆتە خزمەتی.

سیامەند ویستی رۆژی دوای گەیشتنی وەفدەکە جوحایان لا بنێرێ تا تێیانبگەیەنێ کە ئاوایی ئاغایەکی هەیەو پێویستە پێش هەموو کەسێك سەردانیی ئەو بکرێ‌و مۆڵەتی ئیشکردن لەو وەربگیرێ، بەڵام ئەو وەزعە نوێیە لەوە

گرنگتر بوو کە لەو ڕێوڕەسمەدا بچووکی بکاتەوە. پیاوەکانی پایتەخت لەناو شارەکۆندا دەگەڕێن، شت دەدۆزنەوەو ئیشەکانیان تەواو دەکەنو دەڕۆنەوە، خەڵکیش دەبینن هیچ شتێکی نائاسایی لەو شوێنەدا نییەو بۆیان دەردەکەوێ نمایشی پەتاکە درۆیەکی ڕووت بوو. ڕەنگە بۆ بەدبەختیی خۆی ئەو سووچەی شارەکۆن هەڵکەنن کە لەبەرچاوی خەڵك ئێسکەکانی ئەو پیاوەی تێدا ناشت کە گوایە قوربانییەکی جادووگەرە کۆنەکە بوو، پیاوەکان ئەو شوێنە هەڵدەکەنن، خەڵکیش خۆیان مت دەکەن، دوای ئەوەش هیچ شتێکی ئاسایی ڕوونادات، بە شەو و ڕۆژێکیش ئەو هەیبەتو سامەی نمایشەکەو چیرۆکی ئێسکی قوربانییەکەی جادووگەرە کۆنەکە بە بادا دەچن.

ترسی جادووگەر نوێکە هێندە زاڵ بوو پاڵی پێوەنا بچێتە دەرەوە بۆ بینینی ئەو کەسە نامۆیانەی نەیدەیزانی گەیشتنیانو ئیشکردنیان بەچی دەگات.

سیامەند سەگەکەی لەگەڵ خۆیدا نەبرد نەوەك بە وەڕینی ئاشکرای بکات. لەدوورەوە وەستاو تەماشای ئەو پیاوانەی کرد کە خەریکی زەوییەکە بوونو چەند پیاوێکی گوندەکەیان خستبووە کار تا زەوییان بۆ هەڵبکەنن. سیامەند هەستی کرد ئەو پاچو خاکەنازو تەشوێیانە لەشی خۆی لەتلەت دەکەن پێش ئەوەی بەر زەوییەکە بکەون.

گەڕایەوە ماڵەوەو بڕیاری دا زوو بکەوێتە کار. ڕێگەکان لەبەردەمیدا کراوەن بەڵام کۆتاییەکەیان نوقمی تۆزو تەمن:

((کارێك بکەم تەرە بنو ئاوایی جێبهێڵن یان چاوەڕێ بکەم ؟ خۆم بە دۆست پیشان بدەم یان دوژمن؟)).

سیامەند پەلەی بوو، شوێنەوارناسەکانیش پەلەیان بوو. ئەوان ویستیان زوو دەستپێبکەنو زوو تەواو بن بۆیە بەیانیی دووەم ڕۆژ دەستیان پێکردبوو. پێش نیوەڕۆ یەکێکیان نارده ناو گوندو دەوروبەری تا بە چاو پشکنینێکی خێرا بکاتو بزانێ ئەو شوێنەوارە درێژبوونەوەیەکی هەیە یان نا.

پیاوەکە چووە ناو گوندو دوو شت سەرنجیان ڕاکێشا. سەرەتا کەسێکی بینی پۆشاکێکی ڕەشی سەیری لەبەردایە، پشتی لێیەتیو بەپەنا دیوارەکانی خانووەکان دەڕواتو بەرەو شارەکۆن دەچێ، پاشان خانوویەکی گەورەی بینی لە خانووەکانی ئاوایی ناچێ" شوورای بەرزو دەرگایەکی بەرز ناو ماڵەکەیان لە چاوەکانی دەرەوە دەپاراست، دیوارەکانی خانووەکە لەوانەی گوند بەرزترن، لەهەردوو لای هەیوانەکەش دوو کەللەی بەرانی کێوی بە بەرزترین شوێنی دیواری سەر حەوشەوە هەڵواسراون. شاخەکان شاخی ڕاستی بوون، کەللەکانیش دەستکرد" دوو کەللە بەدوو چاوی زەقو سامناکەوە تەماشایان دەکرد.

پیاوەکە ویستی تێبگات بەڵام دەیزانی بێ وەرگێڕ تێگەیشتن زەحمەتە. خانووە سەیرەکە بەتەنیا لەو بۆشاییەدا وەستابوو و ماڵی بەتەنیشتەوە نەبوو، چووە لای نزیکترین ماڵو لەو کاتەدا ئافرەتێك هاتە دەر. بە زمانی خۆیو بە وشەی سادە لێی پرسی، پاشان بە باڵو پەنجە درێژکردن بۆ خانووەکە، ئافرەتەکە تێگەیشتو هەوڵی دا ئەو تێبگەیەنێ:

((ساحر ساحر.. ئاغا ئاغا، لەو ماڵە.. خوا بدا بە دەمتانا، خۆ نازانی چی دەڵێن)).

پیاوەکە بەهەمان ئامرازەوە قسەی لەگەڵ دوو کەسی تر کردو گەڕایەوە لای هاوڕێکانی لەو کاتەی خەریکی شارەکۆن بوون:

((ئەبو حەمید پانتۆڵەکەت هەڵبکێشە تا کوللەیەك نەچۆتە خەندەکی نێوان دوو گردی بۆرت! دەزانی ئەم گوندە جادووگەرێکی هەیە؟)).

ئەبو حەمید لە کوللە نەترساو پانتۆڵەکەی هەڵنەکێشا، سەریشی بۆ هاوڕێکەی بەرز نەکردەوە:

((نا؟ جادووگەر؟ کرێکارەکانی گوند بۆیان باس نەکردووین)).

هاوڕێکەی تەشوێیەکی هەڵگرتو بەسەر ئەژنۆدا لەلایەکی تری شوێنەکە کەوتە سەر زەوی:

((دیارە ئەوەی ناوی بەرێ دەمرێ)).

هەر ئەوەندەی وتو هەردوو بێدەنگ بوونو دەستیان کردەوە بە ئیش، تەنها ئیشو قسەکردن لەگەڵ یەکتر. جاروباریش نوکتەیەکیان دەگێڕایەوە یان بەسەرهاتی یەکێك لە هاوڕێکانیان دەگێڕایەوەو پێدەکەنین. پشووی نیوەڕۆش دەرفەت بوو بۆ باسکردنەوەی جادووگەرەکە:

((جادووگەر لەم گوندە چەپەکە؟ من تەنانەت نەمبیستووە جادووگەر لە سوڵتان ئابادیشدا هەبێ)).

هاوڕێکەی:

((چۆن ئاگات لە شار بێ؟ خۆ تۆ تەنانەت لەم گوندەش کە ئیشی تێدا دەکەی ئەوەت نەبیستبوو)).

قسەکە کەمێك ئاڵۆز بوو و هاوڕێکەی باش حاڵی نەبوو، ئەویش بەردەوام بوو:

((پاشان بۆچی لات سەیرە؟ ئەی سەیر نییە لەجیاتی ئەوەی پشکنین لە گردە گەورەکەی سوڵتان ئاباد بکەین هاتووین بۆ شوێنەوارێکی پڕ گومانی ئەم گوندە چەپەکە؟)).

هاوڕێکەی ئەمجارە تێگەیشت، یان وایزانی تێگەیشت:

((بەڵام منیشو تۆش دەزانین کە هاتنمان بۆ ئێرە بەهۆی قسەیەکەوە بوو)).

هاوڕێکەی:

((کەواتە هۆیەك هەیە هەروەها لە هەبوونی ئەو جادووگەرە لەم گوندە دوورەدەستە)).

کەسی سێیەم قسەی کرد:

((کەواتە کەسێك ئەو جادووگەرەی بۆ ئێرە ناردووە، ناردوویەتیو ئیشی پێیەتی، وەك چۆن کەسێك ئێمەی ناردووە)).

هەر ئەو کەسە:

((وەك چۆنیش قوتابخانە لەم گوند دوورەدەستەدا دروست کراوە)).

ئەبو حەمید چیرۆکە پۆلیسییەکانی بیرکەوتەوە:

((کێ لەپشتی ئەم شتانەوەیە؟)).

خاوەنی بۆچوونەکە:

((کەسێکی گرنگ)).

ئەبو حەمید:

((کەسی وەکو کێ؟)).

خاوەنی بۆچوونەکە:

((بۆ نموونە مامۆستا شەیتان خۆی)).

ئەوەی تریان:

((دوور نییە، بەڵام ئەم وڵاتە بە جادوو نەناسراوە)).

ئەبو حەمید:

((با خەیاڵی زلزل نەکەین. ڕەنگە کەسێکی ئاسایی بێو تەنها لای خەڵکە نەخوێندەوارەکە گەورەیە)).

ئەوەی هەواڵەکەی هێنا:

((قسەیەکی جوانە)).

سێیەمیان:

((منیش وای بۆ دەچم لەبەرئەوە با لەبیر خۆمانی بەرینەوە)).

ئەوەی هەواڵەکەی هێنا:

((بەڵام خراپ نییە ببینین)).

ئینجا بیریکەوتەوە:

((دەڵێن خزمەتکاری قوتابخانەکە لەو جادووگەرە نزیکە)).

یەك لە سیانەکەی تر:

((ئەوەتا لەدەرەوەی خێمەکە دەسووڕێتەوە. با بانگی بکەین)).

خزمەتکاری قوتابخانەکە لەدەرەوەدا لۆژەلۆژ دەسووڕایەوە، خۆی بە فەتاحی وەرگێڕو حەمەئەمینی خزمەتکاری پیاوەکانی پایتەخت ناساندبوو. خزمەتکارەکە دەیویست کاری خواردن دروستکردن بە ژنەکەی بسپێرن، بەڵام کەس بانگی نەکردبوو. پیاوەکە شوێنەکەی جێنەهێشتبوو، گوێی دەگرتو هیچ تێنەدەگەیشت، دەسووڕایەوەو هیچی دەستنەدەکەوت.

پیاوەکە بانگ کراو پرسیارو وەڵام دەستیپێکرد. پیاوەکە دارجگەرەکەی دەرهێناو شانازیی چووە گیانی کاتێك زانی پرسیاریان هەیەو وەکو شارەزایەك تەماشای دەکەن. دارجگەرەکەی دەکێشاو ددانە زەردەکانی لەپشتی زەردەخەنەی شانازییەوە دەردەکەوتن.

((جادووگەرەکەتان دەتوانێ چی بکات؟)).

((زۆر.. دەتوانێ شتی زۆر بکات)).

((وەکو؟)).

((دەتوانێ شەڕ بخاتە ماڵو دوایی ماڵەکە ئاشت بکاتەوە)).

((چیتر؟)).

((زۆر)).

((وەکو؟)).

((دەتوانێ ماڵ بەشەڕ بداتو ماڵ ئاشت بکاتەوە)).

((ئەوەت باس کرد)).

((باسم کردبوو؟ سەیرە!)).

((بەڵێ باست کردبوو. چیی تر؟)).

((زۆر)).

((وەکو)).

((زۆر.. چێشتلێنەرتان ناوێ؟)).

((سوپاس، ئەگەر ئیشت هەیە دەتوانی بڕۆی، ئەگەر حەزیش بکەی دابنیشی دابنیشە)).

خزمەتکارەکە مێشکی گوشی بەڵام هیچی بیرنەکەوتەوە. پەشۆکاو شانازییەکەی بووە هەڵم، ئینجا زانی باشترە هەڵسێو بڕوات. هەڵساو پشتی تێکردن. گەیشتە دەروازەی خێمەکەو شتێکی بیرکەوتەوە:

((شتی تریش.. دەتوانێ کەرەکەم شێت بکات)).

((کەر جاروبار لەخۆیەوە شێت دەبێ)).

((کەرەکە هی خۆم بوو لێی کڕیمەوە)).

((**خێری لێ ببینێ**)).

((**ئەویشی کردووە بە جادووگەر**)).

هەموو پێکەنین و پیاوەکە زانی هیچیان لێ هەڵناکرێنێ، لێیداو ڕۆشت. ئەبو خالد کە لەهەموویان لەتوانای جادووگەرەکە بەگومان بوو بەوەی وت کە چووە ناو گوندو هەواڵەکەی هێناو ویستی جادووگەرەکە ببینرێ:

((**ئەبو سەمیرە چوونەکەت بێسوود دەبێ**)).

ئەویش گومانی بۆ دروست بوو بەڵام نەیویست خۆی بشکێنێ:

((**دەچم. هیچ زەرەر ناکەم**)).

سێیەمیان پێکەنی:

((**ئەگەر کەرەکەی بخەڵەتێنێ و بیکاتە جادووگەر ئاسانترە بتکاتە جادووگەر یان بتکاتە کەر**)).

ئەبو سەمیرە بڕیاری داو ڕۆشت.

سیامەند ئومێدی نەمابوو کەس لەو پیاوانەی پایەتەخت بێت، وا ئێستا کەسێکیان هاتووە. بە جوحای وت ئامادە بێ و هیچ جووڵەیەك پیشان نەدات کەسایەتییەکەی لەبەردەم میوانەکە بشکێنێ. بە خزمەتکاری قوتابخانەکەی وت دەرگای دەرەوە لە میوانەکە بکاتەوەو تا دەگاتە ناوەوە لەگەڵیدا بێ و پاشان بیهێنێتە ژووری پشتەوە کە ژووری دەمامکەکانە. پێشی وت کە ئەگەر بە پەنجەیەك ئاماژەی بۆ کرد بێدەنگ بێ و پاشەوپاش بگەڕێتەوە دواوەو ژوورەکە جێبهێڵێ. بیریشی خستەوە وەکو جارەکەی پێشوو نەکات دوای ئاماژەی پەنجەکە گێژگێژ پێبکەنێ و بڵێ: ((**تێگەیشتم! وتت هەر پەنجەم جووڵاند پاشەوپاش بچمە دەرەوە!**)).

پیاوەکە بەرەو دەرگای دەرەوە بۆ پێشوازی چوو لەو کاتەی سیامەندو جوحا چوونە ژوورە تاریکەکەو دەمامکەکەیان کردە دەموچاویان. خزمەتکارەکە کەوتە پشتی میوانەکەو فەتاحی وەرگێڕو سەرنجی بۆ گوێدرێژی ناو ئەو حەوشەیە ڕاکێشان کە کەوایەکی بەپشتەوە بوو:

((**ئەمە کەرەکەمە کە گرێی بەختی کرایەوەو بووە جادووگەری بچووکی خزمەتکاری جادووگەرە گەورەکە**)).

بەرلەوەی فەتاح وشەی گونجا هەڵبژێرێ و قسەکە وەربگێڕێ کەرەکە ئەو دوو کەسەی بینیبوو. پڕ قەپاڵێك کای لەناو دەمدا بوو و دەیجوو. دوو لچی لێك جیابوونەوە:

((**ئەو پیاوانە لەو چاڵە هاتوون گیایان بۆ سەمەدەم هێناوە بیخوات سەمەدەم گیاکەی بۆ خۆی بردووە ئەو پیاوانە گیاکەیان لەناو چاڵەکە شاردووە سەمەدەم بە دار لەگوێچکەیان دەدات با بەخێرهاتنیان بکەم**)).

کاکەی قووت داو بەدەنگی بەرز بەڕوویاندا زەڕی. خزمەتکاری قوتابخانەکە بە دەرفەتی زانی:

((**ئەوەتا پشتگیریی قسەکانم دەکات!**)).

سێ پیاوەکە چوونە هەیوانەکەو خزمەتکارەکە کەمێك ڕایگرتن پێش ئەوەی مۆڵەتی چوونە ژوورەوەیان بۆ وەربگرێ. ژووری دانیشتنی جادووگەرەکە کە لەو کاتەدا کەسی تێدا نەبوو سامی خستە دڵی دوو میوانەکە. سامەکە مووچڕکەیەك بەپشتی پیاوی پایەتەختو وەرگێڕەکەیدا هێنا کاتێك چوونە ژوورە تاریکەکەی پشتەوە. جگەلە دوو تارمایی هیچی تریان نەدەبینی" یەکێکیان دانیشتووەو ئەوەی تر بەپێوەیە. چاویان بە تاریکییەکە ڕاهاتو باشتر بینییانو باشتر ترسان" یەکێك بە پۆشاکی ڕەشەوەو بە دانیشتنێکی چوارمشقیی سەیرەوە، ئەوەی تریش لەپشتەوە بە پۆشاکی سوورو ڕەشەوە. دەمامکی دوانەکە بەرجەستەبوونی ناشیرینیی جیهانی بوون. ئاگایان لە سەگە کەوا سوورەکە نەبوو تا نەوەڕی:

((**ڕێزی سەمسەم بگرن**)).

جادووگەرەکە بەپەنجەیەك ئاماژەی بۆ کردن کە دانیشن. خزمەتکاری قوتابخانەکە وایزانی ئاماژەکە بۆ ئەوە، پاشەوپاش گەڕایەوە دواوەو چووە دەرەوە. دوو پیاوەکە تەماشای جادووگەرەکەیان دەکردو بەدەست شوێنی دانیشتنی خۆیان دەپشکنی تا دانیشن. جادووگەرەکە بەدەنگێکی گڕ:

((بەخێر بێن)).

دوو میوانەکە بەدەنگێکی وڕ:

((مەمنوون)).

هەر ئەوەندە بوو ئینجا بێدەنگ بوونەوە. پیاوی پایتەخت بە وەرگێڕەکەی وت جادووگەرەکە بدوێنیٚ. فەتاح پرسیارەکانی دەستپێکرد:

((دەڵێن دەتوانی شتی زۆر بکەی)).

قسەکە ئەو سەرکۆنەیەی لە سیامەند تێکدا کە بەتەمای بوو لەمەڕ دواکەوتنی ئەو سەردانەو پرسنەکردن پێی بۆ کاری پشکنین. جادووگەر هەر بەو دەنگە گڕە پرسی:

((کێ وتوویەتی؟)).

فەتاح:

((خەڵك.. خزمەتکاری قوتابخانەکە)).

سیامەند:

((دەتوانن لەوان بپرسن)).

پیاوی پایتەخت:

((پێی بڵێ حەز دەکەین لەخۆت بپرسین. پێی بڵێ چۆن بوویتە جادووگەر)).

سیامەند بەهێواشی سەری لەقاندو دەستی کرد بە گێڕانەوەی بەسەرهاتەکەی. خەونێکی بینیبوو کە ئەو لەوحە قوڕە نووسراوانە لە ئەشکەوتێکی وڵاتی چینو ماچین دەربهێنێ، دوایی بەجێهێشتنی گوندەکەو گەڕان بە وڵاتاندا، لەکۆتاییشدا گەڕانەوە بۆ گوند. ناوی جادووگەرە مەزنە کۆنەکەی برد بەڵام بۆ پیاوی پایتەختی باس نەکرد کە ئەو جادووگەرە بەشێوەیەکی کاتی زیندووبووەوە چونکە دەیزانی بەزەحمەت بڕوا بەوە دەکات. هەر ئەوەندەی پێ وت کە بەهۆیەکی سیحری ئەو جادووگەرە کە سەدان ساڵە مردووە فێری جادووی کرد، چۆن فێری کرد، ئەوە نهێنییەو ناتوانێ باسی بکات. ئێستاش نەك تەنها فێری جادوو بووە بەڵکو هەروەها توانای هەیە ئەو توانا جادووگەرییە بەهەموو کەسێك ببەخشێ، ئەوەشی بۆ دەرکەوتووە کە ئاژەڵەکان زیاتر دەتوانن ئەو بەهرەیە دەستگیر بکەن چونکە بەهۆی لەشی بەهێزیانەوە تەنها ئەوان دەتوانن بەرگەی ئەو ماندووبوونە بگرن کە ڕاهێنانەکە پێویستێتی، هەروەها تەنها ئەوان دەتوانن بەرگەی ئەو ترسە بگرن کە بینینو بیستنی شتە سەیرو سامناکەکان دروستی دەکەن.

پیاوی پایتەخت ئەوەی پێ نەوت کە تەنها مرۆڤە دەتوانی ددان بەخۆیدا بگرێو بەسەر ترسەکەیدا زاڵ ببێ، ئەوەی زیاتر لای پیاوی پایتەخت گرنگ بوو ئەو لەوحانەی ئەو لاوە باسی کردن:

((لەوحی نووسراوی چی؟)).

سیامەند:

((لەوحێکی زەمانی زوو، لە قوڕێکی پەستراوەوە دروستی کردوون)).

پیاوەکە:

((چیی لەسەر نووسراوە؟ مەبەستم بە چ جۆرە خەتێك؟ بێگومان مسمارییە)).

سیامەند نەیدەزانی وەڵام بداتەوە یان نا، وەڵامەکەشی نەدەزانی. سەری بەرزکردەوە وەك کەسێك شتێکی نهێنیی لەسەرووی خۆیەوە بۆ دێ:

((**نهێنییەکانی جادووگەری مەزن پیرۆزن**)).

پیاوەکە:

((**باشە حەز دەکەم بیانبینم**)).

سیامەند دووبارەی کردەوە:

((**نهێنییەکان پیرۆزن**)).

پیاوەکە کۆڵی نەدا:

((**تەماشا بکە" وەکو ئەمەیە؟**)).

پارچە کاغەزێکی لە گیرفانی دەرهێناو چەند هێمایەکی مێخیی لەسەر نووسین. دایە دەستی جادووگەرەکەو چاوەڕێی وەڵامی کرد. سیامەند لە کاغەزەکە ورد بووەوە تا بتوانێ تارمایی نووسینەکە لەو تاریکییە ببینێ. هێماکانی بینیو نیگەران بوو" نووسینێکە لەو خەتە نزیکە کە لەسەر لەوحەکاندا هەیە. سیامەند حەزی کرد ئەو لەوحانە پیشانی پیاوەکە بدات تا نهێنییەکەیان بزانێ، بەڵام ئەمە پڕ مەترسییە. دوو چاوی نووقاندنو ماوەیەك بێدەنگ بوو، سوپاسی دەمامکەکەشی کرد کە ناهێڵێ ڕەنگی تێکچووی دەربکەوێ. لەکۆتاییشدا ترس بەسەر حەزکردن بە زانین زاڵ بوو و هەر بەچاوی نووقاوەوە دووبارەی کردەوە:

((**نهێنییەکان پیرۆزن**)).

پیاوەکە زانی هیچی دەستناکەوێ بۆیە پرسیاری تری لێکرد" پرسیاری تواناکانی. سیامەند تازە ترسابوو بۆیە تەنها ئەوەی پێوت کە ئەگەر بمێننەوە خۆی بانگیان دەکاتو ئەو شتانەیان پیشان دەدات، ڕەنگە لەبەردەم هەموو ئاواییش.

پیاوەکە بێئەوەی پێی بوترێ کۆتایی بە سەردانەکەی هێناو خواحافیزیی کرد. لەگەڵ وەرگێڕەکەی چووە حەوشەو بینی گوێدرێژەکە بەهەمان زەوقی پێشووەوە کا دەخواتو ئەمجارە تەماشای تەنها ئەو دەکات. ئەبو سەمیرە ئەو کەرەی لا سەیر بوو. لەدڵی خۆیدا ئەو بۆچوونەی دەربڕی کە لەژیانیدا کەری لەم جۆرەی نەدیوەو ئەزموونی ژیانی پێی دەڵێ کەوا:

((**خەڵك حەزیان لە شتی جۆراوجۆرە، هەیە حەزی لە نامەگۆڕینەوەیە، هەیشە ئارەزوومەندی پوول کۆکردنەوەیە، بەڵام دیارە ئەم کەرە حەزی لە فەوتاندنی کایە**)).

کەرەکەش شێوەی ئەو پیاوەی لا سەیر بوو و وای بۆ چوو کەوا:

((**ئەو زەلامە لەو چاڵە هاتووە گیای بۆ سەمەدەم هێناوە لەو پیاوە ناچێ لەناو ماڵەکە گیا دەخوات لەو چاڵە هاتووە گیای بۆ سەمەدەم هێناوە**)).

پێش ئەوەی لە دەرگا بەرزەکەشەوە بچێتە ناو کۆڵانو دیار نەمێنێ گوێدرێژەکە زەڕینێکی بەرێکردنی گرتە پشتی ئەو و یاوەرەکەی.

پیاوەکە گەڕایەوە لای هاوڕێکانی. دوانیان لەناو خێمەکەدا یاریی تاوڵەیان دەکرد، سێیەمیان ئاوێنەیەکی گرتبوو و ڕیشی دەتاشی. پیاوەکە چووە ناو خێمەکەو بەرلەوەی هەواڵی جادووگەرەکەیان بۆ بگێڕێتەوە ڕووی قسەی کردە ئەو برادەرەی ڕیشی دەتاشی:

((**ئەبو خالد! بەم عەسرە ئەم ڕیشتاشینە بۆچی؟ بۆچی نەتخستە بەیانی؟**)).

ئەبو خالد کۆششی دەکرد بۆ ئەوەی ڕوومەتی لە ئاوێنە بچووکەکە ببینێ کە لەناوەڕاستدا درزێکی لاری تێکەوتبوو:

((ئەم عەسرە ئاهەنگێك لە یانەی فەرمانبەراندا هەیە)).

هاوڕێکەی تری زارەکەی هەڵدا:

((یەك و حەوت! شێر یان ڕێوی؟)).

وەلامی دایەوە:

((شێرەکان مردن. پیاوەکە شتی سەیر دەڵێ، لێی کەوتوومەتە گومان)).

ئەبو حەمید:

((نموونە ئازیزم.. نموونە، دوو شەش)).

ئەبو سەمیرە:

((وتی گەیشتمە کۆتایی جیهان، پرسیم گەیشتیتە کوێ، وتی گەیشتمە چین و ماچین، چین واتە صین، ئەی ماچین چییە؟)).

ئەبو عەزیز:

((ماصین! منیش دوو شەش بەلام هەر زاری پێنجی کەمە)).

ئەبو خالد کە ڕیشی دەتاشی دەمی خوارببوو وشەکانی خوار دەردەچوون:

((یان دیارە ولاتێکە نەمابیستووە)).

ئەبو سەمیرە:

((پرسیشم لەکوێوە بۆ کوێ گەشتت کرد، وتی لە ئێرانەوە بۆ تووران)).

ئەبو حەمید:

((ئێران ئەوەتا، تووانیشت نەبیستووە گوناهی خۆتە.. دەرچۆ تا نەهاتووم)).

ئەبو عەزیز:

((تۆ دەرچۆ هەرچەندە نایەم. ئەبو سەمیرە وا دەزانێ ئێمە هەموو ولاتانی خوا دەزانین)).

ئەبو سەمیرە:

((هیندستانیشی بینیوە)).

ئەبو عەزیز:

((دەبێ ببینێ، گوندێکە لەسەر هێڵی شەمەندەفەرەکە)).

ئەبو سەمیرە:

((شتی زۆر سەیری وت دەربارەی چین و ماچین و ئێران و تووران کە تەنها لە چیرۆکەکاندا هەیە)).

ئەبو حەمید:

((چۆن دەزانی؟ قەت بۆ چین و ماچین و ئێران و تووران چووی؟ گەڵوگیپاڵت کۆکەرەوە، مەرزێکی بێ غەش بەڕێوەیە)).

ئەبو سەمیرە:

((لەوحی قوڕی نووسراویشی دۆزیوەتەوە.. ئێوە بەئارەزووی خۆتان ڕادەبوێرن)).

ئەبو حەمید:

((ئەی دەتەوێ بەئارەزووی تۆ ڕابوێرین؟ پێم وتی پوولی ڕەش بۆ تۆ نەهامەتییە)).

ئەبو عەزیز:

((ئەم یارییە بۆت دەسەلمێنم هەندێ گەل پۆشاكی سپی بۆ ماتەمینی دەپۆشن. پێم بڵێ" لەوحەكانی پیشان دای؟)).

ئەبو سەمیرە:

((بێگومان نەخێر)).

ئەبو عەزیز:

((كابرایەكی زیرەكە، من بوومایە تەنانەت پیشانی خەڵكی نەخوێندەواری گوندەكەشم نەدەدان. ئەی نەتزانی بە چ خەتێك نووسراون؟)).

ئەبو حەمید:

((دوو شەش لە یەكەم زارەوە.. ئێستا دڵنیا بووم ئەبو عەزیز بە قۆپیە دەرچووە. لەوحی قوڕ واتە نووسینی مێخی)).

ئەبو عەزیز:

((دڵنیای چاوەكەم؟)).

ئەبو خالد كە خەریكە ڕیشتاشین تەواو دەكات:

((كەچی ئەبو عەزیز شانازی بەوە دەكات شارەزای چین و ماچین و ئێران و توورانە. فشەكەرەكان ئەم ڕۆژانە زۆر بوون)).

ئەبو سەمیرە:

((دەڵێ لەوحەكانی لە چین و ماچین دەستكەوتووە، نووسینی مسماری لە چین؟ پەح!)).

ئەبو حەمید:

((بۆ پەح؟ ئەمە دۆزینەوەیەكی نوێیە)).

ئەبو عەزیز:

((بە حەسحەسەكانی شارۆچكەكە بڵێین بیگرن و لەوحەكانی لێ بسەنن؟)).

ئەبو حەمید:

((ئەمجارە بەختت باشترە.. ئۆینێك بڕۆت بۆ هەڵدەتەكێنێ.. كەڵكی نییە، لەوانەیە ئەو حەسحەسانە بكاتە مشك)).

هەر ئەبو حەمید:

((ئەوەش ئەگەر بەڕاستی جادووگەر بێ)).

ئەبو خالد ڕوومەتی بەرەلا كردو ئەو ڕوومەتەی لەرییەوە. بۆی دووبارە كردەوە:

((ئەوە ئەگەر بەڕاستی جادووگەر بێ)).

ئەبو سەمیرە دەنگی دایەوە:

((ئەوە ئەگەر بەڕاستی جادووگەر بێ)).

ئەبو عەزیز حەزی كرد جیا بێ:

((بێگومان جادووگەرە)).

ئەبو حەمید:

((كەواتە فەرموو بچۆ بۆ لای و لێی بپرسە كەی بارەكەمان دەگاتە جێ، مێشكم دەخولێتەوەو ئەگەر لەوە زیاتر

دوابکەویٚ ڕەنگە بکەومە سەر پێکانی ئەو جادووگەرەو لێی بپاڕێمەوە بتخووسێنیٚو بە چرکەیەك بتکاتە کوحوول)).

ئەبو خالد دەموچاوی بە خاولییەکە دەسڕی:

((**بەپێی هەواڵەکانی ڕادیۆی بەرلین ئەمڕۆ ئێوارە یان سبەی بەیانی بارەکەتان دەگات**)).

ئەبو سەمیرە بیریکەوتەوە:

((**پۆشاکێکی ڕەشی سەیری لەبەردابوو و ناشیرینترین دەمامکی کردبووە دەموچاوی**)).

کەسیان بایەخیان بەو قسەیە نەدا.

پێش ئێوارە ئەو بارەی چاوەڕێیان دەکرد گەیشت. پیاوەکە سندووقێکی بەسەر پشتی کەرێکی وڕ هەڵگرتبوو و لەبەرخۆیەوە جوێنی دەدا:

((**ئەم گەوادانە هیچیان نەدۆزییەوە بۆ سەر پشتی ئەم کەرە ئەم گووە نەبیٚ؟**)).

حەمەئەمینی خزمەتکار گوێی لە بۆڵەبۆڵی پیاوەکە بوو و بەدەمییەوە چوو:

((**ئەم گارەگارەت لەچییە؟**)).

پیاوەکە دەستی دایە سندووقەکە دایبگریٚ:

((**بەو کەرانەی ناو خێوەتەکە بڵیٚ گووەکەتان گەیشت**)).

حەمەئەمین دەستی دایە سندووقەکە:

((**گووەکە بکەرە دەستمەوەو تۆ بڕۆ**)).

لێی وەرگرتو بە باوەش هەڵیگرت، نقەیەکی بۆ کردو دواپرسیاری لێکرد:

((**پارەی باری ئەمجارەت لە شار وەرگرت؟**)).

پیاوەکە پاش ماندووبوونو بێزاری ئاوازی ڕستەکەی بەدڵ بوو و هێور بووەوەو بیریکەوتەوە بەدرێژایی گەشتەکەی گۆرانییەکەی لەبەرخۆیەوە نەوتووە:

((**وتیان لەو گەوادانەی بسەنە هەی لێلیٚ.. لەبەختی کەرەکەم نایکەمە سکی ماڵو منداڵم. دەیدەمە کا بۆ کەرەکەم هەی لۆلۆ.. پێیان بڵیٚ گووەکەیان عافیەت بیٚ**)).

پیاوەکانی پایتەخت ڕوویان گەش بوو کاتێك بینییان بارەکە گەیشت. بارەکەیان وەرگرت، خاوەنی گوێدرێژەکەش کەمێك بۆڵەی مابوو بیکات. ئەو برە بۆڵەیەی کردو پارەکەی وەرگرتو ڕۆشت.

شەو سفرەکەیان ئامادە بوو. لەسەر سفرەکە پیاوەکان باسی جادووگەرەکەیان کردبووە بابەتی گاڵتەوگەپی خۆیان. جگەلە ئەبو خالد کە نەدەیخواردەوە هەموو تۆڵەی ئەو ماوەیەیان کردەوە کە بیٚ مەشرووب مابوونەوە. کوحوول قسەکەی ئەبو سەمیرەی خستەوە یادی ئەبو حەمید، ئەو قسەیەی بایەخیان پێنەدابوو:

((**وتت جادووگەرەکە جلی چیی لەبەردابوو؟**)).

ئەبو سەمیرە ئەمجارە وەسفێکی وردتری جلەکانی کرد. ئەبو خالد باوەشێنی خۆی دەکردو دووکەڵی جگەرەی لەخۆی دووردەخست، وتی کاری کوحوول ئەو وەسفەی داڕشتووە:

((**باشە سینەماکە لەکام گەڕەکی ئەم گوندەیە؟**)).

سفرەکە تا درەنگ دانرابوو، پیاوەکانی پایتەختیش هێندەیان خواردەوە بەلادا کەوتنو هۆشیان لیٚ بڕا. ئەبو خالد فەتاحو حەمەئەمینی بانگ کرد:

((**وەرن بیانخەینە جێگەی خۆیان. تا مەشرووب ماوە هەموو شەو ئەمە حاڵمانە**)).

بەدوانیان دوو قاچی یەکێکیان گرتو بۆ سەر جێگەکەی ڕایانکێشا، ئینجا دوانەکەی تر.

ئەوانەی خواردیانەوە بێهۆش ببوون و ئەوانەی نەیانخواردەوە نوستبوون، بەڵام ئەو شەوە هەموویان خەویان لە چاوی جادووگەرە لاوەکە فڕاندبوو.

15

تاقیکردنەوە

ئەو قسانەی شوێنەوارناسەکان لەبارەی جادووگەرەکەوە بە وەرگێڕو خزمەتکارەکەی خۆیان وتبوو خێرا لەناو ئاواییدا بڵاوبوونەوە. خەڵکی ئاوایی زانییان شوێنەوارناسەکان گاڵتەیان بە جادووگەرەکە دەهاتو دەیانوت قسەکانی بێنرخن، گومانی پیاوەکانی پایتەختیشیان بیست کە لاوەکە چووبێتە وڵات چین چونکە تەنانەت خۆشیان کە فەرمانبەری میرین زەحمەتە بگەنە ئەو وڵاتە.

جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەکە، هەریەك بەجیا، ئەو قسانەیان گەیاندە ئاغاکەیان، سیامەند تێبینیی کرد وەکو جاران ئەو دوو کەسە قسەکان وەکو یەك ناگەیەنن، ئەوەی لاشی سەیر بوو خەیاڵ لە گێڕانەوەی خزمەتکاری قوتابخانەکە زیاتر بوو هەرچەندە جوحا بوو کە چیرۆکە خەیاڵییەکانی گەشتەکەی ئەوی هەڵبەستبوو، سیامەند ڕۆژبەڕۆژ بۆی دەردەکەوت هاوڕێکەی بۆ ئەم کارە نوێیە دروست نەکراوە.

سیامەند لێکۆڵینەوەی ورد لە تواناکانی جوحای بۆ کاتێکی تر هەڵگرتو خۆی بە قسەکانی ناو گوند مەشغووڵ کرد. شتێکی تری مابوو بیزانێ، ویستی بزانی کاریگەریی قسەی پیاوەکانی پایتەخت لەسەر خەڵکەکە چەندە، خزمەتکاری قوتابخانە ئەمجارە بەڕستەیەکی کورت بڕییەوە، دارجگەرەکەی لەدەمی دەرهێناو لەپشتی ددانە زەردو شوێنەواری ددانە کەوتووەکانییەوە ڕستەیەکی وت:

((**خەڵك قسە دەکەن**)).

جوحا وەڵامی درێژتری هەبوو. جوحا بەحەماسەتەوە بەدەنگێك هەستی بە مەترسییەکانی قسەکانی ناو گوندی کردبێ ئەوەی وت کە سیامەند نەیدەزانی ڕاستە یان موبالەغەیە:

((**قسەکان کارێکی زۆر خراپیان لەسەر کردوون، هەموویان قسەکان دووبارە دەکەنەوەو بە ژنەکانیشیان دەڵێن و لەوە دەچێ باوەڕیان پێیان کردبێ، ئەوەندەش نازانی ڕۆژێك دەچیتە دەرەوەو دەبیستی یەکێیان پێت بڵێ: سیامەند حەزت لە ئیشی شوانی هەیە بیکەیتەوە**)).

سیامەند چاوی لەو بێئەدەبییەی یاوەرەکەی پۆشیو هێزەو توانای مێشکی خستە سەر ئەو مەترسییە: ئەو شتەیە کە لێی دەترسا" ئەو پیاوانە هەیبەتی لەناو ئاواییدا ناهێڵن، ئەگەر ڕاستیش بێ ئاوایی ئێستا وا بیر دەکاتەوە ئەو کاتە هیچ شتێك ئەو هەیبەتەی بۆ ناگەڕێنێتەوە تەنانەت ئەگەر ئەو پیاوانەش دەربپەڕێنێ، مەترسیی مامۆستای قوتابخانەکە لەچاو ئەوەی ئەو پیاوانە وەکو یاریی منداڵان وایە، مامۆستای قوتابخانەکە لاوێك بوو هەر هاواری دەکردو دەیزیقاند بەڵام ئەوانە دوو ئەوەندە تەمەنی ئەو مامۆستایەیان هەیەو وەکو شارەزا خۆیان سەلماندووە.

سیامەند خزمەتکاری قوتابخانەکەی ناردەوەو جوحای لای خۆی هێشتەوە:

((**جوحا، دەبێ ڕاستەوخۆ قسە لەگەڵ میوانەکان بکەم، قسە لەگەڵ ئاوایی بێسوودە.. قسە خۆی بێسوودە، دەبێ شتێك بکەم**)).

بەرلەوەی جوحا لەبارەی ئەو شتەوە بپرسێ کە پێویستە بکرێ، پرسیارێك بوو نەیدەکرد چونکە دەیزانی ئاغاکەی وەڵامی ناداتەوە، دەنگی دەرگای دەرەوە هات، ئاغا سەری بۆ جوولاند بچێ دەرگاکە بکاتەوە، جوحا چووە دەرەوەو دەرگاکەی کردەوە. کچێك بوو هەموو دەموچاوی پێدەکەنی، جوحا هاتنەکەی لا سەیر بوو:

((**خەجە! بۆچی هاتووی؟ چۆن وێرات؟ خۆ کچانی گوند ناوێرن بەوبەری ماڵەکەشەوە بڕۆن**)).

کچەکە نەدەترسا:

((**خۆ نامانخۆن؟**)).

جوحا:

((**نەخێر، خۆ هەموو ڕۆژێك گۆشتی مرۆڤ ناخۆین، دەی چیت دەوێ؟**)).

کچەکە:

((**دایکم منداڵێکی بووە شینو مۆر بووەو دەترسێ بمرێو دەیەوێ سیامەند ئاغا چاکی بکاتەوە**)).

جوحا:

((**ئەی بۆچی پێدەکەنی؟**)).

کچەکە تێنەگەیشتو جوحا بیریکەوتەوە ئەو کچە نیوە شێتە، سەرسوڕمانەکەی لە هاتنی کچەکە بێترس بۆ لای جادووگەر ڕەوییەوەو پێی وت خۆی بچێو ئەوەی پێ بڵێ. کچەکە چووە حەوشەکەو جوحا شوێنیکەوت، سەگو گوێدرێژەکە لە حەوشەکەدا بوون. سەگەکە دوانەکەی بینیو وەڕی:

((**جووجە بەچکەی بووە**)).

کەرەکەش بیریکردەوە:

((**جووحوو ژنی هێناوە**)).

مێشکی سیامەند بە قسەی شوێنەوارناسەکان سەرقاڵ بوو بۆیە ویستی داواکاریی دایکی کچەکە بەو چارەسەرەوە ببەستێتەوە کە پێویستە بۆ قسەکانی ئەو میوانانە بەکاری بهێنێ. کچەکەی ناردەوەو پێی وت تا کەمێك پێش ئێوارە ناتوانێ هیچی بۆ بکات. کچەکە ڕۆشتو سیامەند تێبینیی کرد جوحا بە چاو شوێنی کەوتووە:

((**چییە جوحا؟ ناشێ حەزت لێکردبێ؟**)).

جوحا بەئاگاهاتەوە:

((**نەخێر! ئەم کچە هیچ لە تۆ نەترسا**)).

جوحا تێبینیی کردبوو ئەو کچە شتێك لە ڕەزێی شاوەیس ئاغا دەچێ:

((**گۆڕت پڕ مارو دووپشك بێ شاوەیس ئاغا، چۆن ڕەزیت نەدامێ. ئەم کچە لە ڕەزێ دەچێ**)).

سیامەند گوێی نەدایە هاوڕێکەیو دیسان بیریکەوتەوە چۆن چارەسەری قسەکانی پیاوانی پایتەخت بکات. هەموو چارەسەرەکان بێکەڵك بوون، لەکۆتاییشدا ئەو چارەسەری هەڵبژارد کە ئەنجامەکە لەهەموویان زیاتر جێگەی گومانە بەلام لەهەموویان سەلامەتترە.

بەڵێنی پێش ئێوارەی خستە عەسرێکی زوو بەڵکو کەمترین کەسی ئاوایی ئامادەبن. هەواڵەکەی بۆ باوکی کچەکە ناردو خۆیو هاوڕێکانی چوونە دەرەوە. دەمامکە سامناکەکەی لەدەموچاوی ناو جوجای پێش خۆی نارد.

سیامەندو سەگەکەیو کەرەکەی چوونە بەردەم قوتابخانەکەو یەکسەر چواردەوریان بە پیاوانی گوند گیرا، جوجاو باوکی منداڵەکە گەیشتنو سیامەند خزمەتکاری قوتابخانەی بۆ لای پیاوانی پایتەخت نارد.

سیامەند بێ جووڵەو بەبێدەنگی چاوەڕێی کرد ئەو پیاوانە بگەن تا دەست پێبکات. لەگەڵ گەیشتنی پیاوەکان منداڵەکەی لە باوکی سەندو بەهەردوو دەست بەرزی کردە سەرەوەو تا توانی دەنگی زبرو گڕ کرد:

((**خەڵکی ئاوایی! ئێوە چیتان لە پیاوانی پایتەخت بیستووە؟**)).

هەریەك قسەیەکی کردو لەو غەڵبەغەڵبە سیامەند تێگەیشت وێنە ڕەشەکەی جوجا موبالەغەی تێدا نەبووە، منداڵەکە هێشتا لە بەرزیدا بوو کاتێك جادووگەرەکە وتی:

((**کەواتە با ئەو پیاوانەی خۆیان بە شارەزاتر دەزانن ئەم منداڵە چارەسەر بکەن**)).

سیامەند منداڵەکەی دایەوە دەستی باوکی. پیاوەکانی پایتەخت جادووگەرەکەیان بە پۆشاكو دەمامکییەوە بینیو زانییان زوڵمیان لە هاوڕێکەیان کردبوو کاتێك وایان دانابوو موبالغەکە دەکات، ئێستاش دەزانن جادووگەرەکە تەحەددایان دەکات. یەکێکیان چووە لای باوکی منداڵەکەو تەماشای ئەو ساوایەی کرد. هاواری کرد:

((**گەزازە! گەزازە! ئەم منداڵە فریای سوڵتان ئاباد نەخرێ هەر ئەمشەو دەمرێ**)).

زۆراب کە ئەو ماوەیە خۆی بزر کردبوو لەو شوێنەدا ئامادە بوو و فریای پیاوانی پایتەخت کەوت:

((**ئەمە دەردەکۆپانە**)).

ئەبو حەمید لە فەتاحی پرسی زۆراب چی دەڵێ، فەتاحیش پیتاوپیت بۆی وەرگێڕا:

((**هازە مەرەز مال مەلابس ئیللی ئیخەللوهە عەلا زەهر مال زمال**)).

پیاوی پایتەخت سەری سوڕما:

((**شنو؟ مرض مال ملابس اللي يخلّوهه على ظهر الزمال؟ شنو هاذه؟**)).

وەرگێڕەکە ڕووی کردە زۆراب:

((**ماڵ کاول! چۆن دەردەکۆپانی تێبگەیەنم؟**)).

پیاوی پایتەخت تەماشای گوێدرێژەکەی کردو بینی بەهێمنی وەستاوەو تارمایی زەردەخەنەیەك بەسەر دوو لێوی گەورەیەوە دیارە، پیاوەکە لەخۆی پرسی: ((**نەخۆشیی پۆشاکی سەر پشتی کەر؟! خزمەتکاری قوتابخانەکە ڕاستی کرد، جادووگەرەکە گوێدرێژەکەشی کردۆتە جادووگەر**)).

تەماشای گوێدرێژەکەی کردەوەو هەستی کرد زەردەخەنەکەی ئاڕاستەی ئەو کردووەو گاڵتەی پێدەکات. سیامەند ڕێشمەی قسەکانی گرتەوە دەست:

((**گەزاز چییە؟ فەتاح پێی بڵێ با ڕوونی بکاتەوە**)).

فەتاح قسەکەی گەیاندو پیاوەکە دەستی کرد بە ڕوونکردنەوەی ئەو نەخۆشییە، بەلام نەخۆی توانای قەناعەت پێکردنی هەبوو، نە وەرگێڕەکەش بە باشی قسە لاوازەکانی وەرگێڕا. جادووگەر بەهێمنی ڕوویکردە خەڵك:

((**ئێوە دەڵێن چی؟**)).

هەر لەیەك لەلاوە باسی شەوەیان کرد کە منداڵان دەکوژێ. جادووگەرەکە:

((دەی فەتاح بۆیان وەربگێڕە)).

هەولێ پیاوەکانی پایتەخت بۆ تێگەیاندنی خەڵکەکە بێسوود دەرچوو، لەکۆتاییشدا منداڵەکە هەر لەو شوێنەدا مرد.

سیامەند ڕوویکردە شوێنەوارناسەکانو هەر بەو دەنگە گرە:

((بزانن چۆن ئەو منداڵە نەگەیشتە شەو، ئەوەشتان ڕاست نەبوو)).

جارێکی تریش ڕوویکردەوە خەڵکەکە:

((زانیتان عاقیبەتی گوێگرتن لەو جۆرە کەسانە چییە؟ ئێوە قسەکانیان بلێنەوەو بزانن چۆن منداڵەکانتان یەك لە دوای یەك دەمرن)).

ئەمەی وتو تەماشای دەموچاوی کردن، زانی ئاوایی تێگەیشت خۆی شەوەی بۆ منداڵەکە ناردووەو خۆی کوشتوویەتی. لەوەش بەدواوە کەس ناوێرێ قسە بکات. لەگەڵ ئەوەشدا بەشی کەمێك دۆستایەتیی باوکی منداڵەکەی هێشتەوەو مەسەلەکەی خستە بارەکەی تر:

((شەوە بۆ ئەم منداڵە هاتو بردی. من دەمتوانی فریای بکەوم بەڵام قسەی ئەو پیاوانە کە ئێوە دووبارەیان دەکەنەوە بواریان نەدام)).

ڕوویکردە باوکەکە کە باوەشی بە کورپەلەکەی کردبوو و فرمێسکەکانی بەسەریدا دەتکان:

((پێم ناخۆشە.. هەمووی خەتای ئەوانە)).

جادووگەرەکەو هاوڕێیانی گەڕانەوە ماڵەوەو بۆیان دەرکەوت پیاوەکانی پایتەخت بەزین، بەڵام سیامەند هەستی کرد جارێ ماوە سەرکەوتنەکەی کەمەرشکێن بێ بۆیە بەدەم ڕۆشتنەوە بیری لە نەخشەیەك دەکردەوە لەڕێگەیەوە نەك تەنها بیانبەزێنێ بەڵکو چۆکیشیان پێ دابدا.

سیامەند ئەو شەوەو ڕۆژی دواتر مایەوەو نەخشەکەی بۆ دانەنرا، ڕۆژەکەی دوای ئەوەش شوێنەوارناسەکان خۆیان کەوتنە جووڵە، جێگەی شوێنەوارناسان لە گوند لەق ببوو و دەبوایە کارێك بکەن ئابڕووی تکاویان بگەڕێننەوە، شوێنەوارناسەکان وەرگێڕەکەیان بۆ لای سیامەند ناردو پێیان وت داوای لێبکات لەبەردەمی گوند ئەو لەوحانە بێنێو هەردوو لا بیانخوێننەوە، سیامەند پیاوەکەی ڕەوانەکردەوەو پێی وت دوایی وەڵامیان دەداتەوە.

شەو داهاتو نەیتوانی بڕیار بدات. لەسەر جێگەدا دەتلایەوەو دیمەنەکەی دەهاتە پێش چاو: شوێنەوارناسەکان لەوحەکان بەڕەوانی دەخوێننەوە ئەویش لەخۆیەوە شت دەڵێ. ئەی بۆچی خراپتر نەبێ؟ ئەو وەکو قسەی جادووگەران بیانخوێنێتەوە، ئەوانیش وای بخوێننەوە جادوو بە درۆ ناو ببرێ. مێشکی جەنجاڵ ببوو و هەر دەتلایەوە، لەکۆتاییشدا خۆی نەگرتو هەڵساو ژوورەکەی جێهێشت. چووە ژوورەکەی جوحاو بینی ئەویش لەجێگەی خۆیدا دەتلێتەوە. دەستی لە هاوڕێکەی داو وریای کردەوە:

((جوحا! من هاتم چارەسەرێك لای تۆ بدۆزمەوە کەچی دەبینم تۆش تەپاوتل دەکەی‌و خەوت لێنەکەوتووە)).

جوحا بەدەنگێکی پڕ ئازارەوە وەڵامی دایەوە:

((بەدەست خۆم نییە)).

سیامەند:

((ڕاستە هەردووکمان پێوەی گیرۆدەین بەڵام نابێ هەردووکیشمان پەك بخات)).

جوحا دانیشتو هەردوو چاوی زەق بوون:

((تۆش؟ تۆش حەزت لە خەجە کردووە؟)).

سیامەند وەك كەسێكی لێهات بزانێ هەموو كەلوپەلەكانی لە شوێنێك لەبیرچووەو تازە نایانبینێتەوە:

((خەجێ؟ خەجێی چی؟ باسی چی دەكەی؟)).

جوحا چاوی هەڵگلۆفت:

((یەعنی تۆش حەزت لێنەكردووە؟)).

سیامەند لەتەنیشتی دانیشت:

((وڕێنەی چی دەكەی؟ من خەمی ئەو ڕۆژەمە لەبەردەمی ئاوایی ئەو بەردانە دەخوێنمەوە)).

جوحا هێواش بووەوە:

((لە چی دەترسی؟ ئەی تۆ نەچوویتە چینو ماچینو فێری خوێندنەوەی ئەو بەردانە نەبووی؟)).

سیامەند بیریكەوتەوە هاوڕێكەی هەموو شتێك نازانێ. ویستی ڕێگەكەی لێ هەڵە بكات. پێی وت بەڵێ بەڵێ، هەرئەوەندە هەیە ئەو دەترسێ:

((ئەوان لە خۆیانەوە شتێك بڵێنو ئاوایی بخەڵەتێنن)).

سیامەند ئەمەی وتو زیاتر ترسا. بیری لەو قسەیە نەكردبووەوە كە ئێستا بە جوحای دەڵێ. دڵی ترساوی بەدەنگێكی لەرزۆكەوە وتی: ((**بەڕاست! ئەگەر لەخۆیانەوە شت بڵێن.. لەخۆیانەوە بڵێن لەو بەردانە نووسراوە جادوو درۆیە.. ئەو كاتە چی دەكەی؟**)).

جوحا ویستی قسە بكات، لەپڕ دەرگایەكی ڕۆشن لەبەردەمی سیامەندا كرایەوە، ئەمجارە دڵی هاواری كرد: ((**بەڵێ! خۆشت هەر وات دەكرد. ئەوان چی دەڵێن با بیڵێن، تۆش بزانە چی دەڵێی**)).

دەستی خستە سەر دەمی هاوڕێكەیو پێی وت وەك مێشكی بە بیركردنەوە ماندوو كردووە زمانیشی بە قسەكردن ماندوو نەكات:

((بنوو جوحا گیان بنوو، یان بیر لە خەجێ بكەرەوە، دەمزانی چاوت لەسەرێتی)).

گورج هەڵساو پشتی تێكرد، ئەمیان فریاكەوت پێش ئەوەی ئاغاكەی بچێتە ئەودیو دەرگاوە بڵێ:

((لە ڕەزێ دەچێ.. بەڵێ بە خوا لەو دەچێ)).

بەڵام سیامەند قسەكەی نەبیست.

سیامەند چووەوە ژوورەكەیو بەپشتدا پاڵكەوتو دوو دەستی خستە ژێر سەرییەوە. ئێستا هێمن بۆتەوەو دەتوانێ باشتر بیربكاتەوە:

((چۆن بیرم لێنەكردەوە؟ هەرچییەك بڵێن كێ دەزانێ ڕاستە یان درۆ؟ شتی باش بڵێن سەر دەلەقێنم خراپیش بڵێن دەڵێم درۆ دەكەن)).

بەلای چەپیدا تلایەوە:

((گرنگ ئەوەیە ئەوان پێش من بەردەكان بخوێننەوە، كە نۆرەی منیش هات بەئارەزووی خۆم قسە بكەم.. بەڵێ بە ئارەزووی خۆم)).

ئەوەی وتو یەكسەر خەوی لێكەوت.

كاتو شوێن دیاری كران. كات وەكو هەموو جارێك عەسر بوو، شوێنیش وەكو هەموو جارێك بۆشاییە فراوانەكەی نێوان قوتابخانەو ماڵی زۆراب بوو. ئەمجارە جادووگەر بە دەمامكە ناشیرینەكەیەوە لەسەر كورسییەك دانیشتبوو" كورسییەكی نوێ وەكو عەرشی پادشا لەشارەوە بۆی هاتبوو. تەختەی دوو ڕەنگی سوورو ڕەش لەگەڵ نەخشی جۆراوجۆرو وێنەی چاوی گەورەو مارو دووپشكو هێمای نادیاری ترسامی خاوەن ئەو عەرشەیان گەورەتر كردبوو. خۆی

لەسەر عەرشو سەگەکەی لەبەر پێیو جوحا بە دەمامکەکەیەوە لەپشتی عەرشو کەرەکە لە پشتەوەتر. چوار پیاوەکەی پایتەختو وەرگێڕو خزمەتکارەکەیان لەبەرامبەر وەستابوون. بەچواردەوری ئەو دوو تاقمەش خەڵك کۆببوونەوە. ژنان چووبوونە سەربانی ماڵەکان، منداڵانیش لەسەربانی قوتابخانەکە خڕ ببوون.

شوێنەوارناسەکان تەماشای جادووگەرو تیمەکەیان دەکرد کە دیمەنەکەیان تاکی ژیانیان بوو، بایی هەموو ئەو ژیانەشیان لەو تیمەی ناو ئەو گوندە چەپەکە سەرسام بوون. جادووگەر لەپی دەست درێژکردەوە بە نیشانەی ((**فەرموون**)). پیاوەکان تەماشای یەکتریان کردو هیچیان نەوت، سیامەند بە فەتاحی وت پێیان بڵێ چییان هەیە ڕووبەڕوو بیڵێن. پیاوەکان جارێکی تر تەماشای یەکتریان کرد، ئەبو حەمید قسەی کردو بە زەردەخەنەکەیو بە ئاوازی دەنگییەوە دیاربوو پەشیمان بۆتەوەو دەیویست مەرایی بۆ ئەو دەعبایەی بەرامبەری بکاتو بەخۆشی کۆتایی بەم شەڕەی دوورەوڵات بهێنێ:

((**چاوەکەم! ئێمە هیچمان نییە، ئێمە میوانین، چەند ڕۆژێك لێرەدا دەمێنینەوەو دەڕۆین.. وا نییە کاکە حەمە ئەمین؟ وا نییە کاکە فەتاح؟**)).

نە حەمە ئەمینو نە فەتاح وەڵامیان نەدایەوە، ئەبو عەزیز جەختی لەسەر قسەکانی هاوڕێکەی کرد:

((**بەڵێ گیانەکەم! ئێمە لێرەدا کاتین**)).

دوودڵیی پیاوەکان هێزێکی دایە سیامەند، بەڵام دەیزانی کاتی نەهاتووە سەرکەوتنی خۆی ڕابگەیەنێ. بێئەوەی ئاوڕ بداتەوە دەستی بۆ دواوە ڕاکێشا. جوحا کیسەیەکی بنباخەڵی دەرکردو دایە دەستی. سیامەند بەدەم تەماشاکردنی پیاوەکانەوە کیسەکەی کردەوەو لەوحێکی دەرکرد، لەوحێك بوو نیوەی لەپی دەستی. دایە جوحا بیداتە پیاوەکان، ئەبو حەمید وەریگرت:

((**من شارەزای ئەوەم**)).

لەدەموچاوی نزیکی کردەوەو بەچەند بارێکدا سووڕاندییەوە:

((**کاکە فەتاح بۆیان وەربگێڕە، ئەمە نووسینی مسمارییە، بەپێی جۆری خەتەکەو بەپێی بەڵگەی ترەوە دەگەڕێتەوە بۆ دوو هەزارو حەوت سەد ساڵ پێش ئێستا، یان زیاتر یان کەمتر. باسی.. ١ (گور)و ٢ (پی)و ٤ (بان) جۆ دراون بە کەسێك بەناوی (زیزی)، هەمووی بەپێوانەی ئەمڕۆ.. بەپێوانەی ئەمڕۆ..** *(هەندێ بۆڵەی لەگەڵ خۆیدا کردو بڕەکەی ژمارد)* **سێسەدو هەشتاو شتێك لتر.. نازانم ئێوە دەزانن یان نازانن لتر چەندە، بەڵام ئەو بڕە پانزە تا شانزە تەنەکەیە.. ئەمە ئەو.. ئینجا شتی تر نووسراوە: ١(گور)و ١ (پی)و ٥ (بان)و ٣ (سیلا) جۆ دراوە بە کەسێك بە ناوی (دادی)...**)).

پیاوەکە لیستەکەی بە خاوی خوێندەوە، لە هەندێ شوێندا دەوەستاو دەیویست لەو شوێنە چەپەکەی جیهانداو لەبەردەمی ئەو دەمامکانە زانستییانە قسە بکات. پیاوەکە جارێك دەقەکەی شی دەکردەوە، جارێکی تریش دەیوت نووسینەکە لێرەدا شکاوەو ناخوێنرێتەوە، لەوێشدا خۆڵو خوێ دایانپۆشیوە.

سیامەند سێ لەوحەکەی تری دایە جوحاو ئەمیان گەیاندییە دەستی پیاوەکە. بابەتەکان وەکو ئەوەی پێشوو بوون. سیامەند جوحای بۆ وەرگرتنەوەی لەوحەکان ناردەوە. بە زەردەخەنەی سەرکەوتنیشەوە ڕووی گەشی پشتی دەمامکی بەناو ئامادەبوواندا گێڕا:

((**کەستان بیستووە لە باوکانتانو باپیرانتان ناوی زیزی بووبێ؟ کەس جگەلە خۆم ڕۆژێك هاتووە لەخۆیەوە نیو جەواڵ جۆتان بداتێ؟**)).

جادووگەر بەدڵخۆشییەوە تەماشای ئەو خەڵکەی کرد کە گومانی تەواویان بۆ دروست ببوو لە قسەکانی پیاوی

پایتەخت، ئینجا نۆرەی خۆی بوو لەوحەکان بخوێنێتەوە:

((گوێتان لێبوو ئەو پیاوە چۆن باسی ئەو نووسینەی کرد، ئەو وای وت ئەمەش ڕاستییەکەیە. گوێ بگرن، فەتاح تۆش وەریبگێڕە: بەناوی شای جنـ *(ویستی بڵێ شای جنۆکان بەڵام شتێك لە دڵیدا پێی وت وشەی جنۆکە لەبەردەم ئەو پیاوانەدا نەڵێ)* **بەناوی جادووگەری مەزنی دێرین، بەناوی تەهتەهووب و لەهووب و کەشکەشعەلیووش. ئەو کەسەی ئەم بەردە دەدۆزێتەوە عەقڵ و زانیاری هاوڕێی دەبن، هێزو توانا پۆشاکی بەری دەبن، خۆشبەختە ئەوەی ئەم بەردە دەدۆزێتەوە، بەدبەختە ئەوەی دوژمنایەتیی دەکات)).**

سێ بەردەکەی تری خوێندەوەو گوێی لە تەعلیقی خەڵکەکە بوو کە دەیانوت: **((باوکم.. ئەمە قسەیە))**. تەواو بوو و بە جوجای وت بەردەکان بەناو خەڵکدا بگێڕێ:

((با ئێوەش بزانن ئەو نووسینە سەیرەی سەریان هی ئەوەیە باسی جۆو جەواڵ بکات یان شتی گەورەو نهێنیی سەرسوڕهێنەر)).

پیاوەکان پاڵەپەستۆیان کرد بۆ بینینی بەردەکان کە هیچیان لە نیو لەپی دەستیان گەورەتر نەبوو و دەبوایە بەچەند لایەکدا بیانسووڕاندنایە تا نەخشەکانیان ببینن، تەماشایان دەکردن و پەنجەیان دەخستنە سەرو دەیانوت: **((ڕاستە! ئا ئەوەتا! دەیبینن؟!)).**

ئەبو خالد بۆ چرکەیەك وازی لە مەرایی هێناو هاواری کرد:

((خەڵکینە! ئەمە قسە نییە...)).

ئەبو حەمید دەستی گرت:

((بێسوودە، دۆڕاین، ئێمە دۆڕاین و دواکەوتن بردییەوە)).

دوو لەپی دەستی لەبەردەم دەموچاویدا بەیەکتر نووساندو لەسەر ئەژنۆی چەپی چۆکی دادا، وەکو ئەکتەرەکانی شانۆش ڕووی قسەی کردە جادووگەر:

((گەورەمان و گەورەی گوند، گەورەی تەهتەهووب و لەهووب، ددان بە گەور... لەبیرم چوو ناوی کەشکەشعەلیووش بڵێم.. ددان بە گەورەییت دەنێین، وەکو خزمەتکارو قوتابی قبووڵمان بکەن)).

نیوەی دەروونی هاوڕێکانی شەرمەزاری بوو، نیوەکەی تریش پێکەنینێك بوو بەخۆیان. سیامەند ویستی زیاتریان پیشان بدات، مەبەستیشی خەڵکەکە بوو:

((لەبەر ئەوەی نازانن چی لەسەر ئەو لەوحانە نووسراوە ناشزانن بۆچی باشن. من ئێستا تەنها یەك نموونەتان پیشان دەدەم. ئێستا کەسێك لەمێشکمدا هەیە زیانێکی گەورەی پێدەگەیەنم.. هەر بەهۆی ئەم بەردانەوە)).

لەوحێکی گرت و خوێندییەوە، چەند وشەیەکی وت هی ئەوە نەبوون کەس لێیان تێبگات. ئەبو حەمید بە هاوڕێکانی ڕاگەیاند:

((تێبینیتان کرد؟ بەشی ئەوە عەقڵم ماوە بزانم هەر ئەوەیە کە پێشتر خوێندبوویەوە بەڵام ئەمجارە بەپێچەوانەوە، واتە لە کۆتاییەوە بۆ سەرەتا)).

بەرلەوەی هاوڕێکانیشی تەعلیقێك بدەن ڕوونی کردەوە:

((وەك دەزانن دەقی سیحری هەن بە نووسینی میخی بەپێچەوانەوە نووسراون. نووسین یان خوێندنەوە بەپێچەوانەوە یەکێکە لە کارەکانی جادووگەران لەکۆنی کۆنەوە تا ئێستای ئێستا.. لەم ئێستایەش کە ئێمە وەکو کەر بەرامبەر ئەو و بەرامبەر خەڵکە نەخوێندەوارەکە وەستاوین باوەڕ دەکەم ئەم کابرایە چین و ماچینی بینیوە، شت لە ئێران و تووران فێربووە.. دەی هەر لەبەردەمی ئەودا یەکی شەقێك لە قنگی خۆتان بدەن و بڕۆن)).

سیامەند بێ خواحافیزی لە میوانەکان گەڕایەوە ماڵەوەو ئەوان بێ شەقهەڵدان لەخۆیان گەڕانەوە خیمەکەیان.

شەوی میوانەکان بووە شەوی گاڵتەوگەپ، بەیەکتر پێدەکەنین:

((تەهتەهووب سفرەکە ئامادە بکە، تا دەتۆپین ئەمشەو دەخۆینەوە)).

یەکێکی تر:

((بەناوی لەهووبی گڕگرتوو فەرمان دەدەم سفرەکە بەیەك چرکە لەبەردەممانددا ڕابخرێ)).

سفرەکە ڕاخراو مەشروب لەسەری دانرا. ئەبو حەمید بتڵێکی بچووکی هەڵگرتو سەرەکەی لێکردەوەو ناواخنەکەی بەسەر زەویی خیمەکەدا ڕشت:

((یەك چارەك عەرەق بۆ سەر ئەرزەکە تا بۆن بڵاوبێتەوەو خێمەکەمان لەباڕ بچێ)).

پێڕەکە دانیشتنو تا درەنگ دەیانخواردەوەو گاڵتەیان بەیەکتر دەکرد، ئەبو حەمید بە دەم خواردنو خواردنەوەوە ئەزموونێکی خۆی بۆ گێڕانەوە:

((گوندێکی باشوور یەکەم جاری بوو شوێنەوارناس بەخۆیەوە ببینێ. لە زمانم دەرچوو وتم ئەو گردانە ئاسارن کەچی ئەو پیاوەی میوانی بووین وتی ئەوە گردێکە پاشایەك وەکو بورجی چاودێری دروستی کردووە، چەند هەوڵم دا تێیبگەیەنم ئەو گردە لە ئەنجامی چینەکانی نیشتەجێ کە بەدوای یەکدا هاتبوون دروستبووە کەچی کابرا هەر باوەڕی نەکرد، ناچار کۆڵم داو وتم بەراستی پاشایەکی بەتوانا بوو)).

ئەبو سەمیرەش شتی خۆی هەبوو:

((من شتێکی سەیرترم بەسەردا هاتووە. دوای کۆششێکی زۆر قەناعەتم بە گوندنشینێك کرد ئەو گردانە نیشتەجێی چەند سەردەمێکن. کابرا هەر لەگەڵ خۆماندا بوو کاتێك چەند کەسێکی گوندی خۆی بینیو ویستی فەلسەفە لێبداتو خۆی وەك شارەزا پیشان بدات. چوو و ئەوەی بۆ هاوڕێکانی باسکرد ئەوانیش باوەڕیان نەکردو وتیان هەر بورجی پاشایە، کابراش لەبەرئەوەی تازە شتەکە فێرببووو ئیمانەکەی لەق بوو دوودڵی هێرشی بۆ بردو زوو ئیمانەکەی دۆڕاند. کابرا نەیتوانی لەوەبەدوا دیفاع لەو شتە بکات کە زانیبووی‌و لێی کەوتە گومان)).

ئەبو خالد شتێکی سەیرتری پێبوو:

((دە گوێ بگرن! لاوێکمان لەگەڵدا بوو چووبووە قوتابخانەو شتێك فێرببوو. ئەو بە خەڵکی دەوت ئەو گردانە سەکۆی دانیشتنی (طەنطەل)ن. دوایی بەتەنیا بەخۆیم وت کەی شتی وایەو کوا تەنتەڵو دێو هەیە کەچی جرتێکی بۆ لێدامو وتی خەڵك نەخوێندەوارن، قسەکانی منو تۆ لایان وەکو یەکە، بگرە ئەوەی من لایان پەسەندترە چونکە مرۆڤ حەزی لە چیرۆکی تەنتەڵو دێو و جنۆکەو (سعلووە) هەیەو باوەڕیشی پێیان هەیە بۆیە قسەکانی تۆ بێتامن.. وای وت، بەوپەڕی باوەڕیشەوە جرتەکەی لێدا، زۆر موعجەب بووم پێی)).

ئەبو حەمید گەیشتە ئەنجامێك:

((کەواتە... پاش وەرگرتنی بیروڕای هەموو تەهتەهووبەکان بۆمان دەرکەوت لەکۆتاییدا جەهل سەردەکەوێو زانست وەکو کەر دەتۆپێ)).

ئەبو خالد نارەزایی دەربڕی:

((بەڵام نەك تاسەر ئوستاز لەهووب)).

لەهووب قسەکەی بۆ تەواو کرد:

((بەلای کەمەوە تا ئێمە لە ژیاندان تەهتەهووب گیان، تا دەشمرین دەبێ سەر بۆ کەسانی وەکو جادووگەری ئەم گوندە بلەقێنین)).

ئینجا ڕوویکردە ئەبو عەزیز:

((ئەی تۆ دەڵێی چی ئوستاز کەشکەشعەلیووش؟)).

کەشکەشعەلیووش سەری لەقاندو بە دەمی پڕ لە خواردن فلتاندی:

((قسەتە لەهووب)).

ئەبو سەمیرە وتی :

((دەترسم هێندە ناوی ئەو بوونەوەرانە دەهێنین لە خەودا بۆمان دەرپەڕن)).

لەو کاتدا سەگێك لەناکاو لەپەنا خێمەکەیاندا وەڕی، هەموو ڕاچەڵەکین و بەدەما کەوتنە سەر سفرەکە، ئینجا دانیشتنەوەو دایانە قاقای پێکەنین، دەستیان کردەوە بە خواردنەوە، هەر دەیانخواردەوەو پێدەکەنین، پێدەکەنین و دەیانخواردەوە تا لەکۆتاییدا هەر یەك لە شوێنی خۆیدا کەوت و هۆشی لێبڕا. ئەبو خالد وەکو جاران هەڵساو بە وەرگێڕو خزمەتکارەکەی وت یارمەتیی بدەن. ڕۆژی فەتاح بوو:

((هێندەی کەرێك لەوەڕیان کردووە)).

هی حەمەئەمینیش بوو:

((دەڵێ گای گێژن کەوتوون)).

دەستیان دایە قاچی سێ پیاوە کەوتووەکەو بۆ سەر جێگە ڕایانکێشان.

* * * * *

بیعسە شوێنەوارییەکە کۆتایی بەکارەکانی هێناو بۆ سبەی ئامادەی ڕۆشتن بوو. سیامەند نەویست دەرفەتی بینینەوەیان لەدەست بدات بۆیە بەدزییەوە چووە لایان و لەگەڵیاندا دانیشت. بۆ یەکەم جاریش بێ دەمامك بینییان و زانییان لاوێکە لە تەمەنی کوڕەکانیانە. هەموو سەیری یەکتریان کردو تەریقبوونەوەی خۆیان خواردەوە. پیاوەکان بۆ سیامەندیان ئاشکرا کرد ئەوان لەخۆیانەوە نەهاتوون. ئاغایەکی ناوچەکە داواکارییەکی بۆ پایتەخت بەرزکردبووەوەو وتبووی ڕۆژ نییە شتی گرانبەهای زۆر لە شارەکۆن نەدۆزرێنەوە. سەرەتا گوێیان نەدایە هەواڵەکە چونکە بەردەوام شتی زۆری وا دەبیستن و هەندێکیان درۆ دەردەچن، هەروەها سەدان گردی شوێنەواریی گرنگ هەن و پێویست ناکات کاتی خۆیان بە شوێنێکی دووری وا ببەنە سەر، بەڵام ئاغاکە قسەی لەگەڵ ئاغای گەورەتر کردو ئەوان کەسانی دەستڕۆشتووی پایتەختیان هان دا بۆ چەند ڕۆژێکیش بێ شارەزایانی بۆ بنێرن. ئەوان ئاوا هاتن، پاش پشکنینیش بۆیان دەرکەوت ئەو قسانەی لەبارەی شارەکۆنەوە کراون نەك تەنها موبالەغە بوون بەڵکو درۆیەکی ڕووت بوون.

سیامەند تەماشای ئەو بەشەی شارەکۆنی کرد کە لەو شوێنەی لەناو خێمەکەدا لێوەی دیار بوو. وێنەی سەربازەکە هاتەوە پێش چاوی، هەر سەربازەکەی جارانە، هەر وەستانەکەی جارانێتی. سیامەند خۆی چاڵی هەڵکەندبوو، پیاوانی پایتەختیش دوای ئەو چاڵیان هەڵکەند، نە ئەویش و نە ئەوانیش ئەو زێڕو زیوەیان نەدۆزییەوە. سیامەند بە دڵ لێی پرسی:

((ئەی چی بوو؟ ئەی تۆ لەوێ نەبووی؟ ئەی تۆ لەوێ نەدۆزرابوویتەوە؟)).

سەربازەکە وەڵامی نەبوو. سیامەند هەستی کرد دەبێ وەڵامەکە وا بێ:

((بەڵێ من لێرەدا بووم بەڵام کێ دەزانێ چۆن گەیشتمە ئێرە؟)).

مابووی بۆ سیامەند بڕوا بکات جگە لەو مستیلەیەی مام سمایل هەموو شتێك درۆ بووەو کەس هیچی لە شارەکۆن نەدۆزیوەتەوە، زۆر لەسەر دڵی گران بوو بڕوا بکات ئەو هەموو ماوەیە خەڵەتابوو.

سیامەند ویستی لێیان بپرسێ ئەو ئاغایە کێ بوو داواکەی بۆ پایتەخت بەرزکردبووەوە بەڵام زانی پرسیار بێسوودە،

ڕەنگە ئەوان نەزانن، بشزانن نایڵێن. بۆچیش پرسیار بکات لەکاتێکدا ئەو دەزانێ جگەلە زۆراب کەس قازانج لە هاتنی ئەو پیاوانە ناکات.

تا ئێستا زۆراب لەدەستچوونی ئاغایەتییەکەی بۆ قووت نەدراوە. شتەکان دەستی زۆرابیان تێدابووە: لە یەکێك لەو جارە کەمانەی سیامەند دەچووە دەشت ئەو فیشەکەی بەلایدا ویزەی کردو سەرچاوەکەی دیار نەبوو لەخۆوە نەهاتبوو، ئەو پیاوە شڵەژاوەی بۆ داواکارییەك بۆ لای هاتبوو کەچی دەرکەوت خەنجەرێکی لەژێر جلەکانییەوە شاردۆتەوەو بەپەشۆکاوییەوە وتی دوژمندارەو خەنجەرەکەی بۆ دوژمنەکانی هەڵگرتووە، هاتنی پیاوانی میری بۆ بردنی جادووگەرەکە بۆ خزمەتی سەربازی، هەر زۆرابە کە لەژیانیدا نەیزانیوە مەلا چییەو مزگەوت بۆچی باشە بە مەلایەکی شارەکەی وتبوو کەسێك هەیە جادوو دەکات، ئەویش فەتوای دابوو ئەوەی بچێتە لای بێباوەڕ دەبێ.. تومەز لەهەر هەنگاوێکیدا چاوێکی پڕ لە قین شوێنی کەوتووە. سیامەند زانی ئەو بڕیارە چەند دانا بوو کە هیچ جۆرە سەرانەیەك لە ئاوایی وەرنەگرێو خەڵك نەکاتە دوژمنی خۆی.

شوێنەوارناسەکان ئاگایان لەناخی ئەو لاوە نەبوو و تەنها ئەوەیان دەزانی کە پێویستە قەرەبووی دۆڕانەکەیان بکەنەوە. پیاوەکان دەرفەتی گەیشتنی فەرمانبەرێك میری ناردبووی بۆ ئەوەی هاوڕێی گەڕانەوەیان بێ بە هەل زانی بۆ ئەوەی وەرگێڕێکی باشیان هەبێ، باشتر لە فەتاح کە لەو قسە زانستییانە تەنها چەند وشەیەك لەگەڵ ئامرازەکانی گەیاندنو پێوەلکاندنو ڕاکێشان تێدەگەیشت. پیاوەکان ویستیان سوودێکی زانستی بەو جادووگەر لاوە بگەیەنن بەتایبەت کە ئەوان لەگەڵیدا تەنهان و کەسی ئاوایی لەگەڵیاندا نییە تا ناچار بێ لەبەردەمیدا خۆی بنوێنێ.

پیاوەکان باسی شتی زۆریان کردو سیامەند هەر گوێی دەگرت. ئەوان نەیاندەزانی بێدەنگییەکەی لەبەر چییە، تەنها موجامەلەیە یان بەڕاستی گوێ دەگرێو دەبیستێ. باسە زانستییەکان درێژەیان کێشاو گەیشتە بابەتی دروستبوونی ژیان لەسەر زەوی. پیاوەکان باسی زیندەوەری تاکە خانەو گەشەسەندنیان کرد، دواییش بوونی بە زیندەوەرێکی ئاڵۆزتر، ئەو گەشەسەندنەش نەوەستاو توخمەکانی لێ دروست بوو تا گەیشتە مرۆڤ کە ئەویش لەگەشەسەندن نەوەستا تا گەیشتە ئەم مرۆڤەی ئێستا. پیاوەکان زۆریان وتبوو بۆیە ویستیان بوەستنو کاردانەوەی جادووگەرە لاوەکە بزانن. یەکێیان بە چاوێکی پڕ شانازییەوە تەماشای کرد:

((**ها ... دەڵێی چی؟**)).

پیاوەکان بزەی لاقرتیکردنی لاوەکەیان بینی کە پرسیارێکی هەبوو بیکات. سیامەند بەمێشکێکی سافەوە شتەکانی وەرگرتبوو:

((**ئێستاش پاش ئەو هەزاران ساڵە هەموو شتێك تەواوە.. وا نییە؟**)).

هەر ئەو کەسە:

((**بەڵێ تەواوە، بەڵام هەزاران ساڵ نییە بەڵکو زۆر لەو زۆرترە.. سوودی نییە ژمارەکان بڵێین**)).

سیامەند:

((**با ژمارەکان بە ئارەزووی ئێوە بن. ئەو زیندەوەرانەش شێت بوون بەو شێوەیە گەشەیان سەند ئینجا لەپڕ هەموو شتێك تەواو بوو و هەموو وتیان بەس!**)).

پیاوەکە پەشۆکا:

((**نەخێر .. گەشەسەندن هەر دەمێنێ**)).

سیامەند:

((زۆر باشە.. مرۆڤی پێش دە هەزار ساڵو مرۆڤی ئێستا چەندیان فەرقە؟)).

پیاوەکە:

((هیچ)).

سیامەند.

((بۆچی؟)).

پیاوەکە:

((چونکە ماوەکە کەمە، مرۆڤی پێش سی هەزار ساڵیش هەر وەکو ئەوەی ئێستایە)).

سیامەند:

((قەید ناکات، بەڵام تۆ باسی زیندەوەری زۆرت کرد، دیارە هی زۆرتریش هەبوو باست نەکردوون، ئەگەر لەماوەی دە هەزار ساڵ.. تۆ دەڵێی سی هەزار ساڵ مرۆڤ هیچ شتێکی نەگۆڕابێ کەواتە پێویستمان بەسەد هەزار ساڵ هەیە هەتا مرۆڤ شتێکی کەمی بگۆڕێ. ئەی چۆن دەتەوێ باوەڕ بکەم لەو زیندەوەرە زۆرە بچووکەی باست کرد ئەو هەموو ئاژەڵانەو مرۆڤ دروست بوون کە زۆر زۆر لەیەك جیاواز، خۆ بەم جۆرە نەك سەد هەزار ساڵ بەڵکو سەد هەزار سەد هەزار سەد هەزار سەد هەزار .. دە جار دەچمە ماڵەوەو دەگەڕێمەوەو ئەوەندە سەد هەزار ساڵ دەژمێرم ئینجا بەشی ئەو هەموو گۆڕانە ناکات)).

فەرمانبەرەکە توانی قسەکە بەئەمانەتەوە وەربگێڕێ، پیاوەکانیش بیستیانو بێدەنگ بوون. تەماشای فەرمانبەرەکەیان کردو بەچاو لێیان پرسی ئەمە قسەی ئەو لاوەیە یان وەرگێڕەکە خۆی خنیوەتە موناقەشەکەو قسەی خۆی دەکات. وەرگێڕەکە لە پرسیارەکەیان تێگەیشتو هەر بە زمانی چاو سەرسوڕمانی خۆی لەو لاوە دەربڕی. سیامەند چاوەڕێی وەڵامێك بوو بەڵام وەڵامەکە نەهات. لەکۆتاییشدا یەکێك ددانی پیادا نا:

((لەڕاستیدا ڕەخنەی وا هەیەو خوێندوومانەتەوە)).

هەر ئەوەندەی وتو بێدەنگ بووەوە. سیامەندیش بۆی تەواو کرد:

((خوێندووتانەتەوە بەڵام باوەڕتان پێنەهێناوە، یان ڕاستتر بڵێم حەزتان نەکردووە باوەڕی پێبهێنن.. بەڕێزان ئەوانەی ئێوە پێیان دەڵێن نەخوێندەوارو دواکەوتوو هەر وەکو ئێوە باوەڕیان بە هەندێ شت هەیە، باوەڕیان پێیانەو حەز دەکەن ئەو باوەڕەیان هەبێ.. بەختتانە ئەو قسانەتان لەبەردەمی ئەو نەخوێندەوارانە نەوت)).

ئینجا هەڵساو جلە ڕەشەکانی تەکاند:

((بەڕێزان! ئێوە بەوەی من دەڵێن خوڕافەت، بەڵام ئەوەی باستان کرد خوڕافەتێکە هیچی لەوەی خۆم کەمتر نییە، هیچیشی لە خوڕافەتەکانی مامۆستای قوتابخانەو مامۆستاکەی کەمتر نییە)).

کەسیان هیچی نەوتو ئەو لاوەی پیاوەکانی پایتەخت ویستبوویان سوودی پێبگەیەننو هەندێ ڕاستیی زانستیی فێر بکەن پێی وتن:

((هیوادارم توانیبێتم سوودێکتان پێبگەیەنم)).

وەکو گاڵتەپێکردنیش پێکەنی، لەگەڵ ئەوەشدا دڵنەوایی کردن:

((دوو سبەی بەیانییەکەی ئاهەنگێکی گونجاو بۆ خواحافیزی بۆ ئێوەی بەڕێز دەگێڕم. دووسبەی ئێوەشو هەموو گوندیش میوانی خۆمن، گوندە نزیکەکانیش بانگ دەکەم، دەزانم نیازتانە سبەی بگەڕێنەوە بەڵام سبەی دەمێننەوە.. ئاغاو جادووگەری گەورەی گوند منم، منیش فەرمانم دا)).

پیاوەکانی جێهێشتو ئەوان پاش قووتدانی تەریقبوونەوەی دووەمیان زانییان کە پێویستە بەگوێی بکەنو

سەفەرەکەیان دوابخەن.

* * * * *

دەبێ سیامەند زۆراب لەو ئاهەنگە دووربخاتەوە. پێویستە نامەیەکی تایبەتی بۆ بنێرێ. هەر ئەو نیوەڕۆیە دەرفەتێکی زانی کاتێك بینی ئاوایی چۆڵە. چووە دەغڵێکی زۆراب. بە پەلە خۆی لەناویدا ونکرد، گەیشتە ئەوسەر دەغڵەکەو ئاگرێکی کردەوە. هەندێ گۆگردی ڕشتو سووتاندنی: ((**تا دەگەمە ماڵەوە ئاگر دەگاتە دەغڵەکە**)). هەڵسایەوەو لەپڕ تەقەیەکو ویزەی فیشەکێك بەلای گوێیدا بیست. خێرا دانیشتەوە. بەچیچکان دانیشتو چاوی بەو ناوەدا گێڕا. تارماییەکی بینی پشتی تێکردووەو ڕادەکات. سیامەند هەڵساو گورج بەرەو ماڵ گەڕایەوە.

زۆراب لەنامەکە تێگەیشتو بۆ خۆدزینەوە لە ئاهەنگەکە بۆ شار چوو. کەس نەبوو ئاهەنگ لە سیامەند تێك بداتو ئەو ئاهەنگە لەو شێوەیە باشتر دەرچوو کە ویستبووی. دانیشتوانی شامارو چەند گوندێکی تر بانگ کرابوون. خواردن بۆ هەموویان ئامادە دەکرا لەو کاتەی ئاهەنگەکە بەڕێوەدەچوو. سیامەند بێ دەمامك لەسەر عەرشە نوێکەی دانیشتبوو و جوحا بەپێوە لەپشتەوە. گوێدرێژەکە وەکو جاران لەپشتی هەموویان، سەگەکەش لەبەرپێی ئاغاکەیدا. پیاوەکانی پایتەخت نزیك جادووگەرەکە دانیشتبوونو تەماشای هەڵپەڕکێی پیاوانیان دەکرد.

ماوەی پشووی پیاوەکان بە حیکایەت گێڕانەوە پڕکرایەوە، ئاغا فەرمانی دا هەر کەسێك بەسەرهاتێك یان قسەیەکی خۆشی هەیە بیڵێ، بەڵێنی خەلاتێکیشی دا بەو کەسەی سەیرترینو خۆشترین بەسەرهاتی هەیە.

بەسەرهاتەکانو قسە خۆشەکان دەوترانو خەڵك پێدەکەنین یان سەرسوڕمانیان دەردەبڕی یان هیچیان نەدەکرد، دوایی نۆرەی شیعر وتن هات. جادووگەر خۆشی نمایشێکی خۆی کرد. خەیارێکی بەدەست گرت، چەند وشەیەکی وت کەس لێیان تێنەگەیشتو خەیار دیار نەما. چەند وشەیەکی تری وتو لەناو جلەکانییەوە دەریهێنا. دوو شووشەی ئاوی هەڵگرت:

((**ئاوی چەم سپییە، ئاوی دەریا شینە، ئەم دوو شووشەیەش ئاوی چەمیان تێدایە تێکەڵیان دەکەمو بەیەك قسە دەیانکەمە ئاوی دەریا**)).

ئاوی شووشەیەکیانی کردە ئەوەی ترو یەك وشەی وت دوو ئاوەکە تێکەڵ بەیەك بوونو ڕەنگی هەردووکیان بووە شین.

ئەو ئیشانە بۆ پیاوانی پایتەخت ئاسایی بوون، بەلام تازە لاوەکە لای ئەوان هەیبەتی بۆ دروست ببوو و ئەوان بە جادووگەرێکی ڕاستەقینە تەماشایان دەکرد، دیمەنی لاوەکەش لەسەر کورسییەکەی سامێکی زیاتری خستە دڵیان. تەماشای دەموچاوی ئامادەبووانیشیان دەکردو دوو وەرگێڕەکەیان ئەو تەعلیقانەیان بۆ وەردەگێڕان کە دەیانبیست، ئینجا بۆیان دەرکەوت سامی ئەو لاوە لای ئەو خەڵکە لەوە گەورەترە کە بتوانن بە دروستی بیخەملێنن. دیمەنی نانخواردنی ئەو ژمارە زۆرەش بەس بوو بۆ شوێنەوارناسەکان بزانن ئەو لاوە تازە پایەکی بەرزی وای دەستکەوتووەو کە نەك تەنها لەو گوندە بەڵکو ڕەنگە زوو بگاتە شاری سوڵتان ئابادیش.

ئەو مەسرەفەی جادووگەر کردبووی مامۆستای قوتابخانەکەی بیرخستنەوە کە بۆیان باسکرابوو چۆن نەیدەتوانی وەلامی ئەوە بداتەوە ئەگەر لاوەکە ئەو جادووە بۆ دەستکەوتنی سامان بەکاردەهێنێ یان نا. بەسەرهاتی مامۆستاکەیان بیستبوو و زانیبوویان دوای ڕۆشتنی نامەیەکی بەدەست پیاوێکەوە بۆ قوتابییەکانی ناردبوو کە بەهەر هەموویان تەنها یەك ڕستەیان بۆ خوێنرابووەوە: ((**من ڕۆشتمو ئیتر ناگەڕێمەوە**)).

مامۆستاکە بەزیبوو، ئەوەتاش دوای مامۆستا جادووگەرەکە ئەوانیشی بەزاندووەو ئێستا ئەوانی خاوەن بڕوانامەی

زانکۆیی بەرز وەکو ڕەعیەت لە ئاهەنگی ئاغادا دانیشتوون ئەگەر چی ئاهەنگەکە لەسەر شەرەفی ئەوان کراوە.

ئاهەنگەکە نزیکی کۆتایی بوو کاتێك سیامەند هەستی بـە جووڵـەجووڵی جوحـای کـرد. جوحـا هێمنیـی لەدەسـتدابوو پاش ئەوەی لەدوورەوە خەجێی خۆی لەسەربانەکەیانەوە بینی، سیامەندیش خەجێی بینیو بە جوحای وت:

((حەز دەکەی بیهێنی؟)).

جوحا بەگەرمییەوە بەڵێی کرد، سیامەندیش بەساردییەوە پێی وت:

((دەبینی ئەمڕۆ ئیشی گرنگترمان هەیە بیکەین، گرنگتر لەوەی ژن بهێنین)).

جوحا ئومێدی بە ئاغاکەی گەورە بوو:

((من پیاوی تۆم. نەك خەجێ، داوای باوکی خەجێش بکەم کەس ناتوانێ بڵێ نا)).

ئاهەنگەکە تەواو بوو و هەر یەك چووەوە ماڵی خۆی. سیامەندو جوحاش گەڕانەوە. کەمێك نیگـەرانی بـە سـیامەندەوە دیار بوو. هێشتا لەناو هەیوانەکەدا بوون بە هاوڕێکەی وت:

((ئاهەنگەکە پێویست بوو بەڵام لایەکی ئەو پارەیەی برد کە مابوومان)).

جوحا لەشوێنێکی ترەوە قسەی دەکرد:

((دەچی بۆ داوای خەجێ بۆم؟)).

سیامەند:

((ئەوەی ماومانە بەشی زۆر ناکات، دەبێ هەوڵ بۆ پارە بدەین)).

جوحا نەیدەبیست:

((تەنها قسەیەك بکە ئیتر باوكو دایکی ناڵێن نا)).

سیامەند:

((دەبێ هەر ئەمشەو بیربکەینەوە چۆن پارەی تر پەیدا بکەین)).

جوحا:

((ڕاستە براکەی تازە مردووە بەڵام شیرەخۆرەیەکی جیقنە خەفەتی کەمە)).

هەنسکێکی جوحا سیامەندی وریاکردەوە:

((چیتە جوحا؟ دیسان ڕەزێیەکی تر؟ بزانە ڕەزێکەی تر چیی بەسەردا هێنای، بینیـت ئـەمڕۆ چۆن سـەروەرییەکت دەستکەوت. با بیر لەوە بکەینەوە چۆن ئەم سەروەرییە بهێڵینەوە، واز لە خەجێ بێنە)).

جوحا وایزانی ئاغاکەی قسەیەکی ئاسایی کردووە:

((ناتوانم، هەر دەبێ بۆم داوا بکەی)).

سیامەند بەتەواوی وریا بووەوە:

((دەزانی بیر لە شتی سەیر دەکەیتەوە؟ ئەوەی دەتدەمێ خەریکە نامێنێ؟ چۆن خەجێ بەخێو دەکەی؟ دوای ئـەوە ئەگەر تۆ بەم پلە بەرزەی ئێستا دەستت کەوتووە کچێکی نیوە شێت بهێنی خۆت ناکەیتە بابەتی گاڵتەی ئاوایی؟)).

ئینجا زبر بوو:

((نەخێر! ڕازی نیمو ناشتوانم)).

جوحاش وریا بووەوەو یاخی بوو:

((کەواتە وازت لێدەهێنمو دەبمەوە بە شوان)).

سیامەند تووڕە بوو:

((**ناهێڵم دڵت پێی خۆش بێ**)).

جوحاش هەر تووڕە بوو:

((**بەزۆرە؟**)).

سیامەند پێی وتو پشتی تێکردو چووە ژوورەکەی:

((**بەڵێ بەزۆرە، ناهێڵم کچەکەت بدەنێ، ناشهێڵم کەس بە شوانت ڕابگرێ**)).

جوحا سەری نەوی کرد:

((**سیامەند گۆڕاوە.. سیامەند دڵی نەماوە.. سیامەند قەت دڵی نەبووە**)).

ئەو شەوە دوو ئاژەڵەکە لەسەر ئاوازی خەونی خۆش خەویان لێکەوت، دوو مرۆڤەکەش هەر یەك لە ژوورەکەیدا خەو لەچاوی هەڵهاتبوو و لەسەر جێگە دەتلایەوە، هەر یەك بە خەمێكو بە خەوێك.

بەشی چوارەم

مرۆڤــو سروشت

16

دڵی جادووگەر

پاش سەرکەوتن بەسەر مامۆستاو بیعسەکە جادووگەرەکە سەروەریی تەواوەتیی دەستکەوتبوو. پیاوانی پایتەخت ڕۆشتن و نەگەڕانەوە وەك چۆن مامۆستاکە پێش ئەوان ڕۆشت و نەگەڕایەوە. بەسەرهاتی بیعسەکە بووە بابەتی گاڵتەو ڕابواردنی شوێنەوارناسانی پایتەخت، مامۆستاکەش بەرپرسەکەی نەدۆزییەوەو دوایی زانی ئەو ڕەخنانەی لە حزب دەگیرێن ڕاستن " حزب بەدوودڵییەوە هەنگاو دەنێ و موغامەرەی پێ خۆش نییە. لەجیاتی دەستخۆشی کردنیش لە مامۆستاکە حزب بڕیاری دا وانەی تەنزیمیو فەلسەفیی تری پێ بوترێتەوە تا لە ئاستی ئەو قۆناغەدا بێ کە حزب پێیدا تێدەپەڕێ. شوێنەوارناسەکان و مامۆستاکە وەکو شتێکی کاتی هاتن و ڕۆشتن، سیامەندو جادووەکەی و سەروەرییەکەشی مانەوەو گەورەتر بوون.

سەرەتای هاوین بوو و سیامەند ناوبانگێکی گەورەی لەناوچەکە دەرکردبوو و کەسانێکی زۆر ڕوویان دەکردە دێکەو جادووگەرەکەی. جوجا لە جیهانێکی تردا دەژیا" موعاناتی پیاوی دەستەڕاستی جادووگەر تەشەنەی کردبوو و نەیدەهێشت کارەکانی بۆ ئاغاکەی بەباشی بکات. ئەرکەکانی جادووگەر تا دەهات زۆرترو گرانتر دەبوون، لەجارانیش زیاتر پێویستی بە جوجای هاوڕێی هەبوو، بەڵام جوجا لەجاران زیاتر بێتوانایی خۆی دەسەلماند تا ئەو ڕۆژەی جوجا تەنانەت قسەکردنیشی بەزەحمەت بۆ دەکرا.

سیامەند زانی پێویستە زوو فریای خۆی بکەوێ، دوو لاوی بەکرێ گرت بۆ ڕاپەڕاندنی ئیشەکانی، بەڵام ئەمانە تەنها وەکو خزمەتکار بوون نەك وەکو جوجا شەریکی پرۆژە یان ئاگاداری هەندێ نهێنی بن. سیامەند وازی لە هاوڕێکەی نەهێنا:

((یەکەم جار ڕەزێ تۆی فەوتاند، ئێستاش خەجێ، وەرەوە هۆش خۆت! ئافرەتی لەو جۆرە پیاو دەکاتە خزمەتکاری خزمەتکاران)).

جوجا موناقەشەی نەکرد بەڵکو تەنها سکاڵایەکی کرد لەدڵێکەوە خوێنی لێ دەتکا:

((بۆچی ناهێڵی بیهێنم؟)).

ئەویش بۆی دووبارە کردەوە:

((خەجێ بێنی ئەو نەختە قورسییەی هەتە دەڕوات، پاشان ئەو کچە عەقڵی تەواو نییە، ئەگەر بیهێنی هەرچییەك دەیکەین و دەیڵێین دەیزانێ و دەیبیستێ و یەکسەر دەیگێڕێتەوە... دەزانی ئەو کاتە چیمان لێ دێ؟ ئەو کاتە وەکو ئەوەیە لەبەردەمی خەڵکدا پاشەڵ ڕووت بکەینەوەو بەبەرچاوی ئەوانەوە سەر ئاو بکەین)).

سیامەند دەیویست چارەسەرێك بۆ هاوڕێکەی بدۆزێتەوە، بەڵام زەحمەتی چارەسەر لەلایەك و ئەو قەرەباڵغییەی لە شوێنەکانی ترەوە ڕووی تێکردبوو لەلاکەی تر دوو دەستی بەستبوونەوە.

شتێکی گرنگتریش سەرقاڵی کردبوو" ئەو مەسرەفە زۆرەی لە ئاهەنگی خواحافیزی لە شوێنەوارناسەکانی کردبوو ناچاری کردبوو دەست لە خزمەتی بێ بەرامبەر هەڵبگرێ. ئێستا ناچارە ئەو چارەسەرە بەکار بێنێ کە سەربازەکەی شارەکۆن ڕۆژی دەرکردنی خێوەکە لە گوند پێشنیاری کردبوو" شت وەرگرتن بەرامبەر بە خزمەتەکان. دەبوایە دەوڵەمەند بوایە تا هەیبەتی خۆی بهێڵێتەوە. لەگەڵ ئەوەشدا لە یەك شت بەقسەی سەربازەکەی نەکرد" هیچی لە

گوندەکەی خۆی وەرنەگرتو هەرچییەکی بۆ دەکردن دەیکردە بەخششی خۆی. جگەلەوەش پێشنیارەکانی مرۆڤە زیندووەکانی ڕەتکردەوە کە پووشانە وەربگرێو دەست بگرێ بەسەر ئەو زەوییە کەمانەی چەند کەسێکی کەم هەیانبوو و مولکانەو جۆرەکانی تری باجیان لێ بسەنێ. ئەو دەیویست بەهێزی جادوو ئاغا بێ، ئەگەر باجیش بسەنێ پێویستی بە نۆکەرو پاسەوان دەبێ.

شێوازی بەجێهێنانی داواکارییەکانی خەلك سەرەتا ئالۆز بوون، سیامەند ئەو ئالۆزییەی مەبەست بوو تا کارەکەی وەك ئیشێکی ئاسان تەماشا نەکرێ، بەلام لەگەل گەرمبوونی بازاڕەکەی وازی لەو ئالۆزکردنە هێنا. بەمجۆرەش خەلك دەهاتنو هەمان داواکاریی دووبارەکراوی ئەوانەی پێشوویان دەخستە بەردەمی" ئافرەتێك داوا دەکات لای مێردەکەی خۆشەویست بکرێ، ئافرەتێکی تر حەزی لەمنداڵە، پیاوێك سەفەرێکی بەدەستەوەیەو دەیەوێ بزانێ سەفەر بکات یان نا، پیاوێکی تر پرۆژەیەکی هەیەو پێویستی بەوەیە بەرەکەت بکەوێتە ئەو پرۆژەیەی، خێزانێك دەهاتنو دەیانوت شتیان لێ ونبووە یان شت لەمالیان دیار نامێنێ.

سیامەند ئیشی بۆ هەموو ئەوانە دەکرد: بە ئافرەتەکەی دەوت فلانە بالندە سەرببڕێو بیکولێنێو فلانە ئێسکی بدات لە پۆشاکی مێردەکەی، بۆ ئەو ئافرەتەش کە منداڵی دەویست چەند وشەیەکی بە جامێك ئاو دەخوێندو دەیکردە شووشەیەكو بە ئافرەتەکەی دەوت تێکەلاوی ئاوی زۆرتری بکاتو خۆی پێ بشوات، بخوردی دادەگیرساند لەبەردەمی ئەو پیاوەی نیازی سەفەری هەبووەو چەند وشەیەکی سەیری لەگەل بوونەوەرێکی نادیاردا دەوت پاشان بە پیاوەکەی دەوت سەفەرەکەی بکات یان دوایبخات، چەند تەلیسمێکی لەسەر دیوی ناوەوەی جامێك دەنووسیو ئاوی تێدەکرد، جامەکەی دەدایە ئەو کەسەی پرۆژەکەی هەیەو پێی دەوت مەرەکەباوی ناوی بخواتەوە، لەبیریشی نەدەچوو پێی بلێ جادووگەران بەرەکەت نابەخشن بەلکو سەرکەوتن، وەلامە دووبارەکراوەکەشی بەو خێزانە دەوت کە شتیان دیار نامێنێ کە بکەر خزمێکی خۆیانە، ئەگەر داوای ناوی ئەو خزمەشیان بکردایە دەچووە ژوورەکەی پشتەوە کە تاریکترین ژوور بوو، دوو چاوی دەنووقاندنو کەمێك قوڕی دەشێلاو دەیکردە پەیکەرێکی بچووك، پاشان دەیبردەوە لای ئەو کەسانەو پیشانی دەدان تا بزانن لە کێ دەچێ. میوانەکان وێنەی کەسێکیان لەو پەیکەرەدا دەبینییەوە، کەسێکە دەیناسن، زۆربەی کاتیش ئەو وێنەیەیان دەبردەوە سەر خزمێکی خۆیان. نرخی ئەو خزمەتەی دوایی لەهەموو خزمەتەکانی تر بەرزتر بوو.

ئەو کارانە جگەلە دەستکەوتەکەیان خۆشییان بە سیامەند دەبەخشی، ئەو وایدەزانی گەمەیەکەو دەیکات، بەلام جۆرە خزمەتێکی تر هەبوو نیگەرانی دەکردو دەبوایە بڕیاری بدایە بیکات یان نا.

کەسانێکی زۆر داوای ئەو شتەیان دەکرد کە نیازێکی پاکی لەپشتەوە نییە: زیانگەیاندن بە کەسانی تر. ئەوانە ڕۆژانە ڕێگەی دووریان بۆ ئەو مەبەستە دەبڕی: تەلاقدانی فلانە ئافرەت یان ئیفلیجکردنی فلانە کەس یان دەمبەستنی خزمێك یان دراوسێیەك. ڕۆژبەڕۆژیش ئەو جۆرە داواکارییانە زۆرتر دەبوون.

سیامەند سەرەتا ڕازی نەدەبوو، پاشان دوودل بوو، دواتریش بە جیددی بیری لێکردەوە. ئەو دەیبینی دەستکەوتی خزمەتە سپییەکان دەولەمەندیی بەدواوە نییە لەکاتێکدا ئەوانەی بەدوای زیانی مێملەکانیاندا دەگەڕێن ئامادەن زۆرتر بدەن.

خزمەتکاری قوتابخانەکە بەم شتانەی زانیبوو و تێبینیی دوودلییەکەی سیامەندی کردبوو بۆیە بەساردیو بێباکییەوە بە ئاغاکەی وت گوێی نەداتێ چونکە هەر خۆی دەتوانێ ئەو جادووەی لەو کەسانەی کردووە بەتالی بکاتەوە. فیکرەکە لای سیامەند نوێ نەبوو، کەمبوونەوەی ژمارەی ئەو کەسانەش کە سەردانییان دەکرد پاش ئەوەی

ئاشكرای كردبوو كە ئەو جادووە ڕەشە ناكات هانی دا لەوە زیاتر مەسەلەكە لەناو گێژاوی دوودڵیدا نەهێڵێتەوە. پاش هەر ڕەتكردنەوەی ئەو جۆرە داوایانەش نرخەكەی بۆ بەرزتر دەكرایەوە. لەوەش بەدواوە هەردوو ترسو تەماع پێكەوە كۆبوونەوە بۆ ئەوەی دوا سەنگەری بەرگرییەكەی بشكێنن.. لەكۆتاییشدا بڕیاری خۆی دا. چاوەڕێی یەكەم كەسی لەو جۆرە كرد.. دوای ئەوەی یەكەم كەس دێو ئیشی بۆ دەكرێو دەڕواتەوە دەنگ بڵاو دەبێتەوە كە جادووگەر ئێستا ڕازییە ئەو كارانە بكات.

یەكەم كەس ئافرەتێكی شار بوو ڕق لە كەسوكاری مێردەكەی لای ببووە نەخۆشیو دەیویست ئاگرێك بەرداتەماڵیان ئەو ڕقەی بكوژێنێتەوە. ڕەشیی مەبەستەكەو گەرمیی خستنەڕووەكە جارێكی تر سیامەندیان دوودڵ كرد: ((**گوناهە.. ئەو شتەی ئەو ژنە دەیەوێ تاوانە**)). بەڵام پاش كەمێك لێی پرسی:

((**دەزانی ئەوە پارەی زۆری دەوێ؟**)).

ئافرەتەكە ئامادەبوو هەرچییەك داوابكرێ بیدات. كینی دڵی هێندە گەورە بوو هەرچییەكی كۆكردبووەوە لەگەڵ خۆیدا هێنابووی:

((**دوو ساڵە پارە كۆدەكەمەوە، هەموویم بۆ هێناوی**)).

جادووگەر بە بەپەنجە ئاماژەی بۆ سووچێكی بەرەكەی كرد:

((**بیخەرە ژێرەوە، لەدەرەوەش چاوەڕێ بكە**)).

ژنەكە پارەكەی داناو ڕۆشت. جادووگەرەكە چووە ژوورەكەی پشتەوەو ئاردو ئاوی تێكەڵ كردو كردییە هەویر، شێوەی كەسێكی لێ دروستكردو چەند وشەیەكی پیا خوێندو فووی پیاكرد ئینجا ژنەكەی بانگ كردەوە:

((**ئەمە بخەرە خواردنەكەیان**)).

ژنەكە هەویرەكەی خستە كیسە پارەكەیو بەخۆشییەوە هەڵسا. پێش ئەوەی بشڕوات جادووگەرەكە ویستی دیعایەكی بازرگانی بۆ كارەكەی بكات بەڵام فریای قسەكە كەوتو نەیوت، ئافرەتەكە بێ پێوتن ئەوە دەكات. ژنەكە ڕۆشت بەڵام هێشتا شتێك لە دڵی سیامەنددا مابوو. پارەكەی هەڵگرتو تەماشای كرد: ((**ڕەنگە ئەمە ماڵێك كاول بكات**)). پارەكە زۆر بوو، ڕۆژانی داهاتووش زۆری تر دێنە بەرپێیو خۆی لە ئابڕووچوونی هەژاری دەپارێزێ: ((**ڕەنگە ماڵەكە فریای كاول بوون نەكەوێو مەلایەك بە خێرایی ئەو جادووە بەتاڵ بكاتەوە**)).

دڵی بەوە خۆش بوو و بیریكردەوە چەند خۆش دەبێ ئەگەر لەگەڵ مەلایەكدا ڕێك بكەوێ، خۆی جادوو بكاتو ئەو بەتاڵی بكاتەوە، داهاتیش بەنیوەیی. خزمەتكاری قوتابخانەكە ژنەكەی بینیو قسەكانی ناو ژوورەكەی لێ بیست. چووە ژوورەوە بۆ لای ئاغاكەی:

((**زوو پێموتبووی ئەو سحرە بكەو هەر خۆت بەتاڵی بكەرەوە، ئەمجارەش دەڵێم هەر خۆت بەتاڵی بكەرەوە.. كەس مەكە بە شەریك**)).

سیامەند تۆقی، ئەو پیاوە چۆن زانی؟

((**كەسی وەكو كێ؟**)).

خزمەتكارەكە دانیشت، نەفەسێكی قووڵی لە دارجگەرەكەی وەرگرت، بەئارەزووی خۆی دووكەڵی جگەرەكەی لە سییەكانیدا بەگێر هێنا، ئینجا كە ئیشی پێی نەما كردیە دەرەوە:

((**مەسەلەن مەلا**)).

چاوەكانی سیامەند زەق ببوون:

((**چۆن زانیت؟**)).

خزمەتکارەکە دارجگەرەکەی لەدەم دەرهێناو بە سەرسوڕمانەوە تەماشای سەرسوڕمانی سیامەندی کرد، سیامەند بەچاوێکی گومانەوە تەماشای کرد:

((**دەڵێی فێربووی ناو دڵەکان بخوێنیتەوە**)).

خزمەتکارەکە هیچی نەوت، سیامەند بەردەوام بوو:

((**دەترسم تۆ شەیتانێك بی چووبیتە لەشی مرۆڤ!**)).

خزمەتکارەکە هەر هیچی نەوت. سیامەند قسەی کردەوە:

((**نازانم بۆچی هەست دەکەم جاروبار شەیتان دەچێتە لەشی گوێدرێژەکان، بەڵام ئەمجارە هەست دەکەم چۆتە لەشی تۆوە**)).

خزمەتکارەکە وەك ئەوەی هیچ نەوترابێ:

((**مەلات دەست ناکەوێ ئەوەت بۆ بکات، بۆشت بکات شەریکت دەبێ، بۆشت نەکات باسی دەکات، باسیشی بکات زەرەر دەکەی**)).

پیاوەکە حیکمەتێکی گەورەی وت، سیامەندیش دەستی جووڵاند بەواتای فەرموو بۆ دەرەوە:

((**بیری لێدەکەمەوە**)).

پیاوەکە ڕۆشتو بۆ یەکەم جار سیامەند ترسی لەو پیاوە نیشت:

((**تۆ بڵێی بەڕاستی شەیتان نەبێ؟**)).

سیامەند ئینجا زانی ئەو هەستە ترس نییە لەو پیاوە، سیامەند زانی ترسەکە لەگەڵ ئەو دەسەڵاتەدا هاتووە کە ئێستا دەستیکەوتووە: ترسی لەدەستدانی ئەو دەسەڵاتە.. ترسی ئەوەو ترسی هەژاریی پاش دەوڵەمەندبوون.

ڕۆژی دواتر ئافرەتێکی تر لەشارەوە هات، دیار بوو ئافرەتەکەی دوێنێ قسەی بۆ کردبوو. سیامەند گەیشتە قەناعەتێك کە جادوو بۆ دوو مەبەست داهێنراوە: دەستگیرکردنی قازانجو خۆپاراستن لە زیان، بەهەڵەشدا چووبوو کاتێك وایدەزانی دەتوانێ بە یەك لاق بەرەو ئاواتەکانی بڕواتو تەنها سوود بگەیەنێ، بەپاڵ ئەو باوەڕەیشەوە نیوە قەناعەتێکی بۆ دروست بوو جادوو داهێنانێکە ئافرەتی لەدواوە بوو، داهێنانێکی ڕەشەو بەتایبەت بۆ سەربڕینی ئافرەتانی تر ڕووناکیی بینیوە، دواییش هەر ئەو داهێنانە بووە هۆی ئەوەی خۆیان ئاوەڕووت بکرێن. ئافرەت ماسولکەی نییە تا لەڕێیەوە بگاتە ئامانجەکانی بۆیە هەر دەبوایە جادوو دابهێنرایە.

هاتنی ئافرەتانو داوای زیانگەیاندن بە ئافرەتانی تر سیامەندی زیاتر بێتاقەت دەکرد" ئەو بەرلەوەی بگەڕێتەوە گوند خۆی بۆ ململانەی خۆیو شاوەیس ئاغا ئامادە کردبوو. ئەو وای دانابوو شەڕێکی مەردانە بەکەرەسەیەکی نوێوە بکات، وەکو پیاوێکی بەسامو بەهەیبەت لە گونددا بژی، یاری بە شاوەیس ئاغاو کوڕەکانی بکات، خێوەکان ڕاوبنێ بشیانهێنێتە سەر ڕێگەی خەڵك، ئاژەڵ بۆ دەسەڵاتەکەیو بۆ گەمەکانی موسخەر بکات، خەڵك ببیینن لەپڕ دەردەکەوێو لەپڕ دیارنامێنێ، ئەمڕۆ لەبەرچاویاندا دەچێتە گوندێکی دوورو هەر ئەمڕۆ لەناو ئاوایی دەنگی ببیستن. سیامەند دەیویست ئەمانەو لەوانە گەورەتر بکات بەڵام ئێستا دەبینێ لەگەڵ جیهانی لاوازو بێدەسەڵاتی ئافرەتاندا مامەڵە دەکاتو دەکەوێتە ناو گێژاوێك خۆی تێیدا بەبچووکی دەبینێتەوە. سیامەند نارەحەت بوو، نارەحەت بوو و جگە لە بەردەوامبوون ڕێگەیەکی تری لەبەردەمدا نەدەبینی.

سیامەند بەردەوام بوو بەڵام وەکو قەرەبوو پەنای بردە بەر ڕێگەی تر کە کاتی خۆی فێریان ببوو" ڕێگەی سامناکتر بۆ میوانەکانو زبرتر لە دروستکردنی پەیکەری هەویر، ئاسانتریش لە خستنی لەناو خواردنی قوربانییەکە. ئافرەتێك

داوای کردبوو مێردەکەی لەبەردەم ژنە تازەکەیدا وەکو کەری خەسێنراوی لێ بێ. سیامەند پێی وت دەتوانێ مێردەکەی بەڕاستی بخەسێنێ، ژنەکەش لاریی نەبوو. سیامەند پەیکەرێکی بچووک هێندەی لەپی دەست بەشێوەی ئەو پیاوە بە قوڕ دروست کرد، چەند جارێک دەرزییەکی لەناوگەڵیدا چەقاند لەگەڵ وتنی چەند وشەیەکی پێویستو دووبارەکردنەوەیان. لەوەش بەدوا پەیکەری ئەو کەسانەی دروست دەکردو دەرزیی دەکرد بەو شوێنەی مەبەست بوو زیانی پێبگات.

ئەو شێوازە نوێیە ماوەیەك دڵی خۆش کرد بەڵام ئەوەندەی پێنەچوو ناڕەحەتی کرد، لە شێوازە کۆنەکە زیاتر. ئەو لەگەڵ هەر دەرزییەك هەستی دەکرد نێچیرەکە بۆتە لاشەیەکی بێ دیفاع بەرامبەری کەوتووەو ئەو بێبەزەییانەو نامەردانە بە چەقۆ تێی کەوتووە، هەر دەرزییەکیش بە ئەندامێکی ئەو پەیکەرەی دەکرد هەستی دەکرد هەمان ئەندامی لەشی خۆی وەکو هەمان ئەندامی لەشی شەیتانی لێ هاتووە، لەکۆتاییشدا هەستی دەکرد هەموو لەشی بۆتە لەشی شەیتانێك، دوای ئەوەش دوومەڵێك لە پاشەڵییەوە دەرچوو" ئەوە سەرەتای کلکێتی، دەردەچێو گەورەتر دەبێ تا دوایی دەبێتە کلکێکی دڕکاوی وەکو کلکی شەیتان.

کاری جادووگەری هەموو کاتێك ئەنجامی داواکراوی نەبوو. ڕۆژێك لەو جۆرە کەسانە هاتن کە زانیارییان دەویست، زانیارییە کۆنەکان: ئەو کەسە کێیە پیلان لەدژیان دەگێڕێو کۆسپ دەخاتە کارەکانیانو زیانیان پێدەگەیەنێ، هەروەها کێیە بەردەوام شت لەماڵیان دەدزێ. سیامەند ڕیگە کۆنەکەی بەکارهێنایەوە" چووە ژوورەکەی پشتەوە، دوو چاوی نووقاندنو قوڕەکەی کردە پەیکەرێکی بچووکی دزە نادیارەکەی ناو ماڵ، پەیکەرەکەی بردە لای میوانەکانو پیشانی دان. میوانەکان تەماشایان کردو دوودڵ بوون، یەکێکیان وتی فلانی ئامۆزایە، یەکێکی تر وتی ئامۆزا نییەو زاوای ئامۆزایە. جادووگەرەکە قوڕەکەی بردەوە ژووری پشتەوە بۆ ئەوەی ئەمجارە پەیکەری ئەو کەسە بکات کە پیلان لەدژیان دەگێڕێو زیانیان پێدەگەیەنێ. بەخۆیو پەیکەرەکەوە گەڕایەوە لای میوانەکان. ئەوان تەماشایان کردو نەیانناسییەوە، بەهەموو بارەکاندا سووڕاندیانەوەو هەر بێ ئەنجام بوو، لەکۆتاییشدا هەموو وتیان نایناسنەوە. سیامەند تەماشای پەیکەرەکەی کردو پێستی گرژ بوو و قژی ڕەپ ڕاوەستا" بینی پەیکەرەکە لە خۆی دەچێ.

سیامەند لە ترسی ئەوەی هەموو جارێك خۆی لە ئاوێنەدا ببینێ بۆ ماوەیەك وازی لەو ڕێگەیە هێنا، بۆ ماوەیەکیش وازی هێنا لە دەرزی کردن بە پەیکەر بۆ زیاندانو لەجیاتی ئەوە پەنای بردە بەر شێوەکەی تر: لەوحەکانی دەردەهێناو ئەو کەسەی دەهێنایە پێش چاوی کە داوای لێ دەکرا زیانی پێبگەیەنرێ، لەوحەکانی بەپێچەوانەوە دەیخوێندەوەو دوایی فوویەکی ڕوو دەکردە ئەو لایەی ئەو کەسەی لێبوو.

خوێندنەوەی لەوحەکان بەپێچەوانەوە بۆ ماوەیەك سیامەندی ئاسوودە کرد، بەڵام لەهەمان کاتدا ئەو هەستەی دایە کە سامو دەسەڵاتی کەم دەکاتەوە. وەکو هەموو جارێکی تریش بیری لە قەرەبوو کردەوە، قەرەبووش ئەمجارە کارێك بوو دەبوایە بەردەوام بیکردایە. یەك لەو دوو لاوەی بانگ کرد کە خزمەتیان دەکردو پێی وت خۆڵی زۆری بۆ ببێژێ:

((**پێویستە زۆر ورد بێ، وردو پاك. دوایی خۆڵەکە بۆ ئێرە دەهێنیو زۆر زۆر بە ئاو دەیشێلی**)).

لاوەکە ڕۆشتو ئەوەی کرد. قوڕەکە ئامادە بوو. پێی وت ئەو قوڕە بخاتە توورەکەیەکو بیخاتە سەر پشتی گوێدرێژەکەو ئەو بڕواتەوە. سیامەند ڕێگەی گوندی خاڵدانی گرتەبەر. تەپۆڵکەکەی تێپەڕاندو گەیشتە ئەو بەشەی ڕێگەکە کە لە لای چەپییەوە ڕیزێك بەردو تاوێر بە باڵای مرۆڤێك بۆتە پەرژینێکی سروشتی بەدرێژایی ڕێگەکە. لە یەکەم قۆناغدا وەستا. کەمێك قوڕی هێندەی لەپی دەستی لە توورەکەکەی سەر پشتی گوێدرێژەکە دەرکرد. قوڕەکەی لەناو لەپی دەستیدا فلیقاند:

((صاحب وتبووی جادوو سەرچاوەی هونەرە. صاحب هونەرمەندەو وێنەی زۆری پیشان دام و وتی ئەمە پێی دەوترێ هونەر. ئێستاش دەزانم کە منیش هونەرمەندم)).

پێخوێکەی کردە شێوەی ئاژەڵێك، مشکێك بە گوێچکەی گەورەو پان و لمۆزی درێژ. مشکەکەی خستە سەر تاوێرێك و چەند وشەیەکی وت و فووی پیا کرد. سەد هەنگاوی تر ڕۆشت و تۆپەڵێکی تری قوڕی لە توورەکەکە دەرکرد. کردییە شێوەی ئاژەڵێکی ترو لەسەر تاوێرێکی تر دایینا. هەر سەد هەنگاو دەڕۆشت و شێوەیەکی تری دەکردو دەیخستە سەر بەردێك. تا هەموو قوڕی سەر پشتی کەرەکە تەواو بوو دەیان پەیکەری دروست کرد: مشکی گوێ خڕو گەورەو لووت تیژ، پشیلەی توورە، شەمشەمە کوێرە، بەرازی کێوی، گوێدرێژ شێوەی لە شەیتان دەچوو وەك لە گوێدرێژ. ئەوانەی بەدرێژایی ڕێگەکە داناو گەڕایەوە ئاوایی، بە لاوەکەی وت:

((سبەینێ ئەوەندەی ترم بۆ بشێلە)).

سیامەند بەکورتی وەڵامی پرسیارەکانی کوڕەکەی دایەوە:

((ئەگەر حەز دەکەی عەقڵت تێك بچێ پێت دەڵێم)).

لە ڕۆژانی دواترو لەو کاتانەی میوانی نەدەبوو ئەو پەیکەرانەی دروست دەکردو لەسەر ڕێگەکەدا بلاوی دەکردنەوە:

((دەبێ جێپەنجەو سامی خۆم لەهەموو شوێنێکدا دابنێم)).

پەیکەرەکانی سیامەند سامیان دەخستە دڵی ئەوانەی بۆ لای ئەو بۆ گوندەکە دەچوون. میوانەکان بەر لە گەیشتنیان پەیکەرە بچووکەکانیان دەبینی و بێئەوەی کەس پێیان بڵێ نەیاندەوێرا نزیکیان بکەونەوە یان دەستیان لێبدەن. سەرباری ئەوەش سیامەند بە دوو کوڕەکەی وت ئەو قسانە بلاوبکەنەوە کە هەر کەسێك دەست لەو پەیکەرانە بدات تووشی نەهامەتی دەبێ، ئەگەر سووکایەتیشیان پێبکات دەبێتە ئەو ئاژەڵەی ئەو پەیکەرەی لەشێوەی دروست کراوە.

ڕۆژێك لاوێك لە سولتان ئابادەوە لەگەڵ چەند کەسێك لەسەر ئەو ڕێگەیەدا بوون. گاڵتەی بە پەیکەرەکان دەکردو یەکێکیانی شکاند کە لە شێوەی سەگی کێوی بوو. بەرلەوەش بگەنە ئاوایی دەستی بەسەریەوە گرت و کەوتە هاوار کردن، پاشان هاوارەکەی بووە وەڕین. هاوڕێکانی پەلەیان کرد تا بیگەیەننە لای جادووگەرەکە. جادووگەر لاوەکەی بینی و بەرلەوەی کەس قسەیەك بکات پێی وت چی کردووەو تەنانەت ناوەکەشی پێوت چییە. سەرەتای چارەسەرەکە بیرخستنەوە بوو کە دەستدان لەو پەیکەرانە چەند ترسناکە، دوایی چەند وشەیەکی بەسەر لاوەکەدا خوێند، ئەویش دەستبەجێ چاك بووەوەو بەپێکەنینەوە هەڵسا. جادووگەرەکە پێی وت چەند ڕۆژێکی تر سەری لێبداتەوە.

چەند ڕۆژێك پاش ئەوە وردە هەویر لەچواردەوری ئەو پەیکەرانەدا دانرابوون. کەسانێکی تر بەو ڕێگەیەدا دەڕۆشتن و چۆلەکەیان دەبینی نزیك ئەو پەیکەرانە بەمردوویی کەوتوون. جاری تریش پاشماوەی خواردن لەسەر ڕێگەکەدا دەبینرا، پاشماوەی خواردنەکە لە خۆشترین خواردنی خۆیان باشتر بوو، ڕێبوارێك تێدەپەڕی و خۆی نەدەگرت و لێی دەخواردو پاش ماوەیەك تووشی ئازارێکی زۆر دەبوو. دەیانپرسی و دەیانزانی ئەوە پاشماوەی خواردنی جادووگەر بوو. جاری تر دەیانبینی ئاژەڵێك دەهات و دەیخواردو دەمرد. سامی جادووگەرەکە گەیشتە ئەوەی دەیانوت نەك تەنها پەیکەرەکانی سەر ڕێگەو نەك تەنها پاشماوەی خواردنەکەی ترسناکن بەڵکو تەنانەت ئەگەر لەبەر هەتاودا بینرا پێویستە مرۆڤ خۆی لە سێبەرەکەی بپارێزێ.

سیامەند وەك سامیشی هەبوو سەلماندبووی کە دەتوانێ مەترسی لەسەر مرۆڤەکان لابەرێ. شەوێکیان ئاوایی گوێی لە هاواری سامناکی وەك هاواری خێوێك بوو. هاوارەکان شەوی دوای ئەوە بیسترانەوە. خەڵك ناچار بوون پەنا بۆ

جادووگەرەکەیان بەرن. جادووگەر بە پۆشاکەکەی و دەمامکەکەیەوە ئەوانی کۆکردەوە، بە قوڕ پەیکەرێکی ناشیرینی دروست کرد، سووژنی کرد بە پەیکەرەکەو کوناودەری کردو وشەی نادیاری وت، پاشان پێی وتن ئەوە ئاغا گەورەکان بوون کەسێك لە شار قسەی پێوتوون و ئەو پەیکەرە ئەو کەسەیەو ئەوەندەی پێ ناچێ تووشی نەهامەتی دەبێ، ئاغاکانیش ئێستا ئاسوودەن و چیتر هاوار ناکەن. هەر ئەو شەوەش دەنگی هاوار نەما.

لەکۆتایی هەموو ئەمانەشدا سیامەند بەسەر ترسەکەیدا سەرکەوت و گەڕایەوە بۆ دروستکردنی پەیکەری هەویری ناسینەوەی کەسانی نەناسراو و دەرزی کردن بە پەیکەری قوڕی مێملێ نەویستراو. سیامەند بێباکتر ئەوانەی کردو زانی ئەگەر خۆی بۆ هەستەکانی شل بکات دەبێ چاوەڕێی ڕۆژانی دوایەمینی سەروەرییەکەی بکات.. خۆی بۆ ئەو هەستانە شل نەکردو وەکو شێت پەلاماری هۆکارەکانی دەسەلاتی دا.

ناوبانگی سیامەند لە ئاستێکدا نەوەستا" شتەکانیش خۆبەخشانە هەڵدەبەستران. ئەوەندەشی پێ نەچوو هەرچییەك جادووگەر دەیوت یان دەیکرد ئاکامێکی لێ دەبووەوە، بەزۆری ئاکامێکی خراپ. بەم جۆرەش سامی جادووگەرەکە هەموو ناوچەکەی گرتەوەو گەیشتە شاری سولتان ئاباد. خەیاڵەکانی سیامەندیش بوونە ڕاست: خەڵکی شارەکە تەماشای زنجیرە کێوەکەیان دەکردو دەربەندی باستەڕەیان ڕەش و تاریك دەبینی، شاخەکە دڕاوەو چەم بەناویدا دەڕوات، چەند دێیەکیان بەرەو دەربەندی گەورە دەژمارد: ئەو ژاڵەی دەربەندە، ئەوە سۆفی حەسەنە، کانی مستەفا ئینجا بەرزایی ئینجا شامارە کەوتۆتە گۆشەی نێوان ماڵۆلەو کانی کەوە. ئا لەو گۆشەیەداو لەبناری شاخەکە گوندێك لەناو تەم و هەڵم و لێڵیدا ون بووە، جادووگەرێکی سامناکی تێدا دەژی و لەوێوە دەڕوانێتە شارەکەیان و دەشت و گردەکانی بەردەمی گوندەکەی، جادووگەرێك کاتی خۆی شوان بوو بەڵام جادووگەرێکی کۆنی مەزن سەدان ساڵە مردووە لە گۆڕەکەی هاتە دەرەوەو ئەو شوانەی فێری جادوو کرد.

تەماعی سیامەند بۆ پلەیەکی بەرزترو سامی زیاتر سنووری نەما تا ئەو شەوەی خەونێکی بینی پێی وت دەسەلاتێك هەیە ئەو سنوورەش تێپەڕ دەکات، پێشی وت ئەگەر شوێنی ئەو خەونە نەکەوێ ئەو دەسەلاتەی ئێستا هەیەتی تیا دەچێ و دەبێتەوە بە شوانەکەی جاران. سیامەند لە خەو ڕاچەنی و ترس کەوتە دڵییەوە.

17
ماڵئاوا هاوڕێی ئازیز

سیامەند پاش دوودڵییەکی زۆر جوجای هاوڕێی بانگکرد، پێی وت بەرامبەری دانیشێ، جوجا دانیشت و سەری داخست، سیامەند دەیویست شتێك بڵێ، جوجاش دەیویست شتێك لە ئاغاکەیەوە ببیستێ، سیامەند نەیتوانی پێشەکی بۆ قسەکەی دابڕێژێ، یەکسەر هەواڵەکەی پێ وت:

((**شەو خەوێکی ناخۆشم بینی، ناخۆشترین خەو**)).

جوجا وریابووەوەو سەری بەرزکردەوە، هیوایەکی بۆ دروست بوو و لەدڵی خۆیدا مژدەی بەخۆی دا: ((**سیامەند حاڵی**

خراپی منی بە خەو بینیوە، سیامەند ئێستا دڵی نەرمەو وازم لێدێنێ خەجێ بهێنم)).

یەکسەریش سیامەند خەونەکەی وت، خەونەکەی بەردێك بوو لەدەمییەوە بۆ سەر تەوقی سەری جوحا:

((خەوم بینی کە دەبێ خۆشەویستترین کەس بکەمە قوربانی.. پێم وترا خۆشەویستترین کەس سەرببڕم ئەگەر بمەوێ دەسەڵاتی خۆم بپارێزم)).

جوحا دەمی داچەقاندو دوو چاوی ئەبڵەق بوون، ماوەیەك وا تەماشای ئاغاکەی کرد ئینجا توانی قسە بکات:

((من بەتەما بووم دڵت نەرم بووبێ و بهێڵی خەجێ بهێنم کەچی دەبینم دەتەوێ سەرم ببڕی)).

بەرلەوەی ئاغاکەشی هیچ بڵێ شتێکی کۆنی بیرخستەوە:

((تۆ لە شاوەیس ئاغا دڵڕەقتری، شاوەیس ئاغا ڕەزێی نەدامێ، بەڵام نەیوت سەرت دەبڕم بۆ ئەوەی هەر ئاغا بم)).

دڵی پڕبوو و قسەکەی بۆ تەواو نەکرا. ئاغاکەی نەیتوانی تێبگات ئەو هەموو خەفەتەی جوحا بۆچییە، لەگەڵ ئەوەشدا دڵنەوایی کرد:

((تۆ لای من خۆشەویستترین کەس نیت جوحا، لەبەرئەوە پێویست ناکات تۆ سەر ببڕم)).

جوحا جارێکی تر سەری هەڵبڕییەوە:

((من خۆشەویستترین کەس نیم؟ ئەگەر من نەبم کەواتە کەست خۆش ناوێ)).

سیامەند:

((بەڵێ کەسێك هەیە خۆشەویستترین کەسە لای من، بەڵام دیارە تۆ نازانی)).

دڵی جوحا کەوتە تەپەتەپ ئەوەدڵە پێی وت وازو کۆڵ نەدا: **((سیامەند حەزی لە کچێکەو نەمزانیوە، ئەو حەزی لێ کردبێ وازم لێ دەهێنێ خەجێ بخوازم)).** بەڵام بەردی دووەم بۆ تەپڵی سەری گەورەتر بوو:

((بەڵێ، کەسێك هەیە لەهەموو کەسێکی ترلام خۆشەویستترە.. سەگەکەم)).

جوحا کەمێك ڕاما تا ئەو کاتەی لە قسەکە تێگەیشت، کە تێشگەیشت زانی شتێکی بێمانایە دانیشێ و گوێ لەو جۆرە قسانە بگرێ. بێئەوەی قسەیەك بکات هەڵسا و ویستی ژوورەکەی بۆ جێبهێڵێ. ئاغا تووڕە بوو و نەیهێشت:

((دانیشە! من بۆ ئەوە بانگم نەکردووی باسی دڵداریی خۆت و خەجێم بۆ بکەی...)).

جوحا پێی بڕی:

((بەڵام بۆ ئەوە بانگت کردووم باسی دڵداریی خۆت و سەگەکەتم بۆ بکەی)).

سیامەند:

((سەگی من و تۆشە)).

نۆرەی تووڕەبوونی جوحایە:

((سەگی من؟! بە گووشی نازانم.. ئەگەر پێت خۆشە شووی پێبکە)).

سیامەند:

((پێت دەڵێم پێویستە سەری ببڕم)).

جوحا دانیشتەوە:

((دە سەری ببڕە)).

دەنگی سیامەند کزۆڵە بوو:

((ناتوانم)).

دوو هاوڕێکە لەناو ژوورێکی بێدەنگدا مانەوە، سیامەند خەفەتی هەبوو، جوحاش سەری سوڕمابوو. ئەو دەیزانی

هاوڕێکەی لەکۆنەوە سەگەکەی خۆش دەوێ بەڵام تا ئەو ڕادەیە؟ هەردوو تەماشای زەوییان دەکردو بێدەنگ بوون. بێدەنگی درێژەی کێشا تا لەپڕ شتێك لەناو مێشکی جوحادا تەقییەوە، دڵی تەپەتەپی کردو حەزی کرد پێیکەنێ بەڵام خۆی گرت، خۆشی دەنگی خستە لەرزەو بەو دەنگەوە قسەی کرد:

((بەقسەم دەکەی سیامەند؟ سەری بڕە، سەگێکی خوێڕی چیت بۆ دەکات ئەگەر هەموو ئەم دەسەڵاتەت نەمێنێ)).

وەکو خۆشیی دڕندەکانیش لەکاتی پەلاماری نێچیردا لەدڵی خۆیدا هاواری کرد: **((ئێستا دەتوانم هەقت لێبکەمەوە، هەر زوو حەزم دەکرد سەگەکەتم بکوشتایە، ئەوەتا خۆت هێناتە بەردەمم. ئەو سەگە خوێڕییە خۆشەویستەت پێ سەردەبڕمو ئەو خەفەتە دەخەمە دڵە ڕەقەکەتەوە)).**

بەدەنگێکی بەرزیش کە نەیتوانی ئاوازی خوشیی تێدا بشارێتەوە:

((ئارەزووی خۆتە بەڵام تەماشای حاڵی خۆت بکە ئەگەر دەسەڵاتت نەما، بزانە چۆن گاڵتەت پێدەکرێو لەوانەیە ئیشی شوانیشت دەستنەکەوێ)).

ئەوەبوو سیامەند لێی دەترسا" لەپڕ ئاگر بەردەبێتە هەموو خەرمانەکەی، هەمووی لەبەر سەگەکەی، هەردوو قوربانییەکە گەورەن، تازە سەگەکە بۆتە بەشێك لە گیانی، جوحا ویستی ڕابوێرێ:

((ئەگەر سەگەکەشت پێنەکوژرا، وا بخەرە مێشکت کەرەکە خۆشەویستترین کەسە لەلاتو سەری بڕە)).

سیامەند بەچاوێکی تووڕەوە تەماشای کردو زانی ڕادەبوێرێ:

((بۆچی کەرەکە؟ تۆ پێش کەرەکە)).

مژدەشی دایە:

((هەر لە خەوەکەدا پێم وترا دەبێ دوای سەگەکە کەسێکی تر سەربڕم، کەسێك هەر وەك ئەو لەخۆمەوە نزیك بێ)).

تازە جوحا خەفەت بەو شتانە ناخوات:

((ئەوە من ناگرێتەوە، ئەی نابینی من چەند لەتۆوە دوورکەوتوومەتەوە؟ خۆت ئاشکرات کرد کە من خۆشەویستترین کەس نیم لەلات. نەخێر نەخێرا کەرەکە نزیکترین کەسە.. بێگومان دوای سەگەکە.. پێش من.. زۆر پێش من)).

نەشیتوانی خەفەتی خۆی لەو گاڵتەجارییە بشارێتەوە کە بەگوێی خۆی دەیبیستێو باوەڕ ناکات لە جیهاندا بێمانایی لەو جۆرە هەبێ:

((سەگو کەر! هەر ئەوانە لای تۆ شتن.. گووش بەدەمی هەموو مرۆڤەکان)).

لەبەر خۆشیەوە گلەییو گلمانەوەی ملی کەرەکەی لە سیامەندو سەگەکەی بە باشتر دەزانی:

((سیامەندو سەگەکەی دڵیان نییە، کەسیان بیر لە ژنهێنان ناکەنەوە، بەڵام کەرەکە ئەوەندە بلیمەتە ئاوڕ لە ماکەر ناداتەوەو ماین لە شامارو دێکانی تر نەماوە دەستی نەیگاتێ. ئافەرین نێرکەری قارەمان ماینت لە ئەسپەکانی ئەم دەوروبەرە حەرام کردووەو ئەگەر وازت لێ بێنن سەد وەچە ئێستر دەخەیتەوە.. بە تۆش دەڵێن کەر.. نەخێر! کەر ئەم دوانەن)).

سیامەند باش گوێی لە قسەکەی جوحا نەبوو و پێی وت بڕواتە دەرەوە چونکە دەیەوێ بەتەنیا بێ کاتێك بڕیار دەدات. سیامەند پاڵکەوتو نەیتوانی بەیەك باردا پاڵبکەوێ، دەتلایەوەو دەتلایەوە تا کات گەیشتە ئێوارە.

ئێوارە سەگەکەو کەرەکە لەگەڵ یەکێك لەو دوو خزمەتکارە گەڕانەوە. سەیرانێك بوو بە فەرمانی ئاغا بۆ دوو ئاژەڵەکە. سیامەند ویستی ئەو دوو ئاژەڵە ئەو سەیرانو گەڕانو تێکەڵبوونە لەگەڵ سروشتە بکەن کە خۆی ماوەیەکە لێیان بێبەشە، دەشیویست سەگەکە لەبەرچاوی نەبێ تا بتوانێ بڕیار بدات.

جوحا لەسەر پلیکانەی هەیوانەکە دانیشتبوو و چاوەڕێی بڕیاری ئاغاکەی بوو، بیریشیدەکردەوە چی بکات ئەگەر ئاغا بڕیاریدا سەگەکە سەرنەبڕێ.

سەگەکە بەزمانێك لەدەرەوەو کلکێك لە حەوادا چووە ناو حەوشەکە، جوحای بینیو ویستی باسی خۆشیی سەیرانەکەی بۆ بکات، وەڕی:

((**نەهاتی بۆ ئەم گەڕانە**)).

کەرەکەش بەرلەوەی بچێتە ژوورەوە زەڕی، بەزەوقەوە چووە حەوشەکەو جووتەیەکی خۆشیی لە دەرگاکە داو تەقەی لێهەڵساند:

((**زۆر خۆش بوو**)).

سیامەند گوێی لە وەڕینو زەڕینو دەنگی دەرگاکە بوو، سەگەکەش بەرلەوەی بانگ بکرێ بازێکی بەسەر جوحادا داو بەپەلە چووە لای خاوەنەکەی. جوحا بەدەنگی شەیتانێك دڵی بە ئازاری بوونەوەرەکان خۆش بێ پێی وت:

((**خێرا بچۆ! خاوەنەکەت مژدەیەکی خۆشی پێیە**)).

هەڵساو چووە لای کەرەکەو گوێچکەی بەرزکردەوەو دەمی لێ نزیك کردەوەو هاواری کرد:

((**ئەمشەو خواحافیزی لە سەگەکە بکە**)).

کەرەکە دوو لچی لەیەکتر جیاکردنەوە:

((**جووحوو دەزەڕێ وا دەزانێ گوێم لێ نییە دەزەڕێ وا دەزانێ گوێم لێ نییە**)).

سیامەند باوەشی بۆ سەگەکەی گرتەوەو دەستی هێنا بەسەر پشتیدا، یاری بە دەموچاوی کرد، سەگەکە فرمێسکی لە چاویدا بینی:

((**سەمسەم پێی ناخۆشە لێی دوور بووم**)).

ئەو شەوە سەگەکە لە باوەشی خاوەنەکەیدا نوست، بۆ ڕۆژی دواتریش هێشتا خاوەنەکەی نەیتوانیبوو بڕیار بدات. سێ ڕۆژوا مایەوەو بە جوحاو دوو کوڕەکەی وت نایەوێ کەس ببینێ. ئەو سێ ڕۆژە خەڵکێکی زۆر دەهاتنە ئاواییو چاوەڕێیان دەکردو پێیان دەوترا جادووگەر کەس نابینێ، زۆر چاوەڕێیان دەکردو دەگەڕانەوە، جوحا ئەوەی کردبووە دەرفەت" دەچووە لایو بۆی باس دەکرد چەند کەس دێنو بەبێئومێدی دەگەڕێنەوە، موبالەغەشی دەکرد لە ژمارەی ئەو کەسانە و لەخۆیەوە دەیوت ئەوانە بڕیاریان داوە جارێکی تر نەیەنەوە:

((**مانگێك نابات لەهەموو ناوچەکەدا هەواڵ بڵاودەبێتەوە جادووگەرەکە چیتر ئیش بۆ کەس ناکات**)).

لەکۆتایی ئەو قسانەشدا ئامۆژگاریی دەکرد:

((**دوای یەك مانگی تر ئەگەر سەریشی ببڕی هەر کەس نایەتەوە لات**)).

جوحا بەوە نەوەستاو درێژەی بە تۆڵەکەی لە ئاغاکەی داو کەوتە بڵاوکردنەوەی هەندێ قسە تا خەڵك تێبگەن جادووگەرەکە تواناى نەماوە بۆیە نایەوێ کەس ببینێ. هەندێ قسەشی هەڵدەبەست گوایە جادووگەر بە فلانو فیساری ئاواییو تووتی، لەکۆتاییشداو بەپێی قسەکانی جوحا کەس نەما جادووگەرەکە قسەی پێ نەوتبێ.

جوحا ویستی خەفەتێکی زیاتر بداتە ئاغاکەی، ڕۆژی چوارەم پێی وت باشترە کەمێك بچێتە دەرەوەو بایەکی باڵی خۆی بدات. سیامەند بەقسەی کردو چووە دەرەوەی ماڵەکەی. لەبەردەرگادا کەسی نەبینی چاوەڕێ بکات. جوحا بێئەوەی پرسیاری لێ بکرێ وەڵامی دایەوە:

((**..لەبەرئەوەی ئەم چەند ڕۆژە ڕازی نەبووی کەس ببینی**)).

سیامەند بەگونددا گەڕاو بینی زۆر کەس لالووتن، کەمێکی تر گەڕاو خراپتری بینیو بیست، لاقرتیشی بەڕووی هەندێ

کەسدا بینی. بەلای پیاوێك لایاندا دانیشتبوو، پیاوەکە هەڵنەساو سلاوی لێنەکردن، کە تێشپەڕین بیستیان ڕادەبوێرێ:

((**تووکی بنباخەڵم زۆر بووەو تاقەتم نییە لێی بکەمەوە، بە سحربازێك بڵێن بە دوعایەك بۆم لێبکاتەوە**)).

سیامەند زانی لەماوەی ئەو چەند ڕۆژە شتی خراپ ڕوویانداوە، گەشتەکەی تەواو نەکردو گەڕایەوە ماڵەوە، لەماڵەوە لە جوحای پرسی:

((**بۆچی وایان لێهاتووە؟**)).

جوحا:

((**وابزانم کاری خەوەکەتە، ئەی خەوەکە پێی نەوتی ئەگەر خۆشەویستترین کەس سەرنەبڕی دەسەڵاتت نامێنێ؟**)).

سیامەند وەلامی نەبوو، جوحا پەلەی بوو ئەو ئاسنە بکوتێتەوە کە ماویەتی گەرم بێ:

((**وا بزانم بەڕاستی دەسەڵاتت نەماوە**)).

سیامەند ڕاپەڕی:

((**قسەی هیچ مەکە، دەسەڵاتم هەر ماوە**)).

گوێیان لەتەقەیەك بوو، جوحا بەدەم چوونە دەرەوە وتی:

((**یاخوا وابێ و کەسێك هاتبێ**)).

چووە حەوشە و دەرگاکەی کردەوەو بینی کەسێکە لە شار هاتووەو پێویستی بە خزمەتێکی جادووگەرەکە هەیە . جوحا وەکو کەسانی تری پێش ئەو بە دەستبەتاڵی ناردییەوە. بەئەسپایی پێی وت:

((**ئەی نەمانوت نایەوێ کەس ببینێ؟**)).

ئینجا گەڕایەوە لای ئاغاکەی:

((**هیچ نەبوو! سەگێکی گەڕ بوو هێندە لەشی دەخورا خۆی بە دەرگاکە دەکێشا**)).

ئەوەی سیامەند بینیو بیستی بەس بوو بۆ ترساندنی، ئێستا دەتوانێ بڕیار بدات:

((**جوحا! سەری دەبڕم**)).

جوحا ویستی دڵنیابێ:

((**دەتوانی؟**)).

سیامەند وەلامی نەبوو، جوحا هانی دا:

((**دەبێ بتوانی!**)).

سیامەند دووبارەی کردەوە:

((**دەبێ بتوانم!**)).

ڕۆژی دواتر خۆیان بۆ ئەو قوربانییە ئامادە کرد، خۆیانو سەگەکەو کەرەکە چوونە دەرەوەو گەیشتنە گردی کافران. سیامەند هیچی بە جوحا نەوت و ئەم بەلایەوە گرنگ نەبوو هیچی پێ بڵێ. تەنیشتی چەمەکە سیامەند کەوای سەگەکەی داکەندو باوەشی بە ئاژەڵەکەدا کرد، پێکەوە چوونە ناو ئاوەکە. بەچنگ ئاوی هەڵگرتو کردی بەسەری سەگەکە:

((**بیرت دێ کە هاتمەوەو تۆم دۆزییەوە؟ بیرت دێ کەتۆم شت؟ پایزێك بوو وەك ئەم پایزە**)).

سەگەکە مرەی کرد:

((**وەکو ئەو جارە مەکەرەوە**)).

چنگێکی تری هەڵگرتو ئاوەکەی پیاکردەوە:

((**ئەو ڕۆژەم زۆر لاخۆش بوو، لای تۆش هەر خۆش بوو، بەلام تازە هەموو شتێك تەواو**)).

سەگەکەی شتو لە ئاوەکە چوونە دەرەوە، سەگەکە خۆی ڕاتەکاند:

((**با یارییەکی خۆشتر بکەین**)).

خاوەنەکەی بە جوجای وت گوێدرێژەکە لەخوارەوە جێبهێڵن‌و هەرسێکیان بچنە سەر تەپۆڵکەکە. دوو مرۆڤ و ئاژەڵەکە چوونە سەر تەختایی سەرووی گردەکە. سیامەند سێ گۆڕی سێ کەسە غەریبەکەی بینی‌و ئەو چیرۆکانەی بیرکەوتنەوە کە خەڵك لەبارەی جادووگەری کۆنەوە دەیانوتەوە، تۆ بڵێی ڕاست بێ‌و سەربڕینی مرۆڤی بەنرخ‌و ئاژەڵی خۆشەویست باجی ئەو دەسەڵاتە بێ؟ سێ گۆڕەکە ئێستا بەچاوێکی تر دەبینێ، زەحمەتی قوربانیدانیان تێدا دەبینێ. پشتی کردە سێ گۆڕەکەو ڕوویکردە ڕۆژئاوا، باوەشی کردەوە بە سەگەکەی، ڕوومەتی خستە سەرپشتی‌و یادی جارانی بۆ باسکرد:

((**ڕۆژی بارانەکەت بیر دێ؟ ئەو ڕۆژە وامزانی لافاو بردیتی، واشمزانی بێوەفایی ڕووی تێکردبووی‌و منت جێهێشتووە، بەلام دوایی بەو بارانە زۆرە هاتیتە لێژاییە خزەکەی تێیدا گیرم خواردبوو و هەر ئەوەندەت پێکرا خۆتم پیا بکێشی تا پێم بڵێی ماوی‌و من بزانم هیچت بۆ ناکرێ بۆ ڕزگارکردنم**)).

ڕوومەتی هێشتا لەسەر پشتی هاوڕێکەیدا بوو، دەستی هێنا بەسەر ئەو پشتە:

((**دوایی زانیم بێوەفایی نەبووە کە جێتهێشتبووم.. بێدەسەڵاتی بووە، ئێستاش من لەنێوان دوو ئاگردام، یان بێدەسەڵاتی یان بێوەفایی، هەروەکو یەکەم جار، ئەوجارەی بۆ سەروەری سەفەرم کردو تۆم جێهێشت.. بەلام ئەمجارە بۆ تاهەتا.. بۆ تاهەتا.. تۆیت دەڕۆی‌و ناتبینمەوە**)).

فرمێسکێك کەوتە خوارەوە:

((**من هەڵمبژارد، تۆش لەمن باشتر بووی، ئێستاش هەموو ئەو یادانە تەواو**)).

هەڵساو بە جوجای وت پەتەکانی بداتێ، دانیشت‌و دوو دەستی سەگی بەست:

((**ئەمڕۆ بۆ دوایەمین جار یاری دەکەین.. دوایەمین یاری**)).

سەگەکە سەری سوڕمابوو بەلام بەخۆشییەوە کلکی بادەدا:

((**سەمسەم خەفەتی هەیە، بەلام یارییەکی تازەم لەگەڵدا دەکات**)).

دوو قاچیشی بەستنەوە، بەهێواشی‌و بەخۆشەویستییەوە سەگەکەی بە لاتەنیشتا پاڵخست. سەگەکە زمانی دەرهێنابوو:

((**یارییەکی سەیرە**)).

سیامەند داوای کێردەکەی لە جوجا کرد، جوجا کێردەکەی دایە، سیامەند لمۆزی سەگەکەی گرت‌و سەری بردە دواوە، کێردەکەی خستەسەر ملی‌و دوو چاوی خۆی نووقاند:

((**ماڵئاوا هاوڕێکەم.. ماڵئاوا، چەند ڕۆژێکە بەم خەفەتە دەتلێمەوەو نەمدەویست ئەوە بکەم، بەلام نەمتوانی کەوتنی خۆم ببینم، ئەگەر وەکو مرۆڤ بیر بکەیتەوە بەخۆشحاڵییەوە قبووڵی ئەم قوربانیدانە بۆ خۆشەویستی خۆت دەکەی.. ئەم قوربانییەی خۆت‌و ئەم بێوەفاییەی خۆم**)).

نووزەیەك لە سەگەکە دەرچوو و سیامەند چاوی کردەوە، سەگەکەی بینی بەپرسیارو سەرسوڕمانەوە تەماشای دەکات:

((**سەمسەم!**)).

یەکەمجارە فرمێسك ببینێ دوو چاوی ئاژەڵە دەمبەپێکەنینەکە پڕ بکات‌و پیایاندا بێتە خوارەوە. کێردەکەی لابردو بینی قورسایی ئەو کێردە پێستی ملی سەگەکەی کەمێك بڕیوەو چەند دڵۆپێك خوێن دەرچووبوون. سەگەکە دوو چاوی نووقاندن‌و لوورەیەکی بەرزترو بەئازارتری کرد:

((سەمسەم! مەیکە!)).

تەماشای ئەو هێڵە سوورەی کرد:

((بەڵام ناتوانم.. نەخێر ناتوانم)).

جوحاش ویستی بڵێ: **((مەیکە..))**، بەڵام نەیتوانی قسە بکات. سیامەند ڕاست بووەوەو کێردەکەی دایە دەست جوحا:

((دەزانم ڕقت لێیەتی و حەسوودیی پێ دەبەی.. تۆ بیکوژە)).

جوحا کێردەکەی لێوەرگرت:

((تۆ بڕۆ، مەزانە منت خەساندووە، ئەوەندە پیاوەتیم تێدا ماوە قبووڵی نەکەم لەبەرچاوی تۆدا یارە خۆشەویستەکەت سەرببڕم)).

لەدڵی خۆشیدا: **((سیامەند دەڵنەرمە، سیامەند دڵڕەقە، دڵی بۆ سەگەکە نەرم بوو، بەڵام بۆ من ڕەق بوو، بەڵام من مرۆڤم، مرۆڤیش لە ئاژەڵ گرنگترە، کەواتە دڵنەرم نییە، کەواتە پێویستە ئاژەڵەکە بمرێ و مرۆڤ بمێنێ))**.

سیامەند پشتی تێکردو چووە خوارەوە. سواری کەرەکەی بوو و بێئەوەی ئاوڕبداتەوە هاواری بۆ کرد:

((هەر لەسەر گردەکە بینێژە)).

قاچی بەسەر ورگی ئەو گوێدرێژە شۆڕ کردەوە کە لەو شتانەی تێنەدەگەیشتو نەیدەزانی دووەم قوربانی خۆی دەبێ.

کەرەکە سەری بۆ گوندەکە هەڵبڕی و بەڕوویدا زەڕیی:

((وا هاتینەوە)).

* * * * *

جوحا شەو نەچووەوە ماڵەکەو ئەوەی خستە ڕۆژی دواتر. لاشی سەیر بوو کاتێك بینی ژمارەیەك کەسی گوندەکانی تر گەیشتوونەتە شامارو داوایان دەکرد جادووگەرەکە ببینن. ئەوە لای جادووگەرەکە ئاسایی بوو، ئەو یەکەم قوربانیی خۆی کرد.

جوحا ئەو ڕۆژە گەرمتر خزمەتی ئاغاکەی دەکرد بەڵکو ئەمجارە ڕێگەی پێبدا خەجێ بخوازێ. سەرەتا هیچی نەوت، دواتریش خۆی نەگرتو لێی پرسی:

((ئێستا دەهێڵی خەجێ بهێنم؟)).

ڕووی ئاغا ڕەقتر دیاربوو:

((من خۆشەویستترین کەسم کردە قوربانی دەسەڵاتەکەم ئێستا چۆن شوێنی حەزێکی بێعەقڵانەی تۆ دەکەوم؟)).

دڵی جوحا پڕ بوو:

((بەڵام..)).

هیچی بۆ نەوترا، ئاغاکەشی سوور بوو:

((تۆ ئەو سەگەت سەربڕی ئیتر چۆن دڵنیابم سبەی ئەگەر توورە بووی ئەو کچە سەرنابڕی)).

جوحا چووە دەرەوەو بەدەنگێك خەریك بوو دەگریا نووزەیەکی کرد:

((خەتای خۆمە)).

ئاغا فریاکەوت پێش ئەوەی بچێتە دەرەوە پێی بڵێ:

((ئەگەر خەجێت دەوێ ئەو جلانە دابکەنەو جلی شوانی بکەرەوە بەر)).

جوحا چووە حەوشەکەو بە ڕقو خەفەتەوە دارەکەی بەسەر زەویدا دەکێشا، بەدەنگێکی پڕ گریانەوە لەبەرخۆیەوە

سکاڵای دووبارە دەکردەوە:

((کەس هەستم پێ ناکات، کەس منی خۆش ناوێ)).

گوێدرێژەکە جوحای بینی‌و بەسۆزەوە تەماشای کردو لەبەرخۆیەوە دەستی کرد بە هۆنینەوەی گۆرانییەك بۆ خۆشەویستیی جوحا:

((جووحوو.. جووحوو.. جوانە.. جووحوو جوانە..)).

ناوی جوحا بەسەر گۆرانیی گوێدرێژەکەدا زاڵ بوو و تا دەهات گۆرانییەکە خێراتر دەبوو:

((جووحوو جووحوو جووحوو جوحوو..)).

کەمێك مابوو کەرەکە کۆنترۆڵی خۆی لەدەست بداو گۆرانییەکەی ببێتە زەڕین کاتێك جوحا تێبینیی کرد ئاژەڵەکە تەماشای دەکات‌و هەناسەی پێش زەڕینێتی. گوێدرێژەکە نزیکترین کەس بوو لەو کاتەدا ڕقی خۆی بەسەردا بڕێژێ:

((بۆچی سەیرم دەکەی؟ ها؟ هەر تۆ ماوی گاڵتەم پێبکەی؟)).

بەرەو ئاژەڵەکە ڕۆشت‌و بە دارەکەی کەوتە لێدانی. کەرەکە لەناکاو براو نەیزانی بۆ کام لا ڕابکات. جوحا لێی دەدا ئەویش بەدەوری خۆیدا دەسووڕایەوەو نەیدەزانی بۆ کوێ ڕابکات. مرۆڤەکە کەمێك دامرکایەوەو پشتی کردە ئاژەڵەکە:

((جادووگەرە تەڕەماشەکەی ئاوایی ئێوەی لا گرنگترە.. مرۆڤی بۆچییە. مرۆڤ لای ئەو لە تەرسەقولی کەری نەوەی کەر بێنرخترە. ئەو کەسی خۆشناوێ.. کەس منی خۆشناوێ)).

گوێدرێژەکەش دامرکایەوەو بە دوو چاوی پڕ گریانەوە تەماشای جوحای کرد:

((جووحوو لێم دەدا جووحوو بەدار لێم دەدا جووحووم خۆشدەوێ ئەو لێم دەدا ئەو بەدار لێم دەدا)).

جوحا بڕیاری دا دەست لە تۆڵە هەڵنەگرێ. بڕیاری دا ئەو شتانە بکاتەوەو ئەو شتانە بڵێتەوە کە ئاغاکەی ناشیرین دەکەن هەتا ئەگەر زیانی خۆشی تێدا بێ. وەکو پێشتر چووە ناو خەڵك‌و ناڕاستەوخۆ تێیگەیاندن کە جادووگەرەکە توانای جارانی نەماوە، دیسانەوەش وتییەوە جادووگەرەکە قسەی بە فلان و فیسا ڕوتووە، لەکۆتاییشدا بەبیانووی وتنی قسەیەکی بێڕێزی بەرامبەر جادووگەرەکە لە یەکێك لەو دوو کوڕەی دا کە خزمەتی سیامەندیان دەکردو تەرەی کرد. بەوەش نەوەستاو بە ئاوایی وت:

((هەرکەس قسەی خراپ بە ئاغا بڵێ، وای لێدەکرێ. دەبێ لەگەڵتاندا لە شاوەیس ئاغا خراپتر بێ)).

هێشتاش مابووی بۆ تۆڵەکەی ، هەر ئەو ڕۆژەی لە خزمەتکارەکەی دا چووە لای ئاغاکەی بیریخستەوە کە دەبێ کەسی دووەم بکاتە قوربانی. سیامەند پرسی:

((ناترسی تۆ بی؟)).

جوحا کێردەکەی لە باخەڵی دەرهێنا، خستییە بەردەم دەموچاوی خۆی‌و بە پەڕۆیەك بەهێواشی چەند جارێك لەسەر تا خوار سڕییەوە تا بریسکەی بکوژی پێببەخشی:

((ئەو کاتەش هەر نەترسابووم ئەو بم، دەزانم منت خۆشناوێ)).

کێردەکەی سووڕاندەوەو وەك لەبەرخۆیدا قسە بکات وتی:

((سەگەکە خوێنی زۆر بوو، دەبێ کەرەکە خوێنی چەند بێ؟)).

سیامەند بێباکیی نواند، بەڵام نەیتوانی پێی نەڵێ:

((دڵت زۆر خۆش بوو کە سەرتبڕی چونکە لە تۆ زیرەکتر بوو. حەسوودیت پێ دەبرد چونکە ئەو بووە ژمارە دوو تۆش بوویتە ژمارە سێ)).

جوحا لەدڵی خۆیدا وەڵامی دایەوە: **((ئەو وا دەزانێ، دەبا هەر وا بزانێ. ئەو نازانێ من تۆڵەی لێدەکەمەوە)).**

ئینجا بەدەنگی بەرز:

((چیت وت بۆ کەرەکە؟ جادووگەران ئامادەن هەموو شتێك بکەنە قوربانیی مەرامەکانیان)).

سیامەند بە لاقرتیی دەستکردەوە وەڵامی دایەوە:

((تۆی شوانی فاشل چی لەبارەی جادووگەرانەوە دەزانی؟)).

جوحا لەو سووکایەتییە بێباك بوو و دەستی بەسەر کەواکەیدا هێنا:

((دەزانم جادووگەران تەنها دەتوانن خەڵك بکەنە دوژمنی یەکتر. دەشزانم زۆر لە کارەکانیان فرتوفێڵن. من بەشداریی هەندێك لەو فیڵانەم کردووە، ئاگاشم لە کەسی تریش بووە. بەڕاست! ماوەیەکە غەفە نابینم، تۆ بڵێی دیسانەوە پەیکەری سەگو گورگو چەقەڵو پشیلە شێتیان نەکردبێ؟ بەڵام بڕوا ناکەم، کەسێك دەنگی لە دەنگی خێو بچێ سەگو پشیلەی لە قوڕ دروستکراو زەفەری پێ نابەن. بەڕاستێکی تر! دەزانی دەنگی غەفە لە دەنگی خێوەکەی تۆ دەچێ؟)).

سیامەند گازی لە لێوی گرتو پڕبەدڵ پەشیمان بوو: **((بریا جوحام نەکردایە شاگردی خۆم. ئێستا پێی ئاساییە ئەوەی دەیزانێ باسی بکات))**. لەگەڵ ئەوەشدا ترسەکەی ئاشکرا نەکرد:

((ناترسی وەکو کەر دارکاریی بکرێیو وەك سەگ دەربکرێی؟ ناترسی بتکەمە کرم؟)).

بەڵام تازە جوحا ناترسێ:

((ئەوانە بە خەڵکی ئاوایی بڵێ.. ڕەنگە دەبێ تۆ لە من بترسی)).

ڕووشی مۆن کردو پشتی تێکردو لێیداو ڕۆشتو دوا وتەی وت:

((کە ویستت کەرەکە سەربڕی بانگم بکە)).

جوحا چووە دەرەوەو سیامەند زانی دەبێ ئەو قوربانییە هەربکات، ئەمڕۆ لە سبەی باشترە. کەرەکە بمێنێ جوحا ڕۆژ نا ڕۆژێك دێتو بیریدەخاتەوەو ئەو قسانە بەگوێیدا دەدات کە چەند ڕۆژێکە فێر بووە دەیانکات. سیامەند بانگی کردو بێئەوەی تەماشای بکات بڕیارەکەی پێوت، ئەویش بە یەك وشە وەڵامی دایەوە:

((با بڕۆین)).

بڕیاری ئەمجارە سەخت نەبوو بەڵام بەشی خۆی خەفەتی تێدابوو، دوو مرۆڤ و ئاژەڵەکە چوونە تەنیشت تەپۆڵکەکە، سیامەند ویستی سەربکەوێ، جوحاش بیریخستەوە:

((ئەی وەکو سەگەکە نایشۆی؟)).

شتنی سەگەکە تەنها یادکردنەوەیەکی جاران بوو. وەڵامی نەدایەوەو کەرەکەی تاودا تا سەربکەوێ.

گەیشتنە سەرەوەو سیامەند گۆڕی سەگەکەی لەلایەکی تری گردەکە بینی. ئێستا چوار گۆڕ بەسەر گردەکەوەن، سێ کەسە غەریبەکەو سەگە خۆشەویستەکەی. ڕووی کردە لاکەی ترو بە جوحای وت دەستو قاچی کەر ببەستێتەوە:

((تازە شارەزای ئەم ئیشە بووی)).

جوحا دەستو قاچی بەستنەوەو بەزەحمەتەوە توانی کەرەکە بەلاتەنیشتدا بخات، دەستێکی لەسەر ئاژەڵەکە بوو و ئەوەی تری بۆ ئاغاکەی ڕاکێشا:

((کێردەکەم بدەرێ)).

کەرەکە پرسیاری کرد:

((کەی گیاکەم دەدەنێ؟)).

سیامەند بیریخستەوە:

((**کێردەکە بە تۆیە**)).

جوحا بیریکەوتەوە:

((**باشە کەر تێناگات دەنا گاڵتەی پێدەکردین**)).

هەردوو گوێچکەی کەر ڕەپ بوون:

((**سەمدەمو جووحوو دەمبەستنەوە بۆ ئەوەی هەموو گیاکە بخۆن**)).

سیامەند پەلەی لێکرد:

((**زوو سەری ببڕەو بگەڕێینەوە**)).

جوحا کاتی دەویست:

((**سەربڕینی کەر وەکو تێگەیاندنی زەحمەتە**)).

کەرەکە ناڕەزایی دەربڕی:

((**گیا خواردن وا نابێ**)).

سیامەند ڕووی کردە لاکەی تر:

((**ناتوانم سەیری چاوی بکەم، کەر بێ سەربڕین خەفەتبارە**)).

جوحا بۆ شوێنێکی گونجاوی ملی کەرەکە گەڕا:

((**هەر ئێستا خەفەتی نامێنێو دەبێتە دڵخۆشی ئاژەڵەکان**)).

کەرەکە سەیری هەردووکیانی کرد:

((**سەمدەمو جووحوو شێت بوون**)).

سیامەند پشتی تێکردنو چووە خوارەوە:

((**بەزەییم بەو ئاژەڵەدا دێتەوە، دەڕۆم**)).

جوحا لەدڵی خۆیدا گلەماندی:

((**بەلام بەزەیی بە منی مرۆڤا نایەتەوە**)).

کەرەکە لەخۆی پرسی:

((**جووحوو چی دەکات؟**)).

سیامەند ڕۆیشت:

((**تەنیشتی گۆڕی سەگەکە بینێژە**)).

جوحا پێکەنی:

((**یەکەم کەری دونیایە گۆڕی هەبێ**)).

کەرەکە خۆی ڕاپسکاند:

((**وازم لێ بێنن گیا ناخۆم**)).

سیامەند بۆ خۆی قسەی کرد:

((**هەر وەکو سەگەکە بیریدەکەم**)).

جوحا گوێی لێ بوو:

((**ماینەکانیش بیریدەکەن**)).

کەرەکە ترسا:

((سەمدەم مەڕۆ!)).

دەنگی سیامەند لەدوورەوە هات:

((ئەمرۆ نەتبینم)).

جوحا هاوارەکەی گەڕاندەوە:

((من یان کەرەکە؟)).

سیامەند گەیشتەوە گوندو چاوەڕێی جوحای نەکرد، جوحا ئێوارە گەڕایەوەو گوێی نەدایە فەرمانی ئاغاکەی کە ئەو ڕۆژە نەیبینێ. جوحا مەبەستی بوو هەر ئەو ڕۆژە سیامەند بەئازارەوە ببینێ. زەحمەتی ئیشەکەی بۆ باس کرد:

((نەمزانی ناشتنی کەر هێندەی پێ دەچێ)).

دەستیشی کرد بە باسکردنی ئەو ئیشەو چۆن ناشتنی مرۆڤ ئاسانترە:

((مرۆڤ لەشی ڕێکەو دەستو قاچی بەنەرمی دەچنە تەنیشتی لەشی بۆیە زەویی زۆر داگیر ناکات بەڵام کەر نەك هەر گەورەو قەڵەوە، بەڵکو لەشیشی ئەوەندە بۆ گۆڕ نارێکە زەوییەکی زۆر دەبات" سكو پشتی ڕێك درێژدەبنەوەو دوو قاچو دوو دەستی بۆ خوارەوە، سەرو ملی گەورەشی بۆ سەرەوە. ئەگەر کەریان بناشتایە لەجیاتی گەنمو جۆ بەردمان دەخوارد)).

ئینجا بایدایەوە سەر باسی ژنهێنان، ئەمجارە بۆ بێتاقەتکردنی ئاغاکەی:

((دەبێ گۆڕەکەی پیشانی ماینەکانی ئەو دەوروبەرە بدەین تا جومعان بچنە سەری.. بەڕاستی نێرێکی بێهاوتایان لەدەستچوو، کەس ناتوانێ جێی بگرێتەوە. ماینەکان دەچنە سەر گۆڕەکەیو بەکوڵ بۆی دەگرینو دەڵێن: ئای نێرکەری بلیمەت، چی لە ئەسپە خوێڕییەکانی ئەو دێیانە بکەین)).

سیامەند هیچی نەوت جوحاش چووەوە سەر باسی قوربانی:

((ئەگەر خەوت بەکەسێکی ترەوە بینی بانگم بکە هەرچەندە کەس نەما خۆشتبوێ تا بیکەتە قوربانیی دەسەڵاتەکەت، ئەو دەسەڵاتەی لەهەموو شتێك لەلات گرنگترە)).

سیامەند بەلالووتییەوە پێی وت:

((پیشەی سەربڕین لات ئاسان بووە، دەترسم ئەو دوو کوڕەی لای خۆم سەرببڕی بۆ ئەوەی هەر خۆت بمێنیتەوەو منیش ناچار بم ڕازیت بکەم)).

جوحا چووە دەرەوەو وەڵامەکەی بۆ ناو دڵی خۆی هێشتەوە:

((خەم مەخۆ! لەیەکێکیانم داوەو ڕۆشتو نایەتەوە، خواش گەورەیە بۆ ئەوەی تر)).

18

بانگەوازی دڵ

یادی سەگەکە لەدڵی سیامەنددا نەدەسڕایەوە. دیارنەمانی دوو ئاژەڵەکە بۆشاییەك بوو کاتێکی زۆری دەویست تا پڕ بێتەوە. سیامەند پاش ئەوەی ئەو دوو ئاژەڵەی کردە قوربانیی دەسەڵاتی خۆی نەك تەنها دەسەڵاتەکەی پاراست، بەڵکو ڕۆژبەڕۆژ ئەو دەسەڵاتەی لەجاران گەورەترو بەسامتر دەبوو، ئێستاش حەز کردن بە دەسەڵات لای بۆتە حەزێکی شێتانە، لەجاران شێتانەتر، بەشێکی ئەو حەزەش قەرەبووکردنی ئەو قوربانییە قورسە بوو، ئەو هەستە بوو کە سیامەند دەرکی پێنەدەکرد.

حەزی شێتانەی دەسەڵات هەر جارەی بەشێوەیەك خۆی دەنواند. ناوەڕاستی پایز بوو و باران دواکەوتبوو. دوانیوەڕۆ بوو چەند منداڵێکی بینی خەریکی دڕینی پەڕۆی شڕ بوون:

((**منداڵینە خەریکی چین؟**)).

خۆشیی کارەکە بەری بە سامی جادووگەر گرتبوو بچێتە دڵیان:

((**بووکە بەبارانێ دەکەین**)).

وشەی بووکەبەبارانێ ساڵانی ڕابوردووی خستەوە یاد، لەکۆتایی ئەو یادانەش خەیاڵێك بەمێشکیدا هاتو بە منداڵەکانی ڕاگەیاند:

((**دەزانم! بووکەکە بە پەڕۆ دروست دەکەن‌و بە بووکی دەیبەن بۆ باران بۆ ئەوەی بێتە خوارەوە بۆ سەر زەوی. حەز دەکەم ئەمجارە ئەو بووکە بۆ من بهێنن، بووك لە ئێوە، بارانیش لە من**)).

منداڵەکان پێکەنین، سیامەندیش وتی گاڵتە ناکات‌و لە پاداشتی ئەو بووکەیان:

((**دەستتان پڕ لە حەڵوا دەکەم**)).

وشەی حەڵوا کاری لەسەر ئەو منداڵانە لە جادوو بەهێزتر بوو، هەموو کردیانە هاوارو بە جادووگەرەکەیان وت بووکێکی بۆ دروست دەکەن:

((**جوانترین کچی دونیا بێ**)).

سیامەندیش دووبارەی کردەوە کە دەست‌و گیرفانیان پڕ دەکات لە:

((**خۆشترین حەڵوای شار**)).

داواکارییەکی تایبەتیشی هەبوو:

((**لەوەم ناوێ کە جاری تر دروستتان دەکرد" هێندە بچووك بێ لایەلایەی بۆ بکەم، دەمەوێ وەکو شەنگەی مام غەریب باڵای بەرز بێ. پەڕۆی زۆرتان دەدەمێ، کێشتان پێ خۆشە بانگی دەکەم یارمەتیتان بدات**)).

منداڵەکان هاواریان کرد کە کەسیان ناوێ یارمەتییان بدات‌و دەیانەوێ هەموو حەڵواکە بۆ ئەوان بێ. گورجیش کەوتنە ئیش" بەدزییەوە چوونە ماڵی یەکێکیان‌و دارێکی گەورەیان لێ دزی، لەگەڵ دارێکی کورترتریشدا ڕاست‌و چەپیان کرد. دوو سەعاتیشیان پێ چوو تا ئەو خاچە بە پەڕۆ داپۆشن، سەعاتێك بۆ کۆکردنەوەو دڕین‌و تێوەپێچان، سەعاتێکیش بۆ شەڕ کردن لەگەڵ یەکتر لەسەر چۆنێتیی ئەو تێوەپێچانە. لەکۆتاییشدا، سوپاس بۆ حەڵوا، سەرکەوتنیان بەدەست هێنا،

بووکەکەیان تەواو کردو بەهەموو ڕاستیان کردەوە. سێ منداڵ دارەکەیان گرتو بەزەحمەتەوە کەوتنە جووڵە، سیانەکە بەبووکەکەوەو ئەوانی تر لای ڕاستو چەپو لەپشتەوە. لەساڵانی پێشووش بەرزتر دەیانقیژاند، مەبەستیان بوو جادووگەرەکە بیبیستێ:

((**بووکە بەبارانێ.. ئاوی بن دەغلانێ.. سەعاتی جارانێ.. هەیاران‌و بەیاران.. بۆ فەقیرو هەژاران.. یاخوا دایکاتە باران**)).

چوونە نزیکترین ماڵ‌و هاوارەکەیان توندترکرد تا ماڵەکە زوو بێنە دەرەوەو ئاوەکە بەسەر ئەو بووکە بڕێژن‌و ئەو ماڵە و ماڵەکانی تر زوو تەواو بکەن‌و بۆ حەڵواکە بگەنە ماڵی جادووگەر. دیمەنی ئەو بووکەی کە هێندەی کچێکی باڵابەرز گەورە بوو ژن‌و کچەکانی ئەو ماڵەی ڕاچڵەکاند. ژنەکە وەک لەگەڵ کچێکی خۆی قسە بکات:

((**سەرتان بەتاشین بچێ! چیتان دروستکردووە!**)).

منداڵەکان هاواریان کرد:

((**سیامەند ئاغا سەرمان ناتاشێ.. حەڵوامان دەداتێ**)).

منداڵێك بە زۆر خۆی کردبووە پێشەوای ئەو تاقمە هەر بەو هاوارە بۆ ئافرەتە واقوڕماوەکانی ڕوونکردەوە:

((**ئەم جارە بووک بۆ باران نابەین. ئەمجارە بۆ سیامەندی دەبەین بۆ ئەوەی باران بباریێنێ**)).

دایکەکە ئەستەغفیرۆڵڵای کرد، لەگەڵ ئەوەشدا ئاوری بۆ کچێکی خۆی دایەوەو دوعای سەر بەتاشین چوونی لێ کردو پێی وت ئاوەکە بێنێ تا بەسەر ئەو بووکەدا بیڕێژێ. کچەکە یارییەکەی پێ خۆش بوو و بە هەڵەداوان ڕۆشت‌و بە ڕاکردن هاتەوە. ئاوەکە پێویستی بەوە بوو توند بەسەر بووکە باڵابەرزەکە هەڵبدرێ. بووکەکە کەمێك ئاوی بەرکەوت‌و زۆری ئاوەکە منداڵەکانی تەڕ کرد. منداڵان پێکەنین‌و گوێیان نەدایە.. حەڵواکە دەیهێنێ، خوای دەکرد دڵۆپێك بەر بووك نەکەوێ‌و قەترەیەك ئاو نەبارێ.

پاش چەند ماڵێك‌و چەند پرسیارو سەرسوڕمانێك، بە ژمارەی ئەو ماڵانەش وەڵامی ئەو سەرسوڕمانانە منداڵان گەیشتنە ماڵی جادووگەر. سیامەند بە سەتڵێك ئاوەوە لەگەڵ جوجا هاتنە دەرەوە. سیامەند بە منداڵەکانی وت بووکەکە داگرن‌و بەپێوە بیخەنە سەر زەوی:

((**هێواش.. هێواش دایگرن، ئاگاتان لە بووکەکەم بێ**)).

زمانی منداڵەکان لەنێوان ددانەکانیانەوە دەرچووبوو کاتێك کۆششیان دەکرد تا ئەو بووکە گەورەیە لە کەوتن بپارێزن لەو کاتەی بەپێوە لەسەر زەوی لەبەردەمی خاوەنی حەڵواکە دایدەنێن. سیامەند بەهێمنی سەتڵە ئاوەکەی بەرز کردەوەو هەر بەهێمنی بەسەر سەرو قژی بووکەکە ڕشتی‌و بە منداڵەکانی ڕاگەیاند:

((**بووکەکەم قبووڵ کرد، ئێوەش شایەنی شیرینیی ئەم شاییەن**)).

داواشی کرد ساڵی داهاتوو:

((**بووکێکی هاوشێوەم بۆ بکەن.. بووک بۆ من.. باران بۆ ئاوایی.. شیرینیش بۆ ئێوە**)).

منداڵەکان هەڵبەزینەوە: ((**ییییییی...**))، سیامەندیش پڕ بەهەموو دڵییەوە پێکەنی. بۆ یەکەم جاریش شتێك هەبوو خۆشییەکی ڕاستەقینەی پێ ببەخشێ‌و خەفەتی لەدەستدانی سەگەکەی‌و گوێدرێژەکەی لەبیر بەرێتەوە.

جوجا دیمەنەکەی بینی، پێکەنینەکەی سیامەندیشی بیست. پێکەنینەکە خەنجەرێك بوو لەدڵی درا:

((**سیامەند دڵی بە بووکی پەڕۆ خۆشە.. سیامەند گوێ ناداتە دڵی من.. سیامەند دڵی بۆتە بەرد.. سیامەند دڵی نەماوە**)).

خەفەت پێی وت کاتی تۆڵەیەکی ترە ئەم خۆشییەی ئاغای دڵڕەقی بکاتە ترس:

((ناترسی باران نەباریٚ؟ ئەگەر باران نەباری دەبیٚ تۆ لەم دێیە بار بکەی)).

ڕووی سیامەند گرژ بوو:

((دە جار پێیان دووبارە دەکەمەوە تا دەباریٚ.. تۆ بۆچی پێت ناخۆشە؟)).

جوحا پشتی کردە سیامەندو چووەوە ژوورەوە. هەموو گیانی خەفەتو بێزاری بوو لەو هاوڕێیەی بڕیاری داوە تا مردن هەستی پیٚ نەکات. سیامەند ماوەیەك لەدەرەوە مایەوەو تەماشای منداڵەکانی دەکرد دەچوونە ماڵەکانی تر. وەستاو تەماشای کردن تا دیار نەمان. چووە ژوورەوە بۆ ئەوەی بە جوحا بڵیٚ سبەی خزمەتکاری قوتابخانەکە بۆ شارەکە بنێریٚ حەلوا بۆ منداڵان بکڕیٚ... منداڵەکان ماڵەکانیان تەواو کردو هەر ئەو ئێوارەیە باران گەیشت.

* * * * *

خۆشییەکەی سیامەند کاتی بوو و دیسانەوە سەرقاڵبوون بەکاری جادووگەرییەوە سەگەکەی لەبیر نەبردەوە، تەنانەت گوێدرێژەکەشی لەبیر نەبردەوە، ئێستاش ئەو سەرکەوتنەی کە لە خەونەکانی گەورەتر دەرچوو لەلای بێتام بووە، بێتام و بێواتا، تەنانەت شێوازە جۆراوجۆرەکانی دەسەلاتیش ئەو تامەیان بەو ژیانە نەدەبەخشی:

((چی لەوە زیاتر بکەم؟ خۆ ناچم خۆم بکەمە خوای ئەو خەڵکە. بشمەویٚ ڕازی نابن، بشیانەویٚ ڕازی نابم)).

لەگەڵ گەورەتربوونی دەسەلاتەکەشیو لەگەڵ زیادبوونی ژمارەی میوانەکانی پرسیارەکان لەبارەی کۆتایی ڕێگەکە لەهەموو قسەیەکی تر زیاتر لەناو مێشکیدا دەزرنگانەوە:

((تاکەی؟ بەرەو کویٚ؟)).

ئێستا لە پشووی دەروونی بێبەش بووەو دەزانیٚ ئەو پشووە چەند پێویستە، ئێستا بۆتە دیلی کارەکەیو ناوبانگەکەیو دەسەلاتەکەیو خانووەکەیو پۆشاکە نائاساییەکەی، ئێستاش هەست دەکات چەند لە سروشت دوورکەوتۆتەوە، ئەو سروشتەی کاتی شوانێتی ببووە بەشێك لە گیانی پێش ئەوەی خەونبینین بەپلەو پایەی بەرزی ناو گوند هێرشی بۆ بەریٚ. ئێستا خەون بە دیمەنە کۆنەکانی جارانی شوانێتی دەبینیٚ" دیمەنی تەمی سەر لوتکەکان، بارانی زستانو خۆشاردنەوە لە بن تاوێرەکان، بارانی بەهارانو ڕاکردن بەخۆشییەوە لەگەڵ سەگەکەیدا لەژێر لێزمەکەیدا، هەوای فێنکی پاش ئەو بارانەی بەهارو مانەوەی نیوەی هەوری ئاسمان بە شێوەی لۆکەی سپی لەناو دەریایەکی شینی روون. ئێستا سروشت لێوەی دوورە، کەسیش لە چواردەوریدا نەماوە خۆشی بویٚ، سەگە زیرەکەکە ڕۆشت، گوێدرێژە سەیرەکە ڕۆشت، جوحا بۆتە کەسێکی نامۆ، خزمەتکاری قوتابخانەکەش کارەکەی لای ئەو وەکو پەیوەندییەکی بازرگانییەو هیچ سۆزێکی لەو پەیوەندییە نەدەبینی.

سروشت لەدەرەوە بانگی سیامەندی دەکرد، بەلام ئەو ناچار بوو پێشوازی لە میوانەکانی بکات کە بە دەسەلاتەکەی سەرسام ببوون. چەند جارێك گوێی لە باران بووە لەدەرەوە دەکەوێتە سەر زەوی. باران بیٚ ئەو دەکەویٚو زەوی بیٚ ئەو باوەش بۆ ئەو بارانە دەگرێتەوە. هەموو شتێکی سروشت بیٚ ئەو، بیٚ سیامەند، دێنو دەچن. چەندین جار حەزی دەکرد ئەو کەسانە ڕەوانە بکاتو لە گوند بچێتە دەرەوەو دووربکەوێتەوەو بچێتە ژێر ئەو بارانە، ڕابکاتو پێبکەنیٚو یاری بکات، بەلام بیریدەکەوتەوە:

((لەگەڵ کیٚ ڕابکەمو یاری بکەم؟ بۆ کیٚ پێبکەنم؟)).

هەموو پایز ڕۆیشتو دوو مانگی زستان ڕۆشتن سیامەندیش لە ناو ململانەدا دەژیاو نەیدەتوانی بەدەم بانگەوازی سروشتەوە بچیٚ.

زستان هاتوچۆی زەحمەت کرد، لەکۆتاییشدا نەیهێشت. میوانەکانیش کەمتر دەبوونەوەو جاری وا بووە هەفتەی یەك

کەس نەدەهات، لەگەڵ ئەوەشدا سیامەند نەیدەتوانی بچێتە ئەودیو دەرگاوە، لەکۆتایشدا زانی گەر وا بمێنێتەوە زستان دەڕواتو بەهاریش دەڕواتو ئەو هێشتا دیلی ماڵەکەی دەبێ، بۆیە بڕیاری دا بەلای کەمەوە بچێتە بەر دەرگای ماڵەکە.

باران ئەو ڕۆژە بەخوڕ دەباریو گوند خزابووەوە ماڵ. سیامەند چووە بەردەرگاو بینی کەس دیار نییە. ئازایەتی چووە گیانیو توانی لە ماڵ دووربکەوێتەوە، چووە شارە کۆن کە سامانەکانی خەونێکی کۆنی بوونو ئێستا لەبیری چۆتەوە چونکە سامان بەپێی خۆی دێتە بەردەرگای ماڵەکەی. ماوەیەك لەوێدا وەستاو وێنەی ئەو سەربازەی هاتەوە پێش چاوی کە لەسەر نقێمی ئەو مستیلە بچووکە نەخشێنرابوو کە مام سمایل دۆزیبوویەوە. سەربازەکەی ئەسکەندەر یان ئەسکەندەر خۆی بەو کڵاوەی پەڕی پێوەیەو بەو کراسە کورتەیو قەڵغانەکەیو شمشێرە کورتەکەو ئەو ڕمەی لەزەویدا چەقاندبووی. ماوەیەك بوو پێویستی پێی نەمابوو، ئێستاش دەیەوێ وەکو جاران لەدوورەوە تەماشای بکات، تەنها وەکو خەیاڵ تەماشای بکاتو چیرۆك لەناو مێشکیدا لەبارەیەوە بهۆنێتەوە... هەر ئەوەندەو بەس بێ بیرکردنەوە لە سامان یان دەسەلاتێك وەکو ئەوەی ئەسکەندەر.

هەر لەو شوێنەیدا ڕوانییە ئەو لایەی تەپۆڵکەکەی لێیەو ئێستا وێنەکەی لەگەڵ ڕەنگی باراندا تێکەڵ بووە. تەماشای زنجیرە چیاکەی کرد نوقمی تەمو باران بووە. باران بەسەر دەشتە بەردەلانییەکەدا دەکەوێو ئەو دەشتە بەهێمنی کەوتنەکە قبووڵ دەکاتو گوێ بۆ ئاوازی ئەو کەوتنە بەسەریدا شل دەکات، پاشان هەمووی دەبێتە ئامێز بۆ ئەو تنۆکانە و دەیانکاتە جۆگەی بچووك لەملاو لەولا. خامۆشییە جگەلە دەنگی ماچی باران بۆ سەر گۆنای زەویو گۆرانیی جۆگەلەکان و سەماکەیان بەسەر ئەو زەوییە، تەنیاییەو تەنیا ئەو دوو بوونەوەرە ڕەسەنەی تێدایە، تەنیاییەو مرۆڤی لێ نییە، ئەو مرۆڤەی لە دێرزەمانەوە لەڕەگەوە هەڵکەندراوە و خۆی لێ ونبووە. تەنیایی بارانو زەوی بانگی سیامەندی کرد، زەویو باران سیامەندیان بانگ کرد بچێ بەدەمیانەوەو ببێتە سێیەمیان.. وەرە.. وەرە.. وەرە.. دوور مەوەستە.. وەرە.. سیامەند دڵی بۆ ئەو بانگە شل کرد، بەدەمییەوە چوو و بەگوێی کرد.. ڕۆشت.. بەرەو ئەو تەنیاییە خۆشو خۆشەویستە ڕۆشت.

لەژێر بارانەکە ڕۆشت، لەگوند دوورکەوتەوەو گەیشتە ئەو شوێنەی جارێکیان تێیدا چاوەڕێی مام سمایلی دەکرد تا لەبارەی شارەکۆنەوە پرسیاری لێبکات. لەوێشدا نەمایەوەو بەرەو قەدپاڵەکە ڕۆشت. گەیشتە تاوێرێك لە هەموو ئەوانەی دەوروبەری گەورەتر بوو، چووە سەری و لەسەری وەستا. وا مایەوە تا هەستی کرد هەموو گیانی لەو بارانە تێری خواردووە، ئینجا کەوتە جووڵەو گەڕایەوە.

لە گەڕانەوەیداو لەو چۆڵەوانییەدا ئەو پەیکەرە بچووکە قوڕە بەسامانەی بینی کە دروستی کردبوونو لەسەر بەردەکاندا دایناببوون. کەمێکی پەیکەرەکان بەپێوە مابوون، زۆربەیان باران بەلادا خستبوونی، هەندێکیان هەڵوەشابوونەوە و ببوون بە قوڕێکی بێ شێوەو بێ واتا. مرۆڤەکان نەیاندەوێرا دەستیان لێ بدەن بەڵام زەمەنو باران پێیان وێرابوون، بەرلەوەی ئەم زستانەش تێپەڕێ هیچیان نامێنن.

هەوڵی دا پێش ئەوەی بگاتەوە گوند تێر لەو دیمەنەی چواردەوری بخوات، دەڕۆشتو ئاوڕی بۆ هەموو لایەك دەدایەوە، بۆ زنجیرە شاخەکەی دەستەچەپ، بۆ دەشتاییە بەردەلانییەکەی دەستە ڕاستی، بۆ ڕێگا قوراوییە پێچاوپێچەکە، ڕێگەکە ماوەیەك لەناو تەختاییدا دەڕواتو پاشان بەسەر بەرزاییەکاندا سەردەکەوێ ئینجا ون دەبێ. لەکۆتاییشدا تەماشای ئەو گوندەی بەرامبەری کرد کە باران بۆتە تەمێك نێوان خۆیو ئەودا.

ئەو ڕۆژەو شەوەکەی لەخۆشیدا ژیا، تەنانەت خۆشیی لەوسەرمایە بینی کە چووبووە لەشییەوە، خۆوشککردنەوەو خۆ گەرمکردن لەبەر سۆپای داری ژوورەکەی خۆشییەکی تر بوو. نیازیشی دامەزراند ئەو گەشتە دووبارەو سێبارە بکاتەوە. چەند ڕۆژێك مایەوە ئینجا ئەمجارە بڕیاری دا بەشەو بچێتە دەرەوە، مانگەشەو بوو و پەڵە هەوری زیوینی زۆر لە ناو ئەو

ئاسمانەی مانگ ڕۆشنی کردبوو مەلە یان دەکرد.

دارێکی هەڵگرتبوو و بەخاوی لەسەر زەوییە تەڕو بەردەڵانەکە دەڕۆشت، دارەکەی لە قوڕەکە دەچەقاندو بەسەر بەردەکاندا دەیکێشا. تەماشای دەوروبەری خۆی دەکرد، زنجیرە کێوەکە، ئاسمان و پەڵەهەورەکان و مانگەکەی، ئاسۆی ڕۆژئاوا کە لەئاستیدا زەوی و ئاسمان باوەش بەیەکتردا دەکەن. بایەکی هێمن لە بەرزاییەکانی ئاسماندا بەهێواشی پاڵی بە پەڵە هەورەکان دەنا کە وەکو پاپۆڕی ناو دەریایەکی هێمن لەسەر ئاوازێکی هێمن ئاسمانیان دەبڕی.

ئەو هێمنییە ئەوەی خستەوە بیری سیامەند کە ژیانێکی تر هەیە جگە لەو ژیانی سەرقاڵییەی ئێستا خەریکێتی، ژیانێك ئەوسا هەر هەمووی لەبەردەستیدا بوو بەڵام لەبەرئەوەی تەنها شوان بوو و خاوەنی خۆی نەبوو نەیدەتوانی هەموو کاتێك لەناو چێژەکەیدا خۆی نوقم بکات. ئێستاش خۆی خاوەنی خۆیەتی بەڵام ئەو تامە ڕۆشتو پێویستە دیلی ماڵەکەی و پیشە نوێیە سەیرەکەی بێ، بەڵام ئەو ئێستا تەنانەت خاوەنی خۆشی نییە، ئێستا دیلێکە قاچو دەستی لەجاران توندتر بەستراونەتەوە. ئەوسا ئازادتر بوو و ئەو هەستکردنە بە نامۆیی کە ئێستا دڵی تەنگ کردووە شتێك بوو دەتوانرا بەئاسانی لێی دەرباز بێ. ئێستا سەر بەو ژیانە نەماوە کە تێیدا لەگەڵ چیاو دەشتو بارانو هەورو خۆرو مانگدا یەکی دەگرتو هەموو دەبوونە یەك پارچە، یەك جەستەو یەك گیان. دوو وشەی ئەوساو ئێستا هێندە لەبەرچاویدا دەهاتنو دەڕۆشتن وایزانی دەبێ تا کۆتایی ژیانی بیریان لێبکاتەوەو بیانلێێتەوە.

لەژێر ڕووناکیی مانگی دەمبەخەندە لەسەر بەردێك دانیشتو بیری لەو ماوەیە کردەوە کە لەگەڵ شتی بێمانادا بردوویەتییەسەر. هەستی کرد لەپشتی پەڵە هەورەکانەوە، لەبەرزاییدا، دەنگێکی پڕ شکۆمەندی لێی دەپرسێ:

((**سیامەند تاکەی؟ سیامەند بەرەو کوێ؟ سیامەند وەڵامەکەت دۆزییەوە؟**)).

ئینجا دەڕوانێتە نزیکتر، دەڕوانێتە ئەو هەورانەی بەهێمنی دەڕۆن، جارێك دەچنە بەر مانگەکەو جارێك ڕووی بەر دەدەن.

سیامەند مایەوەو مایەوەو لەگەڵ کازیوەدا گەڕایەوە، حەزیشی نەکرد کە گەڕایەوە، دەیویست تا هەڵاتنی خۆر بمێنێتەوە بەڵام ئەوەندەی پێ ناچێ شوانەکان دەردەچنو دەیبینن. خەمی بوو قەت نەتوانێ ئەو ساتە ببینێ، قەت خۆرهەڵاتن لەدەشتدا نەبینێ، مەگەر ببێتەوە بە شوانەکەی جاران. گەڕایەوەو لەکاتی گەڕانەوەیدا تێبینیی کرد ئەو دارەی لەگەڵ خۆیدا هێنابووی دارە پڕ نەخشەکەی نییە کە ببووە یەکێك لە پێداویستییەکانی کارە نوێکەی. دارەکەی بینی گاڵۆکە سادەکەی شوانە.. کام شوان؟ چۆن گەیشتە دەستی؟ لە هی جوحای هاوڕێی دەچێ، بەڵام جوحا ئەو دارەی بۆچی هەڵگرتووە؟ تۆ بڵێی ئەو زووتر هەستی بەو ژیانە ناسروشتییە نوێیەی کردووەو ئەو دارەی بۆ کاتێك هەڵگرتووە بڕیار بدات پشت بکاتە ئەو ژیانەو بگەڕێتەوە بۆ ژیانی سروشتو سادەیی، بگەڕێتەوە بۆ لای دڵی دوور لە خۆنواندن و گەورەیی بەتاڵ؟ سەری بۆ هەورەکان بەرزکردەوەو گوێ بۆ دەنگەکە شل کرد، بیستییەوەو وەڵامەکەی دۆزییەوە: ئەوە بانگی سروشت و ئاوازەکەیەتی، سروشتە بانگی دەکات، ئاوازێکی خۆشیی ڕوونو بێگەرد، ئاوازێکی خۆشەویستیی بێ ڕیای بۆ دەڵێ، باوەشی بۆ دەگرێتەوەو پێی دەڵێ بگەڕێتەوە.

ئەو شەوەش هەر لەگەڵ خۆشییەکەیدا مایەوە، بەیانیی پاش ئەو شەوەش حەزی کرد بچێتە دەرەوە بەڵام زانی کەسانێك دەبینێ دەپرسنو ئەو سافییەی دڵ و مێشکی لێ تێکدەدەن. لەماڵدا مایەوەو گوێی لە باران دەگرت. نیوەڕۆ باران وەستاو تا دوانیوەڕۆ دەنگی نەمابوو. دوانیوەڕۆ لەپڕ دەنگی باران هاتەوە، ئەویش چووە دەرەوە. لە ماڵەکان دوورکەوتەوەو گەیشتە تەپۆڵکەکە، تەنیشت چەمەکە دانیشت، هەڵساو لەچەمەکە پەڕییەوە، چووە لای ئەو کەندرەی لافاوەی ئەو ڕۆژەی لەیاد دەرناچێ لە جەستەی گردەکە هەڵیدڕیبوو. کونەکە کوێر ببووەوەو کەمێکی مابوو، لەوێوە قەدەر

پێچێکی بەژیانیدا هێنا، لەوێوە بووە سیامەندێکی تر. نەیدەوێرا بەسەر تەپۆڵکەکە سەربکەوێ. لە دیمەنی دوو گۆڕەکە دەترسا، بەلام زانی ئەو بێوەفاییەی نواندبووی دووبارە دەبێتەوە ئەگەر نەچێتە سەر دوو گۆڕی دوو ئاژەڵە بەوەفاکە. سەرکەوت و گەیشت، چۆکی داداو سەری نەوی کرد.. دیمەنی گۆڕی سەگەکەو گوێدرێژەکە دڵی گوشی. یەکەم جارە هەست بە گەورەیی تاوانەکەی دەکات، تاوانی بێوەفاییو خۆپەرستی پێش ئەوەی تاوانی کوشتن بێ.

دوو گۆڕەکەی بینیو ویستی بگری. دوو گۆڕ لەتەنیشتی یەك" گەورەیەك و بچووکێك. دوو گۆڕەکە بێدەنگ لەولای سێ گۆڕە بێدەنگەکەی تری سێ کەسە غەریبەکە ڕاکشابوون، گۆڕی سەگەکەو گوێدرێژەکە بێدەنگ بوون بەلام لەناو دڵیدا چرپەی گلەیی بێوەفاییان دەکرد، دەنگێکی هێمن بەلام خەفەتبارو پڕ گلەیی پێی دەڵێ:

((**بۆچی؟ بۆچی؟**)).

وەکو باوکێك بوو هەستی کردووە دوو منداڵی خۆشەویستی خۆی لەبەر خۆشییەکی خۆی زیندەبەچاڵ کردووە. دوو گۆڕەکە وەکو دوو کەسی ڕاکشاو هاتنە پێش چاوی، دوو کەس بە خۆشەویستیو پێکەنینەوە بەرەورووی دێنو باوەشی بۆ دەگرنەوە بەلام ئەو بەڕوویەکی مۆنەوە پەلیان دەگرێو دەیانداتە دەستی ئەو قەسابەی چاوەڕێیان دەکات، قەسابەکە کێشیان دەکات ئەوانیش بەچاوێکی پڕ گریانو پرسیارو سەرسوڕمانەوە ئاوڕی بۆ دەدەنەوەو بەو چاوە لێی دەپرسن:

((**بۆچی؟**)).

پرسیاری خەمناك دەکرێو دەوترێ، دڵیش زمان دەبەستێو وەلام نایەت، پرسیاریش بێئومێد دەبێو بێدەنگی باڵە گەورەکانی بەسەر دوو گۆڕەکەدا دەکاتەوەو لەناو سێبەرەکەیاندا ونیان دەکات. ئێستاش هێمنییە، هێمنیو بێدەنگییە، دوو گۆڕەکە خامۆشنو لەناو تەنیاییدا بێجووڵە ڕاکشاون.. ئێستا سیامەند دەزانێ خامۆشیی گۆڕستان چییە.

سیامەند هەڵساو بەدڵ خواحافیزیی لێکردنو پێی شەرم بوو بە زمان بیڵێ. لە گردەکە چووە خوارەوەو لە چەمەکە پەڕییەوە. هەستکردن بە تەنیایی گەیشتە لوتکەکان، ئەو لوتکانەی دوای یەك هەنگاو دەبنە شیوێکی بێ قەرار، تەنیاییەك مەرگی بەدواوە دێ نەك ژیانەوەو نوێبوونەوە، تەنیاییەك هیچ تامو واتایەك بۆ ژیان ناهێڵێ.. هەڕەشەش لەو ژیانە دەکات.

* * * * *

سیامەند گەشتی ئەو ڕۆژەی بەرەو کۆتایی بردو ڕێگەی گوندی گرتەوە بەر. نەیزانی ئەو ڕۆژە تەنیا نەبوو. دوو چاوی پڕ ترسو کین لەدوورەوە تەماشایان دەکرد. هەستی بەو دوو چاوە نەکرد تا لەسەر ڕێگەکەدا تەڵە یەکی نەبینی گوایە بۆ گورگ دانراوە. ئەو کاتەی هاتبوو تەڵەکەی نەبینیبوو. بەپەلەو بەنەشارەزایی دانرابوو. تەماشای کردو زانی ئیشی کێیە. چاوەڕێشی کرد" تەڵەکە نەیگرت، دەبێ گوێی لە دەنگی تفەنگ بێ ئەو ئیشە بکات کە تەڵە نەیتوانیبوو بیکات.

گەیشتەوە ماڵو جوحای بەدوای زۆرابدا نارد. زۆراب بەترسو خۆ ئامادەکردن بۆ شەڕ یان بۆ درۆکردن چوو. چاوەڕێی تووڕەبوونێکی سەخت بوو بەلام جادووگەر سەریسوڕماند کاتێك بینی لەجیاتی خێسەکردنی چاوی تووڕە ئەو دوو چاوە تەماشای زەوی دەکەنو خاوەنە بەسامەکەیان بەدەنگێکی کز دەڵێ:

((**دەزانم دەتەوێ نەمێنم**)).

سیامەند گوێی نەدایە نەخێرە یەك بەدوا یەکەکانو سوێندەکانی زۆرابو بەردەوام بوو:

((**دەتوانی کارێك بکەی نەمێنم.. تەنها یەك قسەیە.. یەك قسەیە بیڵێ ئیتر لەبەرچاوتا نامێنم**)).

سەری بەرزکردەوە بەلام تەماشای چاوی نەکرد:

((**تەنها یەك قسەیە.. یەك قسەیە بیڵێ.. بڵێ: مەمێنە**)).

سیامەند بێدەنگ بوو و خۆیو زۆرابی لەناو بێدەنگییەکی درێژخایەندا هێشتەوە. زۆراب هیچی نەبوو بیڵێ. دەترسا

فێڵێك بێو لەجیاتی ئەمانی جادووگەرەکە خۆی ئەمێنێ. لەکۆتاییشدا زۆراب وشەکەی ئەوتو چووە دەرەوە. جوحاش لەوێدا بوو. دوو کەسەکەی بینیو قسەکانی بیست. ئەو لە زۆراب زیاتر سەرسام بوو:

((**چۆن شتێکی فێردەکەی دژی خۆت بەکاریبێنێ؟**)).

هێندەشی پێنەچوو بەمەکرەوە لێی پرسی:

((**ئەگەر منیش ئەو قسەیە بڵێم هەر دەبێ؟**)).

سیامەند قسەکەی نەبیستو خۆی دواند:

((**زۆراب ئەو هەموو شتانەی کردووە تا لەبەرچاویدا نەمێنم.. ئێستاش وشەکە نالێ**)).

جوحا کاری بەو قسانە نەبوو، دووبارەی کردەوە:

((**منیش بیڵێم هەر دەخوات؟**)).

سیامەند وریابووەوەو خاو سەری بەرزکردەوە:

((**بۆچیتە؟ ئەگەر دەتەوێ ڕزگارت بێ لێم بۆ ناچی دەست بخەیتە ناو دەستی زۆراب؟**)).

جوحا پشتی تێکردو چووە دەرەوە:

((**من خیانەت ناکەم**)).

سیامەند لێوی گەزتو بێوەفاییەکەی بەرامبەر دوو ئاژەڵەکەی بیرکەوتەوە. جوحا دیار نەماو خەفەتی ئەو زیادی کرد:

((**نەمتوانی وەکو جوحا بم.. جوحا لەمن باشترە، سەگەکە لە من باشتر بوو**)).

ویستی زیاتر قسە بکات بەلام دەنگی باران هات. سیامەند بێدەنگ بوو. هەموو شتێك بێدەنگ بوو و باران قسەی کرد.

زستان هێرشی بردو سەرماکەی بەفری لەگەڵ خۆیدا هێنا. بەفر دیمەنێکی نوێی بە زەوی بەخشی. سیامەند دەستی لە گەڕانەکانی هەڵنەگرت، وەکو نەخۆشێك بەدوای دەرمانێکدا دەگەڕێ ڕۆژو شەو دەچووە دەشتو بەناو بەفرەکەدا دەڕۆشت. ئەوسا ئاوازی بارانی دەبیست، ئێستاش دیمەنی بەهێزی بەفر دەبینێ، کەژی پڕ لە بەفریش لوتکەی هێزی سروشت بوو لەو دەوروبەرە. لەبەردەمی ئەو دیمەنەشدا سیامەند دەیزانی چەند بێهێزە، بێهێزە سەرەڕای ئەو دەسەلاتەی دەستی کەوتبوو و لەناوچەکەدا وێنەی نە بوو.

زستانو بارانو بەفریو سەرمایو ڕێگە قوڕاوییەکانی خەڵکیان لە شامار دوورخستبوو، بەلام شت هەر هەبوون ئەو تەنیاییەی سیامەند تێکبدەن. ئافرەتێکو دوو پیاو بەزەحمەتێکی زۆرەوە لە شارەکەوە گەیشتنە گوند. منداڵێکی شەش ساڵانیان لەگەڵدابوو. ئافرەتەکە چووە لای جادووگەرەکەو بەدەم گریانو دوعاکردن لێی پێی وت کە کارە ڕەشەکانی ئەو بوون بوونە هۆی مەرگی باوکی ئەو منداڵە، ژنەکە بۆی باسکرد چۆن لەبەر کێشەی خێزانی کەسانێك هاتبوونە لایو داوایان کرد زیان بە دایکی ئەو کوڕە بگەیەنن، بەلام کارەساتەکە ڕووی کردە باوکەکەو ئەو مرد.

سیامەند نەیزانی بۆچی خێوەکەی شار لەو ڕووداوە ئاگاداری نەکردبوو. ویستیشی تۆمەتەکە لەسەر خۆی لابەرێ بەلام نەیتوانی درۆ بکات، ویستی بڵێ هەندێ جار هەڵە دەکرێو ئامانجەکە کەسێکی تر دەپێکێ، بەلام ئەوە دووبارەکردنەوەی قسەی ئەوانە و شتێکی نوێیان پێ نابەخشێ، ویستی بڵێ زۆر جار جادووگەران هەڵە دەکەنو کەم جار ئاشکرا دەبن، نەیتوانی ڕاستی بڵێ. هەر ئەوەندەی توانی بڵێ خەتای هەر کەسێکە ئەو ئامادەیە مەسرەفی ئەو منداڵە بکات تا گەورە دەبێ. یەك لەو دوو پیاوەی لەگەڵ ئافرەتەکە بوون لێی پرسی:

((**ئەوە مەسرەفی ئەو منداڵەت کرد، ئەی چۆن فریای ئەو هەمووە دەکەوی کە زەرەریان لێکەوتووە؟ دەزانی هەر ئێمە نین**)).

سیامەند تۆقی:

((**دەزانم؟! هەموو؟! کێن ئەو هەمووە؟**)).

پیاوەکە بەرقەوە قسەی دەکرد، دەشترسا:

((**بەڵێ، زۆرن، بنەماڵەیەک لەشار نەماوە تووشی شتێکی خراپ نەبووبێ**)).

سیامەند داوای لێکرد بۆی باس بکات، پیاوەکە قسەی کرد ئینجا هەرسێیان بۆیان باسکرد چیی بەسەر گوندەکانو شارەکەدا هێناوە، بەرلەوەش ئەو سێ کەسە کۆتایی بە قسەکانیان بهێنن سیامەند خۆی لا ببووە شەیتانێکی ترسناک، شەیتانێك چەند جارێك لە ئاوێنەدا بینیبووی‌و خۆی لێ نەبان کردبوو، ئێستاش دەبینێ زۆر لەوە ناشیرینترو سامناکترە.

سێ کەس‌و منداڵەکە ڕۆیشتن، سیامەندیش خۆی‌و خەفەت‌و ترسەکەی مایەوە. ئەو ڕۆژە نیازی بوو بچێتە دەرەوە، بەلام ئێستا ناتوانێ، ئێستا لە ڕۆژانی پێشوو زیاتر هەست دەکات بەهەموو شتێك نامۆیە، بە ماڵەکەی، بە کارەکەی، بە پۆشاکەکەی، بە خودی خۆی، دیسانەوەش پرسیارەکان لەگوێیدا زرنگانەوە، ئەمجارە بەهێزتر. سەدایەك سەرزەنشتکردنێکی تاڵی هەڵگرتبوو:

((**تاکەی؟ بەرەو کوێ؟**)).

پرسیارێکی تریش، پرسیارێك لەسەریەك هاواری دەکرد:

((**بۆچی؟ بۆچی؟ بۆچی؟..**)).

فشارەکە زۆری لێکرد لە ماڵ بچێتە دەرەوە، ئەمجارە لەجیاتی دەشت بەناو گوندەکەدا بگەڕێ بەڵکو کەسێك ببینێ پێی بڵێ ئاوایی ئەوی ناوێ‌و دەبێ بڕوات‌و جێیبهێڵێ. ئێستا تەواو دڵنیایە کە چارەسەری ئەو سەفەرێکی ترە، جێهێشتنی گوند چارەسەری ئەوە. زۆرابی بینی بەردەم ماڵەکەی خۆی خەریکی زینی ماینەکەیەتی. مەبەستی بوو نزیك ماڵی زۆراب بکەوێ. سیامەند پێی وتەوە:

((**تەنها یەك قسەیە بیڵێ، بیڵێ‌و ئیتر نامبینیتەوە. بیڵێ‌و دەبیتەوە بە ئاغای ئاوایی، تەنها یەك قسەیە، تەنها بڵێ: مەمێنە**)).

زۆراب ترسەکەی مابوو. خۆی بە زینەکە خلافاندو وشەکەی نەوت.

سیامەند گەڕایەوە ماڵ. لەژوورەکەیدا نوقمی خەفەت بوو. زۆر وا مایەوە تا جوحا هاتە لای. جوحا ئاغاکەی بینی دەموچاوی لەناو لەپی دەستیدا ون کردووە، جوحا بێئەوەی سلاوی لێبکات‌و بێئەوەی دابنیشێ بڕیاری خۆی وت:

((**تەواو.. ئیتر دەڕۆم**)).

سیامەند سەری هەڵبڕی:

((**تۆش دەڕۆی؟ دەڕۆی بۆ لای خەجێ؟**)).

جوحا نەترسا نەهێڵێ بڕوات، ئەو بڕیاری دابوو:

((**بەڵێ.. بۆ لای خەجێ**)).

سیامەند سەری هاورێکەی سوڕماند کاتێك بەدەنگێك لێی پرسی سۆزو خەمخۆری تێیدا ئاشکرا دیاربوون:

((**ئەی چۆن دەژی هاورێکەم؟**)).

جوحا هێمنتر بووەوە:

((**ئەو خودایە لەمنداڵییەوە منی ژیاندووە.. شوانییەکەی خۆم دەکەمەوە**)).

سیامەند سەری هاورێکەی زیاتر سوڕماند کاتێك پێی وت:

((**ئەگەر حەزدەکەی دەتوانی خەجێ بهێنی‌و هەر لای خۆم بمێنیتەوە**)).

جوحا کەمێك ڕاما، ئەو قسەیە بوو کە دەبوایە دەمێکە بوترایە، بەلام ئێستا ڕۆژێکی ترە، حاڵێکی ترە، تازە ناتوانێ

بمێنێتەوە، تازە ئەو ژیانەی لەلا قێزەون بووە:

((**نەخێر.. دەڕۆم**)).

سیامەند سەری بۆ لەقاند:

((**بڕۆ هاوڕێکەم، خێر بێتە ڕێت**)).

جوحا لەشوێنێ خۆیدا بێجووڵە وەستا، پاشان بیریکەوتەوە کە دەبێ بڕوات. چووە دەرەوەو بڕوای نەدەکرد ئەوە سیامەندە پێش کەمێك ئەو قسانەی کردووە. تەماشای حەوشەکەی کرد کە چەند مانگێك لەوەوبەر دووزیندەوەری سەیری تێدا دەوەستان‌و دەهاتن‌و دەچوون ئێستاش ساردو چۆڵە هەروەکو گۆڕستانی گوندێکی خاپوور:

((**ئەگەر سەگەکەو کەرەکە لێرەدا بوونایە لێم دەپرسین سیامەند چی بەسەردا هاتووە، ماوەیەکە سیامەند تەواو نییە، سەگ‌و کەرەکە باشتر لە سیامەند تێدەگەیشتن‌و دەیانزانی چیی لەدڵدایە**)).

سیامەند بێ جوحا مایەوە، ئەو کوڕەشی ڕەوانە کرد کە لای مابوو و خزمەتی دەکرد. بڕێك پارەی دایەو پێی وت کارێکی باشتر لە خزمەتکردنی جادووگەران بکات. سیامەند تەنیا مایەوە، هەر خۆی‌و پۆشاك‌و کەلوپەلەکانی پیشەکەی.. خۆی‌و دیوارەکانیش کە تەماشای دەکردن‌و تەماشایان دەکردو هەستی دەکرد پێی دەڵێن: ((**چی دەکەی لێرە؟ بۆچی تۆش ناڕۆی؟**)).

ڕۆژانی داهاتوو هەواڵەکانی جوحایان بۆ هێنا. جوحای بەدبەخت ئەو ڕۆژەی دەستیکردەوە بە کاری شوانی بیستی خەجێکەی خۆی شوو دەکات‌و ئەوەندەشی پێنەچوو شووی کردو جوحا بووە بابەتی گاڵتەجاڕیی ئاوایی، خەڵك دەیانوت هەر کچێك هیوای شووکردنی نییە با حوحا حەزی لێ بکات.

سیامەند چووە دەرەوە بۆ لای جوحا. خۆر گەرمایی بە زەویی تەڕ دەبەخشی‌و بۆی پێدەکەنی، شەماڵێکی ساردیش یاریی لەگەڵ ئەو زەوییە دەکردو بۆی پێدەکەنی‌و پێی دەوت بەهارێکی خۆش بەڕێوەیە هەواکەی زوو وشکی بکاتەوە.

سیامەند گەیشتە باشووری گوند کە وەکو جاران شوێنی جوحاو ڕانە مەڕەکەی بوو. جوحا هاوڕێکەی بە پۆشاکە ڕەشەکەیەوە بینی‌و ئەو ڕۆژەی بیرکەوتەوە کە پاش ئەو سەفەرە سەیرە بەهەمان پۆشاکەوە دەرکەوت. سیامەندیش بینی وەکو جارەکەی تر سەگەکان پێی دەوەڕن بەڵام ئێستا سەگەکەی لەگەڵدا نییە وەڵامیان بداتەوە. سیامەند لەسەر ئەو بەردە دانیشت کە هاوڕێکەی لەسەری دانیشتبوو، پشتیان لە یەك بوو:

((**جوحا! بیستم‌و پێم ناخۆش بوو، دەتوانم چیت بۆ بکەم؟**)).

جوحا هیچی نەوت. سیامەند دڵنیای کردەوە. تەماشای زەوییەکەی دەکردو دارەکەی لە قوڕەکە دەچەقاند، دووبارەی کردەوە:

((**هەرچییەکم بۆ بکرێ بۆتی دەکەم، ئەگەر حەز دەکەی دەچمە لای ئەو کوڕەو داوای لێدەکەم واز لە خەجێ بێنێ، چەندیش پارەی دەوێ دەیدەمێ**)).

نەوەکو بیری هاوڕێکەش بۆ شتی تر بچێ، شتێك کە تازە نایکاتەوە:

((**تەنها یەك شت نەبێ، جادووی لێبکەم یان زیانی پێبگەیەنم، حەز دەکەم بەپێکەنینەوە واز لە خەجێ بێنێ، ئەو پێبکەنێ تۆش پێبکەنی خەجێش پێبکەنێ**)).

ئەمجارەیان جوحا سەری هاوڕێکەی سوڕماند:

((**ئێستا خەجێم لا مەبەست نییە، ئەو بیری لێنەکردمەوە، ئیتر بۆچی بیری لێبکەمەوە؟ ئەو تەنها لە ڕەزی دەچوو، ڕەزێ ڕۆشت با ئەویش بڕوات. سیامەند! من چۆن دەتوانم یارمەتیت بدەم؟**)).

سیامەند سەری هەڵبڕی‌و تەماشای ئاسمانی کرد، سەری داخستەوەو کەمێك وا مایەوە. ئینجا هەڵسا، ڕووی کردە

هاوڕێکەی کە لەسەر بەردەکە دانیشتبوو و پشتی لێی بوو. ویستی شتێك بلّێ بەڵام نەیزانی چی بلّێ، لەکۆتاییشدا بەبێدەنگی پشتی تێکردو ڕۆشت. چووە ئەوبەر چەمەکە و دەنگی بلوێرەکەی جوحای بیست، ئەمجارە دەنگێکی ناسك بوو، خۆش و هێمن، ئاوازێك بوو سروشتی تێدا بەرجەستەببوو، ئاوازی سروشتی جوان لەگەڵ خەفەتی دڵێك دەمێکە خەفەتبارە. سیامەند هەستی کرد ئەوە خەفەتی دڵی خۆیەتی، خۆشیی ئاوازەکەش بانگەوازی سروشتە. دەروونی بۆ خۆیو بۆ جوحا هەڵکفاو ویستی بگەڕێتەوە لای هاوڕێکەیو باوەشی پیا بکات، بەڵام تازە هەر دەبوایە جێیبهێشتایە، هەر دەبوایە شوێنەکەی جێبهێشتایە تا تەنیا لەگەڵ تەنیاییەکەی خۆیدا بگەڕێتەوە.

19

سڵاو هاوڕێیانی ژیان

سیامەند بڕیاری تەواوی داو چاوەڕێی وشەکەی زۆرابی نەکرد. زستان کۆتایی پێهاتو سیامەند زانی سەرقاڵی دەست پێدەکاتەوە. ئەو قەرەباڵغییەش هێمنییەکەی تێکدەداتو ناهێڵێ خۆشی لەو بەهارە ببینێ، ڕەنگە بیشیکەنەوە بەو سیامەندەی خۆی نایەوێ تەنانەت بیریشی لێبکاتەوە.

سیامەند جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەکەی بانگکردو پێی وتن نیازێتی گوند جێبهێڵێ، پرسیاری هۆکەیان لێکردو ئەو پێی نەوتن، تەنها ئەوەی وت: دەڕواتو نازانێ کەی دەگەڕێتەوە، دەڕواتو نازانێ دەگەڕێتەوە یان نا. بە جوحای وت دەیەوێ لە خانووەکەیدا بمێنێتەوە، بەویش و بە خزمەتکاری قوتابخانەکەشی وت بە گوند و میوانەکانی بڵێن ئاوایی چیتر جادووگەری نەماوە. دوا ڕاسپاردەش بۆ جوحا بوو:

((ڕەنگە ماوەیەکی تر کوڕێك لەشارەوە بێتە ئێرە. کوڕەکە ناوی غەفەیە، دەیناسیو بینیوتە بەدزییەوە دێو بەدزییەوە دەڕواتەوە. پێی بڵێی سیامەند ڕۆشتو چیتر پێویستی بە خێو نییە. زەرەری زۆرمان لە خەڵك داوەو تا ئێرە بەسە)).

سیامەند بەیانی زوو ڕۆشت. جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەکە ماوەیەك لەگەڵیدا ڕۆشتن. جوحا ئامادە بوو تا دوورترین شوێن بەڕێی بکات هەتا ئەگەر هەفتەیەکیش خۆی لە شوانی بدزێتەوە. سیامەند نەیهێشت دوورتر لە تەپۆڵکەکە بڕوات و پێی وت بگەڕێتەوە، پێشی وت وەکو سەفەرە یەکەمەکە ڕێگە کورتەکەی سەر شاخەکە ناگرێتەبەر بەڵکو بەرەو دەربەندی گەورە دەچێ و هەروەکو جارەکەی تر خۆی لە گوندەکانی سەر ڕێگە و لە شوانەکان و ڕێبوارەکان دەشارێتەوە، دەیەوێ ئەو سەفەرەی نهێنی بێ، نایەوێ کەس ببینێ و وەڵامی کەس بداتەوە، لەو نهێنییەش بەدوا بەپێویستی نازانێ نهێنییەکانی تر بپارێزرێن. ئەو ڕۆژەی جوحا هاتە لایو وتی نۆرەی گوێدرێژەکەیە سەری ببڕێ جوحا قسەیەکی کرد بۆنی هەڕەشەی شتێکی وای لێدەکرا، بەڵام سیامەند ئێستا لە ئاشکرابوونی ئەو شتانە بێباکە، تازە ئەو بەرەو جیهانێکی تر دەڕواتو ڕەنگە

ئەوەندەی پێ نەچێ نەفرەت لەو جیهانە کۆنەی بکات کە ناوبانگو سامو سامانی پێبەخشیبوو. جوحا چی باس دەکات با بیکات.

جوحا گەڕایەوەو سیامەند ئاوڕی بۆ دواوە دایەوە. تەماشای شارەکۆنی کردو وێنەی سەربازەکەی بینییەوە، بەهەمان پۆشاک و چەکەوە لەسەر زەوییەکە وەستاوەو پێی دەڵێ: ((**سەفەر چارەسەرە..بڕۆ.. بڕۆو مەوەستە**)).

تێر لەو دیمەنەو لە دیمەنی گوندەکەی خواردو گورج بەسەر تەپۆڵکەکە سەرکەوت. بۆ دواجار چووە سەر گۆڕی سەگەکەو گوێدرێژەکە. دوو بەرزایی خۆڵ بەسەر ئەو گردە" گەورەیەك و بچووکێك. دوو گۆڕی تەنیشت یەك" بچووکێك کاتی خۆی هاوڕێی ژیانی بوو و ئەم و ئەو لە مرۆڤەکان زیاتر هەستیان بەیەکتر دەکرد، گەورەیەکیش ماوەیەك بوو ببووە هاوڕێی‌و تا تیا نەچوو نەیزانی چەند قایم جێگەی لەناو ژیانیدا کردبووەوە.

سیامەند بەشی پشووی دڵی لەسەر گردەکە مایەوە، کە داشبەزی گورجتر ڕۆشت و ئاوڕی نەدایەوە، لەسەر ڕێگەکە دەڕۆشت‌و دڵی دوو کەرت بوو، کەرتێکی لە گوندەکە جێهێشتووە، کەرتێکیش لەسەر لەپی دەستی هەڵیگرتووە، شوێنی لێدانەکەی کەوتووەو تەماشای دەکات‌و دەپرسێ: دەبێ بەرەو کوێم بەرێ؟

ئاوایی هەر ئەو ڕۆژە لەڕێگەی خزمەتکاری قوتابخانەکەوە زانی جادووگەرەکە ڕۆشتووە. گوندەکانی ترو شارەکە دواتر زانییان. جادووگەر کتوپڕ ڕۆشت‌و کەس نازانێ بۆچی، بەڵام هیچ شتێك بێ هۆ نییە، چیرۆکیش بۆ شتی بێ هۆی زانراو پێویستە.

دوای ڕۆشتنی سیامەند چیرۆك‌و ئەفسانەی سەیر لەبارەیەوە دەوتران. هەندێك دەیانوت جادووگەرەکە بۆ ئاسمان بەرزکرایەوە، هەندێکی تر دەیانوت سیمرخێك هات‌و جادووگەرەکەی خستە سەر پشتی خۆی‌و پێکەوە بەرەو ئەو کێوە فڕین کە کەس نەگەیشتۆتە لوتکەکەی. چیرۆکێکی تر باسی ئەژدیهای دەکرد، ئەژدیهایەك بەچەند وشەیەکی جادووگەرەکە گەیشتە بەردەرگاکەی، ئەویش سواری پشتی بوو و پێکەوە چوونە وڵاتی چین‌و ماچین بۆ لای شای جنۆکان تا جادووگەرەکە فێری شتی سەیرترو گەورەتر بێ. دەیانوت ئەوەندەی پێ ناچێ جادووگەرەکە دێتەوەو دەسەڵاتێك لەگەڵ خۆیدا دەهێنێتەوە نەبیستراوەو نەبینراوە... دەیانوت‌و دەیانوت، خەیاڵیان دەکردەوەو چیرۆکیان دەهۆنییەوە، تەنهاش جوحا بێدەنگ بوو، لەهەموویان کەمتر قسەی دەکرد.

ماڵەکەی سیامەند بەڕووی میوانەکاندا داخراو هاتوچۆ بۆ گوندەکە کەمبووەوە، گوندەکەش لە سوڵتان ئابادەوە هەر دەبینراو هەر ئەو گوندە ئەفسانەییە مایەوە کە ڕۆژێك بوو جادووگەرێکی بەخۆوە بینیبوو.

گوند تا چەند مانگێك چاوەڕێی دەکرد جادووگەرەکە بگەڕێتەوەو وەکو جارەکەی تر لەپڕ بە پۆشاکە ڕەشەکەیەوە دەربکەوێ، ئەمجارە لەسەر باڵی سیمرخێك یان ئەژدیهایەك، بەڵام مانگەکان بوونە دوانزەو دوای دوانزەکەش دوانزەی تر هاتن‌و جادووگەر نەگەڕایەوە. یادی ئەو جادووگەرە کاڵ بووەوەو کەمتر باس دەکرا. خەڵك وردەوردە سیامەندیان لەبیردەچووەوەو یادەکەی تەنها لای دوو کەس وەکو خۆی بەهێز مایەوە" جوحاو خزمەتکاری قوتابخانەکە. یەکەمیان یادی دەکردەوەو باسی نەدەکرد، دووەمیشیان دەیگێڕایەوە چەند لێوەی نزیك بوو و چۆن ببووە دەستی ڕاستی لەگەڵ چەند چیرۆکێکی سەیر، هەندێکیان ڕاست بوون‌و زۆربەیان دەستکرد. یادی سیامەند بۆ جوحا توێشوویەکی دڵ بوو، بۆ خزمەتکاری قوتابخانەکەش دەرفەت بوو بۆ ناو و پلەی بەرزی ناو گوند.

جوحا باشووری گوندەکەی بۆ شوانی تر جێهێشتبوو و ئەو شوێنەی هەڵبژارد کە سیامەند مەڕەکانی تێدا دەلەوەڕاند" قۆڵی تەپۆڵکەکەو گوندی ماڵۆڵە. جوحا زۆر لای تەپۆڵکەکە دەمایەوەو یادی ئەو قسە کەمانەی دەکردەوە کە هاوڕێکەی لەبارەی ئەو تەپۆڵکەیەوە بۆی دەکردن. جوحا بەردەوام سەیری ڕێگەکەی دەکرد، هەستی دەکرد هاوڕێکەی دەبینێتەوە،

وەکو جارەکەی تر لەپڕ دەردەکەوێتەوەو دەیبینێتەوە، بەڵام ئەو کاتە ئەو سیامەندە سیامەندێکی تر دەبێ.

* * * * *

پاش دوو ساڵی دیار نەمانی سیامەند جوحا هێشتا دڵی ڕێی پێ نەدەدا باسی بکات چونکە دەیزانی بەو وشانەی خۆی هەرچییەك لەبارەیەوە بڵێ هەر شتێکی ئاسایی دەڵێ. ئەو جارە کەمانەش کە حەزی دەکرد باسی بکات ددانی بەخۆیدا دەگرت بۆ ئەوەی هیچ نەڵێ، بەڵام گوند دەپرسێ، ئەویش ناتوانێ بەردەوام بێدەنگ بێ، هەموو جارێکیش وەڵامەکەی تەنها چەند ڕستەیەك بوو: ((**لاوێك بوو عەقڵی لە دڵی گەورەتر بوو، بەڵام دوایی و بێئەوەی بە خۆی بزانێ دڵی سەرکەوت**))، بەڵام هەندێ جار ڕستەکان زۆرتر دەبوون و جوحا باسی دڵ و خۆشەویستیی دەکرد، بە وشە سادەکانی خۆی باسی دەکردو دەیزانی سیامەند لەوێ بوایە و لەجیاتی ئەو قسەی بکردایە هەر وەکو کاری جادوو گوندی وڕو سەرسام دەکرد.

پاش ئەو دوو ساڵە سەرەتای بەهارێك بوو وەکو ئەو بەهارەی سیامەند گوندەکەی تێدا جێهێشت. بەیانییەك بوو ڕووناکی هێرشی دەبردە سەر تاریکیی شەو جوحا خۆی و مەڕەکانی و سەگەکەی لە گوند دەرچوبوو. سەیری زەویی دەکردو دارەکەی لێ دەخشاند. لەناکاو شتێك لەدڵیدا پێی وت سەربەرز بکاتەوەو تەماشا بکات. سەری بۆ شاخەکە بەرزکردەوە. ڕانەمەڕێکە بەو ڕێگەیە دێتە خوارەوە کە بەسەر کێوەکە دەڕوات و لەکۆنەوە ڕێگەی کورتی هاتوچۆی خەڵکی ئاوایی بوو بۆ گوندەکانی پشت کێوەکەو لەوێوە بۆ شاری گەورە. کەس لەو لایەوە بەو بەیانییە نایەتە ئەمدیو، ڕانەمەڕێکەو هاتووە، دەبێ هی کێ بێ؟

((**تۆ بڵێی شوانێك ئاوا ڕۆشتبێ و شەو لەودیو مابێتەوە؟**)).

ڕانە مەڕەکەو شوانەکەیان پێش جوحاو ڕانە مەڕەکەی گەیشتنە تەپۆڵکەکە، جوحا بینی شوانەکە گورج بەسەر تەپۆڵکەکە هەڵدەگەڕێ و دەگاتە لوتکەکە، جوحا لای سەیر بوو، کەسی نەبینیوە بەسەر ئەو گردەدا سەربکەوێ.

جوحا گەیشت و دوو ڕانە مەڕەکە تێکەڵ بەیەك بوون، جوحا تێبینیی کرد ڕانە مەڕەکە سەگی لەگەڵدا نەبوو، وەستاو چاوەڕێی کرد شوانەکە لەو گردە بێتە خوارەوە. شوانەکە لەسەرەوە بوو و نەدەبینرا. جوحا لەسەر بەردێك دانیشتبوو و تەماشای زەوی دەکردو بە دارەکەی دیشێواند کاتێك دەنگێکی لەسەرەوە بیست، دەنگێکی ئاشنا کە بەس بوو بۆ ئەوەی دڵی لەپشتی پەراسووەکانییەوە دەرپەڕێنێ. دەنگە ئاشناکە بانگی کرد:

((**جوحا**)).

سەری بەرز کردەوەو تەماشای کرد. کێیە! لێی وردبووەوەو بڕوای نەکرد.. تۆ بڵێی سیامەند بێ؟ شوانەکە جارێکی تر هاواری بۆ جوحا نارد:

((**هەڵیبێنە کێم**)).

جوحا هەڵساو هاوارەکەی بۆ ناردەوە:

((**هەڵیبێنە کێیە لەناو دڵما**)).

شوانە نامۆکە یەکەم پیتی ناوی وت:

((**س..س..س..**)).

جوحا خێرا لەچەمەکە پەڕییەوەو بە ڕاکردن بەسەر تەپۆڵکەکەدا سەرکەوت:

((**مەجووڵێ! ئەگەر سیامەند نەبی لەو گردە هەڵتدەدەمە خوارەوە**)).

گەیشتە لوتکەکەو تەماشای شوانەکەی کرد.. ئەوە! سیامەندە! هەناسەبڕکێی سەرکەوتنەکەی هەناسەبڕکێی

خۆشییەکەی چووە پاڵ. دوو چاوی ئەبڵەق ببوون:

((**تۆی؟ تۆی؟ تو خوا تۆی؟**)).

شوانەکە دوو دەستی بۆ کردنەوە:

((**منم . منم.. بەخوا منم**)).

دوو هاوڕێکە توند باوەشیان بەیەکتردا کردو لەبیریان چووبووەوە لەسەر قەراغی گردەکە وەستاون. قاچیان ترازاو پێکەوە تلیان دایەوە، تا بنی گردەکە نەگیرسانەوە بەلاّم یەکتریان بەرنەدا، پێکەوە کەوتنە ناو چەمەکەو قوڕی بۆری جلەکانیان لەگەڵ ئاوی ساردی ڕوونی چەمەکە تێکەڵ بوو.

پێکەوە لەناو ئاوە ساردەکەدا مانەوە، سیامەند قۆڵی هاوڕێکەی گرتو ویستی بەرزی بکاتەوە:

((**جوحا سەرمات دەبێ**)).

جوحا هەڵنەسا:

((**با جوحا سەرمای بێ، با سەرمای بێ.. با لەناو ئاوە ساردەکە بمێنمەوە تا باوەڕ بکەم تۆی**)).

سیامەند:

((**خۆمم هاوڕێکەم.. خۆمم.. باوەڕ بکە**)).

جوحا ویستی پێکەوە بگەڕێنەوە ئاوایی‌و هەواڵەکە بگەیەنێ بەلاّم سیامەند ڕازی نەبوو:

((**ئەی چی لە مەڕەکان بکەین؟ نابێ بلەوەڕن؟ ئەی خۆمان؟ نابێ ماوەیەك پێکەوە دانیشین‌و قسە بکەین**)).

دوو ڕانە مەڕەکەیان ڕاداو ڕۆشتن. سیامەند حەزی کرد لەسەر ئەو بەردە دانیشێ کە زۆر جار شوێنی فڕینی خەیاڵی بوو بەرەو ئەو جیهانانەی نەیدەزانی چەندن‌و چۆنن. چووە لای بەردەکەو لەسەری دانیشت‌و تێبینیی شوێنی نوێی لەوەڕی ڕانەکەی جوحای کرد:

((**هاتوویتە شوێنە کۆنەکەی خۆم؟**)).

جوحا:

((**هێندەم بیر دەکردی نەمدەتوانی نەیەمە ئێرە، لەدوای ڕۆشتنتەوە هەر ئێرە شوێنمە**)).

سیامەند بەچاوی پێزانین ڕوانییە هاوڕێکەی، ئەویش بەچاوی دووپاتکردنی خۆشەویستییەکەی تەماشای کرد. کەمێك لەناو بێدەنگیدا مانەوە. جوحا لەناکاو هاواری کرد:

((**سیامە! بەرخەکان!**)).

سیامەند هێمن بوو:

((**چییانە؟**)).

جوحا هەر هاوار دەکات:

((**لە دایکان دووریان بخەرەوە، هەموو شیرەکەیان خوارد**)).

سیامەند پێکەنی:

((**وازیان لێ بێنە، من بەئارەزوو سارەمام کردوون. جوحا نازانی دیمەنی سارەما چەند خۆشە؟ چەند خۆشە بەرخەکان ببینی بەپەرۆشن گوانی دایکیان بدۆزنەوەو بەپەرۆشن بیمژن، دایکیش دڵی خۆشترە، بۆی دەوەستێ‌و ناجووڵێ**)).

جوحا دووبارەی کردەوە:

((**بەلاّم بەشی تۆ شیری مەڕەکان نامێنێ**)).

ئەوە مەڕی خەڵك، یەك مەڕی سیامەند شیری کەم نەکردووە:

((**یەکسەر ئەوندەی تر دەچێتەوە گوانەکانیان**)).

جوحا لەژیانیدا شتی وای نەبیستووە، کڵاوەکەی جووڵاندو سەری خوراند:

((**خێوە گونزلەکە ئەمجارە جۆرێکی ترە**)).

جوحا ڕووداوەکانی ئەو ڕۆژە سەیرانەی بیرکەوتەوە:

((**جاری یەکەم ڕۆشتی و ڕۆشتم بەڵام من گەڕامەوە، جاری دووەم ڕۆشتی و منت نەبرد**)).

سیامەندیش بیریخستەوە:

((**نەتوت بمبە، بشموتایە نەدەهاتی**)).

جوحا:

((**ئێستا حەز ناکەم بڕۆم بەڵام ئەگەر ویستت بڕۆی ناهێڵم تەنیا بی**)).

سیامەند نەیویست جارێ پێی بڵێ کە ئیتر قەت ناڕواتەوە، جوحا بەردەوام بوو:

((**دێم لەگەڵتدا، دەچم بۆ وڵاتی چین و ماچین**)).

سیامەند پێکەنی:

((**چین و ماچینت بیرماوە؟ گوێ شل بکە!**)).

گوێی شل کردو سیامەند ڕازەکانی ماوەی ڕابوردووی بۆ خستە سەر زەوییەکەی بەردەمیان:

((**جوحا گیان! بۆ هیچ شوێنێك نەچووبووم، نەچین و نەماچین، نەهندستان و نەئێران و نەتووران، دوای ئەوەی گەڕایتەوە من لە گوڵعەنبەر مامەوەو بستێك نەچوومە ئەودیو**)).

زانیارییەکی نوێ بوو بۆ جوحا:

((**چۆن؟ من وا تێنگەیشتم و وات تێنەگەیاندم؟**)).

سیامەند نوێتری پێبوو:

((**دوای گەڕانەوەت لای چەند ئەفسەرێکی ئینگلیز کارم کرد، ئەوانە سەربازی هیندیشیان لەگەڵدا بوو، ماوەیەك ئیشم بۆ کردن ئینجا ئەو بەردانەم پیشانی هیندییەك دا ئەویش وتی: صاحب بەدوای شتی وادا دەگەڕێ بەڵام وتی ئاگات لە صاحب بێ چونکە گرەوی لە ڕێوی بردۆتەوە، ئەوان هەوڵ دەدەن بە هەرزان شتیان دەستبکەوێ، وتی داوای زۆر لە صاحب بکە چونکە ئەو بەردانە گرانبەهان، ئەوان بە گرانتریش بە شوێنی خۆیان دەیانفرۆشن. نازانم کوێی وت بەڵام وا تێگەیشتم شوێنێکی گەورەیە ئەو شتە کۆنانەی تێدایەو پیشانی خەڵك دەدرێن. بەشی زۆری ئەو بەردانەم فرۆشت، بە پارەیەکی زۆر پێم فرۆشتن. بەختی خۆم چەند ئینگلیزێکی تر هاتبوون و وتم بەوانی دەفرۆشم بۆیە نەیانتوانی بمخەڵەتێنن، دوایی پارەم بەو هیندییە دا، ئەویش هەندێ شتی فێر کردم. هەندێ فێڵ بوون وەك شاردنەوەی شتێك لەباخەڵ و دەرخستنەوەی، هەندێکی تریش جادووی ڕاست بوون. نیازم بوو کە بێمەوە باسی ئەم شتانە بکەم و ئەو لەوحانەی مابوون پیشانی خەڵك بدەم و بڵێم بەوە دەوڵەمەند بووم، بەڵام تا گەیشتمە ئێرە زانیم ئەگەر بمەوێ گەورەتر بم پێویستە شتی گەورە هەڵبەستم بۆیە وتم چووم بۆ چین و ماچین و ئێران و تووران**)).

جوحا سەری خوراندەوە:

((**سیامەند فێڵبازە!**)).

سیامەندو جوحا پێکەوە مانەوە، هەر یەکێکیان هەرچییەکی هەبوو بۆ هاوڕێکەی گێڕایەوە، جوحا هەواڵی ئاسایی هەبوو:

((**خزمەتکاری قوتابخانەکە چەند مانگێکە چۆتەوە هەنجیرە**)).

جوحا ڕاستی کرد، هەواڵێکی ئاسایی بوو. هەواڵێکی ناخۆشیشی هەبوو:

((**دەزانی زۆراب بووەوە بە ئاغای دێ؟ بەزۆر بووەوە بە ئاغا**)).

ئەوەش لای سیامەند هەر ئاسایی بوو:

((**پیرۆزی بێ**)).

جوحا ترسا:

((**زۆراب وازی لێهێناوم بەڵام دەترسم تۆڵە لە تۆ بکاتەوە**)).

سیامەند هەر بەلایەوە گرنگ نەبوو:

((**بۆچی؟ من ئاغایەتیم بۆ جێهێشت. مەترسە! ڕەنگە بترسێ و وابزانێ ئیشی جادوو هەر دەکەم**)).

جوحا باسەکەی گۆڕی:

((**دەزانی یەکەم جار پێکەوە ڕۆشتین نەورۆز بوو؟ هەر نەورۆزیش بوو دووەم جار ڕۆشتیتەوە، ئێستاش هەر نەورۆزە. دەترسم نەورۆزەکەی تر بڕۆیتەوە**)).

سیامەند بۆنێکی تری بەهاری کردو دڵنیای کردەوە:

((**ئەمجارە مەبەستم بوو نەورۆز بێمەوە. بەهاری ئێرە بەهەشتی من. جوحا! کەی شەوبەکێو دەکەی؟**)).

پرسیارەکە جوحای لەناکاو برد، کەمێك بێدەنگ بوو و ناوچەوانی خوراند:

((**لەوەتەی.. لەوەتەی.. لەو کاتەوە شەوکەژم نەکردووە. خاوەنی مەڕەکانیش، مام عەولی یەك ددان، دەیناسی، هەر ماوە بەڵام ئەو ددانەشی کەوتووە، دەنگ ناکات. بەڵام ئەمساڵ پێکەوە لە کەژ دەمێنینەوە**)).

سیامەند دەستی بەسەر گیا کورتە تەڕەکەدا هێنا:

((**حەز دەکەم، بەڵام ئەگەر نەتتوانی بێی من دەمێنمەوە. ئەو کاتەش هەر تەنیا نابم**)).

جوحا لەو قسەیەی نەکۆڵیەوەو بڕیاری دا زوو بگەڕێنەوە تا هاوڕێکەی پشوو بدات.

دوو هاوڕێکە خۆیانو دوو ڕانە بزنو مەڕە تێکەڵەکەیان گەڕانەوە، هەندێ کەسی گوند ئەمەیان لەدوورەوە بینیو تێبینییان کرد مەڕەکانی جوحا زۆر بوون، بەڵام سیامەندیان نەناسییەوە. جوحا ڕانە مەڕەکەی بردە گەوڕی خاوەنەکەیو ڕانە مەڕەکەی سیامەندی بردە خانووەکەی سیامەند کە ئێستا ئەوی تێدایە.

سیامەند پێی وت هەرچییەکی هەبوولەو سەفەرەی دووەمیدا سەرفیکرد، بەڵام دوایەمین لیرەی هەر مابووکە لە پارەی لەوحەکان مابووەوە بەو لیرەیەش ئەو چەند مەڕەی کڕی. لەناو حەوشەکەدا منداڵێك بۆ پێشوازیی جوحا هات. منداڵەکە ڕایکردو هەوڵی دا هاوسەنگی خۆی ڕابگرێ تا نەکەوێ. منداڵەکە نەیتوانیو بەرلەوەی بەدەما بکەوێ جوحا باوەشی بۆ گرتەوەو هەڵیگرت. سیامەند لە هاوڕێکەی پرسی:

((**ئەم شتە بچووکە چییە؟**)).

جوحا منداڵەکەی بۆ سەرەوە بەرزکردەوە:

((**ئەمە خزمەتکاری تۆیە**)).

دەموچاوی سیامەند پێکەنینو خۆشیو سەرسوڕمان بوو:

((**جوحا!**)).

جوحا:

((**بەخوا!**)).

سیامەند:

((باسی ئەمەت بۆ نەکردم)).

جوحا:

((هەڵمگرت بۆ دوایی.. بۆ ئێستا.. شتی تریش هەیە بۆ دوایی هەڵمگرتووە)).

سیامەند منداڵەکەی لە جوحا وەرگرت:

((ناوت ناوە چی؟)).

جوحا:

((هەڵیبێنە)).

سیامەند:

((ئەگەر کچ بوایە دەموت ڕەزێ.. یان خەجێ)).

جوحا:

((بەڵام ئەمە کوڕێکە وەکو خێوە گونزلەکەی تۆ)).

سیامەند:

((نازانم ناوی چییە، کەس ناناسم پیاو بوو بێ و خۆشتویستبێ)).

جوحا:

((بەڵێ هەیە! پیاوێك هەیەو خۆشمویستووە. سیامەند! دەزانی ناوی چییە؟ ئەم کوڕەم ناو ناوە سیامەند!)).

سیامەند بە سەرسوڕمانو خۆشیو پێزانینەوە ڕوانییە هاوڕێکەیو نەیتوانی هیچ بڵێ. جوحا سەری بەڵێی لەقاند:

((ئەی واتزانی ناوی دەنێم چی؟ هەر سیامەندو هەر سیامەند)).

منداڵەکەی لە هاوڕێکەی وەرگرتو داینا. قۆڵی سیامەندی گرتو بەدەم ڕۆشتنەوە بۆ هەیوانەکە قسەی بۆ کرد:

((دوای ڕۆشتنی تۆ هێندە بیرم دەکردی وەکو هیچ جارێکی تر نەبوو.. ئەو جارە لەهەموو جارانی تر زیاتر خۆشمویستبووی چونکە هەستم دەکرد سیامەند دڵی گەورە بووە.. سیامە! کە ڕۆشتی هەستم کرد شوێنی دەنگی دڵ کەوتووی ئیتر نەمتوانی خۆشمنەوێی، باوەڕم هەبوو دێیتەوەو چاوەڕێم دەکردی)).

گەیشتنە هەیوانەکەو لەو هەیوانەدا ئافرەتێك دەرکەوت مەنجەڵێکی مسی هەڵگرتبوو. سیامەند تەماشای ئافرەتەکەی کردو تەماشای جوحای کرد. سیامەند پرسی:

((براژنە؟)).

هەر سیامەند:

((جامباز! لەبەرئەوەیە شەوبەکێو ناکەی)).

جوحا ئەمجارەش سەری خوراندەوە، ئەمجارە بەزەردەخەنەی کەسێك کەتنێکی کردبێ:

((بەڵێ)).

ئافرەتەکە بە زمان بەخێربێی بە سیامەندی وت و بەچاو پرسیاری لە مێردەکەی کرد. جوحا دڵی پڕبوو و بەحاڵ توانی پێی بڵێ:

((سیامەندە.. سیامەیە کەژە)).

دوا وشەی جوحا بوو بە دەنگێك گریاو، مەنجەڵەکەش لەدەستی ژنەکە کەوتو ژن کێشای بەڕوومەت خۆیدا. ئینجا بەپەلە لە هەیوانەکەوە چووە ناو حەوشەو ڕێگەکەی بۆ چۆڵ کردن. کچەکە زمانی تەتەڵەی دەکردو تا دوو هاوڕێکە چوونە ژوورەکە دەیان جار بەخێرهاتیی پێ وت. جوحا بەزەردەخەنەی شانازییەوە تەماشای سیامەندی کرد وەك پێی بڵێ:

((تەماشا بکە چۆن خۆشەویستیی تۆم چاندووە)).

شەو دوو هاوڕێکە شتی تریان مابوو باسی بکەن، جوحا باسی ژنەکەی کرد کە وەکو ڕەزیۆ و خەجێی بەسەردا نەهێنا بوو. کەمێك پاش ڕۆشتنی سیامەند ئەو کچەی لە گوندی (مالۆلە)دا بینیبوو. کچەکە وەکو خۆیو سیامەند بێکەس بوو، لەوەش گرنگتر کچەکە سەنگین هاتە پێش چاوی. ئەمجارە عەقڵی جوحا پێشکەوت، دڵیشی بەغاردان شوێنیکەوت. کچێکە هاوشانی خۆیەتی، کچێکە پێویست ناکات خەونی پێوە ببینێ، پرسیاریشی کردو زانی لە ڕووەکانی تریشەوە گونجاوە، ئەمجارە دوودڵیی نەکردو خۆی نەخستە گێژاوی بیرکردنەوەو خەفەتی ڕۆژانو شەوان، کەسێکی ڕاسپارد لەوماڵەی داوا بکات کە بەخێویان کردووە، ئەوانیش ڕازی بوون، هەموو شتێکیشی خێرا بڕاندەوە:

((ئیتر ڕەزیۆو باوکی ڕەزیۆو خەجیۆو دایکی خەجێم لەبیرچوو)).

سیامەند دڵنیا نەبوو:

((بەڕاستە لەبیرت چوون؟)).

جوحا لەودیو دڵنیاییشەوە وەستابوو. شتێکی تری پێ وت:

((زانیم ئەو ماڵەی کەژەی لێبوو بەتەمابوون ئەم ئیشەی شوانێتییەم بۆ ماوەیەك بیێ و دوایی تۆ بێیتەوەو ببمەوە خزمەتکارەکەی جارانت ئیتر خێر بەسەر منو ئەواندا بڕژێ، بەلاَم من ئەو شتەم بەوان وت کە بە هەموو ئاواییەکەی خۆمانم وتبوو، وتم هەموو شتێك تەواو، سیامەند دەگەڕێتەوە بەلاَم جادوو لەگەڵ خۆیدا ناهێنێتەوە. لێم خۆش بە، ماوەیەکە باسی تۆ دەکەمو دەڵێم ئیتر سیامەند ناتوانێ هیچ شتێك لەوانەی جاران بکات)).

ئەوە لای کۆنە جادووگەر ئەو جیهانە کۆنە بوو کە وەکو پۆشاکێکی شڕ فڕێی دابوو:

((باشت کرد.. نەتوتایە ناچار دەبووم خۆم بیڵێم)).

جوحا هەڵساو دیار نەما، دوایی بە توورەکەیەکی بچووکەوە گەڕایەوە. ئەولەوحە کەمانەی لێ دەرهێنا کە سیامەند لەسەفەرەکەیدا جێی هێشتبوون:

((شتێکی تر هەیە لات سەیر دەبێ ئەگەر بیڵێم)).

سیامەند:

((بیڵێ)).

جوحا:

((ئێستا نا.. با سبەینێ بێ.. سبەینێ، پێکەوە بزنو مەڕەکانمان دەبەینە دەرەوەو دەزانی)).

سیامەند:

((ئەی ئێستا بۆ نایڵێی؟ یان نەخێرا! دەتوانم چاوەڕێ بکەم، دوو سەفەر فێریان کردم بەئارام بم)).

توورەکەکەشی لێ وەرگرت:

((سبەی دەیانخەمە گیرفانمو لەدەشتدا بەیادی جاران دەیانخوێنمەوە، ئەمجارە بەشێوەیەکی تر، وەك حیکایەتێکی خۆشو شیعرێکی خۆشتر.. دەمامکەکان ماون؟)).

بەڵێ ماون:

((دەستم لەهیچ شتێك نەداوە)).

جوحا پرسیارێکی هەبوو بیکات:

((ئەی پێم ناڵێی کەی تۆ ژن دەهێنی؟)).

سیامەند:

((ئەوسا خەونم بە تەنیا یەك شتەوە دەبینی. خەونم دەبینی دەوڵەمەندی گوند بم، یان ئاغای گوند، من لەوە زیاترم دەستكەوت بەڵام هەر ئەو كاتە زانیم ئەو ژیانە چەند بەتاڵە. ئێستا حەزێكی ترم هەیە، خۆشەویستییەكە، هەر ئەو خۆشەویستییە پێم دەڵێ ژن بێنم بەڵام من پێی دەڵێم با جارێ تێر لە تۆ بخۆم ئینجا ژن دەهێنم)).

جوحا پاڵكەوتو بەچاوێكی زەقەوە تەماشای هاوڕێكەی كرد:

((ئەمجارە پەرییە دەستی لە سیامەند وەشاندووە نەك خێوی گونزل. سیامەند خێوەكانی بەخۆی فێركردووە دەستی لێ بوەشێنن)).

سیامەندیش پاڵكەوت، بەپەنجە ئاماژەی بۆ هاوڕێكەی كرد بچێتە لای ژنەكەی بنوێ، فریای قسە نەكەوتو هێندە ماندوو بوو خەوی لێكەوت، جوحاش ماوەیەك بەپاڵكەوتنەوە تەماشای دەكردو باوەڕی نەدەكرد ئەوە هاوڕێكەیەتی گەڕاوەتەوە، پاشان ئەویش خەوی لێكەوت.

لەگەڵ كازیوەدا دوو هاوڕێكە پێكەوە دەرچوون، بزنو مەڕەكانیان تێكەڵببوونو خۆیان پێكەوە دەڕۆیشتن، یادەكانی جاران هێرشیان بۆ سیامەند بردو دونیا هێشتا ڕۆشن نەببوو تا جوحا فرمێسكەكانی هاوڕێكەی ببینێ، سیامەند سەری هەڵبڕیو هەورەكانی بینی كە شەوی گوندەكەیان باراناوی كردبوو و بەڵێنی بارانێكی نوێیان دەدا. ئەو بەهارەی بیركەوتەوە كە لەوحەكانی قەدەر كەوتنە دەستیو ژیانی سەرتاپا گۆڕا.

دوو هاوڕێكە گەیشتنە تەپۆڵكەكەو هێرشی یادەكان زیادیان كرد. سیامەند بە هاوڕێكەی وت كەمێك دەچێتەوە سەرەوە. بەسەر تەپۆڵكەكەدا سەركەوت. سیامەند چووە سەر گۆڕی سەگەكەو گوێدرێژەكە. دوو گڵكۆ بوون لەسەر رووە تەختەكەی سەرەوەی تەپۆڵكەكە، وەكو جاران" یەكێك بچووكو یەكێك گەورە. باران دوو گڵكۆكەی نزمكردبووەوەو ڕەنگە ساڵێكی تر تەختی زەوی بن. سێ گۆڕی سێ كەسە غەریبەكەش ساڵانێكی زۆر بوو لەگەڵ زەوییەكە یەكسان ببوونو تەنها هێندەی پەنجەیەك لەتە كێل مابوون كەللەڕەقییان لەگەڵ باراندا دەكرد. جوحا بەهێواشی بەسەر تەپۆڵكەكەدا سەركەوت و هاوڕێكەی بینی پشتی لێیەتیو ڕووی لە گۆڕەكانە. لێی نزیك كەوتەوەو پێی وت كە دوێنێ كاتێك ئەوی بینی بەسەر ئەو گردەدا سەردەكەوت نەیناسییەوە:

((دەنا دەمزانی بۆ لای ئەم دوو گۆڕە هاتووی)).

سیامەند بێئەوەی ڕووبكاتە هاوڕێكەی پێی وت كە یادیان لەدڵ دەرناچێ:

((بەتایبەت سەگەكە، دوای تیاچوونی كەرەكەش هەستمكرد ئەویشم خۆشدەوێ، هەست دەكەم دوو هاوڕێی خۆشەویستم لێرەدا ڕاكشاونو چاوەڕێن یارمەتیان بدەم بەڵام من هیچم بۆ ناكرێ)).

سیامەند ماوەیەك لەسەر ئەژنۆ بەرامبەر دوو گڵكۆكە چۆكی دادابوو، دوایی هەڵساو ڕوویكردە هاوڕێكەی، دەستی خستە سەر شانیو قسەكەی تەواو كرد:

((بەڵام ئێستا هەست دەكەم جوحا نزیكترین هاوڕێمە، جوحا نزیكترین هاوڕێم بوو بەڵام ئەو كاتە هەستم پێنەدەكرد. ئەوسا دەنگی دڵەكانم نەدەبیست ئەگینا دەمزانی جوحا دڵی چەند گەورەیە)).

پێكەوە چوونە خوارەوەو كەوتنەوە ڕێ. گوندی خاڵدان كەوتە لای دەستەچەپیانو بڕیاریان دا لەو شوێنەدا پشوو بدەن. خۆر بەرزبووەوەو دوو هاوڕێكە دانیشتن تا پێكەوە ژەمی چێشتەنگاو بخۆن. سیامەند تێبینیی كرد هاوڕێكەی تەنها یەك سەگی هەیە، جوحاش وەڵامی هەبوو:

((ناتوانی هەموو خۆشەویستیی خۆت بەهەموو كەسێك بدەی، دەبێ یەكێكیان تۆزقاڵێكیش بێ خۆشەویستتر بێ بۆیە زانیم ناتوانم هەموو ئەو سەگانەم وەكو یەك خۆشبوێ)).

نانەكەیان تەواو كردو جوحا بە هاوڕێكەی وت:

((لێت نەپرسیم ئەو شتەی شاردوومەتەوەو وتم ئەمڕۆ پێت دەڵێم چییە.. چییە)).

سیامەند :

((دە ئێستا دەپرسم ئەوەی وتت ئەمڕۆ پێم دەڵێی چییە.. چییە)).

جوحا گورج هەڵسا :

((ئاگات لە مەڕەکان بێ دەڕۆمو دێمەوە، پێم دەچێ)).

سیامەند تەماشای ئاسمانی کرد:

((بۆ کوێ؟ ڕەنگە بارانێکی بەخوڕ بباری)).

جوحاش تەماشای ئاسمانی کرد:

((ناتوانم بڵێم بۆ کوێ.. گوێ مەدەرە باران، ڕەنگە لە نمە زیاتر نەبێ)).

جوحا ڕۆشتو سیامەند بەناو بزنو مەڕەکاندا گەڕا، بزنەکانی بینی بزێونو بەسەر قەدپاڵەکەدا سەردەکەوتن، لەو بزنانەدا بەهێزیی سروشتی دەبینی، مەڕەکانیش هێمن بوونو حیکمەتی مرۆڤی دانایان هەبوو. ئەوسا لە ڕقی شاوەیس ئاغا و لە ڕقی شوانێتیی خۆی بەو بزنو مەڕانەی دەکێشاو تۆڵەی هەموو شتێکی لێ دەسەندن کە ئەو حەزی لێی نییە و ناچارە قبووڵی بکات، لێیدەدانو هاواری دەکرد: ((**کوڕو کچەکانی شاوەیس ئاغا**))، بەڵام ئێستا هەست بە خۆشویستنی ئەو ئاژەڵانە دەکات، بیریکردەوە ئێستا ئەگەر تەنانەت هی شاوەیس ئاغاش بوونایە هەر خۆشیدەویستن، ئەو ئاژەڵانە زۆر لەو شاوەیسە جیاوازن، ئێستا مەڕەکانی جوحاشی خۆش دەوێ کە هی جوحا نین.

سیامەند چووە سەر بەردێکی گەورەو تەخت کە جاروبار بەپشتدا لەسەری پاڵدەکەوتو تەماشای ئاسمانو هەوری دەکرد، چووە سەریو بەپشتدا پاڵکەوتو وەکو جاران تەماشای هەورە چڕە بۆرەکەی کرد. ئەو پیاوە هیندییەی بیرکەوتەوە کە سەفەری دووەمی چوو بۆ بینینەوەی بەڵام پێیان وت ماوەیەکی زۆرە لەگەڵ ئینگلیزەکاندا ڕۆشتۆتەوە، سەفەری یەکەم ئەو بوو ئەو فێڵانەی فێر کرد لەگەڵ ئەو جادووەی پێکەوە بوونە هۆی هێنانەدیی خەونەکانیو بەرزبوونەوەی پلەی لەناو گونددا، هەر لەو سەفەرە یەکەمەدا ئەو پیاوە هیندییە هەندێ شتی تری پێوت لە مێشکی سڕابوونەوەو لە سەفەری دووەمیدا بەسەریدا زاڵ ببوون. پیاوە هیندییەکە باسی جوانیی بۆ کرد، جوانیو خۆشی:

((مرۆڤ وا دەزانێ خۆشی تەنها ئافرەتە، تەنها خواردنو خواردنەوەیە، تەنها سامانە، بەڵام ئەگەر تەماشای دەوروبەرمان بکەین جوانیو خۆشی لەزۆر شتدا دەبینین. بەهار یەکێکە لە جوانییەکانو خۆشییەکانی، بەهار دێو تێپەڕ دەبێو ئێمە بەکاروباری خۆمان سەرقاڵینو تەنها جارێك یان دوان تێبینیی جوانییەکەی دەکەین. خۆشیی بەهاریش لای ئێمە تەنها ئەو کاتانەیە هەتاو هەیەو دنیا فێنکەو زەوی ئەوپەڕی سەوزیی وەرگرتووە، بەڵام جوانییەکانی بەهار هەر ئەوە نین، هەوری پڕ ئاسمانو بارانی بەخوڕ جوانییەك دەبەخشن کەم کەس دەیبینێ. سەرەتای بەهار دنیا هێشتا ساردە بەڵام هەر جوانە، بای وەشت کە مزگێنیی باران دەهێنێو بارانی بەلێزمەو ئەو گیایە تازە سەری دەرکردووە و فریا نەکەوتووە هەموو زەوی بکاتە سەوز جوانییەکن خۆشییەك بەدەروون دەبەخشن هەموو کەس تامەکەی نازانێ، جوانیو خۆشییەکەش زیاترو زیاتر دەبن کاتێك لەناو کوێستاندا دەبی، بەڵام سیامەند! جوانی تەنها لە کوێستاندا نییە، مرۆڤ دەتوانێ جوانی و خۆشی تەنانەت لە بیابانیشدا ببینێ، کوێستان و بەهار بەشی گەورەی جوانییان بردووە بەڵام بەشی دەشتو بیابانو زستانو پاییزو هاوینیشیان هێشتۆتەوە. بۆیە ئێمەش هەست بەجوانیی بەهار دەکەین چونکە جوانییەکە لەدەرەوەی ئێمەدایەو زۆر بەهێزە، بەڵام دەتوانین لەهەموو شوێنەکانو لەهەموو وەرزەکان جوانی بدۆزینەوە کاتێك ناوەوەمان جوان بێ، کاتێك ناوەوەمان بەدوای جوانیدا بگەڕێ)).

نمەی بارانی سەرەتای لێزمە سیامەندی وریاکردەوە، وەکو جاران دەستی بۆ سەرەوە بەرزکردەوە بۆ ئەوەی هەورەکان بگرێ، قووڵ هەناسەی بەهاری دا، بۆ یەکەم جار هەستی کرد ئازادی چەند گرانبەهایە، هەموو کەس دەستیناکەوێ، ئەو کەسەشی دەستیکەوتووە نرخی نازانێ. دەنگی هاواری جوحا لەدوورەوە تەواو وریای کردەوە، هێشتا پاڵکەوتبوو:

((سیامەند! وتم پێت دەڵێم.. ئەوەتا پێت دەڵێم)).

دوای هاوارەکەشی دەنگێکی بیست پێی ئاشنا بوو، دەنگی وەڕینێك بوو. توند دانیشت‌و ڕووی کردە شوێنی وەڕینەکە.

هاواری جوحا هاتەوە، ئەمجارە نزیکتر:

((ئەوەتا سەگە خۆشەویستەکەی خۆت)).

سەگەکەی بینی لەسەر بەردێك وەستاوە، زمانی دەرهێناوەو کلکی خێر بادەدا، جوحا نزیکتر کەوت‌و پێویستی بە هاوارکردن نەبوو:

((سەگەکەت وەکو جاران بزێوو وریایە)).

سیامەند هەردوو چاوی هەڵگلۆفت. تەماشای سەگەکەی کرد..خۆیەتی! دەڵێی دوێنێ جێیهیشتووە، سەگەکە بەڕووی سیامەنددا وەڕی:

((سەمسەم! خۆمم)).

لەیەك کاتدا ڕوویان لەیەکتر کردو بەیەکگەیشتن. سەگەکە خۆی هەڵدا ئەویش باوەشی بۆ گرتەوە. پێکەوە کەوتنە سەر زەوی‌و پێکەوە تلانەوە. سەگەکە دەموچاوی لە دەموچاوی خاوەنەکەی نزیککردەوە:

((سەمسەم! زۆرت پێچوو)).

سیامەند پێکەنی‌و ئاوڕی بۆ جوحا دایەوە:

((جوحا! سەگەکەم ئەوەی لەبیرچوو کە ویستبووم سەری ببڕم، جوحا! سەگەکەم لێم خۆش بووە.. جوحا! دەڵێی خەو دەبینم)).

جوحا بۆی ڕوونکردەوە:

((کاتێك دڵت شکاندم‌و نەتهێشت خەجێ بخوازم وتم دەبێ تۆڵەت لێبکەمەوە، بیرم لەوە کردەوە بەدزییەوە ئەو سەگەت بکوژم کە لە من زیاتر نازت هەڵدەگرت، کەچی بینیم تۆ دەتەوێ سەری ببڕی بۆیە پەشیمانم نەکردیتەوە، کە بینیشم ناتوانی خۆت سەری ببڕی وتم من بۆت سەردەبڕم، بەڵام زۆر سەیرە سیامەند! لەو کاتەدا چاوی سەگ پڕ فرمێسك بوو، هەستمکرد پێم دەڵێ: دەسەڵات سیامەندی شێت کردووە، جوحا تۆش شێت بووی؟ ئینجا بیرمکردەوە: من کە خۆشەویستی لەدڵمدایەو ئازاری ئەو خۆشەیستییە دەمکوژێ چۆن کارێکی وا دەکەم، بۆیە هەر ئەو ڕۆژە بردم بۆ شارو دامە برادەرێکی خۆم‌و پێم وت بیبەستێتەوە تا ئەو کاتەی پێی دەڵێم بەرەڵای بکات، دوایی ئەفسەرێکی ئینگلیز حەزی لێکردبوو و بردبووی بەڵام سەگی زیرەك پاش ماوەیەك هەڵهات‌و دوای ڕۆیشتنت هاتەوە گوند. سەگەکە زۆر بۆت گەڕا، هەمیشە لەبەر دەرگای ماڵەکەتدا دادەنیشت بەڵکو ڕۆژێك بێیتەوەو ئەو یەکەم کەس بێ پێشوازیت لێ بکات، بەڵام تۆ هەر نەهاتی. زۆر سەیریش بوو! ئەو سەگە ئاوایی جێهێشت و نەگەڕایەوە، لە دێی خاڵدانداا گیرسایەوەو وەك بڵێی حەز نەکات لەشوێنێکدا بمێنێتەوە تۆی لێ بووبی‌و تازە ناگەڕێیتەوە بۆی، بەڵام زۆر جار لەو گوندە خۆی دەدزییەوەو دەچووە سەر ڕێگەکەو چاوەڕێی دەکردی، چاوەڕێی دەکرد بەڵکو وەکو جارەکەی تر لەپڕ دەرکەویتەوە، جاری واش بووە دەهاتە لای ڕانەکەم‌و سەری کز دەکردو دوایی سەری هەڵدەبڕی‌و بە چاو لێی دەپرسیم. من پێم دەوت هیچ نازانم ئەویش سەری کز دەکردەوەو دەگەڕایەوە سەر ڕێگەکە، ماوەیەك دەمایەوەو

دوایی لوورەیەکی دەکردو دەگەڕایەوە خاڵدان)).

سیامەند دوو گۆڕی سەر تەپۆڵکەکەی بیرکەوتەوە:

((**ئەی کەرەکە؟**)).

جوحا:

((**مەبەستم بوو تۆڵەت لێبکەمەوە بەلاَم نەك بە خوێن بەڵکو بە دوورخستنەوەی هەموو شتێكو هەموو کەسێك لێت بۆیە ئەوم بردە خاڵدانو بە برادەرێکم وت بۆم بەرێتە شار. کەری وریاش هەروا ڕۆژێك هەڵهاتو گەڕایەوە شامار، دوایی ئەویش بێئومێد مایەوە منیش بردمەوە خاڵدان**)).

سیامەند باقی چیرۆکەکەی زانی:

((**دوو گۆڕەکەش خۆڵی شوێنی تر بوون کردتن بە گۆڕی ساختە**)).

جوحا بەمەکرەوە سەری لەژێر کلاَوەکەیەوە خوراند:

((**بەڵێ**)).

سیامەند بەدەوری خۆیدا سووڕایەوە تا کەرەکە ببینێ، بینی لەدوورەوە لۆژەلۆژ دێ، سەگەکە خۆی هەڵدایە سەر گاشەبەردێكو بە کەرەکە وەڕی:

((**خێرابکە! سەمسەم هاتەوە**)).

کەرەکە خاوەنەکەی نەناسییەوە. نزیکترکەوتەوەو وەستاو دەمی بەڕووی سیامەندو دوو هاوڕێکەی کردەوەو بەدەنگێکی بەرزی تیژ زەڕی:

((**بەشی من گیا بهێڵنەوە**)).

تەماشای پێشەوەی کردو کەمێك سەوزایی سەر چیاکەی بینی، هێور بووەوەو لەو قسەیە پەشیمان بووەوە:

((**گیا زۆرە دەچم بۆ شاخەکە گیا دەخۆم گیا لە شاخ زۆرە با بچمە سەر شاخ گیا بخۆم**)).

سیامەند چوو بۆ لایو دەستی خستە سەر ملیو پشتی، کێشای بە سکیداو یاریی بە گوێچکەی کرد. کەرەکە تەماشای سیامەندی کردو بۆنی جلەکانی کرد. سەری داخستو بیریکردەوە، جارێکی تر تەماشای کرد، بەخاوی سووڕایەوەو لایەکی تری جلەکانی بۆن کرد. سەری داخستەوەو کەمێکی تر بیریکردەوە... تەواو! زانی! لەپڕ هەردوو گوێچکەی قیت بوونەوەو دوو چاوی زەق بوونو دەمی بەشێوەی زەردەخەنەیەکی گەورە کرایەوە:

((**ئەوە سەمدەمە! سەمدەم زۆری پێچوو سەمدەم گیای شاخەکەی خواردو زۆری پێچوو**)).

سەری بەهەموو لایەکدا بادا وەك خۆشیی بینینی خاوەنی کۆنی دەربڕێ، ئینجا توند زەڕی. سیامەند پێکەنی. لەو کاتەدا باران لە هەورە بۆرەکانەوە دایکرد، دیارە بارانێکی بەخوڕەو لە بارانی لافاوەکەی ئەو ڕۆژە دەچێ. جوحا تەماشای سیامەندی کرد، جوحاش ڕۆژی لافاوەکەی بیرکەوتبوو. بە چاو لێی پرسی چی بکەن. سیامەند دەستی بۆ لای تەپۆڵکەکە ڕاکێشاو هاواری کرد:

((**ئەوێ.. ئەوێ.. بۆ لای گردەکە ڕابکەین**)).

هەموو پێکەوە دەستیان کرد بە ڕاکردن بەرەو تەپۆڵکەکە، بارانەکەش لەپشتەوە دەهاتو ڕاوی دەنان. مابوویان بگەنە تەپۆڵکەکەو لەپڕ بارانەکە وەستا، کەمێکیشی پێچوو و هەور لاچوو. ئاسمان بووە شین شینێکی ڕوون ڕوونی پڕ بریسکەو ئەو هەورە درێژەی پێش کەمێك هەمووی داپۆشیبوو بوو بە پەڵەی هەوری سپی لە ڕەنگی بەفر. هەتاوێکی بێتینی دەمبەپێکەنین هەورەکانی کردە تاراوپەچە، سەری دەرکردو خۆی شاردەوە" ڕووی دەرخستو بە تاراکەی داپۆشییەوە. شەماڵێکی فینك هەڵیکردو هەموو شتێك بووە فێنکیو ڕەنگی ڕوونو بێگەرد. پێکەنینو قریوە هێرشی بۆ سیامەند بردو

دەستی کردەوە بە ڕاکردن بەرەو تەپۆڵکەکە. لەوحە قوڕە نووسراوەکانی لە گیرفانی دەرهێنا، بەدەم ڕاکردنەوە توند یەك یەك بۆ پێشەوە بەرەوڕووی تەپۆڵکەکە هەڵیدان، هاواری کرد:

((**بگەڕێنەوە شوێنی خۆتان، بڕۆنو بەسەرهاتی نووسراوی سەر ڕووتان بۆ خەڵكو بۆ وەچەکانیان بگێڕنەوە، بۆیان باس بکەنو خۆشییان پێ ببەخشن**)).

سیامەند بەرەو تەپۆڵکەکە ڕایدەکردو پێدەکەنی. جوحا بەدوایدا قریوەی دەکردو ڕایدەکردو بازی دەدا، سەگەکە شوێنیان کەوتبوو و هەڵدەبەزییەوە، مەڕەکان دەستیان کرد بەسەربادانو دەستو قاچ کوتین بەسەر زەویدا، بزنەکان جیابوونەوەو لای چەپیان گرتو بەرەو قەدپاڵەکە هەڵزنان. گوێدرێژەکە تەماشای ئەو مرۆڤو ئاژەڵە ورووژاوانەی کرد، ماوەیەك بیریکردەوە تا تێبگات، تێگەیشت ئینجا ماوەیەك بیریکردەوە تا بزانێ چی بکات. لەکۆتاییدا زانی بەشی ئەو لەو خۆشییەدا هەیە، دوو چاوی بریسکانەوەو زەردەخەنە چووە سەر دوو لێوی گەورەی، ئەویش وەکو ئەوانی تر جما ” دەستو قاچی بەسەر زەوییەکە کوتی، کلکی بەرزبووەوەو غاری دا، وەستاو کەوتە جووتەوەشاندنو زەڕین... هەموو شتێكو هەموو کەسێك لەو شوێنەدا پێدەکەنیو هەڵدەبەزییەوەو سەمای دەکرد.

بەشی پێنجەم

بانگەوازی ئاسمان

20

پرسیاری ژیان و مردن

بەهاری سیامەندی درێژەی کێشاو خۆشییەکەی نەدەبڕایەوە، هەموو دەوروبەری ببووە وێنەی ڕەنگاوڕەنگو پڕ بریسکەی ژیانو جوانی. سیامەند جوانیی لە شەویشدا دەبینی، تەنانەت ئەو شەوانەش کە مانگ پشتی دەکردە زەویو چاو چاوی نەدەبینی. جوحا دەیویست بەزۆر لەگەڵ سیامەنددا شەوێن بکات بەڵام ئەو حەزی نەدەکرد جوحا لە ژنەکەیو منداڵەکەی دووربخاتەوەو دەیوت نەك تەنها ژنەکەیو منداڵەکەی زەرەر دەکەن بەڵکو خودی سیامەند خۆشی زەرەر دەکات چونکە خۆشییە گەورەکەی لە تەنیاییدایە، تەنیاییەك هەموو تەنیاییەکی ڕۆحو جەستە دەڕەوێنێتەوە، تەنها بە ناویش تەنیایە ئەگینا لەگەڵ هەموو سروشتدایە، سروشتو ئاژەڵەکانیو باڵندەکانی.

سیامەند ڕانەکەی خۆیو ئەوەی جوحای پێکەوە بۆ دەرەوە دەبردو وەکو نەریتی شوانەکان شەوانی بەهاری لەوێدا دەبردە سەر تا ئەو کاتە وەرزی گەرما دەهاتو مەڕو بزنەکان تینوویان دەبوو و نەیاندەتوانی لەدەشتدا بمێننەوە. دوو ڕانەکەی بۆ لەوەڕ دەبرد پاشان لە شوێنێکی تەلاندا مۆڵی دەدانو خۆی دەچووە سەرووتر. دادەنیشتو پاڵدەکەوت، هەڵدەستاو دەسووڕایەوە، گۆرانییەکی هێمنی دەوت، گوێی لە کاوێژی ئاژەڵەکان دەگرت، کاتی خەویش دەستبێن شتێکی زیادە بوو و پاسی دوو ڕانەکەی بە سەگەکەی خۆیو ئەوەی جوحاو بزنە وریاکان دەسپارد. دەیوت من چاو غافڵ دەکەمو ئێوە وریا بن، ئاگاتان لە زۆرابو مام گورگ بێ. نەیدەتوانی بەرقەوە باسیان بکات:

((**بە مام گورگ بڵێن دەمانەوێ شەوێکی هێمن بەرینە سەر. زۆرابیش ڕەنگە بێ‌و لێمان تێك بدات، بەویش بڵێن بڕواتەوە**)).

ئاژەڵەکان کاوێژی خۆیان دەکەن، دوای ئەوە شوانەکە دەیانباتەوە لەوەڕ، بەرەبەیانیش بەرەو چەم تا ئاویان بدا. لەو کاتەشدا جوحا پەیدا دەبێو دێتەوە لای ڕانەکەی خۆی.

سیامەند گوێی نەدەدایە ئەو یەك دوو پیاوەی زۆراب کە جاروبار دەیبینین سیخوڕیی بەسەرەوە دەکەن، ئەوەی بێتاقەتی دەکرد تێکدانی تەنیایی ناو دەشتەکە بوو. چەند جارێکیش ویستبووی بانگیان بکاتو پێیان بڵێ بە زۆراب بڵێن چیتر ئیشی بە ئاغایەتی نەماوەو ئامادەیە لەگەڵیدا ئاشت بێتەوە بەڵام دەترسا زۆراب ئەوە بە نیشانەی بێهێزی بزانێو زەفەری پێ بەرێ. لەجیاتی ئەوەش ناچار بوو قسەیەك ناڕاستەوخۆ بۆ زۆراب ڕەوانە بکات گوایە ئەو جنۆکانەی لا ماونو ڕۆژانە هەواڵی بۆ دەهێنن.

هاوینو گەرماییەکەی دەهاتو جوانییەکی لەجۆرێکی تر لەگەڵ خۆیدا دەهێنا، لەو کاتەوەی سیامەند گەڕاوەتەوە شامار چەند جارێك بە جوحای هاوڕێیو ژنەکەی دەوت هەفتەی ڕۆژێك تەرخان بکەن بۆ پشوو و گەڕانو نوێکردنەوەی عیشقی سروشت. هەموو جارێکیش پێی دەوتن کە ئەو هێشتا منداڵ بوو دایکو باوکی لەدەست دابوو، بەڵام دایکێکی تری دۆزیوەتەوە، دایکێك مرۆڤەکانی لێ دروست بوون، دایکەکە بە خەندەی ڕەزامەندییەوە ماڵئاوایی کردو لەشوێنی خۆیدا یارێکی خۆشەویستی جێهێشت کە هەر خۆیەتی، هەموو جارێکیش ناوی ئەو یارەی دەبرد:

((**سروشت.. سروشت دایکێك بوو ئەو کاتەی ئێمەی بوو گیانی لەدەست دا، بەڵام هەر ئەوەندە ئێمەی بوو زیندووبووەوەو بووە شەنگەکچێکی دەنگخۆشی دەمبەپێکەنین**)).

سیامەند بە جوحای هاوڕێی نەوەستاو فەلسەفە نوێکەی گەیاندە گوێی ئاوایی، ئەو سەرنجی ڕادەکێشان تەنانەت بۆ

ئەو شتانەی نەك تەنها بوونەتە شتێکی ئاسایی بەڵکو بوونەتە مایەی بێزاربوونیشیان.

سیامەند پێی دەوتن کە نەك تەنها ڕەنگی گوڵاڵەسوورەو بۆنی نێرگز جیهانێك لە خەیاڵ دەخەنە ڕۆحی مرۆڤ، بەڵکو تەنانەت ڕەنگی پشقڵو بۆنی ڕیخیش ئەو جیهانە دروست دەکەن، مرۆڤ تەنانەت دەتوانێ لەگەڵ مێشو مێشوولەش هەڵبکات، فەلسەفەی نوێی سیامەند ئەوە بوو مرۆڤ جوانی لەهەموو شتێکدا ببینێو سنووری شتە خۆشەکان فراوان بکات، بێزاریش بۆ هەتاهەتایە وەلاوە بنێو ئەو ڕاستییە بزانێ کە لەئاستی جوانی و خۆشی دونیادا هیچ شتێك نییە شایەنی بێزاری بێ.. هیچ شتێك تەنانەت مەرگیش.

مەرگ.. ئەو وشەیەی سیامەند لەو چەند مانگەدا لای بچووك ببووەوە تا بووە خەیاڵێك، ڕووداوێکە قەت ڕوونادات و هەرگیز نایەت، بەتایبەت بۆ ئەوی لاو، لەبەرئەوەش بوو کاتێك لەو هاوینە پووری گوند کە تازە گەڕابووەوە ئاوایی مرد سیامەند هیچ شتێکی لەو مردنە نەبینی خەفەتو بیرکردنەوە بهێنێ. پووری گوند پیر ببوو، لەو تەمەنەشدا ئەوەی دەستکەوت کە دەیویست: لەو گوندەی خۆیدا بمرێ، لەوێش بنێژرێ، ئێستاش سیامەند کە بە چاوی دڵ گۆڕەکەی دەبینێ هەست دەکات پووری گوند لەو چاڵەدا پشوو دەدات، پشوویەك خۆشیەکانی هەموو جۆرە پشوویەکی تێدایە.

سیامەند تەنانەت دەرفەتیشی دۆزیبووەوە بە زۆراب بڵێ فێر بێ خۆشەویستی بە سروشت ببەخشێ. زۆراب ئەو قسانەی لەلا پووچو بێکەڵك بوونو لەناو گونددا دەیوت شوانەکە گەڕاوەتەو بۆ ئەسڵی خۆی، سیامەندیش ئەوەی دەبیستەوەو پێدەکەنی:

((ئەسڵی هەموومان ئەو دایکەیە کە بەشێوەی یارێکی جوانو خۆشەویست زیندووبۆتەوە)).

زۆراب حەزی دەکرد پووشانە لە سیامەند وەربگرێ تا بزانێ دوای ئەوەی شوانەکە پارەی گیای سروشت دەدا بەهەمان چاو تەماشای ئەو سروشتە دەکات، بەڵام هێشتا سامی ئەو کۆنە جادووگەرە لەدڵی زۆرابدا مابوو، سامێك سیامەند نەیدەزانی چەند گەورەیە.

خەڵکی ئاوایی سیامەندیان خۆشدەویست چونکە لەبیریان نەچووبووەوە کە لەو کاتەی جادووگەرو ئاغا بوو لەژێر هیچ ناوێکەوە هیچ شتێکی لێ نەدەسەندن، لەگەڵ ئەوەشدا ئەو فەلسەفەیەی دەیوت نەدەچووە گوێیان. بەڵام جوحاو ژنەکەی باوەڕیان بە کەسایەتیی هاوڕێکەیان هەبوو، باوەڕێك ئامادە بوو گوێ لە شتە هەرە سەیرەکان بگرێ. سیامەند لای جوحا ئەو لاوەیە کە هێندەی دە پیاوی بەتەمەن دونیای دیوە. لاوێکی دانایە و حەزی لەچییە دەستیدەکەوێ. کەژەی ژنی جوحاش ناوبانگی سیامەندی لە مێردەکەی بیستبوو. جوحا لەو ڕۆژانەی سیامەند گەشتی دووەمی کردبوو باسی ئەو هاوڕێیەی بۆ ژنەکەی دەکرد، تەنها بۆ ئەو بەردەوامو بەردەوام باسی دەکرد تا لەبەرچاویدا کردییە کەسێکی خاوەن توانای ئەفسانەیی. لەو دواییەش کە سیامەند گەڕایەوەو ئەو فەلسەفە نوێیەی بۆ گوندەکە هێنا خەڵك جاروبار لە جوحایان دەپرسی ئەگەر هاوڕێکەی ئەو قسانەی بەڕاست بێ. جوحا توند سەری دەلەقاندو گەرمتر دەیوت:

((سیامەند هەمیشە ئەو شتە دەڵێ کە باوەڕی پێیەتی. سیامەند لەخۆوە شت ناڵێ)).

ئەو ژیانە خۆشەی جوحا کە لەگەڵ ژنەکەو منداڵەکەی دەیبردە سەر وای لێکردبوو باوەش بۆ ئەو فەلسەفەیە بکاتەوە و هەروەکو سیامەند بانگەشەی بۆ بکات ئەگەرچیش وەکو هاوڕێکەی نەیدەتوانی بە بەڵگەی بەهێزەوە قسە بکات.

مردنی پووری گوند، کە یەکەم ڕووداوی مردنە ئاوایی پاش گەڕانەوەی سیامەند بیبینێ، پرسیاری لەبارەی کۆتاییەوە لای جوحا دروست کرد. بە هاوڕێکەی وت:

((نازانم پووری گوند چەند خۆش ژیابێ و چەند ناخۆش، بەڵام ئەگەر هەمووشی خۆشی بووبێ کۆتاییەکەی هەر هات)).

سيامەند پێی وت ناخۆشی وجوودی نییە بەڵكو مێشكە ژیانی مرۆڤ ناخۆش دەكات:

((ژیانی مرۆڤ بە هەژاریو بە نەخۆشی تاڵ نابێ ئەگەر هەژاریو نەخۆشی بە كێشەیەكی گەورە نەزانێ، بەڵام مرۆڤ نەك تەنها بە كێشەیەكی گەورەیان دەزانێ بەڵكو ژیانی خۆشی بە بیركردنەوە لە ناخۆشییەك كە نەهاتووەو كۆتاییەك كە هەر دەبێ بێ تاڵ دەكات)).

سيامەند چارەسەرەكەی روونتر دەكردەوە:

((من دەڵێم ژیان بەشی ئەوەی تێدا ماوە لە نەخۆشی چاك ببمەوەو جارێكی تر بەپێوە بوەستم، ژیانیش هێندە كورت نییە تاكو تاسەر هەر هەژاری بێ، ژیان گەورەترین كێشە كۆن دەكاتو دەیكات بە نەبوو)).

سيامەند خۆشیی لەهەموو شتێكدا دەدۆزییەوە. رۆژێكی ئەو هاوینە منداڵان چوونە لایو بە یادی حەلۆای ئەو ساڵە پێیان وت كە ئەم پایزە بووكەبەبارانێ بۆ دەكەن، بێگومان بە رامبەر برێكی زۆری حەلوا. سيامەند پێكەنیو پێی وتن وەكو جاران بەدوای مەزنێتیدا ناگەرێ لەبەرئەوە با بووكێكی بچووك بێ، هەر وەكو نەریتی كۆنیش بووكەكە بۆ باران ببەن نەك بۆ خۆی:

((دەزانن ئێستا باران بۆتە هاورێم؟)).

منداڵەكان پێكەنین. سيامەند بەردەوام بوو:

((بەڵام پێش ئەوەی بووكەكە بۆ باران بەرن بیبەن بۆ خەسووی ئەو بووكە)).

منداڵان هاواری سەرسورمانیان كرد:

((خەسوووووو؟؟!!)).

سيامەند:

((بەڵێ. دایكی باران. بووكەكە پێشتر بۆ دایكی باران بەرن)).

منداڵەكان هاواریان كردەوە:

((دایكی باراااااااان؟!!)).

سيامەند:

((بەڵێ دایكی بارااااان! سروشت دایكی بارانە. دەی! حەلۆاتان ناوێ؟)).

منداڵان تەماشای یەكتریان كرد" بێگومان حەلۆایان دەوێ بەڵام بەم هاوینە؟ سيامەند پرسیاری ناو چاوە بچووكو برێوەكانیانی خوێندەوە:

((بەڵێ ئێستا! هەر ئێستا! چاوەرێی پایز ناكەم)).

منداڵەكان هیچ تێنەگەیشتن، جارێكی تر تەماشای یەكتریان كرد ئینجا لەپڕ كردیانە هاوارو بەهەموو لایەكدا بۆ كۆكردنەوەی پەرۆ رایانكرد.

گوندەكە ئەو دیمەنە سەیرەی بینی، دیمەنێك بوو یەكەمی هەموو تەمەنی بەتەمەنترینیان بوو. منداڵان لەو هاوینەدا بووكە بەبارانێ دەكەن، بەماڵاندا دەگەرێنو هاوار دەكەنو داوای رشتنی ئاو بەسەر ئەو بووكەی پێشوەخت بەبووكی بۆ باران دەبرێ، بێگومان پاش ئەوەی دەبرێتە بەردەمی دایكی باران.. سروشتە خۆشەویستەكەی شوانەكە. سيامەند ئەوەی دەبینیو دڵی لەخۆشییا دەفڕی.

* * * * *

دەكرا سيامەند چەند مانگێكی تر ژیانی بەو جۆرە ببردایەتە سەر ئەگەر ئەو رۆژەی كۆتایی هاوین رووداوێك ورێ نەكردبایە. سيامەندو جوحا لەیەكتر جیا نەدەبوونەوە، پێكەوە مەرەكانیان لە یەك شوێندا دەلەوەراند، ئەو رۆژە وەكو

هەموو ڕۆژێکی تر پێکەوە دەرچوون. پێش ئەوەی لەماڵ دەربچن سیامەند بە کەژەی ژنی جوحای وت ئێوارە کە گەڕانەوە ماڵ:

((**خۆشترین خواردنت بۆ ئامادە کردبین**)).

کەژە مەنجەڵێکی بەدەستەوە بوو، کەژە پێکەنیو وتی خواردنێکیان بۆ ئامادە دەکات:

((**لەژیانتاندا نەتانخواردبێ**)).

دوو هاوڕێکە کەوتنە جووڵەو سەگەکە وەڕی:

((**با بزانین**)).

دەمی گوێدرێژەکە دەجووڵا:

((**دەشتەکە گیای زۆرە**)).

مەنجەڵ لەناو دەستی کەژەدا بە سیامەندی وت:

((**دەتوانێ.. کەژە زیرەکە**)).

هەموو چوونە دەرەوە. سیامەند حەزی کرد لەگەڵ ئاژەڵەکاندا بچنە خوارەوە و سەری شارەکۆن بدەن پاشان بەرەو باکوور بگەڕێنەوە. گەیشتنە شارەکۆن. سیامەند چیتر سەربازەکەی ئەسکەندەری نەدەبینی، سڵاوی لە شارەکۆن کرد:

((**دەبێ چەند نەوە لەسەر زەوییەکەتدا ژیابن، خۆشییان لەو ژیانە بینیبێ یان بەلایانەوە گرنگ نەبووبێ کەی تەواو دەبێ**)).

شارەکۆنی بیست وەڵامی دەداتەوە:

((**تۆ بژیو گوێ مەدەرێ**)).

دوو هاوڕێکە گەیشتنە تەپۆڵکەکەو چەمەکەی تەنیشتی. ڕۆژێکی دوور بوو بە سیامەندی وت بیرم لێبکەرەوە. سیامەند بەقسەی کرد:

((**سەگ! بیرت دێ ئەو ڕۆژەی هاتمەوەو لەخوار ئاوایی لەو چەمە تۆم شت؟**)).

سەگەکەی وەڕی:

((**ئەی تۆ بیرت ماوە؟**)).

گوێدرێژەکە بیریکردەوە:

((**ئەم دوانە باسی چی دەکەن؟**)).

چەمەکە پرسی:

((**ئەم دوانە باسی چی دەکەن؟**)).

تەپۆڵکەکە پرسی:

((**ئەم دوانە باسی چی دەکەن؟**)).

سیامەند:

((**ئەی بیرت دێ کە لەم شوێنەدا تۆم شت پێش ئەوەی ببتمە سەرەوە بۆ ئەوەی سەرت ببڕم؟**)).

سەگەکە دوو چاوی نووقاندنو لووراندی:

((**باسی مەکە**)).

چەمەکە لە سیامەندی پرسی:

((**ئەوە کەی بوو؟**)).

تەپۆڵکەکە لەجیاتی سیامەند وەڵامی چەمەکەی دایەوە:

((من بیرم ماوە، ئەو ئاوەی سەگەکەی پێ شۆرابوو چووە دوور... زۆر دوور)).

سەربرینەکە درۆ دەرچوو، لەوەشەوە هەموو یادەکە لای سیامەند خۆش بوو. سیامەند یادە تاڵترەکانیشی لەلا خۆش بوون چونکە هەموویان ڕۆشتن و تێپەڕین، نە بەترس و نە بەخەفەتەوە بیری لەهیچ شتێکی ڕابوردووی نەدەکردەوە، هەر هەموو لەلای خۆش بوون.

سیامەند لەگەڵ جوحاو ئاژەڵەکاندا کەوتە جووڵەو گۆرانییەکی بۆ وتن، دەڕۆشتو تەماشای دەوروبەری دەکرد، هەناسەی دەداو بۆنی دەکرد. دوو هاوڕێکە پێکەوە گەیشتنە قۆناغی دوای ئەو. سیامەند لە هاوڕێکەی جیابووەوەو چووە یەکێك لەو شوێنانەی بۆ خۆی هەڵیبژاردبوون.

سیامەند چووە ژێرسێبەری ژاڵەیەك کە یەکێك بوو لە چەندین درەختی تر کە هەڵپەرداوتوون تا هەموو هێزبدەنە قەدو سێبەری فراوان ببەخشن، درەختەکە پێی وت کە بیری دەکات چونکە:

((دوو ڕۆژە دەچیتە ژێر درەختێکی تر)).

سیامەند پێی وت ئەمڕۆ بۆ ئەوە، با باوەشی بۆ بگرێتەوەو شیری خۆشەویستیی خۆی و خۆشەویستیی ژیانی بداتێ. ماوەیەك دانیشتو تەماشای کرد ئینجا پاڵکەوت، پێشی وت لایەلایەی بۆ بکات تا کەمێك چاو بنووقێنێ. درەخت لایەلایەی بۆ کرد ئەویش تەماشای کردو تەماشای کرد، کەمێکیش بە بیرلەگەڵ خەیاڵدا فڕی، دواییش پێڵووەکانی بەسەرئەو دیمەنە خۆشەویستانەدا شۆڕبوونەوە.

سیامەند نەیزانی چەند وا مایەوە کاتێك لەرزەیەکی درەختەکە وریای کردەوە. بەخاوی چاوی کردەوەو وەڕینی سەگەکەی بیست، بینی سەگەکە ڕوویکردۆتە گوندو دەوەڕێ. تەماشای گوندە دوورەکەی کرد بەڵام هیچی نەبینی:

((سەگ! چیت بینیوە پێم بڵێ)).

سەگەکە ڕوویکردە خاوەنەکەی، سەری داخستو نووزەیەکی کرد، سیامەند هەستی کرد سەگەکە دەڵێ:

((تەواو.. ڕووی داو تەواو)).

بەهەمان پرسیارەوە سەری بۆ درەختەکە بەرز کردەوە. هەستی کرد درەختەکە بەترسەوە دەڵێ:

((نازانم.. شتێکە)).

جارێکی تر تەماشای گوندەکەی کردو ئەمجارە قەرەباڵغیی بینی، هەڵساو بۆ لای هاوڕێکەی ڕۆشت.

ئەو ماوەیەی سیامەند پێی چوو تا گەیشتە لای جوحا ئەو قەرەباڵغییەو هۆکەی لەبیربردەوە، تەماشای زنجیرە کێوەکەی کرد، کێوەکە بەدەنگێکی هێمنو بەهێز پێی وت:

((وەکو من بەهێز بە)).

کیسەڵێکی بینی زۆری مابوو بگاتە شوێنێکی تەڕ:

((تا دەگەمە جێ شتێ زۆر هەیە بیکەم)).

سیامەند بۆی پێکەنی و بۆی تەواو کرد:

((خۆشییەکی زۆریش هەیە ببینی و هەستی پێبکەی)).

گەیشتە لای جوحاو بزنو مەڕێکی بینی شەڕەقۆچیان دەکرد. بزنەکە خوێنی لە کەللەی مەڕەکە هێنابوو و بۆ شۆقێکی بەهێزی تر خۆی ئامادە کردبوو. سیامەند هەستی کرد مەڕەکە دەڵێ:

((یارییەکەمان خۆشە)).

سیامەند لەبیری چووبوو چ کارێکی بە هاوڕێکەی هەبوو، بەڵام جوحا قەرەباڵغییەکەی بینیبوو، جوحا دەستی کردبووە

چەتری ژێر خۆری سەر دوو چاوی، ئەو دوو چاوەی لەسەر وێنەی دووری گوندەکە چەقاندبوو بەڵکو شتێك تێبگات:

((**دەڵێی شتێك لە ئاوایی قەوماوە**)).

سیامەند:

((**لەوانەیە شایی بێ‌و نەمانزانیوە**)).

جوحا:

((**چۆن نازانین؟ هەموو کەس دەزانێ کەی ڕۆژی شاییە بەڵام مردن تا نەیەت کەس پێی نازانێ. دەترسم کەژە شتێکی لێ هاتبێ**)).

سیامەند:

((**کەژە وەکو گوڵ وایە، ئێوارەش خواردنی خۆشمان دەداتێ**)).

جوحا:

((**سیامەند! بۆ نەچم؟**)).

سیامەند:

((**بیر لە شتی خراپ مەکەرەوە**)).

جوحا:

((**ناتوانم، سیامەند! ئاگات لە ڕانەکەم بێ، خێرا دەچم‌و خێرا دەگەڕێمەوە**)).

چاوەڕێی وەڵام نەبوو و بەپەلە ڕۆشت‌و قسەکەی تەواو کرد:

((**ئەگەر نەهاتمەوە کەژەیە یان سیامەندی بچووکە**)).

سیامەند کەمێك نیگەران بوو:

((**ئەگەر کەژە بێ چی بکەین؟**)).

هەر ئەوەندەی وت‌و دیسان هەموو شتێکی لەبیرچووەوە.

سیامەند گەڕابووەوە باوەشی یارەکەی‌و گوێی بۆ گۆرانی‌و چیرۆکە خۆشەکانی دەگرت کاتێك جوحای لەدوورەوە بینی بەرەو شوێنەکەی دێ. سیامەند نیگەران بوو، دەترسا جوحا هەواڵێکی ناخۆشی پێ بێ، هەواڵێك پەیوەست بێ بە کەژ یان بە سیامەندی بچووکەوە. دەیزانی دەبێ چاوەڕێ بکات‌و هەواڵەکە لە جوحا ببیستێ دەنا حەزی دەکرد لەدەستی هەڵبێ نەوەکو ئەو هەواڵەی هێنابێ کە لێی دەترسا.

جوحا هەناسەبڕکێی بوو و بەرلەوەی بگاتە لای هاوڕێ چاوەڕوانەکەی دڵی خۆش کرد:

((**شوکر کەژە نەبوو، نازانم بۆچی ترسام**)).

خەم‌و ترسی سیامەند بە چرکەیەك ڕەوینەوە، ئاهێکی پشووی هەڵکێشا، بە زەردەخەنەیەك پێشوازیی لێکردو دەستی خستە سەرشانی‌و بۆی دووبارە کردەوە:

((**شوکر ئەو نەبوو**)).

سیامەند دەیزانی ئەو قەرەباڵغییە بۆ شتێکی خراپ بوو. نەیویست بپرسێ بەڵام دەیزانی هەر دەبێ جوحا پێی بڵێ.

جوحا دوانەکەوت‌و بەخەفەتەوە هەواڵەکەی وت:

((**دەزانی تلە بوو؟ تلە چڵمن گوناهە**)).

سیامەند حەزی لێبوو جوحا هەواڵەکە بەیەك جار بڵێ‌و کۆتایی پێ بێنێ بەڵام جوحا جارێ چاوەڕێی خاوبوونەوەی هەناسەکانێتی.

((**چیی لێهات؟**))، پرسیاری ناچاریی سیامەند بوو.

((**مار پێوەی دا**))، وەڵامی جوحا بوو، ((**نەگبەتە یەکسەر کوشتی**)).

سیامەند زانی ئەو ڕووداوە خۆشییەکەی لێ تێکدەدات:

((**کەواتە دەبێ ئەمڕۆ زوو بگەڕێینەوە**)).

جوحا سەری بەڵێی جووڵاندو هیچی نەوت.

دوو هاوڕێکە زوو گەڕانەوەو بەدەم ڕۆشتنەوە جوحا پرسیاری کرد:

((**سیامەند! چۆن دەتوانین ئەمڕۆ بە ئاوایی بڵێین کە دەتوانین خۆشی لەهەموو شتێك ببینین؟**)).

سیامەند بەسەر بەڵێی بەنیشانەی دەتوانین کرد. جوحا قەناعەتی نەبوو:

((**دیارە لەبەر ئەوەی تلە چڵمن بوو.. سیامەند! ئەگەر من بوومایە هەر ئەوەت دەوت؟**)).

ناڕەحەتی بەڕووی سیامەنددا دەرکەوت:

((**باسی ئەو مەکە، بەهەرحاڵ دەبێ ڕێز لە خەفەتی مرۆڤ بگرین و لە کاتی وادا ئەو جۆرە قسانە نەکەین. تلە مرۆڤ بوو وەکو من و تۆ.. ئێستا دایکی خۆڵ دەکات بەسەری خۆیداو بە پاشاکانی هەموو دونیای ناگۆڕێتەوە**)).

((**ئەی ژنەکەی بۆ ناڵێی**))، جوحا کەژەی ژنی خۆی بیرکەوتبووەوە.

خەفەت و ترسی لەدەستدانی ژنەکەی ئەو ساتە درزێکی گەورەی خستە ئەو باوەڕەی بە قسەکانی سیامەند هەیبوو، بەلام ئەوەی بۆ هاوڕێکەی نەدرکاند.

دوو هاوڕێکە گەیشتنەوە گوندو سیامەند بڕیاری دا ڕووداوەکە بەشتێکی ئاسایی تەماشا بکات. دوو ڕانەکەیان گەیاندەوە جێگەی خۆیان و خۆیان گەیاندە ماڵی تلە، سیامەند گەیشتە ماڵەکەو دیمەنێکی بینی دڵی گوشی. دوو منداڵەکەی تلەی بینی، دوانەیەکی دوو ساڵان لەناو خۆڵ و گریانی ژنان و قەرەباڵغیی پیاوان و ژناندا بۆ گریانی ژنان دەگرین و بێئاگان لەو کارەساتەی ڕووی کردۆتە ئەوان پێش ئەوەی ڕووی کردبێتە باوکیان. سیامەند دەریایەکی بێسنووری بینی لەناو تاریکیدا خنکاوە، هەورێکی تاریك خۆی بەسەردا شۆڕکردۆتەوە، تەنها دەنگی هاژەی شەپۆلی شێت دەبیستری و نازانرێ کامە سەرەتای دەریاکەیەو کامەیە کۆتاییەکەی. لەساتێکدا ئەو ئێستا ڕۆشنەی بەردەمی سیامەند بوو بە دواڕۆژێکی ترسناك، ترسناك چونکە نازانرێ چی لەگەڵ خۆیدا دەهێنێ. بۆ یەکەم جاریشە ئەو ڕاستییەی بۆ دەربکەوێ کە گەشبینییە زێڕینەکەی لەبەرئەوەیە کە تەنهایە، ژن و منداڵی نییە خەمیان بخوات یان ئەوان پاش ڕۆشتنی بۆی بگرین.

بۆ یەکەمجاریش پاش گەڕانەوەی دووەمی حەسوودی بەکەسێك بەرێ. ئەو منداڵانەی بینی کە یاری دەکەن و ئاگایان لە هیچ نییە:

((**بریا هەر منداڵ بوومایەو ئاگام لە هیچ نەبووایە**)).

بەلام ئەو ئاواتە تەنها ساتێك بوو:

((**سوودی چییە؟ خۆ ئەوانیش دوایی فام دەکەن**)).

سەرەڕای کارەساتەکە، کەژە فریاکەوت خواردنە خۆشەکەی ئێوارە بۆ مێردەکەی و هاوڕێکەی بکات. سیامەند زەردەخەنەیەکی پێشکەش کرد:

((**جوحا تەماشا! کەژە زانی کە نابێ لەبەر هیچ شتێك خۆشییەکانی خۆمان تێکبدەین. کەژە قوتابییەکی نەجیبە**)).

بەلام جوحا تازە لەگەڵ هاوڕێکەیدا لە ماڵی تلەوە هاتبوون:

((**بەلام ئایا ئەمە ڕاستە؟**)).

وشەی ڕاست ڕابوردوویەکی هێنایە پێش چاوی سیامەند، ڕابوردوویەك شتی ناڕاستی تێدا دەکردو دەیوت ئەوە

دوائاواتە. سیامەند بەپێویستی زانی ئەو هەستانە بشارێتەوە. جوحا کاتی نانخواردن حەزێکی هەبوو دەریبڕێ:

((**خۆزگە ئەو دوو منداڵەی کە ئەمڕۆ بێ باوك کەوتن لێرە بوونایەو لەگەڵماندا ئەم خواردنە بەتامەیان بخواردایە**)).

جوحا پارووەکەی بۆ دەمی دەبرد کاتێك بیستی سیامەند بەخەفەتەوە شتێك دەڵێ و سەری لێی سوڕما:

((**خواردنێکی بەتامی پڕ فرمێسك**)).

جوحا پارووەکەی نەخواردو دایناپەوە، سەیری سیامەندی کرد ئینجا دەستی بەسەر سەری منداڵەکەی خۆیدا هێنا:

((**سیامەند! ئەگەر بمرم ئاگات لە منداڵەکەم دەبێ؟**)).

وشەی مردن ئەوەی خستەوە یادی سیامەند کە لەو کاتەوەی خۆی و جوحا بەدەم کارەساتەکەوە هاتنەوە ناو گوند جگەلە مرۆڤەکان هیچ شتێکی نەبیست قسەی لەگەڵدا بکات. نە دەنگی زەویی بیست، نە هی سەگەکەی، نە گوێدرێژەکە، تەنانەت شارەکۆنیش قسەیەکی بۆ نەکرد یان بەخێرهاتنی گەڕانەوەی نەکرد.

ئەو ڕۆژە دیمەنی ئەو هاوینەی بەچاوێکی تر بینی. ئێستا گەڵای درەختەکان ئەو بوونەوەرە زیتەڵە نین کە تا دوێنێ بەپێکەنینەوە خۆیان بە لقەکانەوە هەڵواسیبوو و لەگەڵ بادا یارییان دەکرد. هەر ئەو گەڵایانە ئێستا لە نشونما وەستاون و وڕ و بێدەنگ بە لقەکانەوە هەڵواسراون و چاوەڕێی وەرزی هەڵوەرینیانن. گیا زەردەکان ئەو منداڵە بزێوانە نین کە سەریان لە زەوی دەرکردووەو تەماشای یەکتر دەکەن و بۆ یەکتر پێدەکەنن، گیایەکی زەردهەڵگەڕاون وەکو گەڵاکان وڕن و لەژێر سمی ئاژەڵەکاندا تێکدەشکێن. ئەمڕۆ لەجیاتی ئاوازی عیشقی سروشت دەنگی تێکشکانی گیا زەردە بێ گیانەکە دەبیستێ.

ئەو ڕۆژە تێپەڕی و ڕۆژی تری بەدواوە هات و سیامەند تێبینیی دەکرد کاری ئەو قسانەی بۆ جوحاو ژنەکەی لە بارەی خۆشی و جوانییەوە دەیکردن لە هەڵکشان و داکشاندا بوو. جوحا کاتێك ڕۆژانی خۆشیی بەسەردا تێدەپەڕین دەیوت سیامەند ڕاست دەکات، دەستی بەسەر سەری سیامەندی بچووکدا دەهێناو بە چاوی خەیاڵ دەیبینی لەبەردەمیدا گەورە دەبێ و دەبێتە پیاو، دەیبینی خوشك و براکانی سیامەندی بچووك، کە جارێ نەهاتوون، شوێنی برا گەورەکەیان دەکەون و دەورەی دەدەن، بەڵام ئەو ڕۆژانەی ناخۆشی ڕووی تێدەکرد" منداڵەکەی نەخۆش دەکەوت یان کیسەکەی خاڵی دەبوو یان ناخۆشی دەکەوتە نێوان خۆی و ژنەکەی.. ئەو ڕۆژانە دەیوت هەموو شتێك بەتاڵەو سیامەند لەخۆیەوە قسە دەکات. سیامەند هەستی بەوە دەکرد بەڵام بەردەوام هەوڵی دەدا گەشبینی بچێنێ، بەردەوام دەیوت ژیان هی ئەوە نییە لە خەفەت و بیرکردنەوە لە خەفەت ببرێتە سەر، بەڵام جوحا تێبینیی دەکرد سیامەند وەکو جاران بەگەرمییەوە ئەو قسانەی نەدەکرد.

ترسی لەدەستدانی کەژەو سیامەندی بچووك جوحای خەفەتبار کردبوو، شتێکیش لەناو دڵی سیامەنددا بزوابوو. سیامەند بۆ یەکەم جار پاش گەڕانەوەی دەیزانی ترسیماڵئاوایی چۆنە. لەدوای تیاچوونی تلەشەوە چەندین جار ئاگاداری جوحای دەکرد ئاگای لە مارو دووپشك بێ، پێی دەوت نەچێتە شوێنێکی بەرزی سەر شاخەکە، تکای لێدەکرد خۆی نەخاتە ناو هیچ ناکۆکییەکی گوند. ڕۆژبەڕۆژیش ئەو ئاوی ڕوونی ناودڵی سیامەند لێڵ دەبوو و ئەو ئاسمانە شینەی شەماڵی فێنك تێیدا پاڵی بە هەورە سپییە جوانەکانی دەنا دێز دادەگەڕا. تا دەهات سیامەند کەمترو کەمتر هەناسەی درەخت و ئاوازی باڵندەکان و سلاوی شاخەکەی دەبیست تا ئەو ڕۆژەی هەموو لە گۆ کەوتن و ئەو هیچی نەدەبیست.

دوو هاوڕێکە لەو ڕۆژەدا وەکو جاران گەیشتنە ئەو شوێنەی لەیەك جیادەبنەوەو سیامەند دەچێتە ژێر سێبەری درەختێکی دۆستی خۆی. ئەو ڕۆژە جوحا بەناو ژاڵەکاندا ڕۆشت و سیامەند وەکو جاران، لەجارانیش نیگەرانتر، ئاگاداری کردەوە:

((**ئاگات لە خۆت بێ.. ئاگات لە مارو دوو پشك بێ**)).

بەڵام جوحا هەر دەڕۆشتو نەدەوەستا. سیامەند کەمێك لێی بێئاگا بوو. چووە ژێر درەختێكو لەژێریدا پاڵکەوت. حەزی بە پاڵکەوتن نەبوو و دانیشت. سەری بۆ لقەکانی درەختەکە بەرزکردەوەو گوێی شل کرد. چاوەڕێی سلاوێکی کرد بەڵام هیچی نەبیست. درەختەکە سەوز بوو، بەڵام دڵی سیامەند دەیبینی وشکە، درەختێکە ژیانی تێدا نەماوە، دەموچاوێکی زەردهەڵگەڕاو و پووکاو دواوشەکانی ماڵئاوایی دەڵێو دەنگی نابیسترێ. ترس لە نەمانی ژیانو فەنا دڵی لەرزاند. هەستی کرد لەناو بیابانێکدایە تەنانەت درکیشی تێدا ناروێ. ویستی ئەو قسەیەی هەمیشە دەیوت ئێستا لەناو ئەو بیابانەدا بیڵێو خۆشی لەو بیابانە وشکە ببینێو بەدوای جوانییەکەیدا بگەڕێ بەڵام لوورەی ڕەشەبای گەرمی لماوی چاوی پێ دادەخستو بیستنی لە گوێچکەی زەوت دەکرد. بۆ یەکەم جاریشی بوو بیەوێ لە پارچەیەکی سروشت هەڵبێ. ویستی هەڵسێو ڕابکاتو ئاوڕ بۆ بیابانەکە نەداتەوە بەڵام ڕەشەباکە بووە گێژەڵووکەی لمو دەورەی داو لەشوێنی خۆیدا هێشتییەوە. پەلی هاویشت بەڵام نەیزانی دەست بەکوێوە بگرێ. لەناو لوورەی بای لماویو گێژەڵووکەدا مایەوە تا ئەو کاتەی جوحای هاوڕێی بیرکەوتەوە.

چاوی بۆ جوحا گێڕاو بینی لەناو دەوەنێکدا دانیشتووە، جوحا لەناو درەختە کورتە باڵاکاندا دانیشتووەو جووڵەی نییە. سیامەند چاوەڕێی کرد هەڵسێتەوە، بەڵام جوحا زۆری پێچوو و هەڵنەسایەوە. دڵی سیامەند داخورپا. هاواری کرد:

((**جوحا**!)).

جوحا وەڵامی نەبوو. دڵی سیامەند پڕ گریان بوو و ویستی هاوارەکە بکاتە دوان، ویستی هاوار بکات: ((**جوحا گیاااااان**))و شاخەکە دەنگی هاوارەکەی بداتەوەو بیگەیەنێتە کەژەو سیامەندی بچووك، بەڵام گریان زمانی لەگۆ خست. هەڵساو بە دووقاچی لەرزۆکەوە بۆ لای ڕۆشت، گەیشتە لایو بینی بەدانیشتنەوە خۆی داوە بەسەر درەختێکی دەوەنەکەو جووڵەی لێبڕاوەو دووچاوی زەق ببوون. یەکسەر تێگەیشت، تێگەیشت ئەمە کۆتایی سەفەرەکەیە، ئەمە ڕۆژی ڕووخان و داڕمانە، مارێك یان دووپشکێکی لەعنەتی هەموو شتێکی ڕماند.

سیامەند دەستەوەستان مایەوە، نەیدەتوانی شتێك لەو شوێنەدا بۆ هاوڕێکەی بکات، نەیدەتوانی بیگەیەنێتە گوند، ماوەیەك لەتەنیشتیدا دانیشت ئینجا هەستی کرد شەرمەزارییە وا هێندە بێدەسەڵات بمێنێتەوە. هاوڕێکەی هەڵگرتو لەو شوێنە دووریخستەوەو لەسەر خۆڵەکە پاڵیخست. سیامەند سەری جوحای خستە کۆشییەوە. جوحا چەند هەناسەی مابوون، چەند هەناسەیەك بەشی ئەوەی دوا وشە بە هاوڕێکەی بڵێ، وشەیەك.. تکایەك:

((**ئاگات لە کەژەو سیامەندی بچووك بێ**)).

کتوپڕ جوحا ڕووبەڕووی مەرگ بووەوە، کتوپڕیش مرد، جوحا ماوەی نەدرا بۆ کەمێکیش یادە کۆنەکانی لەگەڵ سیامەندا بکاتەوە، چەند ساتێك مۆڵەتی نەدرا بە هاوڕێکەی بڵێ: ((**بیرت دێ کە پێکەوە شوان بووین، ڕۆشتی و هاتیتەوەو ڕۆشتی هاتیتەوەو لەکۆتاییدا هەر پێکەوە شوان بووین؟ بیرت دێ کە ڕۆشتی و لە گەڵتدا ڕۆشتم دوایی تۆ مایتەوەو من گەڕامەوە؟ ئەی بیرت دێ کە پێکەوە ئەو شتانەمان دەکرد کە لای گوندەکە سەیرو نوێ بوون؟ ئەی سەفەری دووەمت؟ ئەی گەڕانەوەی دووەمت؟ ئەی ژیانەوەی دووەمت؟**)).

جوحا کتوپڕ ڕۆشتو فریای نیوە یادکردنەوەیەکیش نەکەوت. فریای تەنها ئەوە کەوت ترسی خۆی لە دواڕۆژێکی نادیاری ژنەکەیو منداڵەکەی دەربڕێ. هەموو شتێك لە چەند چرکەیەکدا تەواو بوونو پەردە بەسەر هەموو شتێکدا درا.. پەردە بەسەر شتەکاندا درا؟ ڕەنگە پەردە قورسەکە هەر لەوێدا بووبێو ئێستا ئینجا لابراوەو ڕووی ڕاستەقینە هەموو شتێك دەرکەوتووە: فەنا.. فەنا ڕووی ڕاستەقینەی شتەکانە کە پەردەکە تا ئەو کاتە لە سیامەندی دەشاردەوە.

غافڵگیرییەك هاتو پەردەکەی لادا، غافڵگیرییەك هەموو ئەو گەشبینییە کەمەی لەو ڕۆژانەدا مابوو زیندەبەچاڵ کرد، تەواو.. هەموو شتێك تەواو..

سیامەند لاشەی هاوڕێکەی هەڵگرتو دای بەسەر پشتی گوێدرێژەکەو بەڕێکەوت. دوو ڕانە مەڕەکەی بەسەگەکەی خۆیو سەگەکەی جوحا سپارد، کاروانە خەمبارەکە خاوخاو بەرەو ئاوایی گەڕایەوە.. هەموو خەمناكو بێدەنگ.

لاشەی جوحا بەسکا بەسەر پشتی گوێدرێژەکە نوشتا بووەوە، دوو قۆڵی لەلایەك و دوو قاچی لەلاکەی تر شۆڕ ببوونەوەو لە هەموو توانایەك بڕابوو.. ئێستا دەبرێ.. دەبرێو خۆی بەپێی خۆی ناڕوات.

هەموو شتێك لەدەوری سیامەنددا بێدەنگ بوو، هەموو لە قسە کەوتبوون.. هەمووش مردوو. بەتاڵی و بۆشایی دەورەیان دابوو، خۆی وەکو ئەوان بەتاڵو بۆش، تەنانەت نەیدەتوانی دەرك بەوە بکات چەند هەڵەیە کتوپڕ جوحا بەو شێوەیە بباتە بەردەم ژنەکەی.

گەیشتە نزیك گوند. تەماشای شارەکۆنی کردو ئەو سەربازەی ئەسکەندەر کە چەندین مانگ بزرببوو دەرکەوتەوە. ئەمجارە مرۆڤێکی بەهێز نەبوو بە چەکەکانییەوە لەسەر زەوییەکە بوەستێ، ئەمجارە ئێسکێك بوو لەسەر ئەو زەوییە ڕاکشاوە. هیچ لەدەوری ئەو لاشەیە نەبوو. لاشەیەك تەنها ئێسکەکانی ماون، نیوەی ئێسکەکان ماونو نیوەیان خەریکن دەبنەوە بە خۆڵ.

کەس نەبوو لەو دێیە پیشوازی لەو کاروانە خەمناکە کۆستکەوتووە بکات جگە لەو ئێسکانە، جگە لەو کەوتووەی کاتی خۆی سەربازێکی بەهێز بوو. سیامەند گەیشتە بەردەرگایماڵەکەو گوێدرێژەکەی لەبەردەگا بەلاشەی هاوڕێکەیەوە ڕاگرت. نەیتوانی هەواڵەکە بۆ ناو ژوور بەرێ. بە سەگەکەی خۆی وت بچێ. سەگەکە سەری کز کردو چوو. لە ژنەکە نزیك کەوتو بەکەساسییەوە بەدەرویدا سووڕایەوە، نەیتوانی نووزەیەکیش بکات.

21

مردن و ژیانەوە

سیامەند نەیتوانی لە گونددا بمێنێتەوە، کەژەش نەیدەزانی بچێتە کوێ، لەهیچ شوێنێك کەسوکاری نەبوو، نەشیویست بگەڕێتەوە مالۆڵە. کەژە دەیویست نزیك گۆڕی هاوسەرەکەی بمێنێتەوە کە لەهەموو ئەو دەوروبەرە کەسی لەو جۆرەی تێدا نەبوو.. کەس لەشێوەی مێردەکە نەبوو جگە لە سیامەند. جوحاو سیامەند لای ئەو لە خەڵکی ئەو ناوچەیەو هەموو کەسێکی ئەم دونیایە جیاوازبوون. ئەو و جوحاو سیامەند سێ غەریبی ئەو ئاواییە بوون وەك چۆن سێ گۆڕەکەی سەر گردەکە سێ غەریبی ئەو چۆڵەوانییە بوون.

جوحا لە گۆڕستانی گوندەکە نەنێژرا. سیامەند جوحای بردە سەر تەپۆڵکەکەو تەنیشت گۆڕی سێ کەسە غەریبەکە ناشتی، ویستی ببێتە چوارەم غەریبی ناوچەکە. بوونە چوار گۆڕ، بەڕیز یەك لە تەنیشتی ئەوی تر. شوێن بۆ سیامەندیش هەبوو، شوێنێك تەنیشت جوحا، خۆی بۆ شوێنی پێنجەمی غەریبان دانا.. ئەگەر لە سەفەرەکەی گەڕایەوە.

چاوەڕێی تەواوبوونی پرسەو سەردانی خەڵکی نەکرد بۆ ئەوەی ئەویش وەکو جوحا بەرەو نادیار بڕوات. بەپێی نەریتی باویش پرسەکە زۆری دەخایاندو ئەو ناتوانێ ئەوەندە بمێنێتەوە. ئێستا کاتی ئەوە هاتووە سەفەرێکی نوێ دەست پێبکات.. دەبێ تا زووە بڕوات.

ڕۆژێك پێش ئەوەی بۆ جارێکی تر ماڵئاوایی بکات خۆی و کەژەو منداڵەکەی و دوو ئافرەتی ئاوایی لەو ژوورەدا دانیشتبوون کە شوێنی نانخواردنیان بوو. سیامەند تەماشای دەرگاکەی دەکردو چاوەڕێی دەکرد بەڵکو لەپڕ جوحا بەپێکەنینەوە خۆی بکاتە ژوورەوەو بڵێ من نەمردبووم هەموو ئەو شتانە خەو بوون. ماوەیەك بێدەنگ بوو بەڵکو بێدەنگی جوحا بێنێتەوە. دەرگاکە بەتاڵ مایەوەو کەسی لێوە دەرنەکەوت.

سیامەند چاوەڕێی نەکرد کەژە هیچ بڵێ، ئێستا دەبێ ئەو قسە بکات. ئەو کارەساتە پێش ئەوەی لە کەژەو منداڵەکەی کەوتبێ لەخۆی کەوتووە. کەژەو سیامەندی بچووك خۆشەویستێکیان لەدەستداوە، سیامەند ئەویش و خۆشی لەدەستداوە. هاوڕێکەی لەدەست دەرچوو، خۆشی خۆی لێ ون بووە. بڕیارەکەی بە کەژە وت:

((تۆ بڕیارت داوە لێرە بمێنیتەوە، دەبێ بمێنیتەوە. من دەڕۆم و ڕەنگە ئەمجارە نەگەڕێمەوە. کەسێکم دۆزییەوە شوانیی مەڕەکانی خۆمت بۆ بکات، کەسێکە دڵنیام زوڵمت لێناکات، دەتوانن بژین و پێویستتان بەکەس نەبێ، جوحا یەك شتی پێوتم: ئاگات لە کەژەو سیامەندی بچووك بێ، بەڵام من تازە ناتوانم بمێنمەوە، هەر ئەوەندە دەتوانم خانووەکەو مەڕەکانتان بۆ جێبێڵم)).

شتەکانی کۆکردەوەو خۆی بۆ سەفەری سبەینێ ئامادە کرد. ڕۆژانی دوای مەرگی جوحا لە ماڵی دراوسێکەیاندا دەمایەوە تا کەس گومانی خراپ بە خۆیو براژنەکەی نەبات، ئاوایی هەر گومانی دەبردو دەیوت سیامەند ژنەکەی هاوڕێکەی دەخوازێ، بەڵام سیامەندێك لەسەر لێواری تەلاقدانی سروشتدا بوو چۆن دەیتوانی بیر لە ژنهێنان بکاتەوە؟

بەیانی زوو سیامەند ئامادە بوو و یەکەم شت کردی ماچێکی سەری سیامەندی بچووك بوو. کاتێکیش خواحافیزیی کرد هەستی نەکرد کەسێکی ترسنۆکو بێدەسەلاتە کە ناتوانێ بمێنێتەوە. ئەو دەیتوانی لەسەر وێرانەی هەموو گوندەکە بمێنێتەوە بەڵام شتێکی گەورەتر لەترسو بێدەسەلاتی پەلی ڕادەکێشا تا گوندەکە جێبهێڵێ، هێزێك بوو دەیویست سیامەند سەرلەنوێ پرسیار بکاتەوەو وەڵامی نوێ بدۆزێتەوە.

باوەشی بە سەگەکەو گوێدرێژەکە کرد:

((ئەمجارە بەڕاستی ناتانبینمەوە. ئەگەر هاتمەوە جوحا نایەت پێم بڵێ ئێوە گوندەکەتان جێهێشتووەو نەمردوون. جوحا خۆی ڕۆشت و تازە بۆ پێشوازیم نایەتەوە.. ئەویش ئەگەر گەڕامەوە.. ئەگەر گەڕامەوە)).

گریان پێی وت هێندە قسە بەسە و بەشی فرمێسک بهێڵێتەوە. گریانی سیامەند بە کەژەی وت لەگەڵیدا بگری.

سیامەند شتێکی مابوو لە ئاواییدا بیکات:

((ئەو کوڕەی پێم وتووە شوانیتان بۆ بکات ئێستا دێ و کۆتەڵ بۆ جوحا دەکات. جوحا لای من هیچی کەمتر نەبوو لەو ئاغاو دەستڕۆشتووانەی کۆتەڵیان بۆ دەکرێ)).

دڵ جارێکی تر ڕێگەی بە زمان گرت و نەیهێشت زۆر لەسەری بڕوات، ماوەیەکی پێچوو ئینجا بەری دا:

((بەڵام من ناتوانم ئەو کۆتەڵە ببینم، ئەو کاتەی دەکرێ من دەڕۆم)).

دانەوییەوە و دەستی بەسەر پشتی سەگەکەدا هێنا، ڕاستبووەوە و گوێچکەی گوێدرێژەکەی ماچ کرد:

((ئەم دوو ئاژەڵە دڵسۆزە لەگەڵ تۆو شوانەکە کۆتەڵەکە دەکەن)).

یەکەم مانگی پایز بوو و ئاوایی ئەو ڕۆژەی بۆ بەرانپەڕ دەستنیشان کردبوو. سیامەند ئەو ڕۆژەی هەڵبژارد تا هەموو ئاوایی کۆتەڵەکە ببینن. شوانەکە گەیشت و پێکەوە کۆتەڵەکەیان ساز کرد. دوو داری ڕاست و چەپ بوون وەکو خاچ، خاچێك بەبالای مرۆڤێك بوو. جلەکانی جوحای کردە بەری ئەو دوو دارە. فەرەنجییەکەی کردە سەر جلەکان کڵاوەکەی کردە شوێنی سەرەکە. گاڵۆکەکەی بەشانی ئەو وێنەیەی جوحا هەڵواسی و توورەکە بچووکە نەخشدارەکەی کردە ملی. لەگەڵ شوانەکە لەسەر کۆپانی گوێدرێژەکە قایمی کرد. وەکو مرۆڤێکی لێهات بەپێوە سواری گوێدرێژەکە بووبێ. کۆتەڵەکە ئامادە بوو بەناو گونددا بسووڕێتەوە. سیامەند بۆ دواجار خواحافیزیی کردو هەوڵی دا زۆر بەکورتی بێ. سووک کێشای بەسمتی گوێدرێژەکە بۆ ئەوەی بجووڵێ. ئاژەڵەکە بەخاوی کەوتە جووڵە، کەژەو سیامەندی بچووک و شوانەکەو سەگەکە لەگەڵیدا جووڵان. سیامەند تەماشای کردن کە پشتی تێکردن و دەڕۆن، نەیتوانی زۆر تەماشایان بکات و خۆی ڕۆشت.

گوێدرێژەکە بەهێواشی بەناو ئاواییدا دەڕۆشت، کەژە دەستی سیامەندی بچووکی گرتبوو و لەدواوە بوون. شوانەکە لەسەرخۆ دەڕۆشت، ڕێشمەی گوێدرێژەکەی گرتبوو و پێشی کەوتبوو. سەگەکە سەرکزو پێشی هەموویان بوو، جارجارەش ئاوڕێکی کەساسیی بۆ دواوە دەدایەوە. بەناو گوندەکەدا دەڕۆشتن و شیوەنیان دەکردو جوحاڕۆیان دەوت. خەڵك لەناو گونددا بوون و نەچووبوونە سەر کارەکانیان، لە زەوییە فراوانەکەی بەردەم قوتابخانەکە لەگەڵ ڕانە مەڕو بزنەکان کۆببوونەوە. ماڵەکانیان ڕازاندبووەوەو پەڕۆی ڕەنگاوڕەنگیان کردبووە لەشی بەرانەکان و مووروویان کردبووە ملیانەوە، خواردن دروستکرابوو وەکو جەژنێك خۆیان و گوندەکەیان بۆ ئاهەنگی تێکبەردانی مەڕو بەرانەکان سازکردبوو. لەمڕۆوە تا پێنج مانگی تر چاوەڕێ دەکەن تا بەرەکەتی ئەو زاوزێیە ببینن و بەهار لەگەڵ ژیانەوەی زەویدا بەرخەکانیان بۆ بێنێتە بوون.

هێشتا ئافرەتانێك لە ماڵدا مابوون و بۆ تەماشای دیمەنی بەرانپەڕ نەچووبوون. دەنگی شیوەنی کەژاوە خەمبارەکەیان بیست و چوونە دەرەوە، لەبەردەگاکانیاندا وەستابوون و دەگریان، چاوەڕێیان دەکردن تا دەگەنە لایان بۆ ئەوەی گریانەکە بکەنە شیوەن. شیوەنەکەیان بەدڵ دەکردو نەیانتوانی بەدڵ نەیکەن.

کەژاوەکە گەیشتە شوێنی بۆشاییەکەی نێوان قوتابخانە و ماڵی زۆراب. خەڵك هەموو خەریکی ئاهەنگی بەرانپەڕ بوون و بەپێکەنین و بەکەیفەوە تەماشای تێکبەردانی بەران و مەڕەکانیان دەکرد. ئەوسا جوحا هەر لەو شوێندا وەکو دەستەڕاستی جادووگەرە گەورەکەی گوند چەند ڕێوڕەسمو ئاهەنگێکی بینیبوو، لەو شوێنەدا سەرکەوتنی ئاغاکەی بەسەر مێملەکانیدا

بینیبوو.

کەژاوەکە بەشیوەنەوە گەیشتە ئەو قەرەباڵغییەی لەپڕ لە پێکەنین‌و هاوارو قسە کەوت. هەموو تەماشای ئەو کۆتەڵەیان کرد. یەکەم‌و دوایەمین کۆتەڵ بیریان مابێ ئەوەی بۆ شاوەیس ئاغا کرابوو. کۆتەڵێك بوو سەرەڕای ئەو ڕقەی بەرامبەر ئاغاکەیان هەیانبوو توانیبووی بەدڵ بیانخاتە گریان. قەرەباڵغییەکە ماوەیەك بێدەنگ بوو و ئاهەنگەکەی لەبیر چوو، لەپڕ هەموو گریان. هەموو شیوەنیان کرد، مەڕو بەرانەکانیان جێهێشت‌و شوێنی کەژاوەکە کەوتن.

کەژە وانەیەکی بیرکەوتەوە سیامەندی مامۆستای بە ئەو و بە جوحای وتبووەوە، یەکێك بوو لەو وانانەی لەبارەی خۆشی وەرگرتن لە ژیانەوە بوون. سیامەند وتبووی:

((خۆشی لە ژیان وەربگرەو هەمووان لەگەڵ خۆتدا بەشدار بکە. مەگری بەڵام کە گریای بچۆرە پەنایەك‌و کەس لەگەڵ خۆتدا مەگریێنە)).

ئەو بیرکردنەوەیە تازە لەگۆڕ نرابوو، ژەهری ئەو مارەی جوحای کوشت دوای مەرگی چووە گیانی بیرکردنەوەکەی سیامەندو ئیفلیجی کردو شەوو ڕۆژێکی نەبرد ئەویشی کوشت. دوای مەرگی جوحا ئەو وانەیەو هەموو وانەکانی سیامەندی مامۆستا وەکو کای ناو پەرێز هاتبوونە پێش چاوی کەژەوە، ڕەشەبایەك لە کێوەکە هەڵیکردووەو یاریی بەو کایە دەکات‌و کوێ ئارەزوو دەکات بۆ ئەو لایە دەیبات. کەژە خۆشی ئێستا لەو کایە بێکێشترو بێهێزترە، بەرگەی تەنانەت شەماڵێکیش ناکات ئەگەر ئەو شەماڵە کەمێك ڕووی مۆن کردبێ.

لەگەڵ ئەوەشداو بەدەر لە وانەکەی سیامەند ئافرەتەکە بە ئەرکی خۆی بەرامبەر خەڵك زانی لەوە زیاتر خۆشییەکەیان لێ تێکنەدات. بە شوانەکەی وت بەرەو ماڵ بچنەوە. لەوێش ئافرەتەکە بەدڵ‌و بەزمان سوپاسی کردن‌و داوای لێکردن بگەڕێنەوە ئاهەنگەکەیان.

سیامەند پشتی کردبووە گوندەکەو دەڕۆشت. لەدوورەوە هەردوو دەنگەکەی دەبیست. شیوەنی کەژەو ئەوانەی لەگەڵیدان لەلایەکی ئاوایی، پێکەنین‌و هاواری خەڵکەکەش لەلاکەی تر. پاشان هەردوو دەنگەکە بوونە یەك، دەنگی شیوەن، شیوەن بۆ هاوڕێکەی.. هاوڕێکەی؟ جوحا هاوڕێی بوو بەڵام بێئەوەی بزانێ خۆی‌و ژنەکەی خەڵەتاندبوو:

((ئەی خۆم؟ خۆم نەخەڵەتابووم؟ بەڵێ.. من پێش ئەوان)).

ئەوەی ئێستا دەیبیستێ دوا لاپەڕەی ئەو کتێبەیە کە ماوەیەك بوو سەرەوخوار گرتبووی‌و لنگەوقووچ دەیخوێندەوە، ئەو خوێندنەوەیەی تا ڕادەی بێهۆشی خەڵەتاندبووی:

((ژیان ئەوەیە کە لەپشتمەوە دەنگی دێ. گریان‌و پێکەنین، هەردووکیانن، هەردوو پێکەوە، هەر یەکێکیان لەلایەك، دوایی کە مرۆڤ تێر پێکەنی نۆرەی گریان دێ.. منی خەڵەتاو تەنها پێکەنینەکەم دەبینی‌و دەبیست.. منی خەڵەتاو)).

بڕیاری دا پێش ئەوەی بگاتە تەپۆڵکەکە هەرچییەك لەژیانیدا ڕوویداوە بهێنێتە پێش چاوییەوە تا بزانێ ئەو درزە کامەیە ئەو بایەی لێوەی هات کە ژیانی تێکدا. بیرکردنەوەکە قورس بوو" ژیانی منداڵی کە بیرینەماوە، ژیانی شوانی کە بۆتە ڕابوردوویەکی دوور، دوو سەفەرەکەی، خەونەکانی‌و ئەو فەلسەفەیەی پاش هەرەسی ئەو خەونانە باوەشی بۆ گرتەوە، هەرەسی هەموو شتێك.. هەموو شتێك بە یەك جار.

شتێك ون ببوو نەیزانی چییە، شتێکە هەست دەکات هێندە گرنگە دەتوانێ هیوایەکی پێ ببەستێ. تەماشای تەپۆڵکەکەی کرد کە بەرەوڕووی دەچوو یان ئەو بەرەوڕووی دەهات. شتەکەی بیرکەوتەوەو بۆی دەرکەوت بەهەڵەدا چووەو ئەو شتە گرنگە نییە کە دڵی پێی وتبوو. شارەکۆن بوو کە بیریکەوتەوە، شارەکۆن کە ئیلهامبەخشی بوو. ویستی ئاوڕی بۆ بداتەوە تا بزانێ چی پێ دەڵێ بەڵام هەموو سەری پڕ گومان بوو لەو ئیلهامبەخشە کۆنە. دوا دیمەنی سەربازە

بەهێزەکە کە لەو ماوەیەدا بینیبووی بۆ چەند ئێسکێك کورت ببووەوە. لاشەیەك بەسەر زەویدا کەوتووە نیوەکەی ئێسکەو نیوەکەی تری خۆڵ. ئەوە ڕاستییەکەیە ئیتر ئەو ئاوڕە چ شتێکی بۆ زیاد دەکات؟ لەگەڵ ئەوەشدا وەستاو ئاوڕی بۆ دایەوە. هەرواش دەرچوو" وەکو جارەکەی تر لەگەڵ یەك گۆڕانکاری، گۆڕانێکی خراپ.. خراپ یان باش؟ نازانێ.

سەربازەکەی بینی وەکو جارەکەی تر لەسەر زەوی کەوتووە، ئەمجارە هەمووی بۆتە خۆڵ. وەکو کەسێکیش لەسەرەمەرگدایە و هێشتا ئازاری گیانکێشانێتی ئازار لوولی داوە.

گەیشتە تەپۆڵکەکەو بەسەریدا سەرکەوت. لەسەر ئەژنۆ بەرامبەر چوار گۆڕە غەریبەکە چۆکی دادا. لە هاوڕێکەی پرسی کە لەبەردەمیدا ڕاکشاوە:

((**بۆچی دەمرین؟**)).

لەژێر گڵەوە وەڵامەکە پێی وت پرسیار لەو سێ کەسە بکە کە پێش خۆم مردوون، ئەوان کۆنترن و باشتر دەزانن. پرسیاری کردەوە:

((**ئێوەی سێ کەسی غەریب کە کەس ناویشتان نازانێ، پێم بڵێن بۆچی دەمرین؟**)).

وەك بڵێی وەڵام بدەنەوەو بڵێن:

((**هەریەك لەمردنی خۆی بەرپرسە، هەر یەك دەبێ پرسیاری خۆی لەخۆی بکات و وەڵامی بداتەوە**)).

زانی گڵ ناتوانێ وەڵامی بداتەوە، هەر گڵ و بەردو چیاو چەم بوون خەڵەتاندبوویان و بەدەمییەوە پێدەکەنین تا ئەو ڕۆژەی شتێك جوحای بۆ ناو دەوەنەکە بانگ کرد، بۆ وەڵامی پرسیارێك بانگی کرد کە سیامەند نەیدەزانی جوحا لەو کاتەدا لە خۆی کردبوو یان نەیکردبوو. سیامەند زانی بە شەوقو کەیفو پیکەنینەوە بەسەر زەویدا دەڕۆشت بێئەوەی بزانێ بەسەر وێرانەدا دەڕوات، دەڕۆشت و نەیدەزانی بەسەر گۆڕستاندا دەسووڕێتەوە. ئێستا هەموو شتێك ڕووی ڕاستەقینەی خۆی ئاشکرا کردووە. زۆر کەم بوو.. زۆر کەم وا ژیاو وا پێکەنی.. هەر زوو هەموو شتێك ڕووی مۆنی خۆی دەرخست. ڕوویەکی مۆن و بۆرو تۆزاوی. ئێستا نابێ لەوە زیاتر بمێنێتەوە، نابێ چیتر لەناو تۆزدا بژی، نابێ خۆی بە گڵەوە ببەستێتەوە.

ماوەیەك بەسەر ئەژنۆدا چۆکی دادا، ئینجا سەری هەڵبڕی و تەماشای دەوروبەری کرد. گیاکان زەردببوون و لە ناوقەددا شکابوون، نیوەی قەد ڕووە و ئاسمان و نیوەکەی تر لووتی بەزەوییەوە ناوە. گیا و درك بۆرو زەردو تێکشکاو، ماوەیەکی تر بای پایز هەمووی دەکاتە کا، بارانیش دوایی دەبارێ و تێکەڵ بە کا دەبێ. کاو خۆڵ دەبن بە یەك و چاوەڕێی بەهارێکی تر دەبن تا جارێکی تر بێداربینەوەو بۆ جارێکی ترو تا پایزێکی تر مرۆڤو ئاژەڵ بخەڵەتێنن.

خۆڵ و گیای تێکشکاو پێیان وت تەماشای گڵکۆی هاوڕێکەت بکەرەوە، لێیان پرسی ڕۆژی ناشتنیت ماوە؟ بیرت ماوە ئەو ڕۆژە جوحا لەناو کفنە سپییەکەیدا بوو، تەرمێك شێوەکەی لەناو قوماشێکی سپیدا دیار بوو، قوماشێکی سپی بە ڕەنگی بێخەوشیی مێشك لە زانینی واتای مردن و ژیان، سپی بە ڕەنگی بێخەوشیی دڵ لە خەڵەتان بە دیمەنە کاتییەکانی ژیان. بیرت دێ ئەو تەرمە خرایە ناو چاڵێکی تەسك، چاڵێك لە خۆڵ، ڕاخەرێك لە خۆڵ، چواردەوری دیواری خۆڵ. کەمێکی تر هاوڕێکەت بەتەنیا جێدەهێڵی و ئەویش دەبێتە خۆڵ. سیامەند نووزەیەکی کردو بە دڵ وتی بیرم ماوە. بیرمە خەریك بوو هاوار بکەم فریای هاوڕێکەم بکەون چواردەوری هەر خۆڵە، ماوەیەکی تریش خۆشی دەبێتە خۆڵ، خەریك بوو هاوار بکەم منم ئەو کەسەی خۆڵ خەڵەتاندبووی، خەونم دەبینی و حەزم دەکرد بەڵام نەمدەزانی کۆتاییەکە هەر خۆڵە. سیامەند گریا و بیریکەوتەوە چۆن ئەو کاتە ویستی هاوار بکات بەڵام نەیتوانی و لەجیاتی هاوار بەتاسەوە پرسی: ((**بۆچی؟**))، ترساو ئاگای لەوانە نەما کە خەریکن هاوڕێکەی دەنێژن، ترساو هەڵساو پشتی تێکردن و بەگریان و بەڕاکردنەوە لە تەپۆڵکەکە چووە

خوارەوە، ئینجا دڵی قورگی بەرداو توانی هاوار بکات، بەرز هاواری کرد: ((**بۆ .. بۆ؟ بۆ دەمرین؟ بۆچی دەبینە خۆڵ**؟)).

توندتر ڕایکردو بەرزتر هاواری کرد: ((**نامەوێ بمرم. نامەوێ بخرێمە ناو چاڵێکی تەسک. نامەوێ ببمە خۆڵ**)). گەیشتە بنی تەپۆڵکەکە. بەسەر ئەژنۆدا چۆکی دادا، ئینجا بەسەر خۆڵەکەدا خۆی بەدەما خست، گریایەوەو بە خۆڵەکەی ژێری وت: ((**بۆچی ؟ بۆچی دەبم بە خۆڵ؟ بۆچی دەبم بە تۆ**؟)).

جوحا نێژراو هەموو چوونە خوارەوە. ویستیان هەڵیسێننە سەر پێ‌و وەك چۆن مەرگ شتێکی ئاسایی بێ سەرزەنشتی بکەن. کەژە نەیهێشتو پێی وتن ئەوەی سیامەندی خستۆتە گریان ئەوە نییە کە ئێمە بۆی دەگرین، سیامەند ئەودیوی خەفەتی ئێمە دەبینێ، خەفەتێك دەبینێ گریانی هەموو ژیان نایکوژێنێتەوە، فرمێسکی هەموو مرۆڤەکان ناتوانێ ئاگرەکەی دامرکێنێتەوە.

سیامەند ئەو ڕۆژە تەنیا مایەوە و نەیزانی چەند وا ماوەتەوە، لەکۆتاییشدا دانیشت و ڕوانییە دەوروبەری تا بزانێ لەکوێدایە . یەکەم شت چاوی پێی کەوت ئەو کەندرە بوو کە ڕۆژێکیان کووپەڵەکەی تێدا دۆزییەوە، ئەو لەوحە خۆڵانەی تێدا دۆزییەوە. ئەو کاتە ویستی هەموو شتەکان پێکەوە گرێ بدات تا وەڵامی ئەو پرسیارە نوێیانە بدۆزێتەوە: ((**بۆچی دەمرین؟ بۆچی دەبینە خۆڵ**؟))، بەڵام چۆن لەو شوێنەدا و بەو دڵە پڕلە کەفوکوڵەو بەو مێشکە شێواوە نیوە وەڵامێکیشی دەستدەکەوێ؟ هەر ئەو ساتە بڕیاری دا بڕوات. سەفەرێکی تر بکات و لەو دەوروبەرە دووربکەوێتەوە .

سەفەر کۆتایین وشە بوو لەو یادانەی سیامەند لەبەردەمی گڵکۆی جوحا لە ناو سەریدا دەنگ بداتەوە. ئەوە... ئەوە.. ئەو چارەسەرێتی، هەروەك چۆن ڕۆژێك کووپەڵەکەی دۆزییەوەو زانی دەبێ سەفەر بکات.

سیامەند هەڵساو بڕیاری دا تا گوندەکەو تەپۆڵکەکە لەبەرچاویدا ون نە بن بیر لەو یادانە نەکاتەوە. بۆ دواجار تەماشای گۆڕی هاوڕێکەی کرد، تەماشای گۆڕی سێ کەسە غەریبەکەی کرد. ڕوانییە دوو گۆڕە ساختەکەی سەگەکەو گوێدرێژەکە، جوحا خەڵەتاندبووی‌و وتبووی سەرمبڕیون. ئەوانە گۆڕی ساختەن بەڵام گۆڕی هاوڕێکەی ڕاستییە، ڕاستی ئەوە. خواحافیزیی لەو ڕاستییە کردو پشتی تێکرد.

لەلاکەی تری تەپۆڵکەکە چووە خوارەوە . نەیویست گوندەکە ببینێ. ئەمجارە پێویست ناکات بەدزییەوە سەفەر بکات و ڕێگە دوورودرێژەکە بگرێتەبەر. بەرەو چیاکە ڕۆشت‌و بەسەریدا سەرکەوت، گەیشتە بەرزترین شوێنی ئەو ڕێگەیەی بەسەر کێوەکە هەڵدەگەڕا. نەیویست ئاوڕبداتەوە، بەڵام جارێکی تر نەیتوانی ئاوڕ نەداتەوە. تەماشای گوندەکەی کردەوە، پەڵە ڕەشەکەیە لەسەر خاکە سوورباوەکە، لەو بەرزاییەوە بچووك دیارە .

دەنگەکان کز دەگەیشتنە لای، دیمەنەکەشی دەبینی، هێشتا ئاهەنگی بەرانپەڕە. بەران‌و مەڕەکان زاوزێ دەکەن تا وەچەیەکی نوێ بۆ سەربڕین بخەنەوە. مرۆڤ ملیان دەگرێ‌و بۆ سەربڕین دەیانبات.. مرۆڤ ئاژەڵ سەردەبڕێ تا ئەو ڕۆژەی مەرگ ملی ئەو مرۆڤە دەگرێ‌و نۆرەی ئەو دەبێ سەری ببڕدرێ.. مەرگ سەری دەبڕێ‌و دەیکاتە خۆڵ.. دەیکاتەوە بە خۆڵ.. ئەی مرۆڤ لەو خۆڵەوە نەهاتووە ؟ با مل نەدا، هەر دەبێ بۆ ئەو خۆڵە بگەڕێتەوە : ((**با هەزار هاواریش بکات.. خۆڵ کۆتایی هەموو شتێکە**)).

تەماشای خانووەکەی کرد. لەپاش خۆی دوو مرۆڤی جێهێشتووە، گەورەیەك‌و بچووکێك، دوو مرۆڤ ڕەنگە کەم لەخۆیان بپرسن ژیان و مردن چین. سەگ و گوێدرێژێکیشی جێهێشتووە کە ڕەنگە قەت ئەو پرسیارە نەکەن. . خەڵکێکی زۆرتریش بیر لە شتی بچووك دەکەنەوە، شتی لەوەش بچووکتر دەڵێن‌و دووبارەی دەکەنەوە: سیامەند جوحای بەکوشت دا تاکو ژنەکەی بهێنێ.. قسەیەك بە ئەندازەی هەموو بەتاڵییەك بەتاڵ و بێ بەهایە . ئەوان ئەوە دەڵێن بەڵام نازانن بۆچی ئەو سیامەندە ڕۆشتووە، لەگەڵ ئەوەشدا هەر دەیلێنەوە. پێویست بە زۆراب ناکات ئەو قسەیە بڵاوبکاتەوە تا ئەوان زیاتر بڵاوییکەنەوە،

ڕەنگە زۆراب کە ماوەیەك بوو ململانەی ئاغایەتیی لەگەڵدا کردبوو ئەو قسەیەی کردبێ، بەلام زۆراب هەبێ و نەبێ قسەکە هەر دەوتری. بەتالی واتە هیچ، واتە نەبوو، بەلام هێندەی هەموو هەبوویەك بەهێزە، هێندەش بەهێزە ڕەگی لە دلی مرۆڤدا داکوتیوە. ئێستاش لەدەست ئەو بەتاڵییە هەڵهاتووە.

سیامەند، بێئەوەی کەس هەستی پێبکات، پشتی کردۆتە جیهانێك پڕ لە بێئاگایی، بێئاگاییو غەفلەتێك تا مرۆڤ بڕواتو شوێن ببینێ هەر دەیانبینێو دەیانبینێ. پشتی کردۆتە ئەوانەی پرسیار ناکەن، ئەوانەی بەپێویستی نازانن پرسیار لەبارەی ژیانو مەرگەوە بکەن.. بەلام تۆ بلێی وا بێ؟ ((**یان ڕەنگە بەهەڵەدا چووبمو کەسانێکی زۆر لەو جیهانەی جێمهێشتووە ئەو پرسیارانە بکەن؟**)).

ڕەنگە ئەو پرسیارانە بکەن، یان تەنها لە ناو دلدا دەپرسنو کە دەپرسن بۆ وەلام ناگەڕێن، یان لەوانەیە بەدوای وەلامدا بگەڕێن، یان وەلامەکەشیان دەستکەوتبێ، یانو یان.. نازانێ.. ڕەنگە قەت نەزانێ.

گەیشتە ئەو خالەی سەر بەرزاییەکە کە دەیزانی هەنگاوێك لەودیوەوە گوندەکەی لێوە دیار نامێنێ. وتی با بۆ دوایەمین جار بێ، وتی ئەمجارە بەڕاستمە بۆ دوایەمین جار ئاوڕی بۆ دەدەمەوە چونکە بەناچاری دوایەمین جارە. گوند وەکو خۆی ماوە، ڕەنگە هەزار سالی تر زەوی پڕ لە خۆلو ئێسکی وەچەکان بێو شوێنی گوندەکە وەکو خۆی بمێنێتەوە. تەماشای شارەکۆنی کرد. سەربازەکەی بینییەوە. ئەمجارە خۆل نییە، ئێسکیش نییە، ئەمجارە مرۆڤێکە، مرۆڤێکە وەکو جارەکانی تر، سەربازەکەیە بە پۆشاکی جارانییەوە، بە چەکەکانییەوە، وەکو جاران بەپێوە وەستاوە، بەلام ئەمجارە نووکی ڕمەکەی لەزەوی نەچەقاندووە، کلکی ڕمەکەی لە زەوی توند کردووەو نووکەکەی ڕووکردۆتە ئاسمان. سیامەند تەماشای ئاسمانی کرد تا ببینێ ئەو نووکە ڕووی لەکوێیەو دەگاتە کوێ. هەر ئەو چرکەیە بوو ئینجا پشتی کردە هەموو شتێکو ڕۆشت.

*　*　*　*　*

سەفەری ئەمجارەی سیامەند بۆ شوێنێکی دیاریکراو نەبوو. ئەوەی بەدوایدا دەگەڕا لەهەموو شوێنێکدا هەبوو، پرسیارەکە بۆی هەبوو لە گوندێکدا وەلام بدرێتەوە، بۆی هەبوو لە شارێکدا بدۆزرێتەوە، ڕەنگە لە نزیکترین گوند. بەلام هەبوونی وەلامەکە مەرجی هەبوو، ئەو مەرجەی لە گوندەکەی خۆیدا نەیدەبینی. دەبێ دوور بێ لەهەموو پەیوەندییەك لەگەل ئەو مرۆڤانەی دەیانناسێ. ئەو وا مەرجەکەی دەبینی، دەشیوت ڕەنگە هەلە بم، بەلام هەر بڕیاری دابوو لەو پەیوەندییانە دووربکەوێتەوە. سیامەند ویستی دوور بکەوێتەوە.. زۆر دوور بکەوێتەوە تا هیچ شوێنێك نەبینێ یادێکی جارانی بۆ دووبارە بکاتەوە، یادێك بۆ زەوی ڕایبکێشێ، ئەو زەوییەی کە سیامەند لەوە دەترسا ڕۆژێك خۆی بێجووڵە و بێهەناسە لەسەری تەخت بکەوێ بێئەوەی بزانێ بۆچی؟ ئێستا زەوی نابینێ بۆی پێکەنێ، زەوی وەکو بەندیخانەیەك دەبینێ، ئێستا چیا نابینێ بەهێزو بەدەسەلاتو جێگیر بێ، چیا ئێستا سەری کز کردووەو دەترسێ ڕۆژێك، دوور بێ یان نزیك، وەکو مرۆڤەکان تەختی زەوی بێ. خوڕەی ئاوی چەم ئێستا لای ئەو ئاوازی خۆشی نییە، خوڕەی ئاو بۆتە گریان، گریانی مالئاوایی لەزەویو ونبوون لە ناو دەریا. سیامەند چیتر ئەو لاوە مەستە نییە کە ئەو هەموو نالەو گریانە نەبیستێ.. گوێی لەو پرسیارانەی نەبێ کە بەدوای وەلامێکدا وێلن.

سیامەند ڕۆشتو ڕۆشت، هیچ پارەیەکی لەگەل خۆشیدا نەبرد، هەرچییەکی هەبوو بۆ کەژەو منداڵەکەی جێهێشت. سیامەند چیتر پێویستی بە هیچ نییە. لاوەکە بووە قەلەندەرێك ڕۆژی لەتەنانێکی وشکی بەسە، شوێنی نوستنیش دوا شت بوو پێویست بێ، ژیان هێندە کورت بووە گەڕان بەدوای نانو جێگە کورتتری دەکات. ئێستا هەموو شتێك بچووکتر بۆتەوە، هەموو شتێك کورتتر بۆتەوە، هاوارێك لە ناخیدا هانی دەدا:

((سیامەند پەلە بکە.. سیامەند پەلە بکە.. سیامەند کات نەماوە)).

جارێکی تر هاواری دەکرد:

((پشت بکەرە هەموو شتە بچووکەکان و بۆ گەورەتر بگەڕێ)).

ئەویش بڕیاری دابوو مانایەك لە هەموو ماناکان گەورەتر بدۆزێتەوە. چیتر ناگەڕێتەوە بۆ ئەو دوو قەفەسەی خۆی تێیاندا بەند کردبوو، ئەوسا کە خەونی بە گەنجینەکانی شارەکۆن دەکرد، ئەوسا کە بووە جادووگەرو توانای بەسەر زۆر شتدا شکاو بووە ئاغای گوند، ئەو ئەوسایە کردبوویە بەندکراوی ئەو گوندە. دڵی بە ئاغاییی گوندو هەیبەتی لەناوچەکە خۆش بوو تا ئەو ڕۆژەی بۆی دەرکەوت کە بێئەوەی بزانێ لەبەر پاراستنی ئەو هەیبەتە ناچار بووە بخزێتە ماڵەکەی خۆی و لەهەموو شتێکی جوان دوورکەوێتەوە. ئەو هەیبەتە لە سروشتو جوانییەکەی و خۆشییەکەی دووری خستبوو.

دوایی ئەو کۆتەی شکاندو خۆی ئازاد کردو چووەوە ناو باوەشی سروشت، سروشتێکی فراوان و جوانییەکی هەمەجۆر، بەڵام مەرگی هاوڕێکەی دەریخست ئەو فراوانییە جۆرێکی ترە لە کۆت و زنجیر، جۆرێکی ترە لە بەرتەسکی، قەفەسێکی ترە بەشێوەیەکی تر، ئێستاش بەدوای فراوان، فراوان بەواتا تەواوەکەی دەگەڕێ، چیتر نایەوێ کۆت و زنجیر ببینێ. دەسەڵاتو ئاغایەتی با بڕۆن، دەشتو چیاو چەم با بڕۆن، گوند با بۆ خەڵکی گوند بێ، دەشتو چیاو چەم با بۆ ڕێبواران بن.. ئەو گەورەتر.. فراوانتری دەوێ، بڕیاری داوە بڕواتو نەوەستێ، بیربکاتەوەو بێئاگا نەمێنێتەوە، پرسیار بکاتو چاوەڕێی وەڵام بکات هەتا ئەگەر ژیانیش لەو پێناوەدا سەرف بکات.. ئەو ژیانە کورتە.. ئەو ژیانەی ئەگەر وەڵامەکانی تێدا نەدۆزێتەوە بێماناو بێتام دەبێ، دۆزەخی پێشوەخت دەبێ.

سیامەند ڕۆشتو گەڕا، بینی و بیستی، پرسیاری کردو گوێی گرت، بیریکردەوەو ڕاما، ئینجا گەیشتو هێمنی بۆ دڵی گەڕایەوە. دیسانەوە گەڕاو بیستیو بینیو پرسیاری کردو بیریکردەوە تا دڵنیابوو.. لەپاش هەموو ئەوانەش زانی کاتێتی بگەڕێتەوە گوند.

22

مرۆڤو ئاسمان

بۆ جاری سێیەم سیامەند گەشتەکەی کردو بۆ جاری سێیەم گەڕایەوە. ئەو ڕێگەیەی دەیگەیاندە شامار وەکو خۆی ماوە، ڕێگە بەرزەکەی سەر شاخەکە.

گەیشتە ئەو هەنگاوەی لەودیوییەوە گوند لەخوارەوە دەردەکەوێ. ئەمجارە دڵنیایە هیچ نەگۆڕاوە، دڵنیایە ئەو خەڵکە چۆن ژیابوون ئێستا هەر بەو جۆرە دەژین.

چووە خوارەوەو دەیتوانی یەکسەر بۆ ئاوایی بچێ، بەڵام حەزی کرد پێشتر بچێتەوە ئەو شوێنەی ڕێڕەوی ژیانی گۆڕی.. تەپۆڵکەکە. بیری تەپۆڵکەکەی دەکرد، بیری ئەو چەمەی دەکرد کە ڕۆژێك هێندەی نەمابوو لەگەڵیدا بیبات، ئێستاش بەچاوێکی ترەوە تەماشایان دەکات، چاوێکی جیاواز لەهەموو ڕۆژێکی تری ژیان، ئێستا لەلای ئەو شتێکی ترن.. بەڵام هێشتا بیریدەکردن و دڵی بە بینینەوەیان خۆش بوو.

سیامەند بەسەر تەپۆڵکەکەدا سەرکەوت، بۆ بینینی گۆڕی جوحای هاوڕێی سەرکەوت. گۆڕەکە لەشوێنی خۆیدایە، ماوەو لانەچووە، سێ گۆڕی سێ کەسە غەریبەکە ماون، دوو گۆڕە ساختەکەی سەگەکەو گوێدرێژەکەش ماون. لەسەر ئەژنۆ چۆکی داداو حەزی کرد ئەوە خەون بووبێ، حەزی کرد چاو بنووقێنێ و بیکاتەوەو ببینێ جوحا لەبەردەمێتی پێدەکەنێ و دەڵێ ئەو گۆڕە خۆڵی گردەکەیە بەرزی کردۆتەوە هەر وەکو گۆڕی سەگەکەو گوێدرێژەکە کە سیامەند وایزانبوو جوحا بەڕاستی سەری بڕیبوون و ناشتبوونی، حەزی کرد نقورچێك لەخۆی بگرێ تا خەبەری بێتەوەو ببینێ هەرچییەك ڕوویداوبوو خەوێکی دوورودرێژ بوو، بەڵام سیامەند دەیزانی ئەو هیوایەی ئێستا دەیخوازێ خۆی خەونە، خەونێك قەت نابێتە ڕاست:

((**ناخۆشترین خەون ئەوەیە کە هیوایەکی خۆتی تێدا دەبینی. جارێ خەبەرت نەبۆتەوەو هەر لە خەوەکەدا دەڵێی کارەساتەکە ڕاست نییە بەڵکو خەونە، بەڵام کاتێك خەبەرت دەبێتەوە دەزانی کارەساتەکە ڕاستەو هیواکە خەون بووە، تامێکی تاڵ لەناو دەمتدا دەمێنێ و هیوای ئەوە دەخوازی جارێکی تر ئەو خەونە نەبینیتەوە**)).

سیامەند ویستی بڵێ: ((**هەڵسە جوحا! هەڵسەو ببینە ئەمجارە چیم لەگەڵ خۆمدا هێناوە**))، بەڵام زمانی ناو دەم نەیتوانی بەقسەی هاواری ناو مێشکو دڵی بکات. دڵ توند گوشراو زمانی لە گۆ خستبوو. ویستی بڵێ: ((**جوحای خۆشەویست ئەوەی ئەمجارە هێناومە حەزی لێدەکەی، دڵنیام حەزی لێدەکەی**))، دڵ هێرشە خەمناکەکەی توندتر کرد.

هەموو دڵی خەفەت بوو، هەموو دڵی هەستکردن بوو بە تاوانباری:

((**جوحا! شوان بووم هەستم پێ نەدەکردی، جادووگەرو ئاغا بووم سووکایەتیم پێ دەکردی، کاتێکیش خۆشەویستیی سروشتم هێناو هەستم بە لێدانی دڵی گەورەت کرد نەمزانی تۆم دەخەڵەتاند. من تۆم دەخەڵەتاند، خۆشم خەڵەتابووم**)).

ماوەیەك لەسەر گۆڕی هاوڕێکەی مایەوە، دەبێ بشڕوات، زۆری لەخۆی کرد بڕوات. دەمی بە چەند وشەیەك جووڵاند، هەڵساو لە تەپۆڵکەکە چووە خوارەوە. ویستی بەئاوی چەمەکە پاکیی لەشیو دەروونی نوێ بکاتەوە، دەستو دەموچاو و قاچی شت و ئەو ڕۆژەی بیرکەوتەوە کە لە باشووری گوندەکە ئاوی چەمەکەی دەکرد بەسەر پشتی سەگەکەی و پێی دەوت هەر میللەتێك بەشێوەیەك لەگەڵ ئاودا مامەڵە دەکات، ئەوەی ئەو ڕۆژە کردبووی بەتاڵی بوو و ئێستا هەست دەکات لەگەڵ

ڕووناکیدا مامەڵە دەکات.

سیامەند ڕۆژی لافاوەکەی لەبیر نەچووبوو. کەمێك بەدەم تەماشاکردنی تەپۆڵکەکە لەگەڵ وێنەکانی ڕابوردوودا ڕۆشت. تازە ئەوە بۆتە ڕابوردوو. نەوەکو ڕۆژێکیش وا بیربکاتەوە ئەوە خەون بووە چووە بنی گردەکە تا ئەو ئاودڕە ببینێ کە لافاو دروستی کردبوو. بینی شوێنەکەی کوێر بۆتەوەو شوێنەوارێکی زۆر بچووکی ماوە، لای سەیر بوو چۆن ئەو کونەی کە باران کەم دەیگرێتەوە، باو هەوایش لێوەی دوورن، وا زوو کوێر بۆتەوە. دەبوایە چەندین ساڵی تر بمایە. دیارە ئیشی مرۆڤ نییە، دیارە ئیشی ئەو چەمەیە. چەمەکە جارێك ئەو برینەی کردە جەستەی گردەکە تا نهێنییەکی ئاشکرا بکات. نهێنییەکە ئاشکرا بوو و چەمەکە ئیشی خۆی کرد، دواییش هەر خۆی شوێنەکەی شاردەوە.

لە ئاوایی نزیك کەوتو دیمەنێکی بەهارانەی ئەو ئاواییەی بینییەوە. وەکو جارەکەی تر بەهارە. بەهار ئەمجارە دیمەنێکی جیاوازی هەیە. بەهار لای ئەو ئێستا خۆشییەكو جوانییەك نییە بۆ ئەم ئێستایەی کە هێندە کورتە لەبەینی پەنجەکانەوە دزە دەکاتو هاوارە خەمناکەکان نایگەڕێننەوە، بەهار لای ئەو ئێستا مژدەیەکە بۆ سەوزاییەك و فێنکییەکی هەمیشەیی، بەهارێکە لە ڕۆژێکدا دێ هەموو بەهارەکانو هاوینەکانو هەموو وەرزەکان باریان کردووەو تەنها یەك وەرز دەمێنێ، بەهارێك دەمێنێتەوە سەرماو تینی خۆری نییە، گوڵستانێکی پاراوە وشکبوونەوەی نییە.

جارێ ماوەیەتی بگاتە ئاوایی، ئەوەتاش شارەکۆن دیارە. چاوی بۆ سەربازەکە گێڕاو نەیبینییەوە. هەستی کرد ئەو ڕۆژەی دواسەفەری کردو بینی نووکی ڕمەکەی ڕووکردۆتە ئاسمان دوادیمەنی بووە، سەربازەکە پەیامەکەی گەیاندو پێویست بە بینینەوەی ناکات.

یەکەم شوێنی ئاوایی ڕووی تێکرد ئەو خانووە بچووکە بوو کە ساڵانێکی دووردرێژ بوو، بەر لەوەی سەفەری یەکەمی بکات، ڕووخابوو و کەس تازەی نەکردبووەوە. گەیشتە شوێنەکەی و بینی هەر ڕووخاوە، لەسەر وێرانەکەیدا وەستاو ڕوویکردە باشووری ڕۆژئاوا، کرنووشی بردو هەڵسایەوەو کرنووشی بردەوەو هەڵسایەوە، بەر لەوەی کەسیش هەستی پێبکات ڕۆشتو چووە خانووەکەی خۆیو لەدەرگاکەی دا.

یەکتربینینەوەی سیامەندو کەژە زامەکەی کولانەوە، کەژە جوحای بیرکەوتەوەو سیامەند چاوی بۆ سیامەندی بچووکی گێڕا. سیامەند چووە حەوشەکەو قبوولی نەکرد بچێتە ژوورەکەی جاران. سیامەندی گەورە سیامەندی بچووکی بینیو چوو بۆ لای. تەنها کەمێك لەجاران گەورەتر بووە وەك چۆن دووری لە باوکەکەی گەشەکردنی وەستاندبێ.

کەژە ویستی شانازی بەوە بکات چۆن بۆ جوحا بەوەفا بووە، پێی وت لەماوەی چەند مانگێکی ڕابردوودا چەند کەسێك هاتبوونە داخوازیی، بەڵام تا مردن کەسی تری ناوێ جگە لە جوحا. کەژە سەری داخستو بەشەرمێك لە قووڵترین شوێنی دڵییەوە پێی وت کە شوونەکردنەوەی هەروەها لەبەر وەفا بووە بۆ ئەو، بۆ سیامەند، چونکە گومانی هەبوو ئەو پیاوانە تەماعیان لە خانووە خۆشو گەورەکەیو لە ڕانەمەڕەکەی بووە.

سیامەند ئافرەتەکەی سەرسام کرد کاتێك وەڵامی دایەوە کە وەفا بۆ مێردەکەی ئەوەیە بەتەنیا نەمێنێتەوە، کەژە زیاتر شەرمی کردو وایزانی سیامەند مەبەستی لەخۆیەتیو چاوی لەسەرێتی، بەڵام سیامەند لەشوێنێکی ترەوە قسەی دەکرد، لەشوێنێکەوە خۆی تێیدا بەتەنها دەبینی. سیامەند بڕیاری دابوو پەیوەندییە دونیاییەکانی لەگەڵ مرۆڤەکاندا لاواز بکات، پەیوەندییەکانی خۆی لەشوێنێکی تردا دەبینییەوە. سیامەند نەیزانی ئافرەتەکە وا تێگەیشتووە:

((**مانەوەی ئافرەت بەتەنیا هەڵەیە، بریا یەکێك لەو کەسانەت قبووڵ بکردایە، یەکێکی باشو گونجاو**)).

((**چۆن بزانم پیاوێکی باشە؟**))، پرسیارێکی شەرمنانەی کەژە بوو پاش چاوهەڵبڕینێك.

((**جوحات دەناسیو دەتزانی چۆن پیاوێك بوو، ئاواش خەڵك دەناسی**))، وەڵامی سیامەند بوو پاش

سەربەرزکردنەوەیەك بۆ ئاسمان.

ئەوە لای کەژە خواحافیزیکردن بوو:

((**من شوێنێك بۆ خۆم دەدۆزمەوە. ئەم خانووە هی تۆیە، مەڕەکانیش هی تۆن**)).

سیامەند سەری باداو لە جیهانەکەی خۆیەوە هاتەوە سەر زەوی:

((**من خاوەنی هیچ نیم، من لەتەنانێك دەمگەیەنێتە ئێوارە، لەتەکەی تریش دەمگەیەنێتە دوا جێگە**)).

ئافرەتەکە سوور بوو خانووەکەو ڕانە مەڕەکەی بداتەوە، لەکۆتایشدا ڕێککەوتن سیامەند خانووەکە بکاتە دوو بەش و خۆی بچێتە بەشێکی، ڕانەمەڕەکەش لای شوانەکە بمێنێتەوەو چییان دەستکەوێ لەگەڵ کەژەدا بەشی بکەن. سیامەند دوایی ئەوەی جێبەجێ نەکردو بەشی زیاتری بۆ کەژەو منداڵەکەی دەنارد.

شەو لەماڵی دراوسێیەکدا مایەوەو بۆ ڕۆژانی دواتر دیواری نێوان دوو بەشەکەی دروست کرد" حەوشەکەی کردە دوو نیو، هەیوانەکەش هەروا، دەرگای ئەو ژوورەشی هەڵچنی کە دەچووە سەر بەشە هەیوانی خۆی و کونێکی کردە ژوورەکە لەلا دوورەکەی‌و کردیە شوێنی دەرگاو ئەو ژوورەی خستە سەر بەشی کەژە. بەمجۆرەش تەنها نیو هەیوان‌و نیو حەوشەی بۆ مانەوە.

ئافرەتەکە لای سەیر بوو سیامەند ئەوەندە کەم بۆ خۆی دەهێڵێتەوە، بەڵام سیامەند پێی وت ئەگەر بکرایە تەنها نیوەی هەیوانەکەی هەڵدەگرتەوەو هەموو حەوشەکەی بۆ ئەو جێدەهێشت، کەژە تێبینیی ئەوەشی کرد دەرگای بۆ بەشەکەی خۆی دانەنا. دەرگا بۆ سیامەند شتێکی زیادە بوو، ئەو هیچی نەبوو لە گورگ‌و ڕێوی بیپارێزێ، ئەگەر مرۆڤەکانی ئاواییش وەکو خۆیان مابن ترسی لەوانیش نییە.

یەکەم ڕۆژی سیامەند لەگوند دەیزانی پێویستە پرسیاری سەگەکەو گوێدرێژەکەی بکات، بەڵام دوو ئاژەڵەکەی نەبینی‌و حەزی نەکرد ڕۆژی یەکەم بەخەفەتەوە دەست پێبکات. کەژە خۆی کاتێك نیوەی کاری جیاکردنەوەی خانووەکە تەواو ببوو پێی وت:

((**هیچ ئیشێکم بە کەرەکە نەدەکرد، هەستم دەکرد پێویستە تا دواڕۆژی لەبەر خاتری تۆ نازی هەڵبگرم، وەکو منداڵێك خزمەتم دەکرد تا ئەو کاتەی مرد. سەگەکەش مرد. ئاشکرا بوو دووری لە تۆ خەفەتی دابوویە، مردنی کەرەکە بێ هاوڕێ هێشتییەوە. من پارەم بە گەنجانی دێیەکە دا تا کەرەکە لەسەر گردەکە بنێژن، دوایی هەر بە پارە گەنجێك سەگەکەی لە تەنیشت ئەودا ناشت**)).

بەڵام سیامەند هەر گۆڕە کۆنەکانی لەسەر گردەکە بینیبوو، لێی پرسی:

((**گردی کافران دەڵێی؟**)).

کەژە:

((**بەڵێ، لەهەمان شوێنی دوو گۆڕە ساختەکە کە جوحا** *(دڵی پڕ بوو بەڵام ددانی بەخۆیدا گرت‌و نەگریا)* **هەڵیکەندبوون**)).

مردنی دوو ئاژەڵەکە خەفەتی هەبوو، بەڵام ئەو ئێستا دەتوانێ بەرگەی خەفەتی کۆچی خۆشەویستان بگرێ:

((**من شوێنەکەی تەنیشت جوحام بۆ خۆم داناوە. من خۆم بۆ کۆچ داناوە.. کەژە! دەبێ هەموومان کۆچ بکەین**)).

باسی کۆچ ئەو باسە بوو کە ڕۆژانی دواتر سیامەند بەردەوام بۆ کەژەو بۆ گوندی دەکرد. سیامەند بەردەوام کۆچی بیردەخستنەوە. کۆیدەکردنەوەو قسەی بۆ دەکردن، یان خۆی دەچووە شوێنی کۆبوونەوەیان‌و ئامۆژگاریی دەکردن، سیامەند ئەو شتەی لە گوند تێبینی دەکرد کە لەهەموو شوێنێکدا بینیبووی: بیرکردنەوە لە ئێستا پەتایەك بوو نەك تەنها ئەو شوێنانەی گرتبووەوە کە ڕووی تێکردبوون بەڵکو تەنانەت خەڵکی ئەو گوندە چەپەکەش گیرۆدەی ببوون. مرۆڤ تەنها

بیر لە ئێستا دەکاتەوە، کەمتر لە ڕابوردوو. . زۆر کەمتر لە داوڕۆژ. ڕابوردوو باس دەکات بەڵام بەحەسرەتەوە بۆ تەمەنی تێپەڕبووی، بۆ ڕۆژانێك وایدەزانی لە ئێستای باشتر بوون، بیریش لە دواڕۆژ دەکاتەوە بەڵام بەترسەوە، ترس لە هەژاری و ساڵی بێ باران و نەهامەتییە جۆراوجۆرەکانی زەوی و ئاسمان. مرۆڤ کەوتۆتە نێوان دوو بەرداش: ترس و خەفەت.. خەفەت بۆ ڕابوردوو و ترس لە دواڕۆژ.

ئەو ترس و خەفەتە لای سیامەند بایی ئەوە نەبوو تەنانەت باسیش بکرێ. سیامەند بەردەوام بۆی باس دەکردن ئەو جۆرە ترس و خەفەتە ئیفلیجی و بێدەسەڵاتی نەبێ هیچی تریان بەدوادا نایەت، عەیب نییەو خراپ نییە بترسن و خەفەت بخۆن بەڵام دەبێ بزانن بۆ چ شتێك، دەبێ بۆ شتی گەورە بێ، دەبێ ڕابوردوو بۆ ئەوان بابەتی عەقڵ و دەرس بێ، دواڕۆژیش هاندەری کارکردن بێ بۆ ئەمڕۆ. سیامەند بەردەوام پێی دەوتن عەقڵیان ئیفلیج بووەو دڵیان ڕەش داگەڕاوە.

دەشبوایە ماوەیەك خەریکی ڕاستکردنەوەی ئەو ڕابوردووە بوایە کە خۆی تێیدا ئەکتەرێکی سەرەکی بوو. جادوو و چوون بۆ لای جادووگەران ئەو شتەیە کە پێویستە لێی پەشیمان ببنەوە وەك چۆن خۆی لێی پەشیمانە. ململانە بۆ دەسەڵات و خۆسەپاندن بکوژی شتە جوانەکانی مرۆڤن. بەڵام ئەم ئێستایەش بەشی خۆی ترسی هەڵەی تێدایە، ئەو ئێستا کە ڕێگەیەکی گرتۆتە بەر دەزانێ بەشی لاڕێی تێدا هەیە، دەبێ لە هەڵەی داهاتووش وریایان بکاتەوە: بەرزکردنەوەی مرۆڤێك بۆ ئاستی سەرووی مرۆڤەکان، تەنانەت ئەگەر پیاوچاکێکیش بێ، نزمبوونی خۆیانی تێدایە، چاوەڕێکردن و ئیشنەکردن ئیشی مرۆڤی بێهیممەتە:

((یەکێکتان وتی سیامەند بۆتە پیاوچاك، هەر یەك لەئێوە ڕێگەکە بگرێتەبەر دەبێتە پیاوچاك، واز لە تەمبەڵی و بێدەسەڵاتی بێنن و دەبنە پیاوچاکێك لەو جۆرەی لەبەرچاوتاندا وەکو ئەستێرەی ئاسمان بەرزە. یەکێکتانم بیست سوێند بە گۆڕی پیاوچاکێك دەخوات.. ئەو تاوانە دەکەن و سوێند بە مرۆڤێکی وەکو خۆتان دەخۆن و بۆ ئاستی خاوەنەکەتان بەرزی دەکەنەوە، تاوانیش بەرامبەر بە خۆتان دەکەن کاتێك دەزانن تاوانبارن بەڵام ڕێگەی پیاوچاکان ناگرنەبەر و هەر چاوەڕێی دەستی ئەوانن، دەستان داوەتە تەمبەڵی و چاوەڕێکردنی دەستی کەسانی تر، هەوڵ نادەن لە خاوەنەکەتان نزیك ببنەوەو پەنا بۆ مردووان دەبەن، لە خاوەنەکەتان دووردەکەونەوەو دەڵێن ئەوان لەوەوە نزیك بوون، داوا لە مردووان دەکەن و وازدەهێنن لەو زیندووەی قەت نامرێ)).

قسەکان بۆ خەڵك نوێ بوون، بەڵام ئەوەی ئەوانیش و سیامەندیش نەیاندەزانی ئەوە بوو سیامەند دیسانەوە بۆتە جادووگەر، جادووگەر لەشێوەیەکی تر. قسەکانی لەدڵەوە دەردەچوون و کاری جادوویان لەسەر دڵی مرۆڤەکان هەبوو، تەنها ئەوەیان دەزانی کە بە کەسایەتییە نوێکەی سەرسامن.

سیامەند کارێکی تری هەبوو لە ئاوایی بیکات. ڕۆژێك بینییان بەردی دەهێنا و قوڕی دەشێلا. زانییان دەیەوێ خانووی خاوەنەکەی دروست بکاتەوە کە ماوەیەکی زۆر بوو ڕووخابوو و کەس بیری لەوە نەکردبووەوە دروستی بکاتەوە:

((یان لەوانەیە کەسێك بیری لێکردبێتەوە، لەوانەشە هەمووتان بیرتان لێکردبێتەوە بەڵام کەستان هیممەتی ئەوەتان نەبوو ببێتە یەکەم کەس و یەکەم بەرد دابنێ. من دروستی دەکەمەوە، دەشمەوێ چاوم لێبکەن و بۆ هەموو کارێکی چاك یەکەم کەس بن.. دەمەوێ هەر یەك لە ئێوە بڵێ: خۆم دەست پێدەکەم و چاوەڕێی کەس ناکەم)).

سیامەند خانووەکەی تەواو کرد، ئەوانیش یارمەتییان دا، لەوەش بەدوا لەو خانووەدا قسەی بۆ دەکردن، قسەی بەردەوامیشی ئەم ژیانە یەکەمەیە کە مرۆڤ نازانێ چۆن دەگوزەرێ و کەی کۆتایی دێ. ئەو ژیانە یەکەمەی گەورەترین سەرمایەیە و کاتێك ڕۆشت هیچ شتێك قەرەبووی ناکاتەوە:

((یەك شتم پێ بڵێن قەرەبووی لەدەستچوونی ئەو سەرمایەیە بداتەوە، ناوەکەیم پێ بڵێن و ئامادەم تا دوورتر لە چین و ماچین بە سکەخشێ بۆی بچم)).

جادووگەری ڕۆح لەسەر ئەو ئاوازە دەیخوێندو چاوەڕێ بوو دڵەکان ژەنگەکەیان فڕێ بدەن وەك چۆن دڵی خۆی ژەنگەکەی فڕێدابوو. ڕۆژبەڕۆژیش ژمارەی ئەوانەی گوێیان لێدەگرت زیادی دەکرد تا ئەو ڕۆژە هات هەموو بۆ گوێگرتن دەچوون، پاشان خەڵکی گوندەکانی دەوروبەر، لەکۆتاییشدا لە سوڵتان ئابادیشەوە دەچوون.

ڕۆژێك زۆرابی بینی. سیامەند بیریکەوتەوە چۆن هەوڵی تۆڵەی دابوو و چۆن تۆڵەی خۆی سەندبوو و چەند زیانی بە زۆراب گەیاندبوو، چەندیش زۆراب لەلای خۆیەوە ویستبووی تۆڵە بکاتەوە. باسەکەی دامەزراند:

((لەپێناوی ئەم ژیانە کورتە بێبایەخە زەرەر بە یەکتر دەگەیەنن. تەماشای من بکەن. من بەشی خۆم زەرەرم گەیاندبوو بەلام دوایی زانیم ئەوەی بەدوایدا ڕامدەکرد بەتاڵەو ئەوە ناهێنێ مرۆڤ لەپێناویدا تەنانەت زیان بە ئاژەڵیش بگەیەنێ)).

کاتی خۆشی بیری لەوە دەکردەوە پەتایەك بلاوبکاتەوە:

((پەرستنی ئەم ژیانی دونیایە نەخۆشییە، پەتایە، دەبێ لەدەستی هەڵبێن، هەڵبێن و خۆتان ڕزگار بکەن)).

بلاوکردنەوەی پەتا بۆ ئەوە بووە گوند چۆڵ بێ ئەویش گەنجینەکانی شارەکۆن دەربێنێ:

((لەدەستی ئەو پەتایە ڕابکەن گەنجینەکانی ئاسمانتان بۆ دەکرێنەوە)).

سیامەند چاوەڕێی کرد وشەکانی بچنە بەردەم دەرگایەکی کراوەی دڵی زۆراب و لەوێوە بۆ ناو ئەو دڵە، بەلام شتێکی تر هێرشی بۆ زۆراب دەبرد. ئاغا لەو دەسەلاتە ڕۆحییەی ئەو لاوە دەترسا، ئەو خۆشەویستییەش کە ئاوایی هەیبوو دیارە نەکوژاوەتەوە. زۆراب دەیبینی ڕێگەکانی ئاغایەتی لەبەردەمی سیامەنددا خۆش و تەختن، ئەمجارەیان دەسەلات بگرێتە دەست هێز نییە لێی بسەنێتەوە. زۆراب وا بیریدەکردەوە، سیامەندیش لە جیهانە تایبەتەکەی خۆیدا دەژیا. زۆراب وایدەزانی سیامەند درۆ دەکات و بەدوای سەروەرییەکی نوێدا دەگەڕێ، سیامەندیش دەیزانی شەڕ دژی درۆ دەبێ یەکێك بێ لە جەنگە گەورەکانی مرۆڤ، سیامەند دەیزانی سەرەتا درۆیەك بوو، پەیمانێکی درۆیینەی شەیتان بوو داهێنانێکی شەیتانیی هێنایە بوون: خەڵەتاندن.

ئەو ڕۆژە دوای وانەکە چووەوە ماڵەوە. مۆڵەتی لە کەژە وەرگرت بچێتە بەشەکەی ئەو. سیامەند چووە ژوورەکەی پشتەوە کە دەمامکەکانی تێدا دانابوو. دەمامکەکەی خۆی و جوجای بینی وەکو خۆیان مابوون و دەستیان لێ نەدرابوو ئەوە نەبێ نوقمی تۆز ببوون. سیامەند دەمامکەکانی هەڵگرت و هەردووکیانی دڕاند:

((هەموو شتێك دەبێ لەژێر ڕۆژی ڕووناکدا بێ)).

ڕووی کردە کەژە:

((دەمامك بۆ ترساندنە، بەلام زیاتر بۆ شاردنەوەی ڕاستییە. خێویش بۆ خەڵەتاندنە. دەبێ درۆ کۆتایی پێ بێ)).

سیامەند هەفتەی یەك ڕۆژی بۆ وانەکان دانابوو، کاتەکانی دیوانیش دەچووە چۆڵەوانی و بەتەنیا دەمایەوە، وەکو ئاژەڵی کێوی لە مرۆڤەکان دووردەکەوتەوەو خۆی لێ دەشاردنەوە. بەسەر خۆڵەکەدا دەڕۆشت و بیری لە خۆڵ دەکردەوە. بیریدەکەوتەوە چۆن دوای سەفەری دووەم خۆی خستبووە باوەشی سروشت و چۆن بەزەوق و کەیفەوە بەسەر خۆڵدا دەگەڕا. ئێستا دەبینێ کە لەو کاتەی بەو شەوق و کەیفەوە بەسەر زەویدا دەگەڕا ئەو لەڕاستیدا بەسەر وێرانەدا دەڕۆشت، لەناو گۆڕستاندا دەسووڕایەوە، پێی بە مروڤدا دەنا:

((بەڵێ مرۆڤـ .. ئەو خۆڵەی لەژێر پێماندایە تێکەڵەی خۆڵی سروشت و خۆڵی پاش ڕزینی گۆشت و ئێسکی مردووانە.. مردووش کێیە؟ ئەوانی مرۆڤ.. ئەوان.. ئەوان نەك من.. بەلام دوای ئەوان من.. منی وەکو ئەوان مرۆڤ)).

ئەو شیعرەی بیرکەوتەوە کە لە کابرا هیندییەکەی گوڵعەنبەر بیستبووی و بیرینەمابوو شاعیرەکە کێیە و خەڵکی کوێیە و تەنها دەیزانی زۆر پێش ئێستا مردووە. شاعیرەکە بە مرۆڤی دەیوت بەئەسپایی پێ بەسەر زەویدا بنێ چونکە ڕەنگە لەو

کاتەدا بەسەر لاشەی کچێکی شۆخوشەنگدا دەڕوات کە دەمێکە مردووەو ئێستا بۆتە خۆڵ. بەدەم ڕۆشتنەوە بیری لەو لاشانە دەکردەوە کە ئێستا بەسەریاندا دەڕوات:

((**ئاااخ مرۆڤ! دەڕۆیو نازانی بەسەر چیو کێدا دەڕۆی، چەند بێئاگای! بەڕاستی بێئاگای. ئەو مرۆڤەی بەتەوسو کەیفەوە دەڕواتو تەنها بیر لەم ژیانە دەکاتەوە زاڵمە، دەڕواتو پێ بەسەر براو خوشکەکانیدا دەنێ، براو خوشکو باوکو دایکو باپیران.. مرۆڤ چەند بێئاگای!**)).

دەڕۆشتو جار بووە پێی هەڵدەبڕیو بەرلەوەی دایبنێتەوە وریا دەبووەوەو بەهێواشی دەیخستە سەر شوێنێکی تر. هەستی دەکرد خەریکە پێ بە چاوی کوڕێك یان کچێکەوە بنێ زۆر پێش ئەو ڕۆژە مردوونو ئەو دوو چاوەیان بوونەتە خۆڵ. دیمەنی ئەو هەموو مرۆڤەی ژێر پێی، وێنەی ئەو کوڕە بەگوڕانە و ئەو شەنگەکچانەی بوونەتە خۆڵو خۆی لێیان لا دەدات دڵی زامدار دەکردو ئەو دڵە بەگریانەوە هاواری لێدەکردو لێی دەپاڕایەوە:

((**بڕۆ.. بڕۆ.. دووربکەوە.. لەسەر ئەم خۆڵەدا مەمێنەرەوە**)).

سیامەند تازە گەڕابووەوە بەڵام هاواری دوورکەوتنەوە بەردەوام ڕاوی دەنا. ئەمجارە شوێن گرنگ نییە، گرنگ تەنیاییە، گرنگ نەمانی پەیوەندییە دونیاییەکانە، دەتوانێ هەر کوڕی گوند بێ، لەهەمان کاتیشدا دوورکەوێتەوە:

((**مرۆڤەکان تووشی غەفڵەتمان دەکەن، لە شتە گرنگەکان بێئاگامان دەکەن**)).

شاخەکە بووە باشترین دۆستی، تەنیایی ئەوێ بێخەوشە، ئەوێ گوناهی لەسەر نەکراوە، ئەوێش پاشماوەی مرۆڤێکی پێش خۆی لێ نییە بترسێ پێی پیا بنێ.

جارێك ئەشکەوتێکی بچووکی بینی کە تا ئەو کاتە نەیدیبوو، ئەشکەوتێك بەشی تەنها دانیشتنی دەکرد، ئاوایی لێوە دیار نەبوو، هیچ ئاواییەکیش جگەلە سوڵتان ئابادو چەند گوندێکی دوور. حەزی کرد بڕیار بدات ئەو ئەشکەوتە بکاتەماڵی خۆی. چاوی بە خوار شاخەکەدا گێڕاو بەشێکی شارەکۆنی بینی. سەربازەکەی نەبینی. چاوی نووقاند بۆ ئەوەی بە دڵ ببینێتەوە. بینی دەمی کردۆتەوە بۆ ئەوەی قسە بکات. سیامەند دەنگی نەبیست بەڵام زانی باسی چی دەکات، ئەوەی پێ نەوت کە ئێستا حەزی دەکرد بیبیستێ. سەربازەکە وتی مرۆڤ باوەڕی بە هەرچییەك هەیە با باوەڕی پێی هەبێ، بەڵام بۆچی ئەو باوەڕە وەکو باڵندە دەخاتە ناو قەفەزەوە لەجیاتی ئەوەی لەناو خەڵکدا بەرەڵای بکات؟ سیامەندیش ئەوەی دەزانی، دەشیزانی لەزەتێکی گەورەیە مرۆڤ ئەوە نەکاتو تەنیا بێ، دەشیزانی ئەمە خۆپەرستییە، دەشیزانی تەنیایی سەلامەتییە، دەشیزانی خۆدزینەوەیە لە ئەركو لە بەخشین. دەیزانی ئەگەر باوەڕە نوێکەی بەڕاست دەزانێ ئیتر بۆچی خەڵکی سەرگەردانی لێ بێبەش بکات، بەڵام دەشیزانی ئەو بێدەسەڵاتەو ئەو ئەرکەی پێ هەڵناگیرێ.. یان وای بۆدەچوو بێدەسەڵاتە: ((**چیم بۆ دەکرێ بۆ ئەو مرۆڤانە؟**)).

حەزی لە تەنیاییەکی بێسنوور بوو، حەزی لە پچڕاندنی هەموو پەیوەندییەکی دونیایی بوو، دەبێ حەز لەوەش نەکات خەڵك چاوی لێبکەنو ئەو پەیوەندییانە بپچڕێنن:

((**سیامەندی کۆنە شوان! ئەگەر بڵێی حەز ناکەم چاوم لێ بکەن ئەی بۆ خۆت دەیکەی؟ ئەگەر حەزیش دەکەی بچۆو پێیان بڵێن وەکو گورگو ڕێوی بچنە کونەکانو ئەشکەوتەکان، لەسەر گیا بخۆنو با برسێتی منداڵەکانتان بکوژێ**)).

پرسیارەکەی لێ کرابوو، ئەویش نەیدەزانی چی بڵێ:

((**وا من دەستم لەم جیهانە هەڵگرت، وا کەژەش چاوی لە من کرد، بەڵام دەکرێ هەموو خەڵك وا بکەن؟**)).

دەیزانی ناتوانن وەکو خۆی بکەن، دەشیبینی ئازار دەیانگوشێ چونکە ناتوانن وەکو خۆی بکەن، خۆی ڕێگە سەختەکەی گرتۆتەبەرو ئەوانی لەناو هەستی تاوانباریدا جێهێشتووە:

((**ئەی بۆچی گەڕامەوە گوند؟ بۆ ئەوەی پێیان بڵێم تەماشا بکەن چەند بەرزمو تەماشا بکەن چەند نزمن؟**)).

سیامەند چاوی بەناو ئەو ئەشکەوتەی هێندەی گۆڕێکی گەورە بوو گێڕا. بە ئاوێنەی بەزەیی بە خەڵك وێنەی خۆی لەو ئەشکەوتەدا بینیو بۆی دەرکەوت خۆی پێش هەموو کەسێك شایەنی بەزەییە" لەسەر ئەو شاخە چەند بچووك بۆتەوە:

((**منم جەنگاوەری هەڵهاتوو لە گۆڕەپانی جەنگ، منم ئەو کەسەی هاواری بەرامبەرەکانی زەرنەقی بردووەو بۆ سەلامەتی هەڵهاتووە.. ئەگەر ئەوە سەلامەتی بێ**)).

سەیرێکی تری دەشتەکەی بەرپێی کردەوەو هەزاران تارمایی ڕەشی ناشیرینی بینی، تارمایی ڕەشی ناشیرین دێنو دەچنو ڕادەکەنو پێدەکەنو پیلان دەگێڕنو خەڵکی دەخەنە داوەوە، سەریش بۆ ئەوی هەڵهاتوو هەڵدەبڕنو پێدەکەنن.. پەنجەی بۆ درێژ دەکەنەوەو پێی پێدەکەنن، ئەوان کاردەکەن، ئەویش خۆی دزیوەتەوە.. ئەوان کار بۆ تاریکی دەکەن ئەویش دوو لەپی لەیەك توندکردووەو کردوونی بە بەندیخانە بۆ ڕووناکییەکەی دڵی. دەبێ ئەویش کار بکات، دەبێ بۆیان دابەزێ، دەبێ لەو دەشتە ڕاویان بنێو دەریان بکات، دەبێ بۆ ناو دڵەکان شوێنیان بکەوێ.

هێواش هەڵسا و لە کونەکە دەرچوو. چووە خوارەوەو ئاوڕێکی بۆ ئەشکەوتەکە دایەوە:

((**حەزم لێیە بچمە باوەشتەوەو لە مرۆڤەکان دووربکەومەوە.. حەزم لێیە، بەخوا حەزم لێیە، بەڵام دەزانم نابێ.. بەخوا دەزانم نابێ**)).

سیامەند گەڕایەوە گوندو بڕیارەکەی بە کەژە وت، بڕیاری داوە بگەڕێتەوەو بجەنگێ، بڕیاریشی داوە خۆی بکاتە نموونە، نە هەڵهاتن لە ژیانو نە خەڵەتان پێی، دەبێتەوە بە شوانو بۆیان دەسەلمێنێ کە پیاوچاکان ئەشکەوتەکانیان جێهێشتووەو بۆ دەشت دابەزیوەو ئەویش چاویان لێدەکات.

سیامەند فیکرەکەی پێ وت: شوانی فێرکردنی خەڵکە کار بکەنو نەبنە بار بەسەر کەسەوە، هاوسەنگییەك دروست دەکات لەنێوان حەزکردن بە تەنیایی و خەمخواردنی خەڵك، ڕزگارکردنیانە لە لەتبوون لەنێوان نموونەیەك بەرز دێتە پێش چاویانو ژیانێك داواکاریی خۆی هەیە، لەتبوون لەنێوان پشتکردنە هەموو شتێکی دونیا و داواکارییە پێویستەکانی ئەو دونیایە. سیامەند دەبێتەوە بە شوان، بەڵام کە دەشبێتەوە بە شوان تەنیایی هەر لەدەست نادات، لەو تەنیاییەو لەو چۆڵەوانییەدا شتی نوێ فێر دەبێ، خۆی بەهێز دەکات، پاشان دەگەڕێتەوەو چی فێر بووە دەیبەخشێ.. زانینو هێزیان پێدەبەخشێ.

بڕیارەکە بەدڵی کەژە نەبوو. کەژە نەیدەزانی بۆچی، نەدەیزانی هۆکەی ئەوەیە تا ئێستا ڕۆژانە سیامەندی دەبینی، سیامەند کاتێك بەدوای تەنیاییدا دەگەڕا ڕۆژانە لەو ماڵەدا لەبەرچاویدا دەهاتو دەڕۆشتو دەیبینی ئەگەرچیش بۆ ماوەیەکی کەم بێ، بەڵام ئێستا دەبێتەوە بە شوان ولەجاران کەمتر دەیبینێتەوە. کەژە ئەوەی نەدەزانی، سیامەندیش لەو هەستەی بێئاگاتر بوو.

سیامەند مەڕەکانی بردو چووەوە دەشت، بەڵام خەڵك لە دەشتیشدا دەچوونە لایو ئەو تەنیاییە کاتییەیان لێ تێکدەدا. زانییان بۆتەوە بە شوان و زانییان لەکوێ ڕانەکەی دەباتە لەوەڕو دەچوونە ئەو شوێنە. سیامەند لایان پایەبەرزتر بوو. ئەوان دەیانوت با بچین بۆ لای ئەو پیاوە موبارەکەی وەکو پێغەمبەران شوانی دەکات. دەچوونو نەیاندەهێشت خۆشی لەو تەنیاییە ببینێو زیاترو زیاتر نارەحەتیان دەکرد. ئەو ڕووی لە کەس وەرنەدەگێڕا. وەڵامی هەموو پرسیارێکی دەدایەوە، ئەگەر وەڵامەکەی بزانیبایە، زۆرتریش وەڵامەکانی نەدەزانی:

((**نازانم.. من تازە بوومەتە قوتابی**))، وەڵامی زۆربەی پرسیارەکان بوو.

ئەو دەیویست تێکەڵبوون لەگەڵ خەڵکدا بەئەندازەیەك بێ، بەشی ڕزگاریی خۆیو ئەوان، ئەوانیش بەو هاتنە

بەردەوامەیان ناچاریان دەکرد بیر لە تەنیاییەکی تەواو بکاتەوە، بەڵکو جارێکی تر بیر لە هەڵهاتن بکاتەوە. ئەو هەستی دەکرد قەرەباڵغییەکەی چواردەوری بەرەو لەخۆبایی بوون دەیبرد، ئەو کاتەش لەجیاتی خۆساغکردنەوە بۆ بیروباوەڕەکانی حەزکردن بە ناو و دەستکەوتنی پلەوپایە دەچێتە دڵییەوە، ڕێك وەکو جاران کاتێك جادووگەر بوو، ڕێك وەکو جاران پێش ئەوەی ببێتە جادووگەر.

چەندین جار پێی دەوتن ئەو کەسێکی ئاساییە، کەسێکی ئاساییە بەڵام ڕێگەکەی گرتۆتە بەر، ئەوانیش ئەگەر ڕێگەکە بگرنە بەر دەتوانن بگەنو پێش ئەویش بدەنەوە. زووتر کاتێك بیری لە گەنجینەکانی شارەکۆن دەکردەوە وا تەماشای خۆی دەکرد: ((**خەڵك لەدوورەوە شامار دەبینن‌و دەڵێن ئەوە گوندی سیامەند ئاغایە**))، دواییش کە بووە جادووگەر دیمەنەکەی وا دەبینی: ((**لەدوورەوە شامار دەبینن‌و دەڵێن جادووگەرێك لەو گوندەدا هەیە بەتواناو بەسامە**))، ئێستاش دەیەوێ لەهەموو ناوو ناوبانگێك دووربکەوێتەوەو دیمەنی پیاو و ئافرەتەکانی گوندەکانی ترو شارەکە بێتاقەتی دەکرد کە لەدوورەوە تەماشای گوندەکە دەکەن‌و دەڵێن شامار لاوێکی موبارەکی لێیە.

سیامەند زانی، یان وای بۆچوو، کە ئەو هاوسەنگییەی نێوان تەنیایی‌و تێکەڵاوی کە بەدوایدا دەگەڕا نایدۆزێتەوە، موعاناتیشی بەردەوام بوو تا ئەو ڕۆژەی بڕیاری دا بێ پێچوپەنا بەزینی خۆی ڕابگەیەنێ‌و کۆتایی بەو ئازارە بێنێ‌و جارێکی تر هەڵبێتەوە. ئەو ڕۆژە مەڕەکانی بردەوە ماڵەوەو لەو دیو دەرگاوە بانگی کەژەی کرد. کەژە چووە دەرەوەو لێی پرسی چۆنە وا زوو گەڕاوەتەوە. سیامەند بەخەفەتەوە پێی وت کە دەبێ دیسان سەفەر بکاتەوە. کەژە لەگۆ کەوت‌و سیامەند سکاڵای دڵی خۆی هەڵڕشت:

((**من لاوازم، لەوە بێهێزترم بتوانم بۆ خۆشم‌و بۆ ئەوانیش بژیم، دەچمە شوێنێك کەس تێیدا نەمناسێتەوە. ئەوان بەردەوام دێن، دێن بۆ لای منی تاوانباری لاوازو داوا دەکەن دوعایان بۆ بکەم‌و داوای هێزو لەشساغی‌و دەوڵەمەندی‌و لێخۆشبوونی خودام لێدەکەن.. من کێم؟ بۆچی وازم لێ ناهێنن؟ ئەوان بەردەوام بەدوامەوەن تا ئەو کاتەی قەناعەتم پێدەکەن بەڕاستی کەسێکی موبارەکم.. منی تاوانبار**)).

کەژە بێدەنگ بوو پاشان گریا. ئەو گریانە لای سیامەند سەیر بوو. وایزانی کەژە سوودی لە وانەکانی پشتبەستن بە خاوەنەکەی وەرنەگرتووەو لە دواڕۆژی هەژاری دەترسێ:

((**مەترسە! هەموو مەڕەکانت بۆ جێدەهێڵم، شوانێکیشت بۆ ڕادەگرم**)).

گریانەکەی کەژە وەستا:

((**بۆچی وا دەزانی خەفەتی ئەوەمە؟**)).

ئەو وتی هەر دەبێ بڕۆم. کەژەش زانی پەشیمان نابێتەوە، زانی هەر دەڕوات بۆیە نەیتوانی هاوار نەکات:

((**ئەوان پێویستیان بە تۆیە.. من پێویستم بە تۆیە**)).

هەرئەوەندەی وت‌و شەرم زمانی بەست‌و پەشیمان بووەوە، پشتی تێکردو بۆ ژوورەوە هەڵهات. لاوەکە لەشوێنی خۆیدا وەك بتی لێهات، یەکەم جارە ئافرەتێك پێی بڵێ ئەوەی دەوێ.. لەوانەیە چەندین ئافرەت ویستبێتیان ئەوەی پێ بڵێن‌و شەرمیان دەکرد، ئەو هەر جارەی خولیای شتێك بووەو دەیوت پەلەی ئافرەتم نییە. ئەمجارە نەیتوانی هیچ بڵێ، بێدەنگو ڕوو لە زەوی لەو شوێنە ترازا، مەڕەکانی ڕاداو دوورکەوتەوە، لەڕێگەدا بڕیاری دا نە سبەی‌و نە دوو سبەی، ئەمڕۆ دوایەمین شەو لە گوند بەرێتە سەر، ڕانەکە دەباتە لەوەڕوزوو دەیانهێنێتەوە، بیر لە کەسێکی گونجاو دەکات شوانی بۆ کەژە بکات‌و سبەی زوو بۆی دەربچێ.

لەگەڵ ئەوەشدا نەیتوانی لۆمەی خۆی نەکات:

((کەژە ڕاست دەکات. چۆن واز لەو خەڵکە بێنم؟ چۆن وا زوو و بۆ دووەمین جار لە شەڕەکە هەڵهاتم، ڕاست دەکات.. بەڵام..)).

نەشیتوانی قسەکەی کەژە لە مێشکی دەربکات: **((پێویستم پێتە)).**

جوحای بیرکەوتەوە:

((چۆن بێوەفاییە بەرامبەر جوحا ئەگەر ژنەکەی بخوازم)).

بەڵام دەنگێکی تر هەبوو خۆی بۆ ماتدابوو، دەنگەکە توند هێرشی بۆ برد، هێرشێکی پڕ لە گاڵتەجاڕی:

((ئەی بێوەفایی نییە ژنەکەی بەتەنیا جێبهێڵی؟ دیارە بێوەفایی چۆتە خوێنتەوە)).

سیامەند وەڵامی دەنگەکەی دایەوە:

((کەژە تەنیا نییە، سیامەندی بچووکی لەگەڵدایە، خوای ئەویش و سیامەندی بچووکیشی لەگەڵدایە)).

دەنگەکە بە لاقرتییەوە پێی وت کە خۆی لە ڕاستییەکە دەدزێتەوە:

((کەواتە بچۆ بە خاوەنەکەیان بڵێ منداڵان چیتر پێویستیان بە باوك نییە)).

ئەو دەیویست دەرگا دونیاییەکانی تر دابخات کەچی دەرگایەکی تری بۆ کراوەتەوە، دەرگایەك بیری لێنەکردۆتەوە:

((دەمویست لە پەیوەندییەکانی هاوڕێتی و دراوسێتی دووربکەمەوە کەچی پەیوەندییەکی گەورەترم بۆ دەرپەڕی پێم دەڵێ وەرە، پێم دەڵێ پێویستم پێتە)).

دەنگەکە گاڵتەی پێکردەوەو پێی وت چاوەڕێی چی دەکات؟

((بۆچی هەڵنایەی؟ یان خۆت بشارەوە هەروەك ئەو وشترمەلەی جارێکیان لە وێنەیەکدا بینیت لە ترسا سەری لەناو خۆڵدا شاردبووەوەو وایدەزانی دوژمن نایبینێ)).

دەنگەکە زیاتر گاڵتەی پێکردو نەیهێشت قسەیەکی تر بکات:

((بێگومان ئەوەش نابینی کە کەژە گەنجەو دەبێ شوو بکاتەوە.. گوێ لە هاوارەکەی کەڕ دەکەی و لەبیرت چووە خۆت پێت وتووە نابێ ئافرەت بەتەنیا بمێنێتەوە)).

سیامەند چارەسەرەکەی وت:

((من نا.. کەسێکی باشی بۆ دەدۆزمەوە)).

لاقرتیی دەنگەکە لەگوێیدا دەنگیدایەوە:

((بۆی بدۆزەرەوە! بزانە جوحا کێی خۆشدەویست، کەسێك لە تۆ زیاتر خۆشیدەویست و بۆ کەژەی بدۆزەرەوە)).

بەڵام جوحا کێی لە سیامەند زیاتر خۆشدەویست؟ کەس.

سیامەند نەیزانی کامەیان زوڵمە لە هاوڕێکەی" ژنەکەی بخوازێ یان ژنەکەی جێبێڵێ. پێش ئەوەی ببێتە جادووگەر، دوای ئەوەش هەروا، گوێی نەدەدایە ئەو حەزەی جوحا کە بە ڕەزێی بەخشیبوو. ڕەزێ ڕۆشت و دڵی جوحا بۆ خەجێ لێیدا دڵی ئەویش هەر بەردە ڕەقەکەی جاران بوو، دڵی ڕەق بوو، گاڵتەشی بەو هەستانە دەکرد کە نیازێکی خراپی لەپشتەوە نەبوو.. نەخێر! هەستەکانی جوحا لە ئاوی ڕوون پاکتر بوون. ئەو زوڵمەی لە جوحای هاوڕێی کردی لەو ئاستەدا نەوەستا، ئەو کاتێك لە سەفەری دووەمی گەڕایەوەو عیشقی سروشت و توانەوە لەناویدا لەگەڵ خۆیدا هێنا جوحای نوقمی خەیاڵێك کرد، ڕەنگە ئەگەر جوحا تا ئەوکاتە کەژەی نەهێنایە پێی دەوت بیر لە ئافرەت نەکاتەوەو لەجیاتی ئەوە سروشت بخوازێ. جوحا ژیاو مردو ئەو هەرزوڵمی لێدەکرد، ڕاستە ئێستا وەکو هەموو ترسنۆکێك لە شەڕەکە هەڵبێ و کەژەو منداڵەکەی وەکو جارەکەی تر بەتەنیا جێبهێڵێ؟ خەڵك تەنیاییەکەی دەشێوێنن؟ بەڵام کەی خاوەنی خەڵك ئەو جۆرە تەنیاییەی ویستووە؟ ئێستا دەزانێ چەند ترسنۆکە، بەپاڵ ترسنۆکیش خۆپەرستییەکەی جارانی تێدا ماوە. ئێستا ژیانێکی بۆ خۆی

هەڵبژاردووە کە گوایە خۆپەرستیی تێدا نییە، ژیانێکە تا کۆتاییەکەی دێ هەر فێربوون‌و فێرکردنی کەسانی ترە کەچی دەیەوێ لەو ژیانە تەنیا بێ، دەیەوێ بۆ خۆی بژی لەو کاتەی کەسانی تر پێویستیان پێیەتی، لەو کاتەی هەموو کەسێك پێویستی پێیەتی" ئاواییەکەی خۆی پێویستی پێیەتی، ئاواییەکانی تر، شارەکە، سیامەندی بچووك.....و دایکی.

کتوپڕ هەستی کرد دڵی یەکلابۆتەوە" دەبێ بۆ ئەوانی تریش بژی، ئێستا لەجاران دڵنیاترە کە دەبێ زیاتر بۆیان بژی، زیاتر لەو بڕە کەمەی بە ڕەوای دەزانی. ئێستا ئەو ڕۆژەی باشتر لەبیرە کە کتوپڕ بە کارێك گەڕایەوە ماڵەوەو خۆتەرخانکردن بۆ ئەوانی تر لەبەرچاویدا لە کەژەدا بەرجەستە ببوو. ئەو ڕۆژە کەژەی بینی قسە بۆ ژنان دەکات. چەند ئافرەتێك لەدەوری کەژەدا کۆببوونەوەو ئەو بەو وشە سادانەی دەیزانین ئەو قسانەی بۆ دەکردن کە لە خۆی بیستبوونی، خەریك بوو دیمەنەکە دووباڵی پێ بدات لەخۆشییا پێیان بۆ ئاسمان بفڕێ" ئەوەتا بەرهەمێکی دەستی خۆی دەبینێ. کەژە تا ئێستا تەنها گوێگر بوو و لەم ئێستایەدا بۆتە قسەکەر، تا ئەو کاتە وەرگر بوو و لەم کاتەدا خۆی دەبەخشێ. هەر ئەو ڕۆژەش زانی کەژە ماوەیەکە خەریکەو کارێکی باشی کردۆتە سەر ئافرەتانی گوند.

دڵی سیامەند بۆ ئەو یادە کرایەوەو بڕیاری دا سەفەر نەکات‌و بە کەژە بڵێ نیازێتی تەنیا نەبێ. زەردەخەنەیەك چووە سەر لێوی‌و زانی ئەو هەوایەی دەیدا لە دەموچاوی شەماڵێکی فێنکە، ئێستا هەست بەو فێنکییە دەکات، ئێستا هەردوو جوانی‌و ڕاستی پێکەوە دەبینێ. سەری بۆ ئاسمان هەڵبڕی‌و تەماشای پەڵە هەورەکانی کرد. سوپاسی خاوەنەکەی کرد کە دەرگاکانی لەبەردەم مرۆڤدا دانەخستووە. بەر لە وادەی گەڕانەوە ڕانەکەی بەرەو گوند وەرچەرخاند. هەر ئەوەندە بگاتەوە ئاوایی بە کەژە دەڵێ بڕیاری داوە دیواری نێوان دوو بەشی خانووەکە بڕووخێنێ.

23

مرۆڤو گورگ

سیامەند ئاگای لەو ورتەورتە نەبوو کە چەند ڕۆژێك بوو لەناو گونددا دەستی پێکردبوو و ئەو ڕۆژە گەشتبووە ئەوەی ببێتە قسەی ئاشکراو بەرەوڕووی خۆی بکرێتەوە. هەستیشی بە ساردبوونەوەی بەشێکی خەڵکەکە بەرامبەری نەکردبوو، تێبینیشی نەکردبوو کە ئەو چەند ڕۆژە کەسی ئاوایی بۆ لای نەهاتووە.

سیامەند خۆی‌و مەڕەکانی گەیشتنە لای سێ کەس لەبەردەمی ماڵێکدا دانیشتبوون. سڵاوی لێکردن‌و تێپەڕی. وەڵامە ساردەکەیان ئەمجارە سەرنجی ڕاکێشا، گوێشی لە قسەکەیان بوو کە مەبەستیان نەبوو بەئەسپایی بێ:

((**هەتا ئەمانەش شتی خراپ دەکەن**)).

((هەموو درۆ دەکەن)).

یەکێکیشیان:

((دە با بیهێنایە.. باشتر نەدەبوو لەوەی بەدزیی دێکەوە لە دیوارەکە خۆی هەڵداتە ماڵەکەی؟)).

خوێن لەناو کەللەی سیامەنددا قولپی دا" ئەو قسانە ڕوویان لە خۆیەتی، خۆی و کەژە. بەرلەوەی بگاتە ماڵەکەی بەلای چەند ئافرەتێك تێپەڕی کە ئەوانیش لەبەردەگای ماڵێکدا وەستابوون وەك چۆن چاوەڕێی گەڕانەوەی بن تا ئەو قسانە بدەن بەگوێیدا:

((ئەو کەژەیەی وامانزانی مەلایکەتی خوایە))، باوەڕی نوێی یەکەمیان بوو.

((بۆیە نەیدەیوست بچێتەوە ماڵۆڵە))، ئەو ئەنجامەی لای دووەمیان بوو.

((چۆن دڵی دێ بەجێیبێڵێ))، مۆرکردنی سێیەمیان بوو.

سیامەند هەموو شتێك تێگەیشت، زانی شتێك لە بارەی خۆی و کەژەوە دەوترێ، شتێکی خراپ، شتێکی زۆر خراپ، ماوە دڵنیا بێ، ماوە وردەکاری بزانێ.

لەدەرگای ماڵەکەی داو چاوەڕێ بوو کەژە بێتە دەرەوە. کەژە دەرگاکەی بۆ کردەوەو دیار بوو هیچی نەبیستبوو. سیامەند شتێکی لێ پرسی نیوەدڵنیا بوو وەلامەکەی نەخێر دەبێ:

((ئەمرۆ ئەو ژنانە هاتن بۆ گوێگرتن ؟)).

کەژە وایزانی سیامەند هۆکەی دەزانێ:

((سەیرە! ئەمرۆ بڕیار بوو بێن بەلام نەهاتن. تەنها کچێك هات و هەندێ قسەی کردو لێی تێنەگەیشتم، ئەویش دایکی خێرا بەدوایدا هات و بەتووڕەییەوە بردییەوە.. چی ڕووی داوە؟)).

سیامەند دڵی پڕ بوو و بەحاڵ توانی وەلامی بداتەوە:

((شتی خراپ.. شتی زۆر خراپ)).

پشتی تێکردو ڕۆشت و ئافرەتەکەو دوو چاوی سەرسامی جێهێشت.

سیامەند تا شەو لەماڵدا مایەوەو سەرەتای ئەو شەوە لەناو گێژاودا بردەسەر. جارێك دەیوت دەچمە دەرەوەو ئاوایی کۆدەکەمەوەو دەپرسم تا بزانم چی وتراوەو هەمووی بەدرۆ دەخەمەوە، جارێکی تریش لە ڕووبەڕووبوونەوە دەترسا. هەر سەرەتای شەو بوو ئەوانە هاتن کە سیامەند دەیویست بۆ لایان بچێ. پێنج پیاوی گوند لەپشتی دیوارەکەوە کە دەرگای نەبوو هاواریان دەکرد:

((سیامەند! سیامەند! ئیشمان پێتە)).

کەژە گوێی لەوە بوو و زانی بەڕاستی شتێکی خراپ ڕوویداوە. سیامەند چووە دەرەوەو فەرمووی لەو پیاوانە کرد بچنە ژوورەوە بەلام ئەوان ویستیان هەر لەدەرەوە بیبڕێننەوە:

((دەبێ کەژە بێنی یان خۆت و ئەو لە ئاوایی نەمێنن)).

سیامەند لێی پرسین:

((ئەوەیە کە من دەمویست بیزانم. چی ڕوویداوە؟)).

یەکێکیان بەخێسەوە سیامەند توانی لەو تاریکییەدا هەستی پێبکات:

((خۆتی لێ گێل مەکە. تۆ دەزانی لەوەتەی هاتووی بە قسەی زل دەمانخەڵەتێنی، بەلام خوا سڕی هەڵماڵیت)).

سیامەند سوور بوو بزانێ چی وتراوە:

((یەك بست لەم دێیە دوورناکەومەوە تا نەزانم چی بووە)).

ماوەیەك دووبارەی دەكردەوەو دووبارەیان دەكردەوە. لەكۆتاییشدا پێیان وت. بۆیان باس كرد چۆن شەوانە لەسەر دیوارەكەوە خۆی بۆ لای كەژە هەڵدەداتو شەو پێكەوە دەمێننەوە. وتیشیان كە ئەو و كەژە هێندە لەو پەیوەندییە رۆچوون تەنانەت بەرۆژیش دەچێتە لایو ئەمرۆ چەند كەسێك بینییان ناوەخت گەڕاوەتەوە ماڵەوە. لەكۆتاییشدا دووبارەیان كردەوە كە دەبێ چارەسەری ئەو تاوانەی بكاتو كەژە بێنێ یان خۆیو كەژە بۆ سبەی لە گوند نەمێنن. سیامەند نەیتوانی بەرگری لەخۆی بكات، نەیتوانی هیچ بڵێ ئەوە نەبێ تا سبەی لەسەری بوەستنو ئەگەر نەیتوانی بێتاوانیی خۆیان بسەلمێنێ ئەو كاتە حەزیان لەچییە با بیكەن.

كەژە لەحەوشەكەی خۆیەوە گوێی لەهەموو شتێك بوو. پێش ئەوەی پیاوەكانیش برۆن هەناسەی سوار ببوو. دەستی خستە سەر سنگیو ویستی هاوار بكات بەڵام نەیتوانی. پاشەوپاش گەڕایەوە هەیوانەكە. زۆری لەخۆی كرد تا گەیشتە ژوورەكەو بێجووڵە كەوتە سەر جێگە. سیامەند كە ئاگای لە كەژە نەبوو بەپێویستی نەزانی بەو شەوە هیچی پێ بڵێ، پێویستیش بوایە نەیدەتوانی هیچ بڵێ، چی بڵێ؟ چۆن بیڵێ ؟ دونیا لەبەرچاویدا بووە دۆزەخ، ئەو ساتەش حەزی كرد رۆژی بارانەكە لافاو بیبردایە، حەزی كرد هەر بەمنداڵی بمردایە. شەو وەكو پەرۆ بەسەر جێگەكەیدا كەوتبوو و تا كازیوە هەڵنەسا. دوێنێ بڕیاری دابوو كەژە لەخۆی بخوازێ بەڵام دەبێ واز لەو فیكرەیە بێنێ، كەژە بخوازێ واتای ئەوەیە ددان بەتاوانەكەیدا دەهێنێ، گوندیش جێبێڵێ هەمان شتە.

بەیانی وەكو جاران ڕانەكەی بردە دەرەوە. دەنگی كەژەی نەبیست. ماوەیەك خۆی دواخست بەڵكو بێتە دەرەوە تا پێی بڵێ چ كارەساتێك ڕووی تێكردوون. كەژە هەر دەنگی نەبوو ئەویش ناچار بوو هەندێ تەقەتەق بكات، بەڵام كەژە هەر دەنگی نەبوو. سەری كزكردو رۆشت. مەڕو بزنەكان رێگەكەیان دەزانیو پێویستیان بە شوانەكە نەبوو، خەمبارییەكە هەر وەكو ئەو رۆژەی جوجای بەمردوویی بەسەر پشتی گوێدرێژەكەوە هێنابووەوە ئاوایی، رۆژێكە لەوەش خەمناكتر.

سیامەندو ورانەكەی گەیشتنە چەمەكە. ماوەیەكە ئاوی چەم كەمبۆتەوەو خەڵك لەوە دەترسان بەتەواوی وشك بكات. قسەی پیاوێكی شەوی بیركەوتەوە كە وتبووی سیامەند ئاوی لە گوند بڕی. كەواتە گوند وا دەزانێ ئەو گوناهەی سیامەندو كەژە دەیكەن هۆی كەمبوونەوەی ئاوی چەمەكەیە، كەواتە ئەو و كەژە لەبەرچاوی گوند زۆر گوناهبارن، كەواتە گوند باوەڕی تەواویان بەو درۆیە هەیە... درۆ! كێ ئەو درۆیەی هەڵبەستووە؟ كێ بۆتە دوژمن؟ یان كێ دوژمنەو سیامەند نەیزانیوە؟ زۆراب؟ بەڵگە چییە ئەوە؟

سیامەندو ڕانەكەی چەمەكەیان جێهێشت. سەری بۆ ئاسمان بەرزكردەوەو لەناخەوە گریا:

((بەڵایەكە ناردووتە بۆمان.. دەتتوانی نەیهێڵی بەڵام هێشتت، شتێكە تۆ دەیزانیو ئێمە نایزانین، دەترسم تا بیزانین ئێمە بمرین، بەڵام نە ئێستا و نە هیچ كاتێكی تر لە بەزەیی تۆ بێئومێد نەبووم)).

ئاوڕی بۆ تەپۆڵكەكە دایەوە. بە چاوی دڵ گۆڕی جوجای هاوڕێی خۆشەویستی بینی. لەپڕ گریا. گریاو گریاو نەیتوانی قسە بكات، ئینجا قسەی كرد، هەر بەگریانەوە لەدوورەوە قسەی لەگەڵ ئەو گۆڕە كرد:

((جوجا گیان! بمردمایەو نەهاتمایەوە گوند. بۆچی هاتمەوە؟ بۆ ئەوەی تا بمرم زوڵمت لێ بكەم؟ كەژەی داماو ئێستا لە ماڵە. ماوەیەكی تر چاوەڕێی ئەو ئافرەتانە دەكات بچنە ماڵەكەیو گوێ لە ئامۆژگاریی پاكی بگرن.. ئامۆژگارییەكانی پاراستنی لەشو دڵو زمان لە گوناه.. چاوەڕێیە بچن تا پێیان بڵێ دانایی یەك وشەیە: هەڵنەخەڵەتان بەم ژیانە كورتە. كەژە چاوەڕێ دەكاتو چاوەڕێ دەكات بەڵام كەسیان ناچن، كە خۆشی دەچێو هەواڵیان دەپرسێ دەبینێ لاشەی لەبەردەمیاندا ئەنجن ئەنجن كراوە)).

سیامەند ئەو رۆژەی لەسەر ئاگربردە سەر. نەیدەزانی چۆن بێتاوانیی خۆیو كەژە بسەلمێنێ. زۆر بیریكردەوە. هێندە

بیریکردەوە ماندوو بوو. هەموو ڕێگەکان لەبەردەمیدا داخرابوون. چەند سەعاتێك بۆ وادەی گەڕانەوە ماون و ئەو نەیتوانیوە هیچ چارەسەرێك بدۆزێتەوە. بیریدەکردەوەو تەماشای ئاسمانی دەکرد، بیریدەکردەوەو دەپاڕایەوە، لەکۆتاییشدا بەدەما کەوتە سەر زەویو خۆڵەکەی تێر فرمێسکی خۆی کرد:

((**لێم خۆش بە لە هەرچییەك کردوومەو پێم نەزانیوە یان لێی پەشیمان نەبووم، هەقی تاوانەکانم بەم ئاگرە لێ مەکەرەوە**)).

سیامەند پێشتر لە وادەی خۆی گەڕایەوە گوند. گەیشتەوە لای تەپۆڵکەکە. تەماشای کردو قسەی لەگەڵ گۆڕی جوحا کرد:

((**خەم مەخۆ براکەم! بە مردنی خۆشم بێ دەبێ پاکیی ژنەکەت بسەلمێنم**)).

وشەی ((ژنەکەت))ی وتو دڵی وتی تازە بەهیچ جۆرێك بیر لەوە ناکاتەوە کەژە بێنێ. چووە بەربەرەگای کەژە. ویستی بزانێ هەواڵەکەی پێ وتراوە یان هێشتا نەیزانیوە. دەنگ لەماڵەکە نەدەهات. سیامەندی بچووکی بینی لەوبەرەوە لەبەردەگای ماڵی دراوسێیە. نەیتوانی هیچ بخەملێنێ. ناچاربوو لەو ژنە دراوسێیە بپرسێ. لە ژنەکەی پرسیو ژنەکە دڵی داخورپاند:

((**کەژە لەجێگەدا کەوتبوو و منداڵەکەی دەگریا. ئێمەش هێنامانە لای خۆمان**)).

ئافرەتەکە دەرگاکەی بەڕوودا داخست:

((**تۆ بەڵای بووی بۆ خۆیومێردەکەی**)).

کەواتە هەواڵەکە گەیشتۆتە کەژە، هەواڵەکەش لەسەری سەخت بوو، ڕەنگە بیشیکوژێ، ئێستا پێویستە پەلەتر بێ بۆ سەلماندنی بێتاوانییەکەی، بەڕاکردن چووە ناوەڕاستی گوند. هاواری ناردە ناو هەموو ئاوایی:

((**خەڵکینە وەرن.. وەرن.. کێ دەیەوێ بزانێ با بێ**)).

چەند کەسێك لێی کۆبوونەوە. لەناوەڕاستیاندا وەستاو ویستی هاوار بکاتەوە. هیچی نییە بیڵێ جگەلەوەی نەفرەت بەسەر ئەو کەسانە ببارێنێ کە ئەو قسەیەیان هەڵبەستووە، دەمی کردەوە تا توند ئەو نەفرەتە ببارێنێو هاوار بکات. هەرزەکارێك لەو کاتەدا بە هەڵەداوان گەیشت. ئەو بوو هاواری کرد:

((**ماڵە سوور گورگێکی گرت، بەخوا گورگێکی گرت**)).

سیامەند وایزانی ئەمە توانجە لەو، بەڵام کوڕەکە ڕووی لەشوێنێکی تر بوو، کوڕەکە هاواری کردەوە:

((**بەخوا بەڕاستمە. ماڵە سوور بە تەڵەکەی گورگێکی کوشت**)).

ئەو چەند کەسە بەپەلە شوێنی کوڕەکە کەوتن، پاشان هەموو گوندەکە چووە ئەو شوێنە. ئەو ماڵە یەیان بینی لەگەڵ هاوڕێیەکی گورگێکی زامداری دەستو قاچ بەستراویان ڕادەکێشا. ماڵە بەخۆشییەوە هاواری دەکرد:

((**کێ لێم دەکڕێ؟ کێ لێم دەکڕێ؟**)).

گورگی بردە بەردەم ماڵی خۆی. سیامەندیش چوو و گورگی بینی. زەردەخەنەیەك بازیدایە سەر لێوی، گەورەترین زەردەخەنە لەوەتەی فامی کردووە:

((**جوحا گیان! جوحای گورگکوژ! بێتاوانیی ژنەکەت وا ئاشکرا دەبێ**)).

سیامەند وازی لێهێنان تێر تەماشای گورگ بکەن. لەپشتەوە وەستابوو و ئەوان لێی بێئاگا بوون. پیاوەکان باسیان دەکرد چی لەو گورگە بکەن، زۆربەیان دەیانوت هەر ئێستا بکوژرێ، ئینجا گوێیان لە دەنگی سیامەند بوو لەپشتەوە دەڵێ:

((**ئەم گورگە بدەنە من**)).

ئاوڕیان بۆ دایەوەو ئەو قسەکەی تەواو کرد:

((بیدەنە منو کەژە. بەو گورگە بۆتان دەسەلمێنم بێتاوانین)).

بەکورتی فیکرەکەی پێوتن:

((ئەمڕۆو سبەینێ ئەم گورگە برسی بکەن. وای لێبکەن لەبرسانا بەردیش بخوات. سبەی منو کەژە پێکەوە دەچینە لایو دوعا دەکەین ئەگەر تاوانمان کردووە گورگەکە هەردووکمان بخوات)).

ئەو فیکرەیە جگەلەوەی گونجاو بوو خۆشیش بوو. هەموو پەسەندیان کرد. داواشی کرد هەر ئەمڕۆ هەواڵ بۆ گوندەکانی تر بنێرنو مەلایەك لە شارەکە بۆ شایەتی بانگ بکەن.

گەڕایەوەو چووە ماڵی دراوسێ. ویستی کەژە ببینێ. ژنەکە نەیهێشت ئەویش سوور بوو وتی هەر ئەم جارە دەبێ، تازە هیچیش نەماوە لێی بترسێ. سیامەند کەژەی بینی لەجێگەدا کەوتووەو سێ کچی ژنەکە دەورەیان داوە. کەژە دوو چاوی وڕی ڕووکردۆتە بنمیچو قسەی بۆ ناکرێ. سیامەند سەری داخست. ویستی وشەکان هەڵبژێرێ بەڵام هیچی بۆ ڕێکنەخرا. وازی لەخۆی هێنا چی دەڵێ با بیڵێ:

((براژن! ئەمڕۆ بڕیارێکم دا. بڕیارێك بۆ خۆمو خۆت. سبەینێ هەردووکمان خۆمانە دەدەینە دەستی خوا تا خۆی بێتاوانیی خۆمان بسەلمێنێ. منو تۆ پێکەوە دەچینە بەردەستی گورگێکی برسی. دەچینە بەردەمیو هاوار بۆ خوا دەکەین ئەگەر تاوانبارین بەزیندوویی دەرنەچین)).

ماوەیەك پێویست بوو پێش ئەوەی کەژە بتوانێ ڕەزامەندی دەرببڕێ. بێئەوەی چاو لە بنمیچەکە دووربخاتەوە توانی پرسیارێك بکات:

((بۆچی هەر ئەمڕۆ نەبێ؟)).

((سبەینێ.. سبەینێ بۆ منو تۆ ئێستایە))، وەڵامی دڵنیاو کورتی ئەو بوو.

ژنی ماڵەکە پرسیاری کرد:

((ئەگەر گورگەکە بتخوات منداڵەکە چی لێدەکەی؟)).

گورگ نایانخوات، کەژە دڵنیا بوو، ئێستا دەتوانێ قسە بکات:

((منداڵ؟ هەر ئەو ڕۆژە دەگەڕێمەوە بۆ لای، بە ساغی.. لەئێوە ساغتر)).

ژنەکە گریا، کچەکانیشی گریان. دواوتەی سیامەندیش ئامۆژگارییەك بوو کە هەڵسێو ئەرکەکانی خۆی بەرامبەر خاوەنەکەی لەیاد نەچێ. ڕۆشتو ئەو شەوە لەگەڵ مەڕەکانیدا تەنیشت تەپۆڵکەکەو چەمی هاوڕێی مایەوە.

بەیانیی گوند قەرەباڵغ بوو. گورگ خرابووە ناو تەیمانی ماڵی ئەو ماڵە سوورە کە خەریك بوو ببێتە یەکێك لە قوربانییە یەکەمەکانی سیامەندی جادووگەر. جوحا بوو کە ڕۆژی دوای ئەوەی سیامەندی جادووگەر شتی بەئاوی چەمەکە خوێندبوو پێی ڕاگەیاندبوو ئەو ماڵەیە خەریك بوو ژنەکەی تەڵاق بدات.

پەرژینی تەیمانەکە ڕاستو چەپ بە داری بی چنرابوو و لە باڵای مرۆڤێك بەرزتر بوو، بەهەمان داریش چەپەرێك بۆ چوونە ژوورەوە دروست کرابوو. تەیمانەکە بۆ پاراستنی ئاژەڵی ماڵیو بەسوود لە ئاژەڵی دڕندەو زیانبەخش بوو بەڵام ئەمجارە ئاژەڵە دڕندەکە خۆی لەناویدایە. خەڵك تەماشای ئەو گورگەیان دەکرد کە برسێتی هاری کردبوو و زامەکەی لەبیربردبووەوە، بە قاچێکی لەنگەوە بەدەوری پەرژینەکەدا دەسووڕایەوەو خۆی پیادا دەکێشاو دەیلووراند.

بەرلەوەی بچێتە ئەو شوێنە سیامەند لای تەپۆڵکەکە بوو. سەرکەوتو لەبەردەم گۆڕەکەی جوحا دانیشت. دەستی بەسەر خۆڵی تەنیشت کێلی لای سەرەکە هێنا وەك چۆن دەست بەسەری هاوڕێکەیدا بهێنێ. بزەی دڵنیایی لە ئاکامی ئەو ڕۆژە لەسەر لێویدا ببوو و بەری نەدەدا. هەر بە زەردەخەنەوە قسەی لەگەڵدا کرد:

((جوحای هاوڕێم، جوحای گورگکوژ، ئەمڕۆ گورگ بێتاوانیی ژنەکەت بەگوێی ئەو خەڵکە دەدات کە قسەکردنو

بێدەنگی لایان وەکو یەکە، جوحای هاوڕێم، بڕیارم دابوو ژنەکەت و منداڵەکەت بەتەنیا جێنەهێڵم بەڵام تازە ناتوانم، تازە تا مردن کەژە خوشکمە)).

ماوەیەك وا مایەوە ئینجا چووە خوارەوە. چووە ناو ئاوی چەمەکەو خۆی پاککردەوە. گەڕایەوە گوندو لەدوورەوە قەرەباڵغییەکەی بینی. قەرەباڵغییەك بوو وەك ڕۆژانی جادووگەری کە تێیاندا ئاوایی و ئاواییەکانی تری کۆدەکردەوە. ڕۆژانی جادووگەری لەبەردەمی خەڵکی ناوچەکە سەروەری و دەسەلاتی خۆی دەسەلماند، بەسەر مێملەکانیدا سەردەکەوت و ئاهەنگی دەگێڕا، نمایشی تواناکانی دەکردو دەستی بەخششی دەکردەوە، شامار بەدرێژایی مێژووی دەسەلاتدارێکی وەکو ئەوی نەدیبوو، ئەمڕۆش وەکو جاران هەست دەکات بەهێزە، وەکو جاران بەدەسەلاتە، سەرچاوەکەش شوێنێکە سەرچاوەی هەموو دەسەلاتەکانە، ئەمڕۆ ئاهەنگی سەروەرییە وەکو ڕۆژانی دەسەلاتی جادووگەرە مەزنەکەی شامار.

گەیشتە ماڵە دراوسێکەو لەپشتی دەرگاوە هاواری بۆ کەژە کرد کە ئەو ئامادەیەو ئێستا دەڕوات با ئەویش بێ:

((**کاتێتی بچین، سێ کەس بەرامبەر ئاوایی دەبین، دوو مرۆڤی بێتاوان و ئاژەڵێکی دڕندەو بێئاگا**)).

دەنگی کەژە لەژوورەوە هات، دەنگێك ماندووبوون و لاوازیی فڕێدابوو و دڵخۆشیی دەناردە ئەودیو دیوار بۆ لای بێتاوانی دووەمی چاوەڕێ:

((**چوارەمیشمان لەگەڵدایە" خاوەنێکی بەئاگا و بەبەزەیی**)).

پیاوەکان لەدەوری مەلای شار دانیشتبوون و چاوەڕێی هاتنی سیامەندو کەژەیان دەکرد. کۆبوونەوەی هەموویان لەیەك شوێندا ئەو ناکۆکییەی باشتر دەرخستبوو کە سیامەند لێی بێئاگا بوو. پیاوەکان مقۆمقۆیان بوو و بەشی ئەوە کەسانێك هەبوون گومانی خۆیان لەو تۆمەتە دەربڕن، بەشی ئەوە دەروونی ساف هەبوو بزانرێ قسە نابێ وا بەخۆڕایی بوترێتەوەو بڵاوبکرێتەوە. سیامەند ئاگای لەوانە نەبوو و هەموو گوند لەبەرچاویدا ببووە دوژمن، دوژمنێك بە یەك قسە بڕیارێکی گەورەی دابوو.

زۆرابیش لەوێدا بوو و چاوەڕێی دەکرد، تەنیشت مەلاکە بەڕوویەکی بۆرو بەتفەنگێك لەکۆش دانیشتبوو، دوو نۆکەریش بەتفەنگو فیشەك و فیشەکدانەوە بەسەر سەرییەوە وەستابوون. زۆراب لەگەڵ مەلاکە قسەی دەکرد:

((**گورگ بیانخوات یان ئەوان گورگ بخۆن من هەر ئاگری خۆمیان پێوە دەنێم**)).

بەڵام ئەوان بۆ ئەو ئاگرەی زۆراب کۆنەبوونەتەوە:

((**ئەوە لەدەستی تۆدا نەماوە**))، مەلاکە تێیگەیاند.

سیامەند دەرکەوت، گەیشت و سڵاوی کرد. وەڵامی مەلاکەی بیست:

((**سەلام کوڕم. وەرە تەنیشتم دانیشە**)).

سیامەند بەرامبەری دانیشت و مەلا قسەی دەستپێکرد:

((**من باوکتم دەناسی، پیاوێکی چاك بوو. کە بیستم دەستت داوەتە جادوو خەڵکم ئاگادار کردەوەو پێم وتن یەکێك لە دوو شت هەڵبژێرن" یان بچن بۆ لات یان باوەڕی خۆیان بپارێزن. دوایيش بیستم بوویتە پیاوچاکێك و ئەمجارە بۆ پیاوچاکیت ڕوویان تێکردووی. ئێستاش ئەوەم بیستووە کە بیستوومە. تۆ داوای مەلایەکت کرد شایەت بێ، منیش لەبەر تۆو لەبەر باوکت هاتم**)).

سیامەند بێ پێشەکی پرسیاری کرد:

((**ئەو کارەم کردبێ سزاکەم چییە؟**)).

ڕەنگی مەلا گۆڕا، دیارە سیامەند تاوانەکەی کردووە:

((بۆ تۆش و کچەکە سزاکە سەد دارتان لێ دەدرێ، تۆش ساڵێك لە ئاوایی دووردەخرێیتەوە)).

یەك لە دوو پێکوڕەی تفەنگبەدەست، پاش خێسەیەکی زۆراب لەخۆی و لە هاوڕێکەی، بەتووڕەییەوە نەڕاندی:

((دار چییە؟ تفەنگ تفەنگ.. فیشەك فیشەك)).

تفەنگی خستە سەر سەری سیامەندو تەماشای زۆرابی کردو چاوەڕێی خێسەیەکی تر بوو. ئەمجارە مەلاکە تووڕە بوو، جلەکانی ڕاکێشان:

((دانیشە! بە تفەنگێکی قۆڕەوە بەرەوڕووی وشەکانی خوا دەبیتەوە؟)).

سیامەند پرسیارەکەی تری کرد:

((ئەی ئەگەر ئێمە وتمان لەو کارە بێئاگاین و چی وتراوە درۆ بووە؟)).

مەلاکە چاوی بەناو خەڵکدا گێڕاو سەری بۆ ئەوانە بەرزکردەوە کە بەپێوە وەستابوون:

((هەر کەس ئەو قسەیەی وتووە دەبێ لەگەڵ خۆیدا سێ شایەت بێنێ. ئەو چوارە دەبێ بڵێن ئەو دوو کەسەمان بینیوە ئەو کارەیان کردووە ئینجا سیامەندو کەژە ئەو سەد داری حەدەیان لێدەدرێ، ئەگەر ئەو سێ شایەتەشی نەهێنا خۆی هەشتا داری لێدەدرێ و لەوەبەدوا شایەتیی ئەو وەرناگیرێ)).

سیامەند:

((ئەی ئەگەر دوو کەس بوون؟)).

مەلا:

((نابێ.. هەر چوار)).

پیاوێك لەوانەی بەپێوە وەستابوون وەك سەودای کالایەك بکات دەستێکی لەناو پشتێنەکەیدا بوو و هاواری کرد:

((ئەی سێ کەس؟)).

مەلا توندتر قسەی کرد:

((هەر نابێ.. خۆ بازاڕی جەڵەب نییە)).

سیامەند سەری نەوی کرد:

((ئەوە گەردنم، لێشیان بپرسە کێ خۆی دەکاتە خاوەنی ئەو قسەیە، ئینجا یان پشتی خۆم یان پشتی ئەو)).

مەلا سەری بەرزکردەوەو بەچاو لێی پرسین. کەس قسەی نەکرد. ئەو قسەی کرد:

((کەس نایەوێ بڵێ، کەواتە وەك ئەوەیە هیچ شتێك نەوترابێ. تەنها بوهتانێکە خوا تۆڵە لەو کەسە بکاتەوە کە کردوویەتی. دەی بڵاوەی لێبکەن)).

بەڵام سیامەند بڕیاری خۆی دابوو:

((با کەس نەیڵێ، ئێمە دەچینە بەردەم گورگ، دەچین تا بزانرێ کێ دڕندەترە، گورگی برسی یان ئەوانەی گۆشتی مرۆڤ دەخۆن و بە گورگ دەڵێن دڕندە)).

مەلاکە هەوڵی داو سیامەند پەشیمان نەبووەوە. زۆراب بیری لەوە دەکردەوە بڵێ من بینیومن بەلام لەو کاتەدا تەنها ئەو دوو نۆکەرەی بەدەستەوە بوو. زۆراب لە داری حەد نەدەترسا چونکە ئامادە بوو مەلاکە لەجیاتی خۆی دارکاری بکات و تۆمەتی ئەوەشی بخاتە پاڵ کە پەیوەندیی لەگەڵ کەژەدا هەبووە بەلام ئەو لە ئابڕووچوون دەترسا، ئەو تەنها دوو شایەتی هەیە، هەردووش نۆکەری خۆین.

مەلاو سیامەند قسەیان دەکردو زۆراب بیریدەکردەوەو خەڵکەکە مقۆمقۆیان بوو، گورگەکەش دەیلووراند، دیاریش بوو ئەوە تا ماوەیەکی تر بەردەوام دەبێ، بەلام دەرکەوتنی کەژە هەموو شتێکی پێ بڕین. کەژە دەرکەوتو لەپڕ دەنگی ژنان

لەو بەرەوە بەرز بووەوە:

((**کەژە هات.. کەژە هات**)).

هەموو کردیانە هەراو ڕوویان کردە ئەو لایە. وەك چۆنیش کتوپڕ دەنگ بەرزبووەوە کتوپڕ هەموو بێدەنگ بوون. کەژە بەو جلی بووکێنییەوە هاتبوو کە بۆ هەموو گوند تەرخان کرابوو و ئەو کچەی شووی بکردایە دەیکردە بەری. جلەکەی کردبووە بەرو تارایەك دەموچاوی داپۆشیبوو، بووکێك بوو ئامادە بوو بۆ هاوسەری ببرێ. ژنە دراوسێکە پێشیکەوتبوو و سێ کچەکەی لای ڕاستو لای چەپیان گرتبوو، قۆڵی بووکیان گرتبوو و لەگەڵیدا دەڕۆشتن. نزیککەوتنو ژنە دراوسێکە و سێ کچەکەی هەلهەلەی شاییان اردە بۆشایی نێوان خۆیانو ئاپۆڕەکە، ئاپۆڕەش سەرسام. گەیشتنە شوێنەکە و وەستان. کەژە ڕووی قسەی کردە مەلاکە:

((**من خۆمم پێشکەش بە سیامەند کردووە. کە تەواو بووین بمدە بە سیامەند**)).

چوار ئافرەتەکە هەلهەلەیان کێشایەوەو دەنگەدەنگ بەرزبووەوەو مەلاکە دوای هەوڵێکی زۆر توانی شوێنەکە هێمن بکاتەوە:

((**کچی خۆم ئەی ئەگەر گورگەکە خواردیتی؟**)).

کەژە پێکەنیو بەیەك وشەی دڵنیاوە وەڵامی دایەوەو دڵدیای کردەوە:

((**ناتوانێ!**)).

سیامەند هەڵسا و بەرەو تەیمانەکە چوو. چەپەرەکەی کردەوەو پێش ئەوەی بچێتە ناوە دەستی بۆ کەژە ڕاوەشاندو هاواری بۆ کرد شوێنی بکەوێ. چەپەرەکەی داخستەوەو کەژە بەهێمنی بەرەو تەیمانەکە چوو. ئاوایی بە دەیان چاوی ئەبڵەقەوە تەماشای ئەوی دەکرد کە بەجلی بووکێنییەوە دەڕوات، بە سەرێك ڕوو لە ئاسمانو بە دڵێك ترسی لەسەر زەویی ژێر پێیاندا فڕێدابوو. ئاوایی گورگی لەبیرچووبووەوە کە ئێستا هێمن بۆتەوەو لە لایەکەی تەیمانەکەدا دانیشتووە.

چەپەر بۆ دەستی کەژە کرایەوەو ڕێگەی چوونەناوەوەی داو خۆی داخستەوە، لەدەرەوەش ترس زمانی مرۆڤەکانی بەستبوو. کەژە تەنیشت سیامەند وەستاو پێکەوە هێمن چاوەڕێی گورگیان کردو دەیانزانی چی دەکات، ئەوانەی دەرەوەش هەناسەیان لەخۆیان بڕیبوو و چاوەڕێی بڕیاری گورگی برسییان دەکرد، نیوەیان دەیانوت ئێستا دەیانخوات و نیوەکەی تر نەیاندەزانی گورگ چی دەکات.

گورگ دەیزانی ئەو مرۆڤانە بۆ شتێك کۆبوونەتەوە، ئەو شتە چییە؟ نەیدەزانی. گورگ پێش دیلێتییەکەی مرۆڤەکانی لەدوورەوە دەبینیو فیکرەیەکی لەبارەیانەوە بۆ دروست ببوو، فیکرەیەکی باش نەبوو، خۆیو گەلەکەی مرۆڤیان دەبینیو بەیەکتریان دەوت: ئەوە ئەو ئاژەڵەیە کە خۆی لە ئاژەڵەکانی تر جیاکردۆتەوە، وەکو ئەوان لەشی درێژی ڕێکی زەوی نییە بەڵکو بەستوونی لەسەر ئەو زەوییە جێگیر بووە، درێژییەکی سامناك تەنها لەو ئاژەڵە تاکەدا بینیویانە. ئاژەڵێکە یەك جارو دوو جار نییە بینیویانە بەرگی ئەوانی پۆشیوە، مرۆڤ ئەو ئاژەڵەیە کە پێویستە خۆیانی لێ بپارێزن هەرچەند یەك جارو دوو جار نییە بینیویانە ترسی لێنیشتووە. ئێستاش گورگ دەبینێ دوو ئاژەڵی لەهەمان جۆر لەناو هەمان تەیماندا هەن. دیارە ئاژەڵەکانی دەرەوە وەکو خۆی ئەو دوو هاوڕەگەزەی خۆیادیان گرتووە.

گورگ لەلایەکی تری تەیمانەکەدا چەناگەی خستبووە ناو جووتەدەستیو تەماشای مرۆڤەکانی دەرەوەی دەکرد، بیریدەکردەوە خۆیو گەلەکەی تەنها بۆ مەڕەکانو ئاژەڵەکان زیانیان هەیە، بەڵام مرۆڤ زیانی بۆ هاوڕەگەزی خۆیشی هەیە:

((**مرۆڤ زاڵم مرۆڤ دڕندە**)).

هێمنیی ئاژەڵی ناو تەیمان درێژەی کێشاو خەڵك کەوتنە ورتەورت، ورتەورتیش بووە هاواری سەرسوڕمان، گورگەکەش

سەریسوڕمابوو:

((**مرۆڤ زوڵم دڕندە هاوار زوڵم دڕندە هاوار مرۆڤ دڕندە**)).

زۆراب وەکو ئەوانی تر ئەوەی بینیو ورتەورتو هاوارەکانی بیست، زانی لەسەر لێواری دۆڕاندایە، دەیدۆڕێنێو تا هەتا ئاغایەتی نابینێتەوە. تفەنگەکەی هەڵگرتو خنییە نێوان دارەکانی تەیمانەکەو هاواری لە گورگ کرد. گورگ لوورەی زۆرابی بیستو خۆی لوورەیەکی کردو ڕاپەڕی. ئاوڕی دایەوەو زۆرابی بینی، نەیناسییەوە بەڵام بینینی بەس بوو بۆ شێتبوونێکی کتوپڕی. دوو چاوی زەقکردنەوەو پەلاماری ئەو لایەی تەیمانەکەی دا. ئاغا لەترسا بەپشتا کەوتو زەوی جەلدەیەکی دا لەو پشتەی. هەموو ئاوایی پێکەنی، تەیمانەکەو چەپەرەکەش پێکەنین. زۆراب هەڵسایەوەو هاواری کرد:

((**سیحرە.. جادووە... ئەی لەبیرتان چووە سیامەند ساحرە؟**)).

کەس ئەو دڵگەرمییەی بۆ نەسەندەوە، مەلای هێمن چارەسەری هەبوو:

((**ئەگەر سیحر بێ ئیشەکەمان ئاسانە. سیحر بەتاڵ دەخوێنم**)).

بەدەنگی بەرز چەند ئایەتێکی خوێندو بە خەڵکی وت وەك چۆن لە بڵاوکردنەوەی تۆمەتەکە بەشدارییان کردبوو ئەمجارەش بەشداری بکەنو هەر کەس چەند ئایەتی لەبەرە:

((**با بیانخوێنێ.. سیامەند تۆش بەدەنگی بەرز بخوێنە تا گوێمان لێت بێ**)).

هەموو دەنگیان بەرزکردەوە، شوێنەکە بووە کوورەی هەنگ. گورگ هێمن بووەوە، وەکو پێشتر سکی بەزەوییەکە نووساندو چەناگەی خستەوە نێوان دوو دەستی. سیامەند بەدەست ئاماژەی بۆی کرد وەرە نزیکمان، ئاژەڵەکە بەهێمنیو بەسەری کزەوە چوو بۆ لایان، بەزەلیلییەوە لەبەردەمیاندا دانیشتو سەری لەگەڵ زەویدا جووت کرد. سیامەند دەستی بەسەردا هێناو بەدەنگی بەرز ئایەتی خوێند.

ئەو دیمەنە دوا بەرگریی دڵەکانی بەزاندو خەڵك بە گەورەو بچووکەوە گریان، جگە لە زۆرابەکەیان گریان تا گوێیان لە کەژە بوو هاوار بۆ مەلا دەکات:

((**هەر لێرە بمدە بە سیامەند**)).

داواکە بێ نارەزایی کەس تێپەڕی، ئاوایی پێیان باش بوو، باشو سەیرو خۆش، بەڵام ئەوە بۆ مەلاکە شێوازێکی نوێ بوو، شوێنەکەش لای ئەو گونجا نەبوو، لای کەژەش لەو شوێنە گونجاوتر نەبوو:

((**بەڵێ هەر لێرە، دوو شایەتمان دەوێ، گورگ یەکێکیانە**)).

ژنی دراوسێو کچەکانی هاواریان کرد:

((**ئێمە شایەتین**)).

پیاوێك هاواری کرد:

((**منیش**)).

پیاوەکانی تریش:

((**هەموومان شایەتین**)).

هەر لەوێداو لە سەیرترین دیمەنی سەدان ساڵی ناوچەکە مەلاکە لەودیو تەیمانەکەوە کەژەی بە سیامەند دا.

سیامەندو کەژە چوونە دەرەوە. دوو پێکورەکە تفەنگەکانیان لەبەر پێی کەژەدا فرێدا، لەبەردەمیدا وەکو منداڵ وەستان تا بیریانکەوتەوە تفەنگ بۆ چیی تر جگەلە کوشتنی مرۆڤ دەست دەدات، دانەوینەوەو دوو تفەنگەکەیان هەڵگرتەوەو هاواریان کرد:

((**هەر ئەمرۆ شاییەکە دەکەین**)).

فیشەکیان بەئاسماندا تەقاند. ئەمجارە تێکڕای ژنانی گوند هەلهەلەیان کێشا. زۆراب هاواری ئاوایی بیست داوای کوشتنی دەکات، کەژەش بەهاوارێکی خۆی شوێنەکەی بێدەنگ کرد:

((**ئێمە لێی خۆش بووین، من لێی خۆش بووم، سیامەندیش لێی خۆش دەبێ**)).

یەك لە دوو نۆکەرەکەی زۆراب خۆی بەسەر گوێچکەی مەلاکە شوڕکردەوەو چرپاندی:

((**حەزت لە کامیانە لە زۆرابی بکەم" بیکوژم یان فەلاقەی بکەم؟**)).

مەلا سەری نەخێری بۆ هەردووکیان بادا. نۆکەرەکە پرسییەوە:

((**مامۆستا! شایەتیی گورگ وەردەگیرێ؟**)).

مەلا ئەمجارە سەری بەڵێی لەقاند:

((**بۆ نا؟ با گورگ شایەت بێ لەسەر زوڵمو بێئاگایی مرۆڤ**)).

24

ڕێگە بەرەو ئەودیوی ژیان

سیامەندو کەژە ماوەیەك پێکەوە ژیان، پێکەوەش قسەیان بۆ خەڵك دەکرد" سیامەند بۆ پیاوانو کەژە بۆ ژنان. سیامەند زووتر لەوە دەیزانی زۆر کەس قسەکانی بەهەڵە وەردەگرن، ئەوی نموونەی بەرزی پێش چاوان ئەوانی لاوازی خستبووە داوی ئازارێكو لەتبوونێك: لەتبوون لەنێوان بەرزاییەکانو نشێوەکان، لەنێوان ئەو نموونە بەرزەی بانگهێشتی بۆ دەکردو ئەو ژیانەی لەکۆنەوە دەیانبردە سەرو نەیاندەتوانی بۆ ئاستی ژیانەکەی ئەو بەرزی بکەنەوە. خەڵك حەزیان بەو ژیانە بێگەردە دەکرد کە لەودا بەرجەستە دەیانبینی، ئەو حەزەش بووە هەستێك بە تاوانباری، تاوانباریی کەسانێك لەبنی شیوەکەوە لوتکەکانیان دەبینی، تەماشای لوتکەکان دەکەنو ئاواتەخواز دەبن بیانگەنێ، تەماشا دەکەنو تەماشا دەکەن تا ماندوو دەبنو دەگەڕێنەوە ژیانی ڕۆژانەی خۆیان، ئینجا تەماشای خۆیان دەکەنو دەبینن خەریکی کاری دونیایین، دەبینن دڵیان بەو شتانە خۆشە کە پێش کەمێك بچووك دەهاتنە پێش چاویان: دەغڵو ئاژەڵو ژنو منداڵەکانیان.

مامۆستاکەیان ئەو ئازارەی دەبینی، ئازاریشی بۆ ئەو ئازارە دەچەشت. دەیزانی کەلێنێك هەبووە زووتر لەدڵی خۆیدا بینیبووی، لەتبوون بوو لەنێوان دوو شتی بەڕواڵەت دژ بەیەك: تەنیاییەك تێیدا لەگەڵ ژیانی ڕۆحدا دەژی.. لەلاکەی تریش

داواکارییەکانی ژیان. لەتبوونێك بوو لەساتێکدا وایزانی دەبێ لەبەرامبەریدا جاری شکستو دۆڕان بدات.

بەڵام هەر خۆشی بوو زانیبووی کە ژیان هاوسەنگییە، هاوسەنگییە لەنێوان داواکارییەکانی ئاسمان و زەوی. هەر خۆی بوو کە بەخۆی دەوت خاوەنی مرۆڤەکان ئەو مرۆڤانەی بۆ ئەشکەوت دروست نەکردووە، ئەو مرۆڤانەی بۆ تەنیایی نەویستووە.

مامۆستاکەیان زانی کە دەبێ پێش ئەوان لەو لەتبوونە ڕزگاری ببێ، پێش ئەوان ئەو هاوسەنگییە بەجێبێنێ، ئەو ڕێگەکەی گرتۆتە بەرو دەبێ تا کۆتاییەکەی بڕوات، پاش خۆشی تۆرەی ئەوانە بزانن و کار بەو زانینە بکەن.

ڕۆژێك بە گوندی وت لەو شوێنەی خۆی کە هەزاران ساڵە تێیدا گیری خواردووە کەمێك بجووڵێتەوەو بۆ دەشت بچێ. خواردنی دروست کردو کردییە سەیرانێکی بچووك.

هەر لەوێدا پێی وتن ئەو ڕێگەیەی گرتوویەتیەبەر ڕێگە بە مرۆڤ نادات دەستبەرداری ژن و منداڵو بژێوییەکەی بێ. خۆشی کردە نموونە بۆیان، خۆی کە کاری شوانی دەکات. بۆ ئەوەی لەو ئازارەش زیاتر ڕزگاریان بکات قسەکانی جارانی بۆ کردنەوە. باسی سروشتو جوانییەکەی بۆ کردنەوە کە بەخششەو خۆشییەکی ڕەوا بە مرۆڤ دەبەخشێ. باسی ئەو خۆشییە ڕەوایەی بۆ کردن:

((ئەم خۆشیو جوانییە بەخششێکی خاوەنەکەمانە، بەرامبەر بەوەش داوای دوو شتمان لێدەکات" داوا دەکات پێی بزانین، داواش دەکات ئەو خۆشییە نەمانخەڵەتێنێو وا بزانین ژیان هەر ئەوەیەو هەر بۆ ئەوەیە بژین. ئەم خۆشییە بەشێکە لە دەرمانی ماندووان بەڵام کە لەڕێگەکە لایدا دەبێتە نەخۆشی، نەخۆشیی باوەش کردن بە فەناو تیاچوون و پشتکردنە ئەوەی تا هەتا دەمێنێ، ئەو نەخۆشییەش ئەوەندە قووڵ ڕەگەکانی لە دڵی مرۆڤدا داکوتیوە بۆ مرۆڤایەتی بۆتە پەتا)).

ڕۆژێکی سەیر بوو، هەر وەکو ئەو ڕۆژە سەیرانەی جادووگەرەکە دەیکردنە ئاهەنگو خواردنی تێدا دەبەخشین، ئینجا خەڵکەکە دڵنیا بوون سیامەند بۆتەوە بە جادووگەر، جادوویەکی لەجۆرێکی تر هێناوە، جادوویەك دڵ دەکاتە ئاوێنە و مێشك لە خەوش پاکدەکاتەوە.

سیامەند ڕۆژانی دواتر لەسەر ئەو هاوسەنگییەی نێوان داواکارییەکانی ئاسمانو زەوی دڕۆشت، لەکۆتایی هەموو قسەکانیشدا دووبارەی دەکردەوە کە ئاگایان لەو پەتایە بێ کە مرۆڤایەتیی لەکۆنەوە هارپوە: خەڵەتان بەو ژیانە یەکەمە کورتە، کردنی ئەو ژیانە بە دوائاواتو دوائامانج.

سیامەند لەو ماوەیە زۆرتر باسی ئەو پەتایەی بۆ دەکردن، پەتایەکی جیا لەو پەتایەی دەیویست خەڵکی پێ بترسێنێ تا گوند چۆڵ بێ ئەویش گەنجینەکانی شارەکۆن دەربکات. ئێستا خەڵك لەو پەتایە دەترسێنێ تا گەنجینەکانی دڵی خۆیان بدۆزنەوە. سیامەند دەستی خستە سەر گەورەترین سەرمایە بۆ خۆیو بۆ ئەوان" دڵ... ئەو دڵەی بۆ یەکەم جارە هەست بکات بەڕێگەی دروستی خۆیدا دەڕوات.

* * * * *

خەڵك لە واتای پەتا تێگەیشتن بەڵام کەس نەیدەزانی پەتایەك بە واتا ناسراوەکەی خۆی بۆ ناوچەکە حەشارداوە و چاوەڕێیە ئاشەکەی خۆی بگێڕێ. پەتاکە لە گەرمەی هاویندا ڕووی گرژی خۆی نیشان دا، سیامەندی بچووکیش بووە یەکەم قوربانیی.

سیامەندی بچووك گیانی دەدا کاتێك پەتاکە کەژەشی گرتەوە. کەژە لەجێگەی سەرەمەرگدا کەوتبوو کاتێك سیامەند منداڵەکەی هەڵگرت تا لەتەنیشتی باوکییەوە لەسەر گردەکە بینێژێ. کەژە بەچاوێکی پووکاوەوە تەماشای لاشەی

منداڵەکەی کرد، دەستی بۆ بەرز کردەوەو تەنها یەك ڕستەی بۆ وترا:

((**خواحافیز سیامەندی بچووك**)).

سیامەند منداڵەکەی ناشت. کاتی ئەوەش نەبوو لای گۆڕی جوحا دانیشێ‌و کارەساتەکەی بۆ بگێڕێتەوە، پەتاکە وەکو ئاش مرۆڤەکانی دەهاڕی‌و کاتی ئەوە نەبوو بە جوحا بڵێ چۆن سیامەندی بچووکی وەکو منداڵی خۆی خۆشدەویست، کاتی هیچ باسێك نەبوو، کەژە تەنیایە و مەرگ لەدەوریدا درەوی خۆی دەکات.

سیامەند لە گردەکە چووە خوارەوە، ڕایکردو خۆی گەیاندە کەژە، نەیویست کەژە بەتەنیا ڕووبەڕووی مەرگ بێتەوە، دەیزانی مەرگی کەسی تەنیا سەختترین مەرگە. سیامەند ویستی کەژە تەنیا نەبێ، ویستیشی بۆ دواجار ئەو قسانەی بخاتەوە یاد کە دەیان جار بۆ خۆی‌و بۆ خەڵکەکە وتبوونی: مرۆڤ بۆچی هاتۆتە سەر زەوی، بۆچی دەڕوات، کۆتایی گەشتەکە کوێیە. ویستی پێی بڵێ هەرچییەکی وتووە تەنها قسە نەبووە، وەکو قسەی ئەو کەسانە نییە دانایی دەنوێنن‌و لەکاتی کارەساتدا خۆیان لەناو خۆڵدا دەگەوزێنن. ئەو ڕەزامەندیی فێری خەڵك دەکرد، ئێستاش خۆی ڕەزامەندە.

گەیشتە لای کەژەو زانی پێویستی نەدەکرد پەلە بکات، کەژە بەتەنیا بوو کاتێك ئەمانەتەکەی دایەوە دەستی خاوەنەکەی، بەتەنیا بوو و دوو چاوی نیوە داخراو بوون، دیار بوو چاوەڕێی ئەو بوو دوا وشەی پێ بڵێ. وشەکەی نەوت بەڵام زەردەخەنەی ڕەزامەندی‌و دڵنیایی بەسەر دوو لێوییەوە دیار بوو... سیامەند قبووڵی کرد، بەدڵێکی پڕ گریانەوە ئەو کۆتاییەی قبووڵ کرد، شەڕێکی دەستەویەخەشی لەگەڵ ئەو هاوارەی کرد کە ویستی سنگی بکاتە دوو کەرتەوەو دەربچێ. هاوارەکە کپ بوو و لەجیاتی خۆی دوو فرمێسکی نارد.. یەك بۆ کەژەو یەك بۆ سیامەندی بچووك. سیامەند کەژەی لەسەر گردەکە تەنیشت منداڵەکەی ناشت. ئێستا بوونە شەش کەسی غەریب، شەش گۆڕ بەتەنیشت یەکەوە، یەك لەپشتی ئەوی تر. سێ کۆنەکە لەدوای هەموویان، کەژە لەپێش هەموویان، شوێنیش بۆ غەریبان لەپێشەوە زۆر ماوە. تەماشای گۆڕی کەژەی کردو تەماشای شوێنی بەردەمی کرد: تۆ بڵێی خۆی لەغەریبیدا بمرێ؟ تۆ بڵێی ئەو شوێنەی دەستبکەوێ؟ تۆ بڵێی ببێتە حەوتەمی غەریبان؟

ئاوایی چۆڵ بوو، کەسانێکی تاکوتەراش مانەوە، ئەوانە بوون کە پەتا خستبوونی‌و چاوەڕێی ساتی خۆیان دەکرد. لەگەڵ ئەوانەدا مایەوە. دەیزانی هیچی بۆ ناکرێ، بەڵام با بەلای کەمەوە بەتەنیا نەمرن، با تروسکاییەك بەر لە کۆچ ببینن. سیامەند مایەوەو ئەوانە یەك یەك دەمردن. تەنها یەك کەس مایەوە. سیامەندیش پەتاکەی گرت‌و کەوت. تەنیشت ئەو کەسە ڕاکشا. تا دواهەناسە قسەی بۆ کردو باسی ئەو جیهانەی بۆ کرد کە چاوەڕێی هەردووکیانە. پیاوەکە لە مردن دەترساو دەگریا، سیامەندیش ئەو جیهانەی لای ئاشناو خۆشەویست دەکرد کە وان بۆی دەچن:

((**تا ئێستا لەم ژیانە یەکەمەماندا غەریبین. ئەم زەوییە وڵاتی ئێمە نییە. وڵاتی ئێمە ئەو زەوییەیە کە لەئاسماندایەو ماوەیەکی دوورودرێژ لەمەوبەر، ماوەیەکە خۆشمان بیرمان نەماوە، جێمان هێشتبوو، نەخێر! لێی دەرکراین، لێی دەرکراین‌و ئێستا بانگمان دەکات بۆی بگەڕێینەوە**)).

پیاوەکە مردو سیامەند چاوەڕێی ساتی خۆی بوو. پەتا تەنها چەند پیاوێکی گوندی بەزیندوویی هێشتەوە، ئەو پیاوانە مەردایەتی هاواری بۆ کردن ئەو هەڵهاتنە قبووڵ نەکەن‌و بۆ ناشتنی مردووەکان بگەڕێنەوە. پیاوەکان گەیشتنە لای سیامەندو بینییان دەیەوێ بەدەستی بێهێزی ئەو کەمتیارانە دووربخاتەوە کە لەوبەرەوە هاتوون بۆ خواردنی لاشەی هاوڕێکەی.

سیامەند بەشی چەند وتەیەك هەناسەی مابوو. سیامەند پێی وتن خۆی‌و ئەو پیاوە لەشوێنی خۆیاندا بنێژن‌و خۆیان دەرباز بن. پیاوەکان قبووڵیان نەکردو پێیان وت کە ئەوان دەزانن شوێنێکی بۆ خۆی لەسەر گردەکە داناوە. پیاوەکەیان

بردە گۆڕستانی گوندو ناشتیان‌و سیامەندیان بردە سەر گردەکە. سیامەند لەسەر ڕووی گردەکە ڕاکشابوو و تەماشای ئاسمانی دەکرد، ئینجا داوای لێکردن بەسەر لاتەنیشتدا پاڵی بخەن. سیامەند تەماشای گۆڕەکانی کرد. سێ کەسە غەریبەکە، جوحا، سیامەندی بچووك، کەژە، لەولاشەوە سەگەکەو گوێدرێژەکە. زەردەخەنەیەك چووە سەر لێوی ساردی:

((ئەوسا نەماندەزانی ئەو سێ کەسە کێ بوون‌و دەمانوت سێ کەسی غەریبن لەکۆنی کۆنەوە نیژراون، تومەز هەمووومان هەر غەریبین، هەمووومان دەنێژرێین‌و دوای ماوەیەك کەس ناماننناسێتەوەو لە ناوی خۆمان‌و باوك‌و باپیرمان، لە ژیان‌و گوزەران‌و بەسەرهاتەکانمان تەنها گۆڕێك دەمێنێتەوە، ئەویش دوای ماوەیەك کوێر دەبێتەوە)).

شت زۆر بوون جێگەی خەفەتی ئەو کاتەی سیامەند بن:

((باو وایە ئەوەی لە سەرەمەرگدایە کەلوپەلەکانی کارەکەی لای سەرییەوە دابنێن، پەتا ئاوایی‌ی لەناکاو برد. هەموو مردن یان ڕایانکرد، ئەوەی مرد نەمانتوانی ئەوەی بۆ بکەین)).

لاوێك لەناو ئەو پیاوانە ئامادە بوو ئەوە لەگەڵ سیامەنددا بکات:

((دەچمە ماڵتان‌و شتەکانت دەهێنم)).

لێی پرسی:

((چی دەهێنی؟)).

لاوەکە:

((جلوبەرگی کاتی جادووگەری)).

ئەو ڕابوردووە ڕۆشت‌و بڕایەوە:

((نەخێر! ئەوانەم زوو گەیاندە ئاکامی خۆیان، ئەگەر شتم بۆ دەهێنی گاڵۆکەکەم بۆ بێنە.. گاڵۆکی شوانی، تا دەیهێنی گۆڕەکەم ئامادە دەبێ)).

سیامەند لەسەر لێواری ئەو کۆتاییەدا وەستاوە کە پاش دواسەفەری لای ببووە ڕووداوێکی ئاسایی. ئەوسا مردن سام‌و خەفەتی هەبوو، پاش دواسەفەرو دواگەڕانەوەش بووە ئەو ڕووداوەی پێویستە لەولای سام‌و خەفەتەوە بوەستێ. ساڵانێکی زۆر لەمەوبەر دەهاتە ئەو شوێنەو گۆڕەکانی دەبینی. ڕاکشاوەکان سەربە زەمانێکی دوور بوون، وا ئیستاش خۆی دەچێتە پاڵیان. دوای ساڵانێکی زۆری تر خەلك دێن‌و گۆڕەکەی ئەو و جوحا و کەژەو سیامەندی بچووك دەبینن‌و دەڵێن ئەمانە هی زەمانێکی کۆنن. پێدەکەنن و یاری دەکەن‌و دەڵێن ئەوانە مردوون‌و ئێمە زیندوو... پێدەکەنن‌و یاری دەکەن تا ئەو ڕۆژەی خۆشیان دەڕۆن. هەموو کەسێك کاتێك گۆڕێك دەبینێ دەڵێ ئەوە گۆڕی کەسانی ترە نەك هی من وەك چۆن خۆی خاوەنی گۆڕێك نەبێ کە جارێ هەڵنەکەندراوە. هەموو کەسێك مردن وەکو مردنی ئەوانی تر دەبینێ. ئەو هەستە خەڵەتێنەرە لای سیامەند پاش دواسەفەرو دواگەڕانەوەی نەما، وا ئێستاش بەهێمنییەوە ئەو ڕاستییە قبووڵ دەکات کە پێش ئەم ساتە بە دڵ‌و بە عەقڵ قبووڵی کردبوو: مەرگ بۆ منیشە، منیش خاوەنی گۆڕم، ئەوەندە هەیە جارێ گۆڕەکەم هەڵنەکەندراوە. ئەو ڕاستییەی بەهێمنی‌و بەدڵێکی ڕازییەوە وەرگرت لەو کاتەی خەڵکی تر بە سام‌و خەفەتەوە بەرەوڕووی دەبنەوە، دەترسن‌و خۆیان دەخلافێنن تا لەناکاو دەبرێن‌و وتەی لوتکەی غەفڵەت دەڵێن: نەمزانی ئەو ڕۆژە دەبینم.

لاوەکە بۆ ئەو گوند چۆڵە ڕۆشت کە کەمتیارەکان تێیدا دەسووڕانەوە، خێرا ڕۆشت‌و خێرا گەڕایەوە. لاوەکە وەستاو گاڵۆکی شوانییەکەی سیامەندی بەدەستەوە بوو. سیامەند دەستی بۆ درێژکردو ویستی وەریبگرێ‌و ماچی بکات، نەیتوانی و وتی با لای سەرییەوە دایبنێن، وتی سەد ساڵی تریش بژیایە:

((هەر دەبوومە شوان.. هەر دەبمەوە بە شوان)).

گاڵۆکەکە چووە نێوان خۆی‌و گۆڕەکان. تەماشای ئەویش‌و ئەوانیشی کردو دوا قسەی بۆ پیاوەکان وت:

((ئەم پەتایە هات، وەك چۆنیش هات دەڕوات. ئاگاتان لە پەتا گەورەكە بێ كە لەوەتەی مرۆڤ هەیە ئەویش هەیە. ئاگات لە خەڵەتان بێ بەم ژیانە كورتە، ئەم ژیانەی چەند درێژ بێتەوە هەر كورتە.. پەتا ئەوەیە)).

تەماشای گۆڕەكانی كردو قسەی لەگەڵدا كردن:

((دەتوانم بڵێم كاتێتی هەموو شتێك تەواو بێ.. من هاتم‌و لای ئێوە دەست پێدەكەمەوە)).

تەماشای ئاسمانی كردو قسەی لەگەڵدا كرد:

((من ئامادەم)).

سیامەند بێدەنگ دواهەناسەی دا. سی ساڵی تەواو نەكردبوو. سی ساڵ كۆتاییەكەیان چەند ساڵێكی پڕ لە ڕووداو و سەفەرو گۆڕان بوون. پێڵووەكانی بەسەر چاوەكانیدا شۆڕ بوونەوەو جگەلە پەڵەیەكی پەرشوبڵاوی ئاسمانی هاوین هیچی تری نەبینی.

* * * * *

پاش مردنی سیامەندو ناشتنی لەتەنیشت كەژەوە كەس بۆ گوند نەگەڕایەوە. تەنها ئەو چەند پیاوە بوون پەتا نەیكوشتبوون. كەسیان حەزی نەكرد بگەڕێتەوە، هەموو لەو شوێنەو یادە تاڵەكەی دووركەوتنەوە، بۆ زۆر دوور ڕۆشتن، شاماریش بووە وێرانە. پەتا كەسانێكی زۆری گوندەكانی تریشی خست، پەتا لەدوای خۆیدا بیابانێكی چۆڵی جێهێشت. دواتر ئەو چەند پیاوە گەڕانەوەو گالۆكەكەی سیامەندیان بینییەوە، گالۆكەكەیان بە كێلەكەی هەڵواسی، جارێكی تر چوون‌و درەختێكیان لەسەر گۆڕی چاندو بەو درەختە ڕایانگەیاند لەم شوێنەدا پیاوچاكێك نێژراوە. هەر ئەو جارە بوو ئیتر قەت نەگەڕانەوە. درەختەكە دوایی بووە دوو وسێ و زۆرتر. گۆڕی سیامەند بووە قسن‌و ئەوقسنە بووە زیارەتگەی خەڵكی ئەو دەوروبەرە. ئەوان تەنها ئەو چیرۆكەیان بیر مابوو: پیاوچاكێك خۆی‌و ئافرەتێكی داوێن پاك بوختانیان بۆ كرابوو بەڵام لەسەر دەستی گورگێكی دڕندە بێتاوانییان ئاشكرا بوو.

كەسانێكی تر هاتن ناوی سیامەندیان نەبیستبوو، بە وشكەكەڵەك شوورایەكیان بەدەوری ئەو حەوت گۆڕەی بەتەنیشت یەكەوە بوون دروست كرد، دەشیانوت جگەلە پیاوچاكەكە شەشەكەی تر منداڵێك‌و پێنج موریدی بوون، گۆڕی پیاوچاكەكە لەپێش هەموویان‌و ئەوانەی تر لەدواوەی. دوو گۆڕە دوورەكەش بوونە قسنی دوو موریدی تری پیاوچاكەكەو ئەوانیش دوایی خرانە ناو شووراكە. خەڵكەكە وتیان یەكێك لەو دوو گۆڕە دوورە زۆر قەڵەو بوو و ئەوەی تریان زۆر كورتە باڵا. قەڵەوەكەیان پاش ماوەیەك بووە جێگە نەزرو دوعای كوڕو كچە لاوازەكان‌و ناویان نا پیری قەڵەوی. نۆ گۆڕ بوون، شێخێك و هەشت مورید، شێخی پیرۆزی ئەو هەشت موریدە ناوێكی پیرۆزی هەبوو: پیر خدری شامار.

* * * * *

ئەو ڕۆژەی دوو ڕێبوارەكە پێش ئێوارە بەرەو (ماڵۆڵە) دەڕۆشتن بەهارێك بوو وەكو ئەو بەهارانەی سیامەند سەفەری تێدا دەكردن‌و دەگەڕایەوە، وەكو ئەو بەهارەی بۆ سیامەند پێكەنی‌و پێی وت بڕۆو چیتر بەدەوری خۆت‌و گوندەكە مەخولێوە، وەكو ئەو بەهارەی سیامەند بە دڵێكی دووكەرتەوە گوندەكەی جێهێشتەوە تا لەوە زیاتر بەدەوری بەتاڵیدا نەخولێتەوە، هەروەكو ئەو بەهارەش بوو كە جارێكی تر گەڕایەوەو عیشقی سروشتی لەگەڵ خۆیدا هێنا، هەروەكو ئەو دوابەهارەش بوو كە واتاكانی ژیان‌و ئەودیو ژیانی بۆ خەڵك هێنا، بەڵام هەروەها بەهارێك بوو وەكو ئەو بەهارانەی تێپەڕیون‌و هەزاران وەچەی مرۆڤایەتی بینیویانن.

دوو ڕێبوارەكە كارێكیان لەو گوندە هەبووە دەبوایە زوو بەئەنجامیان بگەیەندایە پاشان بۆ گوندی كانی كەوە شۆڕبوونایەتەوەو دواتر بۆ خوارتر بۆ ئەوەی دوای تاریكی بگەنە دێی زەنان. ئەو لاوەی چەند مانگێكی مابوو ببێتە سی

ساڵو پیاوە بەتەمەنەکە پەلەیان بوو بگەنە گوندەکە، بەڵام پیاوە بەتەمەنەکە نەیدەویست ئەو دەرفەتە لەدەست بداتو دەیویست بچێتە سەر ئەو قسنە.

دوانەکە دوو ئێسترەکەیان لەبنی تەپۆڵکەکە جێهێشتو سەرکەوتن. باران بەسەر تەپۆڵکەکە بارییبوو و درەختەکانو گۆڕەکانو شوورای وشکەکەڵەکی چواردەوریان تەڕ ببوون. هەورەکان کەمێك لاچووبوون و خۆرێکی زەردی بە هاری لەنێوان ئەو هەورانە دەرکەوتبوو، پەلکەزێڕینە بەرزتر لە زنجیرە کێوەکەی بەرامبەریان بەسەر هەورەکاندا هەڵگەڕابوو. پیاوەکە بەرامبەر گۆڕی سیامەند بەپێوە وەستاو ئەو لاوەی سی ساڵی تەواو نەکردبوو لەبەردەمیدا لەسەر ئەژنۆ بەرامبەر گۆڕەکە چۆکی دادا. لاوەکە سەری نەوی کردو پاڕایەوە:

((**پیر خدری شامار، پیری غەریبان، کەسێکی غەریبم، دوعام بۆ بکە سەلامەت بڕۆمو سەلامەت بگەڕێمەوەو ئیشەکانم ئاسان بن**)).

پیاوە بەتەمەنەکە ئەو پیرەی دەناسی و دەیزانی پێویستە دوعاکە بۆ ئەو لاوە ڕاست بکاتەوە:

((**پیر خدر هەمیشە دەیوت ڕاستەوخۆ داوا لە خاوەنەکەتان بکەن.. دەگریاو دەیوت من کێم تا بمخەنە نێوان خۆتانو خوا؟**)).

لاوەکە حەزی کرد بزانێ پیاوە بەتەمەنەکە پیر خدری بینیوە، پیاوەکەش پێی وت کە بینیبوویو قسەکانی بیستبوو ئەوەندە هەیە:

((**شەرمم لێدەکردو دەچوومە پشتی ئەو خەڵکەی گوێیان لێدەگرت، بەدزییەوە دەچوومو قسەکانیم دەبیست**)).

لاوەکە هەستاو دوعای بۆ تۆ ڕاکشاوەکەی کرد. دەستی بۆ پەڕۆیەکی سەوزی سەر لقێکی نزیك بردو لە وەڵامی پرسیاری چی دەکەیی هاوڕێکەی وتی دەیەوێ پارچەیەکی ئەو پەڕۆ موبارەکە هاوڕێی سەفەرەکەی بێ. پیاوە بەتەمەنەکە ئەوەی پێ وت کە لەو پیر خدرە بیستبووی:

((**سەوزایی بەهار زیندووبوونەوەی پاش مردنە، موعجیزەیەکی خاوەنی ئەو بەهارەیە، موعجیزەیەکە ئەوەندە دووبارە بۆتەوە لای خەڵك بۆتە شتێکی ئاسایی، ئەو ڕووداوە گەورەیە بۆتە شتێکی ئاسایی، پەڕۆیەکی سەوزی مردووی سەر گۆڕی مردووانیشیان لەلا بۆتە شتێکی گەورە**)).

لاوەکە تەماشای ئاسمانی کردو وازی لە پەڕۆ هێنا. ئەو و هاوڕێکەی چوونە خوارەوەو سواری دوو ئێسترەکەیان بوونەوە. هەر لەو شوێنەدا بوونو لە وڵاخەکانیان نەخوڕیبوو کاتێك پیاوەکە سەری بۆ تەپۆڵکەکە بەرز کردەوە، لقەکانی سەرەوەی درەختەکانی لێوە دیاربوون. لە لاوەکەی پرسی:

((**سیامەند! دەزانی باوکت بۆچی ئەو ناوەی لێ نابووی؟**)).

پیاوەکە خۆی وەڵامی ئەو پرسیارە سەیرەی ئەو کاتە نەگونجاوەی دایەوە:

((**باوکت بەناوی کەسێکەوە ناوی نابووی سیامەند، منداڵ بووی باوکت مرد، بمایە باسی ئەو سیامەندەی بۆ دەکردی**)).

لاوەکە پرسی:

((**ئەو سیامەندە وەکو تۆو باوکم خەڵکی شامار بوو؟**)).

زەردەخەنەی پیاوە بەتەمەنەکە هی کەسێك بوو یادەوەریی زۆر بەمێشکیدا هاتبن، زەردەخەنەیەکی خۆشیی تێکەڵ بەخەفەت. قسەی تریان کرد پاشان پیاوەکە پرسییەوەو لاوەکەی سەرسوڕماندەوە:

((**شێوەی ئەم پیر خدرە چۆن دێتە پێش چاوت؟**)).

پرسیارەکە هی ئەوە نەبوو بکرێ، دەبێ چۆن بێ؟

((بێگومان پیاوێکی موبارەك بووە، وەکو هەموو پیاوێکی موبارەکی تر)).

پیاوە بەتەمەنەکە وردەکاریی دەویست، لاوەکەش نەیدەزانی بۆچی:

((بەڵێ وا بوو، بەڵام شێوەو جلوبەرگی چۆن بوون؟)).

لاوەکە سەری بەرز کردەوە بۆ ئەو پەڕۆ سەوزانەی لقەکانی سەرەوەی درەختەکانو وتی ئەو پیر خدرە وا دێتە پێش چاوی کە پیاوێك بوو:

((هەشتا یان نەوەد ساڵ تەمەنی بوو، ڕیشێکی سپیی درێژی موبارەکی هەبوو، پۆشاکێکی سەوزی لەبەردابوو عەبایەکی سەوزی لەسەر شان بوو، مێزەرێکی سەوزیش، ئەو گۆچانەی بەکێڵەکەیەوە هەڵواسراوە بەدەستەوە دەگرتو هێدی هێدی ڕێی دەکرد، خەڵك بەرەو پیریەوە دەچوون یان زیارەتیان دەکردو دەستو قاچیان ماچ دەکرد)).

زەردەخەنەی پیاوەکە بووە پێکەنین. پێکەنینەکەی بووەوە بە زەردەخەنە، تەماشای زنجیرە شاخەکەی بەرامبەری کرد. پەلکەزێڕنەی سەرووی لوتکەکانی زنجیرە شاخەکە لەبەرچاویدا وەکو لاوێکی بەگوڕ بەشەوقو بەکەیفەوە دەدرەوشایەوە، ئاوازی بلوێری شوانێکە بەرەو ئاسمان بەرزبۆتەوەو لەو بەرزاییەدا گیرساوەتەوەو دەنگی خۆش بۆتە ڕەنگی قەشەنگ:

((ئێێی سیامەند! چۆن کوڕێك بووی!)).

پرسیارو سەرسوڕمان بەشی ئەو ڕۆژەی ئەو لاوە بوو:

((ئەوە دەڵێی چی ئاغا گیان؟)).

پیاوەکە پاژنەی لە سکی ئێسترەکەی داو خستییە جووڵە:

((هیچ کوڕم.. هیچ.. زۆراب ئاغا پیر بووەو وڕێنە دەکات)).

پێکەوە ڕۆشتنو لە تەپۆڵکەکەو نۆ ڕاکشاوەکەی سەری دوورکەوتنەوە. زۆراب دوائاوڕی بۆ تەپۆڵکەکە دایەوە کە ئێستا هەموو درەختەکانیو شوورای وشکەکەڵەکی دەوری گۆڕەکانی لێوەی دیاربوون:

((ئێێی سیامەند! بەڕاستی چۆن کوڕێك بووی!)).

زۆراب دەموچاوی بە جامانەکەی داپۆشی بەڵکو ئەو چەند دڵۆپە فرمێسکە بشارێتەوە کە خەریکن دوو چاوی جێبێڵنو بچنە سەر ڕوومەتی. زۆراب بە لاوەکەی نەوت ئەوان دەیانتوانی ڕێگەیەکی کورتتر بگرنەبەرو بە ماڵۆڵەدا تێنەپەڕن، ئەو دەیتوانی پێی بڵێ هیچ ئیشێکی لە ماڵۆڵە نەبوو جگەلەوەی دەیویست بیکاتە بەهانەیەك بۆ سەردانی تەپۆلکەکەو شاماری وێران تا سڵاوێکیان لێبکاتو بەشی چەند هەناسەیەكو چەند فرمێسکێك یادێکی جاران بکاتەوە.

لاوەکەو پیرەکە ڕۆشتنو دوورکەوتنەوە.. ڕۆشتنو دوورکەوتنەوە، تەپۆڵکەکەو نۆ ڕاکشاوەکەی سەری لە شوێنی خۆیاندا مانەوە.